DESCRIPTIVE CATALOGUE OF THE GOVERNMENT COLLECTIONS OF MANUSCRIPTS

DEPOSITED AT THE

Bhandarkar Oriental Research Institute

COMPILED BY

SUMITRA MANGESH KATRE, M. A., PH. D.

DIRECTOR

Deccan College Post-graduate & Research Institute, Poona

VOLUME IX : PART I

VEDĀNTA

BHANDARKAR ORIENTAL RESEARCH INSTITUTE

POONA

1949

CONTENTS

PREFACE

The work of preparing the Descriptive Catalogue of the Vedānta manuscripts existing in the Government Manuscripts Library at the Bhandarkar Oriental Research Institute, Poona, was entrusted to me in the year 1936, when the late Dr. V. S. SUKTHANKAR, M.A., Ph.D., was the Honorary Secretary of the Institute. I started the work soon after it was entrusted to me, and having worked on it at different intervals, submitted to the Institute the entire press-copy of the Catalogue, comprising the description of 1106 manuscripts belonging to all the different Schools of Vedanta, in the year 1942. For some reason or other the printing of this section could not be undertaken till 1947. I am, however, glad that at long last I am able to present to the world of scholars the first part of the Descriptive Catalogue of the Vedānta Manuscripts containing the description of 377 manuscripts and hope that the remaining two parts will be published in due course. As I propose to reserve my detailed survey for the third and the last part of this section, I need hardly add anything in this preface. I may, however, mention here that as regards the arrangement of the subject-matter in this volume I have followed the lines on which the other volumes in this series were brought out by the Institute.

Before concluding the preface it is my pleasant duty to offer my thanks to all those who have helped me in bringing out this volume. In this connection my thanks are due to the Executive Board of the Institute for entrusting the work to me. I have to thank the late Dr. V. S. SUKTHANKAR, M. A., PH. D., the then Secretary of the Institute, Prof. P. K. GODE, M. A., the Curator of the Institute, and Dr. R. N. DANDEKAR, M. A., PH. D., the present Hon. Secretary of the Institue, but for whose co-operation and solicitude for quick publication my work on the Descriptive Cata-

logue of Vedānta Manuscripts would have hardly made any progress. I have also to thank the entire office staff of the Bhandarkar Oriental Research Institute for the disposal of the press-work in connection with the present volume. Lastly I have to thank Dr. M. M. PATKAR, B. A., PH. D., who rendered me assistance in the preparation of the press-copy of the present volume as also in the correction of the proofs thereof in all their different stages.

15th August 1949 S. M. KATRE.

A LIST OF PRINTED CATALOGUES AND REPORTS ABOUT MANUSCRIPTS

The following is the list of works (Catalogues, Reports, etc.) already published embodying the results of the search and preservation of Sanskrit and Prakrit manuscripts in the Bombay Circle from 1868 to 1924. All lists published up to 1884 have been incorporated in our consolidated Cataloguue prepared by Mr. S. R. Bhandarkar, M. A., in 1888. The lists for the subsequent years are to be found embodied in the various Reports published thereafter. *These Reports are of considerable value, inasmuch as* they give in many cases the history of individual manuscripts, *personal details of authors, their chronology, and such other items.* All these works are therefore here put together in one place for ready reference.

Papers relating to the Collection and Preservation of the Reports of ancient Sanskrit Literature, were edited by order of Government of India, Calcutta, 1878 by Mr. E. A. Gough. This is a useful work for the general history of the Search during the earlier period upto 1878 and contains, among other things, lists of manuscripts bought for Government during the years 1868-69, 1869-70, 1870-71, 1871-72, 1872-73 and 1874-75. All these lists, originally published at different times, were also included in our consolidated catalogue (to be mentioned below) published in 1888.

Report on the results of the Search for Sanskrit Manuscripts in Gujarat during 1871-72, by G Bühler, Surat, 1872, 11 pages in folio.

Report on Sanskrit Manuscripts 1872-73, by G Buhler, seven and seventeen pages Bombay, 1874.

Report on Sanskrit Manuscripts 1874-75, by G. Buhler, 21 pages. Girgaum, Bombay, 1875.

Detailed Report of a Search of Sanskrit Manuscripts made (in 1875-76) in Kashmir, Rajputana and Central India by G. Bühler Extra No. XXXIVA, Vol. XII of the Journal of the Bombay Branch of the Royal Asiatic Society, Bombay, 1877.

Lists of the Sanskrit Manuscripts purchased for Government during the years 1877–78, and 1869–78, and a list of the Manuscripts purchased from May to November 1881, by F. Kielhorn, Poona, 1881.

A Report on 122 Manuscripts, by R. G. Bhandarkar, Bombay, 1880, 37 pages in folio.

Reports on the Search for Sanskrit Manuscripts in the Bombay Presidency during 1880–81, by F. Kielhorn, Bombay, 1881.

A Catalogue of the Sanskrit Manuscripts in the Library of the Deccan College (being lists of the two Viśrāmabāg collections). Part I prepared under the superintendence ef F. Kielhorn; Part II and Index prepared under the superintendence of R. G. Bhandarkar, 1884, 61 pages in folio.

A Report on the Search of Sanskrit Manuscripts during 1881-82, by R. G. Bhandarkar, Bombay, 1882.

A Report on the Search for Sanskrit Manuscripts in the Bombay Presidency during 1882–83, by R. G. Bhandarkar, Bombay, 1884.

A Report on the Search for Sanskrit Manuscripts in the Bombay Presidency during 1883–84, ;by R. G. Bhandarkar, Bombay, 1887.

A Report on the Search for Sanskrit Manuscripts in the Bombay Presidency during 1884–87, by R. G. Bhandarkar, Bombay, 1894.

A Report on the Search for Sanskrit Manuscripts in the Bombay Presidency during 1887–91, by R. G. Bhandarkar, Bombay, 1897.

A Consolidated Catalouge of the Collections of Manuscripts deposited in the Deccan (College *from* 1868–1884) *with an Index*, by S. R. Bhandarkar.

A Report on the Search for Sanskrit Manuscripts in the Bombay Presidency during 1891–1895, by A. V. Kathawate, Bombay, 1901.

Detailed Report of Operations in Search of Sanskrit Manuscripts in the Bombay Circle, August 1882 to March 1883, by P. Peterson, Extra No. XLI, Vol. XVI of the Journal of the Bombay Branch of the Royal Asiatic Society, 1883, Bombay.

A second Report of Operations in Search of Sanskrit Manuscripts in the Bombay Circle, April 1883 to March 1884, by P. Peterson, Extra No. XLIV, Vol. XVII of the Journal of the Bombay Branch of the Royal Asiatic Society, 1884, Bombay.

A Third Report of Operations in Search of Sanskrit Manuscripts in the Bombay Circle, April 1884 to March 1886, by P. Peterson. Extra No. XLV of Vol. XVII of the Journal of the Bombay Branch of the Royal Asiatic Society, 1887, Bombay.

A Fourth Report of Operations in Search of Sanskrit Manuscripts in the Bombay Circle, April 1886 to March 1892, by P. Peterson. Extra No. XLIXA of Vol. XVIII of the Journal of the Bombay Branch of the Royal Asiatic Society, 1894, Bombay.

A Fifth Report of Operations in Search of Sanskrit Manuscripts in the Bombay Circle, April 1892 to March 1895, by P. Peterson, Bombay, 1896.

A Sixth Report of Operations in Search of Sanskrit Manuscripts in the Bombay Circle, April 1895 to March 1898, by P. Peterson. Bombay, 1899. This contains also a list of Manuscripts purchased by Professor Peterson from 1898-99.

Lists of Manuscripts Collected for the Government Manuscripts Library by the Professors of Sanskrit at the Deccan and Elphinstone Colleges containing the following Collections :—

(i) 1895—1902, (ii) 1899—1915, (iii) 1902—1907, (iv) 1907—1915, (v) 1916—1918, (vi) 1919—1924 and (vii) 1866—68.

DESCRIPTIVE CATALOGUES OF GOVT. MSS.

Descriptive Catalogues of MSS. in the Government Manuscripts Library at the Institute :—

Volumes Published

	Rs.	As.
Vol. I, Part I—*Vedic Literature, Saṁhitās and Brāhmaṇas* pp. xlviii + 420, 1916, compiled by the Professors of Sanskrit, Deccan College, Poona	4	0
Vol. II, Part I—*Grammar* (*Vedic and Pāṇinīya*) pp. xvi + 348, 1938, compiled by Dr. S. K. Belvalkar, M.A., Ph. D.	4	0
Vol. IX, Part 1—*Vedānta* (*all Schools*) pp. xx + 478, 1949, compiled by Dr. S. M. Katre, M.A., Ph. D.	6	0
Vol. XII—*Alaṁkāra, Saṁgīta and Nāṭya* ; pp. xx + 486, 1936, compiled by P. K. Gode, M.A.	5	0
Vol. XIII, Part I—*Kāvya* ; pp. xxiv + 490, 1940 compiled by P. K. Gode, M. A.	5	0
,, Part II—*Kāvya* ; pp. xxiv + 523, 1942, compiled by P. K. Gode, M. A.	6	0
Vol. XIV—*Nāṭaka* ; pp. xviii + 302, 1937, compiled by P. K. Gode, M. A.	4	0
Vol. XVI, Part I—*Vaidyaka*, pp. xxi + 418, 1939, compiled by Dr. H. D. Sharma, M.A., Ph. D.	4	0
Vol. XVII, Part I—*Jaina Literature and Philosophy* (*Āgamika Literature*) pp. xxiv + 390, 1935, compiled by Prof. H. R. Kapadia, M. A.	4	0
,, Part II—(*Āgamika Literature* contd.) pp. xxvi + 363 + 24, 1936, compiled by Prof. H. R. Kapadia, M. A.	4	0
,, Part III—(*Āgamika Literature* contd.) pp. xxxv + 530, 1940, compiled by Prof. H. R. Kapadia, M.A.	5	0
,, Part IV—(*Āgamika Literature* contd.) pp. xxiii + 280, 1948, compiled by Prof. H. R. Kapadia, M. A.	4	0

Other Volumes in preparation.

For copies apply to :—The Secretary, B. O. R. Institute, Poona 4 (India)

SYSTEM OF TRANSLITERATION

अ a आ ā इ i ई ī उ u ऊ ū

ऋ ṛ ॠ ṝ ऌ ḷ ए e ऐ ai ओ o औ au

क् k ख् kh ग् g घ् gh ङ् ṅ

च् c छ् ch ज् j झ् jh ञ् ñ

ट् ṭ ठ् ṭh ड् ḍ ढ् ḍh ण् ṇ

त् t थ् th द् d ध् dh न् n

प् p फ् ph ब् b भ् bh म् m

य् y र् r ल् l व् v श् ś

ष् ṣ स् s ह् h

visarga ḥ, *anusvāra* ṁ,

VEDĀNTA MANUSCRIPTS

VEDĀNTA

अज्ञानबोधिनी Ajñānabodhinī

No. 1

594.
1884-87.

Size.— 9½ in. by 4¾ in.

Extent.— 24 leaves ; 9 lines to a page ; 26 letters to a line.

Description.—Country paper fairly old ; Devanāgarī characters ; handwriting bold and clear ; two double-line black borders on each side, and red on leaf 24[b] ; the ink shows two colours in drying ; paper is slightly eaten at places ; page-numbers marked on both borders of each leaf ; beginning and end in red ink, rest in black ; verse-numbers are not indicated except in the beginning ; lines carried on into the margin on leaves 19[b], 20[a].

Age.— Saṁvat 1878

Author.— Śaṅkarācārya.

Begins.—

श्रीगणेशाय नमः ॥ ॐ तत्सत् ज्ञानात्मने नमः ॥ चित्सदानंदरूपाय etc.

Ends.

स्तद्विधभावो रसस्वादा समाधी पूर्ववन्मतं ।
ये तैः समाधीमीशद्भीर्नयत्कालं निरंतरं ॥ ११ ॥

देहाभिमानगलिते विज्ञाते परमात्मने ।
यत्र यत्र मनो याति तत्र तत्र समाधयः ॥ १२ ॥ ठ ॥

इति श्रीमत् परमहंसपरिव्राजकाचार्य(श्री-)मच्छंकरकृतवहिमखातः प्रवणमज्ञानबोधनी आत्मविद्योपदेशविधि समाप्तः ॥ संवत् १८७८ मिदं लिप्यम् विहारीदास स्वयं पठनार्थे वैशाषे शुक्लसप्तम्यां भौमवारे तथोत्तमे अष्टा-दश-शतवर्षम्यौ सप्ताष्टपरास्मृता ॥ शुभं भूयात् ब्रह्मविद्ब्रह्म भवति राम राम

References.—(1) Mss.— A-Aufrecht's Catalogus Catalogorun I, 6ª, 626ᵇ, 770ᵇ; II, 2ª (called an independent v 186ª; III, 2ª.

B-Descriptive Catalogues :—Ind. Off. Cat. I, iv, 2 II, ii, 7981.

Bikaner Cat. No. 1185 (p. 554).

(2) Printed Editions :— Calcutta 1874, See BM. Cat. 1 p. 597 : *Ajñānabodhinī*, also called *Adhyātmopadeśav* followed by *Harim-īḍe Stuti*, pp. 28, 8.

अज्ञानबोधिनी Ajñānabod

No. 2 $\frac{595.}{1884-}$

Size.— 10 in. by 4¾ in.

Extent.— 17 leaves; 9 lines to a page; 36 letters to a line.

Description.— Country paper not very old; Devanāgarī charac handwriting bold, clean and legible; borders ruled double brown lines; corrections in the margin on le 7ᵇ, 11ª, 13ᵇ, 14ª; Ms. incomplete.

Age.— Not very old.

Author.— Śaṅkarācārya.

Begins.—

श्रीगणेशाय नमः ॥

चित्सदानंदरूपाय सर्वधीवृत्तिसाक्षिणे ।
नमो वेदांतवेद्याय ब्रह्मणेनंतरूपिणे ॥ १ ॥

यदज्ञानादिदं भाति यज्ज्ञानाद्विनिवर्त्तते ।
नमस्तस्मै चिदानंदवपुषे परमात्मने ॥ २ ॥

अथाध्यात्मविद्योपदेशविधिं व्याख्यास्यामः

तपोभिः क्षीणपापानां शांतानां वीतरागिणाम् ।
मुमुक्षूणामपेक्ष्योयमात्मबोधोऽभिधीयते ॥ ३ ॥ etc.

Ends.— 17.[b]

अपि च अस्य जीवन्मुक्तस्य प्रारब्धभोगार्थंशरीरधारणे को दोषः यथोत्खादंष्कोण-
घत् अविद्याकार्य्यंदेहधयमस्ति तत्किंकरिष्यति स्वामि.

अज्ञानबोधिनी Ajñānabodhinī

No. 3 595. / 1884-87.

Size.—9¼ in. by 5¼ in.

Extent.— 19 leaves ; 10 lines to a page ; 27 letters to a line.

Description.— Country paper greyish in colour, very old ; Devanāgarī characters ; handwriting not very bold, but legible ; folios numbered 1-7 and 10-21 ; 8 and 9 are missing ; 7 ends : 'निर्गतोसि जगज्जालात् पंजरादिवकेसरी' and 10 begins : "नाति। स्थिरत्वापि न जानात्यस्यामर्थः" ; borders ruled with double red lines ; yellow pigment used for corrections very frequently ; folio ten has marginal additions in very bold handwriting running round the whole page ; corrections in the same hand on other leaves.

Age.— Saṁvat 1784.

Author.—Śaṅkarācārya.

Begins.—

श्रीगुरवे नमः श्रीमद्दत्तात्रेयाय नमः ॥
चित्सदानंदरूपाय etc. व्याख्यास्यामः ॥
वीतरागाय आत्मलाभात् परलाभाभावात् ॥
तपोभिः क्षीणपापानां etc.

Ends.—

अथ शठानां धूर्तां(नां) अश्रद्दधानानां नास्तिकानां उत्पथगामिनां एतद्विद्यां न प्रकाशयेत् ॥ यथा द्वेवे पराभक्तिर्यथा देवे तथा गुरौ। तस्यैते कथिता ह्यर्थो प्रकाशंते महात्मन इति श्रुतिः ॥ इति संक्षिप्तवेदांतशास्त्रभक्तिरियं ॥ श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीमच्छंकर-कृत-भगवत्प्रथमज्ञानबोधनं अध्यात्म-

विद्योपदेशविधिः समाप्तः ॥ श्री ॥ संवत् १७८४ वर्षे आसाढमासे कृष्णपक्षे चतुर्थितिथौ सोमवासरे श्रीभुजनगरमध्ये राउ श्री ७ देशलजीविजयराज्ये महाविद्यामुक्तिदायिनी ॥ ॥ श्री ॥ गुरवो बहवः संति शीशादित्तयहारका। दादगुरू ज्ञानमूरतीस्य शीशशंतापहारकः — संक्षेपतवेदांतना पत्र २१ छे—

अज्ञानबोधिनी Ajñānabodhinī

No. 4 597. / 1884-87.

Size.— 4½ in. by 3⅞ in.

Extent.— 35 leaves.; 14 lines to a page ; 15 letters to a line.

Description.—Country paper of greyish appearance ; Devanāgarī characters ; handwriting bold and legible ; borders ruled with double black lines ; leaves numbered from 1 to 36, with folio 35 missing ; fol. 34[b] ends "अनित्यफलतां दर्शयति" ; fol. 36[a] begins "*गामीनां ॥*" ; at places there is careless writing.

Age.—Fairly old.

Author.—Śaṅkarācārya.

Begins.—fol. 1[a] :

श्रीगणेशाय नमः । श्रीपरमात्मने नमः ॥ ॐ तत्सत् ज्ञानात्मने नमः ॥ चित्सदानंदरूपाय etc.

Ends.— fol. 36[a] :

यस्य देवे परा भक्ति ॥ यथा देवे तथा गुरौ ॥ तस्यैते कथिता ह्यर्था ॥ प्रकाशंते महात्मनः इति श्रुते ॥ छ ॥ इति संक्षिप्तवेदांतशास्त्रप्रक्रिया ॥ श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य–श्रीमच्छंकराचार्यकृतबहिर्मुखांतः प्रवणमज्ञानबोधिनी ॥ अध्यात्मविद्योपदेशविधिः समाप्तः ॥ नारायणेन लखित्वा शीष्यो न दातव्यं ॥ श्री ॥ र ॥ स्तु ॥ मामांस सांख्यकर्मसंते ॥ न्याय संख्यविशेषिकपरमाणःपातांजलमहत्तत्व ॥ प्रधानबोधकसंख्य ॥ वेदांत इश्वर ॥

fol. 36[b] : ॥ संक्षिप्तवेदांतशास्त्रपद्धति ॥

भवानीशंकरसुत....भद्रनु पुस्तक ॥ (in a different hand).

अज्ञानबोधिनी Ajñānabodhinī

No. 5 $\frac{637.}{1887-91.}$

Size.—8¾ in. by 4¾ in.

Extent.— 19 leaves ; 12 lines to a page ; 32 letters to a line.

Description.— Country paper ; Devanāgarī characters ; handwriting clear and legible ; folio 1 has only 9 lines and 27 letters to a line in a big hand ; borders not marked ; writing is uniform from folio 2 onwards ; blue-pencilled crossing on folio 16.

Age.—Not very old.

Author.—Śaṅkarācārya.

Begins.—fol. 1^b

श्रीगणेशाय नमः । ॐ नमः परमात्मने । ॐ तत्सत् ज्ञानात्मने नमः ॥

चित्सदानंदरूपाय सर्वधीवृत्तिसाक्षिणे ।
नमो वेदांतवेद्याय ब्रह्मणेनंतरूपिणे ॥ १ ॥ etc.

Ends.— fol. 18^b

यस्य देवे पराभक्ति (19^a) यथा देवे तथा गुरौ ।
तस्यैते कथिताह्यर्थाः प्रकाश्यंते महात्मनः ॥

इति श्रीमच्छंकराचार्यकृतमज्ञानबोधिनी प्रकरणं शुभं भवतु ।

अज्ञानबोधिनी Ajñānabodhinī

No. 6 $\frac{263.}{1895-98.}$

Size.— 9 in. by 4¼ in.

Extent.— 13 leaves ; 13 lines to a page ; 40 letters to a line.

Description.—Country paper fairly old ; Devanāgarī characters ; handwriting clear and legible ; borders ruled in double red lines ; yellow pigment used for corrections occasional-

ly; marginal corrections or v. l. on leaves 1^b; $2^a,^b$; $3^a,^b$; 4^b; 5^b; $6^a,^b$; 7^b; 8^b; $9^a,^b$; $10^a,^b$; 11^a; 12^b; verse-ends marked with red lines as also sentence-pauses.

Author.— Śaṅkarācārya.

Begins.—

ऍंप ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

चित्सदानंदरूपाय सर्वधीवृत्तिसाक्षिणे ॥
नमो वेदांतवेद्याय ब्रह्मणेनतरूप(पि)णे ॥ १ ॥

यदज्ञानादिद(दं)भाति (यज्) ज्ञानाद्विनिवर्त्तते ॥
नमस्तस्मै चिदानंदवपुषे परमात्मने ॥ २ ॥

अधा(था)ध्यात्मविद्योपदेशविधि(धिं) व्याख्यास्यामः । etc.

Ends.—

अत्र भगवतोक्तं ॥

राजविद्याराजगुह्य पवित्रमिदमुत्तमं ।
प्रत्यक्षावगम्य (मम) धर्म्यं सुसुखं कर्तुमव्ययं ॥

किं च यथाग्निहोत्रादीना स्वर्गादिफलं दर्शयति ॥ श्रुतिः तथा ब्रह्मविद्याविज्ञानानि । दपि परमपुरुषार्थं दर्मयति ॥ श्रुतिरपि श्रुति यो ब्रह्मविद्यानंतरं मोक्षं प्रदर्सयति मध्ये कार्यानंतरं वा(निवा)रहति ॥...

यस्यदेवे पराभक्ति यथादेवे तथा गुरौ ।
तस्मै ते कथिता ह्यर्थः प्रकासंते महात्मन ॥ इति

श्रुते । इति श्रीसंक्षिप्तवेदांतशास्त्रप्रक्रियां श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य श्रीमच्छंकरभगवतः कृतौ वहिमुखातः प्रणवमज्ञानबोधिनी अध्यात्मविद्यौपदेसविधि समाप्त ॥ इति श्रीअज्ञानबोधिनी वेदातसारसाास्त्रसपूर्णं ॥ रांम राम राम ॥

अणुवेदांत — Aṇuvedānta

No. 7 — $\frac{109.}{1902\text{-}07.}$

Size.— 7¼ in. by 3¾ in.

Extent.—4 leaves; 8 lines to a page; 33 letters to a line.

Description.— Country paper fairly old and musty; Devanāgarī characters; handwriting bold and clear; borders ruled with double black lines; green pigment used for making corrections; reddish-brown pigment used for marking verse-numbers and sub-colophones: fol. 2ᵃ: इति श्रीमत्कृष्णद्वैपायनकृतब्रह्मसूत्रानुभाष्ये श्रीमदानंदतीर्थभगवत्पादाचार्यविरचिते अणुवेदांते प्रथमोध्यायः etc.; fols 1ᵃ and 4ᵇ ruled with pale brown double thick borders on the black borders; the inscription "राम" is on the *b* face of each leaf with pagination; marginal corrections on several folios.

Age.— Fairly old.

Author.— Ānandatīrtha.

Begins.— fol. 1ᵇ:

॥ श्रीनृसिंहाय नमः ॥ ॥

नारायणं गुणैः सर्वैरुदीर्णं दोषवर्जितं ॥
ज्ञेयं गम्यं गुरूंश्चापि नत्वा सूत्रार्थं उच्यते ॥ १ ॥

विष्णुरेव विजिज्ञास्यः सर्वकर्त्तागमोदितः ॥ समन्वयादीक्षतेश्च etc.

Ends.—fol. 4ᵃ

दुःखादिरहितानित्यं मोदंते विरतं सुखं ॥
पूर्णप्रज्ञेन मुनिना सर्वशास्त्रार्थसंग्रहः ॥ ८ ॥
कृतोयं प्रीयतां तेन परमात्मा रमापतिः ॥ ९ ॥
नमो नमो दोषदोषदूरपूर्णगुणात्मने ॥
विरिंचिशर्वपूर्वेड्य वंद्याय श्रीवराय ते ॥ १० ॥

इति श्रीमत्कृष्णद्वैपायनकृतब्रह्मसूत्रानुभाष्ये श्रीमदानंदतीर्थभगवत्पादाचार्यविरचिते अणुवेदांते चतुर्थोध्यायः ॥

॥ श्री नृसिंहार्पणमस्तु ॥

fol. 4ᵇ: ॥ अणुवेदांत ॥

References.— (1) Mss.— A-Aufrecht's Catalogus Catalogorum:— Brahmasūtrānubhāṣya III 83ᵃ

B-Descriptive Catalogues:—Ind. Off. Cat. II, ii, No. 6030
Mad. Cat. pp. 2604-6, Nos. 4816-7.

(2) Printed Editions :—

(a) With grammatical analysis and Kannada interpretation and paraphrase by Krishṇāchārya Purāṇika, Dharwar 1905.

(b) Text : Bombay (See B. M. Cat. 1928. p. III)

अतिमानुषस्तोत्र Atimānuṣastotra

No. 8 $\frac{627}{1886\text{-}92}$

Size.—8½ in. by 4⅜ in.

Extent.—11 leaves ; 9 lines to a page ; 20 letters to a line.

Description.—Country paper fairly old, and worn out at places ; Devanāgarī characters ; handwriting bold and legible ; borders ruled with double black lines ; yellow pigment occasionally used for making corrections ; each folio (on *b* side) marked on the right-hand corner as "श्रीराम" with pagination besides the usual pagination.

Age.—Fairly old

Author.— Kūranātha

Subject.— Bhakti

Begins.— fol. 1b :

श्रीमते रामानुजाय नमः ॥

श्रीवत्सचिन्हमिश्रेभ्यो नमउक्तिमधीमहि
यदुक्तयस्त्रयीकंठे यांति मंगलसूत्रतां ॥ १ ॥

रघुवर यदभूर्योरंजयन् मंजुवाक्यै-
रतिमनुजसुवक्ताद्देशशीलैकमूलैः
अयतनुतिमुदारामारमसंजीवनार्थं
सततमहमुपासे तं गुरुं कूरनाथं ॥ २ ॥

अतिमानुषदीलघस्तयेयै — रतिवत्तामरविक्रमप्रतापैः
अतिलंघितसर्वलोकसाम्यं घरये वैष्णवर्वैभवायतारं ॥ ३ ॥

Ends.— fol. 11^a :

पापीयसोपि शरणागतशब्दभाजो
नोपेक्षणं मम तयोचितमीश्वरस्य ।
त्वत् ज्ञानशक्ति करणासु सतीषु नेह
पापं पराक्रमितुम (fol. 11^b)हंति मामकीनम् ॥ ६२ ॥

इति श्रीमत्कूरनाथविरचितेषु, पंचषु स्तवेषु, अतिमानुषस्तोत्रं संपूर्ण श्रीरस्तु

References:— (1) Mss—A-Aufrecht's Catalogus Catalogorum :— I, 7^a; II, 2^a

---

अद्वैतचंद्रिका — *Advaitacandrikā*

No. 9 $\frac{127}{1883-84}$

Size.— 13¼ in. by 5¾ in.

Extent.— 99 leaves ; 11 lines to a page ; 52 letters to a line.

Description.— Country paper of different grades, grey and discoloured ; Devanāgarī characters ; handwriting legible, clear, but not uniform; borders ruled with double black lines ; red chalk and yellow pigment used. foll. unmbered in uniform, but mutually differing batches as follows, ff. (1-16) + (1-9, 11-50) + (1-34) = 16 + 49 + 54 or 99 leaves ; from fol. 1. of the second batch there is a running number from *130* onwards on the right margin , marginal notes and additions , sentence-pauses are not indicated.

Age.— Fairly old.

Author— Brahmānanda

Begins — fol. 1^b

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ ॥ ॐ सद ॥
सदानंतुचिद्घनदे जगती यत्र जायते ॥
रजतादीवशुक्तयादौ तदेवाहं परागतिः ॥

तत्त्वं वेद पवेदग नरहरे नैपोधिकारीतिचेत्त्वंमादाविरभूः कुतोसुरतमश्रंडांशु-नामाश्रितः ॥

ब्रंहेणापि नते स्मरत्यमतो नेहानुकंपेति चेत्तत्किंत्वं नतदीश-पद्यदनिशं स्नेहादितः स्मर्यते ॥

सरस्वतीस्वामिमहासरस्वती सरस्वतीस्वामिमहासरस्वति ॥ निःसार्य्यं सारस्वतसारिकार्य्यं सारस्वतः सारससकैरत्नं ॥

श्रीनारायणतर्थिश्रीपरमानंदपादयो ः
ब्रम्हानंदयतिनंत्वा तनोत्यद्वैतचंद्रिकां ॥
सारस्वतं समुद्रेकश्चंद्रिकायाः परं फलं ॥
प्रासंगितया ध्वांतपराभूतिरपि ध्रुवा ॥
कुमुद्वतीबोधयामि सारस्वतसरस्वतीः ॥
महदामोदमोदाय चित्रं चंद्रिकयानया ॥

अनुमित्यनंगत्वे अनुमितिं प्रत्युक्तरीत्या प्रयोजनकत्वाभावे व्युदस्यनीयतया विचारप्रयुक्ताभावप्रतियोगितया विचारांगत्वं विचारप्रवृत्तिप्रयोजकज्ञानविषये फले etc.

Ends.— fol. 34^b

...घटत्वादिप्रकारकशक्तिज्ञानीयानंत-हेतुतावच्छेदकेषु, गौरवापत्तेः पर्य्यायत्वं नानार्थत्वं च सर्वनामस्तत्वाद्युक्तमेव अल्पपायुनः सर्वनामत्वमेव स्याद्दतं स्यात्सर्ववाचकं हि सर्वनाम न तु बुद्धिविशेषविषयरूपं किंचिद्वाचकं अत एवेतरादि शब्दानां सर्वनामत्वासंभवात् ग्रहणाय सकलादिशब्दानां तत्संभवात्तद्व्यावर्त्तनाय ॥ १ ॥

References.—(1) Mss.—A–Aufrecht's Catalogus Catalogorum :—
I,8^b 771^a II,2^b. III,3^a, where the names appear as गुरुचंद्रिका and लघुचंद्रिका on अद्वैतब्रह्मसिद्धि of Madhusūdana Sarasvatī, beside the name अद्वैतचंद्रिका,

B–Descriptive Catalogues :—
Ind. Off. Cat. I,iv. Nos. 2395, 2396.
Mad. Cat. IX No. 4536; *Laghucandrikā*, Nos. 4532–5.

(2) Printed Editions :—
(a) Advaitasiddhi, with the commentaries Gauḍabrahmānandī (of Brahmānanda) with its gloss, edited by N. S. Krishna Śastri, pp. xvi, 232; Bombay 1915.
(b) Advaitacandrikā
(c) Laghucandrikā in Advaitamañjarī, a series of works on Advaita philosophy, published monthly, by Harihara Śastri, *Goshṭipuram*, and others, Kumbakonam, 1892–5.

अद्वैतचंद्रिका Advaitacandrikā

No. 10 145 / Viśrāma II

Size. 14⅝ in. by 7¼ in.

Extent. 101 leaves; 15 lines to a page; 56 letters to a line.

Description.— Country paper rough, greyish and musty, and discoloured at places; Devanagarī Characters; handwriting Clear, uniform and very legible; borders ruled with two double spaced red lines; Some foll. eaten up badly; red bars mark Sentence-pauses; yellow pigment used for corrections; foll. 60-85 are missing ; important passages marked in red chalk; Ms. appears to extend only to the second परिच्छेद; many marginal additions and corrections; first and last foll. have illustrated margins in red and black.

Age.—Fairly old.

Author.—Gauḍa Brahmānanda

Begins.— fol. 1b

श्रीगणेशाय नमः ॥
॥ श्रीसरस्वत्यै नमः ॥ ॐ तत्सत् ॥
सदनंतचिदानंदे जगती यत्र जायते
रजतादीव . . . . देवाहं परागतिः ॥ etc.

Ends.— fol. 101a

॥ तर्कैः सारस्वते रत्नैश्चंद्रिका चंद्रभूषणैः ॥
दुरंतध्वांतभंगाय आत्माणुत्वस्य भंजनं ॥ १ ॥
द्रौपदीशाकमास्वाद्य त्रिलोकी येन तर्पिता ।
तज्जीवब्रह्मणोरैक्यं साक्षिब्रह्मैव नो हरिः ॥ २ ॥
श्रीनारायणतीर्थानां गुरुणां चरणस्मृतिः ॥
अहा ययैव व्याकुर्वे सारस्वतसरस्वतीः ॥ ३ ॥
॥ इति श्रीमद्गौडब्रह्मानंदकृतायां अद्वैतचंद्रिकायां द्वितीयः परिच्छेदः ॥ ॥ श्रीसांबशिवार्पणमस्तु ॥ ॥ श्रीसांबशिवाय नमः ॥
॥ ६ ॥ ॥ ६ ॥ ॥ ६ ॥ ॥ ६ ॥

अद्वैतचंद्रिका Advaitacandrikā.

No 11 146 / Viśrāma II

Size —14¾ in by 7 in

Extent.—12 leaves, 15 lines to a page, 56 letters to a line

Description —Country paper rough, hard and discoloured, Devanāgari Characters handwriting clear, uniform and legible, borders ruled with two double spaced red lines, foll 5-8 are missing, Ms contains the last and fourth परिच्छेद,

Age —Fairly old.

Author —Gauda Brahmānanda

Begins — fol 1^b

श्रीगणेशाय नम ॥ श्रीसरस्वत्यै नम ॥
श्रीगुरुभ्यो नम ॥
॥ श्रीनारायणतीर्थानां पादाब्जरजो भजे ॥
यदनुध्यानमाहात्म्यादनुयायि सरस्वती ॥ १ ॥
तत्कार्येति तच्चाज्ञानादीत्यर्थ etc

Ends — fol 11^b

॥ श्रीनारायणतीर्थानां पट्शास्त्रे पारमीयुषा ॥
चरणौ कारणीकृत्य तीर्णा सारस्वतार्णव ॥
भजे श्रीपरमानंदसरस्वत्यंघ्रिपकज ॥
यत्कृपादृष्टिलेशेन तीर्ण ससारसागर ॥
यद्यत्संभवदुक्तिक परवचस्सभूय तद्दूषित ॥
व्याख्यातश्च निगूढभावगहनो वाणीसुधासागर ॥
सर्वं तच्चरदिंदुसुदरमुखश्रीकृष्णलीलातनौ ॥
मालाभावमवाप्य सज्जनमनोमाला समाकर्षत ॥ ॥
एणाकचपि चंद्रिका गलमनो राजीवराजेरपि
ध्वांतोच्छेदकरी सरोरुहमुखस्याघातमुद्राकरी ॥
साधूनां मरलस्वभावशरणात्कृपारसारात्मना
चेतश्चद्रमणी मणीषु रमणी जाता तथापि स्फुट ॥ ॥

इति श्रीपरमानंदसरस्वती पूज्यपादशिष्य ब्रह्मानंदसरस्वतीविरचितायां अद्वैतसिद्धिटीकायां अद्वैतचंद्रिकायां चतुर्थः परिच्छेदः समाप्तः॥

॥ शांति कंथालसत्कंठो मनस्थालीमिलत्करः ॥
त्रिपुरारिपुरद्वारि कदा स्यां मोक्षभिक्षुकः ॥

॥ गौडब्रह्मानंदी समाप्ता ॥ श्रीसांबशिवार्पणमस्तु ॥
॥ श्रीरस्तु ॥ ॥ श्रीशिवार्पणमस्तु ॥ ॥
॥ ६ ॥ ॥ ६ ॥ ॥ ६ ॥ ॥ ६ ॥

fol. 12ᵇ ग्रंथसंख्या २१०००
इति श्री अद्वैतचंद्रिका समाप्ता पत्रे ४११.

अद्वैतचंद्रिका Advaitacandrikā

No. 12 147 / Viśrāma II

Size.—14⅝ in. by 7 in.

Extent.—12 leaves; 15 lines to a page, 55 letters to a line.

Description.—Country paper; rough, hard and discoloured; Devanāgarī characters;
handwriting clear, uniform and legible; two foll. after fol. 8 numbered 9 (so that 12 leaves correspond to to 1-11 foll.); borders ruled with two double spaced red lines; red bars mark sentence-pauses; yellow pigment used for correction; all leaves are double foll. Ms contains the third परिच्छेद only.

Age.—Fairly old.

Author.— (Gauḍa) Brahmānanda.

Begins.—fol. 1ᵇ

श्रीगणेशायनमः ॥ ॥ श्रीगुरुभ्योनमः ॥
श्रीसरस्वत्यैनमः ॥

मुमुक्षुणा, तदंगतयानुष्ठेये तदिच्छाप्रयुक्तेच्छाधीनमुमुक्षुप्रवृत्तिविषयौ अंगत्वांगांगिरूपफलेच्छाधीनचिकीर्षाजन्यकृतिसाध्यत्वादपूर्वविशिष्टयागेच्छया प्रयाजादेरिव साक्षात्कारविशिष्टश्रवणेच्छया मनननिदिध्यासनयोश्चिकीर्षा

श्रवणस्य मननाद्यंगत्वाभावे तु साक्षात्कारेच्छयैव तयोः सेति अंगांगिताविचारस्य कर्त्तव्यस्य फलमितिभावः प्रमेयावगमं प्रत्यवधानात् ॥ etc.

Ends.— fol. 11[b]

तदभ्यासाप्यत्वे तदन्याकरणकत्वे करणकत्वेपि निदिध्यासनाधीन- धीकरणत्वेपि अपेक्षिततया अपेक्षितधीघटिततया चकितशक्तिं विना अभिधत्ते बोधयति ॥ तर्कैः सारस्वतैः etc.

॥ इति श्रीमब्द्रह्मानंदकृतायां अद्वैतचंद्रिकायां तृतीयपरिच्छेदः समाप्तः ॥ ॥ श्रीसांबशिवार्पणमस्तु ॥ श्रीरस्तु ॥ श्रीशिवार्पणमस्तु ॥ श्रीरस्तु ॥ श्रीशंकरार्पणमस्तु ॥ श्रीरामार्पणमस्तु ॥ ६ ॥ ॥ ६ ॥ ॥ ६ ॥ ॥ ६ ॥

अद्वैतचंद्रिका — Advaitacandrikā

No. 13. — 148 / Viśrama II

Size.—14⅜ in. by 6⅞ in.

Extent.—285 leaves; 15 lines to a page; 56 letters to a line.

Description.— Country paper; rough, hard, musty and discoloured; Devānagarī character; handwriting clear, uniform and legible; borders ruled with two double spaced red lines; red bars indicate sentence *pausa*; all foll. are double; besides the pagination fol. 2 has 289 and fol. 14, 301, and so on on the right margin; fol.1[a] has a floral design between the spaced border lines; missing fol. 56,63,64,74,98,99, 141-3, 148-201,210,211,217; 245-6; on the other hand one double fol. is numbered 91 in opposition to one fol. (i.e; No. 229 = 230) being given two numbers. The title of the Ms. is doubtful, but the author is beyond doubt Brahmānanda on account of the second verse and the frequently repeated verse तर्कैस्सारस्वतैः etc.; there is no colophon.

Age.—Fairly old.

Author.—Brahmānanda.

Begins.— fol. 1ᵇ

श्रीगणेशायन मः ॥ श्रीसरस्वत्यै नमः ॥
श्रीगुरुभ्योनमः ॥

मा भैष्टेत्यमृतंस्यंदि सुखचंद्रमनोहरं ॥
गोवर्धनधरं धाराधरधीरेयमाश्रये ॥ १ ॥

श्रीनारायणतीर्थानां पदपंकेरुहस्मृतिः ॥
स्मृतिमभ्याहतां कुर्यात्सदापदपदार्थयोः ॥ २ ॥

पदार्थनिष्टपदार्थयोर्भेदबुध्यविरोधित्वे सत्यखंडविषयकं वाक्यार्थनिष्ठमुक्तबुद्धिविरोधित्वे सत्यखंडविषयकं etc.

fol. 119ᵃ, line 10 : ॥ तर्के रसारस्वते रत्नैश्चंद्रिकाचंद्रभूषणैः ॥
सत्वसत्वानुमानार्थं जनध्वांतभंजनं ॥

fol. 125ᵃ, line 2 : ॥ तर्के · · · · · · · · · भूषणैः ॥
दुरंतध्वांतभंगाय विशेषासत्यतानुमा ॥ १ ॥

fol. 258ᵇ, line 1 : ॥ तर्केरित्यादि ॥

fol. 265ᵃ, line 12 : ॥ तर्केरित्यादि ॥

fol. 270ᵇ, line 5 : ॥ ,, ,, ॥

fol. 272ᵃ, line 13 : ॥ तर्केरित्यादि ॥

,, 277ᵇ, ,, 10 ॥ ,, ,, ॥

,, 281ᵇ, ,, 7 ॥ तर्केरित्यादि ॥ रूपाद्यज्ञानसंभवं ॥ ॥

Ends.— fol. 285ᵇ

यद्यपि ब्रह्मज्ञानजन्यनाशतज्जन्यनाशयोरप्रतियोगित्वं ब्रह्मज्ञानबाध्यत्वं तच्च न प्रातीतिकोस्ति ॥ तन्नाशहेतु पल्लवाविद्यानाशस्यैव ब्रह्मज्ञानजन्यनाशजन्यत्वात्पल्लवाविद्यापि मूलाविद्येव व्यावहारिक्येवेति न तत्राप्यतिव्याप्तिस्तथापि पल्लवाविद्यानंगीकारपक्षे प्रातीतिकविशेषेतिव्याप्तिर्बोध्या ॥ अत्र पल्लवाविद्यापक्षे मूलपल्लवाविद्याप्रयुक्तत्वे लक्षणे पक्षांतरे चाविद्यमानस्तत्परिणामान्यत्वे सति अविद्याविषयातानवच्छेदकदृश्यत्वं प्रातीतिकत्वं ॥ उक्तलक्षणशून्यत्वे सति बाध्यत्वं व्यावहारिकत्वमित्यपिबोध्यमित्यपि शिवम् ॥ ॥ ६ ॥

अद्वैतप्रकाशः Advaitaprakās'a

No. 14. 1438/1887-91

Size.—4⅜ in. by 3⅝ in.

Extent.—39 leaves; 9 lines to a page; 15 letters to a line.

Description.—Country paper; Devanāgarī Characters; edges of the folios pasted with slips of paper; handwriting clear, legible and uniform. The work is in Hindi

Age.—Saṁvat 1824.

Begins.— fol. 1ᵃ

श्रीरामाय नम ॥ राग सोरठ ॥

साधो भजन देहका कीया । आठ पहर अय बित्त नलागी । नावकुदेनहि-लीया । etc.

Ends.— fol. 39ᵇ

केवल अज अक्रीय अविनाशी ।

द्वौसै एक चौपौ कही । अर्थ यथेप जानियै सही ॥

इति श्री अद्वी (द्वै) तप्रकाशग्रंथ संपूर्ण ॥ १ ॥ शुभं भवात् ॥ गुरके चरणारविंद नमस्कार ॥ मिती मार्गसिर शुक्ल ६ शुक्रवारे ॥ संवत् १८२४ का

अद्वैतब्रह्मसिद्धि Advaitabrahmasiddhi

No. 15. 265/1895-98

Size.—13 in. by 6½ in.

Extent.—99 leaves, 16 lines to a page, 40 letters to a line.

Description.—Country paper, rough gray and thick; Devanāgary Characters; handwriting bold, uniform and very clear; red chalk used for marking colophons and important

passages; yellow pigment for making corrections; Ms. divided into 4 Sections called मुद्गरप्रहार.

I	ends	fol.	15ᵃ
II	ends	fol.	36ᵇ
III	ends	fol.	59ᵃ
IV	ends	fol.	98ᵃ

Age.—Rather old;

Author.—Sadānanda Kāśmīra.

Begins.— fol. 1ᵇ

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

ओं नमामि सद्गुरुं शांतं ब्रह्मानंदमुनीश्वरं ।
यत्कृपालवलेशेन सत्तर्कस्फुरणं मम ॥ १ ॥

श्रीमन्नारायणाचार्यं सनातनशिवं तदा ।
वंदेहं वाङ्मनःकायै-र्द्वैतध्वांतनिवृत्तये ॥ २ ॥

श्रुतिसिद्धं च यद्ब्रह्म सच्चिदानंदमद्वयं ।
तदत्र चिंत्यते तर्कैर्मनोमलनिवृत्तये ॥ ३ ॥

इह खलु श्रुतिस्मृतीतिहासपुराणाद्यखिलवाङ्मयसिद्धमप्यद्वयं यत्ब्रह्म जन्मांतरीयदुरितप्राबल्येन द्वैतसंस्कारवाभिनिवेशवशात्केचिन्मंदमतयः श्रुतितात्पर्यानभिज्ञाः नरकप्राप्तिहेतुन्वहन् गुरुशास्त्रं मिथ्यासत्यंवेत्याद्यसत्तर्कानुद्भावयंति etc.

Ends.— fol. 98ᵃ

जीवतत्वं जगत्तत्त्वमीशतत्वं तृतीयक ॥
दर्शनेकादशे स्थित्वा तत्तद्युक्त्या निरूपितं ॥
पश्चाद्वेदांतसद्युक्त्या श्रद्धेत श्रुतिमानतः ॥
अद्वयं ब्रह्म संसिद्धं द्वैतस्यावसरः कुतः ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीब्रह्मानंदसरस्वतीपादशिष्यश्रीसदानंदकाश्मीरविरचितायामद्वैतब्रह्मसिद्धौ गुरुशब्दाभिधेयविचारे सांख्या(पा)तंजलमतनिराकरणगर्भितप्रौढमीमांसकमतखंडनव्याजेन दुर्दुरूढवादिशिरसि चतुर्थोयं मुद्गरप्रहारः ॥ * ॥ ४ शुभंमस्तु ॥ ओं

References.— (1) Mss.— A-Aufrecht's Catalogus Catalogorum :—
I, 9ᵇ ; 771ᵃ, II 2ᵇ, 186ᵇ ; III, 3ᵃ ;

(2) Printed Editions :—

(a) Advaita-brahma-siddhi of Sadānanda Yati of Kāshmir Pp. 1-176. Bibliotheca Indica.

(b) Translated by Narmadashankar Devashankar Mehta, pp xv, viii, 327, Ahmedabad, 1910.

अद्वैतमकरंद (सटीक) — Advaitamakarand (with Commentary)

No. 16. — $\frac{299.}{1899\text{–}1915.}$

Size.—8½ in. by 4⅞ in.

Extent.—16 leaves; 14 lines to a page; 36 letters to a line.

Description.—Country paper; brown, discoloured and slightly worm-eaten; Devanāgarī Characters; handwriting bold, clear legible and uniform; borders ruled with double black lines red chalk used for marking important passages; the text is interspersed with the commentary; marginal corrections or additions occasionally made; Ms. is incomplete, containing 25 verses of the text with commentary.

Age.—Fairly old.

Author.—Text.– Lakṣmīdhara.
[Comm.– Prakāśānanda, see No. 17. which is identical with this.]

Begins.— fol. 1b

श्रीगणेशाय नमः ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

नित्यं निरंतरानंदचिद्घनं ब्रह्म निर्भयं ॥
श्रुत्या तर्कानुभूतिभ्यामहमस्म्यद्वयं सदा ॥ १ ॥

अंबागृहीतवामार्धं वंदे चंद्रकलाधरं ॥
लावण्यमधुराकारं कारुण्यरसवारिधिं ॥ २ ॥

कैवल्यानंदयोगींद्रपादकंजरजो रविः ॥
राजते मे हृदाकाशे मोहध्वांतनिवर्त्तकः ॥ ३ ॥

श्रद्धानंदपदांभोजद्वंद्वं सेवे यदुत्तमं ॥
निर्याणरसमासाद्य हृष्टाः शिष्यालिपंक्तयः ॥ ४ ॥

सच्चिदानंदयोगींद्रा जायंते भुवि केचन ॥
यत्कृपाबलतेस्तीर्णो मया संसारवारिधिः ॥ ५ ॥

इह खलु लक्ष्मीधरो नाम कश्चित्कवींद्रो निरंतरनित्यानुष्ठानशुद्धस्वांततया संजातविवेकवैराग्यशमादिमुमुक्षावतः आत्मविविदिषया संत्यक्तलोकवेदधर्मान् गुरुवरचरणोपसर्पणपुरःसरं विधिवत् सम्यक् श्रुतवेदांततत्त्वेपि असंभावनया प्रतिबद्धज्ञानतयाऽपरितुष्यतः कांश्चित्पुरुषधौरेयानुपलभ्य संजातकरुणस्तेषां करतलबिल्वफलवत् स्फुटं वेदांतप्रतिपाद्यं ब्रह्म सच्चिदानंदलक्षणं सर्वज्ञं सर्वोपादानं नित्यं सर्वगमद्वयं देहेंद्रियप्राणमनोबुध्यहंकारसाक्षिप्रत्यगभिन्नतया तर्कैः संभावयितुं किंचित्प्रकरणमद्वैतमकरंदाख्यमारभमाणश्चिकीर्षितस्य अविघ्नपरिसमाप्तये स्वेष्टदेवताप्रणामरूपं मंगलं स्वयमनुष्ठाय शिष्यशिक्षार्थं ग्रंथतो निबध्नाति ॥ etc.

Text.— कटाक्षकिरणाचांतनमन्मो- (fol.2ᵃ) हाब्धये नमः ॥
अनंतानंदकृष्णाय जगन्मंगलमूर्तये ॥ १ ॥

अहमस्मि सदा भामि कदाचिन्नाहमप्रियः ॥
ब्रह्मैवाहमतः सिद्धः सच्चिदानंदलक्षणं ॥ २ ॥ etc.

Ends.— fol. 16^b

Text :— न हि नानास्वरूपं स्यादेकं वस्तु कदाचन ॥
तस्मादखंड एवास्मि विजह्जागतीं भिदां ॥ २५ ॥

Comm :— एकमद्वितीयं सच्चिदानंदात्मकं ब्रह्म कदाचन कदाचिदपि उपाधिकाले तदभावकालेपि नानास्वरूपं नानारसं न स्यान्नभवतीत्यर्थः ॥ तत्र हेत्वभिप्रायेण वस्त्विति विशेषणं यतो वस्तुपरमार्थभूतं तत इत्यर्थः ॥ वस्तुग्रहणं ज्ञानानंदयोरप्युपलक्षणं ॥ अयमर्थः ॥ ब्रह्मणि सत्यज्ञानानंदानां परस्परं भि

References.— (1) Mss.— A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :—
Text and Comm. I 9^b, 771^a; II 2^b, 186^b; III 3^a.

B – Descriptive Catalogues :–
Ind Off. Cat. I, iv, nos. 2357-58 ; II, i, Nos. 5970, 5971.
Mad. Cat. IX, Nos. 4521—3

(2) Printed Editions :–
(I) Lakṣmīdharakavi's Advaitamakaranda with Svayaṁprakāśa

Yati's commentary Rasābhivyañjikā, edited by Vecanarāma Śarmā Kānyakubja, *The Pandit*, O.S. 8 (1873–4), 8–22.

(II) Advaitamakaranda with the Comm. Rasābhivyakti, followed by Sadāśiva Brahmendra's Advaitatārāvali, pp. 24, Madras, 1891 (B. M. Cat, 1908, p. 333)

— Translated by A. E. Cough, *The Pandit* O. S. 8 (1873–4) 127-30, 152–6, 176–80; 9 (1874–5) 136–40.

अद्वैतमकरंद (सटीक) — Advaitamakaranda (with Commentary)

No. 17 — 300 / 1899–1915

Size.— 9¼ in. by 5½ in.

Extent.— 24 leaves ; 11 lines to a page ; 35 letters to a line.

Description.— Country paper grey, old, musty and discoloured ; Devanāgarī characters ; handwriting clear, beautiful and uniform ; borders ruled with two double spaced red lines ; red pigment or chalk used for marking text-portions and also sentence-pauses later ; fol. 1 is missing ; Ms. is identical with No. 16.

Age.— (Śaka) 1626

Author.— Text—Lakṣmīdhara.

*Comm.- Prakāśānanda or Svaya*mprakāśayati or Svayamprakāśānandatīrtha

Begins.— fol. 2^a

Text :— ॥ कटाक्षकिरणाचांतनमन्मोहाब्धये नम : ॥
अनंतानंदकृष्णाय जगन्मंगलमूर्त्तये ॥ १ ॥ etc,

Comm.— ...हंकारसाक्षि प्रत्यगभिन्नतया तर्कैः संभावयितुं
अद्वैतमकरंदाख्यमारभमाणः...... ग्रंथतो निबध्नाति ॥

Ends.—Text. fol. 23^b

॥ लक्ष्मीधरकवेः सूक्तिशारदंभोजसंभृतः ॥
अद्वैतमकरंदोयं विद्वद्भृंगैर्निपीयतां ॥ २८ ॥

Comm.— लक्ष्मीधर इति ग्रंथकर्तुर्नाम स धास्मौ कविः सर्वज्ञः क्रांतदर्शी तस्य सूक्तय एव शारदंभोजानि तैः संभृतः संपन्नोयं सर्वैरनुभूयमानो द्वैतमकरंदः अद्वैतं ब्रह्मैव रसः ॥

एतमेव रसं साक्षाल्लब्ध्वा देही सनातनं ॥
सुखी भवति सर्वत्र नान्यथा सुरपुंगवा ॥

इति ब्रह्मगीतावचनात् ॥ विद्वद्भृंगैर्विद्वांस एव भृंगाः ब्रह्मरसज्ञत्वात्तैर्निपीयतां नितरामात्मज्ञाननिवृत्तिपर्यंतं पुनः पुनः सेव्यतां ॥

विचार्याप्यपरोक्षेण ब्रह्मात्मानं न वेत्ति चेत् ।
आपरोक्ष्यावसानत्वाद् भूयो भूयो विचारयेत् ॥

इति श्रीभारतीतीर्थवचनात् ॥

यद्यप्यत्र प्रतिश्लोकं बहुवक्तव्यमस्ति तथापि मंदबुद्धीनां व्युत्पादनार्थं प्रवृत्तेन मया ग्रंथकाठिण्यगौरवभयादुपरतं ॥

अद्वैतमकरंदस्य रसाभिव्यंजिका कृता ॥
स्वयंप्रकाशयतिना पुरुषोत्तमशासनात् ॥ ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकस्वयंप्रकाशानंदतीर्थकृता अद्वैतमकरंदव्याख्या समाप्ता ॥

१६२६ तारणाब्दे श्रावणकृष्णसप्तम्यामिदं समाप्तं लेखनं ॥

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

अद्वैतरत्नकोशटीका
(तत्त्वविवेचनी)

Advaitaratnakośaṭīkā
(Tattvavivecanī)

No. 18

57
Viśrāma I

Size.— 9⅞ in. by 4⅓ in.

Extent.— 263 leaves ; 10 lines to a page ; 37 letters to a line.

Description.— Country paper ; Devanāgarī characters ; handwriting

medium large, clear. Borders ruled with double black lines. Copious marginal additions and corrections on initial folios, beginning with श्रीगणेशाय नमः॥ Red ink occassionally used for important words and border lines on fol 104.& 105. Many folios discolourd. Blue and Red pencil underlining of *nomina propria* as a number of folios.

Age.— Appearance old.

Author.— Agnihotrasūri (author of commentary).

Begins.— fol. 1ª

अथाद्वैतरत्नकोशटीका तत्वविवेचनी (in margin in different hand)

श्रीगणेशाय नमः । अविघ्नमस्तु । शुभमस्तु ।

यदीक्षा जगदुत्पत्तिस्थितिसंहारकारणं ।
यदात्मकमिदं वंदे श्रीरामं तं पतंजलिम् ॥
ज्ञानेंद्रापरनामानं दक्षिणामूर्तिदैवतं ।
वासुदेवादि सच्छिष्यं नमामि परमं गुरुम् ॥
श्रीज्ञानेंद्रकृपापात्रं कृत्स्नतंत्रविवेचनं ।
श्रीमद्वृंदनृसिंहाख्यसूरिं संकलये गुरुम् ॥
नत्वा गुरुत्रयस्मत्रून् (?) द्वादशाहेज्यसूनुना ।
विविच्यतेऽग्निहोत्रेण टीका तत्वविवेचनी ॥

यदालिंग्येति । नृहरिमिति विग्रहविशेषोपहितस्वेष्टदेवतावाचकपदेन जगत्कारणं ब्रह्म लक्षयति । etc.

Ends.— folr 263ᵇ

गंभीरभावा टीकेयं व्याख्याता बालभावतः ।
किंचिद्विजृंभितं चात्र तद्गृह्णंतु विमत्सराः ॥
स्वस्कृतिदोषकीर्णापि ज्ञानेंद्रानतिपूर्विका ।
महन्निबंधसंबंधा प्राप्स्यति प्रचयं भुवि ॥
कृपयानया रघुपतिः परमात्मा कुलदैवतं ।
संतुष्यतु शुकालापैस्तत्पोषकजनो यथा ॥

इति श्रीज्ञानेंद्रसरस्वतीचरणारविन्दनिषेवकनिषेविणा श्रीरामाम्वयप्रसूत-द्वादशाहेज्यसूनुना अग्निहोत्रसूरिविरचितायां तत्त्वविवेकटिप्पण्यां अद्वैतकोशपूर्ण्यां समाप्तश्च द्वितीयः परिच्छेदः ॥ श्रीसीतारामार्पणमस्तु ॥

References.— (I) Mss.— A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :— I 9^b (our Ms.) [Text by Akhaṇḍānanda] ;— 771^a (Advaitaratna-Kośapūraṇī ; II 186^b;

B – Descriptive Catalogues:— Mad.Cat. No. :4591, pp. 3424-6.

अद्वैतविवेक Advaitaviveka

No. 19 $\frac{264}{1879\text{-}80}$

Size.— $8\frac{1}{16}$ in. by $4\frac{3}{8}$ in.

Extent.— 49 leaves; 9 lines to a page; 30 letters to a line.

Description.— Country paper thick, rough and greyish; Devanāgarī Characters; handwriting fair, clear, uniform ; several foll. slightly discoloured at places; many leaves are also worm-eaten.

Age.— Fairly old.

Author.— Āśādharakavi.

Begins.— fol. 1^a

अद्वैतविवेकप्रारंभः शिवमाहादेव

fol. 1^b : श्रीगणेशाय नमः श्रीसरस्वत्यै नमः श्रीगुरुभ्यो नमः श्रीपरमगुरुभ्यो नमः श्रीपरात्परगुरुभ्यो नमः श्रीपरमेष्ठीगुरुभ्यो नमः ॐ नमः शिवाय कर्पूरगौरप्रसन्न सांबशिव

मोदायानयनाः प्रवृत्तिमभजन्नेके गजं लक्षितुं ।
ते सेवंत तदीयबोधकमथप्रत्येकमाधीरणं ॥

एकैकांगमसौगजोयमिति तानप्राह्यत्तस्य च ।
ज्ञात्वा ते व्यवदंत यत्र बहुधा तस्मै गजार्यो नमः ॥ १ ॥

शिवं प्रणम्य सशिवं स्तोत्रे पीयुषनिर्झरे ।
अंतर्गतं भिदाभेदपदुं श्लोकं विवृण्महे ॥ २ ॥

मोदायेति एके अनयनाः केचिदंधाः मोदाय हर्षाय etc.

Ends.— fol. 49ª

पुरुषोत्तमसूनु रामजी तनयेनेदमकारि कौतुकं ॥
गिरिजापतितोषणाशया दधदाशाधरनाम सार्थकं ॥ १ ॥

इति श्री आशाधरकविविरचितोद्वैतविवेको नाम ग्रंथः समाप्तः ॥
श्रीसांबशिव शिवशिव...महादेव....महादेवः समर्थः ॥

अथेह वटपत्तनवासि मोढज्ञाति चातुर्वेदी घवाड्यवटंकस्थेन त्रवाडीनाथात्मजत्रिक्रमेण लिखितोयं ग्रंथः अद्वैतविवेकः समाप्तः सांबशिवार्पणमस्तु ॥ शिवशिव

fol. 49ᵇ अद्वैतविवेकसमाप्तः शिवमहादेव

References.— (1) Mss.— A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :— I 10ª;

अद्वैतविवेक (टीका पदयोजना) | Advaitaviveka (Comm.—Padayojanā

No. 20. | 222. / 1882–83.

Size.— 9¾in. by 4½ in.

Exent.— 14 leaves; 10 lines to a page; 42 letters to a line.

Description.— Country paper; thick, rough and grey; Devanāgarī Characters; handwriting clear, legible and uniform; red ink used for colophons; yellow pigment and red chalk occasionally used; there are marginal notes in Sanskrit and Vernacular (e. g. fol. 1ª :-जॅ निर्विघ्न तेणे करिणे); edges frayed; the last few foll. badly eaten up; fol. 14 is very badly preserved, and part of the first line (fol. 14ᵇ) is lost.

Age.— Appears to be old.

Author.—Comm.— Rāmakṛṣṇa.

Begins.— fol. 1ª.

Text.— ईश्वरेणापि जीवेन सृष्टं द्वैतं विविच्यते ॥
विवेके सति जीवेन हेयोबंधः स्फुटीभवेत् ॥ १ ॥ etc.

Comm.- गुरवे नमः ॥

नत्वा श्रीभारतीतीर्थविद्यारण्यमुनीश्वरौ ॥
मया द्वैतविवेकस्य क्रियते पदयोजना ॥ १ ॥

चिकीर्षितस्य ग्रंथस्य निष्प्रत्यूहपरिपूरणायाभिलषितदेवतातत्वानुस्मरणलक्षणमंगलमाचरन्नस्य वेदांतप्रकरणत्वाच्छास्त्रीयमेवानुबंधचतुष्टयं सिद्धवत्कृत्यग्रंथारंभं प्रतिजानीते ॥ ईश्वरेणेति ॥ etc.

Ends.— fol. 14ª :

Text.- जीवन्मुक्तेः पराकाष्ठा जीवाद्वैतविवर्जनात् ॥
लभ्यते सावतोत्रेदमीशाद्वैताद्विवेचितं ॥ ६९ ॥

इति अद्वैतविवेकः समाप्तः

Comm.— पराकाष्ठा निरतिशयपर्यवसानभूमिजीवाद्वैतस्य म...(Lost)-पंचस्य विवर्जनात्परित्यागाल्लभ्यते प्राप्यते अतः कारणादिदं जीवद्वैतमीशाद्वैताद्वीश्व ... (Lost) ... द्विवेचितं विविच्य प्रदर्शितमित्यर्थः ॥ ६९ ॥

॥ इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीभारतीतीर्थविद्यारण्यमुनिवर्यकिंकरेण रामकृष्णाख्यविदुषा विरचिताद्वैतविवेकपदयोजना समाप्ता ॥

References.—(1) Mss.— A - Aufrecht's Catalogus Catalogorum :— I 10ª.

अद्वैतसिद्धान्तविद्योतन — Advaitasiddhānta-Vidyotana

No. 21 — 110 / 1902-07

Size.— 12⅝ in. by 4½ in.

Extent.— 28 leaves ; 13 lines to a page ; 47 letters to a line.

Description.— Country paper thin, grey, discoloured and frayed ; Devanāgarī characters ; handwriting clear, legible and uniform ; borders ruled with double black lines ; yellow pigment used occasionally for corrections ; red chalk used to mark beginning and end ; Ms. contains the first परिच्छेद alone.

Age.—Fairly old.

Author.— Brahmānanda Sarasvatī.

Begins.— fol. 1[a] अनिर्वचनीयवादार्थंप्रथमपरिच्छेदः ॥

fol. 1[b] ॐ श्रीगणेशाय नमः ॥

सदनंतचिदानंदे जगती यत्र जायते ।
रजतादीव शुक्त्यादौ तदेवाहं परा गतिः ॥

ननु देशांतरीयरजतादेरेव भानेनोपपत्ताविदं रजतमित्यादि भ्रमस्थले शुक्त्यादौ रजताद्युत्पत्तिकल्पने गौरवमिति चेन(न्न) ॥ etc.

Ends.— fol. 28[a]

प्रारब्धभोगप्रदकर्मणा देहादिनिवृत्तौ प्रतिबंधकत्वेन विदेहकैवल्यपर्यंत मनोवृत्त्यादिरूपस्य प्रारब्धभोगोपयुक्तसत्वेप्यग्रे तदसत्तापत्तेश्च प्रमाया-स्तत्वाज्ञानतत्प्रयुक्तपूर्वावस्थाननियतत्वादिति दिक् ॥ ॥

इत्यद्वैतसिद्धांतविद्योतने ॥ परमहंसपरिव्राजकश्रीब्रह्मानंद-सरस्वतीविरचिते प्रथमपरिच्छेदः ॥

शुभमस्तु ॥ श्री ॥ श्री ॥ श्री ॥ श्री ॥

References.— (1) Mss.—A–Aufrecht's Catalogus Catalogorum :— I 10[a], 771[a] : II 2[b], (author : Vidyānanda Sarasvatī) ; III 3[a]. B— Descriptive Catalogues :—Ind. Off. Cat. II, ii, Nos. 7990–1.

Mitra, *Notices* iv, No. 1444.

अद्वैतसिद्धि — Advaitasiddhi

No. 22. — 22. / Viśrāma (i)

Size.— 9¼ in by 5¼ in

Extent.— 682 leaves ; 9 lines to a page ; 28 lettera to a line.

Description.— Country paper, grey, rough, slightly thick, and discoloured at places ; *Devanāgarī* characters ; handwriting

good, clear and legible ; borders ruled with single or double or treble red lines ; red chalk used for marking important words and passages and yellow pigment for corrections ; marginal notes and additions ; writing only on one side of some foll ; also extending at times to half a fol. only and continued on the next fol.

Age.— Fairly old.

Author.—Madhusūdana Sarasvatī.

Begins.— fol. 1ᵃ :

० ॥ अद्वैतसिद्धिपुस्तकमिदम् ॥ ०

सं० ९३२५ पत्रे १८१

fol. 1ᵇ :

श्रीगुरुभ्यो नमः ॥ श्रीगणपतये नमः ॥

मायाकल्पितमातृतामुखमृषाद्वैतप्रपंचाश्रयः ॥
सत्यज्ञानसुखात्मकः श्रुतिशिखोत्थाखंडधीगोचरः ॥
मिथ्याबंधविधूननेन परमानंदैकतानात्मकं
मोक्षं प्राप्त इव स्वयं विजयते विष्णुर्विकल्पोज्झितः ॥१ ॥

श्रीरामविश्वेश्वरमाधवाना-
मैक्येन साक्षात्कृतमाधवानाम् ॥
स्पर्शो न निर्धूततमोरजोभ्यः
पादोत्थितेभ्योस्तु नमो रजोभ्यः ॥ २ ॥

बहुभिर्विहिता बुधैः परार्थं विजयंते मितविस्तृता निबंधाः ॥
मम तु श्रम एष नूनमात्मंभरितां भावयितुं भविष्यतीह ॥ ३ ॥

श्रद्धाधनेन मुनिना मधुसूदनेन ।
संगृह्य शास्त्रनिचयं रचितातियत्नात् ॥
बोधाय वादिविजयाय च सत्वराणा-
मद्वैतसिद्धिरियमस्तु मुदे बुधानाम् ॥ ४ ॥

तत्राद्वैतसिद्धेर्द्वैतमिथ्यात्वसिद्धिपूर्वकत्वात् द्वैतमेव पूर्वमुपपादनीयं । उपपादनं च स्वपक्ष- (Fol. 2ᵃ) साधनपरपक्षनिराकरणाभ्यां भवतीति तदुभयं वादजल्पवितंडानामन्यतमां कथामाश्रित्योपपादनीयं etc.

Ends.— fol. 681^b^ :

॥ ग्रंथस्यैतस्य यः कर्त्ता स्तूयतां वा स निंद्यतां ॥
मयि नास्त्येव क(र्तृ)त्वं मनन्यानुभवात्मनि ॥
श्रीव्यासशंकरसुरेश्वरपद्मपादान् ।
वेदांतशास्त्रसुनिबंधकृतस्तथात्मन् ॥
विद्याप्रदानिह्यति प्रवरान् दयालून् ।
सर्वान् गुरून् सततमेव नमामि भक्त्या ॥
सिद्धिनामिष्टनैकार्यंब्रह्मगानामियं चिरात् ॥
अद्वैतसिद्धिरधुना चतुर्थी समजायत ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीविश्वेश्वरसरस्वतीपूज्यपादशिष्य-श्रीमधुसूदनसरस्वतीविरचितायामद्वैतसिद्धौ मुक्तिनिरूपणं नाम चतुर्थः परिच्छेदः ॥ छ ॥

(In a Different hand) :—

fol 682^a^ ॥ ॥ इत्यद्वैतसिद्धिः समाप्तिमगमत् ॥ ॥ ॥

श्री ॥ ॥ पुस्तकमेतन्मुरारिपंडितानाम् ॥ ॥

॥ ॥ श्रीः ॥ ॥ श्रीसांबशिवः शरणम् ॥ ॥

॥ छ ॥ छ ॥ छ ॥

॥ ॥ श्रीः ॥ ॥ ग्रंथसंख्या ६३२५ ॥ ॥ श्रीः

References.— (1) Mss.— A- Aufrecht's Catalogus Catalogorum:- I, 9^a^; 10^a^; II 2^b^; III, 3^a^.

B- Descriptive Colalogues:-Ind. Off. Cat. I iv, Nos.2393-4; (and Comm. Nos. 2395-6); Mad. Cat. IX, Nos. 4527-30; (and Comm. Nos. 4531-6); Mitra, *Notices*, iv, No. 1503.

(2) Printed Editions:-

(1) In *Advaitamañjarī*, published monthly in Kumbakonam, 1892-5 by Harihara Śāstrī, *Goshṭhīpuram*, and others.

(2) With Commentaries, by N. S. Anantakṛṣṇa Śāstrī; Bombay 1915.

(3) With Hindi Translation "Saralā" by Brahmacārī Rāmeśvara Datta Śarmā, 2 vols., Petlad, Bombay, 1924.

English Translations:

(1) by Dr. Jha in *Indian Thought*, Allahabad, 1907-20.

(2) by S. Vyankataramana Iyer, 1906- (See *Pandit*, Benares) only pp. 1-32.

अद्वैतसिद्धि with (सारचंद्रिका) — Advaitasiddhi with Săracandrikā

No. 23. — 264. / 1895-98.

Size.— 14 in by 5½ in.

Extent.—324 leaves ; 14 lines to a page ; 46 letters to a line.

Description.— Country paper, tough and gray ; Devanāgarī characters ; handwriting bold, uniform and legible ; text in the centre with commentary above and below it ; red chalk used to mark text citations in the comm., colophons, etc. ; yellow pigment occasionally used for corrections ; Ms. extends up to end of the first परिच्छेद only ; several folios coated with yellow pigment.

Age.— Not very modern.

Author.— Text—Madhusūdana Sarasvatī.
Comm.—Sadāsukha.

Begins.— fol. 1b Text :—

ॐ शिवाय नमः ॥ मायकल्पितमातृता— etc.

Comm.— ॐ श्रीगणेशाय नमः ॥

श्रीवंशीधरमिश्राणां गुरूणां चरणस्मृतिः ।
भूयान्मे साधिकेष्टानामनिष्टानां च बाधिका ॥ १ ॥

अद्वैतसिद्धिव्याख्यानं सदासुखेन धीमता ।
संक्षिप्तं चंद्रिकार्थेव क्रियते सारचंद्रिका ॥ २ ॥

इह खलु "वृंदावनयमुनातटकुंजविहारिनिखिलगोपीमनोहारिदैत्यारितत्व-
मात्रानुरागबद्धो बोधाद्यर्थमद्वैतसिद्धिप्रकरणमारभमाणो मधुसूदनाभिधेयो

यतिवरो विघ्ननिवृत्तये ग्रंथसमाप्तये वा स्वहृद्यनुष्ठितस्वेष्टदेवतातत्वानुस्मरण-लक्षणं मंगलं शिष्यशिक्षार्थं श्लोकेनोपनिबध्नाति मायेति ॥ etc.

Ends.— Text.— fol. 323ᵃ

> नमस्तस्मै नित्यं निखिलनिगमेशाय हरये ॥
> अनादिसुखरूपता निखिलदृश्यनिर्मुक्तता ।
> निरन्तरमनन्तातास्फुरणरूपता च स्वतः
> त्रिकालपरमार्थता त्रिविधभेदशून्यात्मता ।
> मम श्रुतिशतार्पिता तदहमस्मि पूर्णो हरिः ॥ * ॥
>
> इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीविश्वेश्वरसरस्वतीश्रीचरणशिष्य-श्रीमधुसूदनसरस्वतीविरचितायामद्वैतसिद्धौ सपरिकरप्रपंचमिथ्यात्वनिरूपणं नाम प्रथमः परिच्छेदः ॥ * ॥
>
> ॥ श्री शिवाय नमो नमः ॥ श्रीरामाय नमो नमः ॥

Comm.— fol. 323ᵇ इति श्रीमद्वदान्यशिरोमणेः श्रीमणीराम वर्मणो मनसा— fol. 324ᵃ) देव्यां लब्धजन्मना श्रीमन्निर्मलाच्चीदोखचेतरामा दधिगतनिर्मलस्वरूपेण श्रीमत्पंडितजनावतंसश्रीवंशीधरमिश्राद्धीतवेदांतशास्त्रेण श्रीसदासुखधीमता लघुचंद्रिकायां अद्वैतसिद्धीटीकाया उध्दृतायां सारचंद्रिकायां प्रथमः परिच्छेदः समाप्तः ॥ १ ॥ ॥ ६० ॥ श्रीशिवाय नमो नमः ॥ ॥ ६ ॥ ॥ श्रीरामाय नमो नमः ॥ ॥

References.—(1) Mss.—A-Aufrecht's Catalogus Catalogorum :— Sāracandrikā III, 43ᵇ.

अद्वैतसिद्धि — Advaitasiddhi

No. 24. — 349 / 1895–1902

Size.—10 in by 4¾ in.

Extent.—301 leaves ; 11 lines to a page ; 56 letters to a line.

Description.— Country paper, grey, musty and worm-eaten ; Devanāgarī characters ; handwriting small, uniform and legible

borders ruled with two-spaced double black lines ; red chalk used for marking important words ; foll. very badly preserved ; writing varies in size but is uniform throughout.

Author.—Madhusūdana Sarasvatī.

Begins.— fol. 1b.

॥ श्रीगणेशाय नमः
मायाकल्पितमातृतामुखमृपाद्वैतप्रपंचाश्रया ।
सत्यज्ञानसुखात्मकः श्रुतिशिखोत्थाखंडधीगोचरः ॥
मिथ्याबंधविधूननेन परमानंदैकतानात्मकं ।
मोक्षं प्राप्त इव स्वयं विजयते विष्णुर्विकल्पोज्झित ॥ १ ॥
श्रीरामविश्वेश्वरमाधवानां ऐक्येन साक्षात्कृतमाधवानां ॥
स्पर्शेन निर्धूततमोरजोल्पः पादोत्थितश्पोष्णतमो रजस्यः ॥ २ ॥ etc

Ends.—fol. 301[b]

श्रीव्यासशंकर...(Lost) रेश्वरपद्मदान्द्रेदात्तशास्त्रसुनिर्बंध·
.........सततमेव नमामि भक्त्या ॥
सिद्धीनामिष्टनैष्कर्म्यब्रह्मगानामियं चिरात् ।
अद्वैतसिद्धिरधुना चतुर्थी समजायत ॥ ॥

अद्वैतसिद्धि Avaitasiddhi

No. 25. 301. / 1899-1915.

Size.—10½ in by 4¾ in.

Extent.—160 leaves ; 21 lines to a page ; 50 letters to a line.

Description.— Country paper thin, grey, musty and discoloured ; Devanāgarī Characters; handwrting small, clear anduni form; bordes ruled with double black lines; writing is very close; marginal corrections ; red chalk occassionally used ; writing faded at places and so illegible ; Ms. divided into 4 *paricchedas.*

Author.— Madhusūdana Sarasvatī.

Begins.— fol. 1^{b} :

श्रीगणेशाय नमः

मायाकल्पितमातृतामुखमृषाद्वैतप्रपंचाश्रयः etc

Ends.—fol. 160^{a}.

श्रीव्यासशंकरसुरेश्वरपद्मपादान्-
वेदांतशास्त्रनिबंधकृतस्तथान्यान् ॥
विद्याप्रदानिह्यतिप्रवरान् दयालून्‌।
सर्वान्गुरून्सततमेव नमामि भक्त्या ॥ २ ॥

सिद्धीनामिष्टनैष्कर्म्यब्रह्मगानामियं चिरात् ।
अद्वैतसिद्धिरधुना चतुर्थी समजायत ॥ ९ ॥

इतिश्रीपरमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीविश्वेश्वरसरस्वतीपूज्यपादशिष्यश्रीमधुसूदनसरस्वतीविरचितायामद्वैतसिद्धौ मुक्तिनिरूपणं नाम चतुर्थः परिच्छेदः ॥

संवत् लिखितं वैरागिनंदराम स्वयं विचारणार्थः ॥ ॥। रामराम ॥। रामराम ॥। रामराम

(in a bigger and different hand)

बीलगिर पैसा १ भरि । सतुवासोंटि पैसा १ भरि । सोंपपैसा १ भरि । धन्यया पैसा १ भरि । ए च्यारिवस्तु कपडच्छन्न करिकै २ नसों दू निमिसरी मिलावै अधेला भरि की फांकीपा दूप्रीतकाले ग्रीष्मकी ग्रमीन व्यापै

अद्वैतसिद्धिखंडन — Advaitasiddhikhaṇḍana

No. 26. $\frac{668}{1882\text{-}83}$

Size. — 10 in. by 4½ in.

Extent . —269 leaves ; 9 lines to a page ; 40 letters to a line .

Description.— Country paper ; worm eaten, grey and rough; Devanāgarī Characters ; handwriting bold, clear and uniform on

foll.1 and 43-269, the remaining foll.are in a different hand, the paper also being slightly different, and very badly eaten by worms or white ants ; the Ms . does not appear to be complete as there is no colophon ; the title is to be surmised from the entry on fol. 1[a] and fol. 42[b] (as .—अद्वैतसिद्धिखडन वनमालीमिश्रीय), foll. 1 and 43-269 are ruled with one or two double lines (spaced in the latter case) borders, yellow pigment frequently used ; red chalk used for marking important words and passages ; marginal additions, corrections or notes.

Age.— Śake 1742 (on fol. 1[a])

Author.— Vanamālī Miśra.

Begins.—fol. 1[a] :

अथ वनमालीमिश्रविरचितअद्वैतसिद्धिखंडनमाध्वशास्त्रीयसौगंध्यग्रंथ त्रुटितग्रुथक्रीतशके १७४२ ॥ श्री

fol. 1[b] :

श्रीनृसिंहाय . नमः श्रीमदानंदतीर्थभगवत्पादाचार्येभ्यो नमः ॥ श्रीवनमालिदासगुरुभ्यो नमः

सकलनिगमवाच्यो हेयशून्यो गुणाब्धि-
र्भवजलधितितीर्षुज्ञेयमर्ग्रिमुकुंदः ।
भवमतिगतपुंभिः प्राप्य धामाखिलेशः
स्फुरतु स हृदये मे सुप्रसन्नो हयास्यः ॥ १ ॥

ज ... दयल्यादीन् दोषहीनो विधत्ते
भ्रमति निखिलविश्वं यस्य शक्त्यैकदेशे ।
अणुक ...., वाक्षेनंतपारस्य विष्णोः
स इष्यतु सदा नो गोपसूनुर्मुकुंदः ॥ २ ॥

कृतनिगमविभागं केशवांशं मुनींद्रं
पतिगुल्मरुदंश देशिकाचार्यवर्यं ।
कुमतवनकृशानुं श्रीजयव्यासतीर्थो
प्रणमति वनमाली तत्प्रसादैककामः ॥ ३ ॥

श्रीमध्वशास्त्रदुग्धाब्धेर्न्यायामृतं यदुत्थितं ।
भाष्यते तस्य सौगंध्यं....स्वशुश्रुत्सया ॥ ४ ॥

आत्मावारे द्र॰ (fol. 2ª) ष्टव्यः श्रोतव्यो मंतव्यो निदिध्यासितव्यः ॥
तद्विजिज्ञासस्व तद्ब्रह्म ॥ etc.

Ends:—fol. 269ᵇ.

नालोकमात्रं विरोधीतियाच्यं तद्विषयप्रकाशायोग्यलोकस्य तथात्वेपि तद्विषयप्रकाशायोग्यस्य तमःसादृश्यासंभवात् किं च त्वदुक्तार्थो न प्रकाश इति सविशेषत्वप्रकाशस्वरूपमिष्ट तथास्तु भासमाने सुखादिस्फुरणो न प्रकाशते राम राम श्री राम राम राम

References.— (1) Mss.—A-Aufrecht's Catalogus Catalogorum :— I, 10ª.

अद्वैतानंद (सटीक)

Advaitānanda (with Commentary)

No. 27. 327-B / 1899–1915.

Size.— 12¼ in. by 5 in.

Extent.— 20 leaves; 8 lines to a page; 45 letters to a line.

Description.— Country paper, thin, rough and dark grey; Devanāgarī Characters, handwriting clear and uniform and of medium size. Ms. forms the 13th chapter of पंचदशी. For other details see पंचदशी (No. 327-A of 1899—1915).

Age.— Saṁvat 1830 (?)

Author.— Text— Vidyāranya
Comm.— Rāmakrsna.

Begins.— fol. 1ᵇ:

श्रीगणेशाय नमः ॥

Text. — योगानंदः पुरोक्तो यः स आत्मानंद इष्यतां ॥
कथं ब्रह्मत्वमेतस्य सद्वयस्येति चेत् शृणु ॥ १ ॥ etc.

Comm.— नन्वानंदस्त्रिविधो ब्रह्मानंदो विद्यासुखं तथा विषयानंद इति प्रथमाध्याये आनंदत्रयमेव प्रतिज्ञाय... etc.

Ends.— fol. 20[a]:—

Text— ब्रह्मानंदाभिधे ग्रंथे तृतीयोध्याय ईरितः ॥
अद्वैतानंद एव स्याज्जगन्मिथ्यात्वचिंतया ॥ १०५ ॥

इति ब्रह्मानंदेऽद्वैतानंदस्त्रयोदश ॥ ॥ ξ श्रीरामजीसहाय श्रीरामजय श्रीरामजीसहाय ॥

अद्वैतामृत Advaitāmṛta

No. 28. $\frac{265}{1879-80}$

Size.— 10⅝ in. by 4⅞ in.

Extent.— 34 leaves; 9 lines to a page; 36 letters to a line.

Description.— Country paper thick, rough and greyish; Devanāgarī Characters; handwriting bold, clear and uniform ; borders ruled with double red lines; verse-endings marked with red bars ; yellow pigment occasionally used for making corrections; red chalk marks colophons;

kavala No.	No. of verses.	Foll.
I	100	1[b]–7[b]
II	158	7[b]–15[b]
III	49	15[b]–18[a]
IV	105	18[b]–24[a]
V	172	24[a]–34[b]

fol. 7. is twice repeated, and the Ms. forms two uniform sections (foll.1–7 and 7-34) with two different types of paper and writing.

Age.— Saṁvat. 1740.

Author.— Jagannātha Sarasvatī

Begins.— fol. 1[b]

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीरामचंद्रचरणारविंदभ्यां नमः ॥
हरिहरसरस्वती यद्गुरुरीड्यः etc.

Ends: — fol. 34^b :

एतस्य कवलान्पंच etc. ॥ १७२ ॥

इति श्रीमत्परमहंस ...... हरिहर सरस्वतीप्रियशिष्य...... जगन्नाथसरस्वती विरचितेऽद्वैतामृते पंचमः कवलः ॥ ५ ॥

संवत् १७४० वर्षे माघशुदि ८ अष्टमी सोमवासरेः ॥
शुभं भवतु ॥ कल्याणमस्तु; ॥ रामः ॥

References.— (1) Mss.— A- Aufrecht's Catalogus Catalogorum;- I, 10^b; II, 2^b; III, 3^a.

B-Descriptive Catalogues:-Ind. Off. Cat.I, iv, Nos.2438-9 Mitra, *Notices*. ii, No. 700.

अद्वैतामृत Advaitāmṛta

No. 29. $\frac{266}{1879-80}$

Size.— 9⅝ in. by 4¼ in.

Extent.— 24 leaves; 14 lines to a page; 35 letters to a line.

Description.— Country paper rough, grey, musty and partly discoloured ; Devanāgarī Characters ; handwriting uniform, clear but careless, borders ruled with double red lines ; some foll. slightly worm-eaten.

Kavala no.	No. of verses.	foll.
I	100	1^b—5^b
II	158	5^b—11^b
III	49	11^b—13^a
IV	105	13^b—17^b
V	171	18^a—24^b

Age.— Saṁvat 1759, Śaka 1624.

Author.— Jagannātha Sarasavatī.

Begins.— fol. 1b:

श्रीगणेशाय नमः ॥

हरिहरसरस्वती यद्गुरवीक्ष्यः etc.

Ends:— fol. 24b.

अमृतत्वं प्रयोत्वाशु विबुधा यतिसत्तमाः ॥ १७१ ॥

इति श्रीमत्....हरिहर...., प्रियशिष्य ....जगन्नाथसरस्वती-विरचितेद्वैतामृते पंचमः कवलः ॥ श्री ॥ श्री ॥श्री ॥ संवत १७५९ शाके १६२४ प्रवर्त्तमाने वैशाखवदि ६ वार रवौ तद्दिने लषीतग भट गीरधर ॥ श्रीः ॥ ॥ श्रीः ॥ ॥ श्रीः ॥ ॥ श्रीः ॥ ॥ श्रीः ॥

अद्वैतामृत Advaitāmṛta

No. 30. 223 / 1882-83

Size.— 9½ in. by 4¼ in.

Extent.— 41 leaves ; 10 lines to a page ; 28 letters to a line.

Description.— Country paper rough, greyish and badly eaten by worms ; Devanāgarī Characters ; handwriting large, uniform and legible ; borders ruled with three black lines; red chalk used for marking verse-numbers and colophons ; yellow pigment for occasional corrections :

kavala No.	No. of verses.	foll.
I	97	1b—7b
II	157	7b—18a
III	48	18a—21a
IV	104	21a—29a
V	170	29a—41a

Some foll. are repaired (e. g. fol. 40b).

Age.— Saṁvat 1739.

Author.— Jagannātha Sarasavatī.

Begins.— fol. 41b

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

हरिहरसरस्वती यद्गुरुरीड्यः etc.

Ends.— fol. 41a :

एतस्य कवलान्पंच etc. ॥ १७० ॥

इतिश्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीजगन्नाथसरस्वतीविरचितेऽद्वैतामृते पंचमः कवलः॥ :॥ ५ ॥ ॥ संवत् १७३९ वर्षेमाघवदि १० शुक्रे भटजगन्नाथसुतभटभाणजिकेन लिखितमिदं पुस्तकमात्मपठनार्थं॥ तथा च परोपकारार्थं ॥ छ * ॥ ॥ श्रीरस्तु ॥ कल्याणमस्तु ॥

अद्वैतामृत (सटीक) — Advaitāmṛta with Commentary

No. 31. — 224 / 1882-83

Size.— 8 in. by 6½ in.

Extent.— 42 leaves ; 16 lines to a page ; 35-40 letters to a line.

Description.— Modern paper with watermark and stamp ; Devanāgarī Characters , handwriting bold, yuniform and ver clear ; right half of all foll. eaten away and left half affected near the margin only ; text in the centre, comm. above and below it ; border ruled with three and single spaced red lines ; Ms. extends up to end of second *Kavala* only ; the order of the foll. is disturbed and cannot be properly restituted as page numbers are eaten off and verse numbers can only be occasional guides; the second *Kavala* contains 158 verses.

Age.— Modern.

Author.— Text-Jagannātha Sarasavatī.

Begins.— fol. 1ᵇ Text:-

॥ ए ए० ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

ॐ हरिहरसरस्वती यद्गुरवीद्यः etc.

Comm.— . . . गणेशाय नमः ॥ गुरुभ्यो नमः ॥

महायाया इदाते च . . . .

॥ अथ भाष्याद्याकारग्रंथविचारासमर्थात् अनेक . . . .

साधनचतुष्टयात् etc.

Ends. fol. 42ᵃ Text-

चित्तवृत्तेमयाप्रोक्तं मंथोपाख्यानमुत्तमं

चित्तयंति विशेषेण विषय . . . .

रित्यज ५८ ॥ इति श्रीमत्पर० श्रो ज० अद्वै० द्वितीयः कवल .

Comm.— विषयतृष्णां त्यज परित्य . . .

तुरियांसः तदेवास्मि निरंजनः ॥ ५८ ॥

इत्यद्वैतामृतव्याख्यायां

॥ शीवोहं ॥ ॥ शीवोहं ॥

अद्वैतामृत Advaitāmṛta

No. 32. $\frac{638}{1887\text{-}91}$

Size.— 9 in. by 4 in.

Extent.—28 leaves ; 11 lines to a page ; 34 letters to a line

Description.— Country paper old discoloured musty ; Devanāgarī Characters; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled with double red lines ; marginal notes, additions and corrections , Ms. divided into 5 sections called कवलs as follows.

	No. of verses.	folios
I	·100	1^b—5^b
II	157	6^a—12^b
III	49	12^b—15^a
IV	105	15^a—20^a
V	172	20^a—28^a

First and last foll. have title designs in ink ; red pigment usd for colophons, verse numbers, etc.

Age.— Saṁvat 1699.

Author.— Jagannātha Sarasavatī.

Begins.— fol. 1^a

॥ ॐ ॥ प्रचंडपांडित्यमंडितोद्दंडपंडितमंडलीमंडनकविपंडितोपनाम कठौंडी श्री ६ मधुसूदनभट्टपुत्रलक्ष्मणस्य पुस्तकम् ॥ अद्वैतामृत ॥ ॐ ॥विभागागतं कठौंडी रणछोडस्य पोथीछु रुद्रदत्तर्जानि छे ॥

fol.—1^b:-

श्रीगणेशाय नमः ॥ सरस्वत्य नमः । श्रीगुरुचरणसरोजेभ्यो नमः ॥ ॥

हरिहरसरस्वती यद्गुरुरीड्यः परमहंसानां ।
सजगन्नाथपदोत्तरसरस्वतीशब्दसंवेद्यः ॥ १ ॥ etc.,

Ends.— fol. 28^a:

एतस्य कवलान्पंचास्वाद्य सादरतां गताः ॥
अमृतत्वं प्रयांत्याशु विबुधा यतिसत्तमाः ॥ १७२ ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यसद्वाक्यप्रमाणज्ञश्रीहरिहरसरस्वतीप्रियशिष्यपरमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीजगन्नाथसरस्वतीविरचितेविवेकाश्रमचित्तवृत्तिसंवादे अद्वैतामृते पंचमः कवलः ॥ ५ ॥ ॥ समानाय स्वाहा ॥

ॐ नमः चिदानंदमयाय श्रीपरमशिवाय ॥ श्र ॥ श्र ॥ श्र ॥ :
अद्वैतामृतमास्वाद्य न द्वैतं याति मानवः ॥
महेंद्रपदमासाद्य रंकतां याति कश्चन ॥ छ ॥

सर्वत्रानुप्रविष्टाय सर्वतो भिन्नरूपिणे ।
साक्षिणे सर्वभूतानामात्मनेस्तु नमो मम ॥ २ ॥

॥ २ ॥ रामचंद्रात्मसंभूतमधुसूदनजन्मतः ॥
कठौंडीलक्ष्मणस्येतदद्वैतामृतपुस्तकं ॥ २ ॥ ॥ छ ॥ छ ॥

श्र नमः शिवाय ॥ छ ॥

सं १६९९ गमहृन सु ९ मद्वैतामृत . . . एवं टीकाग्रंथ संसया . . . दिने लिखितं ॥

अद्वैतामृत Advaitāmṛta

No. 33 $\frac{302 \text{ A}}{1899\text{–}1915}$

Size.— 11⅜ in. by 4⅞.

Extent.— 20 leaves ; 14 lines to a page ; 50 letters to a line.

Description.— Country paper grey, torn and eaten ; Devanāgarī Characters ; handwriting clear, beautiful and uniform ; borders ruled with double black lines ; red chalk used to mark colophons, as also verse numbers in the beginning ; yellow pigment for corrections ; Ms. divided into 5 *Kavalas* containing respectively 100, 157, 49, 105, and 170 verses.

Age.— Fairly old.

Author.— Jagannātha Sarasavatī.

Begins:— fol. 1b

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीसरस्वत्यै नमः ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥

हरिहरसरस्वतीयद्गुरुरीड्यं परमहंसानां ॥
स जगन्नाथपदोत्तरसरस्वतीशब्दपदसेवैः ॥ १ ॥

कर्मंदिकंठालंकारसारं वेदांतवारिधेः ।
रचयत्ययमेक ग्रंथमद्वैतामृतसंज्ञकः ॥ २ ॥

आसीद्यतिवरः कश्चिद्विवेकाश्रमसंज्ञकः ।
यत्प्रसादेन वहवो मुक्तिमार्गमुपागताः ॥ ३ ॥

....

नयांबांकांबनंदप्रिगणसंख्या विलोकिताः ॥ ८३९९९९९
मरालेन जगत्यस्मिंस्तेषु ऐभे स्थिति न सः ॥ ५ ॥ etc-

Ends.— *fol*. 19ᵃ:-

स हरिहरसरस्वती यतींद्रगुणगिरराभिहतान्तोपरारः ॥
स जयति परमहंसयोगिवार्यो हरिहरसंज्ञपिदागमसक्तचित्तः ॥ ६९ ॥

जिताहारो जितक्रोधो जगन्नाथसरस्वती ॥
तेनायं रचितो ग्रंथ अद्वैतामृतसंज्ञितः ॥ ७० ॥

अद्वैतकमलान् पद्मस्याय सादरतो गतः ॥
अमृतत्वं प्रयांत्याशु विबुधा यतिसत्तमाः ॥ ७१ ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यहरिहरसरस्वतीशिष्यजगन्नाथ-
सरस्वतीविरचिते अद्वैतामृते पंचमः कमलः ॥

॥ समाप्तमिदमानंदास्पदं भवतु ॥

अद्वैतेश्वरवाद Advaiteśvara-vāda

No. 34 $\frac{129\ A}{1883\text{-}84}$

Size.— 8¼ in. by 4½ in.

Extent.— 2 leaves ; 12 lines to a page ; 24 letters to a line.

Description.— Country paper thin, discoloured and worn out ; Devanāgarī Characters ; handwriting fairly clear and uniform ; *borders ruled with double or treble black lines* ; foll. are crumpled and badly eaten up , the Ms. is very carelessly copied ;

Age.— Fairly old.

Author.— Raghunātha Paṇḍita.

Begins.—*fol*. 1ᵃ

श्रीः ॥ यः श्रीब्रह्मगिरिस्वरूपभरणाद् भूमंडले भ्रातवान् ।
आधिव्याधि......आत्मसुखदाद्वैतिक निष्ट्स्य यः ॥

यो गंगामवतीर्णवान् वसुमतीं का...इतौ कलेः ।
संचिछंम्भय एष पातु भगवान् लीलाभवस्म्यंबकः ॥ १ ॥

......नन्वीश्वरस्य जगदवनादिकर्तृत्वे भानं न पश्यामः । प्रत्युतापामस... ममृता अभूमेत्यादि श्रुतयः कर्मणैव हि संसिद्धिमास्थिताजनकादय इत्याद्यनंता स्मृतयश्च कर्मण एव कर्तृत्वप्रतिपादनपरा अनुभूयंत इति चेद्विश्वस्य कर्त्ता भुवनस्य गोप्तेत्यादि श्रुतिभिः सच्चिदानंदस्वरूपस्य चेतनस्येश्वरस्यैव तत्कर्तृत्वप्रतिपादनादचेतनस्य कर्मणस्तद्दसंभवाच्च etc.

Ends.— fol. 2b

तावुभौ नरकं यतो यावच्चंद्रदिवाकरौ ।
वासुदेवं च मां मे...थ पश्यंति नराधमाः ॥
कृकचैर्दारिता यापि वर्तिकल्पं निरयाश्रितैः ॥

इति पंडितरघुनाथविरचिते वेदांतविरुद्धमतखंडकाद्वैतेश्वरवादसंक्षेपः ॥

References.—(1) Mss.—A-Aufrecht's Catalogus Catalogorum :— I, 10a.

अधिकरणमाला Adhikaraṇamālā

No. 35 $\frac{242}{1884-86}$

Size.— 10¾ in. by 6 in.

Extent.— 48 leaves ; 20 lines to a page ; 35 letters to a line.

Description.— Rough country paper ; Devanāgarī Characters ; handwriting medium, clear and legible. No border ruling except for fol 1b (two lines), Writing on either side visible from the other ; yellow pigment for deletion ; marginal corrections, The first adhyāya ends on fol. 15 a.

Age.— Saṁvat 1795.

Author.— Bhāratī tīrtha.

Begins.— fol. 1^{b}

श्रीमहागणपतये नमः ॥

ॐ प्रणम्य परमात्मानं श्रीविद्यातीर्थरूपिणं ॥
वैयासिकन्यायमाला श्लोकैः संगृह्यते स्फुटम् ॥ १ ॥
मंदबुद्धिप्रहाय व्यासप्रोक्तवेदांतवाक्यार्थनिर्णायिकाधिकरणमालास्फुटं श्लोकैः संगृह्यते इत्यर्थः ॥ etc.

Ends.— fol. 48^{b}

तस्माज्जगत्सृष्टौ स्वातंत्र्यभावेपि भोगमोक्षयोस्तेषां स्वातंत्र्यमस्ति ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य श्रीभारतीतीर्थमुनिप्रणीतायां वेदान्ताधिकरणमालायां चतुर्थाध्यायस्य चतुर्थः पादः ॥ ॥

समाप्ता वेदान्ताधिकरणमाला ॥ Then follows.

समस्त वेदान्तविचारदक्षावेदान्तसूत्राधिकरणमाला । ॐतत्सत् । एकादशसप्तचतुर्दशाष्टौ च समन्वये । त्रयोदशाष्टद्वितीये नवसप्तदशैव तु । षडष्टषट्त्रिंशत्संख्याः सप्तदशतृतीयके । चतुर्दशैकादशषट्सप्तैव तुरीयके । इत्यधिकरणानां संख्या ॥ शुभमस्तु ॥ संवत् १७९५ द्वितीयाश्विनकृष्णप्रतिपदि लिखितेयमधिकरणमाला विद्यावागीशसुतलक्ष्मणभट्टात्मजश्रीकृष्णभट्टकविकलानिधिना ॥

References.— (1) Mss.–A–Aufrecht's Catalogus Catalogorum.–I, 10^{b}; II, 2^{b}; III, 3^{k}; the title given is अधिकरणरत्नमाला or वेदांताधिकरणमाला, अधिकरण रत्नमाला or वैयासकी न्यायमाला.

B – Descriptive Catalogues:-
Ind. Off. cat. I, iv, 2257; II, i, 5925, 5926. Mad. cat. ix 4751

(2) Printed Editions:— A.S.S. No. 23, edited by Pandit Śivadatta, 1891; 2 nd ed. 1910:

Bib. Ind. 22, edited by Paṇḍita Rāmanārayana Vidyāratna.

आधिकरणमाला Adhikaranamālā

No. 36 $\frac{617}{1884-87}$

Size.— 9⅝ in. by 3⅞ in.

Extent.— 72 leaves ; 11 lines to a page ; 43 letters to a line.

Description.— Country paper ; Devanāgarī Characters ; handwriting *small but legible. Borders ruled with three black lines;* yellow pigment used for deletion. Red chalk smeared over key passages. Marginal corrections. Several folios have lower edge eaten away, and almost all discoloured.

Age.— Saṁvat 1766 .

Author.— Bhārtītīrtha.

Begins.— fol. 1^b

श्रीगणेशाय नमः ॥

प्रणम्य परमात्मानं etc. as in No. 37.

Ends.—fol. 72^b

तस्माज्जगत्स्रष्टी etc. upto स्वातंत्र्यमस्ति as in No. 39 then इत्यशेषमगतिमंगलम् ॥ श्रीः ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीभारतीतीर्थमुनिप्रणीतायां वेदांताधिकरणमालायां चतुर्थाध्यायस्य चतुर्थः पादः॥ चतुर्थाध्याय पूर्णः॥ समाप्तावेदांताधिकरणमाला ॥ श्री ॥ संवत् १७६६ ना वर्षे मार्गशीर्ष वदि २ चंद्रेयं लिखिता

Reference.— See No. 35.

अधिकरणमाला
(सटीका)

Adhikaraṇamālā
(Saṭikā)

No. 37

$\frac{741}{1891\text{–}95}$

Size.— $12\frac{3}{4}$ in. by $7\frac{7}{8}$ in.

Extent.— 32 leaves ; 16 lines *to a page* ; 47 *lettes to a line.*

Description.— Modern paper with waterlines and mark ; Devanāgarī characters ; handwriting *clear, bold and legible* ; reddish-brown pigment used for marking original verse portion and important words in the commentary ; yellow pigment is used for corrections and emendations ; Ms. incomplete, but contains the following chapters and sections :

Chapter	Pāda	Colophon
I	I	7[b]
	II	9[b]
	III	14[b]
	IV	17[b]
II	I	21[a]
	II	23[b]
	III	27[a]
	IV	28[b]
III	I	30[a]

Author.— Bhāratītīrtha.

Subject.—A commentary on Vedāntasūtras.

Begins.— fol. 1[a]:

अथ वेदान्ताधिकरणमाला चतुराध्यायामारभ्यते ॥ पुस्तकमिदं मैथिलजय-
पुरस्थपण्डित श्रीजीवनाथस्य ॥ तस्य प० सं० ॥

fol. 1[b]:

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीशंकराचार्यचरणारविंदेभ्यो नमः ॥
प्रणम्य परमात्मानं श्रीविद्यातीर्थरूपिणम् ॥
वैय्यासिकन्यायमाला श्लोकैः संगृह्यते स्फुटम् ॥ १ ॥

प्रारिप्सितस्य ग्रंथस्याविघ्नेन परिसमाप्त्यर्थं प्रचयगमनाय शिष्टाचारपरिपालनाय च विशिष्टेष्टदेवतातत्त्वं गुरमूर्त्युपाधियुक्तं नमस्कृत्य ग्रंथं प्रतिजानीते ॥ प्रणम्येति। व्यासेनोक्ता वैयासिका वेदांतवाक्यार्थनिर्णायकान्यधिकरणानि न्यायास्तेषाम-नुक्रमेण गुंफनं माला ॥ etc.

Ends. fol. 17^{b}:

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीभारतीतीर्थमुनिप्रणीतायां शारीर-काधिकरणमालायां प्रथमाध्यायः । समाप्तः ॥

fol. 28^{b}.

इति श्रीमत् . . . . . मुनिप्रणीतायां वैयासिकाधिकरणमालायां द्वितीयाध्यायस्य चतुर्थः पादः ॥

fol 32^{a}.

स च संबंधः सद्रूपस्य ब्रह्मणोन्यस्य विद्यामानतायामवकल्पते तथा आत्मा वा अरे द्रष्टव्य इत्यादि द्रष्टृद्रष्टव्यभेदव्यपदेशोपि तस्मात्तद्द्वितीयं ब्रह्मेति प्राप्ते ब्रुमः न तावद्ब्रह्मणः सेतुत्वं मुख्यं संभवति मृद्वल्मत्वम्·

अधिकरणमाला   Adhikaraṇamālā

No. 38 $\frac{303}{1895\text{-}98}$

Size.—10 in. by 4.

Extent.— 183 leaves, 7 lines to a page, 34 letters to a line.

Description.—Country paper, Devanāgarī characters; handwriting large, clear and uniform, folios 18 and 19 together, folios 110 and 111 together, borders ruled with double black lines; most folios are discoloured, yellow pigment used for corrections; occasional marginal corrections; red chalk smeared over key passages.

Age.—Appearance old.

Author.—Bhāratītīrtha.

Begins.— fol. 1[b]

श्रीगणेशाय नमः ॥

वागीशाद्या सुमनसः सर्वार्थानामुपक्रमे ।
यं नत्वा कृतकृत्याः स्युस्तं नमामि गजाननम् ॥ १ ॥

Ends.— fol. 185[b]

ईश्वरो हि उपासनया स्तोषितस्तेषां भोगमात्रसिद्धये स्वाराज्यं ददौ मुक्तिश्च तत्वविद्योत्पादनेन दत्तवान् । तस्माज्जगत्सृष्टौ स्वातंत्र्याभावेपि भोगमोक्षयोस्तेषां स्वातंत्र्यमस्ति ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीभारतीतीर्थमुनिप्रणीतायामधिकरणमालायां चतुर्थाध्यायस्य चतुर्थः पादः संपूर्णः समाप्तश्चतुर्थोध्यायः ॥ श्रीकृष्णाय नमः ॥

अधिकरणमाला
सटीका

Adhikaraṇamālā
with Commentary

No. 39 $\frac{126}{1871\text{–}72}$

Size.— 10⅜ in. by 4⅝ in.

Extent.—70 leaves ; 12 lines to a page ; 44 letters to a line.

Description.— Country paper , Devanāgarī characters ; handwriting medium and legible ; margins ruled with single black lines ; Verse numbers and punctuations marked and smeared with red chalk ; occasional marginal corrections or additions ; title on the left top of reverse fol.; yellow pigment occasionally employed for corrections ; fol. 1[a] वेदांत अधिकरणमाला पत्रे ७० ॥

Age.—Saṁvat 1782.

Author.—Bhāratītīrtha.

Begins.— 1[b]

श्रीगणेशाय नमः ॥

Text:—प्रणम्य परमात्मानं etc. as in No. 37.

comm.— वागीशाद्याः सुमनसः सर्वार्थानामुपक्रमे ।
यं नत्वा कृतकृत्याः स्युस्तं नमामि गजाननम् ॥ १ ॥

प्रारिप्सितस्य ग्रंथस्याविघ्नेन परिसमाप्त्यर्थं etc. as in No. 37.

Ends.— fol. 70[a]

तस्माज्जगत्सृष्टौ स्वातंत्र्याभावेऽपि भोगमोक्षयोस्तेषां स्वातंत्र्यमस्ति ॥ का. १४॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीभारतीतीर्थमुनिप्रणितायां वेदांताधिकरणमालायां चतुर्थस्याध्यायस्य चतुर्थः पादः ॥ ॥ समाप्ता वेदांतसूत्राधिकरणमाला ॥

संवत् सप्तदशाधिके वर्षे ग्रशीतिके १७८२ खलु ।
मास्यश्विनेऽलिखद्व्यासेश्वरो वेदांतमालिकाम् ॥
प्रेक्षावत्तत्वबोधाय लिखितं पुस्तकं शुभं ।
मुमुक्षुः श्रद्धानश्चाध्यायनं कर्तुमर्हति ॥ १ ॥
सांबशिवो जयति । जयतु जानकीजानिः ।
देवी देवौ जयतां मामेशौ जयतामुभौ ।
वाणीवाणीश्वरौ चोभौ जयतां जगदात्मनोः ॥
शुभं भवतु लेखकवाचयौ ॥ जयौ व्यासेश्वरकराब्जयोः ॥

References.— See No. 37.

अधिकरणमाला
सटीका

Adhikaraṇamālā
with commentary

No. 40.

$\frac{127}{1871\text{–}72}$

Size.— 10¼ in by 6 in.

Extent.— 126 leaves; 11 lines to a page; 28 letters to a line.

Description.— Country paper; Devanāgarī characters; handwriting bold and uniform. Borders ruled with double red lines (except foll. 1—5*a*). Marginal corrections and additions. Red chalk smeared occasionally on the colophons. Fol. 1[a]. वेदांताधिकरणमालाप्रारंभः पत्र १२६ । श्लोकसंख्या २७००

Age.— Śaka, 1688; Saṁvat 1823.

Author.— Bhāratītīrtha.

Begins.—fol. 1[b]

ॐ नमः ॥ श्रीगणेशांबिक यां नमः ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥

Text:— प्रणम्य परमात्मान etc. as in No. 37.

Com. :—प्रारिप्सितस्य ग्रंथस्याविघ्नेन etc. as in No. 37.

Ends.—fol. 125[b]

तस्माज्जगत्सृष्टौ etc. upto स्वातंत्र्यमस्ति as in No. 39 followed by इत्यंशे मंगलम् ॥ ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीभारतीतीर्थमुनिप्रणीतायां वेदांताधिकरणमालायां वैयासिक्यां चतुर्थाध्यायस्य चतुर्थः पादः ॥ ४ ॥

Then the following Praśasti is to be found in the ms :—

एकादश तथा सप्त चतुर्दश च दिग्गजाः ।
न्यायाः समन्वये प्रोक्ता विज्ञातव्या मनीषिभिः ॥ १ ॥
त्रयोदशाष्टभिश्चैव तथा सप्तदशैनव ।
न्याया द्वितीयेप्यध्याये विरोधे संप्रकीर्तिताः ॥ २ ॥
तृतीये साधनाध्याये षड्भिरष्टभिरेव च ।
षट्त्रिंशद्भिस्तथा सप्तदशभि(:) न्यायकल्पना ॥ ३ ॥
फलाध्याये चतुर्थोऽसि चतुर्दश च रङ्गकाः ।
षट्सप्तचैव विज्ञेयाः न्यायाः सर्वार्थसिद्धिदा ॥ ४ ॥
समुदायोप्रमीणाषु नेत्ररंध्रैस्तथात्मना ॥ १९२ ॥
विशयः पंडितैस्सर्वैर्लक्ष्मीनाथेन वर्णितः ॥ ५ ॥

शुभं भवतु । कल्याणमस्तु । सदाशिव प्रसन्नोस्तु । श्रीरस्तु । संवत् १८२३ वर्षे गजनागनृपमिते १६८८ श्रीशालिवाहनकृते शके प्रवर्तमाने मार्गशीर्ष

मासे कृष्णपक्षे ४ चतुर्थी शनौ समाप्तोयं ग्रंथः। पाठकलेखकयोः शुभं भवतु। श्रीगौडज्ञातीयपाठकशंकरात्मजेन मनसारामेण लिखितोयं ग्रन्थः। ब्राह्मण मोढत्रिवेदीज्ञातीयभटदयारामात्मजलीलारामस्येदमात्मपठनार्थं लिखापितोयं ग्रंथः ॥ श्री ॥

अधिकरणमाला
सटीका

Adhikaraṇamālā
with Commentary

No. 41 $\frac{616}{1884\text{-}87}$

Size.— in by 5 in.

Extent.— 76 leaves; 11 lines to a page ; 54 letters to a line.

Description.— Country paper; Devanāgarī characters; handwriting medium, bold and uniform. No border-ruling. Yellow pigment used for deletion. Occasional marginal corrections. Red chalk on main text and key words in com. Many foll. discoloured.

Age.— Appearance old.

Author.— Bhāratitīrtha.

Begins.— fol. 1ᵇ

श्रीगणेशाय नमः ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

Text:—प्रणम्य परमात्मानं etc. as in No. 37

Com.:— वागीशाद्याः सुमनसः etc. as in No. 39

Ends.—fol. 76ᵇ

तस्माज्जगत्सृष्टी etc. upto स्वातंत्र्यमस्ति as in No. 39

शेषं मंगलं ॥ इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीभारतीतीर्थमुनिप्रणीतायामधिकरणमालायां चतुर्थाध्यायस्य चतुर्थः पादः संपूर्णः ॥

References.—See No. 37

अधिकरणमाला
सटीका

Adhikaraṇamālā
with Commentary

No. 42

618
1884-87

Size.—12⅜ in. by 4½ in.

Extent.— 39 leaves ; 15 lines to a page ; 69 letters to a line.

Description.— Country paper ; Devanāgarī characters ; handwriting medium small, dark, and uniform ; folio 39 missing. No border-ruling. Yellow pigment for deletion. Marginal additions and correcions. Red chalk-marks on several folios.

Age.— *Saṁvat 1801.*

Author.— Bhāratītīrtha

Begins.— fol. 1[b]

श्रीदक्षिणामूर्तये नमः ॥

ॐ प्रणम्य परमात्मानं etc as in No. 37

Ends.— 40[b].

तस्माज्जगत्सृष्टौ *etc upto* स्वातंत्र्यमास्ति as in No. 39

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीभारतीतीर्थमुनिप्रणीतायां वेदांताधिकरणमालायां चतुर्थस्याध्यायस्य चतुर्थपादः ॥ समाप्ता वेदांताधिकरण-माला ॥ समस्ततत्त्वार्थविचारदक्षा वेदांतसूत्राधिकरणमाला । ॐ तत्सत् । तत्त्वविचारबोधाय लिखितमिदं पुस्तकम् ॥
मुमुक्षुः श्रद्धानश्चाध्ययनं कर्तुमर्हति ॥ १ ॥

एकादश सप्त चतुर्दश समन्वये ।
त्रयोदशाष्टद्वितीये नव सप्त दशैव च ॥ १ ॥

षष्ट षड्विंश संख्या सप्तदश तृतीयके ।
चतुर्दश एकादश षट्सप्त चतुरीयके ॥ २ ॥

चंद्राब्धनागाब्जमभे ज्येष्ठे मासे शनौ पौर्णमास्यां ।
एवाधिकरणमाला गौरीदत्तेन संलिखा ॥ ३ ॥

१८०१ सं. ज्ये. पौर्णिमायां ॥ शुभमस्तु पठनपाठनयोः । लि. स्वहिताय परोपकृतये च ॥ ब्रह्माहमस्मि ॥ श्रीः ॥ श्री ॥

अधिकरणमाला (सटीका) — Adhikaraṇamālā with Commentary

No. 43 — $\frac{742}{1891\text{-}95}$

Size.— 12 in. by 4¼ in.

Extent.— 23 leaves ; 11 lines to a page ; 57 letters to a line.

Description.— Modern paper, thin, waterlined ; a few leaves worn out but repaired ; Devanāgarī Characters ; handwriting small but legible ; there are two sizes of letters used, a large hand for some important topic discussed and a smaller elsewhere ; the leaves are double-folios except fols. 6, 7 ; the first leaf is very much worn out and pasted on another paper ; borders ruled with triple pink lines ; topical headings in the margin on several leaves (1^d, 5^a etc.) The first double leaf is marked 1, and elsewhere the leaves are independently numbered from 2 onwards ; additional remarks in very minute handwriting on some leaves (e. g. 3^b) ; reddish-brown pigment used for marking important words ; Ms. incomplete.

Age.— Not very old.

Author.— Bhāratītīrtha.

Begins.— fol. 1^b.

श्रीगणेशाय नमः ॥
पाणौ मृणालसगुणं दधतीक्षुचापं
पृष्ठे लसत्कन(क)केतकबाणकोशं
अंगे प्रवालकवचं वनवासिनी सा
पंचाननं मृगयते कदलीवनांते ॥ १ ॥
प्रणम्य परमात्मानं श्रीविद्यातीर्थरूपिणं
वैयासकीन्यायमाला श्लोकैः संगृह्यते स्फुटं ॥ २ ॥

प्रारिप्सितस्य ग्रंथस्याविघ्नेन परिसमाप्तये प्रचयगमनाय......गुरुमूर्त्युपाधिकं नमस्कृत्य प्रतिजानीते प्रणम्येति ॥ व्यासेन प्रोक्ता वैयासकी...etc.

Ends.— fol. 11^b :

इत्यधिकरणमालायां प्रथमाध्याय:१२ स्यः पादः ॥

fol. 12^b : इति वेदांताधिकरणमालायां प्रथमाध्यायस्य द्वितीयः पादः ॥

fol. 18^b : इति श्रीपरमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीभारतीतीर्थमुनिप्रणितायामधिकरणमालायां प्रथमाध्यायस्य तृतीयः पादः समाप्तः ॥

fol. 22^a : इति श्रीपरमहंस.........प्रणीतायां वेदांताधिकरणमालायां प्रथमोध्यायः ॥

fol. 23^b : तथा च श्रुतिर्मृत्तिकादिदृष्टांतैः कारणस्यैव सत्यत्वं प्रतिपादयति यथा सौम्येकेन मृत्पिंडेन सर्वं मृन्मयं विज्ञातं स्याद्वाचारंभणं विकारो नामधेयं मृत्तिकेत्येव सत्यमेवं साम्य स आदेशो भवतीति अस्यायमर्थः प्रौढमृत्पिंडः कारणं त—

अधिकरणरत्नमाला — Adhikaraṇaratnamālā

No. 44 — 260. / Viśrāma (i)

Size.— 11¾ in. by 5⅜ in.

Extent.— 367 leaves ; 11 lines to a page ; 39 letters to a line .

Description.— Country paper; Devanāgarī characters ; handwriting large, clear and uniform. No border ruling, folios *missing* 40, (?) folios repeated 106; Yellow pigment used for deletion. Marginal corrections. Red chalk on keywords and sectional colophons.

Age.— Samvat 1828

Author.— Mādhavācārya

Begins.— folio 1^b.

श्रीगणेशाय नमः ॥

यागीशाद्याः सुमनसः सर्वार्थानामुपक्रमे । etc.

यं नत्वा कृतकृत्याः स्युस्तं नमामि गजाननम् ॥ १ ॥ *etc.*

Ends.— fol. 367[a].

वेदानां स्थितिकृत्पुरो हरिहरोभूत्सूत्रकृज्जैमिनिस्तद्भाष्यं शवरोभ्यदाद्वदितवां-स्तद्विस्तरं माधवः। सोयं नित्यकलत्रपुत्रजनकप्रदिघायुः सहस्त्रबंधुभिर्विजयता माचंद्रमातारकम् ॥

इति श्रीमाधवीये जैमिनिन्यायमालाविस्तरे द्वादशोध्यायः ॥ शुभमस्तु॥ संवत् १८२८ वर्षे पोसमासे शुक्लपक्षे पंचम्यां भृगु वासरे महेश्वरेण लिखितोयं ग्रंथः ॥ रैक्वज्ञातीयपंडितशिरोमणिभट्टराघवतेषामवलोकनार्थं लिखितोयं ग्रंथः ॥ परार्थं वा ॥ श्रीशुभं भूयात् ॥ श्रीरस्तु ॥ कल्याणं भूयात् ॥ श्रीमद्राम-चंद्राय नम ः ॥ करकृतमपराधं क्षंतुमर्हंति संतः ॥ लेपकपाठकयोः शुभं भवतु ॥ श्रीः ॥ श्रीः ॥ ग्रंथसंख्या श्लोकसहस्रदश ॥ १००००

References:— (1) Mss—A-Aufrecht's Catalogus Catalogorum :—
I 209[a] (Jaiminiya) nyāyamālāvistāra, Adikaraṇaratnamālā or Bhāṭṭasāra ; 786[b]. II 43[a], 201[b] ; III 45[a].

B—Descriptive Catalogues :—
Ind. off. cat. II 2203-2205

(2) Printed Editions :—
Emeneau 2469—73

अधिकरणरत्नमाला — Adhikaraṇaratnamālā

No. 45 — $\frac{583}{1884\text{-}87}$

Size.— 11⅜ in. by 4⅛ in.

Extent.— 355 leaves ; 9 lines to a page; 44 letters to a line.

Description.—Modern Country paper; Devanāgarī characters; hand-writing medium, clear, not uniform. Borders ruled with multiple red lines ; yellow pigment used for deletion ; marginal additions and corrections. Red ink used for punctuation marks for some parts. Many hands at work on the Ms. which is writen on uniform paper.

Age.— Not old.

Author.— Mādhavācārya.

Begins.— fol. 1b.

श्रीमन्मंगलमूर्त्तये पांडुरंगाय नमः ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ निर्विघ्नमस्तु ॥
वागीशाद्याः ॥ सुमनस : सर्वार्थानामुपक्रमे ect

Ends.—fol. 355b.

देवानां स्थितिकृत्पुरो हरिहरोभूत्सूत्रकृज्जैमिनि-
स्तद्भाष्यं शबरोभ्यधाद्ददितमांस्तद्विस्तरं माधवः ।
सोयं नित्यकलत्रपुत्रजनकः प्रज्ञाधिपत्यास्थिति-
र्दीर्घायुः सह बंधुभिर्विजयतामाचंद्रतारागणम् ॥१॥

इति श्रीमत्त्रिकाण्डमीमांसामण्डनप्रतिवसंन्तसोमयाजिभट्टमाधव-
विरचिते जैमिनिन्यायमालाविस्त(!)रे द्वादशाध्यायस्य चतुर्थः पादः॥
द्वादशाध्यायश्च समाप्तः ॥ श्रीमद्यज्ञेश्वरार्पणमस्तु । शुभं भूयाच्छुभ-
भूयाच्छुभं भूयात्सदा मम ॥ इत्येवं प्रार्थयानोहं नौमि श्रीपार्वतीपतिम् श्रीः ॥

अधिकरणरत्नमाला Adhikaraṇaratnamālā

No. 46. 261 / Viśrāma (i)

Size.—13⅜ in. by 4⅜ in.

Extent.—362 leaves; 9 lines to a page; 51 letters to a line.

Description.— Modern water-lined paper; Devanāgarī characters; handwriting medium, bold, uniform. Borders ruled with double red lines. Occasional use of red chalk for underlining. *The crest of the water mark bears the date 1818.*

Age.— Modern

Author— Mādhavācārya

Begins.— fol. 1b

श्रीगणेशाय नमः ॥

वागीशाद्याः सुमनसः etc.

Ends.— fol. 361^{b}

वेदानां स्थितिकृत् etc. upto माचंद्रमातरकम् as in no. 44

इति श्रीमाधवीये जैमिनिन्यायमालाविस्तरे द्वादशोऽध्यायः ॥ ॥
ग्रथसंख्या श्लोक सहस्रदश १००००

अधिकारसंग्रह — Adhikārasaṁgraha

No. 47 — 547. / 1886-92.

Size.—8½ in. by 4¾ in.

Extent.— 12 leaves ; 9 lines to a page ; 31 letters to a line.

Description.— Country paper ; thick brownish, musty; Devanāgarī characters ; handwriting bold and clear ; borders ruled by double black lines ; fol. 1^{b} marked with two spaced double-line borders ; marginal corrections on several folios ; verses divided into sections and indicated by colophons in prose, *e. g.* fol. 11^{b} : " इति चरमश्लोकाधिकार एकोनत्रिंशः २९ इति पदवाक्ययोजनाविभागस्त्रितीयः ३ ; " "there are thirty-two such *adhikārās*, the last being "निगमनाधिकार"

Age.— Fairly old

Author.—Veṁkatanātha

Begins.— fol. 1^{b} :

श्रीमते रामानुजाय नमः

प्रपदनमये विद्याभेदे प्रतिष्ठितचेतसः ।
प्रतिपदमिह प्रज्ञादायं दिशंतु दयाधनाः ॥
शठरिपुशुकव्यासप्राचेतसादिनिर्बंधन- ।
श्रमपरिणतश्रद्धा शुद्धाशयाममदेशिकाः ॥१॥

एते मह्यमपोढमन्मथशरोन्माथाय नाथादय- ।
स्त्रय्यंतप्रतिनंदनीय विविधोदंता स्वदंतामिह ॥

अध्यात्म्यशरण्यदं पतिदया दिव्यापणव्यापकाः
स्पर्द्धीविप्लवविप्रलंभपदवीवैदेशिकादेशिकाः ॥ २ ॥

. . . .

पठेत रह(fol 2^a)स्यत्रयसारादुध्दृतमधिकारसंग्रहं सुधियः ।
जननपदवीगतागतजंघालत्वं जिहासंतः ॥ ४ ॥ etc.

Ends.—fol. 12^b

आस्तिक्यवाशिशितबुद्धिरनभ्यसूयु- ।
स्सत्संप्रदायपरिशुद्धमना स्सदर्थी- ॥
संकेतभीतिरहितस्स तृणीष्वसक्त- ।
स्सद्वर्त्तनीमनुविधास्यति शाश्वतीं नं ॥ ७० ॥

इति कवितार्किकसिंहस्य सर्वतंत्रस्य श्रीमद्वेंकटनाथस्य
वेदांताचार्यस्य कृतिषु श्रीरहस्यत्रयसारे अधिकार-
संग्रह : समास : श्रीमते रामानुजाय नमः ॥

References.—(1) Mss.— A-Aufrecht's Catalogus Catalogorum :—
I, 11^a ; II, 2^b ; III, 3^b.

B—Descriptive Catalogues.— Ind. Off. cat. II i. No. 6020

अध्यात्मकारिकावली (सटीका) — Adhyātmakārikāvalī (with commentary)

No. 48 — $\frac{650.}{1884\text{-}87.}$

Size.— 12 in. by 5½ in.

Extent.— 43 leaves ; 12 lines to a page ; 46 letters to a line.

Description.— Country paper; smooth, thick and greyish; Devanāgari characters; handwriting clear, uniform and legible ; borders indented with single line ; text in the centre, comm. above and below it ; red chalk-marks verse-numbers, clophons and text citations in commentary. Name of comm. अध्यात्मसुधातरंगिणी; ; Ms. divided into 7 तरंग as follows ;—I 11, II 7, III 7, IV 7, V 10, VI 18, VII 4 ; yellow pigment frequently used.

Age.—Saṁvat 1887, Śaka 1752.

Author.— Text—[Niyamānanda, Śrīnivāsa]

Comm— Puruṣottama Prasāda.

Begins.—Text fol. 1b

श्रीमुकुंदं जगद्योनिर्दोषं सद्गुणार्णवं ॥

fol. 2a

ब्रह्मरुद्रमहेंद्रादिवंद्यं नित्यं समाश्रये etc.

Comm.—fol 1a :.

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

श्रीधर्मदेवपादाब्जं स्वभूवंशाब्धिसंभवं ॥
संसारतापशांत्यर्थं बुद्धौ संधारयेन्निशं ॥ १ ॥

अथ सकलब्रह्मरुद्रादिवंदितपादपी वाचिंत्यानंतस्वरूपगुणशक्तिश्रीवासुदेवा ज्ञप्तो जगदुद्दिधीर्षुर्भगवांश्छ्रीसुदर्शनो नियमानंदसमाख्य पावनितला-वतीर्णः सर्ववेदांतशास्त्रार्थमनेकप्रबंधैवाक्यर्थरूपेण संजग्राह ॥ तांश्च प्रबंधान् व्याख्यावतारस्तच्छिष्यप्रवरो भगवांच्छ्री श्रीनिवासाभिधो निगदं बभाषे ॥ श्रीपुरुषोत्तमादयश्च विवर्णयामासु : ॥ तेषां शब्दतोर्थतश्चापरत्वे नातिगंभीरा-शयत्वेन चाल्पबुद्धीनां तज्जिज्ञासूनां तत्र प्रवृत्यनर्हतामवम्यतेभ्यस्तदर्थजिघ्रक्षुषिपया सुकरोपायस्य पूर्वाचार्यप्रणीतशास्त्रार्थं संग्रहरूपस्याध्यात्मसुधा तरंगिण्याख्यग्रंथस्यारंभः श्री श्रीनिवासानुग्रहैककामेन मया क्रियते तस्यार्थसंग्रहश्लोकाश्च ॥

अत्र सप्ततरंगाः स्युः प्रथमे प्रत्यगात्मन : ॥
द्वितीये निर्णयो ज्ञेयोऽचित्स्वरूपस्य संग्रह : ॥ १ ॥

तृतीये भण्यते रूपं परेशस्य यथागमं ॥
संप्रदायानुसारेण सिद्धांतश्च समासत : ॥ २ ॥

चतुर्थे तदुपायस्य पंचमे सहकारिण : ॥
षष्टे तिरोधिनो रूपं चरमे फलनिर्णयः ॥ ३ ॥

एतावान् सर्वशास्त्रार्थः पूर्वाचार्यैं निरूपितः ॥
सनदंनपदद्वंद्वानुगैर्शेयो हि वैष्णवैः ॥ ४, ॥ etc.

Ends.— Text fol. 42^b :

श्रीहरे वल्लवीकांत रुक्मिणीनाथ भूपते ॥
संसाराब्धिनिमग्नानां प्रसादं कुरु केशव ॥ ४ ॥

इति श्रीअध्यात्मकारिकावल्यां सप्तमस्तरंग ॥ ७ ॥
समाप्तोयं ग्रंथ ः ॥

Comm. Fol. 42^b

अथ ग्रंथांते प्रार्थयते श्रीहरे इति ॥

प्रसीदतां हयग्रीवः श्रीनिवासो जगद्गुरुः ॥
करोतु जगतां श्रेयः कारुण्यादिगुणार्णवः ॥ १ ॥

मंगलं गोपिकाप्रेष्ठो मंगलं कमलापतिः॥
सत्यभामाप्रियः कृष्णो मंगलं भक्तवत्सलः ॥ २ ॥

इति श्रीअध्यात्मसुधातरंगिण्यां फलनिर्णयो नाम सप्तमस्तरंगः ॥ ७ ॥
समाप्तश्चायं ग्रंथः ॥ श्रीमोक्षधर्मो वार्ष्णेयाध्यात्मे भीष्मवचनं

तदेवमेतौ विज्ञेयावव्यक्तपुरुषावुभौ ॥
अव्यक्तपुरुषाभ्यां तु यत्स्यादन्यन्महत्तरं ॥ *etc.*

शुक्रतो रसतश्चैव देहजायंति जंतवः
स्वभावात्कर्म्मयोगाद्वा तानुपेक्षेति बुद्धिमान् ॥

श्रीहरिर्जयति ॥ संवत् १८८७ शाके १७५२

fol. 10^b. इति श्रीहयग्रीवानुग्रहश्रितेन पुरुषोत्तमप्रसादाख्येन विरचितायामध्यात्मसुधातरंगिण्यां...etc.

References.— (1) Mss.—A-Aufrecht's Catalogus Catalogorum :— Text.— कारिकावली—an abridgement of the Nigada by Śrīnivāsa, I 95^a ; 778^b ; अध्यात्मकारिकावलि II 3^a (by Niyamānanda.)

Comm. —I 11^b

अध्यात्मचिंता — Adhyātmacintā

No. 49 — $\frac{696.}{1887\text{-}91.}$

Size.— 12½ in. by 5¾ in.

Extent.— 3 leaves ; 15 lines to a page ; 54 letters to a line.

Description.—Country paper; faded, thin and worn out; Devanāgarī characters; handwriting clear, medium and uniform ; red double bars mark the verse-numbers; borders ruled with double red lines; red chalk used on verse-numbers; foll. badly preserved, and writing at places is so faded as to be illegible; the edges are crumpled.

Age.—Fairly old.

Author.—Saumyajāmātṛ-muni.

Begins.— fol. 1ª

श्रीमते रामानुजाय नमः ॥
सुंदरजामातृमुनेः प्रपद्ये चरणांबुजं ॥
संसारार्णवसंमग्नजंतुसंतारपोतकं ॥ १ ॥
नमस्त्वस्मद्गुरुभ्यश्च तद्गुरुभ्यस्.. (faded) ॥
परमेभ्यो गुरुभ्यश्च निखिलेभ्यो नमो नमः ॥ २ ॥
नमो रामानुजायेदं पूर्णाय महते नम : ॥
यामुनाय मुनींद्राय नमस्सर्वार्थवेदिने ॥ ३ ॥ etc.

Ends.— fol. 3ᵇ

इत्थं त्वत्सन्निधौ वाचमुक्तां मम दयानिधे ।
सत्यां कुरुष्व... (illegible) प्रतिपादनात् ॥ १२६ ॥

सौम्यजामातृमुनिना सम्यक् दृष्ट्वामिमां सदा ॥
चिंतामध्यात्मविषया परिचिन्वन् भवेत्सुखी ॥ १२७ ॥

अस्मद्विधपरित्राणप्रेमप्रद्राणमानसं ॥
वादिकेसरिणं वंदे सौम्यजामातरं मुनिं ॥ १२८ ॥

इति श्री अध्यात्मचिंता समाप्ता ॥ श्रीमतेरामानुजाय नमो नमः ॥
श्रीराम ॥

References.— (1) Mss.—A-Aufrecht's Catalogus Catalogorum.— III 3ᵇ.

B.— Descriptive Catalogues.— Mad. Cat. X, No. 4864.

(2) Printed Editions.—

Adhyātmacintāmani, a Śrī-Vaiṣṇava religious-philosophical hymn in 127 vv.], pp. 36, Calcutta 1917 (see B.M. cat., 1928, p. 75).

अध्यात्मरामायण Adhyātmarāmāyaṇa

No. 50 — 28. / A 1879-80.

Size.— 14⅛ in. by 5⅛ in.

Extent.— 119 leaves ; 12 lines to a page ; 48 letters to a line.

Description.—Country paper; Devanāgarī characters ; handwriting clear, legible and uniform ; borders ruled in two double black lines ; fol. 1[b] and 119[a] have designs on them ; complete.

Age.— Saṁvat 1738.

Begins.— fol. 1[b]

श्रीरामाय नम । श्रीसूत उवाच

कदाचिन्नारदो योगी परानुग्रहवाञ्छया ।
पर्यटन् सकलान् लोकान् सत्यलोकमुपागमत् ॥ १ ॥ etc.

Ends.— fol. 119[a]

रामायणं जनमनोहरमादिकाव्यं
ब्रह्मादिभिः सुरवरैरपि संस्तुतं च ।
श्रद्धान्वितः पठ(ठ)ति यः शृणुयात्स नित्यं ।
विष्णोः प्रयाति सदनं स विष्णुदेहः ॥

इ श्री द त्त मा णे मा हे र षा उ र के व सर्गः ॥
अध्यात्मरामायणः समाप्तः ॥ अध्यात्मोत्तरकांडे ग्रहसंख्यया परिक्षिप्ताः ०
ऋतुशतसंख्याः श्लोकाः पुराणसंख्याश्च पुराणसंख्याश्च पुरा हरेणोक्ताः

पार्वत्यै परमेश्वरेण गदितेह्यध्यात्मरामायणे
कांडैः सप्तभिरन्वितेति शुभदेसर्गाश्चतुःपष्टिकाः ।
श्लोकानां तु शतद्वयेन सहितान्युक्तानि चत्वारिंस-
हस्राणि एव समासतः श्रुतिशतैपूक्तानि तत्त्वार्थतः ॥

संवत् १७३८ समये नाम प्रजापतिलिखितं गो(घो)वंदासस्यपं पटनार्थं॥
अषाढ सुदि चतुर्दश्यां समाप्तः श्रीरामचंद्राय नमः राम ॥ रामण

अध्यात्मरामायण — Adhyātmarāmāyaṇa

No. 51. — $\frac{136}{1895\text{-}98}$

Size. 13⅜ in. by 7¼ in.

Extent.— 105 leaves; 16 lines to a page; 44 letters to a line.

Description.— Country paper; Devanāgarī Characters; old in appearance; handwriting bold, legible and uniform; borders ruled in double red lines; the scribe writes the figure '9' in a peculiar manner; complete.

Age.— Saṁvat 1891 ; Śaka 1756.

Begins.— fol. 1b

श्रीगणेशाय नमः ॥
कदाचित्सारदो योगी etc.

Ends.— fol. 105b

रामायणं जनमनोहरमादिकाव्यं etc. upto ऋतुशतसंख्या श्लोकाः as in no. 50 followed by—

श्लोकोनां तु शतद्वयेन.......तत्वार्थतः Then we have

मिती आषाढ शुक्ल चतुथी(र्थी) गुरुवासरे संवत् १८९१ शाके १७५६ लिखितं कवर जगन्नाथवेटो हरदे जोसीकोपोतोपु च रामजी कोनागलमध्ये गोविंदकावाहकापरगनाधोशाकमध्ये प्रथमनुस्वारलिपत्ते शुद्धअशुद्ध मम दोशो न दीय्यते या कथा सुणासी पठसीतोवहोकफलप्रासिहोसीश्रीनृसिंहजी शाप छेः

अध्यात्मरामायण सटीक — Adhyātmarāmāyaṇa with commentary

No. 52 — $\frac{59}{1919\text{-}24}$

Size.— 11⅞ in. by 6⅝ in.

Extent.— 233 leaves ; 16 lines to a page; 39 letters to a line.

Description.—Country paper Devanāgarī characters ; handwriting bold legible, and uniform ; text in the centre of the folios with com above and below it. The Ms is a bound copy.

Age.— Fairly old.

Author.— of com. Rāmavarman.

Begins.— Text. fol. 2a

श्रीगुरुमूर्तये नमः ॥

अप्रमेयत्र यातीतनिर्मलज्ञानमूर्त्तये ।
मनोगिरां विदूराय दक्षिणामूर्त्तये नमः ॥ etc.

com. for 1*b* ॐ श्रीगणेशाय नमः ॥

विसेनवंशजलधौ पूर्णः शीतकरो परः ॥
प्रजाल्हादकरो विष्णुभूषणः कौस्तुभो परः ॥

अत्र विष्णुभूषणस्तेन परमभक्ततया सदा भगवद्धृदयारूढतास्य ध्वनिता ।
etc.

Ends.— fol. 232b

Text- रामायणं जनमनोहरमादिकाव्यं
ब्रह्मादिभिः सुरवरैरपि संस्तुतं च ।
श्रद्धान्वितः पठति यः शृणुयात्स्वनित्यं
विष्णो...... सदनं स विशुद्धदेहः ॥ ७४ ॥

इति श्रीब्रह्माण्डपुराणे विशोत्तरद्वादशसाहस्र्यां संहिता...... नारदसंवादे श्रीमदध्यात्मरामायणे उमामहेश्वरसंवादे उत्तरकांडे नवमो......

Com.—श्रोतुर्लिखितुश्चातिप्रमत्तः सन् सदा समीपे स्थितो भूत्वा श्रियगत-नीतिरित्यन्वयः ॥ ७४ ॥

इति श्रीमत्सकलयशविपद्धरणसमर्थेत्यादि विरुदावली विराजमात(न)स्य द्विमनिवर्मणः पुत्रस्य श्रीरामवर्मणः..... उत्तरकांडे नवमः सर्गः ९ समाप्तोय रामायणं

अध्यात्मरामायण Adhyātmarāmāyaṇa

No. 53. 108/1891-95

Size.—10¼ in. by 5⅛ in.

Extent.—51 leaves ; 9 lines to a page; 36 letters to a line.

Description.—Country paper; Devanāgarī Characters; handwriting clear, legible and uniform ; borders ruled in triple red lines ; *daṇḍas* also in red ink ; the folios numbered from 128 onwards in the right-hand margin.

Begins.— fol. 1ᵇ (128ᵇ)

श्रीरामचंद्राय नमः ॥

अथावज्ञापितं वाक्यं श्रुत्वा रामो हनूमतः ।
उवाचानंतरं वाक्यं हर्षेण महतावृतः॥१॥ etc.

Ends.— fol. 50ᵇ (175ᵇ)

आलोड्योऽखिलवेदराशिमसकृत्तत्तारकं ब्रह्मत-
द्रामो विष्णुरहस्यमूर्तिरिति यो विजा(!)यसूतेश्वरः ।
उधृताखिलसारसंग्रहमिदं संक्षेपतः स्फुटं
श्रीरामस्य तत्वमखिलं प्राहः प्रियायै भवः ॥१॥

इति श्रीमदध्यात्मरामायणे उमामहेश्वरसंवादे रामराज्यवर्णनं नाम षोडशोध्यायः॥ युध्यकांडं समाप्तः॥ श्री॥रामा॥ अशुद्धं शुद्धं वा मम दोष न दीयते ॥ श्रीराम

अध्यात्मरामायण
सटीक

Adhyātmarāmāyaṇa
with commentary

No. 54 137./1895-98.

Size.—12¾ in. by 6⅛ in.
Extent.— 77 + 66 = 143 leaves ; 11 lines to a page; 43-7 letters to a line.

Description.— Country paper; Devanāgarī characters ; Old-in appearance; handwriting clear, legible and uniform ; yellow pigment occasionally used for corrections ; borders ruled in two double black lines ; folios considerably injured by moths ; the ms. contains two sections one from the *yuddhakāṇḍa* and the other from the *uttarakāṇḍa.*

Author.— of com. Rāmavarman.

Begins.—fol. 1^b (of section 1)

Text- ॐ सीतारामाभ्यां नमः । श्रीमहादेव उवाच ॥

यथावद्भाषितं वाक्यं श्रुत्वा रामो हनूमत ः।
उवाचानंतरं वाक्यं हर्षेण महताव्रुत ः ॥ १ ॥ etc.

Com.—श्रीगणेशाय नमः ॥यथावदिति ॥ १ ॥यदन्यैन मनसा स्मर्तुमपि न शक्यमित्यन्वय ः ॥ २ ॥ etc.

fol. 77^b com. —इति श्रीमत्सकलराजधिपदुद्धरणसमर्थेत्यादि विरुदावलीविराजमानस्य श्रीहिम्मतिवर्मणः पुत्रस्य श्रीरामवर्मणं कृतावध्यात्मरामासेतुकोडपोडशसर्गः ॥ १ ॥
युद्धादिभिः श्रीमतान्वानरान्प्रतिपूज्य च ।
स्वानंदेन स्थितोऽयोध्या रामः पातु स सेवतः ॥ १ ॥

Ends.— fol 66^b (of section 2.)

Text.— (after the colophon)

पार्वत्यै परमेश्वरेण गदिते स्वध्यात्मरामायणे
कांडैः सत्पभिरन्वितेति शुभदे सर्गाः चतुर्याष्टकाः
श्लोकानां तु शतद्वयेन सहितान्युक्तानि चत्वारि सा-
हस्राण्येव समासतः श्रुतिशतैयुक्तानितत्वार्थः ॥ श्रीराम ॥

com- इति श्रीमत्सकलराजधिपदुद्धरण......
उत्तरकाण्डे नवमः सर्गः ॥ इदं पुस्तक लिखितं हरीभट धातुरकरेन श्रीरामा रामदासानुचरेण परोउपाकारार्थं ॥ श्री रामार्पणमस्तु ॥ श्रीरामराम

अध्यात्मविद्या Adhyātmavidyā

No. 55. $\frac{43}{\text{Viśrāma I}}$

Size.— 4⅝ in. by 3⅜ in.

Extent.— 2 leaves ; 10 lines to a page ; 32 letters to a line.

Description.— Country paper; thin and water-lined; Devanāgarī characters; handwriting small but clear on fol. 1ᵇ; fol. 2ᵃ has an entry in bold large handwriting ; borders ruled by double red lines on four sides.

Age.— Not very old.

Author.—Śaṅkarācārya.

Begins.—fol. 1ᵃ :

॥ अथ अध्यात्मविद्यायां ॥

fol. 1ᵇ: ॥ ॥ श्रीगणेशाय नमः श्रीरस्तु

पूर्णस्यावाहनं कुत्र सर्वाधारस्य चासनं
स्वच्छस्य पाद्यमर्ध्यंच शुद्धस्याचमनं कुतः ॥ १ ॥

निर्मलस्य कुतः स्नानं etc.

Ends.— fol. 1ᵇ :

एकबुध्या तु सर्वेशो मनो देवे निवेदयेत् ।
नाहं देहो न च प्राणो नेंद्रियाणि तथैव च ॥ ७ ॥
न मनोहं न बुद्धिश्च नैव चित्तमहंकृतिः ॥ ८ ॥
इति शंकराचार्य. ता अध्यात्मविद्या संपूर्णं छ..

fol. 2ᵃ (in a different writing) :

जपो जल्पशिल्पं सकलमपि मुद्रा विरचिता ।
गतिप्रादक्षिण्ये क्रमणमशनाद्याहुतिविधिं ॥
प्रणामः संवेशो सुखमखिलमात्मार्पणदृशा- ॥
सपर्यापर्यायस्तवभवतु धन्ये विलसितं ॥ १ ॥

References.— (1) Mss.— A-Aufrecht's Catalogus Catalogorum :— I 6[a]— [Ajñānabodhinī, Adhyātmavidyopadeśavidhi or Saṁkṣiptavedāntasāstraprakriyā], 770:[b] II 2[b], III 2[a].

B.—Descriptive Catalogues.— Ind. Off. Cat. II (Adhyātmavidyopadeśavidhi or Ajñānabodhinī) 2297, 7981.

अध्यात्मविद्योपदेशविधि Adyātmavidyopadeśavidhi

No. 56 223/1884-86

Size.— 8⅝ in. by 5 in.

Extent.— 19 leaves; 11 lines to a page; 30 letters to a line.

Description.— Country paper old, discoloured and broken at places; Devanāgarī characters ; handwriting fairly large. clear and uniform ; borders ruled with double black lines Some foll. are badly preserved; all are coated with yellow pigment in the margins, which is also occasionally used for marking the text corrections; red chalk used for indicating verse-portions ; verses :are not numbered after the first few; the title in verse 4 = आत्मबोध and in the colophon अज्ञानबोधिनी on संक्षिप्तवेदांतशास्त्रप्रक्रिया and the Ms. is a commentary on Ātmabodha.

Age.— Saṁvat 1756.

Author— Śaṅkarācārya.

Begins.— fol. 1[b].

श्रीगणेशाय नमः ॥ ॐ तत्सत् ज्ञानात्मने नमः ॥

चित्सदानंदरूपाय सर्वधीवृत्तिसाक्षिणे ।
नमो वेदांतवेद्याय ब्रह्मणेनंतरूपिणे ॥ १ ॥

यदज्ञानादिदं भाति यद्ज्ञानात् विनिवर्त्तते ॥
नमः तस्मै चिदानंदवपुषे परमात्मने ॥ २ ॥

अथाऽध्यात्मविद्योपदेशविधिं व्याख्यास्यामः ॥

तपोभिः क्षीणपापानां etc.

अनादिसांतः नैसर्गिकोऽध्यासः मिथ्याप्रत्ययरूपः सर्वलोकप्रत्यक्षः अस्यानर्थहेतोः प्रहाणाय ब्रह्मआत्मैकत्वज्ञानं शिष्यः श्रीगुरुं परिपृच्छति ॥ भो भगवन् etc.

Ends.— fol. 19ᵃ.

यस्य देवे पराभक्तिर्यथा देवे तथा गुरौ ॥

तस्यैते कथि-(fol. 19ᵇ) ताह्यर्थाः प्रकाशंते महात्मनः

इति श्रुति ॥ ॥ इति संक्षिप्तवेदांतशास्त्रप्रक्रिया श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीमच्छंकरकृते बहिर्मुखांतः प्रण(व)मज्ञानबोधनी अध्यात्मविद्योपदेशविधि समा ...... सं १७५६ मिति पौषसुदी ४ ॥

References.— (1) Mss.—A-Aufrecht's Catalogus Catalogorum :— I, 6ᵃ; II 2ᵃ, III 2ᵃ.

B—Descriptive Catalogues ;—Ind. Off. Cat. I, iv, No. 2297 ; II, ii, 7981, Velankar 1094.

(2) Printed Editions :—

Translation.— A Handbook of Hindu Pantheism-the *Ātmajñānopadeśavidhi* of Śaṅkarācārya with Ānandagiri's commentary, translated into English with an introduction by Yogeśa Chandra Śastree, Calcutta, 1900.

अध्यात्मविद्योपदेशविधि | Adhyātmavidyopadeśavidhi

No. 57. | 550 / 1886-92

Size.— 9¼ in. by 5⅞ in.

Extent.— 19 leaves; 11 lines to a page; 30 letters to a line.

Description.—Country paper old, musty and discoloured; Devanāgarī characters; handwriting; beautiful, uniform and clear; borders ruled with double black lines; red chalk used for

marking important passages and verse-endings; Ms. is a copy of another, for the scribe has left patent errors in the text (*e. g.* fol. 1, *b*, line 7, for अनिष्टार्थं we have अष्टानर्थं etc.)

Age.— Fairly old.

Author.— Śaṅkarācārya.

Begins.— fol. 1b.

श्रीगणेशाय नमः ॥ ॐ तत्सत् ज्ञानात्मने नमः ॥
चित्सदानंद— etc.

Ends.— *fol. 19a.*

(सं) शिष्टवेदांतशास्त्रप्रक्रिया श्रीमत्परम ....
श्रीमच्छंकरकृतबहिर्मुखांत : प्रचणमज्ञानबोधनी अध्यात्मविद्योपदेशविधिः समाप्तं ॥ ॥ ॥ नरहरेर्नामगर्जनं ॥ ॥ ॥ शिवाय गुरवे नमः ॥ ॥ ॥ ब ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ यादृशं पुस्तकमिति न्यायाद्मे दोप : ॥ ॥ श्री ॥ ॥ ॥ ॥ शिवमिति कल्याणनाम पठितं ॥ ॥ शीवो जयतु ॥ ॥

अध्यात्मविद्योपदेशविधि • Adhyātmavidyopadeśavidhi

No. 58. $\frac{549}{1886\text{-}92}$

Size.— 11⅜ in. by 5 in.

Extent.— 19 leaves ; 9 lines to a page; 38 letters to a line.

Description.— Country paper; rough, grey and musty; Devanāgarī characters; handwriting clear, uniform and legible; borders ruled with two double spaced lines; marginal additions and corrections at places, Ms. appears to be a very careless copy; some foll. slightly discoloured. At the end of the Ms., after the colophon, there are some verses written in a different hand, all around, difficult to read.

Age.— Fairly old.

Author.— Śaṅkarācārya.

Begins.— fol. 1^a.

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥
चित्सदानंदरूपाय etc.

Ends.— fol. 19^a.

तस्यैते कथिता ह्यर्थाः प्रकासं (fol. 19^b) ते महात्मनः
इति श्रुतेः ॥ इति संक्षिप्तवेदांत .... परिव्राजका..... शंकरभगवतः कृतौ
यहिर्मुखांतः प्रणवमज्ञानबोधनी अध्यात्मविद्योपदेसेविधिः समाप्तः ॥

अध्यात्मविद्योपदेशविधि — Adhyātmavidyopadeśavidhi

No. 59. $\frac{548}{1886-92}$

Size.— 10⅞ in by 4⅜ in.

Extent.— 8 leaves; 18 lines to a page; 50 letters to a line.

Description.— Country paper; thin, grey and slightly discoloured; Devanāgarī characters; handwriting beautiful, small, uniform but clear and legible; borders ruled with treble lines; yellow pigment used for corrections; some important passages coloured with red chalk; at places white pigment used for corrections.

Author.— Śankarācārya.

Begins.— fol. 1^b:

श्रीगणेशाय नमः ॥
ॐ तत्साक्षात्मने नमः ॥
चित्सदानंदरूपाय . . . . . . ॥ १ ॥
....
मुमुक्षूणामपेक्षोयंमात्मबोधो विधीयते . . . . ॥ ४ ॥ etc.

Ends.— fol. 8^b:

यस्य देवे परा भक्तिः etc. इति श्रुते ॥
इति श्रीसंक्षिप्तवेदांतशास्त्रप्रक्रियां श्रीमत्परमहंस ...... शंकरकृतबहि-
र्मुखांतः प्रगवज्ञानबोधिनी अध्यात्मविद्योपदेशविधि : समाप्तं .

नित्यबोधपरीपीडितं जारिवभ्रमंतु इति वाक्यजामति :
वासुदेवनिहतं धनंजयो हंति कौरवकुलं यथा पुनः ॥ १ ॥

शुभमस्तु ॥ भक्तिरस्तु ॥

अनुभूतिप्रकाश Anubhūtiprakāśa

No. 60 $\frac{639}{1887-91.}$

Size.— 12⅞ in. by 6⅛ in.

Extent.— 79 leaves; 15 lines to a page; 45 letters to a line.

Description.- Country paper; *rough, grey and worn out*; Devanāgarī characters; handwriting clear, fine and uniform; occasional marginal corrections; red *chalk* colours *used for* verse-numbers and chapter-colophons; yellow pigment for corrections; Ms. divided into twenty chapters.

Age.— Appears to be very old.

Author.— Vidyāranya.

Begins.— fol. 1^b.

श्रीगणेशाय नमः ॥

ॐ ऐतरेयेण संप्रोक्ता द्वितीयारण्यकांतगा ॥ etc.

Ends.— *fol.* 79^b.

श्रुतिव्याख्यानतस्त्वादिवातीर्थमहेश्वरः ॥ १५४ ॥
इत्यनुभूतिप्रकाशे देवविद्याख्यो नाम विंशोध्यायः ॥

[fol. 4^b इतिश्रीविद्यारण्यकृतायामैतरेयानुभूतिप्रकाशिकायां प्रथमोध्यायः etc.]

References.— (1) Mss.—A- Aufrecht's Catalogus Catalogorum :— I 17^a; II 4^a; III 5^b.

B.—Descriptive Catalogues :—Ind. Off. Cat. I, i, No. 538. Mad. Cat. IX No. 4539 (अनुभूतिप्रकाशिका)

(2) Printed Editions :—

(1) With Marāthī exposition, edited by V. V. Bapat in *Brahmavidyā-grantha-ratnamālā*, Vol. 2, nos. 1–5, 12, Poona 1913–14.

(2) Edited with Kāśīnātha's commentary मितप्रकाशविवृति by Venīmādhava Miśra and revised by Raghunatha Śarmā and Nṛsimhadatta, Benares 1923.

1924.

(3) Edited by Pandit Gawrinath Śāstrī Śāhityācārya, Benares

अनुभूतिप्रकाश Anubhūtiprakāśa

No. 61. 303 / 1899-1915.

Size.— 13½ in. by 4⅝ in.

Extent.—127 leaves 9 lines to a page; letters to a line.

Description.— Country paper; grey, thick and rough, and worm-eaten; Devanāgarī characters; handwriting fair, legible and uniform; borders ruled with double black lines; red chalk used for marking chapter-colophons; one corner of foll. eaten up; occasional marginal corrections and use of yellow pigment; Ms. divided into 20 chapters as follows: I 108; II 150; III 139; IV 89, V 100, VI, 101; VII 100; VIII 99, IX 71; X 150, XI 120, XII 120; XIII 297; XIV 121; XV 103; XVI 49, XVII 308; XVIII 323; XIX 100; XX 154.

Age.— Appears to be old.

Author.— Vidyāraṇya.

Begins.—fol. 1b.

श्रीगणेशाय नमः । श्रीसरस्वत्यै नमः ॥

श्रीसच्चिदानंदजयरामाय नमः ॥

ऐतरेयेण संप्रोक्ता द्वितीयारण्यकोदिता ॥

महाविद्या सुविस्पष्टं बालबोधाय वर्ण्यते ॥ १ ॥

आत्मैव सृष्टेः प्रागासीन्नामरूपविवर्जितः ॥
सोऽप्येक एव नान्योस्ति जडं चान्यं न विद्यते ॥ २ ॥
मायां तु प्रकृतिं विद्यान्मायिनं तु महेश्वरं ॥
इति श्रुत्यंतरे प्रोक्ता माया नान्यात्र तत्वतः ॥ ३ ॥ etc.

Ends fol. 127[b].

द्वैतस्य मायिकत्वेन तत्वमद्वैतमिथ्या ॥
सन्मात्रो नित्य इत्यादिश्रुत्यात्तु स्फुटीकृतं ॥ ५३ ॥
अथर्वणे तु कैवल्यं प्रमुखाः श्रुतयः स्फुटाः ॥
श्रुतिस्मृतीतिहासानामभिप्रायविदस्य्य ॥ ५४ ॥
श्रुतिव्याख्यानतस्तुष्याद्विद्यातीर्थमहेश्वरः । १५४ ॥

इत्यनुभूतिप्रकाशे देवविद्याख्यो नाम विंशोऽध्यायः ॥ २० ॥
(in a different hand and ink) ॥ ॐ गणपतये नमः ॥

Chapter colophons;

fol. 6[b]

(इति) श्रीविद्यारण्यकृतायामैतरेयानुभूतिप्रकाशिकायां प्रथमोऽध्यायः

fol. 13[b]

इति श्रीविद्यारण्यकृतेऽनुभूतिप्रकाशे तैत्तिरीयकविद्याप्रकाशवार्त्तिको द्वितीयोऽध्यायः

fol. 20[a]; fol 2+[a]; fol. 28[a]; fol. 33b; foll. 37[b]; 42[a]; 45[b]. 52[b]; 58[a]; 63[b]; 76[a]; 81[b]; 86[a]; 88[b]; 102[a]; 716[a]; 120[b]; 127[a].

अनुभूतिप्रकाश Anubhūtiprakāśa

No. 62. $\frac{7}{1907-15}$

Size.— 11⅜ in. by 3⅞.

Extent.— 135 leaves, 8 lines to a page; 40 letters to a line.

Description.—Modern paper; waterlined, thin; rough and whitish. Devanāgarī characters; handwriting medium, clear and

uniform. Some foll. are discoloured. First and last foll. coloured partially with yellow pigment and floral designs.

Age.— Śaka 1683.

Author.— Vidyāraṇya.

Begins.— fol. 1b.

श्रीगणेशाय नम : ॥ ॥श्रीगुरुभ्यो नमः ॥ नारायण ॥ ॐ मू॥
॥ ऐतरेयेण संप्रोक्ता, द्वितीयारण्यकांतगा ॥
ब्रह्मविद्या सुविस्पष्टं बालबोधाय वर्ण्यते ॥ १ ॥ etc.

Ends.— fol. 134b.

श्रुतिस्मृतीतिहासानामभिप्रायविदव्ययः
श्रुतिव्याख्यानतस्तुष्याद्विद्यातीर्थमहेश्वरः १५४ ॥
इत्यनुभूतिप्रकाशे देवविद्याख्यो नाम विंशोऽध्यायः ॥ २० ॥ छ ॥
शके १६८३ वृषानामसंवत्सरे वैशाखप्रतिपदि कुजवारे प्रहरद्वयांते काल-विंठोपनामक सोयरोपंतेन लिखितोयं ग्रंथः समाप्तिमाययौ ॥ छ ॥
श्रीगजाननार्पणमस्तु शुभं भवतु ॥ छ ॥ छ ॥
fol. 135a. परमकष्टेनलिखितोयं ग्रंथः केनचिदपि समीचीनतयां पाल-नीय इति प्रार्थना ॥ छ ॥ विद्वत्तोषायाय भवतु ॥ छ ॥ छ ॥

अनुस्मृति   Anusmṛti

No. 63.   240/1880-81

Size—5⅞ in by 3¼ in.

Extent.— 18 leaves; 6 lines to a page ; 17 letters to a line.

Description.— Country paper; thin, grey and slightly worm-eaten; Devanāgarī characters; handwriting clear, bold and uniform; foll. form two formats of 8 and 10 foll. respectively. No. of verses = 99.

Age — Fairly old.

Begins.— fol. 1b.

श्रीगणेशाय नमः ॥
शतानीक उवाच

महामते महाप्राज्ञ सर्वशास्त्रविशारद ।
अक्षीणकर्मबंधस्तु पुरुषो द्विजसत्तमः ॥१॥
मरणे यज्जपं जाप्यं यांश्च भावमनुस्मरन् ।
परं पदमवाप्नोति तन्मे ब्रूहि महामुने ॥२॥ etc.

Ends.— fol. 17[b].

नमो ब्रह्मण्यदेवाय गोब्राह्मणहिताय च
जगद्धिताय कृष्णाय गोविंदाय नमो नमः ॥११॥

इति श्रीमहाभारते शांतिपर्वणि विष्णुधर्मो (fol. 18[a]) त्तरे विष्णोः अनुस्मृतिः समाप्तः ॥ श्रीगोपीजनवल्लभो जयती श्रीरामजीः श्रीरस्तुः शुभं भवतुः

कल्याणमस्तु : बुः बुः etc.

References.—(1) Mss.—A-Aufrecht's Catalogus Catalogorum.— I, 18[b]; II, 4[a]; III, 4[b].

B —Descriptive Catalogues.—*Ind. Off. Cat. II, i, No. 6535.*

(2) Printed Editions.—

(1) in the पंचरत्नगीता. Bombay 1896;-Venkateśvara Press, Bombay, 1886.

(2) in परमार्थसाधन, Poona 1914 (—a collection of devotional poems in Sanskrit and Marāṭhī).

अनुस्मृति Anusmṛti

No. 64. 29 / 1882-83.

Size.— 6½ in. by 3⅞ in.

Extent.— 8 leaves; 8 lines to a page; 23 letters to a line.

Description.—Country paper; Devanāgarī characters; handwriting large, clear and uniform. Borders ruled with two sets of spaced double red lines. Beginning, verse-ending daṇḍas and names of persons addressing in red. Red chalk smeared over some important words and lines.

Age.—Fairly old.

Begins.— fol. 1b

श्रीरामकृष्णाय नमः ।। श्रीराधाकृष्णाय नमः ।। जनमेजय उवाच।
शरतल्पे शयानस्तु भारतानां पितामहः ।
कथमुत्सृष्टवान्देहं किंचिद्योगमधारयत् ॥१॥ etc.

Begins.—fol. 8b

सर्वबंधविनिर्मुक्तो परं पदमवाप्नुयात् ।
एवं प्रयुक्तपुनयत्पठतिह च नित्यशः ।।७३।।
इति श्रीमहाभारते शतसहस्रसंहितायां वैयासिक्यां विष्णुधर्मोत्तरे अनुस्मृत्यं संपूर्ण ॥ श्रीराम ॥

अनुस्मृति Anusmṛti

No. 65. 589 (b) / Viśrāma (i)

Size.— 8⅜ in. by 4⅛ in.

Extent.— 15 leaves ; 5 lines to a page ; 23 letters to a line.

Description.—Waterlined paper ; Devanāgarī characters ; handwriting large, clear and uniform. Borders ruledwith double red lines. A clear copy bound with Bhagavadgītā No. 589A of Viśrāma (i).

Age.— Modern.

Begins.— fol. 1b.

श्रीगणेशाय नमः।। शुभमस्तु ।।

शतानीक उवाच ।

महामते महाप्राज्ञ सर्वशास्त्रविशारद ।
अक्षीणकर्मबंधश्च पुरुषो द्विजसत्तम ॥ १ ॥ etc.

Ends.— fol. 15^b.

श्रीरामनारायणवासुदेव गोविंदवैकुंठमुकुंदकृष्ण ।
श्रीकेशवानंतनृसिंहविष्णो मां त्राहि संसारभुजंगदष्टम् ॥ १० ॥
इति श्रीमहाभारते शान्तिपर्वणि विष्णुधर्मोत्तरे शौनकशतानीकसंवादे विष्णुनोक्ता वेदानुस्मृतिः संपूर्ण ॥ श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥

अनुस्मृति Anusmṛti

No. 66. $\frac{139}{1895\text{–}98}$

Size.—$5\frac{13}{16}$ in. by 4 in.

Extent.—16 leaves; 7 lines to a page; 16 letters to a line.

Description.–Country paper; thin water-lined; Devanāgarī Characters; handwriting clear, modern and legible; no. of verses = 100; name of Ms. given as वेदानुस्मृति.

Age. —Modern.

Begins.— fol. 1^b.

श्रीगणेशाय नमः
शतानीक उवाच ॥
महामते महाप्राज्ञ etc.

Ends.— 15^b.

देवं प्रणिपत्य सीदति ॥ ९९ ॥
कृष्णे रताः कृष्णमनुस्मरंति रात्रौ च कृष्णं पुनरुत्थिता ये ।
ते भिन्नदेहा प्रविशंति कृष्णं हविर्यथा मंत्रहुतं हुताशे ॥ १०० ॥
इति वेदानुस्मृतिः संपूर्णा ॥ ६ ॥

अपरोक्षानुभव Aparokṣānubhava

No. 67 $\frac{130}{1883-84}$

Size.— 11¼ in by 5⅜ in.

Extent.— 7-1 leaves; 11 lines to a page; 40 letters to a line.

Description.— Country paper, thick and strong; Devanāgarī characters; handwriting bold, clear and legible; even foll. generally painted with a coat of yellow pigment; the first folio is missing; in the last folio there is a circular design at the end *of the work; no. of verses* = 142.

Age.— Fairly old.

Author.— Śaṅkarācārya.

Begins.— fol. 2ᵃ.

चाङ्गागणस्तथा ।

एतद्विलक्षणः कश्चित् विचारः सोयमीदृशः ॥ १३ ॥
अज्ञानप्रभवं सर्वं ज्ञानेन प्रविलीयते ॥etc.

Ends— fol. 6ᵇ

परिपक्वं मनो येषां केवलोयं च सिद्धदः ।

fol. 7ᵃ

गुरुदैवतभक्तानां सर्वेषां सुलभो भवेत् ॥ ४२ ॥

इति श्रीशंकराचार्यविरचितमपरोक्षानुभावः समाप्तम्

Reference.— See अपरोक्षानुभूति

अपरोक्षानुभव Aparokṣānubhava

No. 68. $\frac{598.}{1884\text{–}87.}$

Size.— 15⅛ in. by 6⅝ in.

Extent.— 4 leaves; 15 lines to a page; 54 letters to a line.

Description.— Country paper; grey and thin, with frayed edges; *Devanāgarī characters; handwriting small, clear and legible,* borders ruled with three lines each in black; number of verses = 144.

Age.— Samvat 1866.

Author.— Śaṅkarācārya.

Begins.— fol. 1ᵇ.

श्रीगणेशाय नमः

श्रीहरिं परमानंदं etc.

Ends.— fol. 4ᵃ.

परिपक्कं मनो येषां केवलोयं च सिद्धिदः ॥
गुरुदैवतभक्तानां सर्वेषां सुलभो भवेत् ॥१४४॥

इति श्रीमच्छंकराचार्यविरचितमपरोक्षानुभवाख्यं संपूर्णम् संवत् १८६६ ऊर्जशुक्लपंचम्यां चंद्रे प्रातर

Reference.— See अपरोक्षानुभूति

अपरोक्षानुभव Aparokṣānubhava

No. 69. $\frac{640}{1887\text{–}91.}$

Size.— 10¼ in. by 5⅛ in.

Extent.— 10 leaves; 10 lines to a page; 29 letters to a line.

Description.—Country paper greyish and thick,; Devanāgarī Characters; handwriting beautiful, large and uniform; beginning and end written in red; verse-numbers enclosed within red bars; borders ruled with double and single red lines with space between; verses very accurately written; number of verses = 144; white pigment for corrections; in the text the name given is अपरोक्षानुभूति as opposed to that in the colophon.

Age.— Saṁvat 1837.

Author.— Śaṅkarācārya.

Begins.—fol. 1[b].

॥श्रीगणेशाय नमः॥ श्रीगुरवे नमः॥
श्रीहरिं परमानंदमुपदेष्टारमीश्वरं ॥etc.
अपरोक्षानुभूतिर्वै

Ends.— fol. 1[b].

एभिरंगैः समायुक्तो राजयोग उदाहृतः ॥
किंचित्पक्वकषायाणां हठयोगेन संयुतः ॥१४३॥
परीपक्वं मनो येषां केवलोयं च सिद्धिदः॥
गुरुदैवतभक्तानां सर्वेषां
......(षां) सुलभो भवेत् ॥१४४॥

fol. 10[a].

इति श्रीमच्छंकराचार्यविरचितमपरोक्षानुभवाख्यं संपूर्ण समाप्तं ॥श्री ॥ ॥शुभं भवतु ॥ संवत् १८३७ मिती मागसिरवदि॥ ९ सोमवार ॥ तत्सद्ब्रह्मणे नमः॥ शुभं भूयात् ॥ श्रीरस्तु ॥ कल्याणमस्तु ॥

अपरोक्षानुभूति
with
(समश्लोकी)

Aparokṣānubhūti
(with Samaślokī)

No. 70.

656
1882-83.

Size.— 7¾ in. by 4½ in.

Extent.— 32 leaves; 7 lines to a page; 20 letters to a line.

Description.— Country paper; rough, greyish and discoloured at places ; Devanāgarī Characters; *handwriting bold and uniform*; text incorporated in the Samaślokī, and each verse quoted is preceded by the word श्लोक; and the comm. by the word टीका; no. of verses in the text = 144; the foll. are all double ;

Age.— Fairly old.

Author.— Text—Śaṅkarācārya
Comm.— Vāmana.

Begins.— fol 1b. Text—
श्रीहरिं परमानंदं etc.

Comm.— श्रीगणेशाय नमः श्रीसद्गुरुचरणारविंदाय नमः ॥
श्रीत्रैलोक्यनाथद्वारकानाथाय नमः ॥
वंदुनि श्रीमुकुंदातें etc.

Ends.—fol. 31b.

Text. गुरुदैवतभक्तानां सर्वेषां सुलभो जवात् ॥ ४४ ॥

Comm.— गुरुभक्ता ईशभक्ता सर्वसुलभ सिद्धिहा ॥ ४४ ॥

समश्लोकी आसी टीका अपरोक्षानुभूतीचि ।
वामनें आर्पिलीपाई शेषशाई गुरुचिया ॥ ४५ ॥

श्रीसद्गुरुचरणारविंदार्पणमस्तु ॥ श्रीद्वारकानाथश्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥ शुभं भवतु ॥

References.— (1) Mss.—A-Aufrecht's Catalogus Catalogorum.—I, 21b; II, 4b; III, 5b.

B—Descriptive Catalogues.—
Ind. Off. Cat. I, iv, No. 2299.
Mad. Cat. IX, Nos. 4540-42.
Mitra, *Notices i, No. 483, iii, No. 1284.*

(2) Printed Editions.—
(1) Minor works of Śaṅkarācārya, (Vol. iv of Works of S. in Sanskrit), edited by H. R. Bhagavat, Poona, Ashtekar & Co., 1925.

(2) Translated by M. N. Dvivedi in "A compendium of Raja Yoga philosophy"[2], Theosophical Publication fund, Bombay 1901.

(3) Translated into English in the *Brahamavādin*, Vol. VI, No. 5, Madras 1895.

अपरोक्षानुभूति Aparokṣānubhūti

No. 71. $\frac{131}{1883\text{–}84}$.

Size.— 5⅝ in. by 2⅞ in.

Extent.—30 leaves ; 5 lines to a page ; 18 letters to a line.

Description.—Country paper; thin and grey; Devanāgarī Characters; handwriting bold, clear and beautiful ; verse-numbers enclosed in double red dandas; every third syllable of the colophon is also written in red ink; yellow pigment occasionally used for corrections.

Age.— Fairly recent.

Author.—Śaṅkarācārya.

Begins.— fol. 37[b].

श्रीगणेशाय नमः ॥

श्रीहरं परमानंदमुपदेष्टारमीश्वरम् ।
व्यापकं सर्वलोकानां कारणांतं नमाम्यहम् ॥ १ ॥

अपरोक्षानुभूतिर्वै प्रोच्यते मोक्षसिद्धये ।
सद्भिरेव प्रयत्नेन वीक्षणीया मुहुर्मुहः ॥ २ ॥

स्ववर्णाश्रमधर्मेण etc.

Ends.— fol. 66[b].

विषमिव विषयार्थि मन्यमानो दुरंता
जयति परमहंसो मुक्तिभावं समेति ॥ ५०*॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यविरचिताऽपरोक्षानुभूतिः समाप्ता ॥ ॥ ॥ ॥
॥ ॥ शुभं भवतु लेखक पाठकयोः ॥ ॥ ॥ ॥ ॥

---

* *i.e.* after 100, = 150

अपरोक्षानुभूति Aparokṣānubhūti

No. 72 $\frac{678}{1887\text{-}91}$

Size.— $8\frac{5}{8}$ in. by $4\frac{1}{4}$ in.

Extent.— 9 leaves ; 9 lines to a page ; 30 letters to a line.

Description.— Country paper; thin and crisp; Devanāgarī Characters; handwriting clear, large and uniform; yellow pigment used for making correction; *no. of verses in the text* = 143.

Age.— Fairly old.

Author.—Śaṅkarācārya.

Begins.— fol. 1ª.

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ ॥ अथ अपरोक्षानुभूतिप्रारंभः ॥

श्रीरामं परमानंदमुपदेष्टारमीश्वरं ॥
व्यापकं सर्वलोकानां कारणं तं नमाम्यहं ॥ १ ॥

अपरोक्षानुभूतिर्वै प्रोच्यते मोक्षसिद्धये ॥
सद्भिरेव प्रयत्नेन वीक्षणीया मुहुर्मुहुः ॥ २ ॥ etc.

Ends.— fol. 9ᵇ.

दृश्यं ह्यदृश्यतां नीत्वा ब्रह्माकारेण चिंतयेत् ।
विद्वान्नित्यसुखे तिष्ठेत् धिया चिद्रसपूर्णया ॥ १४२ ॥

एभिरंगैः समायुक्तो राजयोगः प्रकीर्तितः ॥
किंचित्पक्वकषायेण हठयोगेन संयुतः ॥ १४३ ॥

इ(ति) श्रीमत्परहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीमच्छंकराचार्यविरचिता अपरोक्षानुभूतिः समाप्ता ॥ श्रीमद्गुरुचरणारविंदार्पणमस्तु ॥ शुभमस्तु ॥

हस्ताक्षर काळेल इत्युपनामक पांडुरंगभट्टात्मजगणेशभट्टेन लिखितं ॥ परोपकारार्थं ॥

अपरोक्षानुभूति
(बोधदीपिका)

Aparokṣānubhūti
(with Bodhadīpikā)

No. 73

744
1891–95.

Size.— $11\frac{1}{8}$ in. by $5\frac{1}{4}$ in.

Extent.— 18 leaves; 13 lines to a page; 47 letters to a line.

Description.— Country paper; grey, soft and repaired at places. Devanāgarī Characters; handwriting uniformly good and legible; borders ruled with double red lines; verse-endings shown by red bars; text in the centre with comm. above and below it. Marginal notes and additions on many foll.; there is no colophon to the text, similarly the concluding verse of the comm. appears to be broken off after तस्यैव कृपया मया विरचिता ॥ from a Ms. from which this Ms. is copied.

Age.— Fairly old.

Author.—Text-Śaṅkarācārya.

Begins.— fol. 1[b].

Text.—अपरोक्षानुभूतिर्वै प्रोच्यते मोक्षसिद्धये ।
सद्भिरेव प्रयत्नेन वीक्षणीया मुहुर्मुहुः ॥ १ ॥etc.

Comm.— ॥ उ ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥
देवीं सरस्वतीं नत्वा यया संपादितं जगत् ॥
अपरोक्षानुभूतेर्वै क्रियते बोधदीपिका ॥ १ ॥

इह खलु परमकारुणिकः साक्षाच्छंकरावतारः श्रीशंकराचार्यो निखिलस्वाज्ञानानेकदुःखसंसाराब्धिमग्नजीवात्मोत्तीर्णार्थमपरोक्षानुभूत्याख्यं ग्रंथं प्रदर्शयति ॥ अपरोक्षानुभूतिरिति ॥

Ends.— fol. 18[a].

Text:—परिपक्वं मनो येषां . . . . . . ।
. . . . . . सर्वेषां सुलभो जवात् ॥ ४२ ॥

Comm.— हठप्रदीपादानेकशास्त्रप्रयुक्तारमप्राप्त्यर्थमनेकक्लेशतरदायकसाधनतिरस्कारपूर्वकतयानेनैव ग्रंथोक्तसाधनाभ्यासेन सुलभतया सच्चिदानंदलाभो भवतीत्येवं सुधियो विभावयंतु ॥ ४२ ॥

अपरोक्षानुभूतेस्तु सम्यगर्थावबोधने ॥
यथामति मयाकारि शुभैषा बोधदीपिका ॥ ४२ ॥

नित्यानंदसमाह्वा चेच्छरयो भुवि भावुकाः ।
प्रपंचांधविनाशाय सेव्यतां बोधदीपिका ॥ ४३ ॥

जंबुद्वीपसुमण्डिता जयपुरी धर्मार्थकामान्विता ।
विद्यानेकविचारसारनिचया भूपैः सदा वंदिता ॥
तस्यां श्रीगुरुशंकरस्य च गुरोर्वंशप्रदीपो महान्
यातः श्रीगुरुदेवदेव इह वै तेजोगिरिस्तेजसाः ॥ ४४ ॥

तस्यैव कृपया मया विरचिता ॥

अपरोक्षानुभूति
(सदीपिका)

Aparokṣānubhūti
(with Dīpikā)

No. 74. $\frac{246}{1892\text{-}95}$

Size.— 11⅛ in by 5⅜ in.

Extent.— 23 leaves; 13 lines to a page; 40 letters to a line.

Description.— Country paper; thick, smooth and grey; Devanāgarī Characters; handwriting uniform, bold and clear; yellow pigment used frequently for correcting mistakes; foll. torn at one corner; marginal additions at places; red chalk used for marking verse-numbers.

Age.— Fairly old.

Author.— Text-Śaṅkarācārya.
Comm.—Vidyāraṇya.

Begins.— fol. 1ᵇ.

Text.— श्रीहरिं परमानंदं etc.

Comm.—॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीदक्षिणामूर्तिश्रीयै नमः । स्वप्रकाशश्रहेतुर्यः परमात्मा चिदात्मकः ॥ etc.

Ends.— fol. 22ᵇ.

Text.—गुरुदैवतभक्तानं सर्वेषां सुलभो जवात् ॥

fol. 23ᵃ. Then follow 4 stanzas beginning तीर्थे श्वपचगृहे वा etc. . . . . . .

and ending

. . . . . . विचरेजडवन्मुनिः ॥ ४७ ॥

N. B.—The last verse of the text should be 144th and of the addenda 148 instead of 147.

Comm.—fol. 22ᵇ :

पूर्णोयमपरोक्षेण . . . etc.

fol. 23ᵃ:

. . . . . प्रसादोत्थिता ॥ ७ ॥

इति श्रीविद्यारण्यविरचिता अपेराक्षानुदीपिका समाप्ता ॥

Add.—अथ ज्ञानीमहिमासंग्रहे श्लोकेन लिप्यते तीर्थेति etc.

References.— Mss.— A- Aufrecht's Catalogus Catalogorum.— Same as for No. 70.

B.—Descriptive Catalogues.—Mitra, *Notices* iii, No. 1284.

अपरोक्षानुभूति (दीपिकायुता) — Aparokṣānubhūti (with Dīpikā)

No. 75 — 111/1902-07

Size.— 12¾ in by 4 in.

Extent.— 30 leaves; 9 lines to a page; 49 letters to a line.

Description.— Country paper; fairly modern and water-lined; Devanāgarī Characters; handwriting elear; uniform and legible; the text is in the centre and the commentary above and below it; no. of verses in the text = 144, and after the colophon 4 verses; for these latter there is a short commentary following the colophon to the commentary.

Age.—Modern.

Author.—Text- Saṅkarācārya.

Comm.— Vidyāraṇya.

Begins.— *fol.* 1ᵃ.

॥ अथ अपरोक्षानुभूतिः प्रारभ्यते ॥ श्रीशंकरप्रसन्न ॥

fol. 1ᵇ. Text:—

श्रीहरिं परमानंदं etc.

Comm.—॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

स्वप्रकाशश्च हेतुर्यः परमात्मा चिदात्मकः ॥
अपरोक्षानुभूत्याख्यः सोहमस्मि परं सुखं ॥ १ ॥

ईशागुर्वात्मभेदाद्यः सकलव्यवहारतः ।
औपाधिकः स चिन्मात्र सोऽपरोक्षानुभूतिकः ॥ २ ॥

तदेवमनुसंधाय निर्विघ्नां स्वेष्टदेवतां ॥
अपरोक्षानुभूत्याख्यामाचार्योक्तिं प्रकाशये ॥ ३ ॥

यद्यपीयं स्वता स्पष्टा तथापि स्वात्मसिद्धये ॥
यत्नोयं सोपि संक्षेपात्क्रियतेऽनर्थनाशनः ॥ ४ ॥

क्वाहमुल्काकरः क्वायं सूर्यस्तेजोनिधिः किल ॥
तथापि भक्तिमान् कः किं न कुर्यात्स्वहिताप्तये ॥ ५ ॥

तत्राचार्याः स्वेष्टपरदेवतानुसंधानलक्षणं मंगलं निर्विघ्नग्रंथसमाप्तये स्वमनसि कृत्वा शिष्यशिक्षार्थं ग्रंथादौ नियघ्नंति ॥ श्रीहरिमिति ॥ etc.

Ends.— Text fol. 28ᵃ.

परिपक्वं.....
... सर्वेषां सुलभो जवात् ॥ १४४ ॥

इति श्रीमच्छंकराचार्यविरचिता अपरोक्षानुभूतिः संपूर्णा ॥ छ ॥

(Then follow the following verses.—

fol. 28^b^.

तीर्थे श्वपचगृहे वा नष्टस्मृतिर्वा परित्यजन् देहं ॥
ज्ञानसमकालसमये कैवल्यं याति हि यतः शोकः ॥ ४५ ॥

रथ्यांतरे मूत्रपुरीषमध्ये चांडालवेश्मन्यथवा श्मशाने ॥
कृतप्रयत्नो ह्यकृतप्रयत्नो देहावसाने लभते च मोक्षं ॥ ४६ ॥

fol. 29^b^.

अतिवादांस्तितिक्षेत नावमन्येत कंचन ॥
देहमेनं समाश्रित्य वैरं कुर्यान्न केनचित् ॥४७ ॥

न कुर्यान्नवदेत्किंचित् न ध्यायेत्साध्वसाधुषु ॥
आत्मारामोऽनया वृत्त्या विचरेज्जडवन्मुनिः ॥ ४८ ॥

Comm.—fol. 28^b^.

अतिदुःसाध्यान्यपि साधनानि साध्यानि भवंतीति हेतोर्गुरुदैवतभजनमेव स्वधर्माविरोधेन सर्वैः कार्यमिति परमं मंगलं ॥ १४४ ॥

श्लोकः ॥

पूर्णेयपरोक्षेण नित्यात्मज्ञानकाशिका ॥
अपरोक्षानुभूत्याख्यग्रंथराजप्रदीपिका ॥ १ ॥

नमस्तस्मै भगवते शंकराचार्यरूपिणे ॥
येन वेदांतविद्येयमुद्धृता वेदसागरात् ॥ २ ॥

यद्ययं शंकरः साक्षाद्वेदांतांभोजभास्करः ॥
नोदिष्यत्तर्हि काशेत कथं व्यासादिसूत्रितं ॥ ३ ॥

अत्र यत्संमतं किंचित्तद्गुरोरेव मे न हि ॥
असंमतं तु यत्किंचित्तन्ममैव गु(fol 29^a^)रोर्नहि ॥ ४ ॥

यत्प्रसादादहं शब्दः प्रत्ययालंबनं हि यः ॥
अहं स जगदालंबः कार्यकारणवर्जितः ॥ ५ ॥

तस्य श्रीगुरुराजस्य पादाब्जे तु समर्पिता ॥
दीपिकामालिका सेयं तत्कृपागुणगुंफिता ॥ ६ ॥

सोहं स्वाज्ञानमात्राज्जगदिदमभवं स्वादिदेहांतमादौ ।
स्वस्वप्नादिवदेवसोहमधुना स्वज्ञानतः केवलं ॥

ब्रह्मैवास्म्यद्वितीयं परमसुखमयं निर्विकारं विबाधं ।
जाग्रत्यादिवदेव गुरुसारस्वरूपप्रसादोरिथतात् ॥ ७ ॥

इति श्रीविद्यारण्यविरचिताऽपरोक्षानुभूतिदीपिका समाप्ता ॥
अथ ज्ञानिमहिमासंग्रहश्लोकेन लिख्यते ॥ तीर्थेति etc,

... ॥ ४८ ॥ अनेन सर्वेषां स्वस्वरूपप्राप्तिकल्पिताऽविद्यानिवृत्तिश्चास्तु ॥
श्रीशंकराय नमः ॥ समाप्तं ॥

अपरोक्षानुभूति • Aparokṣānubhūti

No. 76. $\frac{112}{1902\text{–}07}$

Size.— $8\frac{3}{8}$ in. by $5\frac{1}{8}$ in.

Extent.— 5 leaves; 14 lines to a page; letters to a line.

Description.— Country paper; grey, rough, and musty; Devanāgarī Characters; handwriting good, uniform and very legible; borders ruled with two red lines each; section endings marked with red chalk; marginal corrections and additions; no. of verses = 145, divided into eight sections as follows :—

No.	Name	Verses.	No.	Name	Verses.
I	वैराग्यप्रकरण	1-9	V	पुरुषप्रतिपादन	30–42
II	विचारविवरण	10-16	VI	अध्यस्तनिरसन	43–88
III	अज्ञानविवरण	17-24	VII	प्रारब्धनिरसन	89–100
IV	. . . .	25-29	VIII	पंचदशसाधनप्रतिपादन	101–145

Age.— Śaka 1643.

Author.— Śaṅkarācārya.

Begins.— fol. 1ᵃ.

॥ श्रीगणेशो विजयतेतराम् ॥ ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥
श्रीरामं परमानंदं etc.

Ends.— fol. 5[b].

परिपक्वकषायाणां... etc.

... सर्वेषां सुलभो जयात् ॥ १४५ ॥

॥ इति श्रीमच्छंकराचार्यविरचितं अपरोक्षानुभूतिवेदान्तविवरणं पंचदशसाधनप्रतिपादनं नाम अष्टमं प्रकरणं समाप्तं ।

॥ शके १६७३ प्रजाब्दे ज्येष्ठे बहुले पाठकलक्ष्मणेनेदमलेखि ॥ ॥

गोमये जनचंद्रीसमंकुरं न तु तत्फलं ॥
तथा प्रारब्धनिःशेषापूर्वपीनधिकारिणि ॥ १ ॥

उत्कटे निर्मिते द्रव्ये चिरस्थायि न कर्हिचित् ॥
तथोत्पादित्वं मूर्धसु कल्पपंचशतापि न ॥ २ ॥

(In a small hand):—

वस्तुतस्तु यत्नयोर्भेदस्तु भवद्यावता तेनाभेद इति यावत् । स्य. श्रीशोकमणं सानुतापं निरनुतापं च । अनुतापो नाम भोगदोषं भोग्यं कर्म । नानात्ययात्ताना-विधदेहारंभकनुताप इत्यर्थं । ॥ etc.

अपरोक्षानुभूति (with समश्लोकी) — Aparokṣānubhūti (with Samaślokī)

No. 77. $\frac{3}{1919\text{-}24}$

Size.— 11⅜ in. by 4 1/16 in.

Extent.— 13 leaves; 12 lines to a page, 43 letters to a line.

Description.— Country paper; thin, greyish and water marked; Devanāgarī Characters, handwriting uniform, clear and legible; the Sanskrit text is in the centre, and the Marāṭhī Samaślokī above and below it; number of verses in original text = 143; fol. 1 is badly discoloured; besides, it has been repaired and the lacunae filled in red.

Age.— Fairly old.

Author.— Text— Śaṅkarācārya.
Samaśloki—Vāmana.

Begins.— fol. 1b.

श्रीरामं परमानंदं etc.

Samaśloki:— श्रीमन्महागणपतये नमः । श्रीमत्सकलतत्वप्रदर्शकाय सांबाय नमः ॥

श्रीगौरीनाथतत्वं सकलमुनिकृतं वेदवेदांतविद्यं
साक्षात्कैवल्यरूपं विधिहरिनमितं भोगमोक्षप्रदं च ॥
सत्यं ज्ञानादिरूपं प्रकटितमकरोत् महानिर्वाणमेकं
वंदेहं सेवकानामखिलसुखकरं शंकराचार्यमूर्त्ति ॥ १ ॥

वंदूनि श्रीमुकुंदातें अपरोक्षानुभूतिचि ।
समश्लोकी करितसे टिका मूलाचि सारिखी ॥ २ ॥

श्रीरामपरमानंद श्रीगुरुश्रीश जो तया ।
वंदितो सर्वलोकाच्या कारणा व्यापकास मीं ॥ १ ॥etc.

Ends.—fol. 12b Text.

एभिरंगैः समायुक्तो राजयोगतः प्रकीर्तितः ॥
किंचित्पक्वकपायेण हटयोगेन संयतः ॥ ४३ ॥

fol. 13a:

इति श्रीमत्परमहंस... शंकराचार्यविरचिता अपरोक्षानुभूती समाप्ता ॥
श्रीदक्षिणामूर्तिर्जयति ॥गभस्तीस्तीश्वरार्पणमस्तु ॥

Samaśloki fol. 12b :—

अंगेंहि पंधरायात बोलिला.राजयोग हा ॥
हटयुक्तयां ज्याचे जळालें न बरें मळ ॥ ४६ ॥

fol. 13a,

मनपक्व तया हाच राजयोग च सिद्धि दे ॥
गुरुभक्ता देवभक्ता सर्वां सुलभ शीघ्र हा ॥ १ ॥
गुरुभक्तानां सर्वेषां सुलभोऽसौ देवता ।
परिपक्वमनो एषां केवल यं च सिद्धिदः ॥ १ ॥

इति समश्लोकी असी टीका अपरोक्षानुभूतिचि । वामनें अर्पिली पाईं श्रीरगाईं गुरुचिया ॥

इति समश्लोकी समाप्ता ॥

References.—(1) Mss.— A- Aufrecht's Catalogus Catalogorum.— Same as for No. 70.

(2) Printed Editions.—
Aparokṣānubhūti, with the Marāthī *Samaśloki* of Vāmana, Vāmanī Grantha, Vol. iv, pp. 179-200, Bombay 1891.

अपरोक्षानुभूति
(सविवृति)

Aparokṣānubhūti
(with Vivṛti)

No. 78.

626 / Viśrāma (1)

Size.— 13⅜ in. by 5⅜ in.

Extent.—148 leaves; 8 lines to a page; 36 letters to a line.

Description.— Country paper; thick, rough and well preserved; Devanāgarī Characters; handwriting large, bold, uniform and very good; borders ruled with two double red lines; some foll. discoloured and turned dark; marginal additions and corrections; no. of verses in the text = 144.

Age.— Śaka 1685.

Author.— Text :—Śaṅkarācārya.

Vivṛti :— A disciple of Nityānanda.

Begins.—Text.—fol. 2^b.

श्रीरामं परमानंदं etc.

Com.—fol. 1^b :

श्रीगणेशाय नमः श्रीसरस्वत्यै नमः

नमः परमशांताय परानंदविलासिने ।
नित्यानंदनिकेताय रुक्मिणीपतये नमः ॥ १ ॥

जगदंकुरकंदाय कंदर्पप्रशमात्मने ।
नितंबन्यस्तहस्ताय विठ्ठलाय नमोस्तु ते ॥ २ ॥

भजेहं करुणामूर्त्तिं मंगलायतनं हरिं ।
नित्यानंदमगाधं तं नित्यदोभीष्टसिद्धये ॥ ३ ॥

निर्मथ्य वेदोदधितश्च येन यः समुद्धृतः संसृतिशांतिशेवधिः ।
नमाम्यहं तं जगतां गुरुं यतिं श्रीशंकरं सज्जनसेव्यपादुकं ॥ ४ ॥

नित्यानंदगुरुं नत्वा सत्कृत्वा सकलागमान्
स्मृत्वाथ सकलान् साधून् क्रियते हरिकीर्त्तनं ॥ ५ ॥

किं तद्धरिकीर्त्तनमिति चेत् जननमरणार्णवमग्नानां प्राणिन परमकरुणयाकलितेन भगवदाचार्येण या तदुत्तारणोपाय भूताऽपरोक्षानुभूतिः सूत्रार्थभूतायां विरचितापूर्वं तस्याः विवृतिः केनापि हृदि स्थितेन प्रेरितेन मया श्रीमन्नित्यानंदचरणानुचरेण यथालब्धम-(fol. 2ª) त्या क्रियते etc.

Ends.— Text.— fol. 146ᵇ.

परिपक्वं मनो येषां... ।
... सर्वेषां सुलभो जवात् ॥ १४४ ॥

Comm.— fol. 147ᵇ.

ते सर्वे तापोपशांताः संतः परमानंदप्राप्ताः सर्वदुःखसंश्रयात्संसारात् मुच्यंत एवेति सिद्धं ॥ १४४ ॥ छ । एवमस्मिन् संसारे जननमरणाग्निनिचये दीर्घेन कालेन संतप्ताः संत इहामुत्रात् फलभोगाद्विरक्ता ये निःश्रेयसकांक्षिणस्तेषां करुणयाकलितेन श्रीमद्भगवताचार्येण शंकरेण प्रतीतेय सुरसरित्तापोपश मनी ह्यपरोक्षानुभूति स्तत्र तस्यानुकंपयैव श्रीमातट कृतविलासविग्रहश्री मन्नित्यानंदानुचराचरेण मया तच्चरणांबुजपरागसुरसगंधितमनसा शास्त्रादि व्युत्पत्तिवीहीनतयैव केवलया भक्त्या प्रेरितेन कृतमि(fol. 148ª)दं विवरणं तत्प्रीतय एवास्तु न कदाचिद्दंभायेत्योम् ॥ ६० - ॥

नित्यानंदपराचेरतापरविद् पादाब्जनेर्जजल ।
पीत्वा जन्म शतकृतं त्वघमहो तीर्त्वा तु जन्मप्रदां ।
संभित्वा सुविरूढकर्मकणिकां कृत्वा च तस्मिन् मन- ॥
स्तत्रासरमरणानुयादनसुखं लब्धं तु भक्तालये ॥ १ ॥

अविदितपदभावः काव्यव्युत्पत्तिहीनो-
भंजनविधिविमूढः केवलस्वद्विरागी ॥
तवपदरतभक्त्याः प्रेरितोहं त्वयोग्य : ।
कृतमिदमविलासमन् पंढरीश क्षमस्व ॥ २ ॥

निरयानंदं सदाशांतमद्वैतं शिवमव्ययं ।
स्मृत्वायं रचितोऽग्रंथस्तस्यैव शिवमंज्ञया ॥ ३ ॥

इति श्रीमच्छिप्यानंदचरणानुचरेण कृतमिदमपरोक्षानुभूतिविवरणं समाप्तं ॥ ६ ॥
श्रीशालिवाहनशाके १६८५ सुभानुसंवत्सरे उत्तरायणे शशिऋतौ माघशुक्ल चतुर्दश्यां इदं पुस्तकं छेलनसमाप्तं ॥ ६ ॥

अपरोक्षानुभूतिटीका
विज्ञानविनोदिनी

Aparokṣānubhūtiṭīkā
Vijñānavinodinī

No. 79.

368
A 1881-82

Size.—12¾ in by 5⅜. in.

Extent.— 56 leaves; 12 lines to a page; 39 letters to a line.

Description.— Modern waterlined paper; Devanāgarī characters; handwriting large, clear and uniform. No border rulings. Illegible letters in the exemplar left our ms. by a superscribed macron over empty space (cf. fol. 52^a). Few marginal corrections.

Age.— Modern.

Author.— Bālagopāla.

Begins.— fol. 1^b.

श्रीमहागणपतये नमः ॥ निर्विघ्नमस्तु ।

य एको निष्कलः शुद्धस्तन्नमामि जगद्गुरुं ।
कृष्णं विष्णुं हृषीकेशं केशवं क्लेशनाशनम् ॥ १ ॥

सर्वदेवमयं कृष्णं नत्वा तत्पादपंकजं ।
सन्निधाय्य हृदंभोजे परानंदमयोस्म्यहम् ॥ २ ॥ etc.

Ends.— fol. 55[b].

तं देवं प्रणतार्तिनाशनकरं तन्मानसा भावयन् ।
प्रम्ही भावमुपागतोऽस्मि सततं गोपाल्याकं हरिम् ॥
आचार्य मंदारतरु प्रभूत वाक्पुष्पसद्ब्रह्ममरंदपाने ।
भृंगाय मानोऽकरवं विशेषाद्भुतविज्ञानविनोदटीकाम् ॥ २ ॥

श्रुतिस्मृतिन्यायसमूहमालरुयंते मुनींद्रोवगतप्रयोधः ।
यस्तस्य बुधेनं हि योध्यमन्यदेवं हि सत्यं शपथं करोमि ॥ ३ ॥

श्रीमज्जगन्नाथमुनीश्वराणां पादारविंदे भ्रमरायमानः ।
श्रीबालगोपालयतींद्रचंद्र : श्रीबालकृष्णेंद्रवरप्रसाद ॥ ४ ॥

इति श्रीमत्परहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीमज्जगन्नाथेंद्रचरणकमलमकरंदभृगायमान ॥ श्रीबालगोपालविरचिता विज्ञानविनोदिनीटीका समाप्ता ॥ ॐ ॐ ॐ श्रीपांडुरंगाय नमः ॥ श्रीश्रीनिवासाय नमः ॥ श्री श्री ॥

अभयप्रदानसार — Abhayapradānasāra

No. 80. — 409 / 1875-76

Size.— 12¾ in. by 4¼ in.

Extent.— 33 leaves; 10 lines to a page; 45 letters to a line.

Description.— Country paper; rough, thick and grey ; Devanāgarī characters; handwriting bold, clear and uniform; borders ruled with double black lines; yellow pigment for corrections ; red chalk for verse-numbers and important passages; last few foll. eaten at top left corner; occasional marginal additions or corrections. The Ms. contains 10 अधिकारs :— I प्रबंधावतार, II तत्वोपबृंहण, III शरणागतितात्पर्य, IV प्रकरणतात्पर्यनिर्णय, V शरण्यशीलप्रकाश, VI शरण्यवैभवप्रकाश, VII परधर्मनिर्णय, VIII शरण्यव्रतविशेषप्रकाश, IX शरण्यशरणागतसंगमलाभ and X प्राप्तिप्रकारप्रपंच.

Age.— Fairly old.

Author.— Veṅkaṭanātha.

Begins.— fol 1[b].

॥ श्रीमते रामानुजाय नमः ॥ श्रीमते वेदांतगुरवे नमः ॥

श्रीमान्वेंकटनाथार्यः कवितार्किककेसरी ॥
वेदांताचार्यवर्यो मे सन्निधत्तां सदा हृदि ॥ १ ॥

जयत्याश्रितसंत्रासध्वांतविध्वंसनोदयः ॥
प्रभावान्सीतया देव्या परमव्योमभास्करः ॥ २ ॥

प्रायः प्रपदने पुंसां पौनःपुन्यं निवारयन् ॥
हस्तश्रीरंगभर्तुर्मामभ्यादभयमुद्रितः ॥ ३ ॥

ममस्तमै कस्मै च न भवतु निष्किंचन जन ।
स्वयं रक्षादीक्षा समधिकसमिधानयदासे ॥
सुराधीशास्वैरक्षणकुपितशापायुधवधू ।
स्पत्ताहुर्जातप्रदामनपदांभोजरजसे ॥ ४ ॥

परित्राणाय साधूनां विनाशाय च दुष्कृतां ॥
धर्मसंस्थापनार्थाय संभवामि युगे युगे ॥ ५ ॥ ⁄

इत्युक्तप्रकारेण साधुपरित्राणाद्यर्थं परमपुरुषः सर्वेश्वरः ......etc.

Ends.— fol. 33[a].

राकांते स्द्धलंकच्युतकपिकदनो धूम्रदक्ववज्रदंष्ट्रौ ॥
भङ्क्त्वा कंपं प्रहस्त दशमुखसुकुटं कुंभकर्णातिकायौ ॥
ब्रह्मास्त्रच्छिद्यर्तुभादिकमथमकराक्ष तु हत्वेंद्रशत्रुं.. ।
जित्वा धस्त्रैस्त्रिभिस्तं सबलमपहरद्रावणं रामचंद्रः ॥ १ ॥

अप- (fol. 3-[b]) दिश्य वेंकटेशः स्वहस्तसंसक्तकलिकातुल्यं ॥
अभयप्रदानसारं गुरुप्रसादात् स्वयं व्यलिखत् ॥ १ ॥
प्राप्तिप्रकारप्रपंचो दशमोधिकारः ॥ १ ॥

इति कवितार्किकसिंहस्य श्रीमद्वेंकटनाथस्य वेदांताचार्यस्य कृतिषु प्रदानसारः समाप्तः ॥

References.—(1) Mss.— A- Aufrecht's Catalogus Catalogorum..— I 23[b].
B—Descriptive Catalogues.— Ind. Off. Cat. II, ii, No. 8011.

अभिनवगदा Abhinavagadā

No. 81. $\frac{707}{1887\text{–}91}$

Size.— 10¼ in by 4¾ in.

Extent.— 177 leaves; 10 lines to a page; 34 letters to a line.

Description.— Country paper; old, grey and musty; Devanāgarī characters; handwriting small but legible in the beginning (fols. 1—5), fairly bold and clear elsewhere; borders ruled with double red lines; ends of leaves rather stained and brownish; fol. 1 pasted on to a thick paper; beginning and end written in red ink, rest in black; occasional marginal corrections are noted; all the folios are double; verse-beginnings and numbers indicated by red pigment marks; the work is divided into six *yuddhas*; { Ist (fols. 1-98[b]); 5th (ends fol. 145[a]), 6th (ends fol. 177[a]) }.

Age.— Fairly old.

Author.— Satyanāthatīrtha (—yati.)

Begins.— fol. 1[a] (in large hand.)

श्रीगुरुभ्यो नमः ॥ अभिनवगदा प्रारंभा श्री इदं पुस्तं मंगुल्लुरु कृष्णस्येदं

fol. 1[b].

श्रीरामव्यासाय नमः ॥

नमामि ब्रह्म मोक्षार्थं जिज्ञास्यं विश्वकारणं ॥
अन्वयैः शास्त्रसंवेद्यं ईक्षतेर्वाच्यमेव तत् ॥ १ ॥

जगद्गुरुं सत्यनिधिं सर्वशास्त्रविशारदं ॥
प्रणमामि सदा भक्त्या दुर्वादिजयकांक्षया ॥ २ ॥

सदा पेये दीक्षितस्य मृधे दुरभिमानिनः ।
पातयामि शिरस्यद्य गुर्वीमभिनवां गदां ॥ ३ ॥

स्वकरिष्यमाणपंचाधिकरणीदूषणस्यारंभं प्रथमश्लोकेनाक्षिपति ॥

शिवं विष्णुं वा यद्यभिदधाति शास्त्रस्य विषयं ।
तदिष्टं ग्राह्यं नः सगुणमपि तद्ब्रह्म भजतां ॥
विरोधो नातीव स्फुरति न हि निंदा नयविदां ।
न सूत्राणामर्थांतरमपि भवद्भार्यमुचितं ॥ १ ॥

स्वपद्यं स्वयमेव व्याचष्टे । वस्तुतो निर्विशेषे ब्रह्मणि प्रतिष्ठितस्य शारीरक-मीमांसाशास्त्रस्य केचन शिवं विष्णुं वा विषयं वदंति चेत्तदिष्टमेव ॥ यतस्त-च्छिवरूपं विष्णुरूपं वा सगुणमपि ब्रह्मोपासीनानामस्माकं अद्वैतवादिनां उपास्यस्वरूपगुणमहिमावधारणाय तत्प्रतिपादनाय ·प्रवृत्तं तदीयशास्त्रयोजनं ग्राह्यं ॥ etc.

Ends.—fol. 177ª.

(असि) ह्यचोरस्यापि चोरत्वाभावापातात् । तस्मात् चोरेण त्वया महा-पुरुषाणां यच्चोरत्वमुक्तं तत्सुरापानजन्यविवेकाभावप्रयुक्तं इति ज्ञेयं ॥ तवैतद्दोर-प्रयुक्तदंडं तमसि निपात्य ब्रह्मैव करिष्यति । अनामिको देवनामवर्जनात् । व्याहृतं ब्रुवन् ॥ दृढं गदाप्रहारणे अप्यस्तमसिपातितः ॥ ॥

॥ इति श्रीमत्सत्यनिधितीर्थश्रीचरणचरणाराधकश्रीमत्सत्यनाथतीर्थ-यतिविरचितया अभिनवगदया कृतं षष्ठं युद्धं समाप्तं ॥ ६ ॥

Reference.— (1) Mss— A- Aufrecht's Catalogus Catalogorum.— I, 24ᵇ; III, 6ª;

अभिनवचंद्रिका Abinavacandrikā

No. 82 $\frac{113}{1902\text{-}07}$

Size.— 11 in .by 3⅞ in.

Extent.— 39 + 28 leaves; 9 lines to a page; 38 letters to a line.

Description.— Country paper; dark grey, musty and badly eaten; Devanāgarī characters; handwriting small but clear and legible; borders ruled by double black lines; red chalk used for marking important passages and colophons; some

marginal corrections and additions; the title अभिनवचं written on the left margin and सत्यनिधि on the right; pagination of both parts is on the right margin, but in addition to this, in the case of part II there is a running number from 125-155 (*jumping from 136 to 140 from fol. 12 to fol. 13*); most of the foll. in this part are double.

Age.— Fairly old.

Author.— Satyanāthayati.

Chapter II, pāda 1.

Begins.— fol. 1[b].

श्रीवेदव्यासाय नमः ॥ ॥ गुरुभ्यो नमः ॥

सीताया सहितं मूलराममिक्ष्वाकुपूजितं ॥
आ... र्थमुनिपं नमामि ज्ञानसिद्धये ॥ १ ॥

यदनुग्रहमात्रेण सद्भिरिष्टमवाप्यते ॥
भक्त्या नमामि तं सत्यनिधिं लोकगुरुं मुदे ॥ २ ॥

एतदध्यायार्थं दर्शयतीति। ब्रह्मस्वरूपनिरूपणे नवशेषात्किमध्यायशेषेणेति वर्त्तते। ततश्चैवं योजना। प्रथमाध्यायेन ब्रह्मस्वरूपस्य निरूपितत्वेन ब्रह्मस्वरूपनिरूपणेऽनवशेषात् अध्यायसंज्ञिकेन किमनेन शास्त्रशेषेणेत्यतः पूर्वाध्यायसंगतत्वेन एतदध्यायं प्रतिपाद्यं तावद्दर्शतीति विरोधाभावं दर्शयत्यनेनेति। etc.

Ends.— fol 39[a].

अतो हरेः सर्वकर्त्तृत्वे युक्तिविरोधाभावद्युक्तं लक्षणसूत्रमिति सिद्धं ॥ १०॥ छ ॥ ॥ ॐ सर्वधर्मोपपत्तेश्च ॐ ॥ ॥ अत एवात्र विष्णोरिति। यद्यप्यत्र पूर्णगुणत्वं *निगमयति सूत्रकारः। तथापि युक्तिविरोधपरिहारेण* तत्समर्थ्यनिगमनादेवेत्यर्थः ॥ ॥ पूर्वपक्षस्तु ॥ ॥ न विष्णुः सर्वगुणपूर्णः चेतनत्वात् अन्यथा देवदत्तादीनामपि तथात्वं स्यादिति ॥ ॥ सिद्धांतस्तु ॥ ॥ युक्तमेव विष्णोः सर्वगुणपूर्णत्वं स्वतंत्रत्वात्। गुणा श्रुताः सुविरुद्धाश्च देव इति श्रुतेश्च। तस्माद्विष्णोः सर्वगुणपूर्णत्वे युक्तिविरोधगंधाभावात् उक्तं सर्वमुपपन्नमिति सिद्धः ॥ छ ॥ छ ॥....(fol. 39[b]): ॥ छ ॥ इति श्रीमत्सत्यनिधितीर्थश्रीधरणचरणाराधकश्रीमत्सत्यनाथयतिविरचितायां तत्वप्रकाशिकाभिनवचंद्रिकायां द्वितीयाध्यायस्य प्रथमः पादः ॥ छ ॥ छ ॥ छ ॥...
येकंदर संख्या ३६७५ संख्या १३६

Chapter II, pāda II and seq.

Begins.—fol. 1ᵃ.

॥ श्रीवेदव्यासाय नमः ॥

एतत्पदार्थमिति । अध्यायस्य एकार्थत्वात् पादभेदः किं निबंधन इत्यतोऽविरोधेऽप्यवांतरभेदेनेति भावेनेति वर्त्तते ॥

Ends.—fol. 28ᵇ.

अतः श्रुत्यविरोधेन शरीरस्य पांचभौतिकत्वसिद्धेर्युक्तो जगत्कारणे नारायणे श्रुतिसमन्वय इति सिद्धं ॥ १३ ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥

रामचंद्रस्य सक्तस्य सत्यनाथहृदंबरे ॥
दिवानिशं शोभमाना शुद्धाभिनवचंद्रिका ॥ १ ॥

दूरीचकारातिवेगात् हृद्गुहांतर्गतं तमः ॥
टीकाभावं व्यंजयंती द्वितीयाध्यायसंगता ॥ २ ॥

इति श्रीमत्सत्यनिधितीर्थश्रीचरणचरणाराधकश्रीमत्सत्यनाथयतिविरचितायां तत्वप्रकाशिकाभिनवचंद्रिकायां द्वितीयाध्यायस्य चतुर्थः पादः ॥ श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥ शुभं भवतु ॥ छ ॥ छ ॥

Reference.—(1) Mss.— A-Aufrecht's Catalogus Catalogorum:— I 25ᵇ.

अभिनवचंद्रिका Abhinavacandrikā
(तत्वप्रकाशिकाव्याख्या) (Tattvaprakāśikāvyākhyā)

No. 83 $\frac{9}{1919-24}$

Size.— 11 in by 5 in.

Extent.— 156 + 15 + 87 = 258 leaves; 14 lines to a page; 42 letters to a line.

Description.— Country paper; old, grayish and slightly worn out; Devanāgarī characters; handwriting clear, uniform and legible; borders ruled with double black lines; some foll. are double; marginal notes, additions or corrections; chapter and pāda number indicated in the right margin; the Ms. is divided into three parts having independent pagination, containing respectively Chapter I 1—3, I, 4, II 1—4; fol. 1 is slightly worn out and worm-eaten and so a few letters have disappeared; otherwise the Ms, is excellent and better preserved than No. 82.

Age.— Fairly old.

Author.— Satyanāthayati.

Begins.— fol. 1ª.

अभिनवचंद्रिका संपूर्णं अनंताचार्याणामिदं पुस्तकं म..।णह्युपनाम ॥
श्रीरामचंद्राय नमः ॥ श्रीकृष्णाय नमः ॥ छ ॥ छ ॥

fol. 1ᵇ.

श्रीवेदव्यास...मः ॥ ॥ ॐ ॥ सच्चिदानंददेहाय नमः शेषांगशायिने ॥
आत्मने वेदवंद्याय मुक्तगम्याय विष्णवे ॥ १ ॥

भवाब्धिजोनुदक्षः स्यात् आनंदः कंठसंमितः ।
मदुपास्यति हस्ताभ्यां रामो रक्षतु सूचयन् ॥ २ ॥

विभज्यु (forज्य?) वेदं यः सूत्रं चतुर्वेदार्थवित्तये ॥
प्रार्थितो ब्रह्मरुद्राद्यैः नमो व्यासाय विष्णवे ॥ ३ ॥

असाधूनां निबंधेन कुटिलसूत्रमंजसा ॥
व्याख्यातं येन सर्वज्ञं वंदे भाष्यकृतं मुनिं ॥

भाष्यबोधाय सत्तर्क ्पावळिमचीक्लृपत ॥
स पद्मनाभतीर्थार्यो दद्यादि... सतांगुरुः ॥

श्रीमद्भाष्यं यथाचार्यभावं यैः सुप्रकाशितं ॥
वंदे तान् जयतीर्थार्यान् यैः सुधा निर्मिता मुदा ॥ ५ ॥

व्यासराजेंद भाशासेचंद्रिकायस्य संतता ॥
दुर्वादिचारान् विद्राव्य रक्षितुं भवनत्रयं ॥ ६ ॥

अनधीत्य माहाभाष्यं व्याख्यातं यदनुग्रहात् ।
ंवंदे तं विधिना सत्यानिधिं विज्ञानसिद्धये ॥

ज्ञानभक्त्याद्युपेतानामाचार्याणां मनुस्मृतेः ॥
अंजस्तरामि दुर्गाणि येभ्यो लब्धामयीसुधाः ॥ ८ ॥

रामचंद्रप्रसादाभिलब्धाभिनवचंद्रिका
नत्व-(=तत्व-) प्रकाशिकाव्याख्या व्यज्यते विदुषां मुदे (=मुदे)
॥ ९ ॥

अनुवादः पूर्वपक्षः सिद्धांतानां करिष्यते ॥
अयोग्यं बहुवाक्यानां मुक्त्वा योगः प्रदर्श्यते ॥ १० ॥

स्वयं मंगलमनुष्ठाय शिष्यशिक्षार्थं ग्रंथादौ नियघ्नाति ॥ शुद्धेति ॥ ब्रह्मपदं इत्यन्वयः ॥ सर्वशब्दवाच्यं ब्रह्मेति मतनिरासाय मुकुंदाभिधमिति ॥etc.

Ends.— fol. 156ª.

नचाभेदात्यतित्वादिविशिष्टेपि संभवतीति वाच्यं । तदभेदे मानाभावात् ॥ ब्राह्मणाजशब्दयो–। रुक्तरीत्यान्यथाप्युपपत्तेः । तत एते व्यजायं अश्वो हिरण्यगर्भ इति भेदश्रुतिबाहुल्याच ॥ अतो विष्णुरेवायं ब्राह्मणो नित्यमहिमादिरिति सिद्धं ॥ ॥ छ ॥ ॥ इति श्रीमत्सत्यनिधितीर्थश्रीचरणचरणाराधाक सत्यनाथयतिविरचितायां तत्वप्रकाशिकाभिनवचंद्रिकायां प्रथमस्याध्यायस्य तृतीयः पादः ॥ छ ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥ ..

Part II.

Begins.— fol. 1ª.

श्रीगुर्वंतर्गतरामव्यासार्पणमस्तु ॥

श्रीरामचंद्राय नमः ॥ ॥ ॐ नानुमानिकमप्येकेषां मिति चेन्न शारीररूपकविन्यस्तगृहीते दर्शयति च ॐ ॥ एतायोदप्रतिपाद्यमिति ॥ अध्यायस्यैकार्थत्वात्पादभेदः किं निबंधन स्यतः समन्वयेप्यवांतरभेदेनेति भावेनेति तेनस्यैतत्पादप्रतिपाद्यं दर्शयतित्यनेन संबंधः ॥ किं ब्रह्मेत्याकांक्षायामिति ॥ etc.

Ends.—fol. 15ᵇ.

स्वरसवैधुर्येपि निषेधमुखवेद्यत्वादिधर्माणां तदधीनत्वात् ॥ अतः प्रसवादिशब्दः । स्वस्य हरेरूपपन्नत्वात् ॥ युक्तमशेष स्वरवर्णपदवाक्यात्मकशास्त्रप्रमेयमिति तत्वं ततो जगज्जन्मादिकर्तृत्वं मुख्यानंतगुणवत्वं च सिद्धं ॥ ॥१॥ छं॥

हृदंबर सत्यनाथयतेर्व्यक्तस्य संगता ॥
तत्वप्रकाशिकाध्याये रामचंद्रस्य चंद्रिकाः ॥ १ ॥

तत्प्रसादाभिलब्धत्वाल्लोके साभिनवा मना ॥
तया प्रीतो रगुरोरस्तु सर्वदा भगवान् हरेः ॥

॥ छ ॥ इति श्रीसत्यती ..... सत्यनाथयतिविरचितायां
...... प्रथमाध्यायस्य च तुर्थः पादः ॥
समाप्तोयमध्यायः ॥ ॥श्रीरामकृष्णवेदव्याससमर्पणमस्तु ॥

व्यक्तस्य रामचंद्रस्य सत्यनाथहृदंबरे ॥
संगता प्रथमाध्याये पुद्वाभिनवचंद्रिका ॥

॥ श्री ॥ ॥ छ ॥ छ ॥ छ ॥ छ ॥

Part III (= Chapter II, pādas 1—4).

Begins — fol. 1b.

श्रीगुरुभ्यो नमः ॥ ० ॥
सीताया सहितं मूळराममिक्ष्वाकुपूजितं ।
आनंदतीर्थमुनिपं नमामि ज्ञानसिद्धये ॥ १ ॥ etc.

Ends.— fol. 87a

अतः श्रुत्यविरद्धेन . . .
नारायणे श्रुतिसमन्वय इति सिद्धं ॥

रामचंद्रस्य सक्तस्य . . . . ॥
. . . . . द्वितीयाध्यायसंगता ॥ २ ॥

इति श्रीमत्सत्यनिधि... सत्यनाथ.... द्वितीयाध्यायस्य चतुर्थः पादः
॥ छ ॥ छ ॥ श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥

अमनस्क (लयखंड) Amanaska (–Layakhaṇḍa)

No. 84. $\frac{076\text{-B}}{1891\text{-}95}$

Size.— 10¾ in. by 4¾ in.

Extent.— 7 leaves; 9 lines to a page, 34 letters to a line.

Description.— Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good. For full particulars see Ms. No. 760–A of 1891-95 (महाज्ञानोपदेश) of which this forms the second work. For the last work : *Tattvasāra* (foll. 17–23) see Ms No. 760-C of 1891-95.

This work consists of 97 stanzas and represents a conversation between *Vāmadeva* and *Śrī Mahādeva* on the nature of जीवन्मुक्ति.

Age.— Appears to be old.

Begins.— fol. 11ᵃ.

गणेशाय नमः ॥ श्रीसरस्वत्यै नमः ॥ श्रीगुरुआनंदमूर्त्तये नमः

कैलासशिखरासीनं सर्वज्ञं सर्वगं शिवं ॥
वामदेवो मुनिः श्रेष्ठः प्रणम्य परिपृच्छति ॥ १ ॥

वामदेवोवाच ॥

देवदेव महादेव सर्वानुग्रहकारक ।
जीवन्मुक्तिपदोपायं कथयस्व मम प्रभो ॥ २ ॥

श्रीमहादेवोवाच ॥

शृणु वछ महाप्रज्ञ संसारार्णवतारकं ॥
अगम्यं सर्वदेवानां गोप्यं तत्सकलागमे ॥ ३ ॥ etc.

Ends.— fol. 17ᵇ.

महाविष्णुमहेशानां प्रळयेनोपियोगिनः ॥
भुंजते परमानंदं शूर्पंडादिमहात्मनां ॥ ९७ ॥

ॐ तत्सदिति श्रीअमनस्के कल्पखंडो[1] लयखंडो नाम प्रथमोऽध्यायः ॥

References.— (I) Mss.—A- Aufrecht's Catalogus Catalogorum :—

Cf. अमनस्ककल्प Yoga I 26[a]

अमनस्क Yoga I 26[a] ; II 5[b]

लययोग I 542[a]

B.— Descriptive Catalogues .—Ind. Off. Cat. I, iv, No. 1839 (p. 602[a]).

(2) Printed Editions.

Amanaskakhaṇḍam Yogaviśayakam, Published by Pandit Jyeṣṭharāma Śarmā Gurjara Press, Bombay 1901. The first chapter contains 84 verses and the second 112.

अर्चिरादिमार्गवैभव Arcirādimārgavaibhava

No. 85 $\frac{151}{1883\text{-}84}$

Size.— 11 in. by 5½ in.

Extent.— 9 leaves; 10 lines to a page ; 44 letters to a line.

Description.— Country paper; thick and greyish; Devanāgarī characters; handwriting large, bold and legible; fols. 1, 3, 5, 7 and 9 coloured with yellow pigment; fol. 7 is of special interest in that 7[a] has only a line and a half and 7[b] only three lines; similarly fol; 3[b] has 4½ lines, fol. 4[a] 3 lines.

Age.—The Ms. is not very old.

Author.— Anonymous.

[1. Evidently for कल्पखंडे, which would give us the title of the work as अमनस्ककल्पखंड, Cf. Ind. off. Cat. I, *iv, p. 602a* for identical work.]

Begins.— fol. 1ᵃ.

॥ श्रीमते श्रीनिवासाय नमः श्रीमते रामानुजाय नमः

श्रीरंगमंगलमहोत्सववर्धनाय
वेदांतपांथपरमार्थसमर्थनाय ।
कैंकर्यलक्षणविलक्षणमोक्षलक्ष्म्यै
रामानुजो विजयते यतिराजराजः ॥ १ ॥

इति संकीर्तनीयार्हः श्रीरामानुजाचार्यैः स्वरूपोपायपुरुषार्थान् प्रतिपाद्य सकलचेतनान् सदाचार्यसमाश्रयदानं कृत्वा परमपदस्य गमनोपायं च परमपदमार्गं च विशदं वक्तुमारब्धवान् ॥ etc.

Ends.— fol. 9ᵃ

......श्रीपादकमठेन तस्योच(त्त)मांगमलंकृत्य नित्यकैंकर्यनियोगमवधारितवान् महाप्रसादतयासर्वकाल.........भूत्वा तिष्ठतीति इत्यर्चिरादिमार्गवैभवं संपूर्णं श्री । श्री श्री.

References.— (1) Mss.— A- Aufrecht's Catalogus Catalogorum:— I 30ᵇ; III, 7ᵇ.

अर्चिरादिमार्गवैभव Arcirādimārgavaibhava

No. 86 — 54 / 1895-98

Size.—11¼ in. by 5 in.

Extent.— 7 leaves; 13 lines to a page; 50 letters to a line.

Description.— Country paper, grey and oldish; Devanāgarī characters; handwriting bold and legible; borders ruled by double black lines; yellow pigment used for corrections; after the colophon on fol. 7ᵃ many unconnected verses are given.

Age.— Fairly old.

Author.—Anonymous.

Begins.— fol. 1ᵃ.

श्रीमल्लक्ष्मीनारायणाय नमः ॥

पाषंडद्रुमखंडदावदहनश्चार्वाकशैलाशनि- ।
बौधध्वांतनिराशवासरपतिर्जैनेभकंठीरवः ॥
मायावादभुजंगभंगगरुडस्त्रैविद्यचूडामणिः
श्रीरंगेशजयध्वजो विजयते रामानुजोयं मुनिः ॥ १ ॥

श्रीमते रामानुजाय नमः ॥ श्रीमद्गुरुतिरुवडिहले शरणं ॥

श्रीरंगमंडलमहोत्सववर्द्धनाय ।
वेदांतपांथपरमार्थसमर्थनाय ॥
कैंकर्यलक्षणविलक्षणमोक्षभाजो ।
रामानुजो विजयते यतिराजराजः ॥

संकीर्त्तनीयार्हैः श्रीरामानुजाचार्य्यैः स्वरूपोपायपुरुषार्थान् प्रतिपाद्य सकलचेतनान् । सदाचार्य्यसमाश्रयदानं कृत्वा परमपदस्य गमनोपायं चरमपदमार्गंश्च विशदं वक्तुमारब्धवान् । etc.

Ends.— fol. 7ᵃ.

स्वस्य श्रीपादकमलेन तस्योत्तमांगमलंकृत्य नित्यकैंकर्यनियोगमवधारितवान् महाप्रसादतया सर्वकाल-सर्वदेश-सर्वावस्थास्वपि सर्वविधकैंकर्यं कुर्वन् कृतार्थो भूत्वा तिष्टतीति ॥ इति श्रीअर्चिरादिमार्गवैभवं संपूर्णं समाप्तं ॥ १ ॥

श्लोकार्धेन प्रवक्षामि यदुक्तं ग्रंथकोटिभिः ॥
परोपकारा पुण्याय पापाय परपीडनं ॥

श्री शुभमस्तु ॥

युधिष्ठिरात्प्रतिविंधः श्रुतसेनो वृकोदरात् ॥
श्रुतकीर्त्तिस्तु शतानीकस्तु नाकुलिः
सहदेवस्तु (fol. 7ᵇ) तो राजन् श्रतकर्मा तथापरे ॥ १ ॥

ॐ समुद्रमेखले देवि पर्वतस्तनमंडले ॥
विष्णुः पत्नी नमस्तुभ्यं पादस्पर्शं क्षमस्व मे ॥ १ ॥

etc. (unconnected with the text).

अर्थपंचक Arthapañcaka

No. 87 $\frac{267}{1879\text{-}80}$

Size.—10¼ in. by 4¾ in.

Extent.— 8 leaves; 9 lines to a page ; 39 letters to a line.

Description.— Country paper; of greyish appearance Devanāgarī characters; handwriting bold uniform and clear; occasional marginal notes, corrections or additions; punctuation marks.

Age.—Saṁvat 1846.

Author.—Nārāyanayati.

Begins.— fol. 1ᵃ.

श्रीगणेशाय नमः ॥

श्रीमानखिललोकानां etc.

Ends.— fol. 8ᵃ.

ऐश्वर्यं समाप्नोति ॥ इति श्रीपरमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीमन्नारायणयती-प्रवरकृतार्थपंचकं प्रकरणं समाप्तिमगमत् ॥ श्रीः ॥ संवत् १८४६ ना वर्षे ज्येष्ठमासे कृष्णपक्षे ४ बुधवासरे (fol. 8ᵇ) श्रीभुजनगरमध्ये विशालनगरा-नागरमेता गोवर्धनसूत भवानीसंकरपठनाथ ॥ श्रीरस्तु ॥

References.— (1) Mss.— A- Aufrecht's Catalogus Catalogorum.— I 31ᵃ; II 6ᵃ, III 7ᵇ.

(2) Printed Editions :—

(1) Cf. Arthapañcaka, edited with Hindi translation by Dharanīdhara of Brindavan, Brindavan 1915.

(2) The Arthapañcaka of Nārāyanayatı, edited by Sir G. A. Grierson, JRAS 1910; pp. 598–607. based on Mss. Nos. 87 and 88.

(3) Translated by Alkondavilli Govindacarya, with an introduction by G. A. Grierson, JRAS, 1910, pp. 565-97.

अर्थपंचक Arthapañcaka

No. 88 $\frac{152}{1883\text{-}84}$

Size.— 11¼ in. by 5½ in.

Extent.— 6 leaves; 11 lines to a page, 45 letters to a line.

Description.— Country paper ; thick, smooth and grey; Devanāgarī characters; handwriting medium, clear and uniform; even foll. coated with yellow pigment; pencil marks on several foll. ; punctuation marks not indicated ; there is a circular stellar design on the last folio.

Age.— Fairly old.

Author.— Nārāyaṇācārya.

Begins. —fol. 1^b.

॥ श्रीमते रामानुजाय नमः

श्रीमानखिललोकानां नायकः करुणाकरः ॥
करोतु मंगलं पुंसां कमलानायको हरिः ॥

अर्थार्थपंचकं निरूप्यते ते च जीवेश्वरोपायफलविरोधिनोह्यर्थाः etc.

Ends.—fol. 6^b.

प्राप्तवेदाग्मविहरोश्वरवाहनेन भगवता सह भगवत्स्वरातिशयसंपल्लक्षणाद्वं काल-भगवत्प्राप्तिसंपादकभगवन्मार्गेण स प्राप्य देशं प्राप्यानुकूलदेहसंबंधसंरक्षक-भगवदनुभवजनितप्रीतिकारितकैंकर्यैश्वर्यं प्राप्नोति ॥

॥ इति श्रीपरमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीमन्नारायणकृतावर्थपंचकं समाप्तं ॥

अर्थपंचक Arthapañcaka

No. 89 $\frac{248}{1892-95}$

Size.— $9\frac{5}{16}$ in. by 5 in.

Extent.— 10 leaves; 10 lines to a page; 25 letters to a line.

Description.— Country paper; rough and grey; Devanāgarī characters; handwriting bold, clear and uniform; borders ruled with double red lines; occasional marginal additions; punctuation marks; foll. slightly worm-eaten at the edges; fol. 1 ruled with treble red lines.

Age.— Saṁvat 1834.

Author.— Nārāyaṇayati.

Begins.— fol. 1ᵃ.

॥ श्रीमते रामानुजाय नमः॥

श्रीमानखिललोकानां etc.

Ends.—fol. 10ᵃ.

भगवदनुभवजनितप्रीतिकारितकैंकर्य्यैश्वर्यं समाप्नोति ॥ ॥ इति श्रीपरमहंस-परिव्राजकाचार्यश्रीमन्नारायणयतीप्रवरकृतार्थपंचकं प्रकरणं समाप्तमिति ॥ ॥ संवति १८३४ ज्येष्टमासि चमपक्षे त्रयोदश्यां तिथौ भुज्ञनगरे भट्टभगवान् तदात्मजे- (fol. 10ᵇ.) न पुंजराजशर्मणा लिखितं ॥ करकृतमपराधं क्षंतु-मर्हंति संतः ॥ ॥ श्रीः ॥

अर्थपंचक Arthapañcaka

No. 90 $\frac{702}{1884-87}$

Size—. $12\frac{1}{4}$ in. by 6 in.

Extent.— 8 leaves, 15 lines to a page; 45 letters to a line.

Description.—Country paper; thin, rough and grey; Devnāgarī characters; handwriting medium, legible and uniform; foll. coated with yellow pigment; borders ruled with double red lines; red chalk used to mark important words and passages; yellow pigment occasionally used for corrections; marginal corrections, additions and comments; Ms. is a careless copy.

Age.— Fairly old.

Author.—*Harivyāsadeva.*

Begins.—. fol. 1[a].

श्रीमते निम्बादित्याय नमः ॥

ॐ श्रीमन्मद्गोपालपादपंकरुहद्वयं ॥
नत्वार्थपंचकं वक्ष्ये श्रीनिम्बार्कमतानुगम् ॥ १ ॥

यद्यपि भगवत्पादैरेवार्थपंचकमभिहितं तथापि गंभीरया वाण्या सकृत् संक्षिप्य वर्णितमिति तन्मंदैः सुखेन बोद्धुं शक्यते तदर्थमिदमारभ्यते अत्रार्थपंचकं नाम भगवान् हरिरीश्वरः श्रीकृष्णस्तद्भक्तिः कृपाफलं भक्ताभक्तिविरोधिनो ह्यर्थाः ॥ उक्तं च श्रीमदाचार्यचरणैः

उपास्यरूपं तदुपासकस्य च कृपाफलं भक्तिरसस्ततः परम् ॥
विरोधिनो रूपमथैदाप्तेर्ज्ञेया इमेर्था अपि पंच साधुभिः ॥

इति etc.

Ends.—fol. 8[b].

श्रुत्वापि नाममाहात्म्यं यः प्रीतिरहितोधमः ॥
अहं ममेति परमो नाम्नि सोप्यपराधकृत् ॥ ॥
प्रपन्नजनतानंदकारकं भवतारकं
हारकं सर्वविघ्नानां श्रीनिम्बार्कमहं भजे ॥ १ ॥

इति श्रीपरमवैष्णवाचार्यश्रीहरिव्यासदेवविरचितमर्थपंचकं संपूर्णम् ॥

References.— (1) Mss.— A- Aufrecht's Catalogus Catalogorum:— I 31[a], II 6[a].

अर्थपञ्चकविवेक Arthapañcakaviveka

No. 91 $\frac{697}{1887\text{-}91}$

Size.— 10 in. by 4 $\frac{7}{8}$ in.

Extent.— 16 leaves; 8 lines to a page; 29 letters to a line.

Description.—Country paper; thin and greyish; Devanāgarī characters; handwriting bold, clear and uniform; foll. are double; yellow pigment used for corrections; foll. discoloured at top left corner; Ms. is divided into 5 sections (called विवेकs as follows: —

Section	Name of विवेक	No. of verses	fol. extent
I	अर्थपंचक	37	1^b—4^a
II	ईश्वरपंचक	37	4^a—6^b
III	उपायकपंचक	52	6^b—10^b
IV	फलपंचक	44	10^b—13^b
V	कालक्षेपक्रम	45	13^b—16^b

Age.— Saṁvat 1880.

Author.—Śaṭhakopadāsa.

Begins.—fol. 1^a.

॥ श्रीमते रामानुजाय नमः ॥

लक्ष्मीशोखिललोकेशः कृपाब्धिर्विकटालयः ॥
तनोतु मंगलं पुंसां श्रीनिवासः परात्परः ॥ १ ॥

श्रीरंगार्यं नमस्कृत्य वक्ष्ये पूर्वोक्तवर्त्मना ॥
संग्रहेणार्थकं पंच मुमुक्षूणां मुदावहं ॥ २ ॥

मुमुक्षुभिः सदा ज्ञेयं परिज्ञानादिसिद्धये ॥
प्रत्येकं पंचधा प्रोक्तं प्रबुद्धैरर्थपंचकं ॥ ३ ॥

क्षेत्रज्ञ ईश्वरश्चैव तदुपायफलं तथा ॥
तद्विरोधीति पंचार्थाः प्रत्येकं पंच पंचधा ॥ ४ ॥ etc.

Ends.—fol. 16ᵇ.

निखिलनिगमसारः संमतः सज्जनानां ॥
स्वपरविशदबोधो मोक्षसोपानभूतः ॥
स भवति परि वैष्णवानां मुदे च ॥
शठरिपुरचितोयं पंचकानां विवेकः ॥ ४५ ॥

इति श्रीमछठकोपदाससकृतिषु श्रीमदर्थपंचकविवेके विरोधिपंचककथनपूर्वकप्रपन्नस्य कालक्षेपक्रमोनाम पंचमो विवेकः ॥ ५ ॥

असारमल्पसारं च सारं सारतरं त्यजेत् ।
भजेत् सारतमं शास्त्रं रत्नाक इवामृतं ॥ १ ॥

शुभमस्तु श्रीरस्तुः ॥ श्रीग्रंथकर्त्ता भवेद्दासो लेखको गणनायकः ॥
तस्यापि चलिता बुद्धिर्मनुष्याणां च का कथा ॥ १ ॥

मिति असाडसुदी ५ मंदवारेण लिप्यकृतं अवदीच्य सहस्रज्ञातिशुक्लजपनाथ संवत् १८८० श्रीहरिहरनारायणसुप्रसन्नोस्तुः ॥ श्रीकल्याणमस्तु ॥

References.— (1) Mss.— A- Aufrecht's Catalogus Catalogorum.— I 31ᵃ, II 6ᵃ (अर्थपञ्चक) by Saṭhakopācārya;) II 6ᵃ (अर्थपञ्चकविवेक) by Śatagopadāsa or Śataripu), III 7ᵇ (*id.* by Śatakopadāsa).

(2) Printed Editions :—

Cf. *Artha-pañcaka-vivaraṇa*—an account of the Śrī-vaiṣṇava doctrine of the five principles (*jīvātmā*, *paramātmā*, *upāya*, *phala* and *virodhī*), in 19 chapters edited by Muktivi Sītārāmācārya, Rajahmundry, 1912.

अर्थपञ्चकविवेक Arthapañcakaviveka

No. 92 $\frac{267}{1895-98}$

Size.—8¾ in. by 5¼ in.

Extent.— 17 leaves, 11 lines to a page, 26 letters to a line.

Description.— Country paper; rough and grey; Devanāgarī

characters; handwriting medium, clear and uniform; red chalk used for marking verse-numbers; occasional marginal corrections; the five *vivekas* respectively contain I 37, II 37, III 52, IV 44 and V 45 verses.

Age.— Fairly old.

Author.— Śaṭhakopadāsa.

Begins.— fol. 1b.

॥ श्रीमद्रामानुजाय नमः ॥

लक्ष्मीशोखिललोकेशः etc.

Ends.— fol. 17a.

श्रीनिखिलनिगमसारः ... ...

... ... पंचकानां विवेकः ॥ ४५ ॥

इ(ति) श्रीमच्छठकोपदासस्यकृतं श्रीमदर्थपंचकविवेकविरोधिपंचककथनपूर्वकः प्रपन्नस्य कालक्षेपक्रमो नाम पंचमो विवेकः ५ इति

अर्थसंचयनिबंध Arthasaṁcayanibandha

No. 93 $\frac{729}{1887\text{-}91}$

Size.— 12¾ in. by 5¼. in.

Extent. —170 leaves ; 14 and 10 lines to a page; 54 and 33 letters to a line.

Description.— Country paper; thick and well-preserved; Devanāgarī characters; handwriting bold and clear; close and smallish up to fol. 46, large and spacious from fol. 47 onwards; appears to be written by two different hands;

yellow pigment used for corrections and brownish-red pigment for marking certain words.

Age.—Fairly old.

Author.— Satīdāsaśarmā.

Begins.— fol. 1ª.

॥ श्रीकृष्णाय नमः ॥

वाचासूचितशर्वरीरतिकला प्रागल्भ्यया राधिकां ।
व्रीडाकुंचितलोचनां विरचयन्नग्रे सखीनामसौ ॥
तद्वक्षोरुहचित्रकेलिमकरीपांडित्यपारंगतः ।
कैशोरं सफलीकरोति कलयन् कुंजे विहारं हरिः ॥ १ ॥

गौरश्यामरुचोज्वलाभिरमलै-रक्ष्णोर्विलासोत्सवै- ।
र्नृत्यन्तीभिरदोपमादनकलावैदग्ध्यदिग्धात्मभिः ॥
अन्योन्यं प्रियतासुधापरिमलस्तोमोन्मदाभिः सदा ।
राधामाधवमाधुरीभिरभितश्चित्तं ममाक्रम्यतां ॥ २ ॥

fol. 1ᵇ.

॥ श्रीराधाकृष्णमानम्य कुर्वेहं स्वयंसंचयं ।
श्रीमद्रामानुजाचार्यमतं दृष्ट्वा प्रयत्नतः ॥ १ ॥

श्रीशंकरस्यापि मतं भक्ताचार्यानुकूलतः ।
सम्यग् विचार्य ग्रंथोऽयं मया विस्तीर्यतेऽधुना ॥ २ ॥

कुरुक्षेत्रांतर्गता च जयनी नगरी शुभा ।
तत्रस्थब्राह्मणः कश्चिदहं शब्दाभिधानवान् ॥
सतीदासेति शर्मा.च ग्रंथकर्त्ता शुभेच्छया ।
अस्मिन्ग्रंथे तत्वत्रयस्यार्थपंचकस्यापि यथावसरं निर्णयो बोध्यः ॥ etc.

Ends.— fol. 169ᵇ.

ततु भगवदाज्ञापालनं कृतं,
तदुक्तं......तत्रैव पार्वतीं प्रति शिवेन—

मायावादमसच्छास्त्रं प्रच्छन्नं बौधमुच्यते ।
मयैव कथितं दे (fol. 107ª) वि कलौ ब्राह्मणरूपिणे ॥

-रूपं बहुधा विपादेनेति-

... राधारसास्वादसदाभिसक्तं ।
कृष्णाख्यतेजोऽद्भुतरूपयुक्तं ॥
ब्रह्मादिपूज्यं सुखसत्तया च
त्वभिन्नमेतत्सततं नमामि ॥ १ ॥

तत्प्रीतये ग्रंथमिमं च कृत्वा ।
समर्पयामीति सदैव तस्मै ॥
पठंतु लोकाद्भुतसिद्धये च ।
इहैव दुःखादिविवर्जितश्च ॥ श्री श्री

इति श्रीकुरुक्षेत्रान्तर्गतजयन्तीनगरीनिवासिना श्रीमतीदासशर्मणा ब्राह्मणेन विरचितेर्थसंचयनिबंधे अनुक्तार्थसमुच्चयप्रतिपादकश्रुतिस्मृतिसूत्रयुक्तिसंग्रहप्रकरणमष्टमं समाप्तम् ८ ॥ श्रीगोविंदचरणौ भजे ।

(in a smaller hand.)

Reference.— (1) Mss.— A- Aufrecht's Catalogus Catalogorum.— III, 7^b.

अवधूतगीता Avadhūtagītā

No. 94 551 / 1886-92

Size.— 7½ in by 4¼ in.

Extent.— 47 leaves; 7 lines to a page; 22 letters to a line.

Description.— Country paper; old in appearance; Devanāgarī characters; handwriting large and clear; borders ruled by double red lines; yellow pigment used for corrections; red daṇḍas are used in Chap. I for verse-numberings and endings; no borders on fols. 15-31 and 39-47, folios 32-36 missing; black double borders on fols. 11-13 and 38, the red dandas in Chap. I appear to be subsequent additions; chapter-colophons marked by red pigment.

Chapter.	No. of Verses.	Chapter.	No. of Verses.
I	89	V	—
II	40	VI	38†
III	49	VII	16†
IV	24†	VIII	34

Age.— Saṁvat 1806.

Author.— Dattātreya.

Begins.— fol. 1b.

श्रीगणेशाय नमः ॥

ॐ अस्य श्रीअवधूतगीतामालामंत्रस्य ॥ योगीश्वरोऽग्नि ऋषिः ॥ श्रीदत्ता-
त्रेयपरमपुरुषो देवता ॥ etc.

fol. 3a.

श्रीमत्सिद्धकिरिटरत्नकिरणं ॥ छिन्नांघ्रियुग्मांतरं ।
वाक्यं सिंधुजलप्रवाहलहरीं वाक्यार्थचिंतानमं ।
सिंहाद्रे शिखरे शिखाग्रवसतौ ॥ श्रीदेवदत्तप्रभो ।
श्वेतो सोहमनन्यभावशरणं त्वं त्राहि मां माधव ॥ १ ॥

Ends.— fol. 47a.

इति श्रीदत्तात्रेयविरचितायां अवधूतगीतायां स्वात्मविद्युपदेशो नाम
अष्टमप्रकरणं शुभम् मितीमासे मार्गशिरमासे च एकादश्यां शनिवासरे लिखतं
द्विजरामेण गोविंदरामस्य हेतवे कल्याणमस्तु शुभं लिख्यतं कन्हैयालाल पांडे
कानकुब्ज ब्रह्मण अनूपमनगरे गंगातटे बलभद्रक्षेत्रे तत् सं० १८०६ ॥

fol. 47b.

॥ रर एम शिवगंगा ६ गोविंदनारायण वासुदेव

References.— (1) Mss.— A- Aufrecht's Catalogus Catalogorum.—
I, 33a.

---

† Including the common ending verse

विंदति विंदति न हि न हि मंत्रं छंदोलक्षण न हि न हि मंत्रं ।
समरसमग्नोभावितपूतः प्रलपितमेतत्परमवधूतः ॥

B.— Descriptive Catalogues —

Mad. Cat IX, Nos. 4543, 4544,
Mitra, *Notices*, ii, No 669

(2) Printed Editions —

Printed in the Gitāsangraha Poona 1915, for other printed texts, translations see B M Cat (1906-28) p 239

अवधूतगीता Avadhūtagītā

No 95 106/1899-1915

Size.— 8⅜ in by 4⅞ in

Extent — 42 leaves, 5 lines to a page, 29 letters to a line.

Description —Country paper, very old, musty and worn out, Devanāgari characters handwriting bold and clear, borders marked by double black lines, and filled in with red pig ment, fol 1[b] and 42 have respectively two circular star-like designs at the end and one in the centre, painted in red and grey pigments yellow pigment used for making corrections, red dandas mark verse endings and numbers, due to sticking together of leaves letters have become lighter and defaced at places.

Chapter	No of Verses	Chapter	No of verses.
I	76	V	32
II	40	VI	27
III	47	VII	13
IV	23	VIII	19

Age.— Saṁvat 1757.

Author.— Dattātreya.

Begins.— fol. 1^b.

श्रीगणेशाय नमः ॥

कचित्यागी कचिद्भोगी कचिन्नग्नः पिशाचवत् ।
दत्तात्रेयो हरिः साक्षाद्वसन् सिंहाद्रिपर्वते ॥ १ ॥

अवधूतं किमर्थं च (fol. 2^a) किमर्थं च तदक्षरं ।
पप्रच्छ पार्वती देवं ब्रूहि मे शशिशेखरं ॥ १ ॥

आशाशोकजितो येन आदिमध्यांतनिर्मलं ।
आनंदकेवलं येन अकारस्यैव लक्षणं ॥ २ ॥

तमोहंकारनिर्मुक्तो (fol. 2^b) तकारस्यैव लक्षणं ॥ ५ ॥

ईश्वरानुग्रहादेवं पुंसामद्वैतवासना ।
महाभयपरित्राणविप्राणामुपजायते ॥ १ ॥

येनेदं पूरितं सर्वमात्मनैवात्मनात्मनि ।
निराकारं कथं देवं ह्यभिन्नं शिवमव्ययं ॥ २ ॥

पंचभूतात्मकं विश्वं etc.

Ends.— fol. 41^b.

चित्तायत्तं धातुवद्धं शरीरं ।
नष्टे चित्ते धातवो यांति नाशं ॥
तस्माच्चित्तं यत्नतो रक्षणीयं
स्वस्थे चित्ते बुद्धयः संभवंति ॥ १ ॥

इति श्रीमदवधूतगीतायां दत्तगोरक्षसंवादे स्वात्मसंवित्युपदेशना- (fol. 42^a) *माष्टमोध्यायः ॥ ८ ॥ इति श्रीअवधूतगीता संपूर्णा ॥ शुभमस्तु ॥* संवत् ॥ १७५७ ॥ समयकार्तिकमासे कृष्णपक्षे लिखितं पुस्तक काश्यां मध्य मनिकर्णिकासमीपे ॥ श्रीभवानीशंकरसहाय ॥ श्रीरामाय नमः ॥

अवधूतग्रंथ Avadhūtagrantha

No 96 266/1895-98

Size 8 1/16 in by 3 3/8 in

Extent — 23 leaves, 9 lines to a page 33 letters to a line

Description — Country paper, soft, grey and thin Devanagari characters, handwriting fair, medium, and legible, borders ruled with treble black lines foll slightly discoloured Ms carelessly written, divided into 8 प्रकरणs as follows —I 77, II 40, III 44, IV 24, V 31, VI 28, VII 16 and VIII 20, yellow pigment occasionally used for corrections Ms also known as स्वात्मसंवित्युपदेश (or अवधूतगीता elsewhere ?), दत्तात्रेयगोरक्षसंवाद, स्वात्मबोधप्रकाश (fol 9ª),

Begins — fol 1ᵇ.

श्रीगणेशाय नम ॥ श्रीमद्दत्तात्रेयाय नम ॥ श्रीगुरवे नम ॥

ॐ ईश्वरानुग्रहादेव पुसामद्वैतवासना ॥
महद्भयपरित्राण द्विप्राणमुपजायते ॥ १ ॥
येनेद पूरित सर्वमात्मनैवात्मनात्मनि ॥
निराकर कथ वदे ह्यभिन्न शिवमद्वय ॥ २ ॥ etc

fol. 6ª.

सर्वशून्यमशून्य च सत्यासत्य न विद्यते ॥
स्वभावभाविन. प्रोक्त शास्त्रसंवित्तिपूर्वक ॥ ५७ ॥

इति श्रीदत्तात्रेयगोरक्षसंवादे स्वात्मसंवित्युपदेशे अवधूतग्रंथे प्रथम प्रकरण

Ends — fol 23ᵇ

चिंताक्रांत धातुबध शरीर ।
नष्टे चित्ते धातवो याति नाश ॥
तस्माच्चित्त सर्वतो रक्षणीय ।
स्वस्थे चित्ते बुद्धय सभवति ॥ २० ॥

इति श्रीस्वात्मसंविद्युपदेशे नारीनिराशयोगो नामष्टमप्रकरणं ॥ संपूर्णं ॥
श्रीदत्तात्रेयगुरवे नमः ॥ श्रीसरस्वतिः नमः श्रीरामाय नमः ॥ राम

References.—(1) Mss.— A- Aufrecht's Catalogus Catalogorum.— I 33ᵃ.

स्वात्मसंविदुपदेश I 752;ᵃ II 181ᵃ (स्वात्मोपदेश); I 244ᵃ (दत्तात्रेयगोरक्षा).

अवधूतदत्तात्रय-अष्टावक्रसंवाद — Avadhūta-Dattatraya-Aṣṭāvakra-Saṁvāda

No. 97 — $\frac{318\text{-B}}{1899\text{-}1915}$

Size.— 9 in. by 5⅜ in.

Extent.— 15 leaves; 21 lines to a page; 17 letters to a line.

Description.— Country paper; Devanāgarī chracters; See Ms. No. 318- A of 1899- 1915 for full description. Ms. contains 20 chapters in verse as follows: — I 16; II 28; III 14, IV 6; V 4; VI 4; VII 5; VIII 4; IX 8, X 8; XI 8; XII 8; XIII 7, X1V 4; XV 20, XVI 10, XVII 20; XVIII 100; X1X 8, XX 14.

Age.— Saṁvat 1764.

Begins.— fol. 12ᵃ.

श्रीपरमात्मने नमः ॥

अवधूत उवाच ॥

कथं ज्ञानमवाप्नोति कथं मुक्तिर्भविष्यति ॥
वैराग्यं च कथं प्राप्यमेतद् ब्रूहि मम प्रभो ॥

अष्टावक्र उवाच ॥

मुक्तिमिच्छसि चेत्तात विषयान् विषवत्त्यज ॥
क्षमार्जवदयातोषसत्यं पीयूषवद्भज ॥ १ ॥ etc

Ends.— fol 26ᵃ.

इति श्रीमदष्टावक्रमुनिविरचिते [illegible] ॥ २० ॥ अवधूतानुभूत्याम्-
अष्टावक्रसंवादे [illegible] नाम समाप्तम् ॥ संवत् १८६४ आषाढ-
शुक्लपक्षे [illegible] लिखितमिदं [illegible] [illegible] [illegible] शुभं
भूयात् ॥

[Then follow some Hindi Songs]

अवधूतानुभूति — Avadhūtānubhūti

No. 98 — 224 / 1884-86

Size — 9¾ in by 4¾ in

Extent — 27 leaves, 8 lines to a page, 23 letters to a line

Description —Country paper fairly old, Devanāgarī characters, handwriting bold and clear, borders ruled by double and single spaced red lines, fol 1 is missing writing on one side of fol 5 only, marginal notes appear on several pages, red pigment is used for marking verse numbers and important words on passages, yellow pigment is used for making corrections Ms complete but for fol 1

Age — Fairly old

Author.— Aṣṭāvakra.

Begins.— fol. 2ᵃ.

……सिनिराकारो विश्वसाक्षी सुखी भव ॥ ४ ॥

धर्माधर्मौ सुखं दुःखं मानसानि नते विभो ।
न कर्त्तासि न भोक्तासि मुक्त एवासि सर्वदा ॥ ५ ॥

एको द्रष्टासि सर्वस्य मुक्तप्रायोसि सर्वदा ।
अयमेव हि ते बंधो द्रष्टारं यस्य सीतरं ॥ ६ ॥ etc.

fol. 3ᵃ.

इत्युपदेशपोडशकं । अथ संग्रहश्लोकाः etc.

Ends.—fol. 27ᵃ.

तत्वोपदेशेविंशच्चदशानां (*fol.* 27ᵇ) पदेशके ।
तत्वस्वरूपे विंशच्च शमे च शतकं भवेत् ॥ ४ ॥

अष्टकं चात्मविश्रांतौ जीवन्मुक्तौ चतुर्दश ।
षट्संख्याक्रमविज्ञाने ग्रंथैकात्म्यमतः परः ॥ ५ ॥

विंशत्येकमितैः खंडैः श्लोकैरात्माग्निमध्यगैः ।
अवधूतानुभूतेश्च श्लोकाः संख्याक्रमा अमी ॥ ६ ॥

इति अष्टावक्रविरचितायामवधूतानुभूतिग्रंथः संपूर्णः ॥ श्रीरस्तु दीर्घायुरस्तु श्रीराम ॥

References.— (1) Mss.— A- Aufrecht's Catalogus Catalogorum.— I, 33ᵃ.

B—Descriptive Catalogues.—

Ind. Off. Cat. I, iv. 2363—8: Mad. Cat. IX, 4545 (title; Aṣṭāvakradīpikā.)

(2) Printed Editions.—

(*a*) by Jibanand Vidyāsāgar. Calcutta, Siddheshwar Press, 1901.
(*b*) by Carlo Givassani, Florence, Tipografier Fodratti, 1868.

अष्टश्लोकी
(सव्याख्या)

Astaśloki
(with Commentary)

No 99

794
1891-95

Size — 13 in by 6⅛ in

Extent — 7 (=6) leaves 15 lines to a page, 43 letters to a line

Description — Country paper fairly thick and grey Devanāgarī characters handwriting bold, clear, uniform and legible, fol 6 is missing, borders ruled with double black lines the text is in the middle with the commentary above and below it, red chalk marks text citations in the commentary, yellow pigment occasionally used for corrections several foll have been mended

Age — Fairly old

Author — [Text Parāśarabhatta]
Comm —Son of Śrinivāsa

Begins — fol. 1ᵇ
Comm

॥ श्रीमते रामानुजाय नम ॥

वाधूलवरदाचार्यवास्य श्रीनिधिदेशिकौ ।
पश्चये श्रीवराह च श्रितकल्पकशाखिन ॥ १ ॥

कटाक्षाल्लब्धविज्ञान श्रीनिवासगुरो पितु ।
अष्टश्लोकी गभीरार्थां व्याकरोमि यथामति ॥ २ ॥

अत्र भगवान् स्वचरितपवित्रनिजचरित्रपवित्रीकृतलोकत्रय । श्रीमदाचार्य मण्डलाखण्डल श्रीपराशरभट्टाचार्य करुणाकरभितस्वात प्रवृत्तिरखिलचेतनो ज्जिजीविषया रहस्यत्रयार्थविवरणमष्टश्लोक्या प्रणिनाय । आत्मन सत्तालाभ हेतुत्वादादौ मूलमन्त्रार्थो निरूप्यते ॥ अकारार्थ इति ॥ प्रथमपद वाच्यणवार्थं निरूपयति अकारार्थ इत्यादिना ॥ अकारार्थ अकारवाच्य । अर्थशब्देन अभिधावृत्त्या बोध्यत इति विवक्षित क इत्यत्राह जगदिति etc

Ends.— fol. 7ᵃ.

कर्त्तासीति करिष्यसीति सारथ्ये सौलभ्यादिगुणगणप्रकाशनाय सारथ्यवेष-भाजः । अनेन भक्तपराधीनत्वं द्योत्यते । ते तु तुशब्दवैषम्यद्योतकः । सिद्धोपायस्तु तस्य सत्यसंकल्पस्य तवेत्यर्थः । चरमं वाक्यं उपायांतरानुष्ठानाशक्तं प्रतिपादकवाक्यं चरमश्लोकमित्यर्थः । मा शुच इति वाक्यं वा स्मरन् सन् दृढोस्मि । आत्मरक्षाविषयकचिंतां सवासनं त्यक्त्वा त्वमेव रक्षिष्यसीति विश्वासशाल्यस्मीत्यर्थः ॥

श्रीवात्स्यश्रीनिवासार्यवाधूलवरदार्ययोः ।
किंकरस्त्वकरोद्व्याख्यामष्टश्लोक्या यथामति ॥ ८ ॥

References.— (1) Mss.— A- Aufrecht's Catalogus Catalogorum.— II 7ᵇ (comm. attributed to Śrīnivāsa).

(2) Printed Editions :—

(1) With the comm. of Vedānti Rāmānuja Muni, Madras, 1908.

(2) For other editions see B. M. Cat. 1928, pp. 739-40' "Rāmānuja Muni was a disciple of Varada Guru."

अष्टश्लोकीव्याख्या — Aṣṭaślokīvyākhyā

No. 100 — 304 / 1899-1915

Size.— 11½ in by 5⅛ in.

Extent.— 5 leaves; 14 lines to a page; 46 letters to a line.

Description.— Country paper; old and dark through the ink coloration; Devanāgarī characters; handwriting uniform, clear and legible; fol. 1ᵇ ruled with single black lines; marginal additions and corrections on several foll.; red chalk used for marking the original verses, yellow pigment occasionally used for corrections.

Age — Fairly old

Begins — fol 1^b

श्रीअष्टश्लोकीव्याख्यान

fol 1^b ॥ श्रीमते रामानुजाय नम ॥ अकारार्थो विष्णुर्जगदुदयरक्षाप्रलय-
कृत् etc

Comm —

उदयश्च रक्षा च प्रलयश्च उदयरक्षाप्रलयाः जगतां उदयरक्षाप्रलया जगदु
दयरक्षाप्रलया॰ तान् करोतीति जगदुदयरक्षाप्रलयकृत् जगदुत्पत्तिस्थितिसहार-
कर्त्तेत्यर्थं व्याप्नोतीति विष्णु विष्लृ व्याप्ताविति धातु व्यापनशील
श्रियपति अकारार्थं आकारस्य अव रक्षणगतिहिंसादिषु इति धातोरुत्पन्नस्य
etc

Ends — fol 5^b (line 5)

मम अज्ञस्य शक्तस्याप्राप्तस्य मे सर्वापराधक्षय सवपामपराधाना अविद्या
कर्मवासनारुचिप्रकृतिसबधाना तद्यातरभेदानामहकारममकारादीनां प्राप्ति
विरोधीनां क्षय अश्लेषविनाशरूपवासनानिवृत्ति कर्त्तासि करिष्यसि इति
दृढोस्मि अवसादनिवृत्त्या निर्भरो भवामीत्यर्थं अस्मीति वर्त्तमाननिर्देशेन
अध्यवसायस्य चाचल्याभावात्सूचित स्मरामिति वर्त्तमाननिर्देशेन तदर्थानु
सधानेनैव कालक्षेप कर्त्तव्य इति सूचित ॥ ८ ॥

इत्थ बालावबोधार्थमष्टश्लोकिया यथा श्रुत ।
वर्णितोर्थो महात्मन क्षन्तुमर्हसि साहस ॥

इत्यष्टश्लोकीव्याख्या ॥ ॥ श्रीमते रामानुजाय नम ।
॥ लिखित श्रीपुरुषोत्तमक्षेत्रे दक्षणपार्श्वे ॥ श्री ॥

अष्टश्लोक्यार्थसंग्रह Astaślokyartha Samgraha

No 101 $\frac{305}{1880\text{-}81}$

Size — $12\frac{3}{8}$ in by $5\frac{3}{8}$ in

Extent — 18 leaves 10 lines to a page, 40 letters to a line

Description— Country paper; grey, musty and slighty torn; Devanāgarī characters; handwriting large, bold, uniform and legible; red chalk used to indicate important words and text citations; yellow pigment for corrections on every fol. marginal corrections and filling in of lacunae.

Age.— Old.

Author.— (Text.— Parāśarabhaṭṭa) Vaiṣṇavadāsa.

Begins.— fol. 1b

श्रीमते रामानुजाय नमः श्रीमते रम्यजामातृमुनये नमः ॥

श्रीपराशरभट्टार्यः श्रीरंगेशपुरोहितः ॥
श्रीवत्सांकसुतः श्रीमान् श्रेयसे मेस्तु भूयसे ॥ १ ॥

वंदेहं घटकाद्रीशं श्रीनिधिं करुणानिधिं ॥
वाधूलकुलदेवं तं सतामनवधिं निधिं ॥ २ ॥

अखिलचिदचिदीशः श्रीनिवासो दयालुः ।
स्वपदकमलयुग्मप्रापकः संश्रितानां ॥
निगमशिखरगम्यो नियमव्याजबंधु- ।
र्विलसतु मम चित्ते वेंकटेशो मुकुंदः ॥ ३ ॥

प्रणम्य देशिकान् सर्वानष्टश्लोक्या यथाश्रुतं ॥
अर्थो वैष्णवदासेन बालबोधाय वर्ण्यते ॥ ४ ॥

. अथ परमकारुणिको भगवान् पराशरभट्टाचार्यः स्वरूपप्रतिपादनपरं सकलशास्त्रसुचिरपरिगृहीतं श्रीमदष्टाक्षरमंत्रमादौ विवृणोति चतुर्भिः श्लोकैः etc.

Text.— fol. 2a:

अकारार्थो विष्णुर्जगदुदयरक्षाप्रलयकृत् ।
मकारार्थो जीवस्तदुदयकरणं वैष्णवमिदं ॥
उकारो नन्यार्हं नियमयति संबंधमनयो- ।
स्त्रयीसारस्त्यात्मा प्रणव इममर्थं समदिशत ॥ १ ॥ etc.

Ends.— Text fol. 15b :

निश्चित्य त्वदधीनतामपि सदा कर्मांद्युपायान् हरे ।
कर्तुं त्यक्तमपि प्रपत्तुमनलं सीदामि दुःखाकुलः ॥

एतज्ज्ञानमुपेयुषो मम पुनः सर्वापराधक्षयं
कर्त्तासीति दृढोस्मि ते तु परमं वाक्यं स्मरन् सारथेः ॥ ८ ॥

Comm.— fol. 18ᵃ:

(प्रे-)क्ष्य शरण्यसारथिगिरां रामं रमंते बुधाः
शाखानामुपरि स्थितेन मनुना मूलेन लब्धात्मकः ॥
सत्ताहेतुसकृतज्ञ (for- सकृज्ज- ?) पेन सकलं कालं द्वयेन क्षिपन् ।
वेदोक्तं सविहारसारथिदयागुंफेन विश्रंभितः ।
सारज्ञो यदिकश्चिदस्ति भुवने नाथः स यूथः स नः
इत्यादिकमत्रानुसंधेयं दृढोस्मीति स्वनिष्ठाप्रदर्शनेन प्रबंधश्च निगमितः॥८॥

इत्थं बालप्रबोधार्थमष्टश्लोक्या यथाश्रुत ।
वर्णितोर्थो महात्मनः क्षंतुमर्हथ साहसं ॥

वर्षे विरोधिकृत्याख्ये वरदार्यंयथोदितं ।
अशेषमलिखत्सोयमष्टश्लोक्यार्थसंग्रहं ॥

प्रयाणकाले चतुरः स्वशिष्यन पादांतिकस्थानवरदोथ वीक्ष्य ।
भक्तीप्रपत्ती यति दुष्करे चो रामानुजार्यं नमेत्यवादि ॥

श्रीमते रामानुजाय नमः श्रीमते रम्यजामातरमहागुरवे नमः ॥

References.— (1) Mss.— A- Aufrecht's Catalogus Catalogorum.— I 35ᵇ, III 8ᵇ (for comm. of Vaisnavadāsa).

B.—Descriptive Catalogues.— Mitra, *Notices*, viii, No. 2816.

अष्टश्लोकीव्याख्या   Aṣṭaślokīvyākhyā

No. 102   317 / 1895-98

Size.— 8⅜ in. by 4¼ in.

Extent.— 35 leaves; 8 lines to a page; 20 letters to a line.

Description.— Country paper, fairly thick and greyish ; Devanāgarī characters, handwriting bold, beautiful

and uniform; red chalk used for indicating *important passages; the first few foll. are more closely* written having 10 lines and 23 letters; fol. 1[a] has the त्रिनाम symbol in red with a conch and a discus on either side having banners.

Age.— Saṁvat 1909.

Author.— Vaiṣṇavadāsa.

Begins:— *fol.* 1[b]

॥ श्रीमते रामानुजाय नमः ॥
श्रीपराशरभट्टार्यः etc.

Ends.— *fol.* 35[a]

इत्थं बालप्रबोधार्थं... ... ...
... ...क्षंतुमर्हथ साहसं ॥ १ ॥

इत्यष्टश्लोक्या व्याख्यानं संपूर्णं समाप्तोयं ग्रंथार्थः संवत् १९०९ ज्येष्ठ कृष्ण षष्ठ्यां रवौ लिखितमिदं पुस्तकं श्रीनिवासरामानुजदासेनात्मपठनार्थं श्रीमते रामानुजाय नमः

अष्टादशरहस्य (सभाष्य) — Aṣṭādaśarahasya (with Commentary)

No. 103 — 651 A / 1884-87

Size.— 13⅛ in. by 5⅞ in.

Extent.— 27 leaves ; 16 lines to a page ; 48 letters to a line.

Description.— Country paper thick, grey and worn-out; Devanāgarī Characters ; handwriting clear, bold in text,

smaller but legible and uniform in comm.; text in centre; comm. above and below it; borders ruled with double red lines; marginal notes and additions; yellow pigment used for corrections; all the leaves are badly frayed at the edges; punctuation marks in red ink.

Age.— Saṁvat 1757.

Author.— Text —Rāmānujācarya.
Comm— Bhagavaddāsa.

Begins.— fol. 1ᵇ

॥ श्रीहयग्रीवाय नमः ॥ श्रीमते रामानुजाय नमः ॥ श्रीशठारि-
गुरवे नमः ॥

श्रीमन्महाप्रसादपरमभागवत...etc.

Comm.—

॥ एं० ॥ अस्मद् ज्ञानदातारं लक्ष्मणेंद्रमुनिसत्तमं ॥
लक्ष्मीकांतं नमस्कृत्य-रहसिप्रकाशं करोम्यहं ॥ १ ॥

या श्लोकको अर्थ करतु है ॥ अस्मद् ज्ञानदातारं कहता मेरे उपदेश करणहार आचार्य ॥ लक्ष्मणेंद्रमुनिसत्तमं कहता श्रीरामानुजाचार्य ॥ सो अपनी-ख्यात आचार्यनकुं । तथा पूर्वाचार्यश्रीरामानुजप्रभुकुं तथा परमाचार्य । श्रीमन्नारायणकुं नमस्कार करिकै etc.

Ends.— fol. 27ᵃ Text.

सर्वविधबंधुत्वं ज्ञात्वा स एष निर्हेतुकोपाय इति स्थितिरात्मारामत्वं ॥१८॥
श्रीः ॥ श्री ॥

Comm.—

हरिधर्म अनुकूलको पितामाताधनपुत्रस्त्रीपर्यंतको यद्भुत जनन करै । ताकुं आत्माराम कहीए ॥ इती श्रीमदष्टादशरहस्यनामग्रंथे । आत्मारामनैष्ठिक-निरूपणवाक्यसमूहे ॥ श्रीभगवद्दासेन विरचितं ॥ रहस्यप्रकासे अष्टादशम-लक्षणं ॥ १८ ॥

श्रीआचार्यश्रीप्रतिवादिभयंकराचार्यके विद्यारथी श्रीस्वामी कूवाजीके पोता शिष्य । श्रीस्वामीदामोदरजीके शिष्य गुसाई भगवानदास ॥ ए अष्टादशरहस्यनामग्रंथऊपरि ॥ रहस्यप्रकास नाम ग्रंथ कीयो है ॥ छ ॥

संवत १७५७ वर्षे आसाढसुदि १५ गुरुवासर ॥ श्रीराममंदिरनएस्थल-माही ए ग्रंथ पूर्णभयो है ॥ अधीसंयुक्तप्रपंनहोयके विचार करै सुयाको पात्र है ॥ ॥

References.—(1) Mss.—A-Aufrecht's Catalogus Catalogorum :— I, 36[a]; II 7[b]; III 9[a].

B- Descriptive Catalogues :—

Mad. Cat. XI, No. 5199 (अष्टादशरहस्यार्थविवरण.)

(2) Printed Editions :—

Aṣṭādaśarahasya, an anthology of verses of Śrīvaiṣnava doctrine, ascribed to Rāmānuja, edited with Hindi paraphrase and exposition by Sudarśana Ācārya Panjābī, Bombay 1905.

अष्टादशरहस्य Aṣṭādaśarahasya

No. 104. $\frac{249}{1892\text{-}95}$

Size.— 13⅛ in. by 6$\frac{1}{16}$ in.

Extent.— 8 leaves ; 18 lines to a page ; 51 letters to a line.

Description.— Country paper, rough and greyish; Devanāgarī Characters ; handwriting bold, clear and uniform; marginal additions and corrections; yellow pigment used for corrections; on fol. 8[a] the colophon and last portion written all round the bordering marginal space. The 18 *rahasys* are.

1. प्रपन्नत्व, 2. प्रपत्तिनैष्ठिकत्व, 3. निर्भरत्व, 4. उपायशून्यत्व, 5. पारतंत्र्य, 6. अप्राकृतत्व, 7. एकांतिकत्व, 8. नित्यरंगित्व, 9. परमैकांतिकत्व, 10. संबंधज्ञानस्वरूपत्व, 11. शेषभूतत्व, 12. शेषवृत्तिपरत्व, 13. नित्यशूरत्व, 14. मुमुक्षुत्व, 15. अविधिगोचरत्व, 16. पराकाष्ठत्व, 17. उपायस्वरूपत्व, and 18. आत्मारामत्व,

Age.— Fairly old.

Author.— Rāmānujācārya.

Begins.— fol. 1ᵇ

श्रीमते रामानुजाय नमः ।। श्रीहयग्रीवाय नमः ।। श्रीशठारिगुरवे नमः ।। श्रीमन्महाप्रसादपरमभागवतपादपद्मपरागकणिके जयतः ।। १ ।। अयं चेतनः अनादिकर्मप्रवाहेन संसारमहार्णवनिमग्नः अज्ञानेनात्मानमज्ञात्वा तेनाऽज्ञानेन हेतुनाऽहंकारममकारयुक्तः सन् अहंकारममकारहेतुभ्यां रागद्वेषपरवशः सन् कारणभूताभ्यां रागद्वेषाभ्यां पुण्यपापहेतुभ्यां कर्माण्याचरन् etc.

Ends.— fol 8ᵃ

इति च

मम माता महालक्ष्मीः पिता च श्रीनृकेसरी ।
इति नरहरेर्दासस्य चेदस्ति किमलभ्यं जगत्रये इति ॥

पितेव पुत्रस्य सखेव सख्यु: प्रियः प्रियायार्हसि देव सोढुं इति च ॥

गच्छतां दुर्गमध्वानं तृष्णामूर्च्छितचेतसां ।
पाथेयं पुंडरीकाक्षनामसंकीर्तनामृतं ॥ इति च

श्रियः पत्युः सर्वविधबंधुत्वं ज्ञात्वा स एव निर्हेतुकोपायः इति स्थितिरात्मारामत्वं ।। १८ ।। इति श्रीमद्रामानुजार्यविरचितं अष्टादशरहस्यं संपूर्णं ।। श्रीरामराम.. ...रामजी

अष्टावक्र Aṣṭāvakra

No. 105 240-B / 1882—83

Size.— 10½ in. by 4⅞ in.

Extent.— 1 leaf; 9 lines to a page; 36 letters to a line.

Description.— Country paper, Devanāgarī Characters, handwriting

good. See Ms. No. 240-A of 1882-83 (दत्तगीता) for further particulars. This forms the last fol. of the above Ms., and gives a fragment of the work only.

Age.— Appears to be very old.

Author.— Aṣṭāvakra.

Begins.— fol. 24ª

अष्टावक्र उवाच ॥

कथं ज्ञानमवाप्नोति कथं मुक्तिर्भविष्यति ॥
वैराग्यं च कथं प्राप्तमेतत्वं ब्रूहि मे प्रभो ॥ १ ॥

दत्तात्रेय उवाच ॥

मुक्तिमिछसि चेत्तात विषयान् विषवत्यज ॥
क्षमार्जवदयातोषसत्यं पीयूषवद्भज ॥ २ ॥ etc.

Ends.— *fol.* 24ᵇ

एको विशुद्धबोधोहमिति निश्चयवह्निना ॥
प्रक्षाल्याज्ञानगहनं वीतशोकः सुखी भव ॥ ८ ॥

यत्र विश्वमिदं भाति कल्पितं रज्जुसर्पवत् ॥
आनंदपरमानंदः सत्वो........

अष्टावक्र — Aṣṭāvakra

No. 106 — 114 / 1902-07

Size.— 8¼ in. by 5⅛ in.

Extent.— 12 leaves ; 14 lines to a page ; 32 letters to a line.

Description.— Country paper ; thin, brownish and discloured at places; Devanāgarī Characters ; handwriting uniform, clear

& legible, borders ruled with double red lines; Ms. divided into 20 प्रकरण्s as follows :—

प्रकरण	No. of Verses.	प्रकरण	No. of Verses.	प्रकरण	No. of Verses.
I	19	VII	5	XIV	4
II	25	VIII	4	XV	20
III	14	IX	8	XVI	10
IV	6	X	8	XVII	20
V	4	XI	8	XVIII	100
VI	4	XII	8	XIX	8
		XIII	7	XX	14

Age.— Fairly old

Author.— Aṣṭāvakramuni

Begins.— fol. 1ª

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ ॐ नमोभगवते वासुदेवाय ॥

मुक्तिमिच्छसि चेत्तात विषयान्विषयवत्त्यज ॥
क्षमार्जवदयातोषसत्यं पीयूषवद्भज ॥ १ ॥

न पृथ्वी न जलं नाग्निर्न वायुर्द्यौर्न वा भवान् ॥
एषां साक्षिणमात्मानं चिद्रूपं विद्धि मुक्तये ॥ २ ॥ etc.

Ends:— fol. 2ª

कोपदेशः क वा शास्त्रं क शिष्यः क च वा गुरुः ॥
क चास्ति पुरुषार्थो वा निरुपाधेः शिवस्य मे ॥ १३ ॥

क चास्ति क च वा नास्ति कास्ति चैकं क च द्वयं ॥
क चास्ति पुरुषार्थो वा निरुपाधेः शिवस्य मे ॥ १४ ॥

इति श्रीविंशतिप्रकरणं ॥ ॥ इति श्रीअष्टावक्रं समाप्तं ॥ श्रीवासुदेवार्पणं ॥

References.— (1) Mss.-A-Aufrecht's Catalogus Catalogorum.-I, 36ᵇ; II 7ᵇ; III 9ª

अष्टावक्र
(सटीक)

Aṣṭāvakra
(with Commentary)

No. 107

268
1879–80

Size.— $10\frac{1}{16}$ in. by $5\frac{9}{16}$ in.

Extent.— 53 leaves; 16 lines to a page; 28 letters to a line.

Description.— Country paper; Smooth, greyish and discoloured at the edges; Devanāgarī Characters; handwriting fair and legible; borders ruled with double black lines; text in the centre with commentary above and below it; marginal additions and corrections occasionally; the first few leaves worm-eaten.

Age.— Saṁvat 1805

Author.— Text:—Aṣṭāvakra
Comm:—Viśveśvara

Begins.— fol. 1ᵇ Text:

श्रीगणेशाय नमः ॥ मुक्तिमिच्छसि चेत्तात विषयान् विषवत्यज ॥ etc.

Comm.—

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

यदाज्ञानाज्जगज्जातं यद्विज्ञानाद्विलीयते ॥
तं नत्वा सच्चिदानंदं कुर्वेऽध्यात्मदीपिकां ॥

इहतावदात्मानंदानुभव etc.

Ends.— fol. 53ᵃ Text:

अवधूतानुभूतेश्च श्लोकाः संख्याक्रमा अमी ॥ १ ॥

Comm.—

इति श्रीमद्विश्वेश्वरविरचितायामष्टावक्रटीकायां संख्याक्रमाख्यानं ॥ समाप्तेयं टीका ॥ ॥ मूल श्लोक ३०२ टीका श्लोका १४०० सही संवत् १८०५ ग्रंथसमाप्तिर्जाता ॥

यादृशं पुस्तके दृष्टं तादृशं लिखितं मया ॥
यदि शुद्धमशुद्धं वा मम दोषो न दीयतां ॥ १ ॥

References.— (1) Mss.—A–Aufrecht's Catalogus Catalogorum :—
Text .—I 36^b; II 7^b; III 9^a.
Comm.—I 36^b; II 7^b; III 9^a.
(See under अवधूतानुभूति)

B— Descriptive Catalogues.—
Ind. Off. Cat. I, iv, Nos. 2363–8; II; No. 5974.
Mad. Cat. IX, No. 4545.

(2) Printed Editions :—

(1) Aṣṭāvakra-gītā with Viśveśvara's Commentary, Pītāmbara's Hindi paraphrase and introduction, edited by Sharīf Sālih Muhmmad Nūrānī, 3rd edition, Veraval, Bombay 1909.

(2) Aṣṭāvakra Samhitā, translated with an introduction by Śrī Ānanda Ācārya, London and Edinburgh, 1913.

अष्टावक्र Aṣṭāvakra
(सव्याख्य) (with commentary)

No. 108. $\frac{24}{1881\text{–}82}$

Size.— 9⅜ in. by 5¼ in.

Extent.— 91 leaves; 12 lines to a page; 28 letters to a line.

Description — Country paper, soft, thin and grey; Devanāgarī Characters, handwriting fair, medium and uniform; borders ruled with double black lines; yellow pigment used for corrections; occasional marginal notes or additions; text in the centre with Commentary above and below it.

Age.— Saṁvat 1747.

Author— Text.— Aṣṭāvakra.

" Comm.— Viśveśvara.

Begins — fol. 1ª. Text.

॥ मुक्तिमिछसि चेत्तात विषयान् विषवत्यज ॥ etc.

Comm.—

॥ ॐ नमः श्रीपरमात्मने ॥
यदज्ञानाज्जगज्जातं यद्विज्ञानाद्विलीयते ॥ etc.

Ends.— fol. 91ª Text.—

अवधूतानुभूतेश्च श्लोकसंख्याक्रमा अमी ॥ छ ॥
इत्यष्टावक्रः ॥

Comm.—

ईदृशा श्लोका अमी कथिता इत्यर्थः ॥ छ ॥

इति श्रीमद्विश्वेश्वरविरचितायामष्टावक्रटीकायां संख्याक्रमाविख्याख्यानं समाप्तं ॥ श्रीरस्तु ॥ शुभं भवतु ॥ छः ॥

fol. 91ᵇ.

संवत १७४७ वर्षे पौषवदि ६ भृगुवासरे लिपितोयं ग्रंथः॥ वैष्णव अनंतदास तथा तत्सुत कान्हदास पठनार्थं ॥

अदृष्टदोषान्मतिविभ्रमाच्च यदत्र किंचिल्लिपितं मयात्र ॥
तत्सर्वमार्यैः परिशोधनीयं प्रायेण दृग्मुह्यति लेषकानां ॥ १ ॥

भग्नपृष्टकटिग्रीवं बंधमुष्टिरधोमुखं ॥
कष्टेन लिखितं ग्रंथं यत्नेन परिपालयेत् ॥ २ ॥

करकृतमपराधं क्षंतुमर्हंति संतः ॥ श्रीः ॥ श्रीः ॥ श्रीः ॥

अष्टावक्र (सटीक) — Aṣṭāvakra (with Commentary)

No. 109 — 365 / A1881-82

Size.— 11¼ in. by 6¼ in.

Extent.— 57 leaves; 10 lines to a page; 38 letters to a line.

Description.— Country paper, thin, rough and grey; Devanāgarī Characters; handwriting fair, clear but not uniform; some leaves ruled with double red lines; the text is in the centre with the commentary above and below it; some marginal corrections occasionally.

Age.— Fairly old.

Author.— Text.— Aṣṭāvakra.

Comm.— Viśveśvara.

Begins.— fol. 1ª

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीसांबाय नमः ॥

Comm.—

सच्चिदानंदमद्वैतं सर्वाधिस्थानमुत्तमं ॥
नत्वाष्टावक्रसूक्तस्य दीपिका तन्यते परा ॥ १ ॥

श्रीमद्गोपालचैतन्येन रचिते मया दीपिका विस्तार्यते ॥ सकल-विद्वज्जनकृपाकटाक्षसंतुष्टचेतसा मया विस्तीर्यं टीका क्रियते ॥ इत्यध्याहार इह खलु ज्ञानविज्ञानसंपन्नः परमकारुणिकोऽष्टावक्रमुनिः ॥ मुक्तिकामनया समुपेतं कंचिच्छिष्यं शमदमाद्यधिकारोपदेशपूर्वकमात्मतत्वमुपदिशति ॥ मुक्ति-मिच्छसीति ॥

Text.—

मुक्तिमिच्छसि चेत्तात विषयान् विषवत्त्यज ॥
क्षमार्जवदयातोष सत्यं पीयुषवद्भज ॥ १ ॥ etc.

Ends.— Text, fol. 56[b].

क्वास्ति क्व च वा नास्ति क्वास्ति चैकं क्व च द्वयं ॥
बहुनात्र किमुक्तेन किंचिन्नोत्तिष्ठते मम ॥ १४ ॥

– – – इति श्रीशिष्यप्रोक्तं जीवन्मुक्तचतुर्दशकं संपूर्णं प्रकरणं १९ ग्रंथसमाप्ति ॥

(Additional verses.—)

दशषट्चोपदेशेस्युः श्लोकाश्च पंचविंशति ।
सप्तात्मानुभवोल्लासे उपदेशे चतुर्दश ॥ १ ॥ रामसत्यं

fol. 56[b] :

षडुल्लासे लये चैवोपदेशेश्चतुश्चतु च ॥
पंचकं स्यादनुभवे बंधमोक्षे चतुष्ककं ॥ २ ॥

निर्वेदी पदामो ज्ञानमेवमेवाष्टकं भवेत् ॥
यथासुखं सप्तकं च शांतो स्याद्वेदसंमति ॥ ३ ॥

तत्वोपदेशो विंशच्च दशज्ञानोपदेशके ॥
तत्वस्य रूपे विंशच्च शमे च शतकं भवेत् ॥ ४ ॥

fol. 57[a] :

अष्टकं ह्यात्मविश्रांतौ जीवन्मुक्तो चतुर्दश ॥
षट्संख्याक्रमविज्ञाने ग्रंथैकात्म्यततः परं ॥ ५ ॥

विंशत्येकमितैः षंडश्लोकैरात्माग्निमध्यगैः ॥
अवधूतानुभूतेश्च श्लोकाः संख्याक्रमा अमी ॥ ६ ॥

इति अष्टावक्रग्रंथसमाप्तः श्लोक ३०२ श्रीरामसत्यं श्रीकृष्णसत्यं ॥

Comm.—fol. 56[a]

बहुना उक्तेन किं प्रयोजनं मम चिदेकरूपस्य किंचिदपि नोत्तिष्ठते न प्रकाशत इत्यर्थः ॥ ४ ॥ इति श्रीमद्विश्वेश्वरविरचिते शिष्यप्रोक्तं जीवन्मुक्तिचतुर्दशकं प्रकरण २० ॥ छ ॥ विनये बुद्धिसौकर्यंमुद्दिश्य ग्रंथकृत्स्वयं श्लोकाः शिष्योक्तानुभवोल्लासे द्वितीयप्रसंख्या पुरस्कृत्य प्राहानुक्रमणीं स्फुटं ॥ १ ॥

fol. 57[a]

द्वाधिकैस्त्रिशतश्लोकैरित्यर्थः श्लोकसंख्यामुपसंहरति अवधूतेति अवधूतानुभूतिः रूपोयं ग्रंथस्तस्य संख्याक्रमो विद्यते येषु ते संख्याक्रमा ईदृशाः श्लोका अमी कथिता इत्यर्थः ॥ ६ ॥

इति (श्री)मद्विश्वेश्वरविरचितायामष्टावक्रटीकायां सांख्यक्रमादिव्याख्यानं समाप्तम् ॥ छ ॥ सत्यं राम कृष्ण सत्यं ॥ छ ॥

अष्टावक्र Aṣṭāvakra

No. 110 124 B / A1883-84

Size.— 5⅝ in. by 2 15/16 in.

Extent.— 67 leaves ; 5 lines to a page ; 18 letters to a line.

Description.— Country paper; very thin, smooth and grey; Devanāgarī characters; handwriting beautiful, clear and uniform; leaves in book form, most being uncut ; red bars enclose verse-numbers ; Ms. forms part of another work called *Yogavāsiṣṭhasāra* (foll. 1-47); divided into 21 प्रकरण्s including the last enumerating section ; colophons written in mixed red and black letters.

Age.— Not very old.

Author.— Aṣṭāvakra.

Begins.— fol. 47^{b}

अथाष्टावक्रो लिख्यते ॥

जनक उवाच ॥

कथं ज्ञानमवाप्नोमि मुक्तिः केन भविष्यति ॥
वैराग्यं च कथं प्राप्यमेतत्वं ब्रूहि मे प्रभो ॥ १ ॥

मुक्तिमिच्छ(fol. 48^{a})सि चेत्तात विषयान् विषवत्त्यज ॥
क्षमार्जवदयातोषसत्यं पीयुषवद्भज ॥ २ ॥ etc.

Ends.— fol. 113^a

विंशत्येकमितैः खंडैः श्लोकैरात्माग्निमध्यगैः ॥
अवधूतानुभूतेश्च श्लोकाः संख्या क्रमा अमी ॥ ६ ॥
इति संख्याक्रमप्रकरणमेकविंशं प्रकरणं ॥ २१ ॥
समाप्तोयमष्टावक्राख्यो वेदांतः ॥ ॥ ॥ छ ॥ छ ॥

अष्टावक्र (सटीक) — Aṣṭāvakra (with Commentary)

No. 111 — $\frac{225}{1884\text{-}86}$

Size.—$9\frac{1}{2}$ in. by $3\frac{1}{2}$ in.

Extent.— 76 leaves ; 9 lines to a page ; 38 letters to a line.

Description.— Country paper ; Devanāgarī characters ; handwriting medium, clear and uniform; *folio no. 30 repeated ;* borders ruled with double red lines. Yellow pigment for deletion. Red ink for punctuation marks. Marginal additions and correcions. Text in centre, Com. above and below it.

Age.—Saṁvat 1691.

Author.—Text—Aṣṭāvakra.
Comm.—Viśveśvara.

Begins.— fol. 1^b

ॐ श्रीकृष्णाय नमः ॥

Text—

नमोऽप्ययाय ।
मुक्तिमिच्छसिचेत्तात etc.

Comm.—

सच्चिदानंदमद्वैतं सर्वाधिष्ठानमुत्तमं ।
मत्वाष्टावक्रसूक्तस्य दीपिका तन्यते परा ॥ १ ॥ etc.

Ends.— fol. 76[b] : Text.—

अवधूतानुभूतेश्च etc.
इत्यष्टावक्रसंख्याक्रमम् ।

Comm.—अवधूतानुभूतिरूपो etc. upto इत्यर्थः as in No. 112.

इत्यष्टावक्रटीकायां संख्याक्रमव्याख्यानं समाप्तम् ॥ संवत् १९९१ ॥ वर्षे लिखितमिदम् ॥ श्रीराम श्रीराम ॥

अष्टावक्र
(सटीक)

Aṣṭāvakra
(with Commentary)

No. 112

679.
1887-91.

Size.—8¾ in. by 4 in.

Extent.— 77 leaves ; 9 lines to a page ; 28 letters to a line.

Description.— Modern water-lined paper ; Devanāgarī characters ; handwriting medium, clear and uniform. Borders ruled with double red lines. Text in centre, Com. above and below it. Com. extends as a rule into the right margin. Punctuation marks in red. The paper bears the water-mark "*Ae. Masso*", a heart-shaped design The last fol. bears "C. Millington, London, 1863". The foll. are alternately single and double; yellow pigment used for deletion.

Age.— Śaka 1790.

Author.— Text—Aṣṭāvakra.
Comm.— Viśveśvara.

Begins.— fol. 1ᵃ :

श्रीगणेशाय नमः ।

Text—

अष्टावक्र उवाच ।

मुक्तिमिच्छसि चेत्तात विषयान्विषवत्यज । etc.

Com.—

यदज्ञानाज्जगज्जातं etc.

Ends.— fol. 76ᵇ Text—

अवधूतानुभूतेश्च etc.

इत्यष्टावक्रविरचितं खंडश्लोकक्रमम् ॥०

Comm.—

अवधूतानुभूतिरूपो ग्रंथस्तस्य संख्याक्रमो विद्यते येषु ते संख्याक्रमा-ईदृशा श्लोका अमी कथिता इत्यर्थः ॥

इति श्रीमद्विश्वेश्वरविरचितायां अष्टावक्रप्रकरणटीकायां संख्याक्रम-व्याख्यानं समाप्तं ॥ श्रीसद्गुरुसदाशिवार्पणमस्तु ॥ इदं पुस्तकं शाके १७९० *विभवनाम संवत्सरे दक्षिणायने ग्रीष्मर्तौ आषाढे मासे कृष्णपक्षे एकादश्यां* गुरुवासरे सप्तर्षिक्षेत्रे च धारपुरे इत्युपनामक विठ्ठलात्मजसखारामेण लिखितं स्वार्थं परोपकारार्थं । श्रीमत्र्यंबकेश्वरार्पणमस्तु ॥ ६ ॥

अष्टावक्र	Aṣṭāvakra
(सटीक)	(*with Commentary*)

No. 113 — 442 / Viśrāma I

Size.— $13\frac{4}{16}$ in. by $5\frac{1}{2}$ in.

Extent.— 110 leaves, 8 lines to a page ; 40 letters to a line.

Description.— Country *paper*, *grey* and *greatly discoloured* at

places ; Devanāgarī characters ; handwriting large, fair and uniform ; borders ruled with three lines each ; yellow pigment used for corrections ; text in the centre, commentary above and below it ; some leaves are white, others grey and discolourd ; a careless copy, full of errors.

Age.— Fairly old.

Author.— Text.— Aṣṭāvakra.
Comm.—Viśveśvara.

Begins.— fol. 1a Text—

मुक्तिमिच्छसि चेत्तात विषयान् विषवत्यज ॥ etc.

Comm.—

श्रीगणेशाय नमः

सच्चिदानंदमद्वैतं......etc.

Ends.—fol. 110a Text—

विंशत्येकमितैः षंडैः श्लोकैरात्माग्निमध्यखैः ॥
अवधूतानुभूतेश्च श्लोकाः संख्याक्रमा अमी ॥ छ ॥

इति अष्टावक्रसंख्याक्रमं ॥

Comm.—fol. 107b

इति श्रीविश्वे० शिवप्रोक्तं जीवन्मुक्तदशकं समाप्तं ॥ छ ॥

fol. 110a

इत्यष्टावक्रटीकायां संख्याक्रमव्याख्यानं समाप्तं ॥

fol. 110b (different hand)—

अष्टावक्रगीति समाप्त मुद्रितपुस्तक असे
रावजीशास्त्री गडबोले याणी दिले असे ॥

अष्टावक्र (सटीक) — Aṣṭāvakra (with Commentary)

No. 114 — 552/1886-92

Size.— 11½ in. by 5½ in.

Extent.— 54 leaves; 9 lines to a page; 48 letters to a line.

Description.— Country paper grey, smooth and slightly discoloured; Devanāgarī characters; handwriting fair, medium and uniform; borders ruled with four red lines each; verse-numbers enclosed within double red bars; chapter colophons in red pigment; च & व confused at places: yellow pigment for occasional corrections; last leaf has a stellar diagram within a circle, in red and green tints and black linear designs; leaves frayed at the corners, and writing affected on some leaves due to old age.

Age.— Saṁvat 1721.

Author.— Text— Aṣṭāvakra.
Comm.— Viśveśvara.

Begins.— fol. 1^b Text—
॥ मुक्तिमिछसिचेत्तात etc.

Comm.—
॥ ॐ ॥ श्रीवरदमूर्त्तये नमः ॥ ॥
सच्चिदानंदमद्वैतं etc.

Ends.— fol. 54^a Text—
अवधूतानुभूतेश्च...... etc.

Comm.—
अमी कथिता इत्यर्थः ॥ इति श्रीमद्विश्वेश्वरविरचितायामष्टावक्रटीकायां संख्याक्रमव्याख्याने समाप्तेयमष्टवक्रटीकामनोरमा ॥ श्री ॥ ॥ सफल-

ज्ञानानंदकंदाय श्रीकृष्णाय नमो देवै दिवाय ॥ ॥ संवत् १७२। वर्षे मासि पौषे बलक्ष्ये पक्षे भृगुवारान्वितायां द्वितीयायां हरिरामाभिधेनालेखिदं ॥

॥ शुभमस्तु लेपकपाठ(क)योः ॥

॥ श्री ॥ ॥ श्री ॥ ॥ श्री ॥ ॥ श्री ॥ ॥ श्री ॥

अष्टावक्र (सटीका) — Aṣṭāvakra (with Commentary)

No. 115 — $\frac{553}{1886\text{-}92}$

Size.— 10¾ in. by 5 in.

Extent.— 45 leaves ; 11 lines to a page ; 49 letters to a line.

Description.—Country paper; grey, smooth, slightly discoloured ; Devanāgarī characters ; handwriting medium, fair, legible and uniform ; borders ruled with double black lines ; red chalk used for marking important words ; white pigment used for corrections, besides yellow pigment ; marginal additions and corrections occasionally ; foll. 1^b and 45^a have picture designs of six-petalled stars in circles, etc. in red, yellow and dark blue pigments, with a short space in the centre for writing text in the centre, commentary above and below it.

Age.— Saṁvat 1732.

Author.— Text— Aṣṭāvakra.
Comm.—Viśveśvara.

Begins.— Text— fol. 2^a
मुक्तिमिच्छसि चेत्तात etc.

Comm.— fol. 1^b
श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीसारस्वति नमः ॥ रा

fol. 2ª

परमात्मने नमः

यदज्ञानाज्जगज्जातं यद्विज्ञानाद्विलीयते ॥ etc.

Ends. fol. 44ᵇ Text–

अवधूतानुभूतेश्च श्लोकाः संख्याक्रमा अमी ॥ ६ ॥ इत्यष्टावक्रसमाप्तं ॥

Comm.—

ईदृशाः श्लोका अमी कथिता इत्यर्थः ॥ ६ ॥

इति श्रीमद्विश्वेश्वरविरचितायामष्टावक्रटीकायां संख्याक्रमादिव्या.

fol. 45ª

संवत ॥ १७३२ वर्षे आषाडे शुक्ल पछे १० असथानवेराठसंघे लीषितं नीरालंब ॥ राम राम राम

अष्टावक्र (सटीक) — Aṣṭāvakra (with Commentary)

No. 116 — 641/1887-91

Size.— 11¼ in. by 5 in.

Extent.—52 leaves ; 14 lines to a page ; 43 letters to a line.

Description.— Country paper, grey, slightly discoloured and worn out ; Devanāgarī Characters; handwriting fair, medium and uniform ; fol. 50 written on newer paper to replace lost original fol.; red chalk used for colouring verse-numbers and text citations ; text in centre, commentary above and below it ; yellow pigment for corrections ; the last two foll. being badly preserved, have been repaired ; the last but one fol. has a part replaced and the last strengthened by means of another leaf being pasted on to it.

Age.— Fairly old.

Author.— Text—Aṣṭāvakra.
Comm.—Viśveśvara.

Begins.—fol. 1ª : Text—

मुक्तिमिच्छसि चेत्तात etc.

Comm.—

श्रीगणेशाय नमः ॥

सच्चिदानंदमद्वैतं etc.

Ends.— 52ª Text—

इति श्रीमदष्टावक्रेसंख्याक्रमप्रकरणं एकविंशतिमं समाप्तं ॥ २१ ॥ शिवार्पणमस्तु ॥

Comm.—

अवधूतानुभूतिरूपो ग्रंथस्तस्य
....अमी कथिता इत्यर्थः ॥ ६ ॥ ३०२ ॥ ॥

इति श्रीमद्विश्वेश्वरविरचितायामष्टावक्रटीकायां संख्याक्र(म)व्याख्यानं समाप्तेयं टीका ॥ श्रीकाशीविश्वेश्वरार्पणमस्तु ॥

अष्टावक्र | Aṣṭāvakra

No. 117 | 743 / 1891-95

Size.— 5¾ in. by 4⅛ in.

Extent.— 56 leaves ; 6 lines to a page ; 15 letters to a line.

Description.—Country paper ; Devanāgarī Characters ; handwriting bold, clear and uniform; yellow pigment used occasionally for corrections ; red chalk marks chapter colophons ; occasional marginal notes and additions ; Ms. contains one

verse of a commentary at the beginning only; the title अध्यात्मप्रदीपिका is wrongly given to the Ms.; this verse is evidently from Viśveśvara's Commentary on Aṣṭāvakra; contains 21 *prakaraṇas* including the enumerating section; all leaves are double foll.; the scribe appears to be very careless.

Age.— Śaka 1721.

Author.— Aṣṭāvakra.

Begins.— fol. 1ᵃ:

श्रीगणेशाय नमः ॥

यदज्ञानाज्जगज्जातं यद्विज्ञानाद्विलीयते ॥
तं नत्वा सच्चिदानंदं कुर्वेध्यात्मप्रदीपिकां ॥ १ ॥

श्रीरामचंद्र प्रसन्न ॥

मुक्तिमिच्छसि चेत्तात विषयान् विषवत्यज ॥
क्षमार्जवदयातोषसत्यं पीयुषवद्भज ॥ १ ॥ etc.

Ends. fol. 55ᵇ:

(श्लो)काः संख्याक्रमा अमी ॥ ६ ॥

इति श्रीअष्टावक्रमुनिविरचिता संख्याक्रमाद्दिकव्याख्यानमेकविंशतिकं-प्रकरणं संपूर्णं ॥

संसारपरमार्थोयं संलग्नः स्वात्मवस्तुनि ॥
इति भ्रांतिरविद्या स्यात् विद्ययैषा निवर्त्तते ॥ १ ॥

॥ ॥ इदं पुस्तकं सप्रे इत्युपनामकनरसिंव्हसुतशामरायेण लिख्यते ॥ आषाढशुद्ध द्वादशी भानुवासरे शके १७२१ सिद्धार्थिनामसंवत्सरे इाळि वास्तव्य पुणे तद्दिने पुस्तकं समाप्तं ॥ ॥

तैलाद्रक्षेजलाद्रक्षेद्रक्षे शिथिलबंधनात् ॥
मुर्खहस्ते न दातव्यं एवं वदति पुस्तके ॥ १ ॥
भग्नपृष्टिकटिग्रीवास्तब्धदृष्टि अधोमुखः ॥
कष्टेन लिखितं ग्रंथं यत्नेन परिपालयेत् ॥ १ ॥

अष्टावक्र
भाषाटीकायुत

Aṣṭāvakra
(with Vernacular commentary)

No. 118.

$\frac{250}{1892\text{-}95}$

Size.— 9⅜ in. by 5½ in.

Extent.— 206 leaves ; 9 lines to a page ; 28 letters to a line.

Description.— Country paper thin, double-folded and worn-out ; Devanāgarī Characters ; handwriting beautiful, clear and uniform ; borders ruled with two spaced double red lines ; each fol. painted with floral designs in red, blue or green, showing leaves, flowers, etc. on the full page on one side ; red ink used for punctuation marks, verse-numbers, etc.; fol. 2 missing.

Author.— Chaturddāsa.

Begins.— fol. 1[b] Text—

मुक्तिमिच्छसि चेत्तात etc.

Comm.—

॥ ॐ ॥ श्रीरामाय नमः ॥

श्रीमत्सद्गुरुमानम्य संतदासं हरिप्रियं ॥
अष्टावक्रस्य टीका तत्क्रियते भाषया मया ॥ १ ॥

प्रथमहीं अष्टावक्र शिष्यकों उंपदेस देत हैं। मुक्तिमिच्छसि. . . . भज ॥१॥ भाषा ॥ अष्टावक्र उपदेशत हैं कि। हे तात। भो पुत्र जौलगि हृदय-विकारणि सॊपूर्णं है। तौलगि ब्रह्मज्ञानसदा कहतें रहे॥ अरूं सुनतें रहे। परि हृदयमै ठहराइं नाहीं। जौं शुद्धहृदय कहिए तौवेगेही हृदयमों स्थिर होई। संसारतें निवृत्त हूजिए॥ तातें जो तूं ॥ etc.

Ends.— Text— fol. 203[a].

विंशत्येक मितैः . . .etc.

Comm.— fol. 204[a].

अस्मदाद्यतिदीनानां दुःखहंतयै दयालुना।
संतदासेन यत्प्रोक्तं तस्मात्किंचिद्धृदि स्थितं ॥ १ ॥

तन्मयात्मसुबुद्धार्थं चतुर्दासेन निर्मितं ॥
अष्टावक्रोक्तपद्यानां भाषायार्थं निरूपणं ॥ २ ॥

fol. 205ª:

अहं तदनुकंप्योस्मि कृष्णप्रियदयालुभिः ॥
परं मे प्रष्टतानैव माननीया महात्मभिः ॥ ३ ॥

fol.—205ᵇ:

येन मे मोहनाशार्थं नानाशास्त्रार्थदर्शनैः ॥
दीपितो ज्ञानमार्त्तंडः संतदासं नमामि तं ॥ ४ ॥

fol. 206ᵇ:

इति श्रीअष्टावक्रे भाषाटीकायां संख्याक्रमविज्ञाने एकविंशोपदेशः ॥ संपूर्णः संवत् जेठमासे शुकलपक्षे तृतीयायां ३ दिने वार शुक्रवासी रामपटनार्थं ॥ लिपतं किस्तदासमहात्मां अंबावतीगढम् ॥ ध्येः ॥ श्रीरस्तुः ॥ कल्याणमस्तुः ॥ श्रीः ॥

अष्टावक्रटीका
(अध्यात्मप्रदीपिका)

Aṣṭāvakraṭīkā
Adhyātmapradīpikā

No. 119. 351/1895-1902

Size.— 7¼ in. by 4½ in.

Extent.— 61 leaves ; 14 lines to a page ; 29 letters to a line.

Description.— Country paper discoloured, greyish and thin ; Devanāgarī Characters ; handwriting clear, uniform and legible ; borders ruled with treble black lines ; occasional marginal notes, corrections or additions ; some folios are permanently defaced and the lettering lost ; red chalk used for colouring important words and प्रकरण colophons (e. g. fol. 7ª:— इति श्रीमाद्विश्वेश्वरविरचितायामष्टावक्रटिकायामात्मानुभवोपदेशप्रकरणं प्रथमं etc.). Ms. has 20 प्रकरणs having the following no. of verses:—I 19 ; II 25 ; III 14 , IV 6 ; V 4 ; VI 4 ; VII 5 etc.

Age.— Fairly old.

Author.— Text— Astāvakramuni.
Comm.— Viśveśvara.

Begins.— fol. 1[a]

श्रीगणेशाय नमः ॥

कथं ज्ञानमवाप्नोति मुक्तिः केन भविष्यति ॥
वैराग्यं च कथं प्राप्यमेतद् ब्रूहि मम प्रभो ॥ १ ॥

यदज्ञानाज्जगज्जातं यद्विज्ञानाद्विलीयते ॥
तं नत्वा सच्चिदानंदं कुर्वेऽध्यात्मप्रदीपिकां ॥ २ ॥

इह तावदात्मानंदानुभवपरिपूर्णः परिपूर्णीकृतानेकशिष्यव्रात· परमकारणिको-भगवानष्टावक्रमुनिः_ सकलमुमुक्षुजनबुद्धिधीर्षुः शिष्यं प्रतिमोक्षोपायमुपदिशति ॥

मुक्तिमिच्छसि चेत्तात विषयान् विषवत्त्यज ॥
क्षमार्ज्जवदयातोषसत्यं पीयुषवद्भज ॥ १ ॥

मुक्तिमिति ॥ तातमिति सानुग्रहसंबोधने ॥ etc.

Ends:—fol. 61[a]

जीवन्मुक्तदशामुपसंहरति ॥

क चास्ति क च वा नास्ति कास्ति चैकं क च द्वयं ॥
बहुनात्र किमुक्तेन किंचिन्नोत्तिष्ठते मम ॥ १४ ॥

केति । मम अस्तीति न स्फुरति असत्त्वापेक्षत्वा (lost)....त्व ॥ तथ नास्तीत्यपि न स्फुरति सत्वापेक्षत्वान्नास्तित्वस्य ॥ अत एव मिथ-(lost) .... इत्यर्थः ॥

इति शिष्यप्रोक्तजीवन्मुक्तचतुर्दशकं विंशतिकं प्रकरणं ॥ २० ॥

विनेयबुद्धिसौकर्यमुद्दिश्य ग्रंथकृत्स्वयं ॥
श्लोकसंख्या पुरस्कृत्य प्राहानुक्रमणीं स्फुटां ॥
एकोनविंशोदेशे स्युः श्लोकाश्च पंचविंशतिः ॥
सत्यात्मानुभवोल्लासे उपदेशे चतुर्दशः ॥ १ ॥

एकेति ॥ एकोनविंशाः श्लोकाः गुरुणा उपदेशे स्युः सति प्रथमप्रकरणे पंचविंशति श्लोकाः etc.

fol. 62[b] : [most letters are lost]

आगमशास्त्रविवरण Āgamaśāstravivaraṇa

No. 120 171 / Viśrāma I

Size.—$10\frac{1}{8}$ in. by $4\frac{1}{2}$ in.

Extent.—109 leaves; 8 lines to a page; 31 letters to a line.

Description.— Country paper ; Devanāgarī characters ; handwriting bold, clear and uniform ; borders ruled with double black lines ; text in the centre of the leaf and the commentary at the beginning and end ; the Ms. is divided into four chapters : I fols. 1–27 ; II 28–44 ; III 45–71 ; IV 72–109.

Age.—Fairly old.

Author.— Śaṅkarācārya. (Commentary...by not mentioned in text.)

Begins.— fol. 1[b] :

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

परिपूर्णज्ञानपरितृप्तिमते सते ।
विष्णवे जिष्णवे तस्मै कृष्णनामवते नमः ॥ १ ॥

शुद्धानंदपदांभोजद्वंद्वमद्वंद्वतास्पदं ।
नमस्कुर्वे पुरस्कर्तुंतत्वज्ञानमहोदयं ॥ २ ॥

गौडपदीयभाष्यं हि प्रसन्नमिव लक्षते ।
तदर्थतोतिगंभीरं व्याकरिष्ये स्वशक्तितः ॥ ३ ॥

पूर्वं यद्यपि विद्वांसो व्याख्यानमिह चक्रिरे ।
तथापि मंदबुद्धीनामुपकाराय यत्यते ॥ ४ ॥

Comm.—

श्रीगौडपादाचार्यस्य नारायणप्रसादतः प्रतिपन्नान्मांडूक्योपनिषदर्थाविः करणपरानपि श्लोकानाचार्यप्रणितान्व्याचिख्यासुर्भगवान् भाष्यकारः चिकीर्षितस्य भाष्यस्याविघ्नपरिसमाप्त्यादिसिद्धये परदेवतातत्वानुस्मरणपूर्वकं सनमस्कारलक्षणं मंगलाचरणं शिष्टा-(fol. 2[a])चारप्रमाणकं मुखतः समाचरन्नर्थादपेक्षितमभिधेयाद्यनुबंधमपि सूचयति प्रज्ञानेनेत्यादिना ॥ etc.

Ends.— fol. 27ª

गोविंदभगवत्पूज्यपादशिष्य-परमहंसपरिव्राजकाचार्यशंकरभगवतः कृतागमशास्त्रविवरणे प्रथमं प्रकरणं मांडुक्यव्याख्यानं समाप्तं ॥ ॥ श्व ॥ शुभं भवतु ॥ क

fol 44ª

इति श्रीगोविंद . . . . . . विवरणे द्वितीयं प्रकरणं वैतथ्याख्यं समाप्तं ॥

fol. 71ᵇ

इति श्री......विवरणे अद्वैताख्यं तृतीयं प्रकरणं समाप्तं ॥ श्व ॥ श्री ॥ श्व॥

fol. 109ª

इति श्रीगोविंद. . . . . .कृतावागमशास्त्रविवरणे आलातशात्याख्यं चतुर्थं प्रकरणं समाप्तं ॥ ॥ श्व ॥ शुभं भवतु ॥ ॥ कल्याणमस्तुः ॥ ॥ श्व ॥

References.— (1) Mss.— A- Aufrecht's Catalogus Catalogorum:- I, 170ᵇ; II, 34ᵇ.

B—Descriptive Catalogues :—
Ind. off. cat. I, i, 496 ; II, i, 4910-11.

(2) Printed Editions :—

Ānandāśrama Sanskrit Series, No. 10.
1st ed. 1890 ; 2nd 1900 ; 5th 1928, Poona.
Translated by M. N. Dvivedi into English, Bombay 1894.

आत्मज्ञानोपदेशविधि — Ātmajñānopadeśavidhi

No. 121 — 282- C / 1879-80

Size.— 7 in. by 4⅜ in.

Extent.— 6-2 leaves ; 11 lines to a page ; 26 letters to a line .

Description.— Country paper ; Devanāgarī characters; handwriting beautiful. See Ms. बालबोधिनी (No. 282-A of 1879-80) for full particulars. Foll. 1-2 missing.

Age.— Saṁvat 1805.

Author.—Śaṅkarācārya.

Begins.— fol. 3[b]

...दि क्रियाकर्त्तृत्वं॥नोभयप्रकारकरणसंबंधरहितस्याविक्रियस्य स्वरूपस्यात्मनो दर्शनादिक्रिया स्यात् ॥ etc.

fol. 4[a]

यदि तस्या अपि वेद्याया वेदितृत्वं स्यात्तदा वेद्यता न स्यात्समत्वात्प्रकाशकयोरिव ॥ इति द्वितीयः खंडः ॥

fol. 5[a]

॥ इति तृतीयः खंडः ॥

Ends.—fol. 6[b]

एवं ज्ञात्वा कृतकृत्यो भवति नान्यथेत्येवं वेदांतानुशासनं वेदांतानुशासनमिति ॥

इति श्रीमत्परमहंस......श्रीमद्गोविंद......शिष्यस्य शंकरकृतौ आत्मज्ञानोपदेशविधि समाप्तः ॥

संवत् १८०५ द्वितीय आषाढ शुदी १ गुरुवारे गुसाइजी श्रीतुलागिरजी तत्शिष्य गोपालगिरजी पठणार्थं गिरपुरमध्ये महंकालसन्निधौ लिखाइतुं हस्ताक्षर भट उपाध्याना पल्लीकाद् सोराकस्य इदं ॥ श्रीसांवार्पणमस्तु शिव ॥

आत्मज्ञानोपदेशविधि (सटीका)

Ātmajñānopadeśavidhi (with commentary)

No. 122

347-B / 1899-1915

Size.— 12⅜ in. by 5⅜ in.

Extent.— 17 leaves ; 16 lines to a page ; 48 letters to a line.

Description.— Country paper thin, smooth and grey ; Devanāgarī

characters; handwriting medium, uniform and legible; red chalk marks text citations in the Comm. Foll. are worm-eaten at several places. Text in the centre with comm. above and below it.

Age.— Fairly old.

Author.— Text— Śaṅkarācārya.
Comm.—Ānandajñāna.

Begins.—fol. 1[b] Text—

॥ श्रीरामाय नमः ॥

अथात्मज्ञानोपदेशविधिं व्याख्यास्यामः ॥ etc.

Comm.—

॥ श्रीरामाय नमः ॥ श्रीसरस्वत्यै नमः ॥

विधूतविविधानर्थंकल्पनं कल्पनास्पद ।
अनंतानंदसंदोहं तं वंदे पुरषोत्तमं ॥ १ ॥

यस्य प्रसादमासाद्य सद्गतिं बहवो गताः ।
तमहं प्रत्यहं वंदे शुद्धानंदपदं गुरुं ॥ २ ॥

आत्मज्ञानाख्यं प्रकरणशेषोपनिषदर्थसारसंग्राहकं प्रारभमाणो भगवान् भाष्यकारः etc.

Ends.—fol. 17[a] Text—

एष आत्मज्ञानोपदेशविधिः ॥ एवं ज्ञात्वा कृतकृत्यो भवति नान्यथेत्येवं वेदांतानुशासनं वेदांतानुशासनं २

॥ इति श्री. . . . . .श्रीमद्गोविंद. . . . . .भगवच्छंकराचार्यविरचित-आत्मज्ञानोपदेशः समाप्तः ॥

Comm.—

शेषमतिविशदमिति सूचयति ॥

संसारगरलध्वंसि सुधाधाराभिवर्षिणी ॥
आत्मज्ञानानुगा टीका टीकतां पुरषोत्तमे ॥ १ ॥

इति श्रीमत्परमहंस. . . . . .शुद्धानंदपूज्यपादशिष्य. . . . भगवद्ज्ञानंद-ज्ञानविरचितात्मज्ञानोपदेशटीका समाप्त. ॥

॥ गोविंदाय परमात्मने नमः ॥

आत्मतत्त्वप्रदीप
(सटीक ईश्वरविलासदीपिका)

Ātmatattvapradīpa
(Comm. Iśvaravilāsadīpikā)

No. 123

599/1884-87

Size.—10¾ in. by 4⅝ in.

Extent.— 150 leaves ; 14 lines to a page ; 46 letters to a line.

Description.—Country paper fairly old and musty ; Devanāgarī characters ; handwriting clear and legible in two hands ; fols. numbered from 1–11 and 20–150 fols. 12–19 missing ; a few fols. only marked with pagination originally ; some only ruled with double black line borders ; at places the writing is very close and fairly difficult to read ; a few folios are eaten by worms ; red pigment is used for marking important passages, and yellow pigment for corrections.

Age.— About Saṁvat 1861.

Author.— Bhūdeva Śukla.

Begins.— fol. 1ᵇ

श्रीगणेशाय नमः ॥

विद्युद्गौरी. . . . . . etc.
ग्रंथारंभे. . . . . etc.

Text—

यस्य विश्वमयी मूर्तिः समस्तं नाम वाङ्मयं । etc.

Ends: — fol. 150ᵇ :

ननु यद्यपि ध्यात्मविद्यासु सतीषु . . .
पुनरन्ययैव - . . . . . . मातरुदरं गुरुतामुपैति ॥

इति श्रीमद्भूदेवशुक्लविरचितायां स्वकृतात्मतत्त्वप्रदीपटीकायां ईश्वरविलासदीपिकायां शेषतत्त्वनिरूपणं नाम दशमी कलिका समाप्ता ॥ समाप्तोयं ग्रंथः ॥ शुभं भवतु ॥ कल्याणमस्तु ॥ गणपतिर्जयतु ॥ ॥ ॥

संवत् १८६१ ना आषाडसुदि २ दिवसे शांडिल्लसगोत्रोत्पन्नकृपारामेणेदं पुस्तकं मूल्येन गृहीतं ॥

References:— (1) Mss—A-Aufrecht's Catalogus Catalogorum :— I, 41^b; II, 8^b.

आत्मतत्त्वप्रदीप (टीका-ईश्वरविलासदीपिका) — Ātmatattvapradīpa (with Comm. Īśvaravilāsadīpikā)

No. 124 — $\frac{554}{1886\text{–}92}$

Size.— 10⅛ in. by 4⅝ in.

Extent.— 138 leaves; 17 lines to a page; 50 letters to a line.

Description.— Country paper, fairly thick and greyish ; Devanāgarī characters ; handwriting small, but clear in the beginning, but getting smudged up towards the end ; borders ruled with double black lines ; occasional marginal notes and corrections ; yellow pigment occasionally used for corrections.

Age.— Saṁvat 1778.

Author.— Bhūdevaśukla.

Begins.— fol. 1^a.

ईश्वरविलासदीपिकाय० १३८

fol. 1^b

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

Comm.—

विद्युद्गौरी हिमकरमुखीपापकक्षाग्न्यशीला ।
भास्वद्भूषाकुचगिरियुगोद्धारताराध्रुवश्रीः ॥

मेध्ये सौधं शशिदलभृतः स्नेहतः प्रोल्लसंती ।
भाभिर्भिंद्यात् हृदयतिमिरं दीपिका कापि सा नः ॥ १ ॥

ग्रंथारंभे विघ्नविघाताय विहितमाशीरूपं मंगलं व्याख्यातृ-श्रोतॄणामनुषंगतो मंगलाय प्रबंधादौ निबध्नाति । यस्या इति ॥ etc.

Text.—

यस्या विश्वमयीमूर्त्तिः समस्तं नाम वाङ्मयं ॥
ब्रह्मांडगोलः प्रासादः सा प्रसीदतु देवता ॥ १ ॥

(*fol* 2[a])

निवृत्तिर्मनसो ध्यानं विरतिर्वचसां स्तुतिः ।
सन्यासः कर्मणां सेवा यस्य तद्दैवतं स्तुमः ॥ २ ॥

(fol. 2[b])

यस्यांबरमयीमूर्त्तिः परितश्च दिशोंबरं ॥
पांचालीसदृशां पायादपायात्परमेश्वरः ॥ ३ ॥ etc.

The Ms. is divided into ten Sections called कलिकाs, as follows:

No. of कलिका	Its name.	folio ending
I	नित्यानित्यवस्तुविवेचनं	17[b]
II	ईश्वरप्रतिपादनप्रमाणनिरूपणं	25[b]
III	प्रलयनिरूपणं	29[a]
IV	सृष्टिनिरूपणं	46[a]
V	ईश्वरजीवभेदनिरूपणं	53[a]
VI	जीवतत्त्वनिरूपणं	69[a]
VII	ईश्वरतत्त्वनिरूपणं	87[b]
VIII	प्रमाणतत्त्वनिरूपणं	105[b]
IX	प्रमेयतत्त्वनिरूपणं	134[b]
X	दोषतत्त्वनिरूपणं	138[b]

Ends—fol. 138[b]

मुहुर्मुग्धयद्युग्ममेतत् ॥

आधायस्यानुभवरसिकस्यांतरात्मन् मनस्ते ।
मान्या काचिद् शुचिरपि दशा श्रूयते स्मर्यते वा ॥

Comm.—

स्पष्टं ॥ स्वग्रंथस्य प्रामाण्यप्रतिपत्तये मूलग्रंथसम्मतिदर्शनपूर्वकं स्वकीर्त्यनुवृत्तये स्वनाम ग्रंथनाम च निबध्नाति ॥ कुसुमांजलिमित्यादि ॥

Text.—

कुसुमांजलिमालोच्य निरूप्य किरणावलिं ।
आत्मतत्वप्रदीपोयं भूदेवेन विनिर्मितः ॥ ॥

Comm.—

ननु बह्वीष्वध्यात्मविद्यासु सतीषु किं न्यायमतानुसारिणानेनात्मतत्वप्रदीपेनेत्यत आह ॥

Text.—

शास्त्रेषु दुर्गमतरेष्वपि तर्कविद्या ।
निष्कर्षपद्धतिरियं पुनरप्ययैव ॥
. . . .विविधेष्वपि शस्त्रधारा ।
तीर्थावगाहनविधौ कथं विशेषः ॥

Comm.—

ग्रंथं समापयति शातीत्यादिना ॥

मोक्षश्रियः स्थितिसरोरुहकर्णिकायां ।
स्वार्पणतस्य समये मणिकर्णिकायां ॥

देव त्वमेव भव मे गुरुरग्रतोपि
नो येन मातुरुदरं गुरुतामुपैति ॥ ॥

इति श्रीमद्भूदेवशुक्लविरचितायां स्वकृतात्मतत्वप्रदीपटीकायां ईश्वरविलासदीपिकायां शेषतत्वनिरूपणं नाम दशमी कलिका समाप्ता ॥ समाप्तोयो ग्रंथः ॥ संवत् १७७८ वर्षे चैत्रशुक्लतृतीयायां मंदवासरान्वितायां शाखाग्रामस्थेन भ० विश्वनाथात्मज। धरिधरात्मजेन मण्णाख्येन द्विजेन शुक्लश्रीभूदेवचरणारविंदरज.परमाण्वणीयसा लिखितेयं ईश्वरविलासदीपिका पठिता च ॥ श्रीरस्तु लेखकपाठकयोः ॥ श्री ॥ छ ॥

आत्मनिरूपण Ātmanirūpaṇa

No. 125 $\frac{17}{1866\text{-}68}$

Size.—8½ in. by 4½ in.

Extent.— 9 leaves; 12 lines to a page ; 32 letters to a line.

Description.— Country paper worm-eaten ; Devanāgarī characters ; handwriting small but legible ; the leaves are bound together by thick borders, cloth covered, bearing gold lettering class III D. आत्मनिरूपण-शंकराचार्य ; The fly-leaves bear the stamp of the Elphinstone College Library, Bombay. *The work is also called* स्वात्मनिरूपण, *which appears to be the more popular title.*

Age— Fairly old.

Author—Śaṅkarācārya.

Begins.— fol. 1ª.

अथ शंकराचार्यकृतस्वात्मनिरूपण प्रा.

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

श्रीगुरुचरणद्वंद्वं वंदे मथितद्वंद्वं ॥
श्रांतमहोपशांतिं यद्भूमयं यस्य भसितमातनुते ॥ १ ॥

देशिकवरं दयालुं वंदेहं निहतसकलसंदेहं ॥
यच्चरणद्वयमद्वयमनुभवमुपदिशति तापमस्यथं ॥ २ ॥

संसारदावपावकसंतप्तः सकलसाधनोपेतः ।
स्वात्मनिरूपणनिपुणैः वाक्यैः शिष्यः प्रबोध्यते गुरुणा ॥ ३ ॥ etc.

Ends.— fol. 9ª

अज्ञानाब्धिमिहिता विरचितविज्ञानपंकजोल्हासः ॥

fol. 9ᵇ

मानसगगनतलं मे भासयति श्रीनिदासगुरुभानुः ॥ १५६ ॥

॥ छ ॥ इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीमच्छंकराचार्यविरचितंस्वात्मनिरूपणं संपूर्णं ॥ ॥ श्रीसिद्धेश्वरार्पणमस्तु ॥ लिखितं स्वार्थं परार्थं च ॥

अदृष्टदोषाद्यतिविभ्रमाद्वा यत्किंचिदूनं लिखितं मयात्र ॥
तत्सर्वमार्यैः परिशोधनीयं कोपं न कुर्यात्खलु लेखकस्य ॥ छ ॥
शुभमस्तु ॥ छ ॥

References.—(1) Mss.—A-Aufrecht's Catalogus Catalogorum.—
I, 41^b, 751^b, 773^b; II, 181^a; III, 155^b.

(2) Printed Editions.—

(1) Śaṅkarācārya-pañcaratna, edited with a Gujarati translation by Jayarāma Raghunātha, Bombay, 1892.

(2) Select works of Ś., Sanskrit text and English translation by S. Venkataramanan, Madras, 1911, -2nd. ed. 1921.

आत्मबोध — Ātmabodha

No. 126 — $\frac{133}{1883\text{-}84}$

Size.—5⅜ in. by 2⅞ in.

Extent.—15 leaves; 5 lines to a page; 18 letters to a line.

Description.— Country paper thin and greyish, not very old; Devanāgarī Characters ; handwriting bold, uniform and very clear ; the folios are double-folded and arranged in book-form ; red ink used for indicating the verse-numbers in the form of two double daṇḍas ; yellow pigment used for occasional corrections ; every alternate letter in the colophon is in red ink.

Age. —Fairly recent.

Author.—Śaṅkarācārya.

Begins.— fol. 1^b.

श्रीगणेशाय नमः ॥
ॐ तपोभिः क्षीणपापानां शांतानां वीतरागिणां ।
मुमुक्षूणामपेक्ष्योयमात्मबोधो विधीयते ॥ १ ॥

बोधोऽन्यसाधनेभ्यो हि साक्षान्मोक्षैकसाधनं ।
पाकस्य वन्हिवज्ज्ञानं विना मोक्षो न सिध्यति ॥ २ ॥ etc.

Ends.— 1^a.

चिदेवपंचभूतानि चिदे-

(fol. 1^b)

व भुवनत्रयं ।
विज्ञातमधुना साधयद्दमेव चिदेव हि ॥ ६९ ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यविरचितमात्मबोधप्रकरणम् ॥

References.— (1) Mss.—A-Aufrecht's Catalogus Catalogorum :— I 4^a, 626^b, II 8^b, 188^b, III 10^b.

B.—Descriptive Catalogues :—

Ind. Off. Cat. I, iv, Nos. 2294-6 ; II, ii, Nos. 5973 (3), 5938-9.

Mad. Cat. IX, Nos. 4547-53 ; 4554-57 (-savyākhyā) 4558.

Mitra, *Notices* iv, No. 1677.

(2) Printed Editions :—

(1) Selected works of Śankarācārya, translated with original Sanskrit text, by S. Venkataramanan, Madras 1921.

(2) Hæberlin's Sanskrit Anthology.

(3) Edited by F. E. Hall, Mirzapore, 1852.
Translated—

(1) by Charles Johnston, New York, 1897.

(2) (in German) by Franz Hartmann, Leipzig, 1895.

आत्मबोधव्याख्या Ātmabodhavyākhyā

No. 127 $\frac{135}{1883\text{-}84}$

Size.— 6½ in. by 10½ in.

Extent.— 9½ leaves ; 28 lines to a page; 27 letters to a line.

Description.— Country paper; *Śāradā* characters; handwriting

clear, legible and uniform though very small ; yellow pigment used for corrections ; complete.

Author.— Śankarācārya.

Begins.—

ॐ नमः सरस्वत्यै ॥ श्रीविघ्नहर्त्रे नमः ॥

अथात्मबोधटीकालिख्यते ॥ ॐ शतमखपूजितपादं शतपथमननमाप्यरोधराकारम् । सितकमलायतनेत्रं सीतावामांगमाश्रये रामम् ।

तत्र भगवान् शंकराचार्यउत्तमाधिकारिणो वेदांतं प्रस्थानत्रयं निर्माय तदवलोकनासमर्थानां मंदबुद्धीनामनुग्रहार्थं वेदांतसिद्धांतसंग्रथनेनात्मबोधाख्यं प्रकरणं द्विदर्शयिषुः प्रतिजानीते ॥

तपोभिः क्षीणपापानां शांतानां वीतरागिणाम् ।
मुमुक्षूणां मुमुक्षूनामात्मबोधो विधीयते ॥ १ ॥

कृच्छ्रचांद्रायणनित्यनैमित्तिकाद्यनुष्ठानरूपैः तपोभिः क्षीणानि पापानि रागाद्यंतःकरणदोषो येषां ते । नित्यनैमित्तिकैरेव ॥

Ends.—

यो विनिष्क्रियः परमहंसः स स्वात्मतीर्थं भजते स सर्वज्ञस्सर्वज्ञः सर्वगत· परमात्मस्वरूपत्वात् अमृतो मुक्तो भवेत् कथं स्वात्मतीर्थं दिग्देशकालाद्यनपेक्ष्यैव सर्वगतं शीतादि द्वंद्वदु.खानि हरति इति शीतादिद्व(द्वं)द्वनिःसुखं मोक्षानंदप्रापकत्वात् । इतर तीर्थेषु तद्विपरीतं द्रष्टव्यं तस्मात् आत्मतीर्थंस्नातस्य न किंचिदवशिष्यत इति भावः ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यगोविंदभगवत्पूज्यपादशिष्यश्रीमत्परमहंसश्रीशंकराचार्यविरचितात्मबोधप्रकरणं सटीकं संपूर्णीकृतम् ॥ ॥ शुभमस्तु.

आत्मबोध — Ātmabodha
(सटीक) — (with Commentary)

No. 128 — $\frac{49}{\text{Viśrāma (i)}}$

Size.— 10¾ in. by 5 in.

Extent.— 17 leaves; 10 lines to a page; 34 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characteis; handwriting beautiful, bold, uniform and clear ; borders ruled with *double red lines; brown pigment used to mark verse-num*bers and important words ; text in the centre and commentary above and below it ; corrections and additions occasionally seen in the margin , total number of verses 67.

Age.— Not very old.

Author.— Śankarācārya.

Begins.— fol. 1[b] Text.—

ॐ नमः। श्रीपरमात्मने नमः।

तपोभिः क्षीणपापानां शांतानां वीतरागिणां। etc.

Comm —

ॐ श्रीगणेशाय नमः। ॐ श्रीपरमात्मने नमः।

शतमखपूजितपादं . . . . .

. . . . मेत्रं सीताछायांकमाश्रये रामं ॥ १ ॥

तत्र इह भगवान्. . . . . निर्दर्शयिषुः प्रतिजानीते। तपोभिरिति etc.

Ends.— *fol.* 17[a] Text.—:

दिग्देशकालघनपेक्ष्य सर्वगं . . . .

. . . . . सर्वगतामृतो भवेत् ॥ ६७ ॥

इति श्रीमत्परमहंस . . . गोविंदभगवत्पूज्य . . . . शिष्यश्रीमत् शंकराचार्यविरचितात्मबोधप्रकरणं संपूर्णं ॥ शुभं भवतु ॥

Comm.—

. . . न किंचिदवशिष्यत इति भावः ॥ ६७ ॥

इति एतद्विज्ञानसर्वस्य शास्त्रं नित्यं विलोकयेत्॥

यस्तश्रद्धापरो भूत्वा तस्यात्मानं प्रकाशते ॥ १ ॥

इति श्रीआत्मबोधटीकायां संपूर्णं ॥ शुभं भवतु॥ श्रीः

आत्मबोध (सटीक) | Ātmabodha (with Commentary)

No. 129 | $\frac{117\text{-B}}{1902\text{-}07}$

Size.— 10⅝ in. by ¼ in.

Extent.— 9 leaves; 15 lines to a page; 36 letters to a line.

Description.— Country paper; Devanāgarī characters; handwriting good. For further particulars see Ms. No. 117-A of 1902-07. The text is in the centre with Comm above and below it. Red chalk marks important words in Comm. Yellow pigment used for corrections. On the last fol. text and comm. intermingled. Moreover the comm. is attributed to Śaṅkarācārya.

Age.— Fairly old.

Author.— Śaṅkarācārya.

Begins.— fol 1^{b}, Text—

तपोभिः क्षीणपापानां शांतानां वीतरागिणां ॥
मुमुक्षूणामपेक्षोयमात्मबोधो विधीयते ॥ १ ॥ etc.

Comm.—

श्रीकृष्णाय नमः ॥
शतमखपूजितपादं शतपथमनसोप्यगोचराकारं ॥ etc.
तत्र इह भगवान् शंकराचार्य उत्तमाधिकारिणो etc.

Ends.—fol. 9^{b} Comm.—

इतरतीर्थेषु तद्विपरीतं द्रष्टव्यं ॥ तस्मादात्मतीर्थगतस्य विवेकिनो न किंचिद्‌-
पशिष्यत (fol. 9^{b}) इति भावः ॥ ६८ ॥

fol. 9^{b}: Text.—

एतद्विशाय सर्वत्र शास्त्रं नित्यं विलोकयेत् ॥
यस्तु श्रद्धापरो भूत्वा तस्यात्मा संप्रकाशते ॥ १ ॥

Comm.—

इति श्रीमच्छंकराचार्यविरचितात्मबोधटीका समाप्ता ॥ ॥ श्रीरस्तु ॥

Text.—

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य्यगोविंद . . . . . शिष्य . . शंकराचार्यविरचितात्मबोधप्रकरणं संपूर्णं ॥ ॥ शुभं भवतु ॥

आत्मबोध (सटीक) — Ātmabodha (with Commentary)

No. 130 — $\frac{50}{\text{Viśrāma (1)}}$

Size.— $11\frac{5}{8}$ in. by $5\frac{1}{4}$ in.

Extent.— 30 leaves; 8 lines to a page; 27 letters to a line.

Description.– Country paper; Devanāgarī characters; handwriting large, bold and uniform; borders ruled with double red lines; text in the centre, commentary above and below it; yellow pigment used for marking corrections, of which there are many ; number of verses in the text = 69. At the end of text verses or commentary on them, there are short prayers of an expletive nature such as श्रीहरे or श्रीवासुदेवहरे etc. [see foll. 3ᵃ; 4ᵃ, ᵇ; 6ᵃ, ᵇ; 7ᵃ, ᵇ; etc.]; occasional marginal corrections and notes.

Age.— Not old.

Author.— Śaṅkarācārya.

Begins.— fol. 1^b Comm.—

श्रीगणेशाय नमः ॥

आतमस . . . . ॥ १ ॥ etc.

इह खलु भगवान् . . . प्रतिजानीते । तपोभिरिति ॥

fol. 2ᵃ: Text.—
तपोभिः क्षीणपापानां .. .. etc.

Ends.— fol. 22ᵇ Text.—

एतद्विज्ञानसर्वस्वं शास्त्रं नित्यं विलोकयेत् ॥
यस्तु श्रद्धापरो भूत्वा तस्यात्मा संप्रकाशते ॥ ६९ ॥
श्रीरामः ॥

Comm.—

इदानीं एतत्प्रकरणश्रवणफलमाह ॥ एतदिति ॥ इदं ज्ञानसर्वस्वं ज्ञानसाधनं शास्त्रं नित्यं आवृत्या श्रद्धालुरवधारयेत् ॥ अभ्यसेत् तस्यात्मा संप्रकाशते प्रकटो भवति तस्य सर्वः प्रपंचः आत्मरूपो भवतीत्यर्थः ॥ ६९ ॥ ॥ इति श्रीआत्मबोधटीका समाप्ता ॥

आत्मबोध (सविवरण) — Ātmabodha (Savivaraṇa)

No. 131 — $\frac{680}{1887\text{–}91}$

Size.— 11⅞ in. by 5¹⁄₁₆ in.

Extent.— 16 leaves ; 10 lines to a page ; 35 letters to a line.

Description.— Country paper thin and grey ; Devanāgarī characters ; handwriting bold and clear ; commentary written above and below the text ; leaves are double and single by turns ; No. of verses = 68.

Age.— Śaka 1713.

Author.— Śaṅkarācārya.

Begins.—fol. 1ᵃ :

आत्मबोधनामकोऽयं ग्रंथ इति ज्ञेयं श्रीकृष्णो जयति ।

fol. 1[b]

तपोभिः . . . आत्मबोधोभिधीयते ॥ १ ॥ etc.

Comm.—

श्रीकृष्णाय नमः ॥

शतमख . . . .

. . . सीतावामांकमाश्रये रामं ॥ १ ॥

अथ तत्र भगवान् . . . प्रतिजानीते तपोभिरिति ॥ etc.

Ends.— fol 16[a] Text —

द्विग्देश . . . .

. . . . गतोऽमृतो भवेत् ॥ ६८ ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीमच्छंकराचार्यविरचित आत्मबोधः समाप्तः श्रीकृष्णो जयति

Comm.—

तस्मादात्मतीर्थे . . . न किंचिदवशिष्यत इत्यर्थः ॥ ६८ ॥

एतद्विज्ञानसर्वस्वं शास्त्रं नित्यं विलोकयेत् ।
यस्तु श्रद्धापरो भूत्वा तस्यात्मा संप्रकाशते ॥ १ ॥

इति श्रीशंकराचार्यविरचितात्मबोधविवरणं समाप्तं शाके १७१३ विरोधिकृन्नामसंवत्सरेऽश्विनशुक्लचतुर्दश्यां लिखितमिति ज्ञेयं

fol. 16[b]

॥ समाप्तोऽयमात्मबोधः पत्राणि १६ श्रीकृष्णो जयति ॥

आत्मबोध
(सुबोधिनी टीका)

Ātmabodha
(Subodhinī ṭīkā)

No. 132

748
1891-95

Size.— 13¼ in by 5½ in

Extent.— 11 leaves, 10 lines to a page, 47 letters to a line.

Description.— Country paper thin, mended at places ; Devanāgarī Characters; handwriting large and clear but very careless ; borders ruled with double black lines ; text is in the centre and commentary above and below ; red pigment used to mark important words in the commentary ; and yellow pigment for corrections ; marginal corrections and additions on several foll.; total number of verses = 65.

Age.— Not very old.

Author.— Śaṅkarācārya.

Begins.— fol. 1[b] Text.—

६० श्रीगणेशाय नमः ॥

तपोभिः क्षीणपापानां etc.

Comm.—

श्रीसच्चिदानंदमूर्त्तये नमः ॥

इह भगवान् शंकराचार्य उत्तमाधिकारिणां . . . . . प्रतिजानीते तपोभिरिति ॥ etc.

Ends.— fol. 11[a] Text.—

दिग्देशकालाद्यनपेक्षसर्वगं . . . .

. . . . गतोमृतो भवेत् ॥ ६५ ॥

इति श्रीमत्परमहंस . . . . . . गोविंदभगवत्पूज्यपादश्रीमच्छंकराचार्यविरचितं आत्मबोधप्रकरणं समाप्तम् ॥ ॥

Comm.—

इतरतीर्थ-स्नातस्य किं देव शिष्यत इति भाव ६५ इति श्रीमत्परम . . . . . . गोविंदभगवत्पूज्यपादश्रीमच्छंकराचार्यविरचितायां सुबोधिनीटीका संपूर्णम् शुभमस्तु ॥·

संप्राप्य परमं तत्त्वं पूर्णो भवकल्पितः
संसारोद्धारणार्थाय विचराम्यभमंडले ॥ १ ॥

आत्मबोध (सटीक)

Ātmabodha (Saṭīka)

No. 133 $\frac{306}{1899\text{–}1915}$

Size.— 12⅝ in. by 5½ in.

Extent.— 12 leaves ; 12 lines to a page ; 42 letters to a line.

Description.— Modern paper, water-lined ; Devanāgarī characters; handwriting legible and uniform ; text and commentary distinguished respectively by large and small writing ; text in the centre of a folio in between the commentary; number of verses = 67 ; a smudge of ink on fol. 10^b ; occasional marginal notes.

Age.—A fairly modern copy.

Author.—Śaṅkarācārya.

Begins.—fol. 1^b Text—

तपोभिः क्षीणपापानां etc.

. . मोक्षो न सिध्यति ॥ २ ॥

Comm —

श्रीगणेशाय नम॰ ॥ श्रीसच्चिदानंदगुरवे नमः ॥ खलु इह भगवान्‌-शंकराचार्य उत्तमाधिकारिणां . . etc.

प्रतिजानीते । तपोभिरिति ॥

Ends.—fol, 12^a Text.—

दिग्देशकालाद्यनपेक्ष सर्वं . . .

. . . . सर्वगतोमृतो भवेत् ॥ ६७ ॥

Comm.—

कथं भूतं स्वात्मतीर्थं दिग्देशकालाद्यनपेक्षमेव सर्वगं शीतादिद्वंद्वसुखदुःखा-दीनि हरतीति शीतादिहरंनित्यसुखं मोक्षानंदप्रापकत्वात् ॥ इतरतीर्थेषु तद्वि-परीतं दृष्ट्यं तस्मादात्मतीर्थे स्नातस्य न किंचिदवशिष्यत इति भावः ॥६७॥

छ छ छ छ

आत्मबोध (सटीक)

Ātmabodha (with Commentary)

No. 134

307
1899-1915

Size.— 11⅛ in. by 4½ in.

Extent.— 10 leaves ; 17 lines to a page ; 48 letters to a line.

Description.— Country paper, old and musty, worm-eaten at places ; Devanāgarī characters ; handwriting clear, uniform and legible, slightly larger for the text portion and smaller for the commentary ; text in the centre, commentary above and below it ; borders ruled with double purple lines ; red pigment used for verse-numbers and important passages ; marginal notes and corrections on many foll.; yellow pigment occasionally used for corrections ; No. of varses = 68.

Age.— Saṁvat 1754, Śaka 1619.

Author.— Śaṅkarācārya.

Begins.— fol. 1[b] Text—

॥ श्रीरामाय नमः ॥ तपोभिः क्षीणपापानां etc.

Comm.—

॥ दं ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीपरमात्मने नमः ॥

शतमखपूजितपादं . . .

. . . नेत्रमुमाछायांकमाश्रये शंभुं ॥ १ ॥

इह भगवान् . . . प्रतिजानीते ॥ छ ॥ ॥ etc.

Ends.—fol. 10[a] Text—

दिग्देश . . . निरंजनं ॥

यः . . . गतोमृतोभवेत् ॥ ६८ ॥

इति श्रीमच्छंकरविरचितं आत्मबोधप्रकरणं ॥ श्रीः ॥

Comm.—

....न किंचिदवशिष्यत इति भावः ॥ इति श्रीमत्परमहंस . . . गोविंद . . . . पादश्रीमच्छंकराचार्यविरचितात्मबोधप्रकरणं सटीकं संपूर्णं ॥ शुभं भवतु ॥ श्रीः ॥ श्रीः ॥ संवत् १७५४ शाके १६१४ भाद्रपद-शुक्लाष्टम्यां रवौ लिखितमिदं हरिकृष्णेन स्वपरार्थं ॥ श्रीः ॥

आत्मबोधप्रकरण (सटिप्पण)

Ātmabodhaprakaraṇa (Saṭippaṇa)

No. 135

$\frac{225}{1882-83}$

Size.— ४ in. by 4¾ in.

Extent.— 33 leaves; 6 lines to a page, 30 letters to a line.

Description.— Country paper, badly preserved and eaten up by worms; Devanāgarī characters; handwriting bold and clear; borders ruled with two double black lines; red pigment used for marking verse-numbers and important words, yellow for occasional corrections; total number of verses = 68; text in the centre, commentary above and below it.

Age.— Fairly old.

Author.— Śankarācārya

Ends· — fol. 1ᵇ Comm.

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

रामम्म . . . .

. . . नेश्रमुमाशयांकमाश्रये शंभुं ॥ १ ॥

इह खलु भगवान्.... (fol 2ᵃ) निदर्शयिषुः प्रतिजानीते ॥ तपोभिरिति॥

fol. 2ª Text :

.·. ॥ ॐ श्रीपरमगुरुभ्यो नमः ॥

तपोभिः क्षीणपापानां . . . . . ।

. fol. 2ᵇ मुमुक्षूणां . . . विधीयते ॥ १ ॥ etc.

Ends. fol. 33ª Text–

दिग्देश . . . .

. . . गतोमृतोभवेत् ॥ ६८ ॥

Comm.— fol. 33ᵇ

. . तस्मादागमतोपि ज्ञातव्य . .

. . . अवतिष्ठत इति भावः ॥ ६८ ॥

इति श्रीमत्परमहंस . . . गोविन्दभगवत्पूज्यपाद . . . श्रीमच्छंकराचार्यविरचितं आत्मबोधप्रकरणं सटिप्पणं संपूर्णं ॥

Begins.— fol. 1ᵇ:

श्रीरामचंद्राय नमः ॥

शतमखपूजितपादं शतपथमनसोप्यगोचराकारं ।
विकसितजलरुहने(त्र)मुमासहायमाश्रये प्रभुं ॥ १ ॥

इह खलु भगवान् शंकराचार्य उत्तमाधिकारिणां - . . .
. . . प्रतिजानीते ॥ तपोभिरिति ॥ etc.

Ends fol. 4ᵃ:

. . . इतरतीर्थेषु तद्विपरीतदृष्टव्यं तस्मादात्मतीर्थे
. . . . अवशिष्यते इति भावः ॥ ६८ ॥

इति श्रीमत्परमहंस . . . . गोविंदभगवतः पूज्यपादः श्रीमच्छंकराचार्यविरचितात्मबोधप्रकरणं टीका संपूर्ण।। संवत् १८३५ मति आश्विन शुक्ल १२ रविवासरे लिखितं शंभुरामेण श्रीगंगाहरपुरवरमध्ये शुभं भवेत्

आत्मबोध (प्रकरण) (सटीक)

Ātmabodha (prakarana) (with Commentary)

No. 137

268 / 1895-98

Size.— 8¼ in. by 4⅛ in.

[illegible] 28 leaves, 7 li[illegible] , 26 [illegible]

[illegible] .— Country [illegible] an[illegible] Devanāga[illegible] [illegible]acters; ha[illegible] d, unifor[illegible] [illegible]ers ruled w[illegible] lin[illegible] used [illegible]te the ver[illegible] da[illegible] [illegible]ntains 6[illegible]

A[illegible] old.

Au[illegible] ya.

Begins.— fol. 1b

॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥

Comm.—

ज्ञानमग्नप्रशिवपादं etc. . . .

आत्मबोधाख्यं प्रकरणं निदिद्ध्यासिषुः प्रतिजानीते ॥

श्लोकः ॥ Text. ॥ तपोभिः क्षीणपापानां etc.

Ends— fol. 28a

. . . तस्मादात्मतीर्थं स्नातस्य न किंचिदवशिष्यत इति भावः

इति श्रीमत् . . . श्रीमच्छंकरभगवत्पादकृतौ आत्मबोधप्रकरणं समाप्तं संपूर्णं ॥ ॥

आत्मबोध (-प्रकरण) (सटीक)

Ātmabodha (-prakaraṇa) (with Commentary)

No. 138

352-B
1875-1902

Size.— 8¼ in. by 4¼ in.

Begins.— fol. 1^b:

श्रीरामचंद्राय नमः ॥

शतमखपूजितपादं शतपथमनसोप्यगोचराकारं ।
विकसितजलरुहने(त्र)मुमासहायमाश्रये प्रभुं ॥ १ ॥

इह खलु भगवान् शंकराचार्य उत्तमाधिकारिणां - .. . .
. . . . प्रतिजानीते ॥ तपोभिरिति ॥ etc.

Ends. fol. 4^a:

. . . इतरतीर्थेषु तद्विपरीतदृष्टत्वं तस्मादात्मतीर्थे
. . . . अवशिष्यते इति भावः ॥ ६८ ॥

इति श्रीमत्परमहंस . . . गोविंदभगवतः पूज्यपादः श्रीमच्छंकराचार्यविरचितात्मबोधप्रकरणं टीका संपूर्णं॥ संवत् १८३५ मति आश्विन शुक्ल १२ रविवासरे लिखितं शंभुरामेण श्रीगंगाहरपुरवरमध्ये शुभं भवेत्

आत्मबोध (प्रकरण) — Ātmabodha (prakaraṇa)
(सटीक) — (with Commentary)

No. 137 — $\frac{268}{1895\text{–}98}$

Size.— 8¼ in. by 4½ in.

Extent.—28 leaves ; *7 lines to a page* ; *26 letters to a line.*

Description.— Country paper, thick and greyish ; Devanāgarī characters ; handwriting bold, legible and uniform ; borders ruled with double red lines ; red pigment used to indicate the verse-text; red daṇḍas enclose verse-numbers; Ms. contains 68 verses.

Age.— Not very old.

Author.— Śaṅkarācārya.

Begins.— fol. 1b

॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥

Comm.—

नतमगपूजितपादं etc. . . .

आत्मबोधाख्यं प्रकरणं निदिदर्शयिषुः प्रतिजानीते ॥

श्लोक ॥ Text. ॥ तपोभिः क्षीणपापानां etc.

Ends— fol. 28a

. . . तस्मादात्मतीर्थे स्नातस्य न किंचिदवशिष्यत इति भावः

इति श्रीमत् . . . श्रीमच्छंकरभगवद्विरचितं आत्मबोधप्रकरणं समाप्तं संपूर्णं ॥ ॥

आत्मबोध (-प्रकरण) (सटीक) | Ātmabodha (-prakaraṇa) (with Commentary)

No. 138 | 352-B 1895-1902

Size.— 8¼ in. by 4¼ in.

Begins.— fol. 1^b.

श्रीमंगलमूर्तीजयति ॥

दशमखपूजितपादं शतपथमनसोप्यगोचराकारं ।
विकसितजलरुहनेत्रं सीताछायांकमाश्रये रामं ॥ १ ॥

तपोभिः क्षीण . . . . ।
. . . ऽत्मबोधो विधीयते ॥ २ ॥ ७ ॥

Comm.—

तत्र इह भगवान्० शंकराचार्य उत्तमाधिकारिणां वेदांतप्रस्थानत्रयं निर्माय . . . etc.

Ends.— fol. 17^b

इतरतीर्थेषु लक्ष्यरितं द्रष्टव्यं ॥
तस्मादात्मतीर्थरतस्य न किंचिदवशिष्यते इति भावः ॥

श्री ॥ छ ॥ इति श्रीपरमहंसपरिव्राजकाचार्यवर्यगोविंदभगवत्पूज्यपाद-शिष्यश्रीपरिव्राजकाचार्यविरचितात्मबोधप्रकरणं सटीकं संपूर्णं ॥ शुभमस्तु ॥

यादृशं पुस्तकं दृष्ट्वा तादृशं लिखितं मया ॥
यदि शुद्धमशुद्धं वा मम दोषो न दीयते ॥ १ ॥

भग्नपृष्टिकटिग्रीवाबद्धमुष्टिरधोमुखः ॥
कष्टेन लिखितं ग्रंथं यत्नेन परिपालयेत् ॥

आत्मबोध (–प्रकरण) Ātmabodha (–prakaraṇa)
(सव्याख्यान) (Savyākhyāna)

No.139 $\frac{353}{1895\text{–}1902}$

Size.— 9¾ in by 4¼ in.

Extent.— 12 leaves; 12 lines to a page; 42 letters to a line.

Description.— Country paper, old and worn out; Devanāgarī

characters ; handwriting clear and legible, but not uniform; borders ruled by double black lines ; several marginal corrections are found ; folios 1 and 12 decorated with ink designs ; fol. 1[a] has on the left an illustration of शिवलिंग ; yellow pigment is occasionally used for corrections.

Age.— The Ms. appears very old, (Śaka 1684).

Author.—Śaṅkarācārya.

Begins.— fol. 1[b]

श्रीगणेशाय नमः ॥ रामकृष्ण ॥

शतमखपूजितपादं etc. ॥ १ ॥
इह भगवान् शंकराचार्यः उत्तमाधिकारिणां...
... ... प्रतिजानीते ॥ etc.

Text—

तपोभिः क्षीणपापानां शांतानां वीतरागिणां
मुमुक्षूणामपेक्षाय ॥ मात्मबोधो विधीयते ॥ १ ॥ etc.

Ends.—fol. 12[a]

इतरतीर्थेषु तद्विपरीतं दृष्टव्यं तस्मादात्मतीर्थे तस्य न किंचिदवशिष्य इति भावः ॥

चिदेव पंचभूतानि चिदेव...त्रयं ।
विज्ञातमधुना सम्यगहमेव चिदेव हि ॥

इति वचनात् ॥ छ ॥ इति श्रीमत्......गोविंद......शिष्यश्रीशंकरभगवत्पादाचार्यविरचिताऽत्मबोधप्रकरणटीका समाप्ता ॥ छ ॥ छ ॥

शके १६८४ चित्रभानु० अश्विन वद्य २ इंदुवासरे श्रीघृष्णेश्वराख्यजोतिर्लिंगसंनिधौ लिखितं वेरुळाख्यपुरे रामकृष्णसुक्लिना ॥ ॥ राम राम. . . रामकृष्ण . . . ॥ ॥

आत्मबोधप्रकरण
(सटीक)

Ātmabodhaprakaraṇa
(with Commentary)

No. 140

$\frac{354}{1895-1902}$

Size.— 8⅜ in. by 5⅞ in.

Extent.— 12 leaves; 13 lines to a page; 39 letters to a line.

Description.— Country paper, old and worm-eaten; Devanāgarī characters; handwriting bold and clear; commentary and text separated on each leaf, the text being in the centre and the commentary at the beginning and end.

Age.— Saṁvat 1857, Śaka 1722.

Author— Śaṅkarācārya.

Begins.— fol. 1b Text—

तपोभिः क्षीणपापानां शांतानां वीतरागिणां ।
मुमुक्षूणामपेक्ष्योयमात्मबोधो विधीयते ॥ १ ॥

Comm.—fol. 1b

श्रीगणेशाय नमः ॥

शतमखपूजि(त)पादं शतपथमनसोप्यगोचराकारं ॥
विकशितजलरुहनेत्रमुमाछायांकमाश्रये शंभुं ॥ १ ॥

इह भगवान् शंकराचार्य्यं उत्तमाधिकारिणां वेदांतप्रस्थानग्रंथं निर्म्मांय तदवलोकनाऽसमर्थांनां मंदबुद्धीनामनुग्रहार्थं सर्ववेदांतसिद्धांतसंग्रहमात्मबोधाख्यं प्रकरणं. . . चिकीर्षुः प्रतिजानीते कृछ्रचांद्रायणनित्यनैमित्तिकाद्यनुष्ठानरूपैस्तपोभिः क्षीणानि पापानि etc.

Ends.—fol. 12a Text—

दिग्देशकालाद्यनपेक्ष्य सर्वगतं ।
शीतादिहृन्नित्यसुखं निरंजनं ॥
यः स्वात्मतीर्थं भजते विनिःक्रियः ।
स सर्ववित्सर्वगतोमृतो भवेद् ॥ ६८ ॥

Comm.—

स्वमोक्षानंदप्रापकत्वात् इतरतीर्थेषु तद्विपरीतं द्रष्टव्यं तस्मादात्मतीर्थे स्नातस्य न किंचिदवशिष्यत इति भावः ॥ ६८ ॥

इति श्रीमच्छंकराचार्यविरचितात्मबोधप्रकरणं सटीकं समाप्तम् । भवानीरामेण वृंदावने लिपिकृता शुभं भूयात् ॥ संवत् १८५७ वर्षे शाके १७२२ प्रवर्तमाने भाद्रपदकृष्ण १३ त्रयोदश्यां सोमदिने श्रीरस्तु ॥ श्रीः ॥

आत्मबोधप्रकरण Ātmabodhaprakaraṇa

No. 141 — 308 / 1899–1915

Size.— 8¼ in. by 5 in

Extent.— 3 leaves; 14 lines to a page; 32 letters to a line.

Description.— Country paper old and musty; Devanāgarī characters; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled with double red lines, marginal corrections occasionally seen; reddish pigment carelessly thrown on fol. 2[b].

Age.— Śaka 1643.

Author.— Śaṅkarācārya.

Begins.— fol. 1[a]

श्रीगणेशाय नमः ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

तपोभिः क्षीणपापानां etc.

Ends—fol. 3[b]

दिग्देशकालाद्यनपेक्ष्य सर्वगं शीतादिहृन्नित्यसुखं निरंजनं ॥
यः स्वात्मतीर्थं भजते विनिःक्रियः स सर्ववित् सर्वगतोऽमृतो
भवेत् ॥ ६९ ॥

इति श्रीपरमहंसपरिव्राजकाचार्यगोविंदपादपूज्यशिष्यशंकरभगवतः कृतौ आत्मबोधप्रकरणं समाप्तं ॥ ॥

शालिवाहन शके १६४३ प्लवाब्दे ज्येष्ठशुक्लद्वादश्यां मद्गुरुलोपाह्वलक्ष्मणोऽलिखत्

मोक्षो विषयवैरस्यं बंधो वैषयिको रसः ।
एतावदेव विज्ञानं यथेच्छसि तथा कुरु ॥ १ ॥

यच्चिंतितं तदपि दूरतरं प्रयाति
यच्चेतसापि न कृतं तदिहाभ्युपैति ॥
प्रातर्भवामि वसुधाधिपचक्रवर्ती
सोहं व्रजामि दिवसे जटिलस्तपस्वी ॥ १ ॥

आत्मबोध (प्रकाश) (सटीक)

Ātmabodha (prakāśa) (with Commentary)

No. 142 — 746 / 1891-95

Size.—9¼ in. by 4 in.

Extent.— 20 leaves ; 8 lines to a page; 30 letters to a line.

Description.— Country paper brownish, old and worn out ; Devanāgarī characters ; handwriting large and legible ; red pigment frequently used to mark important words on passages ; yellow pigment for corrections ; paper badly coloured or discoloured at places ; mended on many places by white pieces of modern paper ; Ms. contains 67 verses.

Age.—Rather old.

Author.— Śaṅkarācārya.

Begins.—fol. 1^a : Text—

तपोभिः क्षीणपापानां etc.

Comm.—

श्री परब्रह्मणे नमः ॥ ॥

शतमखपूजितपादं शतपथमनसोप्यगोचराकारं etc.
प्रतिजानीते तपोभिरिति . . etc.

Ends.—fol. 19^b Text—

दिग्देश . . . .
. . . सर्वगतोमृतो भवेत् ॥ ६७ ॥

fol. 20^a Comm.—

स्वात्मतीर्थं कालाद्यनपेक्षैव . . . . इत्यर्थः ॥ इति श्रीपरमहंस . . . गोविंद . . . शिष्य श्रीशंकर . . . . विरचित आत्मबोधप्रकाशः समाप्त. ॥ छ . . .

श्लोकैकं धृतराष्ट्रस्य नव दुर्योधनस्य च ।
त्रिंशतासंजयप्रोक्ता वेदाद्यावर्जुनस्य च ॥ १ ॥

तत्वावबोधो वेदाब्धिपंचकेशवनिर्मिताः ।
एवं गीताप्रमाणस्य श्लोकाः सप्तशतानि च ॥ २ ॥

आत्मबोधटीका Ātmabodhaṭīkā

No. 143 — 134 / 1883-84

Size.— 3¾ in. by 5⅞ in.

Extent.— 104^a-135^b leaves ; 15 lines to a page ; 11 letters to a line.

Description.— Country paper; Devanāgarī Characters ; handwriting medium, bold and uniform ; Ms. in book form, bound with four other works ; no border rulings ; generally a clean copy ; marginal glosses and corrections occasional.

Age.— End of codex bears the following date :

सं. २१ पौष्ठ ति. १५ सोमवारे पाद्लितेति चित्रं

Author.— Śaṅkarācārya.

Begins.—fol. 104ᵃ

अत्यात्मबोधटीका लिख्यते ।

श्रीगणेशाय नमः ॥ ॐ

तपोभिः क्षीणपापानां शांतानां वीतरागिणां ॥
मुमुक्षूणामपेक्षोयमात्मबोधो विधीयते ॥ etc.

Ends.—fol. 135ᵃ.

नित्यसुखं मोक्षानंदप्रापकत्वात् इतरतीर्थेषु तद्विपरीतं द्रष्टव्यं तस्मादात्मतीर्थस्नानस्य न किंचिदवशिष्यते इति भावः ६७

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यगोविंदभगवत्पूज्यपादश्रीशंकराचार्यविरचितात्मबोधप्रकरणं सटीकं समाप्तम् ॥

आत्मबोध (सटीक) — Ātmabodha (with Commentary)

No. 144 — 251 / 1892-95

Size.— 10½ in. by 5 in.

Extent — 6 leaves, 16 lines to a page; 50 letters to a line.

Description.—Country paper thin but strong; Devanāgarī characters; handwriting small, clear and very beautiful; the text is written in the centre of the folio and the commentary is written above and below the text ; the writing of the text is slightly bolder than that of the commentary ; these two are separated by doubled red lines ruled above and below the text;

borders ruled with double red lines ; single red lines above and below the commentary ; verse-numbers marked with brown pigment as well as verse-citations in the commentary ; text portions in the commentary are also marked in the same manner ; there are 67 verses in the text.

Age.— Saṁvat 1884, Śaka 174...

Author.— Sarvottamācārya.

Begins.— fol. 1ᵃ. Text—

॥ एद० ॥ अहर्निशं ध्यायमानैर्यद् दुर्ज्ञेयं सुयोगिभिः ।
नमः सद्ब्रह्मणे तस्मै कर्मासिस्तनयित्नवे ॥ १ ॥

अथात्मबोधशास्त्रं लि । ॥

तपोभिः क्षीणपापानां शांताणां वीतरागिणां । etc.

Comm.—

श्रीगणेशाय नमः ॥

तत्र इह भगवत्सर्वोत्तमाचार्य्यैः उत्तमाधिकारिणां वेदांतप्रस्थानत्रयं निर्माय तदवलोचनासमर्थानां मंदबुद्धीनामनुग्रहार्थं सर्ववेदांतसिद्धांतसंग्रहमात्मबोध-प्रकरणं दर्शयिषुः प्रतिजानीते तपोभिरिति...etc.

Ends.—fol. 6ᵃ. Text—

दिग्देशकालाद्यनपेक्ष्य सर्वं शीतादिहृन्नित्यसुखं निरंतं ।
यः स्वात्मतीर्थं भजते विनिःक्रियः स सर्ववित्सर्वगतोऽमृतो
भवेत् ॥ ६७ ॥

इति श्रीमद्वेदांतरहस्ये आत्मबोधं शास्त्रं संपूर्णमिति श्रेयः श्रीस्तात् ॥श्रीः॥

Comm.—

इतरतीर्थेषु तद्विपरीतं द्रष्टव्यं तस्मादात्मतीर्थरतस्य न किंचिदवशिष्यते इति भावः ॥ ६७ ॥

इति श्रीमत्सर्वोत्तमाचार्यविरचितात्मबोधप्रकरणस्य टीका संपूर्णा ॥ सं. १८८४ शा. १७५९ मितौ फाल्गुनशुक्लपंचम्यां बुधे । अहिपुरनगरे । शुभं ॥

आत्मबोध
(टीका : बालबोधिनी)

Ātmabodha
(Comm. : Bālabodhinī)

No. 145

555
1886-92

Size.— 9⅜ in. by 5⅝ in.

Extent.— 22 leaves ; 12 lines to a page ; 35 letters to a line.

Description.— Country paper rather old and worn out ; Devanāgarī Characters ; handwriting clear, uniform and legible; at places the ink appears sticky and leaves stick together ; borders ruled with fine double black lines ; the text verses are indicated by the number of the verse at its beginning and conclusion ; red pigment used to indicate sentence-pauses besides the usual daṇḍas ; the text has only 64 verses.

Age.— Saṁvat 1742.

Author.— Text:—Śaṅkarācārya.
(Comm :—Nārāyaṇatīrtha)

Begins.— fol. 1b. Text—

॥ १ ॥ मुनीनां क्षीणपापानां शांतानां वीतरागिणां ।
मुमुक्षूणामपेक्ष्योऽयमात्मबोधो विधीयते ॥ १ ॥ etc.

Comm.—

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ ॐ नम परमात्मने नमः ॥ ॥

विश्वनाथं पुरी नत्वा शंकरं विश्वशंकरं ।
टीकेयमात्मबोधस्य क्रियते बालबोधिनी ॥
या जियते धरापृष्टे धीधनानंददायिनी ।
रघुनाथप्रमादेन नारायणमुखोद्गता ॥ २ ॥

इह खलु जगत्संसारकंपनिमग्नमुद्दिधीर्षु ॥ भगवान् श्रीशंकरः त्रिषष्टिमित-श्लोकैः ॥ आत्मबोधनामकं वेदांतप्रकरणं शंकरं प्रणिनाय । तत्र तावत् ॥ प्रथमे श्लोके शंकराचार्यः । शिष्याणामानुकूल्याय अभिधेयं दर्शयति। किमर्थं॥ यतः ज्ञातार्थं ज्ञाता etc.

Ends.— fol. 21^b. Text—

दिग्देशकालाद्यनपेक्षि सर्वगं . . .

. . . सर्वगतोऽमृतो भवेत् ॥ ६४ ॥

fol. 22^a Comm.—

आत्मतीर्थं शीतादिकृत् शीतादिकं हरतीति शीतादिकृत् ॥ पुनः कथं भूतं आत्मतीर्थं ॥ नित्यसुखं नित्यं सुखं नित्यसुखं ॥ नित्यं निरंतरं सुखरूपं ॥ आत्मसुखं निरंजनं ॥ ६४ ॥

इति श्रीपरिव्राजकाचार्यगोविंदभगवत्पूज्यपादशिष्यश्रीशंकरभगवत्कृतात्म-बोधस्वप्रकाशनारायणतीर्थकृताखिलविद्वज्जनानंददीपिनां आत्मबोधव्याख्या ॥ ॥ ॥ छ ॥ छ ॥ छ ॥ ॥ श्रीरस्तु ॥ छ ॥ बालबोधनी समाप्तः ॥ छ ॥

संवत् १७४२ वर्षे आषाढ ६ गुरौ लिखितं ॥ छ ॥

आत्मबोध
(सटीक मराठी)

Ātmabodha
(with commentary in Marāthī)

No. 146 — 18 (i) / 1866-68

Size.— 7¾ in. by 4 in.

Extent.— 14 leaves ; 12 lines to a page , 21 letters to a line.

Description.— Country paper ; Devanāgarī Characters; handwriting bold, clear and well-written ; the Ms is bound with three other works ; the folios are worm-eaten at several places. Fol. 2 is cut near the bottom margin, almost severing some letters of the last line for fol. 2^a ; a few marginal corrections are there ; wrong letters or mistakes are scored out , margins left unruled on both sides.

Age.— Modern copy.

Author— Śaṅkarācārya.

Begins. —fol. 1b.

श्रीगजाननगुरुचरणकमलाभ्यां नमः

Text.—

शतमखपूजितपादं शतपथमनसोप्यगोचराकारं । etc.

Comm.—

वंदूनिया श्रीगणेशा अव्यक्तद्वयप्रकाश त्या पासोनिया स्फुरलि बुद्धिज्ञान आत्मबोधी ॥ १ ॥ etc.

Ends.— fol. 14a Text—

दिग्देशकालाद्यनपेक्षसर्वगं शितादिहृन्नित्यसुखं निरंजनं ।
यः श्वात्मतीर्थं भजते विनिष्क्रियः स सर्वगतोऽमृतो भवेत् ॥ ६७ ॥

Comm.—

जो विनिष्क्रिय परमहंस अल्पतीर्थी ततो सर्वज्ञ
सर्वांतरी परमात्मा ह्मणोन मुक्त होय द्वंद्वादि दुःखातें
जे हारि नित्यसुख मोक्षाते पाववित ऐसे जे आत्म-
तीर्थ त्यांते भजता अज्ञानदोष योगियाचा जातो ॥ ६७ ॥

Followed by

श्रीसीतारामचंद्रगुरुप्रीयतां ॥ इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीमच्छंकराचार्यविरचितं आत्मबोधप्रकरणं संपूर्णं ।

उजहार गृहे मम्रं महावाक्योपदेशतः ।
देहात्मधादिनं चायं तं गुरुं नौमि चित्सुखम् ॥

श्रीसीतारामचंद्रगुरुचरणकमलार्पणमस्तु ॥

आत्मबोधप्रकाश Ātmabodhaprakāśa

No. 147 $\frac{749}{1891\text{-}95}$

Size.— 9¾ in. by 3¾ in.

Extent.— 9 leaves; 7 lines to a page; 31 letters to a line.

Description.— Country paper, frayed or broken at the ends ; Devanāgarī Characters; handwriting bold, clear and uniform; borders ruled by double brown lines ; red pigment used to mark colophons ; occasional marginal corrections. The Ms. is divided into six chapters as follows, but carelessly written.

Chapter	Title	No. of verses	Ending on folio No.
I	देवार्च्चन	14	2^b
II	नित्यदर्शनात्मबोध	23	4^a
III	तत्वउपदेश	6	5^a
IV	अद्वैतबोध	5	6^a
V	अवस्थात्रयबोध	6	6^b
VI	स्वयं आत्मबोधप्रकाश	41	9^b

Age.— Fairly old.

Begins.— fol 1^b.

श्रीगणेशाय नमः ॥

स्वात्मैकतत्वं परमं विशुद्धं सत्यं स्वबोधः गगनोपमोहं ।
चिदात्मबोधं विमलं विशुद्धं सं तत्वबोधः स्वयमेव बोधः ॥ १ ॥

सोहं देव इति श्रुतिर्निगदितं चिद्बोधमेको हरिः ।
पूर्णानंदमनंतमव्ययकिलं सर्व्वात्मकं सर्व्वगः ॥ २ ॥ etc.

fol. 2^b

वैष्णवा विष्णुभक्त च शैवाशिवविमोहिताः ।
शाक्तिका कौलमार्गेण यंत्रमंत्रसमाश्रिताः ॥ १ ॥ etc.

Ends.— fol. 9^b

अहं ब्रह्मेति मां ध्यायेत् महाशून्यं च संस्थिताः ॥
सर्व्वपूर्णमात्मानं च स्वयं ब्रह्म न संशयः ॥ ३९ ॥

बहुधात्मनेकस्य क प्रवित्ति क निवित्ति क ॥
ब्रह्मज्ञान स्वयमेव आत्मबोधप्रकाशकं ॥ ४० ॥

प्रवित्तिबहुधा लोके निवित्ति नैव दृश्यते ।
निवित्तिश्च स्वयं ब्रह्म न पश्यति दुरात्मनि ॥ ४१ ॥

इति श्रीशुखविद्वदेदांतपरमहंसरवयं आत्मबोधप्रकाश षष्ठोऽध्यायः ॥
॥ ह ॥ ॥ ब ॥ ॥ श्रीरस्तु ॥ ॥ य ॥ ॥ शुभं भवतु ॥ ॥य॥ ॥श्री ॥॥

[In a different hand—

लिखितं ब्राः कल्याण जातुल सामोद ज्ञातिय चातुर्विद्यविहलस्थेन (?)]

References.— (1) Mss.— A- Aufrecht's Catalogus Catalogorum.— I 646ª (शिखण्डीवेदांतसार).

आत्मविचार
(सटीक)

Ātmavicāra
(with Commentary)

No. 148

269
1895-98

Size.—8¾ in. by 6⅛ in.

Extent.— 49 leaves; 16 lines to a page; 32 letters to a line.

Description.— Country paper, thick and grey; Devanāgarī characters; handwriting bold, legible and uniform; several foll. are broken; red pigment used to mark important words and verse-numbers; the text is in the centre, and the commentary above and below it; the work is divided into four chapters :— Chapter I अनुबंधनिरूपण, 6 verses (foll. 1ᵇ–9ª); Chapter II सत्तनिरूपण, 13 verses (foll. 9ᵇ–19ᵇ); Chapter III आत्मस्वरूपावधारण, 32 verses (foll. 20ª–42ª); Chapter IV, verses 13 + 2 + savaiyā (foll. 42ᵇ-49ᵇ). Ms. is in भाषा.

Age.—Saṁvat 1852.

Begins.— fol. 1ᵇ. Text.—

सवैया

सामशरीरपीतांवर सोहत दामिनी ज्यौं घनमाहि सुहाई
शीशमुकट अति सोहत है घन उपरि ज्यौं रवि देत देखाई

कंठमणिमणिप्राठवनिर्मीतुंनीलगिरिमांदि गंगजुभाई
माणकके मनमांहि बसो नंदकों नंदनलाल कनाई ॥ १ ॥

गोधनके संग आवत गावत सीवजावत है मग मैं
भालतिलक उरमालधरि कटि किंकनी नूपुर हैपगमें
चितत हि चित चोरत है पग है कोई माणकमहाचगमें
ऐसो ध्यान सदा उरमाहि बसो यहो जीवनको फलयोजगमें ॥ २ ॥

fol. 2ª

कवित

आचार्य गुरुअरु सर्व संतनको ध्यान सदा सर्वदा कुमेरे उरबसो आदकें
जाके अनुग्रहकरि संसार अपार सिंधु तिरिजन सुखी होत परतीर पायकें
जाकें अनुग्रहविना अल्पसुखदुःखमांहि दुखी मरे जीव जैमें चीटीर चुर
जायकें
मेरे कछुयत्नादि उनु के अनुग्रह करि आत्मविचार करंदोलवजाक्षकें॥३॥

fol. 4ᵇ

अविद्यानिवृत्तिका प्रशा प्रासिको साज आत्मविचार करं और नाहि
हेतुको ॥

fol. 5ª

आत्म विचार संशेवृक्षको कुयारभवजलधि अपार पारपायवेकुं
सेतुसो ॥

fol. 5ᵇ

अतिहिसघनभववनताकुंजारिवेकुं प्रबलप्रचंडमानु उदे धूमकेतुसो ॥

fol. 6ᵇ

साधन संयुक्त होयथामेंचितकुंपोययाहिको विचारिं करे इंछे भव
छेतुजो ॥ ४ ॥ etc.

Comm.— fol. 1ᵇ

ॐ नमो परमात्मने ॥

मंगलायनकरुणा..यतनसर्वकल्याण गुणधाम
मम मानससरहंसवतरमसाकरकु सीयाराम ॥

ध्यानपूर्वक इष्टदेवताकी प्रार्थना करे है सामेति सामशरीरके घनकी उपमा
फुरकता पीतंबरकुं दामिनीकी उपमा शीशकुं घनकी उपमा मणिजटीतमुकटकुं
रविकी उपमा etc.

Ends.— fol. 49[b]. Text—

सवैया ॥

यमुनातटकेलिकरे विहरे संगवालगोपालवनेबलभईया ॥
गावत है कबी बंसी बजावत धावत है कब कुसंग गईया ॥
कोकलमोरकीनांईबेवोलतकुदत है कपीमृगकीत ईया ॥
माणकके मनमाहिवसो भेसो नंद जशोदाको छईया ॥ ३ ॥

इति श्री आत्मविचार संपूर्ण ॥

Comm.—

अब नारायणको स्मरणात्मसमाधिको मंगलाचरण करे है ॥ यमुनेति ॥ याको अर्थ प्रकट है ॥ ३ ॥

इति श्रीआत्मविचार संपूर्ण ॥ ग्रंथ सर्व समाप्तः ॥

संवत् १८५२ का मिती भाद्रवा सुदि ४ वार गुरुवारे तद्दिनं लिखितमिदं पुस्तकं चेतनदासेण ॥

यादृशं पुस्तकं दृष्ट्वा तादृशं लिपितं मया ।
(यदि) शुद्धमशुद्धं वा मम दोषो न दीयते ॥

पुस्तक स्वामीजी १८ संतदासजीको छैलिखितं उंनको *षांनाजाद गुलाम चेतनदास ॥ उंनकी कृपालं ॥ रामराम

आत्मविलास
(=गीतदामोदर)

Ātmavilāsa
(=Gītadāmodara)

No. 149

$\frac{323}{1884\text{-}87}$

Size.— 9¼ in. by 6 in.

Extent.— 15 leaves ; 18 lines to a page ; 34 letters to a line.

Description.— Modern paper, water-lined, bearing the number 1844 and the letters E, V, I, C on a shield ; Devanāgarī characters ; handwriting clear, small and uniform ; occa,

sional marginal additions ; Ms. contains 12 *Ullāsas*, foll. are double.

Age.— Modern copy.

Author.—Śambhurāma.

Begins.— fol. 1ᵃ.

श्रीगोपीजनवल्लभाय नमः ॥ ॥

यदिपट्पदीसरोजे मकरंदं सादरं मुहुः पिबति ॥
तर्ह्यधिकाष्टपदी किं भगवत्पदपंकजे रसं न पिबेत् ॥ १ ॥

अथाष्टपदीविभावनं ॥

न च नादाविह्मंगलमाचरितं स्विति सुधीभिरपि वाच्यं ।
यतोयमात्मविलासः सकलो मात्मगलमुपेयपरतात्वात् ॥ २ ॥ etc.

Ends.— fol. 15ᵇ.

अंबजननिमातरति करणे गंगे ॥
नाममात्रकीर्त्तनेपि कृतवृजिनभंगे ॥ ८ ॥

नमो दे. सां. ॥

शंभुरामभणितमपि हृदये कुरु मातः ॥
साधनं नचान्यदस्ति नमो देवि गंगे ॥ ९ ॥ ...

इति श्रीमदात्मविलासे गीतदामोदरे पूर्णानंदतरसाधनविभावनं नाम द्वादश उल्लासः ॥ ॥ १२ ॥ समाप्तिमगमत् ॥

संगीताद्यविजानतोप्ययि दुपः संकल्पसिद्धिस्त्वियं ।
मन्येनुग्रहमेव हेतुमिहयत्सर्वं स कर्तुं प्रभुः ॥
यश्चात्मिप्रसरेत् गुणानुकथने यौतर्मुखे संभवेत् ।
यो वा संभवति प्रसीदति विभौ सारोपवर्गो प्रियः ॥ १ ॥

इति श्रीमद्भवानीशंकरमधुसूदनेंद्रसरस्वतीसुतश्रीहरिदत्तसुतेन श्रीमद्भवानीशंकरश्रीमदानंदरामशिष्येण चातुर्वेदिमोढजातीय शंभुरामेण विरचित आत्मविलासः ॥

॥ अत्रग्रंथप्रकरणानि ॥ ७ ॥ ॥ उपोद्घात प्र० ॥ १ ॥ ॥ द्वैतमतवि० ॥ २ ॥ ॥ विशिष्टाद्वैतमतवि० ॥ ३ ॥ केवलाद्वैत म० वि० ॥ ४ ॥ शुद्धाद्वैतमतवि० ॥ ५ ॥ भक्तिरसवि० ॥६॥ गीतदामोदरवि० ॥७॥ ॥ श्रीरस्तु ॥

आत्मविलास
(=गीतदामोदर)

Ātmavilāsa
(=Gītadāmodara)

No. 150 $\frac{52}{1872\text{–}73}$

Size.— 9 in. by 7¼ in.

Extent.— 12 leaves ; 10–11 lines to a page ; 30 letters to a line.

Description.—Modern paper, bearing the water-mark: J. Whatman, 1812 ; Devanāgarī Characters ; handwriting clear, medium and uniform ; double leaves, folded again in centre ; some lines bear red chalk marks ; occasional marginal additions or corrections.

Age.— Modern.

Author.— Śambhurāma.

Begins.— fol 1ᵃ.

श्रीगोपीजनवल्लभाय नमः ॥

यदि षट्पदीसरोजे etc.

Ends.— fol. 12ᵃ

इति श्रीमद्भवानीशंकरमधुसूदनेन्द्रसरस्वती...etc.

References.— (1) Mss.— A–Aufrecht's Catalogus Catalogorum :— I 42ᵇ (आत्मविद्याविलास); II8ᵇ (author : Śambhu Paṇḍita).

आत्मसाम्राज्यसिद्धि
(सव्याख्या)

Ātmasāmrājyasiddhi
(with commentary)

No 151

750
1891–95

Size.— 13⅝ in by 6⅝ in

Extent — 42 leaves ; 19 lines to a page, 60 letters to a line

Description — Country paper, painted, with yellow pigment in places ; Devanāgarī Characters , handwriting uniform, clear and beautiful , borders ruled with two double black lines yellow pigment used occasionally for corrections , red pigment used for marking verse-numbers and important words , the text in the centre with the commentary above and below it , fol 1 is missing and the text begins with verse No 3, the fol begins with pagination number 2 and a superscription श्रीगणेशाय नम , total number of verses 53 , Ms contains the first chapter only.

Age — Samvat 1893

Author — (Comm —) Gaṅgādhara Saraswatī

Begins — fol 2ᵃ

॥ अथात्मसाम्राज्यसिद्धिव्याख्या ग्र० ॥ १००० ॥ प० ४२ ॥

fol 2ᵇ Text—

यस्माद्विश्वमुदेति यत्र निवसत्यन्ते यदप्येति यत्-
सत्यज्ञानसुखस्वरूपमवधिद्वैतप्रणाशोज्झितं ॥
यज्जाग्रत्स्वपनप्रसुप्तिषु विभात्येकं विशोकं परं ।
प्रत्यग्ब्रह्म तदस्मि यस्य कृपया तं देशिकेंद्रं भजे ॥ ३ ॥ etc

Comm —

श्रीगणेशाय नम ॥

इदानीं शिष्याणामनायासेन शास्त्रावगाहनसिद्धये विस्तारेण निरूपयिष्य-माणमपि सर्ववेदांततात्पर्यार्थं संग्रहेण विदर्शयिषुस्तत्त्वपदार्थौ तटस्थस्वरूप-लक्षणाभ्यामुपक्षिप्य वाक्यार्थं प्रत्यगभेदैक्यलक्षणं च प्रदर्श्य स एवाज्ञातः

शास्त्रस्य विषयः सद्गुरुकृपया ज्ञातश्च प्रयोजनमिति सूचयंस्तमेव गुरुं पुनः प्रणमति यस्मादिति etc.

End.— fol. 42ª Text—

इत्थं यः कर्मबद्धो भ्रमति परवशः प्राणभृज्जन्मसंघे-
दुःखस्यांतं न वेत्ति स्मरति न च जनिव्रातमज्ञानयोगात् ॥
तं सर्वानर्थमूलप्रशमनविधिना स्वात्मराज्येभिषेक्तुं ॥
तात्पर्येण प्रवृत्ताः श्रुतिशिखरगिरः सूत्रभाष्यादयश्च ॥ ५३ ॥

Comm.—

मरणानंतरमपि पुनः पूर्ववदुच्चावचदुःखपरंपरा तदवस्थैव तद्विच्छेदहेतोः कामकर्मवासनाश्रयज्ञानस्य . . . . . कृपया श्रुतिशास्त्राचार्यप्रवृत्तिं दर्शयति इत्थमिति . . . . .अभिहननं बंधनं पंडितो वाक्यार्थावधारणकुशलो मेधावी ऊहापोहकुशल इति शिष्यप्रज्ञावशवयत्वं दर्शयति अत्र . . . . श्रुतिर्विस्मृतकंठचामीकरन्यायेन आत्मनो ज्ञानमेव लाभो नान्यादृश इति स्पष्टतरं दर्शयति . . . ज्ञानलाभ एवात्मसाम्राज्यलाभ इति सिद्धं ॥·श्री ॥

विधूय विमतध्वांतमांतरे परिशोषिते ।
प्रतीचि जगदध्यासादध्यारोपोत्र दर्शितः ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीमद्रामचंद्रसरस्वतीपूज्यपादशिष्येण गंगाधरसरस्वत्याख्यभिक्षुणा विरचितायामात्मसाम्राज्यसिद्धिव्याख्यायां कैवल्यकल्पद्रुमाख्यस्याध्यारोपप्रकरणाख्यं पूर्वार्धं संपूर्णं ॥ शुभमिती कार्तिक सुद ७ सं. १८९३ भोमवासरे रुः

आत्मसाम्राज्यसिद्धेश्च व्याख्या कल्पद्रुमाह्वया ।
गंगाधरेण रचिता विश्वनाथेन लिखिता ॥ १ ॥

fol. 42ᵇ.

॥ इति आत्मसाम्राज्यसिद्धिटीका ॥

References.— (1) Mss.—A-Aufrecht's Catalogus Catalogorum :— I, 42ᵇ.

B-Descriptive Catalogues :—

Ind. Off. Cat. I, iv, Nos. 2360-1.

(2) Printed Editions :—

(1) *Svārājyasiddhi*, an anonymous Vedantic treatise in verse, with a commentary called *Kaivalya-*

kalpadruma of Gaṅgādhara Sarasvati edited by Amaradāsa, Benares, 1891.

(2) *Svārājyasiddhi* with a commentary कैवल्यकल्पद्रुम of Bhāskarānanda Sarasvati, Benares, 1896.

आत्मानात्मविवेक Ātmānātmaviveka

No. 152 — 226 / 1884-86

Size. 11⅜ in. by 5¼ in.

Extent.— 3 leaves; 10 lines to a page ; 33 letters to a line.

Description.— Country paper, thin and not very old ; Devanāgarī characters ; handwriting bold and clear ; a few marginal corrections occur ; yellow pigment used for making two or three corrections.

Age.— Fairly recent.

Author.— Śaṅkarācārya.

Begins.— fol. 1ᵃ.

॥ श्रीपरमात्मने नमः ॥

अथात्मानात्मविवेकः ॥ आत्मा स्थूलसूक्ष्मकारणशरीरेभ्यो व्यतिरिक्तः ॥ अवस्थात्रयसाक्षी पंचकोशव्यतिरिक्तः etc.

Ends.—fol. 3ᵇ :

ब्रह्मविदाप्नोति परं ब्रह्म ब्रह्मवित् ब्रह्मैव ब्रह्मैव भवति ॥

आत्मानात्मविवेकशून्यहृदयोऽत्यंतमज्ञो जनः ।
स्वात्मानंदमतिप्रसिद्धममलं त्यक्त्वस्य दारादिषु ॥
...मूर्तं मनुते सदा च रमते श्वा वै यथा श्वादयेत् ।
शुष्कास्थिप्रचये स्वदंतविवराद्भूतरक्तादिकं ॥ १ ॥

इति (श्री)शंकराचार्यविरचितं आत्मानात्मविवेचनं संपूर्णम् ॥ ॥ श्रीमन्ना-रायणाभ्यो नमः ॥

References.— (1) Mss.— A- Aufrecht's Catalogus Catalogorum.— I, 42^b ; II, 8^b ; III, 10^b.

B-Descriptive Catalogues :—
Mad. Cat. IX, 4559-63.
Mitra, *Notices* ii, no. 620.

(2) Printed Editions :—
Edited by Hari Raghunatha Bhagavat, Astekar & Co., Poona, 1925 : Minor Works Vol. IV of the Works of Śaṅkarācārya.

—Translation by M. M. Chatterji, Bombay 1904.

आत्मानात्मविवेक — Ātmānātmaviveka

No. 153 — 556 / 1886-92

Size.— 8⅜ in. by 4¾ in.

Extent.— 3 leaves; 9 lines to a page; 32 letters to a line.

Description.—Rough country paper ; Devanāgarī characters ; handwriting medium, bold, uniform ; narrow margins without ruling ; marginal additions and corrections.

Age.—Fairly old.

Author.—Saṁkarācārya.

Begins.— fol. 1^a

श्रीरामाय नमः ॥

अथात्मानात्मविवेक ॥ ब्रह्मजिज्ञासुरधिकारिरत्र प्रतिपाद्यप्रतिपादकभाव-संबन्धविषयोऽत्र महैव प्रयोजनं मोक्षसर्वत्र वेदान्तो ॥ etc.

Ends.—fol. 3ᵇ

> तस्मादेवं विदित्वैनं नानुशोचितुमर्हति ।
> ब्रह्मदाप्नोति परं ब्रह्म ब्रह्मविद् ब्रह्मैव भवति ॥

इति श्रीशंकराचार्यविरचितमात्मानात्मविवेचनं संपूर्णं ॥

आनंदविलास — Ānandavilāsa

No. 154 — 42 / Viśrāma (1)

Size.— 9⅞ in. by 4⅞ in.

Extent.— 11 leaves; 9 lines to a page; 38 letters to a line.

Description.— Country paper oldish grey and slightly worm-eaten; Devanāgarī characters; handwriting bold, clear and uniform; no. of verses = 169.

Age.— Saṁvat 1729.

Author.— Kamalākaradeva.

Begins.— fol. 1ᵇ :

॥ श्रीरस्तु सर्वेभ्यः ॥

> श्रीनृसिंहपदद्वंद्वसंदानितमनोरथः ॥
> भावयामि सदा तावद्नेहसमनीहया ॥ १ ॥

> मांगल्यकुंभमिव कुंभयुगं दधानं
> गौरीसुतं विविधविघ्नविघातहेतुं ॥
> स्वैकदंतमहसा विनिवेदयंत-
> मद्वैतमात्मविषयं गणनाथमीडे ॥ २ ॥

> निखिलं प्रपंचजातं प्रकटीभूतं निजेच्छया यस्य ॥
> वंदे तमहमनादिं जगदाधारं परं ब्रह्म ॥ ३ ॥

पाराशर्यवचो विलासमसृणैः सूत्रैः क्रमेणाततं ।
रत्यस्यैः प्रकटीचकार भगवान् यो भाष्यसंज्ञं पटं ॥
अज्ञानोद्भवजाड्यनाशकरणं स्वानंददं सेविनां ।
तं वंदेखिलयोगिवर्यचरणं श्रीशंकरं शंकरं ॥ ४ ॥

एकदा सुरनदीतटवर्ती शंकरो यतिवरैः समुपेतः ।
स्वासने समुपविश्य चकार ब्रह्मबोधजननाय कथास्ताः ॥ ५ ॥

तं निरीक्ष्य समुपेत्य पुरस्तात् कश्चिदाकुलमना भवदुःखैः ॥
श्रद्धयानुपरया विवशः सन् दण्डवत्परिपतन् प्रणनाम ॥ ६ ॥ etc.

Ends,— fol. 11ᵃ :

जीवन्मुक्तस्य वपुषः संबंधान्तरवतःक्रिया ।
तत एव मया प्रोक्तमिदं युक्तं प्रतीयतां ॥ १६६ ॥

गुरुः प्रीतस्ततः प्राह धन्योस्युक्तादृशा त्वया ।
जीवन्मुक्तिस्त्वयालब्धेत्यानंदः परमो ममः ॥ १६७ ॥

संवादमावयोरेवं जानत्वानंदसागरं ।
ये धारयिष्यंति नरा जीवन्मुक्ता भवंति ते ॥ १६८ ॥

वेदांततंत्रसारादानंदविलासनामायं ।
जशवंतसिंहनाम्ना ग्रंथो कृतो भूपवर्येण ॥ १६९ ॥

॥ श्रीः ॥ ॥ इति श्रीमद्हिमशालि-सकलभूपालमौलिमालालालित-चरणपंकज । सोमयाजिसार्वभौम । दिल्लीश्वरदत्तविद्यारायपदवीविराजमान । महाराष्ट्रवंशोत्तमदेववंशोद्भवदेवेंद्रदेवात्मजदेवश्रीदेवकमलाकरदेवकृतोयमानंदविलासनामा वेदांतग्रंथः समाप्तः ॥ ॥ श्रीः ॥

॥ संवत् १७२९ वर्षे शाके १५९४ प्रवर्त्तमाने चैत्र शुदि पूर्णमास्यां ॥ जोशी श्रीवाह्लालजीसुत सुखानंदकेन लिखितोयं ग्रंथः ॥ ॥ श्रीः ॥ ॥ श्रीरस्तु ॥ ॥

References.—(1) Mss.— A- Aufrecht's *Catalogus Catalogorum* — I, 49ᵃ.

आनुभवपंचक — Ānubhavapañcaka

No. 155 — $\frac{350\text{-B}}{1895\text{–}1902}$

Size.— 8½ in. by 5¼ in.

Extent.— 1 leaf ; 13 lines to a page; 35 letters to a line.

Description.— Country paper, worm eaten; Devanāgarī characters; handwriting fairly bold and clear ; for description see No. 350-A of 1895-1902.

Age.— Saṁvat 1857.

Author.—Śaṅkarācārya.

Begins. —fol. 1ª :

॥ ॐ तत्सत् ॥

नाहं देहो नेंद्रियाण्यंतरंगं ।
नाहंकारः प्राणवर्गो न बुद्धिः ॥
दारापत्यक्षेत्रवित्तादि नाहं ।
साक्षी नित्यः प्रत्यगात्मा शिवोहं ॥ १ ॥

Ends.— fol. 1ᵇ :

मत्तो नान्यत्किंचिदत्रास्ति सत्यं ।
बाह्यं वस्तु मायोपक्लृप्तं ॥
मत्तो नान्यत्किंचिदत्रास्ति दृश्यं ।
आदर्शांतर्भासमानेन तुल्यं ॥
मय्यद्वैते भाति तस्माच्छिवोहं ॥ ५ ॥

इति श्रीशंकराचार्यविरचितं आनुभवपंचकं समाप्तम् ॥ भवनीरामेण लिपिकृता वृंदावने ॥ संवत् १८५७ भाद्रपदकृष्ण १ गुरौ ॥

References.—(1) Mss.— A- Aufrecht's Catalogus Catalogorum .— I, 17ª (अनुभवपञ्चरत्न).

आर्यापंचाशीति Āryāpañcāśīti

No. 156 642 / 1887-91

Size.— 10¾ in. by 5¼ in.

Extent.— 5 leaves; 10 lines to a page; 30 letters to a line.

Description.— Country paper thick, greyish and musty; Devanāgarī characters; handwriting bold and clear on foll. 1-3ᵃ but small and slightly illegible on foll. 3ᵇ-5; yellow pigment used for making corrections; number of verses = 88.

Age.— Saṁvat 1838.

Author.— Śeṣa.

Begins.— fol. 1ᵇ

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

परं परस्याः प्रकृतेरनादिमेकं निविष्टं बहुधा गुहासु ॥
सर्वालयं सर्वचराचरस्थं त्वामेव विष्णुं शरणं प्रपद्ये ॥ १ ॥

आत्मांबुराशौ निखिलोपि लोको मग्नोपि नाचामति नेक्षते च ॥
आश्चर्यमेतन्मृगतृष्णिकाभे भवांबुराशौ रमते मृषैव ॥ २ ॥

गर्भगृहवासजन्मजरामरणविप्रयोगदुःखाब्धौ ॥
जगदालोक्यनिमग्नं प्राह गुरुं प्रांजलिः शिष्यः ॥ ३ ॥

त्वं सांगवेदवेत्ता भेत्ता संशयगणस्य गुरो वक्ता ॥
संसारार्णवतरणे प्रश्नं प्रष्टाम्यहं भगवन् ॥ ४ ॥

दीर्घेस्मिन्संसारे संसारतः कस्य केन संबंधः ॥
कर्मशुभाशुभफलान्यनुभवति गतागतैरिह कः ॥ ५ ॥ etc.

Ends.—fol. 5ᵃ

विषयेषु सार्वभौमः सर्वजनैः पूज्यते राजा ॥
भुवनेषु सर्वदेवैर्योगभ्रष्टस्तथा पूज्यः ॥ ८७ ॥

महता कालेन पुमान् मानुष्यं प्राप्य योगमभ्यस्य ॥
प्राप्नोति दिव्यममृतं यत्तत्परमं पदं विष्णोः ॥ ८८ ॥

वेदांतशास्त्रमखिलं विलोक्य शेषस्तु सकलजगदाधारः ॥
आर्यापंचाशीत्याबबंधपरमार्थसारमिदं ॥ ८९ ॥

इति श्रीशेषप्रोक्तार्यापंचाशीतिः समाप्ता ॥ श्रीसच्चिदानंदाय नमः ॥
श्रीरस्तु ॥ संवत् १८१८ श्रावणे कृष्णे इन्दुवारे ॥ जयुरमध्ये लिखितं ॥

References.—(1) Mss.—A-Aufrecht's Catalogus Catalogorum :—
I, 53b ; III, 12b.

(2) Printd Editions :—

(a) Printed in *Pandit* V, 189.

आर्यापञ्चाशीति Āryāpañcāśīti

No. 157 — 751 / 1891-95

Size.— 8¼ in. by 13¼ in.

Extent.— 3 leaves ; 21 lines to a page ; 28 letters to a line.

Description.— Modern paper ; Devanāgarī Characters ; handwriting medium, clear ; pencilled ruling on narrow borders of foolscap sheets ; First and last foll. are brownish, rest discoloured white.

Age.—A modern copy.

Author.— Patañjali.

Begins.— fol. 1a

श्रीगणेशाय नमः ॥

श्रीमद्भगवत्पतञ्जलिविरचितार्या ॥

गर्भगृहवाससंभवजन्मजरामरणविप्रयोगाब्धौ
अगदाछोक्यमिमत्रं माह गुरुं प्राञ्जलिः शिष्यः ॥ १ ॥ etc.

Ends.— fol. 3b

> वेदांतशास्त्रमखिलं विलोक्य शेषस्तु जगदाधार ।
> आर्यापञ्चाशीत्यात्मग्रन्थपरमार्थसारमिदम् ॥ ८६ ॥

इति श्रीमद्भगवच्छेषकृतार्यापञ्चाशीतिः समाप्ता ॥

आर्याव्याख्या — Āryāvyākhyā

No. 158 — $\frac{252}{1892\text{–}95}$

Size.— 11¾ in. by 4½ in.

Extent.— 7 leaves ; 13 lines to a page; 40 letters to a line.

Description.— Country paper thin and worm-eaten ; Devanāgarī Characters ; handwriting bold, clear and uniform and very beautiful ; *borders ruled with trible red lines* ; verse-endings and numbers marked out with red bars ; beginning and colophon in red ; on fol. 2a, in verses 13 and 14 there are lacunae ; fol. 6 is badly preserved, the worms having eaten up parts of the writing ; total number of Āryā verses = 156. The title is also स्वात्मनिरूपणव्याख्या as seen from verse 3 in the beginning and from the 154th verse.

Age.— Saṁvat 1818.

Author.— Saccidānanda Sarasvatī.

Begins.— fol. 1b

॥ श्रीमच्छंकरभगवत्पादपंकजेभ्यो नमः ॥

अथ आर्याप्रारंभः ॥

> प्रचंडपाखंडविखंडविखंडनोद्यतं श्रुतीशिरोर्थप्रतिपादने रतं ॥
> बुधैर्नुतं योगकलाभिरावृतं नमामि तं शंकरदेशिकं ततं ॥ १ ॥

श्रीगुरुचरणद्वंद्वं वंदेहं मथितदुःसहद्वंद्वं ॥
भ्रांतिग्रहोपशांतिं पांसुमयं यस्य भसितमातनुते ॥ १ ॥

दैशिकवरं दयालुं वंदेहं निहतसकलसंदेहं ॥
यच्चरणद्वयमद्वयमनुभवमुपदिशति तत्पदस्यार्थं ॥ २ ॥

संसारदावपावकसंतप्तः सकलसाधनोपेतः ॥
स्वात्मनिरूपणनिपुणैर्वाक्यैः शिष्यः प्रबोध्यते गुरुणा ॥ ३ ॥

अस्ति स्वयमित्यस्मिन्नर्थे कस्यास्ति संशयः पुंसः ॥
अत्रापि संशयश्चेत्संशयिता यः स एव भवसि त्वं ॥ ४ ॥

नाहमिति वेत्ति योसौ सत्यं ब्रह्मैव वेत्ति नास्तीति ॥
अहमस्मीति विजानन् ब्रह्मैवासौ स्वयं विजा(ना)ति ॥ ५ ॥ etc.

Ends.— fol. 7[a]

इत्यात्मबोधलाभं मुहुरनुसंचिंत्य मोदमानेन ॥
प्रारब्धकर्मणीति परं प्राप्यते स्म कैवल्यं ॥ ५३ ॥

मोहांधकारहरणं संसाराखिलसागरोत्तरणं ॥
स्वात्मनिरूपणमेतत्प्रकरणमकृत दक्षिणामूर्त्तिः ॥ ५४ ॥

अज्ञानांध्यविहंता विरचितविज्ञानपंकजोल्लासः ॥
मानसगगनतलं मे भासयति श्रीनिवासगुरुभानुः ॥ ५५ ॥

चैतन्यद्युतिरचिरांगो दूरनिरस्तश्यामतासंगः ॥
हृदयसरोजे विरजे भ्रमति भ्रमरो विलक्षणः कश्चित् ॥ ५६ ॥

इति श्रीसच्चिदानंदसरस्वतीविरचिता आर्या व्या(ख्या ?) समाप्ता ॥ मीती चैत्रसुद ५ संमत् १८१८ का॥ लीष्य ब्राह्मण पाराशर घनस्यामवासी राजपुर बमेडे ।

References — (1) Mss.—A-Aufrecht's Catalogus Catalogorum:—
I, 751[b] ; II, 181[a] ; III, 155[b].

———

आलमंदारु
(मूलव्याख्यान)

Ālamandāru
(mūlavyākhyāna)

No. 159

263
1891-95

Size.— 10¾ in. by 4¼ in.

Extent.—35 leaves; 8 lines to a page; 41 letters to a line.

Description.— Country paper, grey and oldish; Devanāgarī characters ; handwriting bold, clear and uniform ; verse-numbers and endings shown in red bars ; borders ruled with double red lines ; yellow pigment used for corrections ; a very fine Ms.; No. of original verses = 68.

Age— Fairly old.

Begins.— fol. 1b Comm.—

ॐ नमो हयग्रीवाय नमः ॥ श्रीमद्यामुनमुनये नमः ॥
श्रीमत्समस्तकल्याणगुणात्मकः सर्वेश्वरः ॥ स्वाज्ञारूपवेदमार्ग......

fol. 2a Text.—

स्वादयन्निह सर्वेषां त्रय्यंतार्थं सुदुर्ग्रहं ॥
स्तोत्रयामास योगींद्रस्तं वंदे यामुनाह्वयं ॥ १ ॥

fol. 2a

नमो नमो यामुनाय यामुनाय नमो नमः ॥ २ ॥ etc.

Ends.— fol. 35a Text.—

अकृत्रिमत्वच्चरणारविंदे प्रेमप्रकर्षावधिमात्मवंतं ॥
पितामहं नाथमुनिं विलोक्य प्रसीदमद्वृत्तमचिंतयित्वा ॥ ६७ ॥
यत्पादांभोरुहध्यानविध्वस्ताशेषकल्मषः ॥
वस्तुतामुपयातोऽहं यामुनेयं नमामि तं ॥ ६८ ॥

Comm.—

. . . वस्तुतामुपयातोऽपि सत्तामुपयातः
प्राप्तोऽहं तं यामुनेयं यामुनाचार्यं नमामि वंदे ॥ ६८ ॥
इति श्री आलमंदारुमूलव्याख्यानं समाप्तम् ॥ शुभम्

References.—(1) Mss.— A-Aufrecht's Catalogus Catalogorum :— I, 54[a] ; II, 10[b] ; III, 12[b] (= आलमन्दार of Yāmunācārya).

(2) Printed Editions :—

(1) In *Viśiṣṭādvaita-grantha-ratna-mālā*, Vol. I, Madras 1907–8.

(2) *Āḷavandāra-stotra*, edited with Hindi exposition, styled Pradīpikā by Bhāgavatācārya of Brindaban, Bombay 1910.

आलमंदारुव्याख्या | Ālamandāruvyākhyā

No. 160 | $\frac{254}{1892\text{–}95}$

Size.— 10¼ in. by 4⅝ in.

Extent.— 33 leaves ; 9 lines to a page ; 32 letters to a line.

Description.— Country paper ; Devanāgarī Characters ; handwriting clear, uniform and legible ; yellow pigment used for making corrections ; foll. 29–33 are ruled with two double horizontal red lines ; the text, containing 68 verses is written in the centre of each fol. with the commentary above and below it.

Age.— Fairly old.

Begins.— fol. 1[b] Comm.—

॥ श्रीमते रामानुजाय नमः ॥

श्रीमत्समस्तकल्याणगुणात्मकः सर्वेश्वरः स्वाज्ञारूपवेदमार्गमतीत्यापथे प्रवृत्त-
चेतनान् वीक्ष्य दयमानमनास्तदंगीकारार्थमिह लोके यामुनाचार्यरूपेणावतीर्य
महाकुलप्रसूतसत्संप्रदायनिरतं श्रीराममिश्रमाश्रित्य वेदवेदांगोपांगशब्दतर्को-
भयमीमांसादिसकलशास्त्राण्यधीत्य दिगंतविश्रांतमहाप्राज्ञो भूत्वा समस्तदुष्टक-
दर्थीकृत्य पंडितपामरविभागरहितं सर्वजनैरपि वंद्यमानमहादेशिको भूत्वा..

. . . (fol. 2ᵃ) स्तोत्रं परिसमाप्यानंदनिर्भरो बभूव प्राप्यस्य ब्रह्मणो स्वं प्राप्तुश्च प्रत्यगात्मनः प्राप्त्युपायः फलं . . . . etc.

Text.—

॥ श्री ॥

स्वादयन्निहसर्वेषां त्रय्यं तार्थं सुदुर्ग्रहं ।
स्तोत्रयामासयोगींद्रस्तं वंदे यामुनाह्वयं ॥ १ ॥

fol. 2ᵇ

नमो नमो यामुनाय यामुनाय नमो नमः ।
... ... ॥ २ ॥ etc.

Ends.— fol. 33ᵃ Text.—

यत्पादांभोरुहध्यानविध्वस्ताशेषकल्मषः ।
वस्तुतामुपयातोहं यामुनेयं नमामि तं ॥ ६८ ॥

Comm.—

इदानीं यामुनमुनिं नमस्करोति यत्पादेति यत्पादांबुरुहध्यानविध्वस्ताशेष-कल्मषः । यस्य यामुनाचार्यस्य पादांबुरुहयोः पादकमलयोः ध्यानेन विध्व-स्तानि विनाशितानि अशेषाणि समस्तानि कल्मषाणि पापानि यस्य स तथोक्तः वस्तुतामुपदेयतामुपयातः प्राप्तोहं यामुनेयं यामुनाचार्यं नमामि वंदे ॥ ६८ ॥

इति आलमंदारस्तूलव्याख्यानं संपूर्णं ॥

लक्ष्मीनाथाख्यसिंधौ शठरिपुजलदः प्राप्य कारुण्यनीरं
नाथाद्रावभ्यर्षिंचित्तदनुरघुवरांभोजचक्षु...राभ्यां
गत्वा तं यामुनाख्यं सरिनमथयतींद्राख्यपद्माकरेंद्रं
संपूर्य प्राणिसस्ये प्रवहति बहुधा देशिकेंद्रभ्रमौघैः ॥

आविर्भावतिरोभाव — Āvirbhāvatirobhāva

No. 161 — $\frac{227}{1884\text{–}86}$

Size.— 10 in. by 4½ in.

Extent.— 10 leaves ; 10 lines to a page ; 33 letters to a line.

Description.— Country paper, grey and musty; Devanāgarī characters; handwriting fairly bold and clear; the ink is very light and brownish; red chalk used for marking special words; yellow pigment used frequently for making corrections; borders ruled with double lines in the same ink used for writing; some recent corrections (marginal as well as in the text itself) appear on almost all foll.

Age.— Fairly old.

Author.—Puruṣottama, son of Pītāmbara.

Begins.— fol. 1b

॥ श्रीकृष्णाय नमः ॥

यदाविर्भाव आनंद आविर्भवति सर्वतः ॥
तिरोभवंति संतापास्तं श्रये गोकुलेश्वरं ॥ १ ॥

नन्विदमनुपपन्नं कार्योत्पत्तिनाशावनुपगच्छतां कार्याविर्भावतिरोभावयोरपि दुर्निरूपत्वात् । तयोरननुभवयोग्यतातदयोग्यतात्मकत्वेन वर्त्तमानवस्तुधर्मत्वात् । उत्पत्तिमंतरेण कार्यवर्त्तमानतायाश्चाशक्यवचनत्वात् ॥ १ ॥ etc.

Ends.— fol. 10a

तृतीयस्याम्रह्मविवर्त्तभूतायाः प्राकृतत्वेन 'विकारित्वात्प्रथमसमयसंसर्गाभावविकार उत्पत्तिः ॥ चरमसमयसंसर्गाभावविकारो नाशः ॥ अस्त्यादयोपि तथा । तादृशैव तत्रेच्छेति ॥ चतुर्थ्यो स्यातिरूपाः सर्वं इति न काचिदनुपपत्तिः ॥

इति श्रीवल्लभाचार्यवाणीसूचितया दिशा ।
आविर्भावतिरोभाव प्रपंचोयं विचारितः ॥ ॥

'श्रीवल्लभाचार्यचरणपरागप्रभावाधिगतसर्वसिद्धेः पीतांबरसुतस्य पुरुषोत्तमस्य कृताविर्भावतिरोभाववादः पद्यः संपूर्णः ॥ ॥ श्रीरस्तु ॥
॥ श्री ॥

References.— (1) Mss.— A- Aufrecht's Catalogus Catalogorum.— I, 54b.

उत्तरगीता Uttaragītā

No. 162 $\frac{162}{1879\text{–}80}$

Size.— 6¼ in. by 5⅛ in.

Extent.— 16 leaves; 12 lines to a page; 25 letters to a line.

Description.—Country paper, thin, crisp and grey; Devanāgarī characters; handwriting medium small, beautiful and uniform; borders ruled with two spaced series of three and two red lines; speakers indicated in red as also verse-endings and colophons. Ms. contains 6 chapters as follows: I 39; II 30; III 42; IV 37; V 37; VI 56; white pigment occasionally used for corrections; leaves are double, and pagination only on even foll.

Age.— Saṁvat 1865.

Begins.— fol. 1ᵇ.

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥

ॐ अस्य गीतासारस्तोत्रमंत्रस्य ॐकारस्य ब्रह्मविष्णुमहेश्वरईश्वरसदाशिव ऋषिः ॥ गायत्री त्रिष्टुप् नुष्टुप् छंदांसि ॥ अग्निर्वायुः सूर्यो देवता ॥ ऋग्यजुःसामतत्वं ॥ आहवनीगार्हपत्यदक्षणाग्निस्थानानि ॥ भूर्भुवक्षेत्रं ॥ अकारो बीजं उकारः शक्तिः ॥ मकारः कीलकं ॥ ॐमित्येकाक्षरं ब्रह्म मोक्षार्थे जपे विनियोगः ॥

अर्जुन उवाच ॥

ॐकारस्य महात्म्यं रूपं स्थानं परं तथा ॥
तत्सर्वं श्रोतुमिच्छामि ब्रूहि मे पुरुषोत्तम ॥ १ ॥

श्रीभगवानुवाच ॥

साधु साधु महाभावो यन्मां त्वं परिपृच्छसि ॥
विस्तरेण प्रवक्ष्यामि तन्मे निगदितं शृणु ॥ २ ॥ etc.

Ends.—fol. 16ᵃ.

हृदयकमलमध्ये दीपकद्वेदसारं ।
प्रणवमयमतर्क्यं योगिभिध्यानगम्यं ॥
हरिगुरुशिवयोगं सर्वभूतस्थमात्मा ।
सकृदपि मनसापि ध्यायते यः स मुक्तः ॥ ५६ ॥

इति श्रीमहाभारते भीष्मपर्वणि उत्तरगीतायां योगशास्त्रे ब्रह्मविद्यायां श्रीकृष्णार्जुनसंवादे षष्ठोध्यायः ॥ ६ ॥

संवत् । १८६५ । आषाढ शुद्ध । १३ । भौमवासरे इदं पुस्तकं गुसांईजी श्रीतुलागिरजीकस्य किंकरगोपालगिरजी पठनार्थं गीरपुरमध्ये महंकाल-संनिधौ लिषावितु ॥ हस्ताक्षर कडुभटदसोरा उपाध्यानावलीका प्रगणे राम-पुरा ॥ श्रीरस्तु कल्याणमस्तु ॥

उत्तरगीता Uttaragītā

No. 163 : 174 / 1883–84

Size.— 9 in. by 5⅛ in.

Extent.— 13 leaves ; 9 lines to a page ; 22 letters to a line.

Description.— Country paper, rough and greyish ; Devanāgarī characters ; handwriting medium, beautiful and clear ; borders ruled with double red lines ; verse-endings and colophons in red ink ; occasional marginal corrections and additions ; leaves discoloured in many places ; Ms. divided into three chapters :— I 54 ; II 56 ; III 27 ; speaker's names in red ink ; a very carelessly written Ms.

Age.— Fairly old.

Begins.— fol. 1ᵇ.

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीसरस्वतियं नमः ॥
श्रीगुरुभ्यो नमः ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

अर्जुन उवाच ॥

परं परस्मात्प्रकृते नरादीः ॥ मेकं निविष्टं वहुदा गुहायां ॥
सर्वालयं सर्वजगन्निवासं ॥ तमेव विष्णुशरणं प्रपद्ये ॥ १ ॥

यदेकं निष्कलं ब्रह्म व्योमातीतं निरंजनं ॥
निर्गुणं परमं दिव्यमप्रमेयमनुत्तमं ॥ २ ॥

अप्रतर्क्यमविज्ञेयं . . . etc. वर्जितं ॥
कैवल्यं केवलं शांतं शुद्धमत्यंतनिर्मलं ॥ ३ ॥

कारणं योगनिर्मुक्तं हेतुसाधनवर्जितं ॥
प्रणवाग्रे स्थितं सुक्ष्मं ज्ञानज्ञेयस्वरूपिणं ॥ ४ ॥ etc.

Ends.— fol. 12ᵇ.

ब्रह्मभेद् न जानाती तस्य मुक्तिर्न जायते ॥
सूत्रतंतुनिभंदेवं सर्वभुतव्यवस्थितं ॥ २६ ॥

fol. 13ᵃ.

उर्णतंतुनिभाकारं ब्रह्मसूत्रनिभाकृती ॥
सुचितं निर्मलं शांतं निश्चितं विमलं भवेत् ॥ २७ ॥

इति श्रीमद्भागवते उत्तरगीतासुपनिषत्सू ब्रह्मविद्यायां योगशास्त्रे श्रीकृष्णार्जुनसंवादे ॥ श्रीतियोध्यायः ॥ ३ ॥ ॥ श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥ ॥ श्रीराम ॥

उत्तरगीता Uttaragītā

No. 164 $\frac{200}{1887\text{–}91}$

Size.— 7¾ in. by 4⅜ in.

Extent.— 16 leaves; 9 lines to a page; 22 letters to a line.

Description.— Country paper crisp, rough and greyish; Devanāgarī characters; handwriting medium, fair and legible; borders

ruled with double red lines ; white pigment used for making corrections ; pagination independent as follows :— foll. 1–6, + 1–6, + 1–4 = 16 ; Ms. divided into 3 chapters : I 65 (foll. 1–6) ; II 59 (foll. 1 to 6); III 36 (foll. 1–4) ; thus independent pagination corresponds to chapter division ; verse-endings and speaker's names indicated in red ink.

Age.— Śaka 16 .8.

Begins.— Chapter I —fol. 1ᵃ.

श्रीगणेशाय नमः ॥

अर्जुन उवाच

परं परस्मात्प्रकृतेरनादिमेकं निविष्टं बहुधा गुहायां ॥
सर्वालयं सर्वजगन्निवासं तमेव विष्णुं शरणं प्रपद्ये ॥ १ ॥

यदेकं निष्कलं ब्रह्म... etc.

Chapter II— fol. 1ᵃ (= 7ᵃ)

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीगुरुभ्यो: ॥

आरूढस्यारुरुक्षोश्च स्वरूपं परिकीर्तितं ॥
तत्रारूढस्य विवेक्यं कथं स्यादिति पृच्छति ॥ १ ॥

अर्जुन उवाच ॥

ज्ञात्वा सर्वगतं ब्रह्म सर्वज्ञं परमेश्वरं ॥
अहं ब्रह्मेति निर्दिष्टं प्रमाणं तत्र किं भवेत् ॥ २ ॥ etc.

Chapter III— fol. 1ᵃ (= 13ᵃ)

श्रीगणेशाय नमः ॥

अर्जुन उवाच ॥

योगीप्यर्थक्रियालापपरित्यागेन शांतधीः ॥
तृतीये शरणं यायात्परिमेवेति कीर्तयेत् ॥ १ ॥

श्रीभगवानुवाच ॥

अनंतशास्त्रं बहुवेदितव्यमल्पश्च कालो बहवश्च विघ्नाः ॥
यत्सारभूतं तदुपासितव्यं हंसो यथा क्षीरमिवांबुमिश्रं ॥ २ ॥ etc.

Ends.— Chapter I— fol. 6[b]

अत्यंतमलिनो देहो देही चात्यंतनिर्मलः ॥
उभयोरंतरं ज्ञात्वा कस्य शौचं विधीयते ॥ ६५ ॥

इति उत्तरगीतासूपनिषत्सु ब्रह्मविद्यायां योगशास्त्रे श्रीकृष्णार्जुनसंवादे अश्वमेधपर्वणि प्रथमोध्यायः ॥ ॥ श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥ ॥ छ ॥

अखंडसच्चिदानंदमवाङ्मनसगोचरं ॥
आत्मानमखिलाधारमाश्रयेभीष्टसिद्धये ॥ ॥

Chapter II— fol. 6[a] (=12[a])

नाहं ब्रह्मेति जानाति तस्य मुक्तिर्न जायते ॥

श्रीभागवते

तेषामसौ क्लेशल एव शिष्यते ॥
नान्यद्यथास्थूलतुषावघातिनां ॥ ५९ ॥

इति श्रीउत्तरगीता-(fol. 6[b])सूपनिषत्सु . . . . . . द्वितीयोध्यायः ॥ ॥ २ ॥ ॥ छ ॥ श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥

Chapter III—fol. 4[a] (=16[a])

समानं चिंतयेद्योगि यदि चिंत्यमपेक्षितं ॥
भूतवस्तुन्यशोचित्वे पुनर्जन्म न विद्यते ॥ ३५ ॥

आत्मयोगमवोच्चद्यो भक्तियोगो शिरोमणिं ॥
तं वंदे परमानंदं नंदनंदनमीश्वरं ॥ ३६ ॥

इति श्रीउत्तरगीतासूपनिषत्सु . . . . . अश्वमेधपर्वणि तृतीयोध्यायः ॥ श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥ शके १६९८ दुर्मुख नामसंवत्सरे भाद्रपद वद्य ॥ ११ ॥ सोमवासरे । तद्दिने गितालेखन समाप्तं ॥

fol. 4[b] (=16[b])

येकुण ग्रंथसंख्या प्रथम अध्याय श्लोक ६५ द्वितीयाध्याय श्लोक ५९ त्रितीयाध्याय श्लोक ३६ यकुण संख्या १६० ॥ ॥ छ ॥

उत्तरगीता Uttaragītā

(सगौडपादीयव्याख्या) (with Gauḍapādīyavyākhyā)

No.165 $\frac{255}{1892\text{-}95}$

Size.— 9⅜ in. by 5⅜ in.

Extent.— 26 leaves; 16 lines to a page; 25 letters to a line.

Description.— Country paper thin, crisp and grey; Devanāgarī characters; handwriting medium, fair and legible; borders ruled with two spaced double red lines; foll. 1ᵃ and 26ᵇ have ink designs; text imbedded in commentary and coloured with red chalk; Ms. divided into 3 chapters:— I 58; II 48; III 18; The commentary is called [illegible] in the final colophon.

Age.— Fairly old.

Author.— Comm.— Gauḍapādācārya.

Begins.— fol. 1ᵇ —Text —

अर्जुन उवाच ॥

यदेकं निष्कलं ब्रह्म etc.

Comm.—

ॐ ज्ञानात्मने नमः ॥

अर्थं समस्तविद्यानां समयाकृमनगणोचरं ॥

भागमानमविज्ञाय रमाभयेभिष्टसिद्धये ॥ १ ॥

॥ इह खलु भगवानर्जुनः कदाच्या(न)वसरोचरं . . . etc.

Ends.—fol. 26ᵃ— Text.—

भूतशत्रुभ्यतोक्तिये दुर्लभ्य न विद्यते ॥ १० ॥

आत्मबोधात्मबोधको मनिःशोक निरोमकिः ॥

तं वंदे परमानंदं नंदनंदनमीश्वरं ॥ १८ ॥

Comm.—

इति श्रीउत्तरगीतायां गौडपादीयव्याख्यायां तृतीयोऽध्यायः ॥ ॥ ॥ ३ ॥ इति श्रीमदुत्तरगीतायां गौडपादीयदीपिका समाप्ता ॥ छ ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥

उत्तरगीता (सगौडपादव्याख्या)

Uttaragītā (With Gauḍapāda's Commentary)

No. 166 — 201 / 1887-91

Size.— 11¼ in. 5 4/16 in.

Extent.— 24 leaves; 11 lines to a page; 34 letters to a line.

Description.— Country paper, thin, crisp and grey; Devanāgarī characters; handwriting medium, legible, but not uniform; text in the centre, comm. above and below it; white pigment used for corrections; occasional marginal additions and corrections; Ms. divided into three chapters :— I 58 ; II 35 ; III 17.

Age.— Appears to be old.

Author.— Comm.: Gauḍapādācārya.

Begins.— fol. 1b: Text.—

अर्जुन उवाच ॥

यदेकं निष्कलं ब्रह्म व्योमातीतं निरंजनं ॥ etc.

Comm.—

श्रीकृष्ण जयराम कासी राजाय नमः ।

इह खलु भगवानर्जुनो धर्मक्षेत्रे कुरुक्षेत्रे . . . etc.

Ends.— fol. 24ª Text.—

समानं चिंतयेद्योगी यदि चिरयमपेक्षते ॥
भूतवस्वनशोचित्वे पुनर्जन्म न विद्यते ॥ १७ ॥

इति श्रीमदुत्तरगीतायां तृतीयोऽध्यायः ३ समाप्तेयमुत्तरगीता श्रीकृष्ण-कृष्ण

Comm.

एतादृशो योगी यदि योगमनपेक्ष्यान्यद्विषयचिंतनं कुर्यात्तदपि केवलं योग-क्षेमार्थमित्याशयेनाह द्वाभ्यां १६, १७

इति गौडपादाचार्यविरचितायामुत्तरगीताव्याख्यायां तृतीयः ३ ॥

उत्तरगीता (सगौडपादीयव्याख्या)

Uttaragītā (With Gauḍapādīyavyākhyā)

No. 167

17 / A 1882-83

Size.— 11 in. by 4⅜ in.

Extent.— 21 leaves; 10 lines to a page; 34 in text, 45 in Comm. letters to a line.

Description.— Country paper thick and rough; Devanāgarī characters; handwriting beautiful and uniform; borders ruled with two spaced series of double and single black lines; text in the middle, comm. above and below it; yellow pigment occasionally used for corrections; Ms. divided into three chapters —I 57; II 41; III 18; colophons to first and third chapters identical; colophon to chapter II— fol. 18ª— इति गौडपादाचार्ये उत्तरगीतायां कृष्णार्जुनसंवादे द्वितीयोऽध्यायः ॥ २ ॥

Age.— Fairly old.

Author.— Comm.—Gauḍapādācarya.

Begins.— fol. 1ᵇ Text.—

॥ श्रीरामकृष्णाभ्यां नमः ॥

अर्जुन उवाच ॥

यदेकं निष्कलं ब्रह्म व्योमातीतं निरंजनं ॥
अप्रतर्क्यमविज्ञेयं विनाशोत्पत्तिवर्जितं ॥ १ ॥
कारणं योगनिर्मुक्तं हेतुसाधनवर्जितं ॥
हृदयांबुजमध्यस्थं ज्ञानज्ञेयस्वरूपकं ॥ २ ॥ etc.

Comm.—

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ राधावल्लभाय नमः ॥

इह खलु भगवानर्जुनः धर्मक्षेत्रे कुरुक्षेत्रे भगवदुपदिष्टं आत्मतत्वोपदेशं विषयभोगप्राबल्येन विस्मृत्य पुनस्तदेवात्मतत्वं भगवंतं पृच्छति हे केशव यज्ज्ञानाद्यस्य ब्रह्मणः सम्यक्ज्ञानात् क्षणादेव ज्ञानोत्तरक्षण एव मुच्येत अविद्यानिवृत्तिद्वारा. . . . etc.

Ends.— fol. 21ᵃ Text.—

भिक्षान्नं देहरक्षार्थं वस्त्रं शीतनिवारणं ॥
अश्मानं च हिरण्यं च शाकं शाल्योदनं तथा ॥ १७ ॥
समानं चिंतयेद्योगी यदि चिरयमपेक्षते ॥
भूतवस्तुन्यशोचित्वे पुनर्जन्म न विद्यते ॥ १८ ॥

इत्युत्तरगीतायां श्रीकृष्णार्जुनसंवादे तृतीयोऽध्यायः ॥ ३ ॥ समाप्तोयं गीताः ॥

Comm.—

अशोचित्वे गतमिति दुःखराहित्ये उपलक्षणमेतत् आगामि वस्तुनि निरपेक्षत्वे सिद्धे वर्त्तमानवस्तुनि लब्धे हर्षराहित्ये सिद्धे च पुनर्जन्म न विद्यत इति श्रीउत्तरगीतायां गौडपादीयव्याख्यायां तृतीयोऽध्यायः ३ टीका संपूर्णम् ॥

References.— (I) Mss.—A– Aufrecht's Catalogus Catalogorum :—
I 63ᵃ &ᵇ, 775ᵇ; II 190ᵇ; III 14ᵇ.

B–Descriptive Catalogues —

Ind. Off. Cat. II; i, No. 6525.
Mitra, *Notices*, i, No. 189.

(2) Printed Editions —

Published by T. K. Balasubrahmanyam, Srirangam, 1910.

उत्तरगीता
(सगौडपादीयव्याख्या)

Uttaragītā
(With Gauḍapāda's Commentary)

No. 168 $\frac{256}{1892\text{–}95}$

Size. $11\frac{1}{4}$ in. by $5\frac{3}{8}$ in.

Extent.— 19 leaves ; 10 lines to a page ; 44 letters to a line.

Description.— Country paper thick, rough and grey ; Devanāgarī characters ; handwriting medium, clear and uniform ; space in the centre left for text ; comm. written above and below *this unwritten text ; yellow pigment used for* corrections ; occasional marginal entries. ; Ms. divided thus :—I 57 ; II 47 ; III 18.

Author.— Gauḍapādācārya.

Begins.— fol. 1^b

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

(अखंडसच्चिदानंदमवाङ्मनसगोचर ॥
आत्मानमखिलाधारमाश्रयेभीष्टसिद्धये ॥ १ ॥
[Added in a different hand]

इह खलु भगवानर्जुन etc.

Ends.— fol. 11^a

इति श्रीउत्तरगीतायां श्रीकृष्णार्जुनसंवादे व्याख्यया गौडपादविरचितायां प्रथमोऽध्यायः ॥

fol. 17ᵃ :

इति श्रीउत्तरगीतासुपनिषत्सु ब्रह्मविद्यायां श्रीगौडपादाचार्यविरचितं उत्तरगीताटीकाख्यायां द्वितीयोध्यायः ॥

fol. 19ᵇ :

अगामिवस्तुनि निरपेक्षत्वे सिद्धे वर्तमानवस्तुनि लब्धे हर्षराहित्य सिद्धे च पुनर्जन्म न विद्यत इति ॥ १८ ॥

आत्मयोगमवोचद्यो भक्तियोगशिरोमणिं ॥
तं वंदे परमानंदं नंदनंदनमीश्वरं ॥ १९ ॥

इति श्रीउत्तरगीतासुपनिषत्सु गौडपादाचार्यविरचितायां उत्तरगीताव्याख्यायां तृतीयोध्यायः ॥ ३ ॥ ग्रंथसमाप्तं ॥ शुभं भवतु ॥

उत्तरगीता
(सगौडपादीयव्याख्या)

Uttaragītā
(With Gauḍapāda's Commentary)

No. 169

$\frac{270}{1895\text{-}98}$

Size.— 8¼ in. by 5 in.

Extent.— 12 leaves ; 20 lines to a page; 40 letters to a line.

Description — Country paper thick, rough and grey ; Devanāgarī characters ; handwriting small, minute at places, but legible ; the text is not fully given except in a few cases ; text citations coloured in red chalk ; occasional marginal corrections ; pagination runs from 1–10 + 1–2 = 12 foll. ; Ms. divided into 3 chapters :—I 57 ; II 47 ; III 19.

Age.— Fairly old.

Author.— Gauḍapādācārya.

Begins.— fol. 1[b] :

श्रीगणेशाय नमः ॥

Comm.—

अखंड . . . . ॥

. . . . . भीष्टसिद्धये ॥ १ ॥

इह खलु अर्जुनः . . . etc.

Text.—

अर्जुन उवाच ॥

यदेकं निष्कलं ब्रह्म व्योमातीतं निरंजनं ॥ etc.

Ends.—fol. 12[b] : Text.—

आत्मयोगमवोचद्यो . . . . . ॥

. . . . नंदनंदनमीश्वरं ॥ १९ ॥

Comm.—

इति श्रीगौडपादविरचितायां उत्तरगीताव्याख्यायां तृतीयोध्यायः ॥ श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥

उपक्रमश्लोक (सटीक) — Upakramaśloka (with Commentary)

No. 170 — 302-B / 1899-1915

Size.— 11⅜ in. by 4⅞ in.

Extent.— 2 leaves ; 14 lines to a page; 50 letters to a line.

Description.— Country paper, grey, torn and worm-eaten ; Devanāgarī characters, handwriting clear and legible ; the verses are the introductory part of the 83th Chapter of the 10th *Skandha* of Bhāgavata.

Begins.—fol. 19^b :

श्रीगुरुर्जयति ॥

राजोवाच ।

देवासुरमनुष्येषु ये भजंत्यशिवं शिवं ।
प्रायस्ते धनिनो . . . . .
एतद्वेदितुमिच्छामः . . . .
. . . . . गजतां गतिः ॥ २ ॥ etc.

Comm.—

टीका— ॥ अष्टाशीतितमे विष्णुभक्तः कैवल्यमश्नुते ततोवांग्देवभक्तस्तु विभूतिमिति वर्ण्यते ॥

हरिर्भजतां मुक्तिद इत्युक्तं ॥ अभयं ध्यायेदजस्रं हरिमिति तत्र शंकते देवासुरेति etc.

Ends.— fol. 19^b Text.—

हरिर्हि निर्गुणः साक्षात्पुरुषः प्रकृतेः परः ।
स सर्वदृगुपद्रष्टा तं भजन्निर्गुणो भवेत् ॥ ५ ॥

श्रीभागवते दशमस्कंधेष्टाशीतितमेध्याये उपक्रमस्था एते श्लोकाः ।

fol. 20^a Comm.—

अशतोभूतिहेतुश्च तथानंदमयी स्वतः ॥
अशतस्तारतम्येन ब्रह्मरुद्रादिसेविनां ॥
विभूतयो भवंत्येवं शनैर्मोक्षोप्यवंशतः ॥
इदमेवाभिप्रेत्य तत्रतत्रोच्यते
श्रेयांसि तत्र खलु सात्वतनोर्नृणां स्युरिति ॥

तथासत्वं तत्तीर्थसाधनमिति । त्रयाणामेकभावानां योनुपश्यति वै भिदामिति । तथा न ते मय्युच्यते ये च भिदामण्वपि च क्षत इत्यादि ॥ एवं सति न किंचिदसमंजसं । तत्तभक्ताना कलहो मोहमात्रमिति ॥

उपदेशग्रंथ Upadeśagrantha

No 171 $\frac{752}{1891-95}$

Size — 9⅞ in by 4½ in

Extent — 2 + 2 leaves, 12 lines to a page 39 letters to a line

Description — Country paper dark, grey and musty Devanāgarī characters, handwriting fair, medium bold and uniform, borders ruled with three black lines each, red chalk used for marking colophons the two chapters are independently marked with pagination punctuation marks, the *Advaita khya prakaraṇa* is the third prakarana of the Gaudapāda-kārikas and the *Vaitathyākhya* the second prakarana of the same book

Age — Fairly old

Begins — fol 1ᵃ

ॐ उपासनाश्रितो धर्मो जाते ब्रह्मणि वर्त्तते ॥
प्रागुत्पत्तेरज सर्वं तेनासौ कृपण स्मृत ॥
अतो वक्ष्याम्यकार्पण्यमजातिसमतां यथा ॥
तथा न जायते किंचिन्जायमान समतत ॥ etc

Ends — fol 2ᵇ

स्वस्थं शांत सनिर्वाणमकथ्य सुखमुत्तम ॥
अजमजेन ज्ञेयेन स सर्वज्ञ परिक्ष्यते ॥
न कश्चिज्जायते जीव संभवोस्य न विद्यते ॥
एतत्तदुत्तम सत्य यत्र किंचिन्न जायते ॥

यत्र किंचिन्न जायत इति ॥

इति उपदेशग्रंथे अद्वैताख्य प्रकरण समाप्त ॥ ॥ १४ ॥

Begins — fol 1ᵃ

ॐ वैतथ्य सर्वभावानां स्वप्न आहुर्मनीषिण ॥
अंत स्थानां तु भेदानां संवृतत्वेन हेतुना ॥ ॥

अदीर्घत्वाच्च कालस्य गत्वा देशान्न पश्यति ॥
प्रतिबुद्धश्च वै सर्वस्तस्मिन्देशे न विद्यते ॥ ॥
अभावश्च रथादीनां श्रूयते न्यायपूर्वकं ॥
स्वप्नजागरिते स्थाने ह्येकमाहुर्मनीषिणः ॥
भेदानां हि समत्वेन प्रसिद्धेनैव हेतुना ॥ १ ॥ etc.

Ends.— fol. 2^b

न स्तुतिर्न नमस्कारो न स्वधाकार एव च ॥
चलाचलनिकेतश्च यतिर्यादृच्छिको भवेत् ॥
तत्वमाध्यात्मिकं दृष्ट्वा तत्वं दृष्ट्वा तु बाह्यतः ॥
तत्वीभूतस्तदारामस्तत्वादप्रच्युते भवेत् ॥ ७ ॥

इति द्वितीयं वैतथ्याख्यं प्रकरणमुपनिषदं समाप्तं ॥ ॥

References.—(1) *Mss.*— A- Aufrecht's Catalogus Catalogorum.— I, 67^a अद्वैतोपनिषत्: I 10^b; II 2^b; III 3^a; उपदेशग्रंथ III 15^a.

उपदेशसाहस्री . Upadeśasāhasrī

No. 172 $\frac{560}{1886-92}$

Size.— 9½ in. by 4⅜ in.

Extent.— 39 leaves ; 10 lines to a page ; 33 letters to a line.

Description.— Country paper smooth and greyish ; Devanāgarī characters ; handwriting medium, clear and uniform ; borders ruled with double black lines ; yellow pigment frequently used for making corrections ; red chalk used for sectional colophons ; occasional marginal additions and corrections.

Author.— Śaṅkarācārya.

Begins.— fol. 1b.

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

ॐ चैतन्यं सर्वगं सर्वं सर्वभूतगुहाशयं ॥
यत्सर्वविषयातीतं तस्मै सर्वविदे नमः ॥ १ ॥ etc.

Ends.— fol. 39a

विमथ्य वेदोदधितः समुद्धृतं सुरैर्महाब्धेस्तु यथा महात्मभिः ॥
तथामृतं ज्ञानमिदं हि यैः पुरा नमो गुरुभ्यः परमीक्षितं च यैः ॥२८॥

इति श्रीमत्परम . . . . . गोविंद . . . . . शिष्यस्य श्रीशंकरभगवतः कृतिः सकलवेदोपनिषत्सारोपदेशसहस्री समाप्तम् ॥
॥ शुभं ॥ ॥

उपदेशसहस्री — Upadeśasahasrī

No. 173 — 258A / 1892–95

Size.— 9⅜ in. by 4⅜ in.

Extent —30 leaves; 13 lines to a page; 49 letters to a line

Description.— Country paper, rough and grey , Devanāgarī characters , handwriting small, clear and uniform , borders ruled with double black lines , occasional marginal additions or corrections , red chalk used for sectional colophons, and verse-numbers , forms part of Ms containing the गद्यबंध (from fol 21a to end fol.)

Age— Appears to be very old.

Author.—Śamkarācārya

Begins.— fol. 1b

॥ ॐ लक्ष्मीनृसिंहाय नम ॥ श्रीशंकराचार्याय नम. ॥
चैतन्य सर्वग सर्वं सर्वभूतगुहाशयम् ॥ etc.

Ends.— fol. 21ª

तथामृतज्ञानमिदं हि यैः पुरा
नमो गुरुभ्यः परमीक्षितं च यैः ॥ ६५ ॥
इति ज्वरनाशप्रकरणं ॥ ॥

उपदेशसहस्री (गद्यबंध) — Upadeśasahasrī (Gadyabandha)

No. 174 — 258B / 1892-95

Size.— $9\frac{7}{8}$ in. by $4\frac{3}{8}$ in.

Extent.— 10 leaves ; 13 lines to a page; 49 letters to a line.

Description.— Country paper, rough and grey ; Devanāgarī Characters ; handwriting small, clear and uniform ; borders ruled with double black lines ; occasional marginal additions and corrections ; red chalk used for important words ; forms part of Ms. containing 30 leaves of which foll. 1-21 are given to the पद्यबंध not complete, requiring but one fol. to complete the Ms. (See entry on fol. 1ª : पत्र ३१).

Age.— Appears to be very old.

Begins.— fol. 21ª·

अथ मोक्षज्ञानोपदेशविधिं व्याख्यास्यामो मुमुक्षूणां श्रद्दधानानामर्थिनामर्थाय etc.

Ends.— fol. 30ᵇ

कर्मणा नो कनीयान्स बाह्याभ्यंतरो ह्यजो न लिप्यते लोकदुःखेन बाह्य इत्यादि श्रुतिभ्यो नाम वस्तु न भासत्वादिति परमो हेतुरात्मनश्चाधपरोपयस्व ..... etc.

उपदेशसाहस्री Upadeśasāhasrı

No 175 115 C / 1902-07

Sıze — 7⅛ ın by 3½ ın

Extent — 44 leaves , 11 lınes to a page 29 letters to a lıne

Descrıptıon — Country paper, thın, rough and dıscoloured , Deva nāgarı Characters handwrıtıng medıum clear and unıform borders ruled with sıngle black lıne verse numbers coloured with red chalk occasıonal margınal correctıons and addıtıons , Ms forms part of the गद्यबंध portıon (begın nıng at fol 44ᵃ)

Age — Faırly old

Author —Śamkarācārya

Begıns — fol 1ᵃ

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

यत्राध्यस्तमिद सर्वं मेयमात्रद्यविद्यया ॥
भाति नो भाति यज्ज्ञानांत्तदस्मि ब्रह्म चित्सुखं ॥ १ ॥

चैतन्य सर्वग सर्वं सर्वभूतगुहाशयं ॥
यत्सर्वविषयातीत तस्मै सर्वविदे नम ॥ २ ॥

समाप्यय क्रिया सर्वा दाराग्न्याधानपूर्विका ॥
ब्रह्मविद्यामथेदानीं वक्तुं वेद प्रचक्रमे ॥ ३ ॥

कर्माणि देहे योगार्थं देहयोगे प्रियाप्रिये ॥
ध्रुवेस्यातां ततो रागो द्वषश्चैव तत क्रिया ॥ ४ ॥

धर्मोधर्मौ ततोऽज्ञस्य देहयोगस्तथा पुन ॥
एव नित्यप्रवृत्तोय ससारश्चक्रवद्भृत ॥ ५ ॥ etc

Ends —fol 44ᵃ

विमथ्य वेदोदधित समुद्धत
सुरैर्महाब्धेस्तु महात्मभिर्यथा ॥

तथामृतं ज्ञानमिदं हि यैः पुरा
नमो गुरुभ्यः परमीक्षितं च यैः ॥ ७१ ॥

इति ज्वरनाशप्रकरणं ॥ १९ ॥

उपदेशसाहस्री (गद्यबंध) — Upadeśasāhasrī (Gadyabandha)

No. 176 — $\frac{115D}{1902\text{–}07}$

Size.— $7\frac{1}{8}$ in. by $3\frac{1}{4}$ in.

Extent.— 22 leaves ; 11 lines to a page ; 29 letters to a line.

Description.— Country paper, thin, rough and discoloured ; Devanāgarī Characters ; handwriting medium, clear and uniform ; borders ruled with single black line ; occasional marginal notes, corrections or additions ; red chalk used for important words or passages cited from *śrutis* ; several foll. worm-eaten ; forms part of Ms. containing 65 leaves of which the first 44 are devoted to the पद्यबंध of उपदेशसाहस्री.

Age.—Appears to be old.

Author.— Śaṁkarācārya.

Begins.— fol. 44ᵃ

॥ श्रीपरमात्मने नमः ॥

ॐ अथ मोक्षसाधनोपदेशविधिं व्याख्यास्यामो मुमुक्षूणां श्रद्दधानामामर्थिनामर्थसाधनाय ॥ etc.

Ends.— fol. 65ᵃ

सर्वाण्युपनिषद्वाक्यानि विस्तरतः समीक्षितव्यानि समीक्षितव्यानि ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीगोविंदभ (fol. 65^b^)गवत्पादपूज्यशिष्यस्य शंकरभगवतः कृतिः सकलोपनिषत्सारउपदेशसाहस्री समाप्ता ॥

श्रीमद्वाराणसीक्षेत्रे विश्वेशचरणांतिके ॥

उपदेशस्यसाहस्री दत्तात्रय अद्वयानंदबोधस्वरूपचिदविलासलीलाविग्रहश्रामोदविलसित लिखत् ॥ श्री ॥

fol. 65^a^: (at the end ;— इति उपदेशसहस्र्यां गद्यबंधः समाप्तः ॥

[Then begins a fragment of another work.]

उपदेशसहस्री (सव्याख्या-पदयोजनिका)

Upadeśasahasrī with (comm.—Padayojanikā)

No. 177 — 162 / Viśrāma I

Size.— 11½ in. by 5 in.

Extent.— 162—44 = 118 leaves; 11 lines to a page; 45 letters to a line.

Description.— Country paper, dark, grey, rough and thick , Devanāgarī characters ; handwriting medium, uniform and beautiful ; many leaves greatly discoloured ; foll. missing :—3-27, 46, 50, 71, 72, 80, 81, 91, 97, 98, 101, 102, 139-143, 150, 157, 158 ; the text is imbedded in the commentary ; very rarely marginal corrections and additions are seen ; a fairly careful copy.

Age.— Old.

Author.— Text.— Śaṁkarācārya.

Comm.— Rāmatīrth.

Begins.— fol. 1b Text.—

चैतन्यं सर्वगं सर्वं etc.

Comm.

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

यत्राध्यस्तमिदं सर्वं मेयमात्राद्यविषया ॥ etc.

Ends.— fol. 162a Text.—

तयाऽमृतं ज्ञानमिदं हि यैः पुरा
नमो गुरुभ्यो परमीक्षितं च यैः ॥ ॥ २८ ॥

इति श्रीमत्परम . . . . श्रीगोविंद . . .शिष्यस्य श्री शंकर-
भगवतः सकलवेदोपनिषत्सारोपदेशसहस्री समाप्ता ॥

Comm.—

इति श्री-(fol 162b) शंकराचार्यकृतोपदेशसहस्र्याः पदयोजनिका
नाम टीका कृष्णतीर्थशिष्यरामतीर्थविरचिता समाप्ता ॥

सहस्रोपदेशेन हार्दं तमो यः . . . .

. . . , ...

रसरामसुनींदुवत्सरे सितपक्ष्यासिममार्गशीर्ष्यके ।
लिखिता मदनात्मजेन चेयं मगछं शंकरकल्पितोपदेशः ॥ श्रीरामः ॥

In three columns :—

प्रथमं व्याससूत्राणि तदुपरि शारीरिकं भाष्यं तदुपरि वाचस्पतिः
तदुपरि कल्पतरुः तदुपरि परिमलः तदुपरि पंचपादिकाविवरणं चतुः-
सूत्रे त्वत्त्व दीयते ॥ ॥

सुरेश्वरवार्त्तिकं आनंदगिरीयं इदं उत्तरमीमांसाया अथातो ब्रह्मजिज्ञासेत्यादे-
र्व्याख्यारूपं प्रस्थानत्रयं तदीया एते ग्रंथाः ॥ ॥

उक्तं च शिवर(ह)स्ये ।

दक्षभागे स्थितो ब्रह्मा वामभागे जनार्दन ॥
मध्यमक्षेत्रे स्थितः साक्षात् शिवः (स)र्वार्थसिद्धिदः ॥ १ ॥

पूर्वभागेऽमृतं न्यस्तं देवैर्ब्रह्मादिभिः पुरा ॥
पृष्टभागे स्थिता यक्षाः सद्रूपानां निबंधकाः ॥ २ ॥

इन्द्रादयो लोकपाला धृता येन्न परिकीर्तिताः ॥
ततो वै पूर्वभागेन पूजयेन्निरिजापतिं ॥ ३ ॥

पत्रं वा यदि वा पुष्पं फलं नष्टमधोमुखं ॥
एतद्विवर्धनं देवि बिल्वपत्रेषु नोचितं ॥

उपदेशसहस्री (गद्यबंध) (सव्याख्या) — Upadeśasahasrī (Gadyabandha) (with Commentary)

No. 178 — $\frac{753}{1891\text{-}95}$

Size.— *13 in. by 8¼ in.*

Extent.— 14 leaves ; 22 lines to a page ; 20 letters to a line.

Description.— Modern paper ; Devanāgarī characters ; handwriting bold, uniform and clear ; borders ruled with single pencil lines ; the paper is modern (foolscap size) bearing watermarks : "Shaik Ahmed Shaik Dawood, 1886" and "Schrouder Smidt & Co., Culcutta, 3" with a shield design below which the words "English Make" are visible. Ms. incomplete.

Age.— Modern.

Author.— Text.—Śaṁkarācārya.

Comm.—Rāmatīrtha.

Begins.— fol. 1ª Text.—

॥ उपदेशसहस्त्र्याः गद्यबंधः ॥

अथ मोक्षसाधनज्ञानोपदेशविधिं व्याख्यास्यामो etc.

Comm.—

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ समस्तसम्प्रविद्यासंप्रदायप्रवर्तकाचार्येभ्यो नमः ॥ ओं नमो भगवते सर्वात्मने वासुदेवाय नमः ॥

प्रणम्य रामाभिधमात्मधीपदं etc.

End.— fol. 14b

अभेदविज्ञानादेवेति ॥ पुरुष सौम्येति हस्तं गृहीतमानयन्तीति खण्डे इममर्थं दर्शयतीत्यर्थः ॥ १८ ॥

उपदेशसहस्री (गद्यबंध) (सटीका)

Upadeśasahasrī (Prose) (with Commentary)

No. 179 — 259 / 1892-95

Size. 12⅛ in. by 5⅜ in.

Extent.— 41 leaves; 14 lines to a page; 40 letters to a line.

Description.— Country paper, thin, rough and grey; Devanāgarī Characters; handwriting medium size, beautiful and uniform; borders ruled with double black lines; yellow pigment occasionally used for corrections, and sometimes greyish-white also; marginal additions and notes; foll. are all musty, worn out, with frayed ends, and at places discoloured; from the middle of the work the text is written in the centre with comm. above and below it.

Age.— Appears to be quite old.

Author.— Text.— Śaṁkarācārya.
Comm.— Rāmatīrtha.

Begins.— fol. 1b Text—

उँ नमः श्रीगणेशाय नमः ॥

अथ मोक्षसाधनज्ञानोपदेशविधिं व्याख्यास्यामो etc.

Comm.—

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ समस्तब्रह्मविद्यासंप्रदायप्रवर्तकेभ्यो नमः ॥ उँ नमो भगवते सर्वात्मने वासुदेवाय ॥

प्रणम्य रामाभिधमात्मधीपदं etc.

Ends.—fol. 41[b] Text.—

. . समीक्षितव्यानि समीक्षितव्यानि ॥ ७३ ॥

इति श्रीमच्छंकरभगवत्पादकृतौ उपदेशसहस्र्यां गद्यबंधः समाप्तः ॥

Comm —

उपदेशसहस्र्यास्सद्गद्यबंधो यथामति ॥ व्याख्यातो रामतीर्थेन भक्त्या स्वज्ञानसिद्धये ॥ समाप्तः ॥

उपदेशसाहस्री (सटीका : पदयोजनिका)

Upadeśasāhasrī with (Comm. Padayojanikā)

No. 180 — 309 / 1899-1915

Size.— 11 in. by 5¼ in.

Extent.— 122 leaves, 15 lines to a page ; 45 letters to a line.

Description.— Country paper, thin, rough and grey , Devanāgarī characters , handwriting medium, uniform and legible ; red chalk marks verse-numbers, colophons and verse-citations in the comm., text in the centre, comm. above and below it Alternate foll. are coloured with yellow pigment which is also used for corrections , several foll. worm-eaten.

Age.— Samvat 1855

Author.— Text —Śamkarācārya.
Comm.— Rāmatīrtha

Begins.—fol. 1^{b} Text—

॥ श्रीरामचंद्राय नमः ॥

चैतन्यं सर्वगं सर्वं सर्वभूतगुहाशयं etc.

Comm.—

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीसरस्वत्यै नमः

यत्राध्यस्तमिदं सर्वं मेयमात्राद्यविद्यया ॥ etc.

Ends.—fol. 122^{a}. Text—

नमो गुरुभ्यः परमीक्षितं च यैः ॥

इति श्रीमत्परम . . . गोविंद . . . शिष्यस्य श्रीशंकरभगवतः कृतिः सकलवेदोपनिषत्सारोपदेशसाहस्री समाप्ता ॥ ॥ छ ॥

Comm.—

युक्तमग्रगुरुसुश्रूजनमित्यर्थः ॥ २८ ॥

इति श्रीमच्छंकराचार्यकृतोपदेशसाहस्र्यां पदयोजनिका नाम टीका कृष्णतीर्थशिष्यरामतीर्थविरचितायां सहस्रोपदेशी समाप्ता ॥ छ ॥

उपदेशसहस्रीयं विवृत्ता हि महात्मभिः ॥
श्रद्धावेशान्मयाप्यस्याःपदयोजनिका कृता ॥

. . . . . .

. . . • तुष्यत्वखिलांतरात्मा ॥ ३ ॥

शुभमस्तु ॥ श्रीरस्तु ॥ छ ॥ श्रीसंवत् १८५५ वैशाखमासे कृष्णपक्षे तृतीयायां भौमवारे समाप्ता अवंतिकामध्ये ॥ ॥ छ ॥ ॥

उपदेशसहस्रीगद्यबंधटीका Upadeśasahasrīgadya-bandhaṭīkā

No. 181 — 115 B / 1902–07

Size.— 7¾ in. by 3¼ in.

Extent.— 64 leaves; 11 lines to a page; 29 letters to a line.

Description — Country paper, thin, rough and discoloured, Deva nāgari characters, handwriting medium, clear and uniform borders ruled at places with single black line, red chalk used for important words in the end

Age —Appears to be old

Author — Rāmatīrtha

Begins — fol 1ª

॥ श्रीगणेशाय नम ॥ समस्तब्रह्मविद्यासंप्रदायप्रवर्त्तकाचार्येभ्यो नम ॥

प्रणम्य रामाभिधमात्ममधीपद जगत्प्रसूतिस्थितिसंयमायत ॥
तदात्मकांछंकरपूर्वकान्गुरून्मयोपदेशार्थविभाग उच्यते ॥ १ ॥

इह भगवत्पादाभिधो भगवान् भाष्यकार सर्वोपनिषदर्थसारग्राहिकामुप देशसहस्रीं गद्यपद्यविभागप्रथरचनया प्रकर्तुकर्त्तुर्वंश्चादौ गद्यबंधमारभमाण प्रारी प्सितपरिसमाप्तिप्रचयगमनादिप्रयोजन शिष्टाचारविशेषपरिप्राप्त मंगलमाच रत्यथेति ॥

ॐ कारश्चाथशब्दश्चद्वावेतौ ब्रह्मण पुरा ।

कठ भित्वा विनिर्यातौ तस्मांगलिकावुभाविति स्मृतावथ शब्दस्य मांगलिकत्वावगमात् ॥ etc

Ends — fol 63ᵇ

ब्रह्मविद्याप्रतिपादकानि सर्वाणि वेदांतवाक्यानि विस्तरशो बहुशाखोप सहारेण पुन पुनरालोचयितव्यानीत्य (fol 46ª) ॥ द्विरुक्तिर्गद्यबंध समाप्तिद्योतनार्था ॥

उपदेशसहस्त्या सद्गद्यबंधो यथामति ॥
व्याख्यातो रामतीर्थेन अन्यया स्वज्ञानसिद्धये ॥

इति श्रीउपदेशसहस्रीगद्यबंधटीका समाप्ता ॥ ॥

उपदेशसाहस्री (गद्यबंध)
(सटीका)

Upadeśasāhasrī (Gadya-bandha)
(with Commentary)

No. 182

116
1902-07

Size.— 10⅝ in. by 6 in.

Extent.— 28 leaves ; 18 lines to a page ; 52 letters to a line.

Description.— Country paper, thin, smooth and grey ; *Devanāgarī* characters ; handwriting small, clear and uniform ; borders ruled with double red lines ; red chalk used to mark important words in text and comm.; yellow pigment occasionally used for corrections ; text in the centre, comm. above and below it ; occasional marginal addition : fol. 1 forms the second leaf of a folded fol., and the preceding fol. contains in a different form a table of astrological (and astronomical) data ; the paper also is different, so perhaps it was pasted on to this Ms. to strengthen fol. 1.

Age.— Fairly old.

Author.— Text.—Śaṁkarācārya.
Comm.— Rāmatīrtha.

Begins.— fol. 1[b] Text.—

श्रीगणेशाय नमः

ॐ अथ मोक्षसाधनज्ञानोपदेशविधिं व्याख्यास्यामो . . . etc.

Comm.—

श्रीगणेशाय नमः ।

ॐ प्रणम्य रामाभिधमात्मधीपदं etc.

Ends.— fol. 28[a]

सर्वाण्युपनिषद्वाक्यानि समीक्षितव्यानि समीक्षितव्यानि ॥

इति श्रीमच्छंकरभगवत्पादकृता उपदेशसाहस्र्यां गद्यबंधः समाप्तिमगात् ॥

Comm.—

पुनरालोचनीयानीत्यर्थ ॥ द्विरुक्तिर्गद्यबधसमाप्तिद्योतनार्थो ॥

उपदेशसहस्र्या सद्गद्यबधो यथामति ॥
व्याख्यातो रामतीर्थेन भक्त्या स्वज्ञानसिद्धये ॥

उपदेशसहस्री (गद्यबध) Upadeśasahasrī (Gadyabandha)
(सटीका) (with Commentary)

No 183 $\frac{600}{1884\ 87}$

Size — 11¼ in by 5⅝ in

Extent — 41 leaves , 13 lines to a page , 42 letters to a line

Description —Country paper, rough, thick and grey Devanāgarī characters , handwriting medium, clear and uniform , borders ruled with two double spaced lines in black , fol 1ª has a rectangular design besides yellow pigment profusely used for corrections text in the centre with comm above and below it the work is written both in prose and verse and this Ms presents the prose part

Age — Samvat 1770

Author — Text Śamkarācārya
Comm.—Rāmatīrtha

Begins.— fol 1ª Comm

श्रीगणेशाय नम समस्तब्रह्मविद्यासंप्रदायप्रवर्त्तकाचार्येभ्यो नमः॥
ॐ नमो भगवते सर्वात्मने वासुदेवाय नम ॥

प्रणम्य रामा (fol 2ª)भिधमात्मधीपद
जगत्प्रसूतिस्थितिसयमायन

तदात्मकाञ्छंकरपूर्वकान् गुरून्
मयोपदेशार्थविभाग उच्यते ॥ १ ॥

इह भगवत्पादाभिधो भगवान् भाष्यकारः सर्वोपनिषदर्थ-सारसंग्राहिकामुपदेशसहस्रीं गद्यपद्यविभागग्रंथरचनया प्रकटीकुर्वन्नादौ गद्यवैवमारभमाणः प्रारिप्सितपरिसमाप्तिप्रचयगमनादिप्रयोजनं शिष्टाचारविशेषपरिप्राप्तं मंगलमाचरति अथेति etc.

Text.— fol. 2[b]

अथ मोक्षसाधनज्ञानोपदेशविधिं व्याख्यास्यामो मुमुक्षूणां श्रद्धानानामर्थिनामर्थायतदिदं मोक्षसाधनसाध्यानित्यात्मवर्गमाद्विरक्ताय त्यक्तपुत्रवित्तलोकैषणाय प्रतिपन्नपरमहंसपरिव्राज्याय शमदमदयादियुक्ताय शास्त्रप्रसिद्धशिष्यगुणसंपन्नाय शुचये ब्राह्मणाय विधिवदुपसन्नायशिष्याय जातिकर्मवृत्तविद्याभिजनैः परीक्षिताय ब्रूयात् पुनः पुनर्यावद्ग्रहणं दृढीभवति ॥ १ ॥ etc.

Ends.— fol. 41[a] Text.—

इति श्रीमच्छंकरभगवत्पादकृतौ उपदेशसहस्त्र्यां गद्यबंधः समाप्तः ॥

Comm.—

ब्रह्मविद्याप्रतिपादकानि सर्वाणि वेदांतवाक्यानि विस्तरशो बहुशाखोपसंहारेण पुनः पुनरालोचनीयानीत्यर्थः ॥ द्विरुक्तिर्गद्यबंधसमाप्तिद्योतनार्थः ॥

उपदेशसहस्र्यामद्गद्यबंधो यथामति ।
व्याख्यातो रामतीर्थेन भक्त्या स्वज्ञानसिद्धये ॥
विक्रमेतेववहले तृतीयायां विधेर्दिने ।
उपदेशसहस्त्रीं तु अंचकः पूर्णतां व्यधात् ॥

इति श्रीमच्छंकरभगवत्पादकृतौ उपदेशसहस्र्यां गद्यः ॥ शुभमस्तु संवत् १७७० सावण शुः

References.—(1) Mss.— A- Aufrecht's Cata logus Catalogorum :—
I, 149[a] ; II, 30[a].

उपदेशसहस्री
(सटीका–पदयोजनिका)

Upadeśasahasrī
(with Commentary–Padayojanikā)

No. 184

601
1884-87

Size.— 11¾ in. by 5⅜ in.

Extent.— 139 leaves ; 12 lines to a page ; 41 letters to a line.

Description.— Country paper, thick, rough and grey ; Devanāgarī characters ; handwriting clear, medium and uniform ; borders ruled with double black lines ; occasional marginal notes and additions ; red chalk used to mark verse-numbers and colophons ; text in the centre with comm. above and below ; green pigment used for corrections ; Ms. divided into 19 प्रकरणs containing 673 *ślokas* ; the comm. is called पदयोजनिका.

Age.— Saṁvat 1770.

Author.— Text.— Śaṁkarācārya.
Comm.— Rāmatīrth (disciple of Kṛṣṇatīrtha).

Begins — Text.— fol. 2^b

ॐ चैतन्यं सर्वगं सर्वं सर्वभूतगुहाशयं ।
यत्सर्वविषयातीतं तस्मै सर्वविदे नमः ॥ १ ॥ etc.

Comm.— fol. 1^b

श्रीगणेशाय नमः ॥

यत्राध्यस्तमिदं सर्वं मेयमात्राद्यविद्यया ॥
भाति नो भाति यज्ज्ञानात्तदस्मि ब्रह्म चित्सुखं ॥ १ ॥

सदेवं सर्वोपनिषदर्थसारसंग्रहं गद्यपद्यप्रबंधेन संक्षेपतो युक्त्योपदिश्य पुनरप्युक्तमेवार्थंजात पद्यबंधप्रबंधेन सोपस्करविस्तरेणोपदेष्टुकामो भगवान् भाष्यकारः पद्यग्रंथारंभे ग्रंथप्रतिपाद्यपरदेवतानमस्काररूपं मंगलं etc.

Ends.— fol. 139^a Text.—

विमथ्य वेदोदधितः समुद्धृतं सुरैर्महाब्धेस्तु यथा महात्मभिः ॥
तथामृतं ज्ञानमिदं हि यैः पुरा नमो गुरुभ्यः परमीक्षितं च यैः ॥ १८ ॥

इति श्रीपरमहंसपरिव्राजकाचार्य श्रीगोविंदभगवत्पादपूज्यशिष्यस्य श्रीशंकरभगवतः कृतिः सकलवेदोपनिषत्सारोपदेशसहस्री समाप्त ॥ ॥ श्रीरामाय नमः ॥

Comm.—

समस्तवेदार्थरहस्यगद्यपद्यप्रबंधार्थतयाऽवबोधः ।
कथं नु मादृक्प्रतिबिंबित स्याद्यापि भक्त्याहमिहास्मि ॥ २ ॥

हृदंतराविःकृतराममूर्तेस्तथा गुरूणां विपुलप्रसादात् ॥
यथा कथंचिद्रचितेन विष्णुरनेन तुष्यत्वखिलांतरात्मा ॥ ३ ॥

इति श्रीशंकराचार्यकृतोपदेशसहस्र्याः पदयोजनिका नाम टीका कृष्णतीर्थशिष्यरामतीर्थविरचिता समाप्ता ॥ ॥ शुभं भवतु ॥ हरिः ॐ तत्सद्ब्रह्मार्पणमस्तु ॥

संवत १७७० मीती भादव सुदी पुर्नवाशी

The following correct analysis given on fol. 1ª

पत्रं		प्रकरणं	श्लोकाः
1–11	I	चैतन्य-प्र.	25
11–13	II	प्रतिषेध-प्र.	4
13–14	III	ईश्वर-प्र.	4
16	IV	अहंप्रत्यय-प्र.	6
18	V	मूत्राशंका-प्र.	5
20	VI	विशेषापोह-प्र.	6
21	VII	बुध्यारूढ-प्र.	6
23	VIII	चिति-प्र.	6
26	IX	सूक्ष्मता-प्र.	9
30	X	दृशि-प्र.	14
33	XI	ईक्षितृ-प्र.	16
37	XII	प्रकाश-प्र.	19
41	XIII	अचक्षु-प्र.	27
51	XIV	स्वप्नस्मृति-प्र.	50
62	XV	नान्यदन्य-प्र.	54
78	XVI	पार्थिव-प्र.	74
94	XVII	सम्यङ्मति-प्र.	89
131	XVIII	तत्त्वमसि-प्र.	231
139	XIX	मन.संवाद-प्र.	28
		Total	673

उपदेशसहस्री Upadeśasahasrī
(सटीका) (with Commentary)

No. 185 $\frac{231}{1882\text{-}83}$

Size.— 11 in. by 6½ in.

Extent.— 124 leaves; 15 lines to a page; 48 letters to a line.

Description.— Country paper, thick, smooth and slightly discoloured; Devanāgarī characters; handwriting medium, fair and legible; text in centre, comm. above and below it; *red chalk used for colophons, and at places for important* words, etc.; occasional marginal notes and additions; Ms. gives the verse part of the complete work; foll. not numbered towards the end (from 86-123); also at the beginning in places.

Age.— Saṁvat 1842.

Author.— Text.— Śaṅkarācārya.

Comm.— Rāmatīrtha.

Begins.— Text. *fol.* 2ᵇ

॥ ॐ ॥ चैतन्यं सर्वगं सर्वं etc.

Comm.— fol. 1ᵇ

श्रीगणेशाय नमः ॥

यत्राध्यस्तमिदं सर्वं मेयमात्रादविद्यया ॥ etc.

Ends.— fol. 124ᵃ Text.—

तथाऽमृतं ज्ञानमिदं हि यैः पुरा नमो गुरुभ्यो परमीक्षितं च यैः ॥२८॥ इति श्रीमत्परम...श्रीगोविंद...शिष्यश्रीशंकर...कृतिः सकलवेदोपनिषत्सारोपदेशसहस्री समाप्ता ॥ शुभमस्तु ॥ संवत् १८४२ ॥

Comm.—

इति श्रीशंकराचार्यकृतोपदेशसहस्र्यां पद्ययोजनिका नाम टीका कृष्णतीर्थशिष्यरामतीर्थविरचिता समाप्ता ॥

सहस्रोपदेशेन हार्दं तमो यः स्वचिन्मात्रभासा निवार्य स्वभद्रं ॥
बृहदात्मरूपं समस्तार्थदीपं गुरुं काशिराजं निजं तं नमामि ॥ १ ॥

रसराममुनींदुवत्सरे सितमथासितमार्गशीर्षके ॥
लिखिता मदनात्मजेन चेयं भगवच्छंकरकल्पितोपदेशी ॥ २ ॥

लिपक हरिभक्तवल्लभदासवनमालीदास ज्ञाते वणिक सुरतना वासी
ठेश्यां रायु शहियेद परामध्ये शास्त्रीनी जोडे रहे छे ॥

References.— (1) Mss.— A- Aufrecht's Catalogus Catalogorum.—
I, 67ᵃ, 776ᵃ ; II, 12ᵃ, 191ᵃ ; III, 15ᵃ.

B-Descriptive Catalogues :—
Ind. Off. Cat. 2272–78.
Mad. Cat. IX, Nos. 4565–66.
Mitra, *Notices* iv, nos. 1474–75 ; also viii, no. 2848.

(2) Printed Editions :—
Text and Commentary edited by Kṛṣṇa Śāstrī, Navasare
Bombay, Jagadīśvara Press, 1886.

उपदेशसहस्री (गद्यबंध) — Upadeśasahasrī (In prose)

(सटीका) — (with Commentary)

No. 185 — 232/1882–83

Size.— 12½ in. by 7½ in.

Extent.— 46 leaves ; 15 lines to a page ; 45 letters to a line.

Description.— Country paper, thick and grey ; Devanāgarī characters ; handwriting bold, uniform and legible ; borders ruled with single black line ; red chalk used for marking important words, phrases or passages ; occasional use of white pigment for corrections ; marginal additions or corrections at some places ; text in the centre, comm. above and below it.

Age.— Fairly old.

Author.— Text.—Śaṅkarācārya.
Comm.—Rāmatīrtha.

Begins.— Text.— fol. 2ª

ॐ नमः परमात्मने ।

अथ मोक्षसाधनज्ञानोपदेशविधिं व्याख्यास्यामो...etc.

Comm.— fol. 1ᵇ

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीकृष्णाय नमः ॥ समस्तब्रह्मविद्याप्रवर्त्त-केभ्यो नमः ॥ ॐ नमो भगवते सर्वात्मने वासुदेवाय ॥

प्रणम्य रामाभिधमात्मधीपदं etc.

Ends.— fol. 46ª Text.—

उपनिषद्वाक्यानि समीक्षितव्यानि समीक्षितव्यानीति ॥ ७१ ॥

गद्यबंधः समाप्तः ॥

Comm.—

द्विरुक्तिर्गद्यबंधसमाप्तिद्योतनार्था ।

उपदेशसहस्र्याः स गद्यबंधो यथामति ।
व्याख्यातो रामतीर्थेन भक्त्या स्वज्ञानसिद्धये ॥

इति गद्यबंधटीका समाप्ता ॥

उपदेशसहस्री (सटीका) — Upadeśasahasrī (with Commentary)

No. 187 — 179 / Viśrāma II

Size.— 13½ in. by 5½ in.

Extent.— 37 leaves ; 7 lines to a page ; 40 letters to a line.

Description.— Country paper, thick, brittle and grey; Devanāgarī characters; handwriting bold, large and uniform; borders ruled with double red lines; foll. missing: 1, 13–20, 35–38, 40–78 : foll. 23 repeated twice; many leaves discoloured; text in the centre with comm. above and below it.

Age.— Appears to be very old.

Author.— Text.— Śaṅkarācārya.

Begins.— Comm.— fol. 2ᵃ

एवं जाग्रत्प्रवृत्तिस्थितिसंहारनियामकत्वेन सन्मात्रतया ताटस्थ्येन लक्षितस्य स्वरूपलक्षणं वदन् सर्वविषयवेदनाश्रयतया सर्ववित्तमिति वैशेषिकादिमताशंकां वारयति चैतन्यमिति ॥ etc.

Text.— fol. 3ᵃ

श्रीगणेशाय नमः ॥

चैतन्यं सर्वगं सर्वं सर्वभूतगुहाशयं ।
यत्सर्वविषयातीतं तस्मै सर्वविदे नमः ॥ १ ॥ etc.

Ends.— fol. 88ᵇ Text.—

इत्येवं सर्वदात्मानं विचारसर्वं समाहितः ॥
विदित्वा मां स्वदेहस्थमृषिर्मुक्तो ध्रुवो भवेत् ॥ २५ ॥

Comm.—

तदेवमुक्तलक्षणमात्मतत्व शास्त्राचार्यप्रसादाच्छ्रयणममन (for-श्रवण-मनन) निदिध्यासननिष्ठाप्राप्तः सन् सदा मुमुक्षुरहं ब्रह्मास्मीत्यनुसंदध्या-दिति मुमुक्षुं मोक्षसाहयति इत्येवमिति सर्वं पूर्वमुक्तं वेदनफलमाह विदित्वेति॥ ऋषिः सर्वदर्शी ॥ छ छ छ छ

उपदेशादिविषयवाद Upadeśādiviṣayavāda

No. 188 $\frac{319}{1891\text{–}95}$

Size.— $10\frac{3}{8}$ in. by $4\frac{5}{8}$ in.

Extent.— 21 leaves ; 10 lines to a page ; 32 letters to a line.

Description.— Country paper, thin, soft and grey ; Devanāgarī characters ; handwriting bold, clear and uniform ; borders ruled with double red lines ; punctuation-marks in red white pigment used for corrections ; many leaves discoloured.

Age.— Appears to be old.

Author.— Vallabhācārya dāsadāsa.

Begins.— fol. 1b.

॥ श्रीकृष्णाय नमः ॥

॥ यथाधिकारं शरणभक्तिमागो(र्गो)पदेशतः ॥
य उद्धीरसवान् तं वंदे श्रीवल्लभं प्रभु(भुं) ॥ १ ॥

ननु सर्वपदं त्रैवर्णिकभिन्नपरत्वेनात्र व्याख्यातव्यं ॥ etc.

Ends.— fol. 21a

आत्मनिवेदनवत्पुनरत्रासंग्रहाद्य । एतेनैवान्येपि भक्तिपंथानो व्याख्याता ज्ञेयाः शंकापंकांतरपरिहारश्च साक्षाद्भगवदुक्तिसलिलधाराभिरेव विभाव्य साधनीय इत्यलं विस्तरेण ॥ ॥ छ ॥

इति श्रीवल्लभाचार्यदासदासेन निर्मितः ॥ · उपदेशादि-विषयो वादोयं प्राप पूर्णतां ॥ १ ॥ ॥ छ ॥ ॥ श्रीः ॥

References.—(1) Mss.— A– Aufrecht's Catalogus Catalogorum.— III 15b.

उपदेशार्थविभाग Upadeśārthavibhāga

No. 189 203 / Viśrāma II

Size.— 11¼ in. by 5 in.

Extent.— 58–20 = 38 leaves ; 9 lines to a page ; 33 letters to a line.

Description.— Country paper, thick, grey and discoloured ; Devanāgarī characters ; handwriting bold, beautiful, uniform and clear ; foll. missing :— 2-6, 8-10, 16, 22-27, 29, 30, 32, 44, 45 ; red chalk marks text citations ; Ms. is a comm. on the गद्यबंध of उपदेशसहस्री, but does not contain original text commented on ; Ms. incomplete.

Age.— Fairly old.

Author.—Rāmatīrtha.

Begins.— fol. 1[b]

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीरामाय नमः ॥ समस्तमहाविद्यासंप्रदायप्रवर्त्तकाचार्येभ्यो नमः ॥ ॐ नमो भगवते सर्वात्मने वासुदेवाय ॥

प्रणम्य रामाभिधमात्मधीपदं जगत्प्रसूतिस्थितिसंयमायनं ॥
तदात्मकान् शंकरपूर्वकान् गुरून् मयोपदेशार्थविभाग उच्यते ॥ १ ॥
etc.

Ends.— fol. 58[b].

तत्र प्रथममात्मानमनात्मभ्यो विविच्यानुसंदधीतेत्युपदिशंस्तद्विवेकप्रकारमाह शब्दस्पर्शेत्यादिना ॥ विषयत्वे हेतुः श्रोत्रादिमाह्यत्वादिति ॥ स्यात्मनि-शब्दादिस्पर्श-

एकचत्वारिंशत्-शिक्षापत्र Ekacatvāriṁśat-Sikṣāpatra

No. 190 711/1884-87

Size.— 9⅞ in. by 5⅞ in.

Extent.— 26 = (34-9) leaves; 11 lines to a page; 28 letters to a line.

Description.— Country paper thick, rough and worn out; Devanāgarī characters; handwriting bold, clear and uniform; first 8 foll. missing; borders ruled with double red lines; verse-endings and colophons indicated in red ink; most *foll. badly preserved; occasional* marginal additions or corrections; the foll. are in book form, bound in small forms, now rather loose.

Age.— Appears to be old.

Author.— Haridāsa.

Subject.— Vallabhamata.

Begins.— fol. 8ª

. . . . दचलन्मकरकुंडलं ॥
नृत्यं तं नयनानंदं नितांतरतिसंप्रदं ॥ ११ ॥
नितंबिनीवृंदवर्त्तिरसानुभवलोलुपं ॥
विहरंतं विशेषेण रासलीलापरायणं ॥ १२ ॥ etc.

fol. 10ª

कृत्वा विषयवैराग्यं परितोषं विधाय च ॥
सदानंदं सदानंदफलप्राप्त्यै सदा भजेत् ॥ १५ ॥

इति श्रीनवममिदं शिक्षापत्रं । श्रीकृष्णाय नमः ॥ ९ ॥

को वेद कीदृशः कृष्णाभिप्रायः स्वजने मतः ॥
स्वानंदसिद्धये राति निजार्त्तिदर्शनादिषु ॥ १ ॥ etc.

fol. 10ᵇ

इति श्रीहरिदासविरचितं दशमं शिक्षापत्रं ॥ १० ॥

fol. 20ª

इति श्रीमद्धरिरायविरचितं चतुर्विंशतितमं.........

fol. 21ª

इति श्रीहरिदासोदितं......etc.

fol. 24ᵇ

इति श्रीहरिदासोक्तं......etc.

Ends.— fol. 34ª

इति प्रशंसया चित्तं यथा तस्य स्थिरं भवेत् ॥
मुखरोपि समीचीनो मुख्यदोषविवर्जितः ॥ ३२ ॥

वैद्यकेन गृहेस्माकं विशेषपरितोषणात् ॥
भवत्संगात्कंदुकवत्पतितः पुनरुत्थितः ॥ ३३ ॥

विशेषः प्रेमजी पत्राद्बोध्यः ॥ १ ॥

इति श्रीहरिदासकृतं शिक्षापत्रं समाप्तं ॥ ४० ॥ श्री वल्लभो जयति ॥ ॥

लौकिकं सकलं कार्यं प्रभुसेवोपयोजनात् ॥
परं सर्वत्र पूर्वं हि प्रभुश्चितो न लौकिकं ॥ १ ॥

fol. 34ᵇ

तदीयानां स्वतश्चितां कुरुते पितृवद्धरिः ॥
पुनश्चितां प्रकुर्वाणा मूर्खा एव न संशयः ॥ ११ ॥

तस्मादाचार्यदासैस्तु मच्छिक्षायां सदा स्थितैः ॥
तेभ्यः प्रभुस्ततो भद्रमखिलं भावि सर्वथा ॥ १२ ॥

॥ इति श्रीहरिदासविरचितं एकचत्वारिंशत्शिक्षापत्रं समाप्तं ॥ ॥ श्री-
रस्तु ॥ ॥ लेखकपाठकयोः शुभं भवतु ॥ कल्याणमस्तु ॥ ॥

References.— (1) Mss.— A- Aufrecht's Catalogus Catalogorum.—
II, 14ª, 182ᵇ.

ऐतरेयोपनिषत्-शांतिपाठ
(सप्तमाध्यायदीपिका-युत)

Aitareyopaniṣad-Sāntipāṭha
(with Dīpikā)

No. 191

9–H / 1866–68

Size.— 13¼ in. by 7 in.

Extent.— 1 leaf; 18 lines to a page; 54 letters to a line.

Description.— *Country paper ; Devanāgarī characters ; handwriting* good ; for full description see Ms. No. 9–A of 1866–68 ; forms the concluding or seventh *adhyāya* of Aitareyopaniṣad with *Dīpikā* commentary, called Saptamādhyāyadīpikā.

Age.— Fairly old.

Begins.—fol. 33ª : Text.—

वाङ्मे मनसि प्रतिष्ठिता मनो वाचि प्रतिष्टितं आविरावीर्म एधि etc.

Comm.—

एवं षष्टेध्याये तत्वविद्यां परिसमाप्य सप्तमे शांतिकरो मंत्रः पठ्यते वाङ्मे मनसीत्यादिना...etc.

Ends.— fol. 33ª Text.—

अवतु मां अवतु वक्तारमवतु वक्तारं ॥ इति एतरेयोपनिषत् ॥

Comm.—

विद्यासंप्रदायप्रवृत्तिप्रयुक्तः परितोषः फलं ॥ अनेन मंत्रपाठेन विद्योत्पत्तेः पुरा विद्याप्रतिबंधका विघ्नाः परिह्रियंते । विद्योत्पत्तेरूर्ध्वं असंभवनाविपरीतभावनोत्पादका विघ्नाः परिह्रियंते अवतु वक्तारमित्यभ्यासोध्यायपरिसमाप्त्यर्थः ॥ द्वितीयारण्यकपरिसमाप्त्यर्थश्च ॥

इति सप्तमाध्यायदीपिका संपूर्णा ॥

ऐतिह्यतत्त्वराद्धान्त Aitihyatattvarāddhānta

No. 192 $\frac{703}{1884\text{–}87}$

Size.— 11⅜ in. by 5⅜ in.

Extent.— 35 leaves; 10 lines to a page; 32 letters to a line.

Description.— Thick country paper ; Devanāgarī characters ; handwriting large, bold and uniform ; borders ruled with double black lines ; yellow pigment used for deletion ; interlinear additions and corrections ; red chalk smeared over key passages sporadically.

Age.— Fairly old.

Author.— ? (Aufrecht II 14[b]—by Nimbārka).

Begins.— fol 1[b]

श्रीमते निंबादित्याय नमः ॥

नमः कृष्णाय हंसाय निंबार्काय निरुद्धतः ।
आचार्याय:चतुर्व्यूहपरंपराप्रवर्त्तिने ॥ १ ॥

संप्रदायविहीना ये मंत्रास्ते विफला मताः ।
अतः परंपरा सेव्या प्रयत्नेन मनीषिभिः ॥ २ ॥ etc.

Ends.— fol. 35[a].

ते भक्तिः दुर्गमजरं शरणं भजंतः
पादारविंदविभवानुभवाय कल्पाः ।
तिष्ठंति कृष्णचरणांबुजदुर्गनिष्ठा
रक्षंति भक्तिमुत पुत्रवदेव नित्यम् ॥ २२ ॥

ऐतिह्यतत्त्वराद्धांते निंबादित्यविनिर्मिते
श्रीभक्तिचरणसंवित्तौ द्वादशसंधिरार्जितः ॥२३ ॥

श्रीमते निंबादित्याय नमः॥

References.— (I) Mss.—A- Aufrecht's Catalogus Catalogorum :—
II, 14[b] (our Ms.) ; III, 17[a] (Nimbārka school).

कंटकोद्धार Kaṇṭakoddhāra

No. 193 $\frac{754}{1891\text{–}95}$

Size.— $12\frac{1}{2}$ in. by $6\frac{1}{8}$ in.

Extent.— 60 leaves; 12 lines to a page; 42 letters to a line.

Description.—Country paper, thick, rough and grey; Devanāgarī characters; handwriting bold, beautiful and uniform; yellow pigment occasionally used for corrections; red ink used for beginning, end and verse-endings; the title is also कुतर्ककंटकोद्धार.

Age.— Saṁvat 1877.

Author.— Rāmanārāyaṇa (son of Rājā Sucetarāma).

Begins.— fol. 1^b

श्रीकृष्णाय नमो नमः ॥

ॐ श्रियं नारायणं व्यासं शंकरं शंकरं गिरां ॥
गणेशं च गुरून् विप्रान् वैष्णवांस्तद्वपुर्जगत् ॥ १ ॥

नत्वा वेदांतसिद्धांतकुसुमाराममंडनं ॥
कुतर्कं कंटकोद्धारं निर्ममे बुधमोददं ॥ २ ॥

श्रीमन्नारायणः परमकृपालुर्विविधतापोपतप्यमाननिखिलजनतापोपशमनाय नित्यसुखलाभाय च । व्यासरूपेण प्रादुर्भूतस्तद्यथेह कर्मजितो लोकः क्षीयते एवमेवात्र पुण्यजितो लोकः क्षीयते इत्यादि श्रुत्या जातस्य हि ध्रुवो मृत्युरिति स्मृतिसिद्धो यत्कृतं कं तदनित्यमिति यो न्यायस्तत्संभावितत्वेन चक्ष्वत्या क्रियाफलमात्रानित्यतां पश्यन् ॥ अथातो ब्रह्मजिज्ञासेति सूत्रेणोपनिषद्विचारं प्रतिजज्ञे, *तस्यायमर्थः etc.*

Ends.—fol. 60^b

वंदे श्रीरागसिंहाख्यान् बोधदान् बोधरूपिणः ॥
श्रीमत्सदासुखाख्यंश्च सच्छास्त्रार्थप्रदर्शकान् ॥ १ ॥

विष्णुमंत्रपदश्रीमद्धरिनाथपदांबुजे ॥
वंदे भयानिदासाह्वसावित्रीमंत्रदस्य च ॥ २ ॥

राजा सुचेतरामाख्यतातस्य च पदांबुजे ॥
वैष्णवानां द्विजानां च पादौ वंदेऽतिभक्तितः ॥ ३ ॥

श्रीमद्रामरमेशांघ्रिसरोरुहरजोक्षुतं ॥
नत्वा रजोपहं ग्रंथं भृत्यस्तत्पादुकेऽर्पये ॥ ४ ॥

इति श्रीमद्विष्णुसख्यापन्न श्रीरामनारायणविरचितं वेदांतसिद्धांतारामकंटकोद्धारं स(मा)प्तम् ॥ मिती वैशाख शुदि १३ ॥

संवत् । १८७७ । श्रीमथुराजी रामघाटमध्ये लि(खि)तं यमुनातटे ॥ श्रीकृष्णाय नमः ॥

रामनारायणकृतः कंटकोद्धार उत्तमः ॥
सोरटीविश्वनाथेन लेखितः द्वैतनाशनः ॥ १ ॥

॥ ग्रंथसंख्या १८०० ॥

References.— (1) Mss.—A-Aufrecht's Catalogus Catalogorum :— III 17ᵇ.

कथालक्षणभाववर्णन Kathālakṣaṇabhāva-varṇana

No. 194 676 / 1882-83

Size.— 8⅞ in. by 3⅝ in.

Extent.— 10 leaves; 13 lines to a page; 42 letters to a line.

Description.— Country paper, musty, rough and discoloured; Devanāgarī characters; handwriting very small but uniform and legible; borders ruled with black lines; red chalk used for marking important words; Ms. in a commentary on Jayatīrtha's commentary on Ānandatīrtha's Kathālakṣaṇa.

Age.— Fairly old.

Author.— Vyāsatīrtha.

Begins — fol. 1ᵇ :

॥ श्रीवेदव्यासाय नमः ॥

ॐ ॥ परमशिष्टा जयतीर्थचरणा. श्रीमदानंदतीर्थभगवत्पादकृतकथा-लक्षणव्याख्यां कर्तुंकामा. प्रारिप्सितस्य ग्रंथस्य निर्विघ्नपरिसमाप्त्यर्थं आशीर्नम-स्क्रियावस्तुनिर्देशो वाप्रितन्मुखमित्यालंकारिकन्यायानुसारेण. .etc.

Ends.— fol. 10ᵃ

जयतीर्थमुनींद्राणां वचसां सारमुत्तमं ॥
जयतीर्थाः शारदा वा विदुर्नान्ये तु केचन ॥ ५ ॥

तथापि कृपया तेषां मद्गुरूणां कृपाबलात् ॥
जयतीर्थमुनींद्राणां ज्ञातार्थोत्र प्रकाशितः ॥ ६ ॥ ॥ छ ॥

इति कथालक्षणभाववर्णनं समाप्त ॥ छ ॥ छ ॥ श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥

References — (1) Mss —A-Aufrecht's Catalogus Catalogorum — I 78ᵇ

कथालक्षण (सविवरण) — Kathālakṣana (*Sa-vivarana*)

No. 195 — $\frac{228}{1884\text{–}86}$

Size — 10 in by 4½ in.

Extent — 18 leaves , 10 lines to a page, 40 letters to a line.

Description — Country paper, dark grey, thin and smooth ; Devanāgarī characters, handwriting medium, uniform and beautiful , borders ruled with two spaced double black lines , red chalk used to mark beginning and end of the original text which is intermingled with the commentary.

Author.— Text.— Ānandatīrtha.
Comm.— Jayatīrtha.

Begins.— fol. 1[a] —Text —

नृसिंहमखिलाज्ञानतिमिराशिशिरद्युति ।
संप्रणम्य प्रवक्ष्यामि कथालक्षणमंजसा ॥ १ ॥ etc.

Comm.—

श्रीवेदव्यासाय नमः ॥
श्रियः कमितुरानम्य चरणांबुरुहद्वयं ॥
यथाबोधं विधास्यामः कथालक्षणपंचिकां ॥ १ ॥

अथ कथां लिलक्षयिषुराचार्यः etc.

Ends.— fol. 18[b] Text.—

आनंदतीर्थमुनिना ब्रह्मतर्कानुसारतः ॥
कथालक्षणमित्युक्तं प्रीत्यर्थं शार्ङ्गधन्वनः ॥ ॥

Comm.—

श्रीमदानंदतीर्थार्यहृदयामलमंदिरा ॥
इंदिरार्चितपादाब्जा देवता पातु नः सदा ॥

॥ इति श्रीमदानंदतीर्थभगवत्पादाचार्यविरचितस्य विवरणं जीयतीर्थभिक्षुविरचितं समाप्तं ॥ ॥ श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥ ॥ श्रीरघुनाथाय नमः ॥ ॥

References.— (1) Mss.—A-Aufrecht's Catalogus Catalogorum :—
I 78[b], III 17[b].

B-Descriptive Catalogues —

Text only, Ind. Off. Cat. II ii, No. 6044 (8).
Mad. Cat. X, 4784 (कथालक्षणपत्रिका).

(2) Printed Editions —

Published by T. R. Kṛṣṇācārya of Kumbhakonam.

कथालक्षणविवरण Kathālakṣaṇa-Vivaraṇa

No. 196 $\frac{675}{1882\text{–}83}$

Size.— $9\frac{7}{8}$ in. by $4\frac{1}{4}$ in.

Extent.— 15 leaves ; 10 lines to a page ; 48 letters to a line.

Description.— Country paper, thin, rough and grey; Devanāgarī characters ; handwriting small, beautiful and uniform ; borders ruled with treble black lines ; the text is mixed with the commentary and cannot be separated.

Age.— Fairly old.

Author.—Jayatīrtha.

Begins.— fol. 1ᵃ

॥ * ॥ ॥ कथालक्षणटीका जयतीर्थी ॥ ॥ * ॥ वासुदेवस्येदं ॥

fol. 1ᵇ

॥ ॥ श्रीवेदव्यासाय नमः ॥ ॥ ॐ ॥ ॥

श्रियः कमितुरानम्य चरणांबुरुहद्वयं ॥
यथाबोधं विधास्यामः कथालक्षणपंचिकां ॥ १ ॥

अथ कथा लिलक्षयिषुराचार्यवर्यः प्रारिप्सितप्रकरणपरिसमाप्त्यादिप्रयोजनेष्ट-
देवतानाप्रणतिनुतिपुरःसरं विवक्षितमर्थं दर्शयति ॥ etc.

Text.—

नृसिंहमखिलज्ञानतिमिराशिरघुष्टिर्ति ॥
संप्रणम्य प्रवक्ष्यामि कथालक्षणमंजसा ॥ १ ॥ etc.

Ends.— fol. 15ᵇ

श्रीमदानंदतीर्थार्यहृदयामलमंदिरा ॥
इन्दिरार्चितपादाब्जो देवता पातु नः सदा ॥

इति श्रीमदानंदतीर्थभगवत्पादाचार्यविरचितकथालक्षणाविवरणं जय-
तीर्थभिक्षुविरचितं समाप्तमगमत् ॥ ॥ * ॥ * ॥

References.— (1) Mss.—A-Aufrecht's Catalogus Catalogorum :— I 78[b].

B—Descriptive Catalogues :—

Mad. Cat. X, No. 4784 (कथालक्षणपञ्जिका).

काशिकास्तव Kāśikāstava

(सटीक) (With Commentary)

No. 197 $\frac{261}{1892\text{-}95}$

Size.— 12¼ in. by 4⅝ in.

Extent.— 5 leaves; 11 lines to a page; 48 letters to a line.

Description.— Country paper, medium thick, rough and grey; Devanāgarī characters; handwriting medium, clear and uniform; red chalk used for verse-endings; yellow pigment used for corrections; text imbedded in commentary.

Author.— Text.— Nandikeśvara.

Comm.— Upamanya.

Begins.— fol. 1[b]

श्रीगणेशाय नमः ।।

नंदिकेश्वरकृता काशिका टीका समालिख्यते ।।

ॐ नमः शिवाय देवाय सर्वज्ञाय परात्मने ।।
यस्योन्मेषनिमेषाभ्यां व्यक्ताव्यक्तमिदं जगत् ।। १ ।।

श्रीशं गुरुं कुमारं च शैवतत्वविशारदं ।।
प्रणम्य नंदिकेशादीन् शिवभक्तान् मुहुर्मुहुः ।। २ ।।

श्रीशंकरमिति पाठांतरं ।।

काशिकामादिसूत्राणां नंदिकेशकृतां शुभां ॥
लोकोपकारिणीं दिव्यां व्याकरोमि यथामति ॥ १ ॥

इह खलु सकललोकनायकः परमेश्वरः परमशिवः सनकसनंदनसनत्कुमारादीन्छ्रोतृन्नंदिकेशपतंजलिव्याघ्रपादवसिष्ठादीश्चोद्धर्तुकामो ढक्कानिनादव्याजेन चतुर्दशसूत्रात्मकं तावसुपदिदेश तदनु ते सर्वे मुनींद्रवर्याश्चिरकालमाश्रितानामस्माकं चतुर्दशसूत्रात्मकं तत्वमुपदिदेशेति मत्वास्य सूत्रजालस्य तत्वार्थं नंदिकेश्वरो जानाति इति नंदिकेश्वरं प्रणिपत्य पृष्टवंतः तेषु पृष्टवत्सु षड्विंशतिकारिकारूपेण तत्वं सूत्राणामादेष्टुमिच्छन्निदमाचष्ट ॥

Text.—

नृत्यावसाने नटराजराजो ननाद ढक्कां नव पंचवारं ॥ etc.

Comm.—

उद्धर्तुकामः विलासवैचित्र्य...etc.

Ends.— fol. 5[b] Text.—

धकाराद्राजसं रूपं पकारात्तामसोद्भवः ॥
सकारात्सत्वसंभूतिरिति त्रिगुणसंभवः ॥ २६ ॥

तत्वातीतः परः साक्षी सर्वानुग्रहविग्रहः ॥
अहमात्मा परो हल् स्यादिति शंभुस्तिरोदधे ॥ २७ ॥

इति नंदिकेश्वरकृता काशिका समाप्ता ॥

Comm.

सर्वतत्वजनकः स्वयं तत्वातीत इति ज्ञापनार्थमेतत्सूत्रं चकारेत्याह तत्वातीत इति सर्वानुग्रहविग्रहः साक्षी तत्वातीतो हल् स्यादिति ढक्कानिनादव्याजेन सर्वेषां मुनिजनानां तत्वमुपदिश्यंस्तिरोदधे इत्यर्थः ॥

हकारः शिववर्णः स्यादिति शैवागमस्थितिरिति शिवम् २७ ॥

इत्युपमन्युकृता आदिसूत्रनंदिकेश्वरकारिकायास्तत्वविमर्शिनी समाप्ता ॥
॥ श्री ॥

References.— (1) Mss.—A-Aufrecht's Catalogus Catalogorum :—
नंदिकेश्वरकारिका or °श्व काशिका I 276[a] ; II 59[b], 206[b] ; काशिकास्तव III 23[a].

B—Descriptive Catalogues :—

Ind. Off. Cat. II, i, No. 4978 A.

Weber, Ber. Cat. II, p. 195. Both give the title as नंदिकेश्वरकारिका.

(2) Printed Editions :—

Nandikeśvakāśikā or Ādisūtrakāśikā, with the commentary Tattvamarṣiṇī ascribed to Upamanyu (in Telugu script), Naḍukkāveri, 1902.

कीर्णेचंदनचंपकप्रभृति-श्लोकार्थ — Kīrṇecandanacampakaprabhṛti-ślokārtha

No. 198 — $\frac{756}{1891\text{-}95}$

Size.— 8½ in. by 4¼ in.

Extent.— 14 leaves ; 12 lines to a page; 35 letters to a line.

Description.— Country paper, grey and rough ; Devanāgarī characters ; handwriting medium small, but fairly legible ; borders ruled with double black lines ; red chalk marks important words ; yellow pigment used for corrections ; many foll. are worn out.

Age.—Fairly old.

Author.— Anonymous.

Begins.— fol. 1b

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

अथ विरहिणीवाक्यं ॥

कीर्णेचंदनचंपकप्रभृतिभिः कल्पं सुखं जागरे ।
मिथ्यात्वेन समन्विते परिचिते स्वप्नेपि सौख्यं कुतः ॥
मूढत्वेन हतं सुषुप्तमिति सा विश्लेषणी याचते ।
दंभो वल्लभसंगमोत्सवमयी स्यान्मे तुरीया दशा ॥ १ ॥

सा विश्लेषिणी विरहिणी स्वाभिप्रायं निवेद्य मे तुरीया दशा स्यादिति शंभुं याचते प्रार्थयते विश्लेषो वियोगः सोऽस्यास्तीति विश्लेषिणी तेन पूर्वभुक्त-प्रियसुखाऽधुना दुर्देवेन प्राप्तवियोगेत्यर्थः ॥ श्लेषपूर्वको हि विश्लेषः अत एव संयोगपूर्वको विभाग इति तार्किकादयो वर्णयंति स च विभागः संयोगात् संयोग इव गुणानंतरः ॥ अत एव चतुर्विंशतिगुणगणने विभागस्य पृथगुपदेश इति० etc.

Ends.— fol. 14^b

सद्ब्रह्मतया तस्यां परमार्थेति न मिथ्यात्वं सद्ब्रह्मसाक्षात्कार आत्मदीप इति दीपांतरवैलक्षण्येन निरूपितोपि—

नाधारपात्रमादत्ते न च तैलमये क्षते ॥
नवर्त्तिकामाश्रयेन धत्ते कज्जलम् मनाक् ॥ १ ॥

तापकर्ता न कस्यापि वायुना न च कंपते ॥
न विनाशमवाप्नोति तमः सर्वं निहंति च ॥ २ ॥

एकरूपाः प्रकाशंते सर्वभावा यदर्चिषा ॥
यदग्रे न प्रकाशीत छायाभा या स्वरूपिणी ॥ ३ ॥

यच्छायामयविषयो रूपाकारविवर्ज्जितम् ॥
प्रकाशयति तत्वत्वमवाङ्मनसगोचरम् ॥ ४ ॥

कदाचित् क्वचिदेवासौ तात केनापि हेतुना ॥
प्रवर्त्तते बोधदीपः सतां हृदयमंदिरे ॥ ५ ॥

इत्यादि बोधसारे ॥ तद्धि वृद्धिस्तु

देशाद्देशांतरं प्राप्तौ संविदो मध्यमिव यत् ।
निमेषणचिदाकाशं तद्विद्धि वरवर्णिनि ॥ १ ॥

एतच्छ्लोकार्थं समतित्वेनोपनिषदोध्यात्मशास्त्राणि तदनुगुणानि इतिहास-पुराणानि महापुरुषवचनानि संत्येव परं तु कियंति लेख्यानि लिखितानि यथा-यथम् स्वयमुह्यानीत्यलं विस्तरेण ॥

इति कीर्णचंदनचंपकप्रभृतिभिरिति श्लोकार्थः समाप्तः ॥ शुभमस्तु ॥ श्रीसांबशिवायार्पणमस्तु ॥ श्री ॥ ॥ श्री ॥ भाद्रे मासि कृष्णपक्षे दशांयां भौमवासरे ॥ लिखितं ॥

References.— (1) Mss.—A-Aufrecht's Catalogus Catalogorum :— III 24ᵃ.

कूटस्थदीप Kūṭasthadīpa

No. 199 768-D / 1891-95

Size.— 11½ in. by 5¾ in.

Extent.— 11 leaves ; 10 lines to a page ; 41 letters to a line.

Description.— Country paper, thin, rough and well-preserved ; Devanāgarī characters ; handwriting good, clear and uniform ; borders ruled with double red lines ; for other details see प्रत्यक्तत्त्वविवेक (Ms. No. 768-A of 1891-95).

Age.— Fairly old.

Author.— Text.— Vidyāraṇya.

Comm.— Rāmakṛṣṇa.

Begins.— fol. 1ᵃ Comm.

नत्वा श्रीभारतीतीर्थविद्यारण्यमुनीश्वरौ ॥
कुर्वे कूटस्थदीपस्य व्याख्यां तात्पर्यदीपिकां ॥ १ ॥ etc.

Text.—

आदित्यदीपिते कुड्ये दर्पणादित्यदीप्तिवत् ॥
कूटस्थभासितो देहो धीस्थजीवेन भास्यते ॥ १ ॥ etc.

Ends.— fol. 11ᵇ Text.—

इमं कूटस्थदीपं योनुसंधत्ते निरंतरं ॥
स्वयं कूटस्थरूपेण दीप्यतेसौ निरंतरं ॥ ७६ ॥

॥ इति श्रीवि० ॥

Comm.—

इति श्री . . . . . रामकृष्णाख्येन विरचिता कूटस्थदीपतात्पर्यदीपिका समाप्तिमगमत् ॥ अष्टमोध्यायः ॥ ॥ श्रीः ॥

कूटस्थदीप
(तात्पर्यदीपिका)

Kūṭasthadīpa
(Tātparyadīpikā)

No. 200

292-H
1879-80

Size.— 11 in. by 5 in.

Extent.— 13 leaves ; 10 lines to a page ; 41 letters to a line.

Description.— Country paper, thick, rough and grey ; Devanāgarī characters ; handwritting medium, uniform and legible ; borders ruled with double black lines ; Ms. forms the eighth chapter of पंचदशी ; for further details see Tattvaviveka (No. 292-A of 1879-80).

Age.— Fairly old.

Author.— Text.— Vidyāraṇya.
Comm.— Rāmakṛṣna.

Begins.— fol. 1^b Comm.—

नत्वा श्रीभारतीतीर्थविद्यारण्यमुनीश्वरौ
कुर्वे कूटस्थदीपस्य व्याख्यां तात्पर्यदीपिकां ॥ १ ॥ etc.

Text.—

स्वादित्यदीपिते कुड्मे दर्पणादित्यदीप्तिवत् ॥
कूटस्थभासितो देहाधीस्थाजीवेन भास्यते ॥ १ ॥ etc.

Ends.— fol. 13^b Text.—

इदं कूटस्थदीपं योनुसंधत्ते निरंतरं ॥
स्वयं कूटस्थरूपेण दीप्यतेसौ निरंतरं ॥ ७७ ॥

इति श्री कूटस्थदीपो विद्यारण्यभारतीतीर्थविरचितः समाप्तः ॥ ८॥

केवलाद्वैतवादाद्रिकुलिश Kevalādvaitavādādrikuliśa

No. 201 $\frac{411}{1875\text{-}76}$

Size.— 11 in. by 5¾ in.

Extent.— 6 leaves; 14 lines to a page; 40 letters to a line.

Description.— Country paper, thin but tough and grey; Devanāgarī characters; handwriting large, clear, bold and uniform; red chalk used for marking verse-numbers; some foll. slightly worm-eaten; yellow pigment used for corrections; Ms. contains 163 verses.

Age.— Saṁvat 1823.

Author.— Śrīnivāsadāsa (= Śrīmadrāmānujācārya-kṛpā-pātra).

Begins.— fol. 1b

श्रीमते रामानुजाय नमः ॥

कपर्दिमतकर्दमं कपिलकल्पनावागुरां।
दुरत्ययमतीत्य यद्रुहिणतंत्रयंत्रोदरं ॥
कुदृष्टिकुहनामुखेनिपतितः परब्रह्मणः।
करग्रहविचक्षणो जयति लक्ष्मणोयं मुनिः ॥ १ ॥

श्रीश्रीनिवासदासेन नत्वा वेंकटदेशिकं ॥
केवलाद्वैतरिद्राद्रिनीयं विरच्यते ॥ २ ॥

आत्मपरात्मनोर्भेदज्ञानं मोक्षस्य साधनं ॥
ज्ञात्वा तं मृत्युमत्येति नान्यः पंथा विमुक्तये ॥ ३ ॥ etc.

Ends.— fol. 6b

तद्राननपवर्गस्योपायंसूयासानात्मकं ॥
आविर्भावगुणस्तत्र ब्रह्मानुभवति स्वयं ॥ १६२ ॥

इत्येवं केवलाद्वैतवादाद्रिकुलिशं कृतं ॥
श्रीश्रीनिवासदासेन लक्ष्मणार्यांघ्रिसेवया ॥ १६३ ॥

इति श्रीमद्रामानुजार्यकृपापात्रेण विरचितं केवलाद्वैतवादाद्रिकुलिशं समाप्तिमगमत् ।।

लीषितं मीश्रवीरजलाल लीपीमानपुरमध्येः ॥ मीती द्वितिय चैत्र वदि २ संवत् १८२३.

References.— (1) Mss.— A- Aufrecht's Catalogus Catalogorum.— वादाद्रिकुलिश by Śrīnivāsadāsa I 562[a].

B—Descriptive Catalogues :—

Mad. Cat. X, *No.* 4991 (*p.* 3778).

केवल्यकल्पद्रुम Kaivalya-kalpadruma

No. 202 $\frac{311}{1899\text{–}1915}$

Size.— 11½ in. by 5⅛ in.

Extent.— 66 leaves ; 14 lines to a page ; 48 letters to a line.

Description.— Country paper, thin but tough and grey ; Devanāgarī characters ; handwriting medium, beautiful and uniform ; borders ruled with three faint, black lines ; red chalk used for verse-numbers and important words ; yellow pigment for corrections ; many foll. are badly worn out ; Ms. extends to अध्यारोपप्रकरण only, and is only a comm. on Sāmrājyasiddhi.

Age.— Saṁvat 1830.

Author.— Gaṅgādhara Sarasvatī.

Begins.— fol. 1[a] (in a different hand)

साम्राज्यसिद्धिपूर्वपरिच्छेदीयटीकाप्रारंभः ॥

fol. 1b

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीसरस्वत्यै नमः ॥

तरुणतपनवर्णं कर्णलीलावधूत- ।
भ्रमरनिवहगुंजाकर्णनोद्भूतहर्षं ॥
अमरचरकिरीटो घृष्टपादाब्जमंतः ।
स्फुरतु दलितविघ्नं हंति वक्त्रं महो नः ॥ १ ॥

कृपाललितवीक्षणं स्मितमनोज्ञवक्त्रांबुजं ।
शशांककलयोज्वलं शमितघोरतापत्रयं ।
करोतु किमपि स्फुरत्परमसौख्यसच्चिद्वपुः ।
धराधरसुताभुजोद्वलयितं महो मंगलं ॥ २ ॥ etc.

Ends.— fol. 66a

अत्र गंधारप्रतिपत्तिदार्ष्टांतिकत्वेनात्मवेदनं निर्दिशंती श्रुतिर्विस्मृतकंठचामीकरन्यायेनात्मनोज्ञानमेवलाभो नान्यादृश इति स्पष्टतरं दर्शयतीति ज्ञानलाभ एवात्मसाम्राज्यलाभ इति सिद्धं ॥ ५४ ॥ श्रीः ॥

विधूय विमतध्वांतमांतरे परिशेषिते ॥
प्रतीचिजगदध्यासादध्यारोपोत्र दर्शितः ॥ श्रीः ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीमद्रामचंद्रसरस्वतीपूज्यपाद-शिष्येण गंगाधरसरस्वत्याख्याभिक्षुणा विरचितायामात्मसाम्राज्यसिद्धि-व्याख्यायां कैवल्यकल्पद्रुमाख्यायां मध्यारोपोट-प्रकरणाख्यं पूर्वार्धं संपूर्णं ॥ श्री ॥ शुभमस्तु ॥ संवत् १८३० समे कातीक वदी ११ ॥ के लिखा ॥ ॥
भीछुक रामका थ . . . .

References.— (1) Mss.—A–Aufrecht's Catalogus Catalogorum :— I 129a ; II 25b.

B—Descriptive Catalogues :—

Ind. Off. Cat. I, iv, Nos. 2360-61. [Entry not given in the Index to part ii of Vol. II of this catalogue, although under *Ātmasamrājyasidahi* we are given a cross reference to *Svārājyasiddhi* which is missing in the index].

(2) Printed Editions :—

Edited by Amaradāsa, 3 parts, Benares 1891.

— *Svārājyasiddhi* with the commentary *Kaivalya-kalpadruma*, Benares 1896.

कैवल्यकल्पद्रुम Kaivalya-kalpadruma

No 202 A $\frac{312}{1899-1915}$

Size — 10 in. by 4½ in.

Extent — 118 leaves, 12 lines to a page, 48 letters to a line

Description — Country paper, rough and grey, Devanāgarī characters, handwriting medium small, clear and uniform, borders ruled with faint trible black lines, red chalk used for verse-numbers, colophons and important words, yellow pigment for corrections, writing on several foll. slightly faded, some foll. are worm-eaten, Ms contains the final two chapters of the comm on *Svārājya-siddhi* (= *Sāmrājyasiddhi*) Chap. II ends on fol 86ª as follows —

इति श्रीपरमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीरामचंद्रसरस्वतीपूज्यपादशिष्येण गंगाधरसरस्वत्याख्यभिक्षुणा विरचितायां स्वाराज्यसिद्धिव्याख्यायां कैवल्यकल्पद्रुमाख्यायामपवादप्रकरणं संपूर्णं ॥

Age.—Fairly old.

Author.— Gangādhara Sarasvatī

Begins — fol. 1ª (In a different hand):

साम्राज्यसिद्धिपत्राणि ११८ ॥ द्वितीयपरिच्छेदप्रारंभ ॥

(twice repeated)

fol. 1ᵇ

श्रीगणेशाय नम ॥

वरमभयमुदारं पुस्तकं चाक्षहारं
मणिवलयमनोज्ञैः पाणिपद्मैर्दधाना- ।
सितवसनललामाकुंदमुक्ताभिरामा ।
वसतु शशिनिभास्याद्वाचि वाग्देवता नः ॥ १ ॥ etc.

Ends — foll. 118ª

अपरोक्षीकृते तत्त्वे प्रारब्धाद्वा योगतोपि वा ॥
जीवन्मुक्तस्य धन्यस्य कैवल्यमिह कीर्तितं ॥

श्रीः नित्यदिशन्सुकृतिनामभिवांछितार्थान् ।
निर्वाणसिंधुसलिलैर्भरितालवालः ॥

आनंदनंदनवने नितरां निरूढः ।
कैवल्यकल्पतरुरस्तु मुदे बुधानां ॥ श्रीः ॥

यस्वब्धिमुन्यवनिमानशके वृषाख्य- ।
वर्षस्य माघसितपाश्यतियुक्पष्ठ्यां ॥

गंगाधरेंद्रयतिना शिवयोः पदाब्जे
भक्त्यार्पिता सुकृतिरस्तु सतां शिवाय ॥ श्री ॥

इति श्रीमत्परम...श्रीरामचंद्रसरस्वती... शिष्येण श्रीसर्वज्ञसरस्वतीपूज्यपादप्रशिष्येण गंगाधरसरस्वत्याख्यविरचितायां स्वाराज्यसिद्धिव्याख्यायां कैवल्यकल्पद्रुमाख्यायां कैवल्यप्रकरणं संपूर्णं ॥

fol. 118^b

इति स्वाराज्यसिद्धीयद्वितीयतृतीयपरिच्छेदव्याख्या संपूर्णा ॥

खंडन Khaṇḍana

No. 202 B $\frac{82}{1873\text{–}74}$

Size.— 10¾ in. by 4½ in.

Extent.— 13 leaves; 13 lines to a page; 48 letters to a line.

Description.— Country paper, thin, smooth and dark grey; Devanāgarī characters; handwriting medium, clear and uniform; पृष्ठमात्र्स indifferently used; a diamond-shaped blank space left in the centre of each fol.; borders ruled with two spaced double black lines; red ink used for sectional colophons; additions and notes in the margin; yellow pigment used for textual corrections.

Age.— Appears very old.

Author.—*Bhīṣma Miśra.*

Begins.— fol. 1^b

॥ एँ ॥ श्रीगुरुवे नमः ॥

नमस्तेद्भुतसिंहाय रावणांतकराय च ॥
कंसनाशनमस्तेस्तु गोपीजनमनोरम ॥ १ ॥

इह हि संसारे मुमुक्षवः श्रवणमनननिदिध्यासनसाक्षात्काराय पर्यंतंते तत्र मुक्तिरेव परमपुरुषार्थोऽन्यस्त्ववांतरव्यापारः ॥ मुक्तिरानंदमयपरमात्मनि जीवलय इति प्रांचः त्रिदंडिनः प्राहुः ॥ आत्यंतिकी दुःखनिवृत्तिरिति गौतमीयाः ॥ तत्रेयं प्रक्रिया तत्वमनारोपितं रूपं । तत्वज्ञानात्सुवासनमिथ्याज्ञाननिवृत्तिसूत्रे . . . etc.

Ends.— fol. 13^a

उत यमाधारेणैकार्थनिर्वंचनमंतरेण . . . . . स्य प्रतिपादयितुमशक्यत्वात् यत्रैवास्ति पदप्रयोगः तत्रैवापरस्य वर्त्तत इति प्रयोगात् सामान्ये च तावत् पर्यायजराक्याधिगम इति विज्ञानाप्रेमेयातिधेयादिशब्दानां . . . . ॥

इति श्रीभीष्ममिश्रविरचिते खंडने भावखंडनं समाप्तं ॥ मुनि रामदेवेन व्यलेपि ॥ ॥ शुभं भवतु ॥ लेपक पाटकयोः ॥

References.— (1) Mss.— A– Aufrecht's Catalogus Catalogorum:—
I 136^a, 413^b ; III 29^b (doubtful).

गणेशगीता Gaṇeśagītā

No. 203 $\frac{110}{1899\text{–}1915}$

Size.— 13⅞ in. by 5⅜ in.

Extent.— 139 leaves ; 11 lines to a page ; 46 letters to a line.

Description.— Country paper ; Devanāgarī characters ; handwriting medium, bold and uniform ; borders ruled with two spaced

double red line ; folios missing 1–2 ; text in centre ; com. above and below it and sometime projecting on to right margins ; foll. discoloured at places ; particularly on left and right margins.

Age.— Śaka 1750.

Begins.— Text.— fol. 3b

येनामृतमयो भूरवामुर्या मह्यामृतं यतः ॥ etc.

Comm.— 3a

युष्मदर्थः संबोध्यः हे गुरो इति आक्षिप्यते यद्यपि एवं तथापि तेषां श्रवणेनाकृतार्थोहं ततोपि तेभ्योपि अति अत्यंतं रसवत् रसो वै स इति श्रुतेः etc.

Ends.— Text.— fol. 140a

विद्यार्थिनो भवेद्विद्या सुखार्थी सुखमाप्नुयात् ।
कामानन्याल्लभेत्कामी मुक्तिमंते प्रयाति ते ॥ ५३ ॥

Comm.— fol. 141b

इति श्रीमत्पदवाक्यप्रमाण etc. upto चार्पितोतीवभक्तया as in No. 57 of 1907–15 followed by

इति श्रीगणेशपुराणे श्रीमद्गणेशगीतासूपनिषदर्थगर्भासुयोगामृतार्थशास्त्रे श्रीगजाननवरेण्यसंवादे त्रिविधवस्तुविवेकनिरूपणं नामैकादशोऽध्यायः ॥ शाके १७१४ परिधावी नाम संवत्सरे माघ शुद्ध १ रविवासरे तद्दिनं पुस्तकं संपूर्ण लिखितं तिवारी माधवदास ब्राह्मणेन ॥ श्रीमन्महागणाधिपाय नमः श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥ छ छ ।

On fol. 141b we have the following endorsement.

॥ इति गणेशगीताटीका समाप्त पत्रम् १४१ ॥

गणेशगीता Gaṇeśagītā

No. 204 — 141 / 1887-91

Size.— 6¼ in. by 4½ in.

Extent.— 28 leaves; 12 lines to a page; 24 letters to a line.

Description.— Dark country paper; Devanāgarī characters; handwriting medium, small, uniform, bold; borders ruled with double red lines; many foll. are discoloured; names of speakers, beginning, punctuation marks and colophons in red; a clear and beautifully written Ms.

Age.— Oldish.

Begins.— fol. 1ᵃ

श्रीगणेशाय नमः ॥

शुक उवाच ॥

एवमेव पुरा पृष्टः शौनकेन महात्मना ।
स सूतः कथयामास गीतां व्यासमुखाच्छ्रुताम् ॥ १ ॥

सूत उवाच ॥

अष्टादश पुराणोत्थमरतं प्राशितं मया ।
ततोतिरसयत्या तुमिच्छन्यमृतमुत्तमम् ॥ २ ॥ etc.

Ends.— fol. 28ᵃ

विद्यार्थिनो भवेद्विद्या सुखार्थी सुखमाप्नुयात् ॥ ४७ ॥
कामानन्याल्लभेद्योपि मुक्तिमंते भवंति ते ॥ ४८ ॥

इति श्रीमद्गणेशपुराणेशगीतासूपनिषदर्थासु श्रीमद्योगामृतार्थे शास्त्रे श्रीमद्गणेशवरेण्यसंवादे त्रिविधस्तु विवेकनिरूपणं नाम दशमोध्यायः ॥ १० ॥
शुभं भवतु ॥ कल्याणमस्तुः ॥ ॥ ॥

गणेशगीताटीका Ganeśagītāṭīkā

No. 205 $\frac{57}{1907\text{–}15}$

Size.— 10⅛ in. by 4⅞ in.

Extent.— 185 leaves; 9 lines to a page; 34 letters to a line.

Description.— Country paper; Devanāgarī characters; handwriting medium, large, bold, uniform; borders ruled with double red lines; text and com run continuously, the text being introduced by the word ॥ श्लोक ॥; a very clear copy.

Age.— Oldish.

Author.—(Com.) Nīlakaṇṭha.

Begins.— fol. 1[b]

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीसरस्वत्यै नमः ॥

गणेशोयं श्लोकः स नमति गणेशं मतिकृते
गणेशेनोदीर्णः स्पृहयतु गणेशाय सततं ।
गणेशादुद्भूतः स किमिह गणेशस्य विकृति-
र्गणेशो वाच्यस्तत्प्रकरय गणेशात्र यदतम् ॥ १ ॥ etc.

Ends.— fol. 184[b]

इति श्रीमत्पदवाक्यप्रमाणमर्यादाधुरंधरचतुर्धरवंशावतंसगोविन्दसूनो नीलकण्ठस्यकृतौ गणेशगीताटीकायां गणपतिभावदीपिकायामेकादशोध्यायः ॥ ११ ॥ श्रीमहागणपतीर्पणमस्तु ॥ श्रीरस्तु ॥ छ ॥ छ ॥

१७५०

गगनशरगिरीन्दौ विक्रमार्कस्य शाके
पुरहरपुरिकाश्यां भाद्रशुक्ले चतुर्थ्यां ।
सुरगुरदिगंसेभूत्पूर्ण एषः प्रबन्धो
गणपतिपदपद्मे चार्पितोतीव भक्त्या ॥ १ ॥ छ ॥

करकृतमपराधं क्षंतुमर्हंति संतः ॥ छ ॥ श्रीरस्तु ॥ छ ॥ ॥ छ ॥

गणेशगीता Ganeśagītā
(सटीका) (with Commentary)

No 206 658/1882-83

Size.— 11¼ in by 5¼ in

Extent — 36 leaves, 10 lines to a page; 45 letters to a line

Description — Modern paper bearing water-marks, Devanāgarī characters, handwriting bold, clear and uniform, the first few foll are blue, bearing the watermark "Moinier's" and the date "1857", the rest are white but water-lined sheets, Ms incomplete, text in the centre, comm above and below it, this comm is called Ganapatibhāvadipikā

Age — Modern

Author.— Comm —Caturddhara

Begins — fol 1[b]

॥ श्रीगणेशाय नम ॥

गणेशीय श्लोक स नमति गणेश मतिकृते ।
गणेशेनोदीर्णं स्पृहयतु गणेशाय सतत ॥
गणेशादुद्भूत स किमिह गणेशस्य विकृति
गणेशे चाध्यस्त प्रकटय गणेशाभयदत ॥ १ ॥
गणाधीश नमस्कृत्य गणाधीशाननोद्गता ।
गणेशप्रीतये गीतां व्याकरोमि यथामति ॥ etc

Text — fol 2[a]

शुक उवाच ॥

एवमेव पुरा पृष्ट शौनकेन महर्षिणा ॥
स सूत कथयामास गीतां व्यासमुखाद्भुतां ॥ १ ॥

fol. 2[b]

सूत उवाच ।

अष्टादशपुराणोक्तमसृतं भाषितं त्वया ॥
ततोतिरसवत्पातुमिच्छाम्यमृतमुत्तमं ॥ २ ॥ etc.

Text.— *fol. 32*[b]

ॐ तत्सदिति श्रीमद्गणेशगीतासूपनिषदर्थगर्भासुयोगामृतार्थशास्त्रे श्रीमन्महागणेशपुराणे उत्तरखंडे बालचरिते गजाननवरेण्यसंवादे सांख्यसारार्थयोगो नाम नवत्रिंशोत्तरशततमोध्यायः ॥ गणेशगीतायां प्रथमोध्यायः ॥

Comm.—

इति श्रीचतुर्धरभणितौ गणेशगीताटीकायां गण(प)तिभावदीपिकायां गंभीरप्रततसदर्थदर्शिकायामध्यायः ॥ १ ॥

Ends.—fol. 36[b] Text—

तद्वामं सन्नियम्यादौ मनसा कर्म चारभेत् ॥
इंद्रियैः कर्मयोगं यो वितृष्णः स परो नृप ॥ छ ॥

Comm.—

एवं त्रिविधया तृष्णया रहितो वितृष्णः कर्ता कर्मणां मुख्यं फलं चित्तशुद्धिं लभते अतः स एव परो मान्य इत्यर्थः ॥

References.—(1) Mss.— A- Aufrecht's Catalogus Catalogorum :—
I, 144[a] ; II, 29[a] ; III 31[a].

(2) Printed Editions :—
Cf : *Gaṇeśagītā* with the comm. *Gaṇapatibhāvadīpikā* (attributed to Nīlakaṇṭha). Ānandāśrama Sk. Series 52, Poona 1906.

गद्यत्रय — *Gadyatraya*

No. 207 — 308A / 1880-81

Size.— 11¾ in. by 5⅜ in.

Extent.— 5 leaves ; 14 lines to a page ; 54 letters to a line.

Description.— Country paper, worn-out and musty; Devanāgarī characters; handwriting large, uniform and clear; white pigment used for corrections; Ms. extends to 6 leaves, the last forming two independent works श्रीगूढास्तुति and नारायणाष्टक.

Age.— Fairly old.

Author.—Rāmānuja.

Begins.— fol. 1^{b}

श्रीमते रामानुजाय नमः ॥ श्रीनिवासगुरवे नमः ॥

यो नित्यमच्युतपदांबुजयुग्मरुक्म-
व्यामोहितस्तदितराणि तृणाय मेने ॥
अस्मद्गुरोर्भगवतोस्य दयैकसिंधो-
रामानुजस्य चरणौ शरणं प्रपद्ये ॥ १ ॥

भगवन्नारायणभिमतानुरूपस्वरूपरूपगुणविभवैश्वर्यशीलाद्यनवधिकातिशया-संख्येयकल्याणगुणगणां पद्मवनालयां भगवतीं श्रियं देवीं नित्यानपायिनीं निरवद्यां देवदेवदिव्यमहिषीमखिलजगन्मातरमस्मन्मातरमशरणशरण्यामनन्य-शरणः शरणमहं प्रपद्ये ॥ १ ॥ पारमार्थिकभगवच्चरणारविंदयुगलैकांतिकात्यं-तिकपरभक्तिपरज्ञानपरमभक्ति . . . etc.

fol. 3^{a}

इति श्रीमद्भगवद्रामानुजाचार्यकृतं शरणागतिगद्यं प्रथमं ॥ १ ॥

fol. 4^{a}

श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीमद्भगवद्रामानुजाचार्यविरचितं श्रीरंगगद्यं द्वितीयं ॥ २ ॥

End.— fol. 5^{b}

शारीरकेपि भाष्ये या गोपिताशरणागतीन्
यत्र यत्र त्रयी व्यक्ता तां विद्यां प्रणतोस्म्यहं ॥

लक्ष्मीपतेर्यतिपतेश्च दयैकधाम्नो ।
योसौ पुरा मम जनिष्टजगद्धितार्थं ॥

प्रोच्यं प्रकाशयतु वः परमं रहस्यं ।
संवाद एष शरणागतिमंत्रसारं ॥

वेदवेदांततत्त्वानां तत्त्वयाथात्म्यवेदिने ।
रामानुजाय मुनये नमो मम गरीयसे ॥

वंदे वेदांतकर्पूरचामीकरकरंडकं ।
रामानुजार्यमार्याणां चूडामणिमहर्निशं ॥

तृणीकृतविरंच्यादिनिरंकुशविभूतयः ।
रामानुजपदांभोजसमाश्रयणशालिनः ॥

इति श्रीमद्भगवद्रामानुजाचार्यविरचितं श्रीमद्वैकुंठगद्यं तृतीयं संपूर्णं ॥ ३ ॥ श्रीः ॥ अभिगमन-उपादान-यजन-स्वाध्याययोग ५ सत्यंत्वर्त्तेन परिषिंचामि अमृतस्तरणमसि स्वाहा अमृतविधानमसि स्वाहा श्रीः ॥ श्रीः ॥ श्रीः ॥

References.— (1) Mss.— A-Aufrecht's Catalogus Catalogorum :— I 149ª ; II 30ª ; III 32ª.

(2) Printed Editions :—

(a) With the comm. *Gadhyādhikāra* of Veṅkaṭanātha Vedāntācārya, Srirangam 1910.

(b) With Hindi translation, Mangrol, Ahamadabad, 1911.

(c) With the Sanskrit commentaries of Sudarśana and Veṅkaṭanātha, Conjeevaram, 1916.

गद्यत्रय Gadya-traya

No. 208 — 653 B / 1884-87

Size.— 9$\frac{11}{16}$ in. by 4$\frac{1}{4}$ in.

Extent.— 9 leaves; 10 lines to a page ; 40 letters to a line.

Description.— Country paper, rough and grey ; Devanāgarī characters ; handwriting medium, small, beautiful and *uniform*; the first foll. which is missing is replaced by one containing some quotations, see no. 653-A of 1884-87.

Age— Fairly old.

Author.— Rāmānujācārya.

Begins.— fol. 2ª :

लक्षणानंतज्ञानानंदैकस्वरूपस्वाभिमतानुरूपैकरूपाचिंत्यदिव्याद्भुत...etc.

fol. 5ª

अंतकाले स्मृती या तु तव कैं(ं)कर्यंकारिता ॥
तामेनां भगवन्नद्य क्रियमाणां कुरुष्व मे ॥

इति श्रीमद्भगवद्रामानुजाचार्यविरचितं शरणागतिगद्यसंपूर्णं ॥ १ ॥

fol. 6ª

इति श्रीमद्भ . . . .विरचितं श्रीरंगगद्यसंपूर्णं ॥ २ ॥

Ends.— fol. 9ª

वंदे वेदांतकर्पूरचामीकरकरंडकं ।
रामानुजार्यमार्याणां चूडामनिमहर्निशं ॥

इति श्रीमद्भगवद्रामानुजाचार्यविरचितं श्रीवैकुंठगद्यं संपूर्णं गद्यत्रयं समाप्तः ॥

गद्यत्रय — Gadyatraya

No. 209 — $\frac{479}{1895\text{-}98}$

Size.— $6\frac{1}{8}$ in. by $4\frac{1}{4}$ in.

Extent.— 33 leaves; 7 lines to a page; 14 letters to a line.

Description.— Country paper, rough, thin and grey; Devanāgarī characters; handwriting bold, clear and uniform; red chalk used for beginning colophons and verse-numbers; yellow pigment occasionally used for corrections.

Age.— Not very old.

Author.— Rāmānujācārya.

Begins.— fol. 1b

॥ श्रीमते रामानुजाय नमः ॥

योनित्यमच्युतपदांबुजयुग्मरुक्म ॥ १ ॥ etc.

लक्ष्मीपतेर्यतिपतेश्च दयैकधाम्नो योसौ पुरा समजनिष्ट जगद्धितार्थं ॥
प्राच्यं प्रकाशयतु वः परमं रहस्यं संवाद एष शरणागतमंत्रसारः ॥ २ ॥

भगवन्नारायणाभिमता . . etc.

fol. 15b

इति श्रीभग (fol. 16a)वद्रामानुजाचार्यविरचितं शरणागतिगद्यं संपूर्णम् ॥

fol. 21a

इति श्रीभगवद्रामानुजाचार्यविरचितं श्रीरंगगद्यं संपूर्णं ॥

Ends.—fol. 33a

शारीरकेपि भाष्ये या गोपिता शरणागतिः ॥
अत्र गद्यत्रये व्यक्तां तां विद्यां प्रणतोस्म्यहं ॥

श्रीमते रामानुजाय नमः ॥

वंदे वेदांतकर्पूरचामीकरकरंडकं ।
रामानुजार्यमार्याणां चूडामणिमहर्निशं ॥

इति श्रीमद्भगवद्रामानुजाचार्यविरचितं वैकुंठगद्यं संपूर्णम् ॥

गायत्र्याद्यर्थविवरण Gāyatryādyarthavivaraṇa

No. 210 $\frac{744}{1884-87}$

Size.— 8¾ in. by 4¾ in.

Extent.— 2 leaves ; 11 lines to a page ; 35 letters to a line.

Description.— Country paper, thick, rough and grey ; Devanāgarī characters ; handwriting medium, clear and uniform ; borders ruled with double and three black lines ; Ms. contains 34 Ślokas on the Gāyatrī.

Age.— Saṁvat 1813.

Begins.— Text.— fol. 1^b

श्रीकृष्णः शरणं मम ॥

श्रीकृष्णः स्वात्मनासर्वमुत्पाद्य विविधं जगत् ॥
तदा सत्कांशबोधाय शब्दब्रह्माय भवत्स्वयं ॥ १ ॥

तत्र शब्दादिभिः क्रीडन् नित्यानंदरसात्मकः ॥
निजभावप्रकाशाय गायत्रीरूप उद्भौ ॥ २ ॥

सा षड्गुणयुतं सर्ववेदबीजं गुणात्तिगं ॥
सर्वावतारस्पं हि सर्वतत्वोपबृंहितं ॥ ३ ॥ etc.

Ends.— fol. 2^b

नवीनभावजनक उभयो रतिवर्धनः ॥
तेन प्रणव इत्युक्तस्तस्याप्यर्थोयमेव हि ॥ ३३ ॥
यस्य देवे परा भक्तिर्यथादेवे तथा गुरौ ॥
तस्यैते कथिताह्यर्थाः प्रकाशंते महात्मनः ॥ ३४ ॥

इति श्रीमत्प्रभुहस्ताक्षरेषु गायत्र्याद्यर्थविवरणं ॥
(In a different hand)

संवत् १८१३ ज्येष्टसुदि १५ शनौ उदयपुरे रूपरामेण लिखितमिदं पुस्तकं श्री ॥

References.— (1) Mss.— A-Aufrecht's Catalogus Catalogorum :— II 30^b

गीतातात्पर्यकारिका — Gītātātparyakārika

No. 211 — 646 / 1887-91

Size.— 10¾ in. by 4¾ in.

Extent.— 2 leaves; 11 lines to a page; 33 letters to a line.

Description.— Country paper, thin, rough and grey; Devanāgarī characters; handwriting fair, legible but not uniform; borders ruled with double black lines; yellow pigment used for corrections; Ms. contains 45 verses forming the introductory portion of Madhusūdana's commentary on the Gītā; see Ms. No. *20/1866-68* (*भगवद्गीता-गूढार्थदीपिका*) for the complete Ms. of the commentary.

Age.— Fairly old.

Author.— *Madhusūdana Sarasvatī.*

Begins.— fol. 1ª

श्रीगणेशाय नमः ॥

भगवत्पादभाष्यार्थमालोच्यातिं प्रयत्न(त)ः ॥
प्रायः प्रत्यक्षरं कुर्वे गीतागूढार्थदीपिकां ॥ १ ॥

सहेतुकस्य संसारस्यात्यंततो परमात्मकं ॥
पर निःश्रेयसं गीताशास्त्रस्योक्तं प्रयोजनं ॥ २ ॥

सच्चिदानंदरूपं तत् etc.

Ends.— fol. 2ᵇ

अतस्तत्साधनं त्याज्यं शोकमोहादिकं सदा ॥
अनादिभवसंतानिरूढं दुःखसाधनं ॥
दुस्त्यजं शोकमोहादि केनोपायेन हीयते ॥ ४४ ॥

एवमाकांक्षयाविष्टं पुरुषार्थोन्मुखं नरं ॥
बुबोधयिषुराहेदं भगवान् शास्त्रमुत्तमम् ॥ ४५ ॥

श्रीमधुसूदनसरस्वतीनिर्मिता गीतातात्पर्यकारिका ॥ श्री ॥
(In a different hand) ॥ शुभं भूयात् ॥

References.— Same as for Ms. No. 20 of 1866-68.

गीता-तात्पर्यपरिशुद्धि Gītā-tātparyapariśuddhi

No. 212 $\frac{58\ A}{1907\text{–}15}$

Size.— $11\frac{1}{4}$ in. by $5\frac{1}{16}$ in.

Extent.— 208 leaves; 12 lines to a page; 42 letters to a line.

Description.— Country paper, thick, rough and dark grey; Devanāgarī characters; handwriting medium, clear and uniform; borders ruled with two spaced double red lines; Gītā verses in the centre with comm. above and below; chapters end as follows :—I 10^b; II 35^b; III 48^a; IV 61^b; V 73^b; VI 88^b; VII 98^a; VIII 107^a; IX 123^a; X 130^b; XI 138^a; XII 144^a; XIII 157^a; XIV 163^b; XV 172^a; XVI 177^b, XVII 184^a; XVIII 207^a; the text verses have been arranged in artistic designs on several foll.; the last but one fol. contains a small work called वज्रपंजर having 4 verses; followed by unconnected matter given here after the colophon.

Age.— Fairly old.

Author.— Rāmacandra Sarasvatī.

Begins— fol. 1^a

गीतारामानंदीटीकाप्रारंभः ॥

fol. 1^b

गणपतये नमः ॥

यत्सच्चित्सुखमाद्यंतरहितं शुद्धमद्वयं ।
श्रीरामाख्यं परं ब्रह्म सदहं चाहमेव तत् ॥ १ ॥

महागणपतिप्रीत्यै शंकरादिष्टवर्त्मना ॥
करोति गीताव्याख्यानं रामचंद्रसरस्वती ॥ २ ॥

इह खलु सकललोकसमुद्दिधीर्षया कृतावतारो वासुदेवः परिहृतकतिपय-
स्थानकस्मानवाधीशो...etc.

fol. 2ª Text.—

धर्मक्षेत्रे कुरुक्षेत्रे etc.

fol. 9ᵇ

इति श्रीमज्जगन्नाथसरस्वतीपूज्यपादशिष्यपरमहंसपरिव्राजकाचार्यवर्यश्री-रामचंद्रसरस्वतीयतींद्रविरचितायां गीतातात्पर्यशुद्धौ प्रथमोध्यायः ॥ १ ॥ ॐ तत्सद्ब्रह्मार्पणमस्तु ॥

Ends.— fol. 207ª Text.—

यत्र योगेश्वरः कृष्णो यत्र पार्थो धनुर्द्धरः ॥
तत्र श्रीर्विजयो भूतिर्ध्रुवा नीतिर्मतिर्मम ॥ ७८ ॥
गीताशास्त्रमिदं पुण्यं यः पठेत्सततः पुमान् ॥
विष्णोः पदमवाप्नोति सत्यं सत्यं न संशयः ॥ ७९ ॥

हरिः ॐ तत्सदिति श्रीमन्महाभारते शतसाहस्र्यां संहितायां योगशास्त्रे श्रीकृष्णार्जुनसंवादे संन्यासयोगो नामाष्टादशोध्यायः ॥ १८ ॥ श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥

Comm.—

योगेश्वर इति ॥ योगः चित्तवृत्तिनिरोधः यत्र कृतः फलदः स योगस्येश्वर इत्यर्थः ॥ सुगममन्यत् ॥ ॐ तत्सत् ॥ इति श्रीमज्जगन्नाथ . . . शिष्य . . . . . श्रीरामचंद्रसरस्वतीयतींद्रविरचितायां गीतातात्पर्यशुद्धौ अष्टादशोध्यायः ॥ १८ ॥ ॐ तत्सद्ब्रह्मार्पणमस्तु ॥

fol. 207ᵇ

शुभं भवतु सर्वस्य ॥ (अग्निसप्ताष्टे)-

वस्वब्धितिथियुक् शाके क्षये संवत्सरे तथा ॥
जन्माष्टमीजयंत्यां च गीताटीकांतमागता ॥ १ ॥

तुभ्यं नमो नमल्लोकशोकशसंतापहारिणे ॥
देवीकृतांधकारातिर्दंभारंभाय शंभवे ॥ २ ॥

गीतातात्पर्यपरिशुद्धिर्महामुद्गलभट्टकृता संन्यासग्रहणानंतरमिति श्लोको-दंतोऽवधेयः ॥

fol. 208ᵇ

गीतारामानंदी टीका समाप्ता

Appendix.— fol. 207b

नानीता जानकी राममरणाशंकया पथि ॥
अधिकारः कृतांतस्य न दशग्रीवमंदिरे ॥ १ ॥

वनीमुनीनां तटिनी तरुणां दरी गिरीणां तु गवेषतैव ॥

fol. 208a

अतः परं लक्ष्मणपक्ष्मलाक्षीं प्राणा बहिर्भूयगवेषयंतु ॥ २ ॥

पिशाचमोचनं तीर्थं कतिधा नावगाहितं ॥
तथाप्याशा पिशाची मामाशामिश्रं न मुंचति ॥ ३ ॥

शुभं भवतु ॥

अग्निसप्ताष्टिशाके च सहःसिते प्रजापतौ ॥
अब्दे पष्ठ्यां सौम्यवारे गीताटीकांतमागता ॥ १ ॥

दादो पंडितपुत्रेण धीमन्नारायणेन च ॥
महायत्नेन चालेखि गीताटीका च तेन वै ॥ २ ॥

नमो नमो वन्हिचटीकासंख्या च या कृता ॥
स्वस्वसप्तसुमूलेन वेष्टिता च पृथक् पृथक् ॥ ३ ॥

गीताभाष्य Gītābhāṣya

No. 213 675/1883-84

Size.— 7⅝ in. by 4⅛ in.

Extent.— 17 + 1 (blank) leaves ; 13 lines to a page ; 28 letters to a line.

Description.— Country paper of modern design ; Devanāgarī characters ; handwriting medium to small, legible, but not uniform ; yellow pigment used for corrections ; Ms. extends up to the end of the second chapter only.

Age.— Modern.

Author.—Ānandatīrtha.

Begins.— fol. 1ª

(In a different hand) अथ गीताभाष्यपत्रे १८.

fol. 1ᵇ

वँ ॥ श्रीवेदव्यासाय नमः ॥ श्रीमदानंदतीर्थभगवत्पादाचार्येभ्यो नमः ॥

देवं नारायणं नत्वा सर्वदोषविवर्जितं ॥
परिपूर्णं गुरूंश्चान्गीतार्थं वक्ष्यामि लेशतः ॥ १ ॥

नष्टधर्मज्ञानलोककृपालुभिर्ब्रह्मरुद्रादिभिरर्थितो ज्ञानप्रदर्शनाय भगवान्व्यासोऽवततार ॥ etc.

Ends.— fol. 17ᵇ

तस्मात्सर्वदा सर्वरूपेष्वपरिगणितानंतगुणगणं नित्यनिरस्ताशेषदोषं च नारायणाख्यं ब्रह्मापरोक्षज्ञानं इच्छतीति सिद्धं ॥ इति श्रीमदानंदतीर्थभगवत्पादविरचिते श्रीगीताभाष्ये द्वितीयोऽध्यायः ॥ श्रीलक्ष्मीनृसिंहाय नमः ॥

References.— (1) Mss.— A– Aufrecht's Catalogus Catalogorum :— I 391ᵇ ; II 88ᵇ ; III 84ᵇ.

B– Descriptive Catalogues :—

Ind. Off. Cat. II, i, No. 6510 (p. 874).

(2) Printed Editions.—

Edited by T. R. Krsnācārya with Jayatīrtha's *Prameyadīpikā*, Rāghavendratīrth's *Vivṛti*, and Sumatīndratīrtha's *Bhāvaratnakośa*, Kumbakonam, 1914.

Translated into English by S. Subba Rao, Madras, 1906.

गीताभाष्य Gītābhāṣya

No. 214 $\frac{45}{1881\text{-}82}$

Size.— 10¼ in. by 4⅜ in.

Extent.— 176 leaves ; 12 lines to a page ; 36 letters to a line.

Description.— Country paper, thick, soft and greyish ; Devanāgarī characters ; handwriting bold, clear and uniform ; borders ruled with trible black lines ; red chalk used for marking important words ; yellow pigment used for occasional corrections ; Gītā verses and the Bhāṣya intermingled ; chapters end on the foll. as follows :—II 22ᵃ ; III 33ᵇ ; IV 47ᵃ ; V 56ᵇ ; VI 67ᵃ ; VII 73ᵃ ; VIII 78ᵇ ; IX 86ᵃ ; X 92ᵃ ; XI 103ᵃ ;: XII 108ᵃ ; XIII 126ᵇ ; XIV 132ᵃ ; XV 137ᵇ ; XVI 142ᵃ ; XVII 146ᵇ ; XVIII 176ᵃ.

Age.— Saṁvat 1748.

Author.— Śaṁkarācārya.

Begins.— fol. 1ᵇ

ॐ नमः श्रीरामाय नमः श्रीकृष्णाय नमः ॥

नारायणः परो व्यक्तादंडमव्यक्तसंभव ॥

अंडस्यांतस्त्विमे लोकाः सप्तद्वीपा च मेदिनी ॥ १ ॥

स भगवान् सृष्ट्वेदं जगत्तस्य च स्थितिं चिकीर्षुर्मरीच्यादीनग्रे सृष्ट्वा प्रजापतीन्प्रवृत्तिलक्षणं धर्मं ग्राहयामास वेदोक्तं etc.

fol. 2ᵇ

इमं द्विप्रकारं धर्मं निश्रेयसप्रयोजनं . . . . .

पुरुषार्थसिद्धिरित्यस्तद्विवरणे यत्नः क्रियते मया ॥

अत्र दृष्ट्वा तु पांडवानीकमित्यारभ्य न योत्स्य इति गोविंदमुक्त्वा तूष्णीं बभूव हेत्येतदंतः प्राणिनां शोकमोहादि संसार बीजभूत . . etc.

Ends.— fol. 176ᵃ

किं बहुना ।

यत्र योगेश्वरो कृष्णो यत्र पार्थो धनुर्द्धरः ॥

तत्र श्रीर्विजयो भूति ध्रुवानीतिर्मतिर्मम ॥ ७८ ॥

यत्र यस्मिन्पक्षे योगेश्वरः सर्वयोगिनामीश्वरस्तत्प्रभवत्वात् सर्वयोगबीजस्य कृष्णो यत्र पार्थो यस्मिन्पक्षे धनुद्रो गांडीवधन्वा तत्र श्रीस्तस्मिन्पांडवानां पक्षे विजयस्तत्रैवभूतिः ॥ श्रियो विशेषो विस्तरोभूतिर्ध्रुवाव्यभिचारिणी नीतिर्नय इत्येव मतिर्ममेति ॥ छ ॥ •

इति श्रीगोविंदभगवत्पूज्यपादशिष्यपरमहंसपरिव्राजकाचार्यस्य श्रीशंकर-भगवतः कृतौ गीताभाष्येष्टादशमोध्यायः ॥ छ ॥ ॥ १८ ॥ संवत् १७४८ वर्षे आषाढसुदि पंचमी शुक्रतिवा(?) लिखितं संपूर्णं ॥ श्रीरामाय नम श्रीकृष्णाय नमः श्रीवासुदेवाय नमः ॥ श्रीपरमात्मने नमः श्रीभगवते नमः ॥ श्रीनारायणाय नमः श्रीनृसिंहाय नमः ॥

fol. 176ᵇ

पु. ३३ मं ३५ अभयरामभट्टस्येदं पुस्तकं ॥

References.— (1) Mss.— A- Aufrecht's Catalogus Catalogorum :—
I 392ᵇ ; II 89ᵃ, 214ᵃ ; III 85ᵃ.

B-Descriptive Catalogues :—

Ind. Off. Cat. I, vi, Nos. 3245-52 (pp. 1161-62) ; II, i, Nos. 6505-07 (pp. 872-3).

(2) Printed Editions :—

Printed repeatedly in India ; Bombay, Nirnaya Sāgara Press, 1912.

गीताभाष्यटीका
(भावरत्नकोश)

Gītābhāṣya-ṭīkā
(Bhāvaratnakośa)

No. 215 $\frac{666}{1884-87}$

Size.— 9⅜ in. by 6 in.

Extent. 112 leaves ; 18 lines to a page ; 40 letters to a line.

Description.— Country paper, thick, rough and dark grey ; Devanāgarī characters ; handwriting small but uniform and legible ; foll. destroyed by worms to a great extent, and tops of margins eaten up ; the first two foll. missing ; End foll. in better condition though all are affected.

Age.— Śaka 1737.

Author.— Sumatīndra Tīrtha (disciple of Surendra Tīrtha).

Begins.— fol. 3ª

(भ)ाष्यकारः गुरूंश्चानिति तत्र शब्दार्थमाह etc.

Ends.— fol. 118ª

इति श्रीमदानंदतीर्थभगवत्पादाचार्यविरचितश्रीमद्भगवद्गीताभाष्यटीका-व्याख्यायां भावरत्नकोशाभ्याख्यायां सुरेंद्रतीर्थश्रीपादशिष्यसुमतींद्र-तीर्थविरचितायां द्वितीयोध्यायः ॥ छ ॥

पंतो मॅकणनामा हि गिरिनिवसति प्रेमपात्रसुपात्रः ।
क्षेत्राणि श्रेष्टदानि द्विजवरभरणायाश्रदा प्रीतिकामः ॥
विष्णो श्रीराघवेंद्रव्रतिवरतिलकस्यापि तद्भोत्रजातः ।
शेषोहं ग्रंथमेनं ?वलिखमहिप्रभूभोषितोभीष्टदस्य ॥ १ ॥

कमला कमनास्यब्जबिंबारायितचेतसः ।
बोभूया श्रीपते प्रीत्यै सदा मे ग्रंथलेखने· ॥
शेषेण शेषशोपादि सेवितजिततुष्टये ।
लिखितं कृपया दृष्ट्वा मोदंतां सर्वे . . विदंः ॥ २ ॥

॥ छ ॥ शाके १७३७ भाव स० ॥ आश्वीन शु. १५ गीताभाष्य भावरत्न-कोश द्वितीयाध्याय समाप्तोयमगमत् ॥

References.— (1) Mss.— A- Aufrecht's Catalogus Catalogorum :— II 93[b].

(2) Printed Editions :—

Edited by T. R. Kṛṣṇācāry, Kumbakonam, 1914.

गीताभाष्यविवेचन Gītābhāṣyavivecana

No. 216 $\frac{359}{\text{A 1881-82}}$

Size.— 13⅜ in. by 5⅜ in.

Extent.— 191 leaves; 12 lines to a page; 44 letters to a line.

Description.— Country paper, thick, rough and greyish; Devanāgarī characters; handwriting large, clear and uniform; borders ruled with two spaced double red lines; alternated fol. painted with yellow pigment; occasional marginal corrections and additions; red chalk for marking important words, only in the beginning; Ms. complete.

Chapter	ends fol.	Chapter	ends fol.
I	11a	X	123b
II	42a	XI	129a
III	56b	XII	132b
IV	75b	XIII	152a
V	87b	XIV	156a
VI	98b	XV	160a
VII	104b	XVI	162a
VIII	112b	XVII	164b
IX	119b	XVIII	194a

Age.— Śaka 1669.

Author.— Ānandajñāna.

Begins.— fol. 1[a] (in a slightly different hand)

॥ श्रीगीताभाष्यटीका अनंतगिरिकृत प्रारंभ ॥

fol. 1[b]

श्रीगणेशाय नमः ॐ

दृष्टिं मयि विशिष्टार्थां . . . etc.

fol. 11[a]

इति श्रीगीताभाष्यविवरणे प्रथमोऽध्यायः etc.

Ends.— fol. 191[a]

प्राचामाचार्यपादानां पदवीमनु (omitted) ।
गत(=गीता)भाष्ये कृता टीका टीकतां पुरुषोत्तमं ॥ ४ ॥

॥ श्रीरामकृष्णो जयति ॥ इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यवर्यशुद्धानंद-पूज्यपादशिष्यभगवदानंदज्ञानविरचिते गीताभाष्यविवेचने अष्टादशोध्यायः ॥ ॥ शाके १६६९ प्रभव नाम सवत्सरे फालगुणशुद्धत्रयोदसी भौमवासरे तद्दिने पुस्तकं समासं ॥ ॥ शुभं भवतु ॥ श्रीराम् ॥ श्रीगोपालो जयति ॥

fol. 191[b]

॥ इति श्रीगीताभाष्यटीकायां अनंतगिरी समाप्तः ॥ ॐ ॥

References.— (1) Mss.— A-Aufrecht's Catalogus Catalogorum :—
I 392[b] ; II 89[b] ; III 85[a].

B- Descriptive Catalogues —

Ind. Off. Cat. I, vi, nos. 3251-2 (p. 1162); II, i, nos. 6505-07 (pp. 872-3).

(2) Printed Editions :—

Same as for Śankara's commentary on the Gītā.

गीताभाष्यविवेचन Gītābhāsyavivecana

No. 217 360 / A 1881-82

Size.—11¾ in. by 5 in.

Extent.— 259 leaves ; 11 lines to a page ; 43 letters to a line.

Description.— Country paper, thick, rough and grey ; Devanāgarī characters ; handwriting beautiful and uniform ; punctuation marks in red as also borders (ruled in three lines); yellow pigment used for corrections ; red chalk for certain important words.

I	14ª	X	159-160ᵇ‡
II	55ᵇ	XI	167ª
III	74ᵇ	XII	171ª
IV	98ᵇ	XIII	199ᵇ
V	113ᵇ	XIV	206ª
VI	128ª	XV	212ª
VII	135ᵇ	XVI	215ᵇ
VIII	145ᵇ	XVII	219ª
IX	153ᵇ	XVIII	259ª

Chapter nos given on right margin of ᵇ-foll.

Age.— Fairly old.

Author.— Ānandajñāna

Begins.— fol. 1ª

गिताभाष्यटीका आनंदगिरो पत्रे २५९ ग्रंथ ७५०० ।

(In a different hand.)

fol. 1ᵇ

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ ॐ नमः परमात्मने पुरुषोत्तमाय नमः ॥

दृष्टिं मयि... etc.

‡ Same fol. counted as 159 and 160.

fol. 55^b–56^a

आनंदज्ञानविरचिते श्रीभगवद्गीताशांकरभाष्यव्याख्याने द्वितीयोऽध्यायः

Ends.— fol. 259^a

प्राचामार्यपदानां पदवीमनुगच्छता ॥
गीताभाष्ये कृता टीका टीकतां पुरुषोत्तमं ॥ (॥ ४ ॥) ॥

इति श्रीभगवद्गीतासूपनिषत्सु ब्रह्मविद्यायां योगशास्त्रे श्रीकृष्णार्जुनसंवादे श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीशुद्धानंदपूज्यपादशिष्यभगवदानंदज्ञानविरचिते श्रीगीताभाष्यविवेचनेऽष्टादशोऽध्यायः ॥ ॥ १८ ॥

त्र्ययनानंदगिरिनाम श्रीगीताभाष्यटीकेति ॥ ॥ छः ॥ शुभं भवतु ॥ ॥ कल्याणमस्तु ॥ छः ॥ श्रीरामाय नमः ॥ छ ॥ छः ॥ etc.

गीताभाष्यविवेचन Gītābhāṣyavivecana

No. 218 $\frac{604}{1884\text{–}87}$

Size.— 12½ in. by 5⅝ in.

Extent.— 133 leaves; 13 lines to a page; 39 letters to a line.

Description.— Country paper, thin, crisp and grey; Devanāgarī characters; handwriting bold, clear and uniform; borders ruled with three red lines; red pigment for punctuation marks; yellow pigment used for corrections; occasional marginal corrections; foll. 58-81 have no ruled borders; Ms. covers Adhyāyas 1–9 only; the ninth has no colophon; the titles of the Ms. can be seen from the chapter-colophons cited below.

Age.— Fairly old.

Author.— Ānandajñāna (?).

Begins.— fol. 1^{b}

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

दृष्टिं मयि विशिष्टार्थां कृपापीयूषवर्षिणीं ॥
हेरंवदे हि प्रत्यूहक्ष्वेलव्यूहनिवारिणीं ॥

यद्वक्त्रपङ्केरुहसंप्रसूतं निष्ठामृतं विश्वविभागनिष्ठं ॥
साध्येतराभ्यां परिनिष्ठितान्तं तं वासुदेवं सततं नतोस्मि ॥

प्रत्यंचमच्युतं नत्वा गुरूनपि गरीयसः ॥
क्रियते शिष्यशिक्षार्थै गीताभाष्यविवेचनं ॥

कर्मनिष्ठाज्ञाननिष्ठयुपायोपेयभूतनिष्ठाद्वयमधिकृत्य प्रवृत्तं गीताशास्त्रं व्याचिख्यासुर्भगवान् भाष्यकारो विघ्नोपप्लवोपशमनादिप्रयोजनसिद्धये प्रमाणिकव्यवहारप्रमाणकमिष्टदेवतातत्वानुस्मरणं मंगलाचरण संपादयन्ननवशेषेणेतिहासपुराणयोर्व्याचिख्यासितगीताशास्त्रैणैकवाक्यताभिप्रेत्य पौराणिकमेव श्लोकमन्तर्यामिविषयमुदाहरति नारायण इति ।' etc.

Ends.— fol. 12^{b}

इति श्रीप्रथमोध्यायः ॥

fol. 49^{a}

इति श्रीगीताभाष्यव्याख्याने द्वितीयोध्यायः ॥ २ ॥

fol. 65^{a}

इति . . . . . . तृतीयोध्यायः ॥ ३ ॥

fol. 85^{b}

इति . . . . . . चतुर्थोध्यायः ॥ ४ ॥

fol. 98^{a}

इति श्रीभगवद्गीताव्याख्याने पंचमोध्यायः ॥ ५ ॥

fol. 110^{b}

इति श्रीगीताभाष्यटीकायां षष्ठोध्यायः ॥ ६ ॥

fol. 117^{b}

इति श्रीभगवद्गीताभाष्यटीकायां सप्तमोध्यायः ॥ ७ ॥

fol. 126^{a}

इति . . . . अष्टमोध्यायः ॥ ८ ॥

fol. 133[b]

तद्भजने प्रयतितव्यमित्याह दुर्लभमिति.

भगवद्भक्तेरित्थं भावं पृच्छति कथमिति ईश्वरभजने इति कर्त्तव्यतां दर्शयति मन्मनेति एवं भगवंतं भजमानस्य मम किं स्यादित्याशंक्याह मामेवेति समाधाय भगवत्येवेति शेषः एवमात्मानमित्येतदेव विवृणोत्यहं हीति अहमेव परमयनं तचेति मत्परायणः ।

गीताभाष्यविवेचन Gītābhāṣyavivecana

No. 219. $\frac{605}{1884-87}$

Size.— 9½ in. by 4 in.

Extent.— 38 leaves ; 12 lines to a page ; 36 letters to a line.

Description.— Country paper, grey and worn out ; Devanāgarī characters ; handwriting medium small, clear and uniform ; borders ruled with double black lines , red chalk used occasionally for colouring important words, and yellow pigment used for correction , writing has faded on several foll.; occasional marginal additions and corrections ; Ms. contains chap. XVIII only.

Age.— Samvat 1777.

Author.— Ānandajñāna.

Begins.— fol. 1[a]

ॐ नमः सांबशिवाय ॥

पूर्वैरध्यायैर्विस्तरेण यतस्ततो विक्षिप्तमर्थं सुखप्रतिपत्त्यर्थं संक्षेपेणोपसंहृत्या-भिधातुमध्यायांतरमवतारयति । सर्वस्यैवेति ॥ उपसंहृत्य वक्तव्य इति संबंधः ॥ etc.

Ends.— fol. 38ᵇ

ज्ञाननिष्ठाहेतुः । ज्ञाननिष्ठा तु साक्षादेव मोक्षहेतुरिति । शास्त्रार्थमुपसंहर्तुं-मितीरयुक्तं ॥

कांडत्रयात्मकं शास्त्रं पदवाक्यार्थगोचरं ॥
आदिमध्यांतषट्केषु व्याख्यया गोचरीकृतं ॥ १ ॥

संक्षेपविस्ताराभ्यां यो लक्षणैरुपपादितः ॥
सोर्थोंतिमेन संक्षिप्य लक्षणेन विवक्षितः ॥ २ ॥

गीताशास्त्रमहार्णवान्मथितमृतं वैकुंठकंठोद्भवं ।
श्रीकंठापरनामवस्तु निकृतं निष्ठाद्वयं द्योतिती ॥

निष्ठा यत्र मतिप्रसादजननी साक्षात्कृतिं कुर्वती ।
मोक्षे पर्यवसास्यति प्रतिदिनं सेवध्वं तद्बुधाः ॥ ३ ॥

प्राचामाचार्यपादानां पदवीमनुगच्छता ।
गीताभाष्ये कृता टीका टीकनां पुरुषोत्तमं ॥ ४ ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीशुद्धानंदपूज्यपादशिष्यभगवदानंद-ज्ञानविरचिते श्रीगीताभाष्यविवेचनेऽष्टादशोध्यायः ॥

॥ श्री विश्वेश्वरो जयति ॥ संवत् १७७७ वर्षे भाद्रपदवदि ११ लिखितोयं गीताभाष्यटीकाध्यायः ॥ ॥ श्री ॥ ॥

भवानीशंकरेणेदमलेखि गीताभाष्यविवेचनं ॥ ॥ श्रीरामाय नमः ॥

गीतासार Gītāsāra

No. 220 $\frac{234}{1882\text{–}83}$

Size.—9⅜ in. by 4⅜ in.

Extent.— 4 leaves; 10 lines to a page; 42 letters to a line.

Description.— Country paper; Devanāgarī characters; handwriting medium, legible and uniform; borders ruled with double

black lines ; Yolios discoloured by the spreading of ink ; rubbing of ink on last two folios.

Age.— Saṁvat 45 ?

Begins.— fol. 1^b

श्रीगुरुभ्यो नमः ॥

अथ श्रीभगवद्गीतासूपनिषत्सु ब्रह्मविद्यायां योगशास्त्रे श्रीकृष्णार्जुनसंवादे ॐकारमाहात्म्यगीतासारं लिख्यते etc.

Ends.— fol. 4^b

सर्वोपनिषदो गावो दोग्धा गोपालनंदनः ।
पार्थो वत्सः सुधीर्भोक्ता दुग्धं गीतामृतं महत् ॥ २६ ॥ श्री

इति श्रीभगवद्गीतासूपनिषत्सु ब्रह्मविद्यायां योगशास्त्रे कृष्णार्जुनसंवादे ॐकारमाहात्म्यगीतासारः समाप्तिमगमत् ॥ ॥ संवत् ४५ आषाढ शुद २ भौमवासरे प्रकाशीकृताब्जपुरनिवासिना लिखितमिदं संन्यासीनां पठनार्थं परोपकाराय च ॥ ॥ श्री ॥

References.— (1) Mss.— A– Aufrecht's Catalogus Catalogorum.— I, 154^b (our Ms.) ; II, 31^a, 197^a ; III, 33^b.

B–Descriptive Catalogues

Ind. Off. Cat. II 6522–23.
Velankar 897.

गीतासार Gītāsāra

No. 221 $\frac{145}{1887\text{–}91}$

Size.— 7½ in. by 4⅜ in.

Extent.— 2 leaves ; 15 lines to a page ; 38 letters to a line.

Description.— Country paper ; Devanāgarī characters ; handwriting

small, clear, uniform; no border ruling; a carelessly written copy, with deletions in ink.

Age.— Not very old.

Begins.— fol. 1ᵃ

अष्टावक्र ॥

मुक्तिमिच्छसि चेत्तात विषयान्विषवत्त्यज ।
क्षमार्जवदयातोष सत्यं पीयूषवद्भज ॥ १ ॥ etc.

Ends.— fol. 2ᵇ

मलं निर्मोचनं पुंसां जलस्नानं दिने दिने ।
सकृद्गीताम्भसा स्नानं संसारमलनाशनम् ॥ ७१ ॥

इति श्रीभगवद्गीतासूपनिषत्सु ब्रह्मविद्यायां योगशास्त्रे श्रीकृष्णार्जुनसंवादे गीतासारं संपूर्णम् ॥

Then follow two stray verses.

गीतासार Gītāsāra

No. 222 54 / A 1882-83

Size.— 8⅜ in. by 4⅛ in.

Extent.— 4 leaves; 10 lines to a page; 31 letters to a line.

Description.— Country paper, Devanāgarī characters; handwriting medium, legible; borders ruled with two spaced double black lines; filled in with red pigment; names of speakers and punctuation marks in red; last foll. worm-eaten.

Age.— Fairly old.

Begins.— fol. 1b

श्रीगुरुचरणकमलेभ्यो नमः ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय सर्वात्मने सर्व्वात्मसंयोगयोग पीठात्मने नमः ॥

श्रीभगवान उवाच ॥

हरिव्योमविनिर्मुक्तं नासाग्रे सुप्रतिष्ठितं ।
निष्फलं तं विजानीयाद्यादो यत्र लयं गत ॥ १ ॥ etc.

Ends.— fol. 4b

गुढं पुराणे वेदे च संहितायां तथागमे ।
दर्शणे परमानन्दं मोहितास्तम्भजन्तिनः ॥ ५९ ॥

परमेश्वरः ॥

कर्तुमकर्तुं अन्यथा कर्तुं यः क्षमः सदेश्वरः ।
सिन्धौ सिन्धुमनुद्रायौ वह्नौ वह्निधराक्षितौ ॥

गंगा...च यथा गंगा ब्रह्मणि ब्रह्म मूर्तिमत् ॥ इति निरुपतम् ॥

गीतासारटीका (ब्रह्मसम्बोधिनी)

Gītāsāraṭīkā (Brahmasambodhinī)

No. 223 — $\frac{425}{1875\text{-}76}$

Size.— 6 in. by 6⅜ in.

Extent.— 24 leaves ; 17 lines to a page ; 20 letters to a line.:

Description.— Country paper ; Śāradā characters ; handwriting medium, legible ; book-form, stitched ; no border rulings ; first few foll. slightly damaged ; marginal corrections and additions.

Age.— Śaka 1432.

Author.—Śrīdharācārya.

Begins.—

ॐ स्वस्ति प्रजाभ्यः ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीः ॥

इह हि सकललोकविविधशल्योद्धरणानुग्रहगृहीतहृदयेन परमेश्वरावतारेण साक्षाच्छ्रीकृष्णेन गीतास्वनवरतं प्रतिपादितपरमतत्त्वस्वरूपसंजातपरमात्मदर्शनः सन् धनंजयः परानुग्रहाय संशयितमना इव पुनरपि श्रीकृष्णं ज्ञानस्वरूपं पृच्छति ॥

अर्जुन उवाच ॥

यदेतन्निष्कलं ब्रह्म व्योमातीतं निरंजनम् ।
कैवल्यं केवलं शांतं शुद्धमत्यंतनिर्मलम् ॥ १ ॥

अप्रतर्क्यमविज्ञेयं विनाशोत्पत्तिवर्जितम् ।
ज्ञानयोगविनिर्मुक्तं तज्ज्ञानं ब्रूहि केशव ॥ २ ॥

हे केशव श्रीकृष्ण तद् ज्ञानं ब्रूहीत्यन्वयः ॥ के जले शेते इति . . .

Ends.—

अतश्च प्राणदृढीकरणरहस्यज्ञानेन यस्य बाह्यं शरीरं दग्धं भवति तस्य योगिनः पुनर्जन्म न विद्यते मोक्षप्राप्तेरिति यावत् ॥ इति श्रीगीतासारटीकाब्रह्मसंबोधिनी समाप्ता ॥ कृतिः श्रीनरसिंहपादपद्मपरागपुंजपवित्रितानां श्री श्रीधराचार्याणाम् ॥ इति शुभं भद्रं । संवत् ६४ पौ शुति ६ शुक्रे इयं समाप्ता कृष्णद्वैपायनजलनिधौ तत्त्वदर्थोपगूढे क्षुब्धः कृष्णाहिपतिविवलत्पार्थमंथाद्रिजुष्टे । श्रीकृष्णेनाविरलविबुधामरयतार्थविगाढे स्वच्छं गीतामृतमुदभवात्सद्रसाप्लावितं यत् ॥ संसारेऽस्मिस्तत्त्वतात्पर्यतृप्त्यै टीकाख्याता ब्रह्मसंबोधिनी यम् । आचार्येण श्रीधरेण त्रिवेणीसंगस्नानक्षालितांतर्मलेन ॥ रागाधिष्टे विक्रमादित्यशाके माघे श्लिष्टे सोमवारेण दर्शे । सिद्धयोगे विष्णुनक्षत्रकृष्टे सिद्धक्षेत्रे माधवाख्याविशिष्टे ॥ ॥ ॐ ॐ ॐ

गूढास्तुति Gūḍhāstuti

No. 224 $\frac{308\text{-C}}{1880\text{–}81}$

Size.— 11⅞ in. by 5⅜ in.

Extent.— 1 leaf ; 14 lines to a page; 54 letters to a line.

Description.— Country paper ; Devanāgarī characters ; handwriting large, uniform and clear ; see No. 308 A of 1880–81 (गद्यत्रय) for other description.

Author.— Yāmunācārya.

Begins.— fol. 6ᵃ

श्रीमते रामानुजाय नमः ॥

कांतस्ते पुरुषोत्तमः प-(=फ ?) णिपतिः शय्यासनं वाहनं ।
वेदात्मा विहगेश्वरो यवनिका माया जगन्मोहिनी ॥
ब्रह्मेशादिसुरव्रजः स दयितस्त्वं दासदासीगणः ।
श्रीरित्येव च नाम ते भगवति ब्रूतः कथं त्वां वयं ॥ १ ॥

Ends.— fol. 6ᵃ

शांतानंतमहाविभूतिपरमं यद्ब्रह्मरूपं हरेः ।
मूर्त्तं ब्रह्म ततोपि यत्प्रियतरं रूपं यदत्यद्भुतं ॥
यान्यन्यानि यथासुखं विहरतो रूपाणि सर्वाणि ता- ।
न्याहुः स्वैरनुरूपरूपविभवैर्गाढोपगूढानि ते ॥ ४ ॥

इति श्रीयामुनाचार्यकृता श्रीगूढास्तुतिः संपूर्णा ॥

गोविंदविलास Govindavilāsa

No. 225 $\frac{235}{1882\text{–}83}$

Size.— 10 in. by 4⅝ in.

Extent.— 19 leaves; 9 lines to a page; 32 letters to a line.

Description.— Country paper, dark grey, smooth and slightly worm-eaten ; Devanāgarī characters ; handwriting bold and clear ; yellow pigment used for corrections ; on some foll. the writing has become very faded.

Age.— Saṁvat 1844.

Author.— Govindarāma.

Begins.— fol. 1b

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

अथ चिकीर्षितग्रंथस्याविघ्नपरिसमाप्तिसंप्रदायविच्छेदशिष्यशिक्षारूपफलत्रयहेतुत्वात् मंगलस्याशिर्नमस्क्रियावस्तुनिर्देशात्मकत्वाश्च स्वेष्टदेवताया मंगलाचारः ॥ ॥ ॐ नमः ॥

सच्चिदानंदरूपाय सर्वधीवृत्तिसाक्षिणे ।
नमो वेदांतवेद्याय पराय परमात्मने ॥

अथ वेदांतशास्त्रस्य मोक्षहेतुत्वाद्विचारनिरूपो लिख्यते ॥ तत्र सर्वप्राणिनां दुःखं जिहास्यं तच्च दृष्टादृष्टोपायैर्न निवर्त्तते ॥ अतस्तस्यात्यंतनिवृत्तिः ॥ etc.

Ends.— fol. 18b

संतस्तेपि चिरं जयंतु कुशला यत्पादसेवालवात् ।
सच्छास्त्रार्थविचारनिश्चयपरं चेतो ममास्तेनिशं ॥
यस्मिन्बोधदिवाकराभ्युदयतो मोहांध (fol. 19a) कारव्ययः ।
संसारव्यसनं निरस्य परमानंदा स्थितिः शाश्वती ॥ १ ॥

इति श्रीवेदांतसिद्धांतप्रमाणपारधरीणटोलकवंशोद्भवव्यासगोविंदरामविरचितो गोविंदविलासनामा ग्रंथः संपूर्णः ॥ ॥ श्री ॥

लोचनांगखरसेंदुसम्मिते शालिवाहनशकाङ्गताब्दके ॥
पौषमास्यसितपक्षसंस्थितैकादशीतिथियुते भृगौ दिने ॥
श्रीमन्महामध्यपुराधिवासः श्रीटोल्कोत्तंसकुलप्रसूतः ॥
ग्रंथं च गोविंदविलाससंज्ञं गोविंदरामो विशदीचकार ॥ १ ॥

तुष्यंतु संतः प्रभवोदयाह्वां वेदांतसारार्थनिरूपणेन ॥
बालस्य संजल्पमिव क्षमध्वं ज्ञात्वा महीयः किल साहसं मे ॥ २ ॥

दानं कृपाजंतुषु वासुदेवे भक्तिः परा भागवतस्य संगः
स्वाचारशुद्धिर्विनयोविवेक एते पदार्था भुवि सारभूताः ॥ १ ॥

शतमखपूजितपादं शतपथमनसोप्यगोचराकारं ।
विकसितजलरुहनेत्रं सीताछायांकमाश्रये रामं ॥ १ ॥

एकं यज्जनयत्यनेकतनुभृत्सस्यान्यजस्रं मिथो ।
भिन्नाकारगुणातिकैश्चिदपि वा नोप्तं न सिक्तं जलैः ॥
कालेनापि न जीर्यते हुतभुजा नादह्यते क्लिद्यते ।
नाद्यिस्तत्सकलस्य बीजमसकृद्ब्रह्माभिधं धीमहि ॥ १ ॥

॥ श्री ॥ ॥ श्री ॥ श्री ॥ श्रीरस्तु ॥ कल्याणमस्तु ॥ ॥ श्री ॥ ॥

fol. 19[b]

श्री ॥ संवत्स . . . ॥ श्री ॥ ॥ श्री ॥ ॥ श्री ॥

संवत्सराष्टादशशतांकीतचत्वारिंशतमेब्दे यास्यायनगे रवौ महामांगल्यप्रदे मासोत्तममभमास्यसितेतरपक्षे पंचम्यां देवेज्यवासरे टोल्कज्ञात्युद्भवेन भद्रावटंकेण वंशीधरात्मजेन मोरालिधरेण लिपितोयं ग्रंथः गोविंदविलासाख्यः शुभं भवतु ॥ ॥ श्रीरस्तु ॥ ॥ कल्याणमस्तु ॥ ॥ श्री ॥ ॥

References.—(1) Mss.—A–Aufrecht's Catalogus Catalogorum :—
I 169[a].

B–Descriptive Catalogues —

One *Govindavilāsa* mentioned in Ind. Off. Cat. I iv, page 813[b] is different from this work.

चतुर्वेदतात्पर्यसंग्रह Caturvedatātparya-saṁgraha

No. 226 $\frac{109}{1871-72}$

Size.— $8\frac{1}{4}$ in. by $4\frac{5}{8}$ in.

Extent.— 19 leaves ; 7 lines to a page ; 36 letters to a line.

Description.— Modern paper water-lined ; Devanāgarī characters ; handwriting medium, clear and uniform ; a modern copy.

Age.— Modern.

Author.— Haradattācārya.

Begins.— fol. 1[a]

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीगुरुमूर्तये नमः ॥

यस्मै नमो भवति यस्य गुणाः समग्रा ।
नारायणोपनिषदा यदुपासनोक्ता ॥
यो नः प्रचोदयति बुद्धिमधिकृतौ य- ।
स्तं त्वामनन्यगतिरीश्वर संश्रयामि ॥ १ ॥

वेदेषु या तदनुपातिषु या विचार्य ।
तंत्रेषु वाक्यमखिलं प्रतिपादकं ते ॥
तात्पर्यसंग्रहमहं विदधे महेश ।
मह्यं प्रसीद नय मामृजुना पथा त्वं ॥ २ ॥ etc.

Ends.—fol. 18[b]

अघटितघटनापटवे प्रकटितकरुणाय सिंधुभृते
य- (19[a]) टतरमुलस्थितयोविघटिततमसे महेश्वराय नमः ॥ ५४ ॥

श्रीसांबशिवाय नमः दक्षिणबाहोरधस्ताद्वामबाहोरुपरि यज्ञोपवीतधारणं उपव्यानमिति तैत्तरीयो यज्ञोपवीयव्यानंतस्येत्यर्थः ॥ १५५ ॥ शिव

इति श्रीहरदत्ताचार्यविरचितोयं चतुर्वेदतात्पर्य संग्रहः समाप्तः शिव श्रीरस्तु श्रीः श्रीः ॥

References.— (1) Mss.—A–Aufrecht's Catalogus Catalogorum :— I 179^{a} ; 784^{b} ; II 36^{b} ; III 38^{b}.

(2) Printed Editions —

Caturveda-tātparya-saṁgraha of Hara Datta Miśra, son of Rudra kumāra, (in Kanarese characters) edited (with Kannada commentary on *Śivādhikyaratnāvali*) by Basavaliṅga Svāmī, Mysore 1914.

चतुःसूत्रीभाष्य Catuḥsūtrībhāṣya

No. 227 $\frac{681}{1887\text{–}91}$

Size.— 10½ in. by 4 in.

Extent.— 25 leaves ; 8 lines to a page ; 32 letters to a line.

Description.— Country paper, thick, tough and dark grey ; Devanāgarī characters ; handwriting *medium, large, clear* and uniform ; borders ruled with double black lines ; All foll. turned dark and musty ; some are slightly worn out at the ends ; colophon does not mention author's name.

Age.— Appears old.

Author.— Śankarācārya.

Begins.— fol 1^{b}

श्रीगणेशाय नमः ॥

युष्मदस्मत्प्रत्ययगोचरयोर्विषयविषयिणोस्तमः प्रकाशवद्विरुद्धस्वभावयो-
रितरेतरभावानुपपत्तौ सिद्धायां तद्धर्माणामपि सुतरामितरेतरभावानुपपत्ति-
रित्यतः etc.

Ends.— fol. 25ᵃ

अन्वेष्टव्यात्मविज्ञानात्प्राक्प्रमातृत्वमात्मनः ॥
अन्विष्टः स्यात्प्रमातैव पाप्मदोषादिवर्जितः ॥
देहात्मप्रत्ययो यद्वत्प्रमाणत्वेन कल्पितः ॥
लौकिकं तद्वदेवेदं प्रमाणं त्वात्मनिश्चयादिति ॥

॥ इति चतुःसूत्रीभाष्यं समाप्तम् ॥ ॥ लिखितसेनापा०

Reference.— Same as for Śārīraka Bhāṣya.

चन्द्रिकाटीका — Candrikāṭīkā

No. 228 — $\frac{667}{1884\text{–}87}$

Size.— 12¾ in. by 5 in.

Extent.— 92 leaves ; 10 lines to a page; 44 letters to a line.

Description.— Thin country paper ; Devanāgarī characters ; handwriting medium large, bold, uniform ; no border rulings ; folios discoloured at ends ; lacunae indicated by superior vertical dashes.

Age.— Fairly old.

Author.— ?

Subject.— Dvaita.

Begins.— fol. 1ᵃ

श्रीराघवेंद्रगुरवे नमः ॥ जन्माद्यस्य यतः ॥

पूर्वाधिकरणेन संगतिप्रयोजने सूचयन्नधिकरणप्रमेयं संगृह्णाति । जिज्ञासेति । लोकस्य द्विरूपतां व्यनक्ति । पूर्वोक्तेति । यावज्जीवभेदकं नोच्यते । etc.

fol. 31[a]

इति जन्माधिकरणं समाप्तं ॥ छ ॥ छ ॥

Ends.— fol. 92[a]

सूत्रार्थस्तु तद्ब्रह्मशब्दमवाच्यं न ईक्षणीयत्वात्किं तु वाच्यमेवेति। ननु लाघवादीक्षते बाधमित्येवकारोक्तमिति चेत्। अशब्दमस्पर्शमिति श्रुत्यनुगमायेत्य वै हि परपक्षनिरासस्वपक्षस्थापनयोर्द्वयोरपि लाभाः ॥: छ ॥ ॐ आनंदमयोभ्यासात् ॐ ॥

References.— (I) Mss.—A- Aufrecht's Catalogus Catalogorum :—
II, 37[a] (Mādhvamata) (= our Ms.)

There are several works of this name, cf. I 182[b], 784[b]; III 39[a] (S. V. Candrikā by Vyāsarāya).

B—Descriptive Catalogues :—

For Candrikā by Vyāsarāya see Ind. Off. Cat. ii, 1486[a].

चित्रदीप Citradīpa

No. 229 $\frac{660}{1882\text{–}83}$

Size.— $9\frac{5}{16}$ in. by $3\frac{15}{16}$ in.

Extent.— 15 leaves ; 7 lines to a page ; 27 letters to a line.

Description.— Country paper, thick, rough and dark grey ; Devanāgarī characters ; handwriting big, clear and uniform ; Ms. ends abruptly on fol. 15[a], after the 148th verse ; occasional marginal corrections or additions.

Age.— Fairly old.

Author.— Vidyāraṇya.

Begins.— fol. 1b

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीपरमात्मने नमः ॥

यथा चित्रपटे दृष्टमवस्थानां चतुष्टयं ॥ etc.

Ends.— fol. 15a

देहवद्वट्यानादौ सुविचार्य विलोक्यतां ॥

क धाना कुत्र वा वृक्षस्तस्मान्मायेति निश्चिनु ॥ १४८ ॥

निरुक्तावभिमानं ये द—

चित्रदीप (सटीक) Citradīpa (With Commentary)

No. 230 659-B / 1882-83

Size.— 10 in. by 4⅞ in.

Extent.— 33 leaves ; 14 lines to a page; 52 letters to a line.

Description — Country paper , Devanāgarī characters ; handwriting small, clear and uniform, for further details see Ms. No. 659-A of 1882-83 (पचदशी).

Age.— Old.

Author.— Text,— Vidyāranya.
Comm.— Rāmakṛsna.

Begins.—fol. 42a

श्रीगणेशाय नमः ॥

Comm.—

नत्वा श्रीभारतीतीर्थविद्यारण्यमुनीश्वरौ ॥ etc.

Text.—

यथा चित्रपटे दृष्टमवस्थानां चतुष्टयं ॥ etc.

Ends.— fol. 74ª Text.—

चित्रदीपमिमं नित्यं येनुसंदधते बुधाः ॥
पश्यंतोपि जगच्चित्रं ते न मुह्यंति पूर्ववत् ॥ २९० ॥

Comm.—

इति श्रीमत्परमहंस . . . किंकरेण रामकृष्णाख्यविदुषा विरचितं तात्पर्यबोधिनीनामकचित्रदीपव्याख्यानं समाप्तं ॥

श्रीमत् श्रीपादवामनस्वामिने नतं भवतु ॥

चित्रदीप (तात्पर्यबोधिनी) — Citradīpa (Tātparyabodhinī)

No. 231 — $\frac{768\text{-B}}{1891\text{-}95}$

Size.— 11½ in. by 5¾ in.

Extent.— 35 leaves; 10 lines to a page; 41 letters to line.

Description.— Country paper, thin, rough and well-preserved; Devanāgarī characters, handwriting beautiful, clear and uniform; borders ruled with double red lines; text in the centre with comm. above and below it, see प्रत्यक्तत्त्वविवेक (No. 768-A of 1891-95) for other details.

Age.— Fairly old.

Author.— Text.— Vidyāraṇya.
Comm.— Rāmakṛṣṇa.

Begins.— fol. 1b

श्रीगणेशाय नमः ॥

Comm.—

शुक्लांबरधरं विष्णुं शशिवर्णं चतुर्भुजं ॥
प्रसन्नवदनं ध्यायेत्सर्वविघ्नोपशांतये ॥ १ ॥

यस्य स्मरणमात्रेण विघ्ना दूरं प्रयांति हि ॥
वंदेहं दंतिवक्त्रं तं वांछितार्थप्रदायकं ॥ २ ॥

नत्वा श्रीभारतीतीर्थविद्यारण्यमुनीश्वरौ ।
क्रियते चित्रदीपस्य व्याख्या तात्पर्यबोधिनी ॥ ३ ॥ etc.

Text.—

यथा चित्रपटे दृष्टमवस्थानां चतुष्टयं etc.

Ends.— fol. 35a Text.—

चित्रदीपमिमं नित्यं येनुसंदधते बुधाः ॥
पश्यंतोपि जगच्चित्रं ते न मुह्यंति पूर्ववत् ॥ २९० ॥

इति श्रीमत्परमहंसः ॥

Comm.—

इति श्री . . . . श्रीभारतीतीर्थविद्यारण्यश्रीचरणशिष्येण रा कृष्णाख्यविदुषा विरचितं तात्पर्यबोधिनीनामकं चित्रदीपव्याख्या समाप्तं

आयातमायानमपेक्षणीयं गतं सर्वमुपेक्षणीयं ॥
अलं वृथा खेदनमोदनाभ्यां यदस्मदीयं न हि तत्परेषां ॥ १ ॥

॥ छ ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥

चित्रदीप (सटीक) — Citradīpa (with Commentary)

No. 232 — 292-F / 1879-80

Size.— 11 in. by 5 in.

Extent.— 47 leaves; 8 lines to a page; 43 letters to a line.

Description.— Country paper, medium, rough and dark grey; Devanāgarī characters; handwriting medium, uniform and legible; borders ruled with two sets of double lines, black and brown; Ms. incomplete; forms chapter of पंचदशी; For other details see Tattvaviveka (No. 292-A of 1879-80).

Age.— Fairly old.

Author.— Text.— Vidyāraṇya.
Comm.— Rāmakṛṣṇa.

Begins.— fol. 1b

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीगोविंदाय नमः ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥

Comm.—

नत्वा श्रीभारतीतीर्थविद्यारण्यमुनीश्वरौ ॥
क्रियते चित्रदीपस्य व्याख्या तात्पर्यबोधिनी ॥ १ ॥ etc.

Text.—

यथा चित्रपटे दृष्टमवस्थानां चतुष्टयं ॥
परमात्मनि विज्ञेयं तथावस्थाचतुष्टयं ॥ १ ॥ etc.

Ends.— fol. 47b Text.—

सुप्तिवद्विस्मृतिः सीमा भवेदुपरमस्य हि ॥
दिक्षानया विनिश्चेयं तारतम्यमवांतरं ॥ २८९ ॥

Comm.

सुप्तिवदिति ॥ अवांतरतारतम्यं स्वस्वबुद्ध्या निश्चेयमित्याह ॥ दिशेति ॥ २८९ ॥

चित्रदीप
(तात्पर्यबोधिनीव्याख्या)

Citradīpa
(Comm. Tātparyabodhinī)

No. 233

275
1879-80

Size.— 12¼ in. by 5½ in.

Extent.— 50 leaves ; 8 lines to a page ; 45 letters to a line.

Description.— Country paper, thick, grey and rough ; Devanāgarī characters ; handwriting *bold, legible* and *uniform* ; borders ruled with *two double* black lines ; text in the centre with comm. above and below it ; occasional marginal additions and corrections ; foll. fairly worn out ; red chalk used on some foll. to mark citations from the text in the comm.

Age.— Appears old.

Author.— Vidyāranya.
Comm.— Rāmakṛṣṇa.

Begins.— fol. 1b Text.—

यथा चित्रपटे दृष्टमवस्थानां चतुष्टयं ॥
परमात्मनि विज्ञेयं तथावस्थाचतुष्टयं ॥ १ ॥

Comm.—

श्रीगुरुगणपतीष्टदेवतायै नमः ॥ श्रीशंभवे नमः ॥ अविघ्नमस्तु ॥

शुक्लांबरधरं विष्णुं शशिवर्णं चतुर्भुजं ॥
प्रसन्नवदनं ध्यायेत्सर्वविघ्नोपशांतये ॥ १ ॥

यस्य स्मरणमात्रेण विघ्ना दूरं प्रयांति हि ॥
वंदेहं दंतिवक्त्रं तं वांछितार्थप्रदायक ॥ २ ॥

नत्वा श्रीभारतीतीर्थविद्यारण्यमुनीश्वरौ ॥
क्रियते चित्रदीपस्य व्याख्या तात्पर्यबोधिनी ॥ ३ ॥

चिकीर्षितस्य ग्रंथस्य...etc.

fol. 2ᵃ Text.—

यथा धौतो घट्टितश्च लांछितो रंजितः पटः ॥
चिदंतर्यामिसूत्राणि विराट् चात्मा तथेर्यते ॥ २ ॥

स्वतः शुभ्रोऽत्र धौतः स्यात् घट्टितोन्नविलेपनात् ॥
मष्याकारैर्लांछितः स्याद्रंजितो वर्णपूरणात् ॥ ३ ॥ etc.

Ends.— fol. 50ᵃ Text.—

जगच्चित्रं स्वचैतन्ये पटे चित्रमिवार्पितं ॥
मायाया तदुपेक्ष्यैव चैतन्ये परिशेष्यतां ॥ २८९ ॥

चित्रदीपमिमं नित्यं येऽनुसंदधते बुधाः ॥
पश्यंतोऽपि जगच्चित्रं तेन मुह्यंति पूर्ववत् ॥ २९० ॥

॥ ॥ इति चित्रदीपः समाप्त ॥ ॥

Comm. fol. 49ᵇ

सर्वेषां ब्रह्माहमस्मीति ज्ञानमेकारं निरवधं ब्रह्मरूपेणावस्थानं च समान-मिति भावः

fol. 50ᵃ

प्रकरणस्यास्य तात्पर्यं संक्षिप्य दर्शयति ॥ ग्रंथाभ्यासफलमाह ॥ चित्र-दीपमिति ॥ २९० ॥

॥ इति श्रीपरमहंसपरिव्राजकाचार्यभारतीतीर्थविद्यारण्यश्रीचरणशिष्येण रामकृष्णाख्यविदुषा विरचितं तात्पर्यबोधिनी नामकं चित्रदीपव्याख्यानं समाप्तं ॥ ॥

References.— (1) Mss.— A- Aufrecht's Catalogus Catalogorum.— I 187ᵃ.

B—Descriptive Catalogues :—

Oxf. Cat. No. 540-42. (p. 222-23); see p. 222ᵇ for *Citradīpa*, and 223ᵃ for Rāmakṛṣṇa's Commentary.

(2) Printed Editions :—
See under *Pañcadaśī*.

चित्रदीप
(तात्पर्यबोधिनीव्याख्या)

Citradīpa
(Comm. Tātparyabodhinī)

No. 234

236
1882-83

Size.— 10⅛ in. by 4⅝ in.

Extent.— 49 leaves ; 10 lines to a page ; 40 letters to a line.

Description.— Country paper, thick, smooth and grey ; Devanāgarī characters ; handwriting medium bold, clear and uniform ; borders ruled with double black lines ; text in the centre with comm. above and below it ; red chalk used for important words and verse-numbers ; occasional marginal notes or additions; foll. torn at one end, probably due to worms; No. of verses in the text = 290 ; the marginal notes are in Gujarātī ; e. g. fol. 8ᵇ ; yellow pigment rarely used for corrections ; fol. 1ᵇ is surrounded all round by a floral design in black ink, with the first verse of the text in the centre and the Comm. written all around it.

Age.—Fairly old.

Author.— Comm.—Rāmakrsna.

Begins.— fol. 1ᵇ Text.—

यथा चित्रपटे दृष्टमवस्थानां चतुष्टयं ॥
परमात्मनि विज्ञेयं तथावस्थाचतुष्टयं ॥ १ ॥

Comm.—

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

शुक्लांबरधरं etc.

Ends.— fol. 49ᵇ Text.—

चित्रदीपमिमं नित्यं येनुसंदधते बुधाः ॥
पश्यंतोपि जगच्चित्रं तेन मुह्यन्ति पूर्ववत् ॥ २९० ॥

॥ इति श्रीचित्रदीपः समाप्तः ॥ ॥ १ ॥ ॥ छ ॥ ॥

Comm.—

ग्रंथाभ्यासफलमाह ॥ चित्रदीपमिति ॥ २९० ॥

॥ इति श्रीमत्परमहंस...श्रीभारतीतीर्थविद्यारण्यश्रीचरणशिष्येण रामकृष्णाख्यविदुषा विरचितं तात्पर्यबोधिनीनामकं चित्रदीपव्याख्यानं समाप्तं ॥ ॥ १ ॥ ॥

जलभेद **Jalabheda**

No. 235 $\frac{276}{1879\text{–}80}$

Size.— 10¼ in. by 4⅜ in.

Extent.— 2 leaves; 8 lines to a page; 30 letters to a line.

Description.— Country paper, rough, thick and greyish; Devanāgarī characters; handwriting large, clear and uniform; borders ruled with double black lines; red chalk used for verse-numbers; Ms. contains 21 verses.

Age— Fairly old.

Author.— Vallabhācārya.

Begins.— fol. 1b

श्रीहरिः ॥

नमस्कृत्य हरिं वक्ष्ये तद्गुणानां विभेदकान् ॥
भावान् विंशतिधा भिन्नान् सर्वसंदेहवारकान् ॥ १ ॥

गुणभेदास्तु यावंतस्तावंतो हि जले गताः ॥
गायकाः कूपसंकाशा गंधर्वा इति विश्रुताः ॥ २ ॥ etc.

Ends.— fol. 2b

उद्धृतोदकवत्सर्वे पतितोदकवत्तथा ॥
उक्त्वातिरिक्तवाक्यानि फलं चापि तथात्मनः ॥ २० ॥

इति जीवेंद्रियगता नानाभावं गता भुवि ॥
...पतफलतथैव गुणा विष्णोर्निरूपिताः ॥ २१ ॥

इति श्रीवल्लभाचार्यविरचितो जलभेदः ॥ ॥ छ ॥

॥ श्रीरस्तु ॥ ॥ श्रीः ॥

References.— (1) Mss.— A- Aufrecht's Catalogus Catalogorum :— I 202b ; II 41a ; III 43b.

B- Descriptive Catalogues :—

Mad. Cat. XI, No. 5125 (p. 3928).

(2) Printed Editions.—

Edited with Gujarati translation Tribhuvandās Yādaoji, Bombay 1899, and by Madhaoji Gopalji Vaidya, Bombay 1896.

जलभेद Jalabheda

No. 236 230–A / 1884–86

Size.— 9⅜ in. by 4½ in.

Extent.— 4 leaves ; 9 lines to a page ; 25 letters to a line.

Description — Country paper, thin, smooth and worn out ; Devanāgarī characters ; handwriting large, bold and uniform ; पृष्ठमात्राs used , forms part of Ms. containing a commentary on जलभेद (foll. 4–35) ; see Ms. 230–B of 1884–86.

Age.— Samvat 1684.

Author.— Vallabhācārya.

Begins.— fol. 1b

॥ हरि ॥ ॥ श्रीगोपीजनवल्लभाय नमः ॥

नमस्कृत्य हरिं वक्ष्ये तद्गुणानां विभेदकान् ॥ etc.

End.— fol. 4ª

इति ज्ञानेंद्रियगता नानाभा वंगता भुवि ॥
रूपतः फलतश्चैव गुणाविष्णोर्निरूपिताः ॥ २१ ॥
इति श्रीमद्वल्लभाचार्यकृतौ जलभेदः समाप्तः ॥ शुभमस्तु ॥

जलभेद Jalabheda

No. 237 716-A / 1884-87

Size.— 9½ in. by 5¼ in.

Extent.— 2 leaves ; 10 lines to a page ; 32 letters to a line.

Description.— Country paper, thin, rough and brownish ; Devanāgarī characters ; handwriting large, beautiful and uniform ; borders ruled with four black lines each ; verse-numbers and colophons coloured with red chalk ; Ms. contains Bālabodha, Puṣṭipravāhamaryādā, and Nirodhalakṣaṇa (Nos. 716-B, C, D of 1884-87) by Vallabhācārya.

Age.— Appears to be very old.

Author.— Vallabhācārya.

Begins.— fol. 1ᵇ

॥ ॐ नमः ॥ ॥ ठ ॥

नमस्कृत्य हरिं वक्ष्ये तद्गुणानां विभेदकान् ।
भावान्विंशतिधा भिन्नान् सर्वसंदेहकारकान् ॥ १ ॥ etc.

Ends.— fol. 2ᵇ

इति जीवेंद्रीयगता नानाभा वंगता भुवि ॥
रूपतः फलतश्चैव गुणाः विष्णोः प्रकीर्तिताः ॥ २१ ॥

॥ इति श्रीवल्लभाचार्यविरचितं जलभेदः ॥

जलभेदटीका Jalabhedaṭikā

No. 238 230 B / 1884–86

Size.— 9⅝ in. by 4½ in.

Extent.— 32 leaves; 7 lines to a page ; 25 letters to a line.

Description.— Country paper, thin, smooth and worn out ; Devanāgarī characters ; handwriting large, bold and uniform ; पृष्ठमात्राs used ; forms part of Ms. containing text of जलभेद (fol. 1b–4a), see Ms. No. 230–A of 1884–86 ; final fol. is very badly preserved and the defaced letters filled in by a different hand.

Age.— Samvat 1684.

Author.— Kalyānarāya.

Begins.— fol. 4a

॥ श्रीहरि ॥ श्रीकृष्णाय नमः ॥

भावितं विविधैर्भावैः प्रेष्ठभावितया मुहुः ॥
भावये राधया कृष्णं भवितुं भावभावुकः ॥ १ ॥

यद्वाक्यपीयूषभावानां भावनादमवैभवः ॥ etc

Ends.— fol. 35b

(च) रणाः प्रभवो मम ॥ ॥ छ ॥

इति श्रीविट्ठलेश्वर..........कल्याणरायविरचिता जलभेदटीका संपूर्णा ॥ छ ॥

॥ श्रीगोकुलेशगतिर्मम ॥ लिखितं माधवदास......संवत् १६८४ वर्षे अस्विनिमासे शुक्लपक्षे द्वितीया......॥ छ ॥ ॥ छ ॥...

जलभेदटीका Jalabhedaṭīkā

No. 239 $\frac{277}{1879\text{–}80}$

Size.— 10¾ in. by 4¾ in.

Extent.— 25 leaves ; 7 lines to a page; 28 letters to a line.

Description.— Country paper, thick, smooth and greatly discoloured ; Devanāgarī characters ; handwriting bold, legible and uniform ; borders ruled with double brown lines; white pigment used for corrections ; foll. are badly preserved, and due to the sticky ink many have been defaced.

Age.— Saṁvat 1744.

Author.—Kalyāṇarāya.

Begins.— fol. 1[b]

श्रीकृष्णाय नमः ॥

भावितं विविधैर्भावैः प्रेष्टभावितया मुहुः ॥
भावये धारया कृष्णं भवितुं भावभावकः ॥ १ ॥

यद्वाक्पीयूषभावानां भावनाद्भवोभवः ॥
भावये तन्निजाचार्यपदौ भावोपलब्धये ॥ २ ॥

श्रीकृष्णे केवलभावेनापि केवलेन हि भावेनेति वाक्यात्तत् प्राप्ते नैःकर्म्यमपीत्यादिभिर्भावहीनस्य ज्ञानादेप्यसमर्थत्वादस्नेहभोजनमिव भावहीनं सर्वमिति श्रीवल्लभाचार्यचरणाः स्वीयानां भावपोषार्थं कृपया भावनिरूपणं प्रतिजानीते ॥ नमस्कुर्वेति ॥

Ends.—fol. 25[a]

जलानामिवभावानां भेदा यत्र निरूपिताः ॥
जलभेद इति ख्यातो ग्रंथोयं भावबोधकः ॥

श्रीविठ्ठलेशांघ्रिसरोजपीठं कल्याणरायेण मुदा प्रणम्य ॥
ततोंघ्रियमेव गुरून् पितृन्यान् टीका कृतेयं जलभेदनाम्नः ॥

श्रीगोविंदसुतप्रोक्ता टीका रागयता हरौ ॥
भावपूर्णमुदे भूयात् (fol. 25^b^) सुंदरी चारुभाषिणी ॥

स्पृयोधमनवद्यं वा बालस्येव कृपालवः ॥
क्षमंतां विठ्ठलाधीशचरणा प्रभवो मम ॥

इति श्रीविठ्ठलेश्वरचरणकमलैकतानश्रीकल्याणरायविरचिता जलभेद-टीका॥ ॥ ठ ॥ ॥ संवत् १७४४ भाद्रपद सितेतरदशम्यां लिखितमिदं ॥ श्रीरस्तु ॥ ॥ श्रीः ॥ श्रीः ॥ श्रीः ॥

References.— (1) Mss.— A-Aufrecht's Catalogus Catalogorum :— I 86^a^, 202^b^; II 41^a^; III 43^b^.

B—Descriptive Catalogues :—

Mad. Cat. XI, No. 5126 (pp. 3929–31).

जलभेदटीका — Jalabhedaṭīkā

No. 240 — 713 / 1884–87

Size.— 10⅞ in. by 4⅞ in.

Extent.— 16 leaves; 8 lines to a page; 38 letters to a line.

Description.— Country paper, thin, soft and grey; : Devanāgarī characters; handwriting bold, clear and uniform; borders ruled with three black lines; red chalk for marking text-citations and colophons.

Age.— Saṁvat 1710.

Author.— Kalyānarāya.

Begins.— fol. 1^b^

श्रीगोपीजनवल्लभाय नमः ॥

भावितं विविधैर्भावैः प्रष्ठभावितया मुहुः ॥
भावये राधया कृष्णं भवितं भावभावुकः ॥ etc.

Ends.— fol. 16^b

मृषोद्यमनवद्यं वा बालस्येव कृपालवः ॥

क्षमंतां विट्ठलाधीशचरणाः प्रभवो मम ॥ ४ ॥

इति श्रीविट्ठलेश्वरचरणकमलैकतानश्रीगोविंदसुतकल्याणरायविरचिता जलभेदटीका संपूर्णा ॥ ॥ ठ ॥ ॥ ठ ॥

श्रीवल्लभकुलदासेस्य मूलचंदसुतगिरिवल्लभदासेन लिखितं संवत १७१० मार्गशर शुदि १ दिनौ समाप्तेयं ॥ श्रीरस्तु ॥ ॥ कल्याणमस्तु ॥ ॥ ठ ॥ ॥ ठ ॥

जलभेदविवृतिः ॥ ॥ ॥ श्रीरस्तु ॥ ॥ ठ ॥

जलभेदटीका — Jalabhedaṭīkā

No. 241 — $\frac{714}{1884\text{–}87}$

Size.— 9⅞ in. by 5⅝ in.

Extent.— 16 leaves ; 11 lines to a page ; 28 letters to a line.

Description.— Country paper, smooth, thick and grey ; Devanāgarī characters ; handwriting large, clear and uniform ; borders ruled with double black lines ; foll. torn and badly preserved at places.

Age.— Fairly old.

Author.—Kalyānarāya.

Begins.— fol. 1^b

श्रीगोपीजनवल्लभाय नमः ॥

भावितं विविधैर्भावैः प्रेष्टमावि(त)या मुहुः ॥ etc.

Ends.— fol. 16ᵃ

क्षमतां विट्ठलाधीशचरणाः प्रभवो मम ॥

इति श्रीविट्ठलेश्वरचरणैकतानश्रीकल्याणविरचिता जलभेदटीका समा (सा) ॥

जलभेदटीका — Jalabhedaṭīkā

No. 242 — $\frac{715}{1884-87}$

Size.— 11½ in. by 6 in.

Extent.— 12 leaves; 12 lines to a page, 40 letters to a line.

Description.— Country paper, thick, rough and greyish ; Devanāgarī characters ; handwriting medium, clear and uniform; borders ruled with double red lines ; text citations marked in red chalk ; the first 2 foll. are torn and badly preserved.

Age.— Fairly old.

Author.— Kalyānarāya.

Begins.— fol. 1ᵇ

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीगोकुलेशाय नमः ॥

भावितं (lost...) भावैः प्रेष्टभावितया मुहुः ॥ etc.

Ends.— foll. 12ᵇ

॥ इति श्रीविट्ठलेश्वरचरणकमलैकतानश्रीकल्याणरायविरचिता जलभेदटीका संपूर्णा ॥ ॥ श्रीकृष्णाय नमः ॥ शुभमस्तु ॥ श्री ॥ ॥ छ ॥ श्री ॥ ॥ छ ॥ लिखितं जांनीवेहेचर केशव राम. ॥

जलभेदभावार्थबोधिनी Jalabhedabhāvārthabodhinī

No. 243 709 / 1887–91

Size.— 10½ in. by 4½ in.

Extent.— 15 leaves ; 9 lines to a page ; 28 letters to a line.

Description.— Country paper, smooth, thick and greyish ; Devanāgarī characters ; handwriting medium large, clear and uniform ; borders ruled with three brown lines ; punctuation marks in brown ; white pigment used for corrections ; the Ms. appears to have been written by an ignorant scribe, and shows obvious mistakes.

Age.— Fairly old.

Begins.— fol. 1^b

श्रीगोपीपतिश्रीवल्लभनंदनचरणेभ्यो नमः ॥

श्रीराधिकवदनपद्मभरं
घूर्णायमाननयनः स्फुटलांछनश्रीः ॥
मंदस्मितोरतिविलासजयोदितां(कां) ।
कांतिस्सदा स्फुरतु मद्धृदि गोपिकेशः ॥ १ ॥

भावाब्धिमथनचार्यचरणास्तौमि गोपीश ॥
भावाभावासि यत्कृपातो न दुर्लभा ॥ २ ॥

श्रीमदाचार्यचरणा स्वीयानां भावज्ञानेन पूर्णप्रेमभावोप्त्यर्थं भावनिरूपणं पतिजानिते ॥ etc.

Ends.— fol. 15^a

श्रीमदाचार्यपादाब्जरेणवो मयि संततं ॥
कृपयंतुदा स्वीयं मत्वा कृष्णप्रसाधक ॥ १ ॥
श्रीविठ्ठलपदांभोजरेणुसंकांक्षिणा मया ॥
विवृतिर्जलभेदस्य कृता भावार्थबोधिनि ॥ २ ।

इति श्रीजलभेद्भावार्थबोधिनी संपूर्ण समाप्तं ॥ ॥ छ ॥
॥ श्रीविठ्लनाथपद्भ्यां नमः ॥ ॥ छ ॥ ॥ श्री ॥ ॥ छ ॥
॥ श्रीगोपिजनवल्लभाय नमः ॥ ॥ छ ॥ ॥ श्री ॥

References.— (1) Mss.— A- Aufrecht's Catalogus Catalogorum :— Not mentioned.

जीवन्मुक्तिगीता *Jīvanmuktigītā*

No. 244 758/1891-95

Size.— 6 in. by 3⅞ in.

Extent.— 3 leaves; 9 lines to a page; 18 letters to a line.

Description.— Modern paper, bluish, thin and crisp; Devanāgarī characters; handwriting bold, clear and uniform; Ms. contains altogether 23 carelessly copied verses.

Age.— Modern.

Author.— Dattātreya.

Begins.— fol. 1ª

॥ श्रीमते रांमनुज्येन्म ॥

उँ जीवन्मुक्तिश्दारविदमामुक्तिपिंडपातन· ॥
या मुक्ति पिंडपातेन सा मुक्ति शुनि शुकरे ॥ २ ॥

जीव. शिव·श्च सर्वात्मा भूते भूते व्यवस्थितं ॥
एवमेवाभिपश्यंति जीवन्मुक्ति स उच्यते ॥ २ ॥

एवं ब्रह्मा जगत्सर्वं अखिलं भासते रवि ॥
संस्थितं सर्वभक्तानां जीवन्मुक्ति स उच्यते ॥ ३ ॥ etc.

Ends.— fol. 2^b

योगाभ्यासीगुणः

fol. 3^a

श्रेष्ठा अंतस्त्यागी बहिर्मुखं
अंतस्त्यागी बहिस्त्यागी जीवन्मुक्ति स उच्यते ॥ २३ ॥
इति श्रीदत्तात्रेयविरचितं जीवन्मुक्तिगीता संपूर्णा ॥ ॥

References.— (1) Mss.— A- Aufrecht's Catalogus Catalogorum— III 44^b.

(2) Printed Editions :—
Edited by Upendra Nath Mukhopadhyay, in the *Gītāgranthāvalī*, with Bengali translation (in Bengali characters), Calcutta 1911,

---

जीवन्मुक्तिविवेक Jīvanamuktiviveka

No. 245 $\frac{373}{\text{A 1881-82}}$

Size.— 11½ in. by 4¾ in.

Extent.— 32 leaves; 18 lines to a page; 62 letters to a line.

Description.— Country paper, thin, rough, musty and discoloured; Devanāgarī characters ; handwriting very small, but clear, uniform and legible ; borders ruled with double red lines ; red chalk also used ; yellow pigment for corrections ; occasional marginal notes, corrections or additions.

Age.— Appears to be very old.

Author.— Vidyāraṇya.

Begins.— fol. 1^b

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥
यस्य निश्वसितं वेदा यो वेदेभ्योखिलं जगत् ॥
निर्ममे तमहं वंदे विद्यातीर्थमहेश्वरं ॥ १ ॥

वस्ये विविदिषान्यासं च विद्वंन्यासं भेदतः ॥
हेतुविदेहमुक्तेश्च जीवन्मुक्तेश्च तौ क्रमात् ॥ २ ॥

संन्यासहेतुर्वैराग्यं यदहर्विरजेत्तदा ॥
प्रव्रजेदि वेदोक्तस्तद्वेदस्तत्पुराणगः ॥ ३ ॥ etc.

Ends.—fol. 32^{b} ·

॥ तथा च स्मर्यते ॥

ज्ञानामृतेन तृप्तस्य कृतकृत्यस्य योगिनः ॥
नैवास्ति किंचित्कर्त्तव्यमस्ति चेन्नस तत्ववित् ॥
जीवन्मुक्तिविवेकेन बंधं हार्दं निवारयन् ॥
पुमर्थमखिलं देयाद्विद्यातीर्थमहेश्वरः ॥

इती श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीविद्यारण्यमुनिवर्यविरचितो जीवन्मुक्तिविवेकः समाप्तः ॥ श्रीरस्तु ॥ ॥ छ ॥ श्रीशंकरार्पणमस्तु ॥ श्रीरामार्पणमस्तु ॥

॥ छ ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥

कर्पूरगौरं करुणावतारं संसारपारं भुजगेंद्रहारं ॥
सदैव संतं हृदयारविंदे भवं भवानीशपतिं नमामि ॥

श्रीविश्वेश्वराय नमः ॥

जीवन्मुक्तिविवेक — Jīvanmuktiviveka

No. 246 — $\frac{682}{1887\text{-}91}$

Size.— 9⅞ in. by 4⅜ in.

Extent.— 69 leaves ; 13 lines to a page ; 36 letters to a line.

Description.— Country paper, thin, rough and grey; Devanāgarī characters ; handwriting medium-sized, clear and uniform ; yellow pigment used for corrections ; red chalk used for marking important words.

Age.— Fairly old.

Author.— Vidyāraṇya.

Begins.— fol. 1ᵃ

॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥

यस्य निश्वसितं वेदा यो वेदेभ्योखिलं जगत् ॥ etc.

Ends.— fol. 69ᵇ

पुमर्थमखिलं देयाद्विद्यातीर्थमहेश्वरः ॥

इति जीवन्मुक्तिविवेकः समाप्तः ॥ ॥ ॥ श्रीतत्सद्ब्रह्मार्पणमस्तु ॥ श्री-
शंकरानंदजगद्गुरुभ्यो नमः ॥

जीवन्मुक्तिविवेक — Jīvanmuktiviveka

No. 247 — 309 / 1880-81

Size.— 13¾ in. by 6⅜ in.

Extent.— 82 leaves; 10 lines to a page; 40 letters to a line.

Description.— Country paper, thick, rough and grey; Devanāgarī characters; handwriting bold, clear and uniform; a very careless copy by ignorant copyist full of astounding blunders; note also the dot below the letter य on fol. 1ᵇ.

Age.— Fairly old.

Author.— Vidyāraṇya.

Begins.— fol. 1[b]

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

यस्य निश्वसितं वेदे यो वेदेभ्योखिलं जगत
निर्ममे तमहं वेदे विद्यातीर्थमहेश्वरं ॥ १ ॥
वक्ष्ये विविदिषान्यासं विद्वन्यासं च भेदत. ॥
हेतू विदेहमुक्तेश्च जीवनमुक्तेश्च तौ क्रमात् ॥ २ ॥ etc.

Ends — fol. 82[b]

तथा च स्मर्यते

ज्ञातामृतेन तृप्तस्य कृत्यस्य योगिन' ॥
नैवास्ति किंचित्कर्तव्यमस्तिचेन्न स तत्त्ववित् ॥
जीवन्मुक्तिविवेकेन बधं हार्दं निवारयन् ॥
पुमर्थमखिलं देयाद्विद्यातीर्थमहेश्वरः

॥ इति जीवन्मुक्तिविवेकसमाप्त ॥ शुभ भवतु ॥ श्रीरस्तु ॥

॥ यादृश्य पुस्तक दृष्ट्वा तादृश्यं लषीतं मया ॥
यदि शुद्ध मम् शुद्धया मम दोष न दीयते ॥ १ ॥

References — (1) Mss — A-Aufrecht's Catalogus Catalogorum — I 207[b], 786[b], II 42[b], 201[b], III 44[b].

B—Descriptive Catalogues —

Ind. Off. Cat I, iv, Nos 2369-70 (pp. 756[a]-757[a])
Mad Cat IX, Nos 4579-80 (pp. 3414-15.)

(2) Printed Editions :—

Ān, Sk S. No. 20, Poona 1890 [2nd ed, 1901].
Translated into English by M N. Dvivedi, Bombay Theosophical Publication Fund, Bombay 1897.

जीवन्मुक्तिविवेक Jīvanmuktiviveka

No. 248 $\frac{9}{1907-15}$

Size.— 9 in. by 5 in.

Extent.— 106 leaves; 10 lines to a page; 34 letters to a line.

Description.— Country paper, thin, rough and dark grey; Devanāgarī characters; handwriting good, beautiful and uniform; borders ruled with two spaced double red lines; red chalk marks verse-numbers, and important citations in the text or chapter-colophons; last 3 leaves written in a bigger hand; some foll. slightly worm-eaten; yellow pigment occasionally used for corrections.

Age.— (Śaka) 1626.

Author.— Vidyāraṇya.

Begins.— fol. 1[b]

॥ श्रीसच्चिदानंदमूर्तये नमः ॥

यस्य निश्वसितं वेदा यो वेदोभ्योखिलं जगत् ॥
निर्ममे तमहं वंदे विद्यातीर्थमहेश्वरं ॥ १ ॥

वक्ष्ये विविदिषान्यासं विद्वन् न्यासं च भेदत. ॥
हेतू विदेहमुक्तेश्च जीवन्मुक्तेश्च तौ क्रमात् ॥ २ ॥

संन्यासहेतुर्वैराग्यं यदहर्विरजेत्तदा ॥
प्रव्रजेदिति वेदोक्तस्तभ्रेदस्तु पुराणगः ॥ ३ ॥ etc.

Ends.— fol. 106[a]

ज्ञानामृतेन तृप्तस्य कृतकृत्यस्य योगिनः ॥
नैवास्ति किंचित्कर्तव्यं अस्ति चेन्न स तत्वविदिति ॥
जीवन्मुक्तिविवेकेन बंधं हार्दं निवारयन् ॥
पुमर्थमखिलं देयाद्विद्यातीर्थमहेश्वरः ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीमद्विद्यारण्यमुनिविरचितो जीवन्मुक्तिविवेकः समाप्तः ॥ ॥ १६२६ तारणाब्दे आश्विनकृष्णसप्तम्यां रवौ लेखनं समाप्तमगमत् ॥ ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॥ ॥ छ ॥

जीवन्मुक्तिविवेक — Jīvanmuktiviveka

No 249 — $\frac{315}{1899\text{-}1915}$

Size.— 10 in. by 4½ in.

Extent.— 67 leaves ; 11 lines to a page ; 42 letters to a line.

Description — Country paper, thick, smooth and greyish ; Devanāgarī characters ; handwriting beautiful and uniform ; borders ruled with two spaced double black lines ; *foll.* are worm-eaten in the middle.

Age.— Fairly old.

Author.— Vidyāraṇya.

Begins.— fol. 1ᵇ

ॐ श्रीगणेशाय नमः ॥

यस्य निःश्वसिता वेदा यत्वया योखिलं जगत् ॥ etc.

Ends.— fol. 67ᵃ

पुमर्थमखिलं देयाद्विद्यातीर्थमहेश्वरः ॥
इति जीवन्मुक्तिविवेकः समाप्तः ॥

जीवन्मुक्तिविवेक | Jīvanmuktiviveka

No. 250 | 649 / 1884-87

Size.— 11¾ in. by 5⅜ in.

Extent.— 76 leaves ; 10 lines to a page ; 50 letters to a line.

Description.— Country paper, thick, rough and grey ; Devanāgarī characters ; handwriting clear, uniform and easily legible ; borders ruled with double red lines ; yellow pigment used for corrections.

Age.— Śaka 1760.

Author.—Vidyāraṇya.

Begins.— fol. 1b

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

यस्य निश्वसिदं वेदा मायया योखिलं जगत् ॥
निर्ममे तमहं वंदे विद्यातीर्थमहेश्वरं ॥ १ ॥ etc.

Ends.— fol. 76b

इति श्रीमद्विद्यारण्यमुनिविरचितो जीवनमुक्तिविवेकः संपूर्णः ॥ ॥ ॐ तत्सत् श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥ शाके १७६० विलंबीनाम्न्यब्दे आषाढ सित दशम्यामिदं यादवेकरकलितवर्णैः समाप्तमिदं प्रकरणं ॥ ॐ श्रीः ॥

जीवन्मुक्तिविवेक | Jīvanmuktiviveka

No. 251 | 52 / 1881-82

Size.— 9¼ in. by 5¼ in.

Extent.— 132 leaves ; 10 lines to a page ; 23 letters to a line.

Description — Tough country paper, Devanāgarī characters ; handwriting large, bold, clear, not uniform ; borders ruled with double black lines ; yellow pigment used for deletion, marginal corrections.

Age.— Samvat 1767.

Author.— Vidyāranya.

Begins.— fol. 1b

श्रीगणेशाय नमः ॥

यस्य निःश्वसितं वेदा मायया योखिलं जगत् ।
निर्ममे तमहं वन्दे विद्यातीर्थमहेश्वरम् ॥ १ ॥ etc.

Ends.— fol. 132b

जीवन्मुक्तिविवेकेन वर्घ हार्द निवारयन् ।
पुमर्थमखिलं देयाद्विद्यातीर्थमहेश्वर. ॥

इति जीवन्मुक्तिविवेकः समाप्तः ॥ संवत् १७६७ वर्षे आषाढमासे कृष्णपक्षे एकादश्यां तिथौ भौमवासरे लिखितोयं ग्रन्थ· समाप्तः कान्हदासेन ॥ यादृशं etc. श्रीकृष्णाय नमः ॥ श्रीकृष्णाय नमः ॥

जीवन्मुक्तिविवेकार्थ-रत्नदीपिका

Jīvanmuktivivekārtha-ratna-dīpikā

No. 252

314
1899-1915

Size.— 9⅝ in. by 5⅝ in

Extent.— 169 leaves ; 23 lines to a page ; 48 letters to a line.

Description — Country paper, rough, thick and dark grey ; Devanāgarī characters ; handwriting minute, but uniform and legible, borders ruled with single black line ; red chalk

used for marking verse-citations; yellow pigment for corrections; margins of almost every foll. filled with writing; Ms. divided into 5 sections called *Ratnas*.

Age.— Appears very old.

Author.— Pūrṇānandāśrama.

Begins.— fol. 1b

ॐ ॥

निर्विकल्पसमाधाने जीवन्मुक्तै यदीक्ष्यते ॥
तदहं तत्वमद्वैतमवाङ्मनसगोचरं ॥ १ ॥

स्वयंभूब्रह्मप्रभृतिपूर्वाचार्यास्ततोस्म्यहं ॥
येषां संस्मरणं भक्त्या मुक्त्यादिपुरुषार्थदा ॥ २ ॥

जीवन्मुक्तं गुरुं नत्वा जीवन्मुक्तीछुबुद्धये ॥
जीवन्मुक्तिविवेकस्य दीपिका क्रियते मया ॥ ३ ॥

स्वरूपमानसाधनप्रयोजनोपकारिभिः ॥
विवेचितास्ति जीवतो विमुक्तिरत्र विस्तरात् ॥ ४ ॥

आपाततो हि दृष्टोयं प्रसन्न इव भासते ॥
विचारितोतिगंभीरोप्यतो व्याख्यामपेक्षते ॥ छ ॥ छ ॥

इह कंचिन्महाभाग्यशालिनमनेकजन्मानुष्ठितानुत्तमपुण्योपासनापरिपाकवशात् साधनचतुष्टयसंपन्नमधिकारिणं etc.

Ends.— fol. 186b

जीवन्मुक्तिविवेकमेकमखिलं त्यक्त्वान्यशास्त्रं बुधो ।
यद्यालोलयति श्रुतिस्मृतिनयैरादर्य सुदार्ढ्यं धियः ॥

लभ्यालभ्यमदादिर्यधनमिदं स्वानंदमग्न सदा ।
जीवन्नेव विमुच्यते परिचिते तत्त्वे समाधानतः ॥ २ ॥

शब्दब्रह्माब्धिमालोड्य विद्यारण्यमहामुनिः ॥
इमानि पंचरत्नानि प्रोज्जहार सतां मुदे ॥ ३ ॥

तानि मद्बुद्धे स्थिरत्वा स्वाभिप्रायावबुद्धये ॥
मंदानामविनिंदानां भि...नामदीपयत् ॥ ४ ॥

जीवन्मुक्तिविवेकार्थे पंचरत्नप्रदीपिका ॥
पंचरत्नेश्वरस्यैव सन्निधौ सत्प्रणोदनात् ॥५ ॥

प्रमाणयुक्तिसद्रत्नखचिता रचिता मया ॥
दयागुरुवर [fol. 169ª] स्येयं ध्येयं चित्ते मनीषिभिः ॥ ६ ॥

अन्तर्मुक्ता बहिर्मुक्ता गुरुभक्ता यथार्थतः ॥
विरक्ता अनुरक्ताः स्युरस्यां कार्या यथेश्वरः ॥ ७ ॥

गर्वास्त्वा महामूढा गूढा इव भुजंगमाः ।
द्वेषाविष्टाः स्वार्थनष्टाः न दद्या तैरियं वरं ॥ ८ ॥

अत एव न देयेयं तेभ्यो हिम्यो यथा पयः ॥
पतंगविषया संगा इमां द्रष्टुं न ते क्षमाः ॥ ९ ॥ etc.

सुविचार्य मया वारंवारं सारं विचिन्वता ॥
सारं गृह्णन्त्वसारं तु ... ... ॥ ११ ॥

न मेस्ति ग्रंथरचना वचनापटुता सतां ॥
विनोदाय मयात्राय तदुच्छिष्टं विडंबितं ॥ १२ ॥

तथापि ते कृपार्थतः संतः संतोषमाप्नुयुः ॥ etc.

... ...

जीवन्मुक्तिविवेकार्थरत्नदीपिक्यानया ॥
जीवन्मुक्तो गुरुस्तुष्टा जीवन्मुक्तिं ददातु मे ॥

स्वयंभूब्रह्मस्मृतिपूर्वाचार्यान्नतोस्म्यहं ॥
येषां संस्मरणं भक्त्या मुक्त्यादिपुरुषार्थदं ॥ १७ ॥

॥ इति श्रीमत्परमहंस-वर-निकर-करलालित-ललितपदद्वंद्वनिर्द्वंद्वनिर्बाधं-परमानंदमग्न-भग्नसंसारदरसुंदरतरदिगंबरमूर्तिश्रीमन्नारायणाश्र म शि ष्य स्य पूर्णानंदाश्रमस्य कृतौ जीवन्मुक्तिविवेकार्थरत्नदीपिकायां पंचमं रत्नं समाप्तं ॥ समाप्तोयं ग्रंथः ॥ छ ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥

References.—(1) Mss.—A-Aufrecht's Catalogus Catalogorum:—
Not mentioned.

जीवेशाभेदाधिकारः Jīveśābhedādhikāra

No. 253 316/1899–1915

Size.— 12⅜ in. by 5¼ in.

Extent.— 13 leaves ; 11 lines to a page ; 48 letters to a line.

Description.— Country paper, thick, rough and grey ; Devanāgarī characters ; handwriting bold, clear and uniform ; foll. well preserved ; yellow pigment used for corrections ; red chalk-marks on important words ; first and last foll. painted yellow on outer face ; worm-eaten at one or two places.

Age.— Fairly old.

Begins.— fol. 1ᵇ

श्रीकृष्णाय नमः ॥

श्रीहयास्यमहं वन्दे विश्वाधारं रमापतिं ॥
सुरेन्द्रसेव्यमानाङ्घ्रिं हेपाकम्पितदानवम् ॥ १ ॥

दलिता राक्षसा येन देवधर्म्मद्विजद्विषः ॥
महामायाविनं वन्दे निलांशं श्रीमहोदधिम् ॥ २ ॥

श्रीगुर्वङ्घ्रयब्जरेणुन्तु मस्तके वामशर्म्मिपो ॥
निधाय श्राव्यते जीवे ब्रह्माभेदस्य धिकृतिः ॥ ३ ॥

मानाभावादयुक्तेश्च ना भेदो ब्रह्मजीवयोः ॥
जीवानामप्यचितां चापि तथैक्यं न परस्परं ॥ ४ ॥

न च भेदग्राहकमानाभावादेवाभेदसिद्धिः नाहमीश्वर इति प्रत्यक्षं हीश-जीवभेदे मानम् ॥ etc.

Ends.— fol. 12ᵇ

भास्वामन्यप्रमाणं मे भेदे सर्वस्य वस्तुतः ॥
यदद्वैते प्रमाणं ते साधयामि तदेव तम् ॥ १ ॥

स्वस्मादाध्यास्च भेदेनाधिष्ठानस्यावगाहिनी ॥
भव्यस्तं याय तेनेदं रूप्यमिति (fol. 13ᵃ) हि धीः स्फुटम् ॥ २ ॥

तत्वमस्यादिवाक्योत्थं ज्ञानं ते निःप्रकारकं ॥
अमगृहीतमात्रस्य प्रास्यन्यबाधकं कथम् ॥ ३ ॥

ज्ञानादि त्रितयं ज्ञानं तदावगाहते सदा ॥
शक्नुयाद्बाधितुं कोपि बाधकबुद्धिगोचरम् ॥ ४ ॥

भगवतेऽङ्घ्रिपंकजस्य श्रीगोपालस्य रेणवः ॥
कृपासुवै मया चाद्या मध्यराशेश्च शोधनम् ॥ ५ ॥

द्रौपद्याः शाकलेणाद्धि तर्पितं भुवनत्रयं ॥
येन स प्रियतां कृष्णो मचावाङ्मनपुजया ॥ ६ ॥

इति श्रीजीवेशाभेदाधिकार समाप्त ॥ श्रीरस्तु ॥ कल्याणमस्तु ॥

ग्रंथः कृतोयं जीवेशाभेदाधिकारनामतः ॥
लेखितो विश्वनाथेन रामचंद्रस्य सूनुना ॥ १ ॥

References.— Not mentioned by Aufrecht.

ज्ञानगीता Jñānagītā

No. 254 $\frac{607}{1884\text{–}87}$

Size.— 7⅝ in. by 3⅞ in.

Extent.— 4 leaves; 7 lines to a page; 20 letters to a line.

Description.— Country paper, Devanāgarī characters; handwriting bold, clear and uniform; borders ruled with double black lines, but lines of letters extend beyond these limits; foll. 1–2 (verses 1–9) are reproduced on a separate fol. numbered 1, in the same writing; including this there are 5 leaves.

Age.— Fairly old.

Begins.— fol. 1[b]

> पराप्परपरंधामः परं ज्योति परं पदं ॥
> परमात्मा परं तत्वं नमस्ते परमकारणं ॥ १ ॥
> विश्वेश्वरं विश्वरूपं विश्वात्मा विश्वतो मुखः ॥
> विश्वांभरं विश्वनाथं विश्वमूर्त्ते नमो नमः ॥ २ ॥
> शांतदांतसमः सत्यनिरूपाधिनिरामयः ॥
> विविक्तं ध्यानमौनं च दृटाभासलयं मुने ॥ ३ ॥ etc.

Ends.— fol. 4[a]

> पठितो वा शृण्वतो वा वाच्यंतो वा पुनः पुनः ॥
> सेनतन्मयतामातिमिदं स्तोत्रं चमभ्यसेत् ॥ २४ ॥
>
> इति श्री ज्ञानगीतास्तोत्रं ब्रह्मविनिरूपणं वेदांतशास्त्रोक्ता
> संपूर्णं ॥ ।एवीत शुभं भवतु ॥

References.— (1) Mss.— A-Aufrecht's Catalogus Catalogorum :— I 209[b] (ज्ञानगीता by Śaṅkarācārya).

ज्ञानतिलक **Jñānatilaka**

No. 255 $\frac{100}{1884\text{–}87}$

Size.— 9¾ in. by 4⅜ in.

Extent.— 5-1 leaves ; 6 lines to a page ; 41 letters to a line.

Description.— Country paper, thin, crisp and dark grey ; Devanāgarī characters, handwriting medium, beautiful and uniform ; borders ruled with double black lines ; fol. 1 is missing ; Ms. describes a *saṁvāda* in 70 verses between Umā and Maheśvara ; the language shows vernacular influence and the scribe appears to be an ignorant person.

Age.— Saṁvat 1713, Śaka 1578.

Begins.— fol. 2ᵃ

पुन्यं ब्रह्मज्ञानं च दर्शनं ॥ ८ ॥
जानि कानि च वर्णानि ज्ञानदेहे समुद्भवं ॥
तस्य दान महापुन्यं तरंति भवसागरं ॥ ९ ॥ etc.

Ends.— fol. 6ᵇ

ईश्वरोवाच ॥

अर्चिते लम्यते देवी मद्यमांस यथा तथा ॥
तेन पूजा कृता देवि जिवसिवोपि मन्यते ॥ ६७ ॥
सिद्धांतमार्गे हे देवि जीवसिवोपि मन्यते ॥
ते हतं तस्य मुर्पस्य संसारे नरकं पातकं ॥ ६८ ॥
जत्र जीव तत्र सिवं नभेदं जीवसीवयोः ॥
कर्मबंधो भवे जिवं विमुक्तोपि सदशिवं । ६९ ॥
चौरासी योनिमार्गेण सर्वज्ञानभवेनराः ॥
कोटिमध्ये लम्यते कोपि नित्यं मुक्तो भवसागरं ॥ ७० ॥

इति श्रीज्ञानतलिक उमामहेश्वरसंवादे ज्ञानतिलकं
संपूर्णमिति ॥ संवत् १७१३ शाके १५७२

References.— (1) Mss.—A-Aufrecht's Catalogus Catalogorum :— I, 209ᵇ ; II 43ᵃ.

This and No. 256, having identical titles, are yet different and these entries in *Aufrecht* and *his* authorities quoted therein do not throw any light on the Mss. to which they refer, except Rgb. 100, which is the same as the one described here.

ज्ञानतिलक Jñānatilaka

No. 256 $\frac{99}{1884\text{-}87}$

Size.— 9¾ in. by 4 in.

Extent.— 2 leaves ; 6 lines to a page ; 42 letters to a line.

Description.— Country paper, thin, tough and grey ; Devanāgarī characters ; handwriting good, uniform and legible ; Ms. contains 23 verses in the form of a *saṁvāda* between Kṛṣṇa and Nārada ; borders ruled with double black lines ; names of speakers indicated by dropping alternate letters, e. g. ना द घ = नारद उवाच ; Ms. written by an ignorant scribe.

Age.— Saṁvat 1714, Śaka 1578.

Begins.— fol. 1ª

श्री णे य मः (= श्रीगणेशाय नमः ॥)

ना द वा (= नारद उवाच ॥)

भूतानां नरश्रेष्टं च ज्ञानं केन लभ्यते ॥
एवं ज्ञानजोयाख्याति पुनर्जन्मो न विद्यते ॥ १ ॥

श्री ग नु च (= श्रीभगवानुवाच)

शरिरे सर्वभूतानां शरीरे सर्वदेवता ॥
शरिरे सर्वतीर्थानि गुरुभक्तेषु लभते ॥ २ ॥ etc.

Ends.— fol. 2ᵇ

मुखपवित्रं सहस्रनामं हस्तपवित्रं सुपात्रे दानं ॥
शरीरपवित्रं गंगास्नानं पंडितपवित्रं यदि ब्रह्मज्ञानं ॥ २३ ॥

इति श्रीकृष्णनारदसंवादे ज्ञानतीलक समाप्तं ॥
॥ संवत् १७१४ वर्षे शाके १५७९ प्रवर्त्तमान ॥ ॥

References.—(1) Mss.— A- Aufrecht's Catalogus Catalogorum :— I 209ᵇ ; II 43ª (= Rgb. 99). Other references given by Aufrecht do not throw any light on the nature of these Mss. as to which is intended.

ज्ञानदीप Jñānadīpa

No. 257 | 177/1883–84

Size.— 8⅞ in. by 4 in.

Extent.— 12–2 leaves ; 7 lines to a page ; 36 letters to a line.

Description.— Country paper, thin, smooth and dark grey ; Devanāgarī characters ; handwriting bold, clear and uniform ; borders ruled with two spaced double lines, the space being filled in with red ink, verse-numbers enclosed within red dandas ; the four marginal spaces are yellow-coated ; first two foll. missing ; on the last fol. there is a central circular design painted in red and black with a lotus in the middle ; the Ms. describes a *saṁvāda* between Hari (= Bhagavān) and Hara (= Īśvara) and the names of these speakers are written in alternate letters in black and red ; the foll. have become brittle ; the total number of stanzas appears to be 138 ; fol. 9ᵃ records the 100th verse and after verse 103 the numbering begins from 4 to 38.

Age.— Samvat 1689.

Begins.— fol. 3ᵃ

पम्यं पूजार्च्चा अधमाधमा ॥ १७ ॥

अंधकारं महाघोरं दुर्गससारसागरं ॥
श्रणु कृष्ण महाज्ञानि महापातकनाशनं ॥ १८ ॥

ब्रह्महत्या सुरापानं मात्रीगवनकिल्बिपं ॥
मुच्यते सर्वपापेभ्यो ध्यानमेकं ततक्षणं ॥ १९ ॥

श्रीभगवानुवाच ॥

किं ध्यानं केन वर्णानि किं ज्योतिः किं च भाजनं ॥
कथं ध्यान च कर्तव्यं कथं चित्तानि योजयेत् ॥ २० ॥

ईश्वर उवाच ॥

मनसा गोचरे देहे समाध्यो न च केशवः ॥
आत्मध्यानं च कर्तव्यं तत्र कालो निवर्तते ॥ २१ ॥ etc.

Ends.— fol. 11^{b}

गुरुचरणप्रसादेन जायते नरा पुण्यभाजनं ॥
अनेक जन्म कुरुते पापं तत्क्षणादेव नाशनं ॥ ३७ ॥

गुह्याक्षरं परं ब्रह्म कथितं च महाप्रभो ॥
सामर्थो वासमर्थो वा यथा इच्छा तथा कुरु ॥ ३८ ॥

॥ इति (fol. 12^{a}) श्रीहरिहरसंवादे ज्ञानदीपं संपूर्णं ॥ ॥ शुभमस्तु संवत् १६८९ समये ज्येष्ठकृष्णनवम्यां संपूर्णं पुस्तकं काश्यां विश्वेश्वरसंनिधौ जगदीशमिश्रेणालेखि ॥ ॥ श्रीरामाय नमः ॥ ॥ श्रीकृष्णाय नमः ॥ रामरामरामरामरामराम......

References.— (1) Mss.—A-Aufrecht's Catalogus Catalogorum :— I 209^{b}.

B-Descriptive Catalogues :—

Oxf. Cat. II, No. 1304 (p. 195) [ज्ञानदीपक or हरिहरसंवाद section of ज्ञानदीपक].

ज्ञानदीप Jñānadīpa

No. 258 $\frac{276}{1895-98}$

Size.— 8¾ in. by 3¾ in.

Extent.— 17 leaves ; 5 lines to a page ; 35 letters to a line.

Description.— Country paper, dark grey and musty ; Devanāgarī characters ; handwriting large, beautiful and uniform ; borders ruled with two spaced double lines and the intervening space coloured red ; verse figures enclosed in red bars ; speakers' names written in alternate red and black letters ; Ms. contains 139 verses ; first and last foll. have a central circular design in red, black and green ; fol. 1 is partly destroyed.

Age.— Very old.

Begins.— fol. 1[b]

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

श्रीभगवानुवाच ॥

कैलासशिखरासीनं देवं देवं जगद्गुरुं ॥
प्रणिपत्य महादेवं गृष्टिदेवमहेश्वरं ॥ १ ॥

गुह्यपरमध्यानं परात्परं तत्परं च ॥
उत्पत्तिप्रलयं नास्ति हृदि मे पर(मेश्वर) ॥ २ ॥

निर्मलं च निराकारं निःप्रपंचं निरामयं ॥ etc.

Ends.— fol. 17[a]

गुह्य अक्षरं परं मया कथितं च महाप्रभो ॥
सामर्थो वाऽसमर्थो वा यथा इच्छा तथा कुरु ॥ २१ ॥

इति श्रीहरिहरसंवादे ज्ञानदीप समाप्तं ॥ ॥ शुभमस्तु ॥

ज्ञानप्रबोधमञ्जरी | Jñānaprabodhamañjarī

No. 259 | $\frac{355}{1895\text{-}1902}$

Size.— 9⅜ in. by 5 in.

Extent.— 9 leaves ; 10 lines to a page ; 31 letters to a line.

Description.— Country paper, grey, musty, worm-eaten and worn-out ; Devanāgarī characters ; handwriting medium, uniform and legible ; borders ruled with double black lines ; foll. badly preserved.

Age.— Saṁvat 1753.

Begins.— fol. 1^{b}

श्रीगणेशाय नमः ॥

शिष्य उवाच ॥

हे गुरो संसारस्योत्पत्तिं स्थितिविनाशं यथोक्तं कथय संसारस्य स्वरूपं ज्ञात्वा यथाहं मुचे ॥ यथा तव निजस्वरूपं ज्ञात्वा जन्ममरणदुःपपापपुण्यकर्मकोटिबंधनान्मुच्येहं ॥ तापत्रयात् संसारात् श्रीरामशरणं गच्छेहं ॥

श्रीगुरुवाच ॥

अयं संसारो वस्तुतो नास्ति । आरोपित इव उच्यते ॥ यथा रज्जौ भ्रमे सर्पो भवति तत्वतः ॥ etc.

Ends.— fol. 9^{b}

सूर्यस्थानी सदोदितं ज्ञानं सदा प्रकाशकं ॥
मायागुणा सदा अज्ञान अंधकारस्थानी एवं ज्ञातव्यं ॥

इति श्रीज्ञानप्रबोधमंज्रिका समाप्त. ॥ ⁘ ॥

संवत् १७५३ वर्षे ज्येष्ट वद १ शनिदिने स्तंभतीर्थवास्तव्यवृद्धनगरज्ञातीयशिवभक्तिशिवदत्तात्मजशिवनाथेन कृष्णार्पणेन लिषतं ॥ श्रीः ॥

References.— (1) Mss.— A–Aufrecht's Catalogus Catalogorum :— Not mentioned by Aufrecht.

ज्ञानसंग्रह Jñānasaṁgraha

No. 260 318–A / 1899–1915

Size.— 9 in. by 5⅜ in.

Extent.— 77 leaves ; 21 lines to a page ; 17 letters to a line.

Description.— Country paper, thin, rough and discoloured , Devanāgarī characters , handwriting medium large, clear and uniform , verse-numbers written and enclosed in red bars ;

Ms. forms part of Avadhūtagītā or Aṣṭāvakra (foll. 12-26), and is divided into 3 chapters :—Chap. I तत्त्वविवर्णन (VV. 82); chap. II आत्मबोध (VV. 28); chap. III अद्वैतबोध (VV. 89); foll. are bound in book form.

Age.— Saṁvat 1764.

Author.— Kṛṣṇanātha.

Begins.— fol. 1ᵃ

श्रीगुरुप्रसन्नमुखचरणकमलेभ्यो नमः ॥ श्रीः

श्रीसद्गुरुं प्रणम्यादौ नाथसंबोधनाय च ॥
शंकरस्य प्रसादेन क्रियते ज्ञानसंग्रहः ॥ १ ॥

संबोधनप्रसादेन शंकरस्योपदेशतः ॥
ॐकारे च समुत्पन्नं कृष्णाख्येति समुद्भवः ॥ २ ॥

ब्रह्मैकं शुद्धचैतन्यं द्वितीयं ब्रह्म मायया ।
बीजतरु यथा छाया तथैव ब्रह्म मायया ॥ ३ ॥ etc.

Ends.— fol. 11ᵃ

सारासारतरं सारं ज्ञानाज्ञानमयं महत् ॥
सूक्ष्मात्सूक्ष्मतरं सूक्ष्मं पूर्णात्पूर्णतरं महत् ॥ ८९ ॥

इति श्रीमत्परमहंससच्चरित्रश्रीसंबोधननाथश्च शिष्यश्रीशंकरश्रीपदेशिक-श्रीकृष्णनाथविरचिते ज्ञानसंग्रहे अद्वैतबोधो नाम तृतीयप्रकरणं समाप्तिमगमत् ॥ शुभं भूयात् ॥

References.— (1) Mss.— A- Aufrecht's Catalogus Catalogorum :— Not mentioned.

———

तत्त्वकौस्तुभ Tattvakaustubha

No. 261 319–A / 1899–1915

Size.— 13¼ in. by 5⅝ in.

Extent.— 30 + 17 leaves ; 11 lines to a page ; 54 letters to a line.

Description.— Country paper, thick, rough and greyish ; Devanāgarī characters ; handwriting large, clear and legible, but not uniform ; borders ruled with two double black lines ; no punctuation marks ; most foll. are discoloured ; the title of this work cannot be found in the text ; the original description of this Ms. in the "Lists of Mss. collected for the Government Mss. Library" p. 45 is as follows :—

ग्रंथांक	ग्रंथनाम	कर्तृनाम	पत्राणि	श्रेणयः अक्षराणि		लिपिकालः	संवेदनम्
३१९	तत्त्वकौस्तुभ	भट्टोजीदीक्षितः	८४	११	५४	सं. १८३१	

Now our Ms. here consists of 4 parts, two of which are incomplete and together give us 47 + 18 + 9 + 6 = 80 foll.; evidently 4 foll. are missing ; the Mss. described by Mad. Cat. IX, Nos. 4583–4 (pp. 3417–18) do not enlighten us on this part : for the present it is classed with another fragment with the two identifiable sections *C* and *D* of Ms. 319 of 1899–1915, under the same title ; this Ms. consists of 55 finished verses with a commentary criticising Madhva and ends abruptly while commenting on the 55th verse.

Author.— Bhoṭṭojibhatta (?)

Begins.— fol. 1ᵇ

॥ ॐ नमो गणपतिसरस्वतीगुरुभ्यः

उद्घाट्य योगकलया हृदयाब्जकोशं
धन्यैश्चिरादपि यथारुचि गृह्यमाणे ॥

यः प्रस्फुरत्यविरतं परिपूर्णरूपः
श्रेयः स मे दिशतु शाश्वतिकं मुकुंदः ॥ १ ॥

अभ्यर्हितंप्रगुरुमर्दनं मया यरहृतं प्रकरणं मिताक्षरं ॥
पद्यरूपमनतिस्फुटाशयं तं सुगमयगतये विविच्यते ॥ २ ॥

आनंदतीर्थप्रवर्तितशारीरकशास्त्रप्रायमिकपंचाधिकरणप्रक्रियाप्रायस्तन्मत-
मर्यादयैव . . . . . . अर्थितुं प्रकरणमारभमाणः प्रारिप्सितप्रकरणनिर्विघ्न-
समाप्त्यादिप्रयोजनायादौ विशिष्टेष्टदेवतानुसंधानसंकीर्तनरूपं मंगलमाचरन्नेव
प्रकरणारंभं तावदाक्षिपति ॥

शिवं विष्णुं वा यदभिदधति शास्त्रस्य विषयं ।
तदिष्टं प्राह्यं नः सगुणमपि तद्ब्रह्म भजतां ॥
विरोधो नातीव स्फुरति न हि निंदा नयविदां ।
न सूत्राणामर्थांतरमपि भवद्वार्यमुचितं ॥ १ ॥ etc.

Ends.— Abruptly on fol. 47[b] (30 + 17)

अत्रापि शुद्धस्य ब्रह्मणः स्वप्रत्वं कल्लोलत्वं देहेंद्रियादिमत्वमस्मदादिकरण-
स्वामित्वमित्यादिकमुपासनार्थंश्रुत्याप्रातत्वेन सर्वाभिमतं गुणजातमंगीकरोषि
त्वदभ्युपगंतव्यार्थविरुद्धत्वनादिभावादतावादयश्च

References.— (1) Mss.—A-Aufrecht's Catalogus Catalogorum :—
I 215[b]; II 45[a]; III 46[a].

B- Descriptive Catalogues —

Mitra, Notices, VII, No. 2355 (p. 126).
Mad. Cat. IX, Nos. 4583-4 (pp. 3417-19).

तत्वकौस्तुभ Tattvakaustubha

No. 262 — 319-B / 1899-1915

Size.— 13¼ in. by 5⅜ in.

Extent.— 18 leaves ; 12 lines to a page ; 54 letters to a line.

Description.— Country paper, thick, rough and discoloured ;

Devanāgarī characters ; handwriting medium big, legible and uniform ; borders ruled with two double black lines ; This contains an incomplete part of the second chapter of Tattvakaustubha ; for other details see preceding work ; for name of author see the following work.

Author.— Bhaṭṭojibhaṭṭa (?)

Begins.— fol. 1b

श्रीगणेशाय नमः ॥ अविघ्नमस्तु ॥

प्रथमाध्याये विष्णौ समन्वय उक्तः ॥ तत्र युक्त्याविरोधं निराकर्तुं द्वितीय आरभ्यत इति माध्वाः ॥ तत्र ॥ त्वदभिमतेऽनंतगुणपरिपूर्णे etc.

foll. 7b–8a

इति श्रीतत्त्वकौस्तुभे मध्वदर्शनखंडनाख्ये द्वितीय परिछेदे द्वितीय स्याध्यायस्य प्रथमः पादः ॥

fol. 12b

इति श्रीतत्त्वकौस्तुभे द्वितीयपरिछेदे द्वितीयस्याध्यायस्य द्वितीयः पादः ॥

तत्त्वकौस्तुभ Tattvakaustubha

No. 263 319-C / 1899–1915

Size.— 13½ in. by 5½ in.

Extent.— 9 leaves ; 11 lines to a page ; 54 letters to a line.

Description.— Country paper, thick, rough and discoloured ; Devanāgarī characters ; handwriting medium small and uniform ; borders ruled with two double black lines ; Ms. contains the fourth *adhyāya* of the second *pariccheda* of *Tattvakaustubha* ; the *pāda* endings occur on foll. 3b, 5b (2nd and 3 end on this), 9b.

Author.— Bhaṭṭojibhaṭṭa (son of Lakṣmīdharabhaṭṭa).

Begins.— fol. 1ᵇ

श्रीगणपतये नमः ॥ इत्थं मध्याभिमतेषु

समन्वयाविरोधसाधनेषु संहितेषु फलनिरूपणार्थं प्रवृत्तश्चतुर्थाध्यायो निरा-
र्थवादेव परास्तः ॥ etc.

Ends.— fol. 9ᵇ

इति श्रीविद्वन्मुकुटमाणिक्यलक्ष्मीधरभट्टसूनुभट्टोजिभट्टविरचिते तत्त्व-
कौस्तुभे द्वितीयपरिच्छेदे चतुर्थाध्यायस्य चतुर्थः पादः ॥

भट्टोजिभट्ट रचिते ग्रंथेऽस्मिंस्तत्त्वकौस्तुभे ॥
चतुर्थाध्यायमध्वोक्तभाष्यभ (?) गः समापितः ॥ ॥ ० ॥ ० ॥

तत्वकौस्तुभ — Tattvakaustubha

No. 264 — 319-D / 1899-1915

Size.— 13½ in. by 5⅞ in.

Extent.— 6 leaves; 12 lines to a page; 54 letters to a line.

Description.— Country paper, thick, rough and greyish; Devanāgarī characters; handwriting large, clear and uniform; borders ruled with four black lines each; all foll. discoloured; Ms. forms the third *pariccheda* of Tattvakaustubha.

Author.— Bhaṭṭojibhaṭṭa (son of Lakṣmīdharabhaṭṭa).

Begins.— fol. 1ᵇ

श्रीगणेशाय नमः ॥

श्रीशंकरभगवत्पादकृतं भाष्यमादर्तव्यमित्युक्तं तत्तात्पर्यविषयीभूतमर्थं
संक्षेण प्रदर्शयामः ॥ भागवतीय सुकृतपरिपाकात्कश्चिन्मुमुक्षुः etc.

Ends.— fol. 6[a]

शुद्धाद्वैतसमर्थने यदुमतेर्यस्योपदेशां सकृत् ।
श्रुत्वाप्यैक्यरुचिः सदा विदधते त्यक्तेषणाभेदिनः ॥

ये द्रव्येषु गुणेषु कर्मसु तथा जातौ विशेषेषु च ।
प्रौढाहंकृतयोर्धजैः सह निजसंबंधमद्धास्यतेः ॥ ॥

केलदी वेंकटदासौ अघोरेशपरायणः
अचीकरदिमं ग्रंथं तत्वकौस्तुभसंज्ञितं ॥ ॥

पदवाक्यप्रमाणज्ञान् गुणगृह्यान् विपश्चितः ॥
कौतुकांतमनसः प्रमोदयतु मत्कृतिः ॥ ॥

इति श्रीमद्विशुद्धाद्वैतप्रतिष्ठापकेत्यादिबिरुदावलीविराजमानेन केलदी वेंकटानूपेन कारिते विद्वन्मुकुटमाणिक्यलक्ष्मीधरभट्टसूरिसूनुभट्टोजिभट्टविरचिते तत्वकौस्तुभे तृतीयः परिच्छेदः ॥ ॥ रामाय नमः ॥ ॥ छ ॥ रघुनाथाय नमः ॥ वागीश्वर्यै नमः ॥ ॥

वन्दामहे महेशानचण्डकोदण्डखण्डनम् ॥
जानकीहृदयानन्दचन्दनं रघुनन्दनम् ॥

॥ श्री ढुण्ढये नमः ॥

तत्वत्रयचुलका Tattvatrayaculakā

(or – चूलिका) (or – cūlikā)

No. 265 $\frac{231}{1884\text{–}86}$

Size.— 11 in. by 5½ in.

Extent.— 14 leaves ; 12 lines to a page ; 42 letters to a line.

Description.— Country paper, thick, smooth and dark grey ; Devanāgarī characters ; handwriting large, clear and uniform ; foll. are all discoloured at the bottom edge which is frayed, besides ; yellow pigment used for corrections ; fol. 5 is written on *a* side only.

Age.— Fairly old.

Author.— Varadanāyaka Sūri.

Begins.— fol. 1b

श्रीमते रामानुजाय नमः ॥

श्रीमंत्रय्यंतसिद्धांतगुरुपुत्रेण वर्ण्यते ॥
सत्वोत्तरमसारार्थं तत्वत्रयनिरूपणं ॥ १ ॥

यतिपतिमतनिष्ठान् यामुनार्यप्रबंधै-
रधिगतपरमार्थानास्तिकान् प्रीणयिष्यन् ॥
चिदचिदधिमतीनां चिंतनाय प्रबंधं-
व्यतनुत वरदार्यः सर्वतंत्रस्वतंत्रः ॥ २ ॥

श्रीमतो नारायणस्य चरणावुपायत्वेनोपेयत्वेन चाधिगच्छता प्रथमं प्रकृत्यात्मभ्रमनिरर्थं तत्वत्रयनिरूपणं कर्तव्यमेव ॥ etc.

fol. 7a & b

इति श्रीकवितार्किकचूडामणिना सर्वतंत्रस्वतंत्रेण श्रीमद्वरदनाथापरनाम्ना वेदांताचार्यविरचितग्रंथेषु तत्वत्रयचूलिकायामनात्मनिरूपणं ॥ ॥

fol. 10b

इति श्रीवेदांताचार्येणविरचिते तत्वत्रयचुलके जीवनिरूपणं नाम द्वितीयाध्यायः ॥ २ ॥

Ends.— fol. 14b

चिदचिदीश्वरतत्वनिरूपणं वरदनायकसूरिनिर्गुंफितं ॥
परमपूरुषभक्तिपरायणाः प्रतिपदं परिपश्यत सूरयः ॥ ५ ॥

इति श्रीहयग्रीवाय नमः ॥ समाप्तोयं ग्रंथः ॥ ॥ श्री ॥ ॥ श्री ॥

यत्रोक्तं चिदचिदीश्वरत्रयं तत्तत्वत्रयचुलकाह्वयं श्रुतम् ॥
स्वयं पाठार्थं विरतिरतो व्यलेलिखत् ॥ १ ॥

References.—(1) Mss.— A– Aufrecht's Catalogus Catalogorum.— I 218b ; II 46a, 202b. (तत्वत्रयचुलक).

B–Descriptive Catalogues :—
Mitra, Notices, VIII, p. 248 ff. No. 2807.

(2) Printed Editions :—
Edited by Ācārya Bhaṭṭanātha Swami, Benares 1905, Ben. Sk. Series No. 106.

तत्वत्रयचूलिका　　Tattvatrayacūlikā

No. 266　　$\frac{564}{1886\text{–}92}$

Size.— 12¾ in. by 5¾ in.

Extent.— 13 leaves ; 11 lines to a page ; 46 letters to a line.

Description.— Country paper ; thick, rough, grey and musty ; Devanāgarī characters ; handwriting bold, clear and uniform ; borders ruled with double black lines ; colophon written in red ink.

Age.— Saṁvat 1812.

Author.— Varadanātha.

Begins.— fol. 1[b]

श्रीमते रामानुजाय नमः ॥

श्रीमत्रय्यंतसिद्धांतगुरुपुत्रेण वर्ण्यते ॥ etc.

Ends.— fol. 13[a]

इति श्रीनीखिलकवितार्किकचूडामणिना सर्वतंत्रस्वतंत्रेण श्रीमद्वरदनाथापरनाम्ना वेदांतार्येण विरचितेषु तत्वत्रयच्चूलिकार्थसंग्रह समाप्तः ॥ संवत् १८१२ वर्षे कार्तिकमासे शुक्लपक्षे तिथौ पूर्णमास्यां मंगलवशरे मुडरोमध्ये ऽ स्तलमलिखि

हरे राम हरे राम रामराम हरेहरे ॥
एतदेव सदा भूयाद्वाणं नै मदसूदनं ॥ १ ॥

कृष्ण कृष्णेति कृष्णेति यो मां स्मरति नित्यशः ॥
जलं भित्वा यथापद्म नरकादुधरामि ॥ २ ॥

वासुदेवं परतज्यं योनिदेव सुपासित...

तत्वत्रयनिरूपण
(टीका : चूलकसंग्रह
or चूलकार्थ)

Tattvatrayanirūpaṇa
(Comm. : Cūlakasaṁgraha
or Cūlakārtha)

No. 267

652 / 1884-87

Size.— 13¾ in. by 6 in.

Extent.— 23-2 = 21 leaves ; 16 lines to a page ; 47 letters to a line.

Description.— Country paper ; Devanāgarī characters ; handwriting, text:-clear, uniform and legible, comm. – larger, uniform, but not so fair ; borders ruled with three lines each, two red and one black in the middle ; text in the centre ; comm. above and below it ; yellow pigment frequently used for making corrections ; punctuation marks in the text in red ; last few foll. very badly preserved ; fol. 23 repaired, but text and comm. passages lost at many places; foll. 2 and 3 missing ; almost all leaves worm-eaten, with broken edges, and discoloured.

Age.— Very old.

Author.— Text.— Varadanāyaka.

Comm.— Bhagavaddāsa, disciple of Dāmodara(-dāsa).

Begins.— fol. 1b Text.—

श्रीमन्नियंत्तसिद्धांत गुरुपुत्रेण वरामते ॥
सत्वोत्तरप्रसारार्थं तत्त्वत्रयनिरूपणं ॥ १ ॥

यतिपतिमतनिष्ठान्यामुनार्य्यप्रबंधै- ।
रधिगतपरमार्थानास्तिकान्प्रीणयिष्यन् ॥
चिदचिदधिपतीनां चिंतनाय प्रबंधं ।
व्यतनुत वरदार्य्यः सर्वतंत्रस्वतंत्रः ॥ २ ॥ etc.

Comm.—

श्रीमते रामानुजाय नमः ॥ श्रीमते वरदार्य्याचार्य्याय नमः ॥ श्रीप्रतिवादिभयंकराचार्य्याय नमः ॥ श्रीमते श्रीनिवासाचार्य्याय नमः ॥ श्रीकेवलदासाय नमः ॥ श्रीदामोदरदासाय नमः ॥

प्रणम्य श्रीनिवासार्य्यं भाष्यगीताप्रकाशकं ॥
अनधीतप्रपन्नानां चूलकार्थं करोम्यहं ॥

अथ श्रीआचार्य्यप्रसादेन तत्वत्रयचूलकार्थं प्रकाश्यते भाषया ॥

अथ श्रीतत्वत्रयचुलकग्रंथका टीकाभाषा लिषत हैं प्रथमही आपणी कारिकाको अरथ करे है ॥ श्रीनिवासाचार्य्यमोंकुं प्रथमही श्रीगीताभाष्य तथा कुलक आदि ग्रंथ etc.

Ends.— fol. 23ª Text.—

वरदगुरु . . . (illegible) वटुकाप्रयापि
गुरुजनपरतंत्रः सर्वतंत्रः सुतंत्रैः ॥
चिदचिदीश्वरतत्वनिरूपणं
वरदनायकसूरिनिगुंफितं ॥
परपुरुषभगतिपरायणः परिपश्यत सूरय—
श्रीहयग्रीवाय नमः समाप्तोयं ग्रंथः ॥

Comm.—

हरिभजन अनंन्य होयकै करिवेकुंसमरथनांही अरुतत्वत्रयविवेकशास्त्राधेनविनां अत्यंत दृढसंग विनां उपजै नांही ऐसौ जांनिकैं श्रीमद्रामानुजाचार्यकृतश्रीभाष्य तथा गीताभाष्य तथा उपनिषदभाष्य आदि लेकै चूलकसंग्रह भाषा कीयो है श्रद्धावद्गत है अरु . . .(illegible) वलथोरौ है ऐसे प्रपंन हैं तिनकुं उपगारकै निमत्त भाषार्थ कीयो है इति श्रीतत्वत्रयचूलक . . . . श्रीदामोदर . . . (lost) शिष्य भगवद्दासकृत भाषा संग्रहज्ञांना अमृतं समाप्तं॥

References.— (1) Mss.— A—Aufrecht's Catalogus Catalogorum.— I 218ª, ᵇ, 219ª; (तत्वत्रयचुलुक II 45ᵇ, 46ª, 202ᵇ); (तत्वनिर्णय of *Vātsya Varada* III 47ª).

तत्वदीपन	Tattvadīpana

No. 268	$\frac{356}{1895\text{–}1902}$

Size.— 10 in. by 4½ in.

Extent.— 136 leaves; 14 lines to a page; 50 letters to a line.

Description.— Thin country paper; Devanāgarī characters; hand-

writing medium, clear; many folios missing; most have worm holes in them, while a number have been worn out and defaced; borders ruled with two or three black lines; red pigment smeared on key syllables; The Ms. is in a bad state of preservation, with many foll. crumbling.

Begins.—

......सर्वं कर्म त्यादि नादि वचनात्स प्रपंचं मकोति पक्षं...मभूनेति
ष्यादयेयमित्यर्थः । मह्मणः प्रत्यकत्वेनमस्कार्थत्वानुपपत्तिभेदाभावादित्यार्थ
......etc.

Ends.—

नैपदोपेति प्रमाणाकांक्षानुसारेणेतरपदानामर्थसमर्पकत्वाप्रधानस्य लिङ्गादेः
श्रेयः सामान्यसाधने बोधित्वादाकांक्षितार्थसमर्थकत्वं स्वर्गकामपदस्य तस्मा-
त्तदपर्यवसानात्तत्फलविशेषसिद्धीरित्युक्तमिति न विरोध इत्यर्थः । इष्ट
साधनस्वा

References.—(1) Mss.—A-Aufrecht's Catalogus Catalogorum — There are many works of the title तत्वदीप(न) I 218[b], 787[b]; II 46[a], 202[b]; but it is difficult to identify our Ms.

तत्वदीपनिबंधटीका Tattvadīpanibandhaṭīkā

No. 269 $\frac{717}{1884\text{-}87}$

Size.— $9\frac{15}{16}$ in. by $5\frac{1}{2}$ in.

Extent.—44–1 = 43 leaves; 10 lines to a page; 28 letters to a line.

Description.— Country paper, thin, rough, grey and musty; Devanāgarī characters; handwriting big, clear and uniform; borders ruled with double black lines; fol. 6 missing; fol. 18 written on *a* side only, many foll. discoloured; the scribe appears to be ignorant.

Age.— Fairly old.

Author.— Vallabha.

Begins.— fol. 1[b]

॥ श्रीगोपीजनवल्लभाय नमः ॥

षड्विंशेऽध्याये प्रकर्णार्थोक्तौ ब्रह्मानंदात्समुद्धृत्येति ॥ ननु सर्वं समर्थत्वेन ब्रह्मानंदवश्यगृस्थितास्यः एवं स्वांमीनीम्यो भजनानंद कुतो भादालोकदेवत्या- जनपूर्वकविवक्षितरीत्यानुतोदेत्तवानित्यत आहू ब्रह्मानंदादिति etc.

Ends.— fol. 44[b]

अन्यथा चतुर्दशविद्यानां सरस्वतीरूपत्वात् एकनिष्ठता न स्यात्। तत्रापि सहृदयं भावोपि तस्या एकत्रैवेति ॥ अयमर्थः सरस्वती भत्रैव ज्ञायत इति हरिणेत्युक्तं ॥ कदाचिदन्यथा कश्चिदक्ष्यतीति तन्निराकरणार्थं ॥ सद्वेति ॥

प्रमाणबलमाश्रित्य शास्त्रार्थो विनिरूपितः ॥
प्रमेयबलमाश्रित्य सर्वनिर्णय उच्यते ॥ ॥ ठ ॥

इति श्रीतत्वदीपनिबंधटीकायां श्रीवल्लभविरचितायां प्रथम शास्त्रार्थ- प्रकरणं ॥ समाप्तं ॥

References.—(1) Mss.—A-Aufrecht's Catalogus Catalogorum ;— II 91[a].

(2) Printed Editions :—

See *Tattvārthadīpa* with author's commentary – *prākāśa*, Benares 1906–08.

— With Gujarati gloss, book I :—*Śāstrārtha*, edited by Lallubhai Prāṇavallabha Das, Ahmedabad, 1909.

— Edited by Nandakiśora Rameśa Śāstri, Bombay, Nirnayasāgara Press, 1904.

तत्त्वनिर्णयटिप्पणी Tattvanirṇayaṭippaṇī

No. 270 678/1882-83

Size.— 11 in. by 3¾ in.

Extent.— 12 leaves ; 12 lines to a page ; 50 letters to a line.

Description.—Country paper, thin, rough and grey ; Devanāgarī characters ; handwriting medium, clear but not uniform ; foll. discoloured at the edges ; writing bigger in the first 7 foll. (9 lines) ; Ms. ends abruptly on fol. 11b.

Age.— Fairly old.

Begins.— *fol.* 1a

॥ तत्वनिर्णयटिप्पणी प्रारंभः ॥ २५०

fol. 1b

श्रीं वेदव्यासाय नमः ॥ श्रीवेंकटेश प्रसन्नो भवतु ॥ ॥ श्री-
मदानंदतीर्थगुरुभ्यो नमः ॥ गीब्यतये नमः ॥

इष्टदेवतानमनरूपं मंगलं कृत्वा शिष्यशीक्षार्थं ग्रंथादावुपनिबध्नाति ॥
विश्वस्येति ॥ व्याचिख्यासितमूलकर्तृत्वेन पूर्णबोधान् चंद्रवैलक्षण्येन
स्तौति ॥ etc.

Ends.— fol. 11b

तस्मादस्य वाक्यस्योक्त एवाभिप्राय इति संप्रदायविदः ॥ कर्मसामान्य-
समवायानांगीकृता इति विभक्तिविपरिणामेन वर्तते ॥ अयं तु विवाद इति
इदं वस्तु न पूर्वापरत्वप्रविकलाविकलाकालवर्ति किं तु आशुतरविनाशि
घाविक्षणवस्थायीत्यस्मिन्नर्थे प्रत्यभिज्ञाया अप्रवृत्तेरित्यर्थः ॥ अंगीक्रियत
एवेति ॥ तथा चास्मन्मतेपि इयं प्रत्य...

References.—(1) Mss.—A-Aufrecht's Catalogus Catalogorum :— Two works are mentioned :—(*a*) तत्वनिर्णय by Varadarāja, I 219a, where C : Bhr. 678 is the same as this Ms.; original text only, II 203b.

(*b*) तत्त्वनिर्णय by Vāstya Varada, quoted in Nyāyasiddhāñjana p. 88—III 47ᵃ.

B–Descriptive Catalogues :—

One *Tattvanirṇayaṭīkā* referred to in *Adhikaraṇasaṁgraha*, Ind. Off. Cat. II, ii, p. 1486ᵃ, Ms. No. 8006, fol. 10ᵇ.

तत्त्वप्रकाशक Tattvaprākāśaka

No. 271 669/1884–87

Size.— 8½ in. by 4⅜ in.

Extent.— 38–3 leaves ; 13 lines to a page ; 38 letters to a line.

Description.— Country paper water-marked ; Devanāgarī characters ; handwriting medium, uniform and clear ; borders ruled with double black lines ; Size of letters varies on different foll., but writing is uniform ; foll. 1–3 missing ; the title of the Ms. as given in the colophon is *Tattvaprākāśaka* = *Upādhikhaṇḍanavyākhyā*.

Age.—Śaka 1714.

Author.— Śrīnivāsa.

Begins.— fol. 4ᵃ

तज्ज्ञानमोक्षश्च प्रयोजनं ॥ योग्यस्तदिच्छुरधिकारी ॥ यथायोग्यं संबंध इति स्वाभिमतमित्यर्थः ॥ etc.

Ends.— fol. 38ᵃ

यादवाचार्यहृत्पद्मगतश्रीमध्वहृग्गतः ॥
प्रीयतामनया ग्रंथकृत्या व्यासो दयानिधिः ॥
विघ्नध्वंसनिवारणैकतरणिर्विघ्नाटवीहव्यवाट् ।
विघ्नव्यालकुलोपमर्दगरुडो विघ्नेभपंचाननः ॥

विघ्नोत्तुंगगिरिप्रभेदनपवि-(विं)प्राज्ञिधकुंभोज्जयो ।
विद्या . . . . पायात्प्रसादो गुरो ॥ छ ॥

fol. 38^{b}

इति श्रीमद्यदुपत्याचार्यपूज्यपादाराधकेन । श्रीनिवासविरचिता तत्व-प्राकाशकापरपर्यायोपाधिखंडनव्याख्या समाप्तः ॥ शके १७१४। परि-धावि नाम संव० आश्विज शुद्ध सप्तम्यां समाप्तं ॥ श्रीनिवरत्नवालं दु ॥ श्री-निवासतीर्थः समाप्तं ॥

References.—(1) Mss.—A-Aufrecht's Catalogus Catalogorum:— Not mentioned by Aufrecht under तत्वप्र(ा)काश; see however उपाधिखण्डन I 69^{a} ; II 13^{b}.

तत्वप्रकाशिका Tattvaprakāśikā

No. 272 $\frac{668}{1884-87}$

Size.— 10⅜ in. by 4 in.

Extent.— 140 leaves ; 11 lines to a page ; 40 letters to a line.

Description.— Country paper, thin, rough and dark grey ; Devanāgarī characters, handwriting legible, but not uniform ; borders ruled with double or single black lines ; all foll. discoloured ; pagination not continuous, each *pāda* or *adhyāya* having different numbering ; thus we have 48 + 13 + 17 + 22 + 40 = 140 ; yellow pigment used for corrections ; Ms. extends from the 4th *pāda* of *adhyāya* I to 4th *pāda* (incomplete) of the third adhyāya ; but the section dealing with second chapter is incomplete, covering up to a part of the second *pāda* only.

Age.— Appears to be very old.

Author.— Jayatīrtha.

Begins.— fol. 1ª

॥ ॐ श्रीरस्तु ॥ अविघ्नमस्तु ॥

एतत्पादप्रतिपाद्यमाह ॥ श्रुतीति ॥ etc.

fol. 18ª

इति श्रीमदानंदतीर्थभगवत्पादविरचितस्य श्रीमद्ब्रह्मसूत्रभाष्यस्य टीकायां जयतीर्थमुनिविरचितायां तत्वप्रकाशिकायां प्रथमाध्यायस्य चतुर्थः पादः समाप्तः ॥ प्रथमाध्यायः ॥

Other colophons on foll. (in serial order):

34ᵇ द्वितीयाध्यायस्य प्रथमः पादः

78ᵇ तृतीयाध्यायस्य प्रथमः पादः

100ᵇ „ द्वितीयः „

137ᵇ „ तृतीयः „ ॥

Ends.— abruptly on fol. 140ᵇ

अनंताकाशवदित्यनन्वयदृष्टीतः ॥ यथाकाशो व्याप्तस्तथा ज्ञानं ॥ तथा चौक्तं पुरुषार्थव्यत्यासो नन्व

तत्वप्रकाशिका Tattvaprakāśikā

No. 273 679/1882–83

Size.— 9⅝ in. by 4 in.

Extent.— 176 leaves ; 11 lines to a page ; 39 letters to a line.

Description.— Country paper, thin, rough and discoloured ; Devanāgarī characters ; handwriting small, but clear and uniform ; borders ruled with double black lines ; red chalk for beginning, colophons, text citations etc. ; all the foll. are discoloured and musty ; Ms. extends to the end of the

second chapter of the *Brahmasūtras.*" Ms. is in a bad condition, the writing on several foll. being defaced.

Age.— Appears old.

Author.— *Jayatīrtha.*

Begins.— fol. 1ᵇ

श्रीमद्दिव्यलक्ष्मीनृसिंहाय नमः ॥ श्रीवेदव्यासाय नमः ॥ श्री·
हयग्रीवाय नमः ॥ श्रीमदानंदतीर्थभगवत्पादाचार्येभ्यो नमः ॥
हरिः ॥ ॐम् ॥

शुद्धानंदात्मपंचिप्रुतिफलशद्धौदयंधियांदिदेहं ।
चिंतासंतापलेपोज्झयश्रुतिसुसरादोषदोषातिदूरं ॥
सन्निर्वैराग्यभक्तिश्रुतिमतिनियतध्यानजज्ञानयोगा·
द्रम्यं वंदे मुकुंदाभिधममलमलं महावेदांतवेद्यं ॥ १ ॥ etc.

fol. 2ᵃ

गंगासंगेन नैर्मल्यं रथ्याद्भिर्लभ्यते यथा ॥
वाचो विशुद्धिसिध्यर्थं संगृह्यंते गुरोर्गिरः ॥ ७ ॥ etc.

fol. 41ᵇ

इति श्रीमदानंदतीर्थभगवत्पादाचार्यविरचितस्य श्रीमद्ब्रह्मसूत्रभाष्यस्य टीकायां जयतीर्थमुनिविरचितायां तत्त्वप्रकाशिकायां प्रथमाध्यायस्य प्रथमः पादः ॥

Other colophons appear on foll. 60ᵃ, 89ᵇ, 103ᵇ, 120ᵃ, 136ᵃ, 162ᵃ.

Ends.— fol. 176ᵇ

इति श्रीमदानंदतीर्थभगवत्पादाचार्यविरचितस्य श्रीमद्ब्रह्मसूत्रभाष्यस्य टीकायां जयतीर्थमुनिविरचितायां तत्त्वप्रकाशिकायां द्वितीयाध्यायस्य चतुर्थः पादः ॥ ६ ॥ श्रीमद्दिव्यलक्ष्मीनृसिंहार्पणमस्तु ॥

References.—(1) Mss.—A-Aufrecht's Catalogus Catalogorum :—
I 219ᵃ ; III 47ᵃ.

B-Descriptive Catalogues :—

Ind. Off. Cat. II, i, No. 6029 (p. 649).

(2) Printed Editions :—

— Edited by R. Rāghavendrācārya, Bibl. Sk. 39, 47, 53, 59, Mysore, 1911, 1915, 1920, 1922.

— Bombay, Ganpat Kṛṣṇāji Press, 1833.

तत्वप्रकाशिका

Tattvaprakāśikā

No. 274

$\frac{320}{1899\text{-}1915}$

Size.— 10¼ in. by 4¾ in.

Ends.— fol. 30[b]

सूर्यं आत्मा जगत इति सौरप्रंचोदाहरणाच्च ॥ एतमस्यामिति क्षित्यादिषु ......अलींगाच्च ॥ अन्यथैतमामित्य इत्युक्तिः स्यात् ॥ सजातीयपंचद्रा...

तत्वप्रकाशिकाविवरण Tattvaprakāśikā-vivaraṇa

No. 275 $\frac{680}{1882\text{-}85}$

Size.— 9 in. by 3⅜ in.

Extent,— 19-7 = 12 leaves ; 13 lines to a page ; 37 letters to a line.

Description.— Country paper, thin, rough, musty and dark grey; Devanāgarī characters ; handwriting small, but legible and uniform ; borders ruled with double red lines ; red ink used for beginning and end ; red chalk for marking important words ; quotations in red ink ; first fol. begins with the pagination number 8.

Age.— Fairly old.

Author.—Jayatīrtha.

Begins.— fol. 8[a]

उपाधिखंडनं समाप्तमितं ॥

fol. 8[b]

श्रीवेदव्यासाय नमः ॥ श्रीमदानंदतीर्थभगवत्पादाचार्येभ्यो नमः ॥ निरंतरायोस्तु ॥ हरिः ॥ ॐ ॥

रमाया रमणं मत्वा गुणमाणिक्यमंदनं ॥
तत्वप्रकाशिकाव्याख्यां करिष्यामो यथामति ॥ १ ॥

परमात्मनोऽत्यंतभिन्नस्य स्वतश्चिदानंदात्मकस्यापि जीवस्यानाद्यविद्याकामकर्मादिनिमित्तोयं परमार्थ एवान्यथाकारो...etc.

Ends.— fol. 19ª

आत्मसादृश्य इत्युक्तं ॥ न चापपुरुषार्थं इत्येतत् परिहारायाचविशेषणं ॥ नानंदः स्वरूपेण पुरुषार्थं इत्यतो नित्यानंदेति विशेषणमुक्तं ॥ भोजनं भोगः ॥ अनुभव इति यावत् ॥

सदा सुरशिरोरत्नप्रभामुषि नखत्विषि ॥
कमलाकमितुः पादयुगळे रतिरस्तु मे ॥ ॥

इति श्रीमदानंदतीर्थभगवत्पादाचार्यविरचिततत्वप्रकाशिकाविवरणं जयतीर्थभिक्षुणा विरचितं समाप्तं ॥ श्रीलक्ष्मीनारसिंहार्पणमस्तु । श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥

विरोध्यब्दे शुचौ शुक्लद्वितीयायां रवेर्दिने ॥
लिखितं नरसिंहेन उपाधेः खंडनं शुभं ॥ ६ ॥

References.— (1) Mss.—A–Aufrecht's Catalogus Catalogorum :— I 219ª ; III 47ª.

B–Descriptive catalogues :—

Ind. Off. Cat. II, i, No. 6047 (pp. 657–58).
Mad. Cat. X, p. 3572–74, Nos. 4782–83.

(2) Printed Editions :—

See under उपाधिखण्डन.

तत्वप्रकाशिकाविवरण — Tattvaprakāśikā-vivaraṇa

No. 276 — $\frac{681}{1882\text{–}83}$

Size.— 9⅜ in. by 4⅛ in.

Extent.— 13 leaves ; 10 lines to a page ; 45 letters to a line.

Description.— Country paper, thin, dark grey and rough ; Devanāgarī characters ; handwriting medium small, legible and uniform ; borders ruled with double black lines.

Age.— Old.

Author.— Jayatīrtha.

Begins.— fol. 1[b]

श्रीवेदव्यासाय नमः ॥ ॐ ॥

रमया रमणं नत्वा गुणमाणिक्यमंडनं ॥ etc.

Ends.— fol. 13[a]

कमलाकमितुः पातु युगले रतिरस्तु मे ॥

इति श्रीमदानंदतीर्थभगवत्पादाचार्यविरचिततत्वप्रकाशिकाविवरणं जयतीर्थभिक्षुविरचितं समाप्तं ॥ ॥ श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥

तत्वप्रकाशिकाविवरण Tattvaprakāśikā-vivaraṇa

No. 277 $\frac{682}{1882\text{-}83}$

Size.— 9⅜ in. by 4⅛ in.

Extent.— 16 leaves ; 10 lines to a page ; 33 letters to a line.

Description.— Country paper, thin, rough and dark grey ; Devanāgarī characters ; handwriting medium, clear and uniform; borders ruled with single black lines ; red chalk marks important words.

Age.— Old.

Author.— Jayatīrtha.

Begins.— fol. 1[a]

श्रीहयवदनसिंहवदनाभ्यां नमः ॥

मधुसूदनमहाभजनारायणस्येदं ॥
पुस्तकं उपाधिखंडनस्य शातर्म्यं सन्निः ॥

fol. 1[b]

श्रीहयग्रीवाय नमः ॥ अविघ्नमस्तु ॥

॥ रमाया रमणं नत्वा गुणमाणिक्यमंडनं ॥ etc.

Ends.— fol. 16[b]

कमळाकमितुः पादयुगले रतिरस्तु मे ॥

॥ इति श्रीमदानंदतीर्थभगवत्पादाचार्यविरचिततत्वप्रकाशिकाविवरणं जयतीर्थभिक्षुविरचितं समाप्तं ॥

॥ श्रीहयवदनसीहयवदनार्पणमस्तु ॥ शुभमस्तु ॥

मधुसूदनपंडितात्मजेन अजामिळोच्चारितनामकेन ॥
परोपकारार्थमिदं सुपुस्तकं लिखितं माधवमध्वतुष्टये ॥ १ ॥

॥ श्रीहरिरात्रे नमः ॥ ॥ छ ॥

तत्वप्रकाशिकाविवरण Tattvaprakāśikā-vivaraṇa

No. 278 $\frac{264}{1892\text{-}95}$

Size.— 8½ in. by 4⅝ in.

Extent.— 19 leaves ; 10 lines to a page ; 30 letters to a line.

Description.— Country paper, thick, rough and dark grey ; Devanāgarī characters ; handwriting medium, clear and legible ; borders ruled with two spaced double lines separated by a band of red pigment ; several foll. coated with yellow pigment in the marginal space ; writing defaced at the end on the final fol.

Age.— Saṁvat 1742 = Śāka 1607.

Author.— Jayatīrtha.

Begins.— fol. 1b

श्रीवेदव्यासाय नमः ॥

रमाया रमणं नत्वा गुणमाणिक्यमंडनं ॥ etc.

Ends.— fol. 19a

कमलाकमितुः पादयुगले रतिरस्तु मे ॥

इति श्रीमदानंदतीर्थभगवत्पादाचार्यविरचिततत्वप्रकाशिकाविवरणं जयतीर्थभिक्षुविरचितं समाप्तं ॥ संवत् १७४२ वर्षे शाके १६०७ कार्त्तिक वदि चतुर्थी लीपितं स्यामाल्येन ॥

तत्त्वप्रकाशिकाविवरण — Tattvaprakāśikāvivaraṇa

No. 279 — 357 / 1895–1902

Size.— 8⅞ in by 5⅝ in.

Extent.— 23 leaves ; 10 lines to a page ; 22 letters to a line.

Description.— Country paper ; Devanāgarī characters ; handwriting large, bold and uniform ; borders ruled with three red or one red enclosed within two black lines ; marginal additions and corrections ; beginning in red ink as also punctuation marks on several foll. ; deletions made in ink ; wormholes on almost all foll.

Age.— Saṁvat 1704 ; Śaka 1570.

Author.—Jayatīrtha Bhikṣu.

Begins.— fol. 1b

श्रीवेदव्यासाय नमः । श्रीअविघ्नमस्तु

रमाया रमणं नत्वा गुणमाणिक्यमंडनं ।

तत्वप्रकाशिकाव्याख्यां करिष्यामो यथामति ॥ etc.

Ends — fol 23ᵃ

> नानद स्वरूपमात्रेण पुरुषार्थ इत्यतो नित्यानदेति विशेषण भोजन भोग अनुभव इति यावत् ।
>
> सदा सुरशिरोरत्नप्रनामोपि नखरिवपि ।
> कमलाकमितु पादयुगले रतिरस्तु मे ॥
>
> इति श्रीमदानन्दतीर्थभगवत्पादाचार्यविरचिततत्त्वप्रकाशिकाविवरणं जयतीर्थभिक्षुविरचित समास ॥ ॥ सवत् १७०४ वर्ष शाके १५७० माघे शुक्लद्वितीया ऽर्कवारे पोथी लिपापित श्रोहितश्रीरग आत्मार्थे परार्थे लीपत जोसी स्यामदास * आचैरिम्रे वास कोट्टी अक्ष चूक क्षियमा कीजै

तत्त्वप्रकाशिकाविवरण — Tattvaprakāśikavivarana

No 280 — 358 / 1895-1902

Size — 9½ in by 3⅝ in

Extent — *13 leaves, 9 lines to a page, 44 letters to a line*

Description — Dark country paper Devanagari characters handwriting small, but clear and uniform borders ruled with three black lines yellow pigment used for deletion red chalk smeared over key words, worm holes on most foll, occasional marginal additions in same hand

Age — Fairly old

Author — Jayatirth Bhiksu

* Scored out in ink

Begins.— fol. 1[a]

श्रीवेदव्यासाय नमः ॥ ॥ : ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥

रमाया रमणं नत्वा गुणमाणिक्यमंडने ।
तत्वप्रकाशिकाव्याख्या करिष्यामो यथामति ॥ १ ॥ etc.

Ends.— fol. 13[b]

सदासुरशिरोरत्नप्रभामुषि नखत्विषि ।
कमलाकमितुः पादयुगळे रतिरस्तु मे ॥

इति श्रीमदानंदतीर्थभगवत्पादाचार्यविरचिततत्वप्रकाशिकाविवरणं जयतीर्थभिक्षुणा विरचितं समाप्तम् ॥ शुभं ॥

श्रीमध्वयतये नमः ॥

तत्वप्रकाशिकाव्याख्याविवृत्ति Tattvaprakāśikāvyākhyāvivṛtti

No. 281 $\frac{683}{1882\text{-}83}$

Size.— 10 in. by 3⅞ in.

Extent.— 29 leaves; 15 lines to a page; 53 letters to a line.

Description.— Country paper, thin, tough and musty; Devanāgarī characters; handwriting small, legible and uniform; borders ruled with single black line; red chalk used for beginning, end and important words cited; foll. in a bad condition, discoloured, writing defaced, with tears in the ends and final fol. almost half defaced.

Age— Very old.

Author.— Vyāsatīrtha.

Begins — fol 1^b

॥ श्रीवेदव्यासाय नम ॥

लक्ष्मीकरतळाम्भोजलालनीयपदाबुज ॥
प्रणमामि हयग्रीव देवताचक्रवर्तिन ॥ ॥

श्रीमदानंदतीर्थार्यचरणांबुरुहद्वय ॥
शिरोवेदादिशिरोभूषामादरादभिवादये ॥ ॥
जयतीर्थमुनीं नत्वा भक्त्यास्माक गुरूनपि
तत्वप्रकाशिकाव्याख्या यथामति विवृण्महे ॥ ॥ etc

Ends — fol 29ª

श्रीहयग्रीवस्य किंकरेण श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्याणां श्रीमद्ब्रह्मण्यतीर्थ पूज्यपादाना शिष्य . (lost) कुलतिलकादधीतश्रीमध्वशास्त्रो मतो व्यासयतिना विरचिता मंदारमंजरी समाख्याता (lost) ख्याविवृत्ति समाप्ता ॥ ॥ छ ॥

References — (I) Mss — A Aufrecht's Catalogus Catalogorum — Not mentioned by Aufrecht under this title.

B—Descriptive Catalogues —

See Madras Triennial Catal , 1916-17 to 1918-19, 1, 3279

तत्त्वप्रदीपिका Tattvapradipikā

No 282 $\frac{651}{1887\text{-}91}$

Size.— 10⅞ in by 3½ in

Extent — 85 leaves, 8 lines to a page, 53 letters to a line

Description — Country paper, Devanāgari characters, handwriting medium, clear, uniform, borders ruled with double black lines, red chalk smeared over beginning and end, few marginal corrections or additions, on a few foll the writing of one side is visible on the other. Ms known better as *Pratyaktattvapradipikā*

Age.— Saṁvat 1588.

Author.— Citsukha.

Begins.— fol. 1ᵇ

श्रीगणपतये नमः ॥

ननु कथं विगलितनिखिलभेदब्रह्मप्रतिपत्तिः प्रत्यक्षादिविरोधात् तथा हि प्रत्यक्षेण तावदिदस्माद्भिन्नमिति नीलपीतादेर्भेदमध्यवस्यामः ॥ etc.

Ends.— fol. 86ᵃ

भेदाभेदपक्षेषु कार्यकारणभावस्य दुर्निरूपत्वात्स्वरूपतोपि विचारागोचरत्वात् अनाद्यविद्याविलसितः सकलप्रपंच इति तद्ग्राहिप्रत्यक्षादिप्रमाणविरोधाभावाद्वेदांतवाक्यं निरपवादे वा द्वितीयब्रह्मण्यपरोक्षज्ञानं जनयतीति निरवद्यम् ॥ छ ॥

इति श्रीपरमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीचित्सुखमुनिविरचितायां प्रत्यक्तत्वप्रदीपिकायां लक्षणभंगो नाम द्वितीयः परिच्छेदः ॥ छ ॥ शुभं भवतु लेखकपाठकयोः श्रीरामचंद्रः प्रीणातु ॥ छ ॥ ह्रां ह्रीं श्रीनृसींहाय नमः ॥ ॐ ह्रीं ह्री हुं दुर्गाय नमः ॥ नु ह्री ह्री सरस्वत्यै नमः ॥ ॥ संवत् १५८८ वर्षे ज्येष्ठ वदि ८ बुधे ॥ संवत् १५८८ वर्षे शंकरभट्टेभ्यः कापिकास्थेन सागरवणिजाधर्मेण तत्वप्रदीपिका पुस्तकं दत्तं तेनैतद्वेदांतशास्त्रसमर्पणेन भगवानानंदः प्रीयतां बृहस्पतिसूनुकाहविभागे

References.— (1) Mss.— A- Aufrecht's Catalogus Catalogorum.— I 187ᵃ.

(pratyak) Tattvadīpikā or Citsukhī vedānta I 350ᵇ; II 78ᵃ, 211ᵃ; III 74ᵇ.

B—Descriptive Catalogues :—

Ind. Off. Cat. II, No. 2375.

(2) Printed Editions :—

Emeneau 2808, 2809.

———

तत्वप्रदीपिकाटीका Tattvapradīpikāṭīkā
(नयनप्रसादनी) (Nayanaprasādanī)

No. 283 $\frac{727}{1895\text{–}98}$

Size.— 10⅜ in. by 4⅜ in.

Extent.— 47 leaves ; 14 lines to a page ; 46 letters to a line.

Description.— Country paper ; Devanāgarī characters ; handwriting small, legible ; borders ruled with triple red lines except fol. 1 which seems to have been replaced by original scribe, for in all leaves except the first, a circular spot in centre is left blank, evidently for a string to pass through ; it is also proved by the quality of the paper which is thin and brownish as opposed to the thick white initial folios ; folio-numbers on central blank space of reverse.

Age.— Appears old.

Author.— Pratyaksvarūpa.

Begins.— fol. 1^b

॥ दं० ॥ नमः श्रीशांतिनाथाय । यस्य क्रमनखां शिवः मौलो दधति नम्राणां मङ्गलमक्षतधियं १ एतेन कारणेन निष्क्रयस्य जीवस्य कथमीश्वर-प्रेर्यत्वमित्यपि प्रयुक्तं न तु तर्हीश्वरव्यतिरिक्तकारकाप्रयोज्यत्वं स्वातंत्र्यं विवक्षितम् etc.

Ends.— fol. 47^b

पश्चात्पुराणुस्ववयवविसन्धितश्चाथ योगो वियोगः ।
द्वित्वादिर्जातिमानं द्व्यणुकपरिमिती पाकजप्रक्रियायो ।
हेतुत्वं कालकाष्ठो जनिमदृष्वभिदा भेदवादो निरस्तः ॥ छ ॥ छ ॥ छ ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यप्रत्यक्प्रकाशपूज्यपादशिष्यस्य प्रत्यक्स्वरूपभगवतः कृतौ तत्वप्रदीपिकाटी(टी)कायां नयनप्रसादन्यां द्वितीयः परिच्छेदः ॥ छ ॥ छ ॥

द्वितीयोस्मिन्परिच्छेदे ग्रंथसंख्या निगद्यते ।
तृतीयं च सहस्राणां शट्शतं च ततोधिकम् ॥ ६०० छ ॥
शुभं भवतु लेखकपाठकयोः ॥ छ ॥ छ ॥ छ ॥

The following endorsement is in a different hand :

श्रीतपागच्छे पूज्य पं. जिनविजयगणिशिष्य पं. विवेकविजयगणिभिः श्रीचिकोशे पुषा मतिर्मुक्ता श्रीज्ञानभक्त्या ॥

References.— (1) Mss.— A- Aufrecht's Catalogus Catalogorum.—
Nayanaprasādinī I, 276^{b}.
B-Descriptive Catalogues
Nayanamodinī Ind. Off. Cat. II 2376.

तत्त्वबिंदु — Tattvabindu

No. 284 — $\frac{8}{1907\text{–}15}$

Size.— 9¼ in. by 3⅞ in.

Extent.— 16 leaves; 13 lines to a page; 44 letters to a line.

Description.— Country paper, thin, rough and dark grey; Devanāgarī characters; handwriting medium small, clear and uniform; borders ruled with double black lines; occasional marginal additions and corrections; on the first two foll. red chalk marks certain syllables; first and last foll. reinforced.

Age.— 1729. (?)

Author.—*Vācaspati Miśra.*

Begins.— fol. 1^{b}

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥
अहये बुध्न्याय नमो बुध्न्याय नमो नमोस्तु गणपतये ॥
आर्यायै भारत्यै नमो नमश्चास्तु विद्दरश्रवसे ॥ १ ॥

इह खलु पदकदम्बकश्रवणसमनतरमविवाद विदितसगतीनामनधिगतार्थ-
गोचराधीरुदयमासादयति पुसा ॥ etc

Ends —fol 16^b

तत्त्वबिंदुपरसृष्टा पुष्टा वाग्बुद्धिवीरुध ॥
वाक्यार्थधीसुमनस पुरुषार्थफलप्रदा ॥ १ ॥
वाक्यार्थमितये पुसा भ्रमसतमसच्छिदा ॥
इदुनेवामुना मार्गो दर्शितस्तत्त्वबिंदुना ॥ २ ॥

इति श्रीमद्वाचस्पतिमिश्रविरचितस्तत्त्वबिंदुः समाप्त ॥

नदाक्षिवाजिक्षिममितेब्दे मासे शुचौ पूर्णिमयायुतेह्नि ॥
गोविंदशर्मा लिखति स्म काश्यां श्रीतत्त्वबिंदुं स्वपरोपकृत्यै ॥
१७२९

References — (I) Mss —A– Aufrecht's Catalogus Catalogorum — I 219^b, II 46^a, 202^b

(2) Printed Editions —

Vācaspati Miśra's *Tattvabindu*, edited by Gangādhara Śāstri in *The Pandit* 14 (1892), No 1-5.

तत्त्वबोध Tattvabodha

No 285 608/1884-87

Size — 10 in by $4\frac{1}{2}$ in

Extent — 9 leaves, 8 lines to a page, 28 letters to a line

Description — Country paper, thin, crisp and grey, Devanāgarī characters, handwriting large bold, clear and uniform, borders ruled with double red lines, strikings and corrections in red pigment

Age.— Saṁvat 1908.

Author.— Vāsudevendra.

Begins.— fol. 4ᵃ

श्रीगणेशाय नमः ।

अथ तत्वबोधो लिख्यते ॥

वासुदेवेंद्रयोगींद्रं नत्वा ज्ञानप्रदं गुरुं ॥
मुमुक्षूणां हितार्थाय तत्वबोधोऽभिधीयते ॥ १ ॥

साधनचतुष्टयसंपन्नाधिकारिणः मोक्षसाधनभूतं तत्वविवेकप्रकारं वक्ष्यामः ॥ २ ॥ साधनचतुष्टयं किं ॥ etc.

Ends.—fol. 9ᵃ

ज्ञानी देहो गंगायां वा चांडालवाटिकायां पतेद्यदि तदा मुक्तः यदा ज्ञानं प्राप्तं सदैवसर्वकर्मभ्यो मुक्तः सच्चानंदो भूत्वा कृतार्थो भवति ॥ ० ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीवासुदेवेंद्रविरचितं तत्वबोधप्रकरणं समाप्तम् शुभं भूयात् मंगलं ददातु० लिखितं भगवानशुक्ल आत्मपठनार्थं संव० १९०८

तत्वबोध — Tattvabodha

No. 286 — 609 / 1884-87

Size.— 12 in. by 5⅜ in.

Extent.— 3½ leaves ; 14 lines to a page ; 40 letters to a line.

Description.— Country paper, thin, rough and grey ; Devanāgarī characters ; handwriting medium, legible and uniform ; red chalk used for marking important words.

Age.— Saṁvat 1896.

Begins.— fol. 1^b

॥ ॐ श्रीगणेशाय नमः ॥

ॐ वासुदेवेंद्रयोगींद्रं नत्वा ज्ञानप्रदं गुरुं ॥
मुमुक्षूणां हितार्थाय तत्त्वबोधोभिधीयते ॥ १ ॥

साधनचतुष्टयसंपन्नाधिकारिणां मोक्षसाधनभूतं . . . etc.

Ends.— fol. 3^b

तथा च स्मृतिः ॥

तनुं त्यजत वा काश्यां श्वपचस्य गृहेथ वा ।
ज्ञानं संप्राप्तिसमये मुक्तोसौ विगताशयः ॥

इति स्मृतेश्च ॥

इति तत्त्वबोधं प्रकर्णं संपूर्ण समाप्तम् ॥
ॐ संवत् १८९६ मि० मा० शु० १२ ॥
शिवाय नमः ॥ वार शनिश्चर ॥ शुभं भूयात् ॥ शिवाय नमः ॥

तत्त्वबोध Tattvabodha

No. 287 $\frac{237}{1882\text{–}83}$

Size.— 11¼ in. by 5½ in.

Extent.— 2 leaves ; 16 lines to a page; 42 letters to a line.

Description.— Country paper, thin, crisp and grey ; Devanāgarī characters ; handwriting medium large, uniform and clear ; yellow pigment occasionally used for corrections ; Ms. written by a careless copyist.

Age.— Fairly old.

Begins.— fol. 1[a]

॥ ॐ ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

वासुदेवेंद्रयोगींद्रं नत्वा ज्ञानप्रदं गुरुं ।
मुमुक्षूणां हितार्थाय तत्वबोधो विधीयते ॥ १ ॥

साधनचतुष्ट किं नित्यानित्यवस्तुविवेकः इहामुत्रार्थफलभोगविरागः समाधिषट्संपत्तिः मुमुक्षुत्वं चेति ॥ etc.

Ends.—

तथा च स्मृतिः ॥

तनु त्यजति वा काश्यं श्वपचस्य ग्रहेय वा ।
ज्ञानसंप्राप्तिसमये मुक्तोसौ विगताशयः ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यविरचितं तत्वबोध संपूर्णं ॥ ॥ श्रीरस्तु ॥

References.— (1) Mss.— A– Aufrecht's Catalogus Catalogorum :— I 219[b] ; II 46[a], 202[b] ; III 47[a].

B– Descriptive Catalogues :—

Mitra, Notices, vii, pp. 195-96, No. 2435.
Ind. Off. Cat., II, i. No. 5957 (p. 619[a]).
Mad. Cat. XI, p. 3419, Ms. No. 4585.

तत्वबोध Tattvabodha

No. 288 $\frac{647}{1887\text{-}91}$

Size.— 12¼ in. by 4¾ in.

Extent.— 5 leaves ; 9 lines to a page ; 38 letters to a line.

Description — Country paper ; Devanāgarī characters ; handwriting medium, legible ; no border ruling ; ink visible on either side of foll. from the other side ; red chalk smeared over key words.

Age.— Saṁvat 1903.

Author.— Vāsudevendra.

Begins.— fol. 1ª

श्रीगणेशाय नमः ।

वासुदेवेंद्रयोगींद्रं नत्वा ज्ञानप्रदं गुरुं ।
मुमुक्षुणां हितार्थाय तत्वबोधो विधीयते ॥ १ ॥ etc.

Ends.— fol. 4ᵇ

भिद्यते हृदयग्रंथिश्छिद्यते सर्वसंशयाः ।
क्षीयंते चास्य कर्माणि तस्मिन्दृष्टे परावर ॥ इति च

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य श्रीमत् वासुदेवेंद्रविरचितं तत्वबोधप्रकरणं समाप्तम् संवत् १९०३ श्रावणशुदि १२ योगे लिपिकृतं श्रीनं देवशुभं

तत्वबोध — Tattvabodha

No. 289 — 759 / 1891-95

Size.— 10¼ in. by 5½ in.

Extent.— 5 leaves; 11 lines to a page; 32 letters to a line.

Description.— Country paper, thin, rough and dark grey; Devanāgarī characters; handwriting medium, legible and uniform; borders ruled with double red lines; yellow pigment used for corrections.

Age.—Fairly old.

Begins.— fol. 1^{b}

श्री गणेशाय नमः ॥

वासुदेवेंद्रयोगींद्रं नत्वा ज्ञानप्रदं गुरुं ॥ etc.

Ends.— fol. 5^{b}

भिद्यते हृदयग्रंथिश्छिद्यंते सर्वसंशयाः ॥
क्षीयंते चास्य कर्माणि दृष्ट एवात्मनिश्चये ॥ ६ ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यविरचितं तत्वबोधप्रकरणं समाप्तं ॥ श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥

सुहृदः पुण्यकृत्यां द्विषंतः पापकृत्यां गृह्णंतीति ॥ तथा च आत्मवित्संसारं तीर्त्वा महानंदं इहैव प्राप्नोति ॥

तनुं त्यजतु वा काश्यां श्वपचस्य गृहेऽथ वा ॥
ज्ञानसंप्राप्तिसमये मुक्तोसौ विगताशयः ॥ ॥ इति स्मृतेः ॥

तत्वबोध Tattvabodha

No. 290 $\frac{\text{10-A}}{\text{1907-15}}$

Size.— 12¾ in. by 5¼ in.

Extent.— 8 leaves ; 11 lines to a page ; 30 letters to a line.

Description.— Country paper, thick, rough and dark grey ; *Devanāgarī characters* ; *handwriting large, clear and uniform* ; yellow pigment used for corrections ; beginning in red ink ; occasional marginal note and additions ; Ms. forms part of another work (foll. 8^{a} and ^{b}) entitled *Dhanyāṣṭaka* (Ms. No. 10-B of 1907-15) ; colophon written by omitting all even letters ; first and last foll. strengthened by pasting additional leaves.

Age.— Fairly old.

Begins.— fol. 1[b]

॥ ॐ ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

वासुदेवेंद्रयोगींद्रं नत्वा ज्ञानप्रदं गुरुं ॥ etc.

Ends.— fol. 8[a]

स्थित्वा स्यामंतकालेपि ब्रह्मनिर्वाणमृच्छति ॥
ज्ञानं लब्ध्वा परां शांतिमचिरेणाधिगच्छति ॥

इत्यादिश्रुतिस्मृतिभ्यो

इ श्री र हं प भा का र्य्यं म सु ष ती
किं रे कृ वि क क दा प्र र स स १.

तत्वबोध Tattvabodha

No. 291 — $\frac{117\text{–A}}{1902\text{–}07}$

Size.— 10⅝ in. by 5⅛ in.

Extent.— 5 leaves ; 10 lines to a page ; 32 letters to a line.

Description.— Country paper, thick, smooth and dark grey ; Devanāgarī characters ; handwriting bold, clear and uniform ; foll. discoloured at the edges ; red chalk used for marking important words ; Ms. forms part of another work called *Ātmabodha*, No. 117-B of 1902-1907 ; the author of this work is a disciple of Vāsudevendra Yogīndra, and the name Śaṅkarācārya may be an error, even if he is not identified with the great Advaita teacher.

Age.— Fairly old.

Author.— (Śaṅkarācārya ?).

Begins.— fol. 1ᵃ

॥ श्रीकृष्णाय नमः ॥

वासुदेवेंद्रयोगींद्रं नत्वा ज्ञानप्रदं गुरुं ॥ etc.

Ends.— fol. 5ᵃ

ज्ञानसंप्राप्तिसमये मुक्तोसौ विगताशयः ॥

इति स्मृतिः ॥

इति श्रीशंकराचार्य-विरचितस्तत्वबोधः समाप्तः ॥ श्रीरस्तु ॥

तत्वबोधप्रकरण Tattvabodhaprakaraṇa

No. 292 $\frac{360}{1895\text{–}1902}$

Size.— 8⅜ in. by 5⅜ in.

Extent.— 4 leaves ; 11 lines to a page; 25 letters to a line.

Description.— Country paper, old and worm-eaten ; Devanāgarī characters ; handwriting bold and clear ; letters visible from the opposite face ; some marginal notes and comments at places.

Age.— *Saṁvat 1857, Śaka 1722.*

Author.—Vāsudeva.

Begins.— fol. 1ᵃ

॥ श्री गणेशाय नमः ॥

वासुदेवेन योगींद्रं नत्वा ज्ञानप्रदं गुरुं ॥
मुमुक्षूणां हितार्थाय तत्वबोधो विधीयते ॥ १ ॥

साधनं चतुष्टयवसंपन्नाधिकारिणां मोक्षसाधनांगभूततत्वविवेकप्रकरणं वक्ष्यामः ॥ etc.

Ends.— fol. 4[b]

भिद्यते हृदयग्रंथिः छिद्यते सर्वसंशयः ।
क्षीयंते चास्य कर्माणि तस्मिन्दृष्टे परावरे ॥

इति श्रवणात् ॥

ज्ञानिदेहो गंगायां वा चांडालवाटिकायां वा पतेयदि यदा तदा विमुक्तः ॥ ज्ञानं प्राप्तं तदैव सर्वकर्मभ्योमुक्तः ॥ सन्नानंदो भूत्वा कृतार्थो भवति ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीवासुदेवेन विरचितं तत्वबोधप्रकरणं समाप्तं ॥ ॐ तत्सद्ब्रह्मार्पणमस्तु ॥ भवानीरामेण लिपिकृता वृंदावने स्वात्मार्थं वा परार्थं च शुभं भवतु ॥ संवत् १८५७ वर्षे शाके १७२२ प्रवर्त्तमाने श्रावणशुक्ल १४ रवौ श्रीरस्तु ॥ ॥ श्रीः ॥

References.— (1) Mss.—A-Aufrecht's Catalogus Catalogorum :— I 219[a] ; II 46[a] ; III 47[a].

B-Descriptive Catalogues —

Ind. Off. Cat. II, i, 5975.
Mad. Cat. IX, 4585.

तत्वबोध Tattvabodha

No. 293 $\frac{570\text{-D}}{1886\text{-}92}$

Size.— 7½ in. by $5\frac{1}{16}$ in.

Extent.— 2 leaves ; 11 lines to a page ; 28 letters to a line.

Description.— Country paper ; Devanāgarī characters ; handwriting good ; see Ms. No. 570-A of 1886-92 for full particulars.

Age.— Saṁvat 1865.

Begins.—fol. 40[a]

वासुदेवेंद्रयोगींद्रं नत्वा ज्ञानपदं गुरुं ॥
मुमुक्षुणां हितार्थाय तत्वबोधोभिधीयते ॥ १ ॥

सधनचतुष्टयं संपन्नाधिकारिणां मोक्षसाधनं ॥ भूतं तत्वविवेकप्रकारं वक्ष्यामः ॥ साधनच ष्टयं किं ॥ नित्यानित्यवस्तुविवेकः । इहामुत्रार्थफलभोगविरागः ॥ etc.

Ends.— fol. 1[b]

आत्मा कस्तर्हि ॥ सच्चिदानंदस्वरूपः ॥ सत्कथं ॥ कालत्रयेपि तिष्टतीति सत् ॥ किंचिज्ञानस्वरूपः आनंदः किं ॥ सुखस्वरूपः ॥ एवं सच्चिदानंदस्वरूपं ॥ स्वात्मानं विजानीयात् ॥

तत्वबोध
(सटीक)

Tattvabodha
(With Commentary)

No. 294

359 / 1895–1902

Size.— 9½ in. by 4¾ in.

Extent.— 11 leaves ; 12 lines to a page; 32 letters to a line.

Description.— Country paper, thick, rough and dark grey ; Devanāgarī characters ; handwriting bold, clear and uniform; foll. are badly eaten by worms; the commentary is in Marāṭhī and the text is imbedded in it.

Age.— Śaka 1763.

Begins.— fol. 1[b]

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीगुरवे नमः ॥

॥ श्लोक ॥ वासुदेवेंद्रयोगींद्रं नत्वा ज्ञानप्रदं गुरुं ॥
मुमुक्षुणां हितार्थाय तत्वबोधो विधीयते ॥ १ ॥

॥ टीका ॥ पद ॥ वासुदेवेंद्रयोगींद्रं ॥ नत्वा ॥ ज्ञानप्रदं ॥ गुरुं ॥ मुमुक्षुणां ॥ हितार्थाय ॥ तत्वबोधः ॥ विधीयते ॥ सः ग्रंथकर्त्ता जो तो ॥ वासुदेवेंद्रयोगींद्रं वासुदेवेंद्रयोगीं ऐसा जो वासुदेवेंद्रयो (गी) म्हणावा ॥ वासुदेवेंद्रयोगींद्र ऐसा जो ॥ etc.

Ends.— fol. 11[a]

॥ इति पूजा मनसैव निवेदयेत् ॥ प्रेमभक्ति जि तिणे करून विश्वेश्वर जो त्याते भजने करून निवेदन करावे ॥ हिच माझी प्रार्थना परमपूजा ॥ इति तत्वबोध संपूर्णमस्तु ॥ ॥ छ ॥

पीठं यस्य धरित्रीयं जलधरकलशं लिंगमाकाशरूपं ॥
नक्षत्रं पूर्णमाला ग्रहगणकुसुमं नेत्रचंद्रार्कवह्नि ॥
कुक्षौ सप्तसमुद्राभुजगिरिशिखरी सप्तपाताल पादौ ॥
वेदं वक्त्रं षडंगं दशदिशवदनं दिव्यलिंगं नमामि ॥ १ ॥

इदं पुस्तकं शके १७६३ प्लवनाम संवत्सरे चैत्रे मासे कृष्णपक्षे ११ मंदवासरे तस्यां शुभवेलायां जोयशी इत्युपनामक सदाशिवसूनोः हरिशर्मणः पुत्रस्य महादेवेन लिखितं स्वार्थपरोपकारार्थं च ॥ ॥ छ ॥ ॥

तत्त्वमुक्तावली — Tattvamuktāvalī

No. 295 — $\frac{412}{1875\text{–}76}$

Size.— $10\frac{1}{4}$ in. by $4\frac{9}{16}$ in.

Extent.— 7 leaves; 11 lines to a page; 44 letters to a line.

Description.— Country paper; Devanāgarī characters; handwriting medium-small, clear and uniform; borders ruled with double black lines; yellow pigment used for corrections; red chalk marks important words as well as all verse-numbers; the scribe appears to be ignorant; Ms. contains 122 verses.

Age.— Fairly old.

Begins.—fol. 40ᵃ

वासुदेवेंद्रयोगींद्रं नत्वा ज्ञानपदं गुरुं ॥
मुमुक्षुणां हितार्थाय तत्वबोधोभिधीयते ॥ १ ॥

सधनचतुष्टयं संपन्नाधिकारिणां मोक्षसाधनं ॥ भूतं तत्वविवेकप्रकारं वक्ष्यामः ॥ साधनच ष्टयं किं ॥ नित्यानित्यवस्तुविवेकः । इहामुत्रार्थफलभोगविरागः ॥ etc.

Ends.— fol. 1ᵇ

आत्मा कस्तर्हि ॥ सच्चिदानंदस्वरूपः ॥ सत्कथं ॥ कालत्रयेपि तिष्टतीति सत् ॥ किंचिज्ञानस्वरूपः आनंदः किं ॥ सुखस्वरूपः ॥ एवं सच्चिदानंदस्वरूपं ॥ स्वात्मानं विज्ञायात् ॥

तत्वबोध (सटीक)

Tattvabodl (With Commentar

No. 294 — $\frac{359}{1895-19}$

Size.— 9⅝ in. by 4⅞ in.

Extent.— 11 leaves ; 12 lines to a page; 32 letters to a line.

Description.— Country paper, thick, rough and dark grey ; nāgarī characters ; handwriting bold, clear and ur foll. are badly eaten by worms ; the commentary Marāthī and the text is imbedded in it.

Age.— Śaka 1763.

Begins.— fol. 1ᵇ

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीगुरवे नमः ॥

॥ श्लोक ॥ वासुदेवेंद्रयोगींद्रं नत्वा ज्ञानप्रदं गुरुं ॥
मुमुक्षुणां हितार्थाय तत्वबोधो विधीयते ॥ १ ॥

तत्वमुक्तावली **Tattvamuktāvalī**

No. 296 $\frac{361}{1895\text{–}1902}$

Size.— 8½ in. by 3⅞ in.

Extent.— 15 leaves; 9 lines to a page; 27 letters to a line.

Description.— Country paper, thin, rough, greyish and worm-eaten; Devanāgarī characters; handwriting clear, medium, and uniform; Ms. contains only 120 verses.

Age — Śaka 1741.

Author.— Pūrṇānanda.

Begins.— fol. 1ª

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीकृष्णचंद्रचैतन्या(य) नमः ॥

अनुभुतजनपालः क्रूरभूपालवालः ॥ etc.

Ends.— fol. 15ª

इति श्रीगौडपूर्णानंद . . . . . . विरचिता तत्वमुक्तावली . . . . . . संपूर्णा ॥ १२१ ॥

शाके रसाब्धिचरभूप्रमितेचे च चंद्रे १७४१
मार्गेश्वरेशितत्तियावदिरिक्तकायां ॥
मानौ.........(lost...)...केन
मुक्तावलीयं लिखिता समस्ता ॥
क्लेशैर्बहुभिरपार्यरभ्यासज्ञानभक्त्याद्यैः ॥
पुंसो विना विरागं मुक्तेरधिकारता नास्ति ॥ २ ॥

Author.— Pūrnānanda.

Begins.— fol. 1b

ॐ नमः कमलदलविपुलनयनाभिरामाय श्रीरामचंद्राय नमः ॥

ॐ अनुगतजनपालः क्रूरभूपालकाल —।
स्तरुणतरतमालश्यामलो नंदबालः ॥
बहुकिरणविशालः सर्वदाक्षया विशालः।
स जयति धृतमालः पुंड्र कोमलसिभालः ॥ १ ॥

पौराणिकोयं स्वमतानुसारी प्रातः पुराणं पठति प्रकामम् ॥
शृणोति भक्तः प्रणिपत्यपूर्वग्रंथार्थतात्पर्यनिविष्टचेताः ॥ २ ॥

जीवात्मनोरैक्यमतं विहाय भेदं तयोः स्थापयति स्म युक्त्या ॥
श्रुतिस्मृतिं तत्र बहुप्रमाणं कृत्वानुमानं बहुधा तनोति ॥ ३ ॥ etc.

Ends.— fol. 7a

पूर्णानंदकवेः कृतिर्भगवतो जीवस्य भेदाश्रिता।
तत्त्वातत्त्वविवेकवाक्यसुभगा श्रीविष्णुभक्तेर्मता ॥
माध्वीमुग्धपदप्रबंधमधुरा तत्पद्यता श्रूयतां।
भो भो भागवतोत्तमा मनसि चेद्भक्तिर्भवेद्वांछिता ॥ १२१ ॥

ना— (7b) नालंकारयुक्ता मृदुमधुरपदन्यासंसंवर्द्धितश्रीः ॥
पीयूषप्रत्ययवाक्यप्रकरसुललिता चारु सर्वोज्वलांगी ॥
विज्ञानंदैकभूमिर्गुणगणसुभगादोषलेशेन हीना ॥
भक्तानां कंठदेशे निवसतु सततं तत्त्वमुक्तावलीयं ॥ १२२ ॥

इति गौडपूर्णानंदकविचक्रवर्त्तिविरचिता तत्त्वमुक्तावली मायावादशत-दूषणी संपूर्णा समाप्ता ॥

इति शुभं भूयाल्लेखकपाठकयोः। इति शुभम् ॥ ॥

References.— (1) Mss.—A–Aufrecht's Catalogus Catalogorum :— I 219b, II 46a, III 47a.

B—Descriptive Catalogues :—

Ind. Off. Cat. I, iv, No. 2479 (p.796b).

(2) Printed Editions —

Edited and translated by E. B. Cowell in *JRAS.* N. S 15 (1883), pp. 137-73.

— See also *The Pandit*, O. S. 6 (1871-2), pp. 89-95.

तत्वमुक्तावली Tattvamuktāvalī

No. 296 $\frac{361}{1895-1902}$

Size.— 8¼ in. by 3⅜ in.

Extent.— 15 leaves; 9 lines to a page; 27 letters to a line.

Description.— Country paper, thin, rough, greyish and worm-eaten; Devanāgarī characters; handwriting clear, medium, and uniform; Ms. contains only 120 verses.

Age — Śaka 1741.

Author.— Pūrṇānanda.

Begins.— fol. 1ª

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीकृष्णचंद्रचैतन्या(य) नमः ॥

अनुभुतजनपालः क्रूरभूपालबालः ॥ etc.

Ends.— fol. 15ª

इति श्रीगौडपूर्णानंद ...... विरचिता तत्वमुक्तावली ......
संपूर्णा ॥ १२१ ॥

शाके रसाब्धिचरभूप्रमितेचे च चंद्रे १७४१
मार्गेश्वरेशितितियावदिरिक्तकायां ॥
भानौ.........(lost...)...केन
मुक्तावलीयं लिखिता समस्ता ॥
कृतैर्बहुभिरुपायैरभ्यासज्ञानभक्त्याद्यैः ॥
पुंसो विना विरागं मुक्तेरधिकारता नास्ति ॥ २ ॥

तत्वमुक्तावली Tattvamuktāvalī

No. 297 $\frac{565\text{–B}}{1886\text{–}92}$

Size.— 12¾ in. by 4⅜ in.

Extent.— 5 leaves; 13 lines to a page; 49 letters to a line.

Description.— Country paper, thin, rough, musty and dark grey; Devanāgarī characters; handwriting bold, clear and uniform; borders ruled with double black lines; all foll. are discoloured; edges frayed; first and last foll. reinforced after repair; the first part of this Ms. (foll. 1–5) contain Jayatīrtha's *Vivaraṇa* or Ānandatīrtha's *Māyāvādakhaṇḍana* (No. 565–A of 1886–92); last fol. is badly torn in the middle; this Ms. contains only 121 verses.

Age.— Saṁvat 1735.

Author.— Pūrṇānanda.

Begins.— fol. 5ᵃ

श्रीकृष्णाय नमः ॥ श्रीकृष्णः शरणं मम कृष्णः अप्यशतदूषणी ॥

अनुगतजनपालः क्रूरभूपालकालः etc.

Ends.— fol. 9ᵇ

(इति) श्रीगौडपूर्णानंद कविचक्रवर्त्तिविरचि(ता) (त)त्वमुक्तावली मायावादशतदूषणी...॥

सं १७३५...कृष्ण १४ शनौ लि० हरिनाभेन
श्रीरामकृष्ण श्रीराधाकृष्ण श्रीसीतारमराधाकृष्ण

तत्वमुक्तावली Tattvamuktāvalī

No. 298 $\frac{796}{1891\text{–}95}$

Size.— 12¼ in. by 7⁹⁄₁₆ in.

Extent.— 6 leaves; 14 lines to a page; 42 letters to a line.

Description.— Country paper, thick, rough and greyish; Devanāgarī characters; handwriting large, beautiful and clear; all leaves are double foli; Ms. gives 122 verses.

Age.— Saṁvat 1850.

Author.— Pūrṇānanda.

Begins.— fol 1ᵃ

॥ श्रीमते रामानुजाय नमः ॥

अनुगतजनपालकूरभूपाल(पा)लः ॥ etc.

Ends.— *fol. 6ᵇ*

इति श्रीगौडपूर्णानंद...तत्वमुक्तावली...संपूर्णः संवत १८५०

तत्वमुक्तावली Tattvamuktāvalī

No. 299 $\frac{795}{1891\text{–}95}$

Size.— 9⅜ in. by 4¼ in.

Extent.— 6 leaves; 12 lines to a page; 46 letters to a line.

Description.— Country paper, thick, rough and greyish; Devanāgarī characters; handwriting small but legible; borders ruled with double black lines; verse-numbers coloured in

red chalk; yellow pigment used for corrections; fol. 1^{b} left blank; Ms. gives 122 verses.

Age.— Fairly old.

Author.— Pūrnānanda.

Begins.— fol. 1^{a}

॥ श्रीमते रामानुजाय नमः ॥

अनुगतजनपालः क्रूरभूपालकालः ॥ etc.

Ends.— fol. 6^{b}

इति श्रीगौडपूर्णानंदकविचक्रवर्त्तिविरचिता तत्वमुक्तावली......... समाप्ता

तत्वविवेक — Tattvaviveka

No. 300 — $\frac{\text{570-C}}{\text{1886-92}}$

Size.— 7¼ in. by 5$\frac{3}{16}$ in.

Extent.— 4 leaves; 11 lines to a page; 28 letters to a line.

Description.— Country paper, Devanāgarī characters; handwriting good, see Ms. No. 570-A of 1886-92 for full description.

Age.— Samvat 1865.

Begins.— fol. 37^{b}

यै महाश्चिनमि स च एवं विद् अस्माल्लोकात्प्रेत्य ॥ इति यजुर्वा वेदान्तो ॥ परोरजसेतावरो " हिरण्मयेन पात्रेण सत्यस्यापिहितं मुखं...... "

fol. 38ª

अहमेव परं ब्रह्म वासुदेवाख्यमद्वयं ॥
इति स्यान्निश्चितो मुक्तो बद्ध एवान्यथा भवेत् ॥ १ ॥

अहमेव परं ब्रह्म न चाहं ब्रह्मणो पृथक् ॥
इत्येवं समुपासीत ब्राह्मणो ब्रह्मणि स्थितः ॥ २ ॥ etc.

fol. 39ª

ब्रह्मैवाहं न संसारी न चाहं ब्रह्मणो पृथक् ॥
नाहं देही न मे देहः केवलोहं सनातनः ॥ २८ ॥

Ends.— fol. 40ª

उकार कण्ठस्थानं । श्वेतवर्णं सत्वगुणं ज्ञानशक्तिः ॥ मकारहृदयस्थानं । कृष्णवर्णं तमोगुणं द्रव्यशक्तिः ॥ अर्धचंद्रमूर्द्धस्थानं नीलवर्णं शुद्धसत्वगुणं परा शक्तिः ॥

इति तत्त्वविवेक प्रकर्णं ॥

References.— (1) Mss.— A- *Aufrecht's Catalogus Catalogorum* :— I 220ª.

B-Descriptive Catalogues :—

This work is different from the तत्वविवेक described in Ind. Off. Cat. I, iv, Nos. 2379, 2381 (pp. 761-62) or II, i, No. 6044 (4) and Mad. Cat. IX, Nos. 4587-88 (pp. 3421-22).

तत्त्वविवेक Tattvaviveka

No. 301 — 278 / 1895-98

Size.— 9½ in. by 2⅜ in.

Extent.— 31 leaves ; 14 lines to a page ; 56 letters to a line.

Description.— Country paper ; Devanāgarī characters ; handwrit-

ing very small but legible and fairly uniform; fol 28^{b} blank; borders ruled with double black lines; few marginal corrections; most folios discoloured and frayed, the margins being very irregular.

Age.— Old.

Author.— Nṛsiṁhāśrama (composed in Saṁvat 1604).

Begins— fol. 1^{b}

श्रीरामकृष्णाभ्यां नमः ।

विश्वस्य योनिं विश्वेशं विज्ञानानंदविग्रहं ।
नरकेसरिणं वंदे श्रयंचं पुरुषोत्तमम् ॥ १ ॥

साक्षात्कृतब्रह्मभासा प्रहसन्मुखपंकजं ।
महीपांसमहं वंदे गरीयांसं जगत्पतिम् ॥ २ ॥ etc.

Ends.— fol. 31^{b}

काहं महीपमाशास्यं वात्सल्यं क गुरोरिदं ।
अपि चंडालकलशे काशते खलु भास्करः ॥
इति श्रीनृसिंहाश्रमकृतौ द्वितीयः परिच्छेदः ।
अपि...द्ध समाश्रयः कृतिजगन्नाथाश्रमश्रीगुरोर्नाम्ना
तत्त्वविवेकमात्मन इति श्रीमान् नृसिंहाश्रमः ॥
अब्दे वेदवियद्रसेंदुगणिते पौषासितश्रीदिने
रक्षो नामनि पुरुषोत्तमपुरे ग्रंथं मुदाचीकरत् ॥
श्रीः ॥ श्रीः ॥ कार्योपाधिरयं जीवः प्रमाता कारणोपाधिरीश्वरः प्रमाता ॥

Then follow a few stray lines.

तत्त्वविवेकदीपिका Tattvavivekadīpikā

No. 302 $\frac{321}{1899\text{-}1915}$

Size — 11 in. by 5½ in

Extent — 79 leaves, 10 lines to a page, 40 letters to a line

Description — Country paper, thin, rough and greyish, Devanāgarı characters, handwriting, medium, legible but not uniform, borders ruled with two spaced double red lines, text verses imbedded with the commentary, key words and text smeared with red chalk, but not uniformly, white pigment used for corrections, Ms incomplete, breaking off abruptly on last fol towards the end of the fifth section, the first four sections consist of 65, 105, 41 and 69 verses respectively, the title is also given as पददीपिका or प्रत्यक्तत्त्वविवेकव्याख्या, Ms forms a section of Pañcadaśı

Age — Appears to be old

Author — Rāmakrsna

Begins — fol 1[b]

॥ ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

नत्वा श्रीभारतीतीर्थविद्यारण्यमुनीश्वरौ ।
प्रत्यक्तत्त्वविवेकस्य क्रियते पददीपिका ॥ १ ॥

प्रारिप्सितस्य ग्रन्थस्याऽविघ्नेन परिसमाप्तिप्रचयगमनाख्या शिष्टाचारपरिप्राप्त मिष्टदेवतागुरुनमस्कारलक्षणं मङ्गलाचरणं स्वेनानुष्ठितं सूचयति ॥

नमः श्रीशङ्करानन्दगुरुपादाम्बुजन्मने ।
सविलासमहामोहग्राहग्रासैककर्मणे ॥ etc

fol 21[b]

भवतीत्यर्थः ६५ इति (22[a]) श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीभारतीतीर्थविद्यारण्यमुनिवर्यकिङ्करेण श्रीरामकृष्णाख्यविदुषा विरचिता प्रत्यक्तत्त्वविवेकव्याख्या समाप्ता ॥ १ ॥

fol. 38[a]

(१०५) ....महाभूतविवेकस्य तात्पर्यदीपिका समाप्ता ॥ २ ॥

fol. 48[b]

(४१)......पंचकोशविवेकव्याख्या समाप्ता ॥ ३ ॥

fol. 59[b]

(६९)......द्वैतविवेकपदयोजना ॥ ४ ॥

Begins.— fol. 79[b]

निरुक्तावभिमानं ये दधते तार्किकादयः ॥
हर्षमिश्रादिभिस्ते तु खंडनादौ सुशिक्षिता इति ॥ १४९ ॥

उक्तार्थो सांप्रदायिकानां वाक्यं संपादयति ॥

अचिंत्या खलु ये भावा न तांस्तर्केषु योजयेत् ॥
अचिंत्यरचनारूपं मनसापि न गच्छति जगत् खल्विति ॥ १५० ॥

भवत्वेव जगतोऽचिंत्यरचनात्वं मायायां किमायातमित्यत आह अचिंत्यरचनाशक्तिबीजं मायेति निश्चिनु ॥

अचिंत्यरचनासक्तिमद्बीजं का—

References.—(1) Mss. — A- Aufrecht's Catalogus Catalogorum — I 220[a] ; II 46[a].

B-Descriptive Catalogues :—

Ind. Off. Cat. I, iv, Nos. 2322-29 (p. 745-46) and II, i, Nos. 5985-6 (pp. 622-3).

(2) Printed Editions :—

Bombay, Nirṇaya Sāgara Press, 4th ed. 1918.

तत्त्वविवेकदीपन — Tattvaviveka-dīpana

No. 303 — $\frac{566}{1886\text{–}92}$

Size.— 8¹³⁄₁₆ in. by 3⅜ in.

Extent.— 147–7 = 140 leaves; 11 lines to a page; 36 letters to a line.

Description.— Country paper, thin, rough and grey; Devanāgarī characters; handwriting medium, but not uniform; many foll. are discoloured; borders ruled with double black lines; key words smeared with red chalk, yellow pigment used for making corrections; the first 7 foll. are missing; Ms. consists of two chapters.

Age.— Saṁvat 1675.

Author.— Nṛsimhāśramamuni.

Begins.— fol. 8ᵃ

किं ज्ञानस्य संशयनिवृत्तौ तत्समानप्रकारकत्वमात्रं संभ्रमुतसमानविषयत्व-
सहितमथवोभयविशिष्टमवधारणत्वं ॥ आद्य आह अन्येति ॥ etc.

Ends.— fol. 147ᵃ

यदीक्षणेन सन्नुग्रमायाविभ्रीडितं जगत् ॥
श्रीनृसिंहस्य तस्यैषा कृतिः कल्याणदास्तु वः ॥

अरुचिरिह न कार्या साधवः साध्वसाधु ।
प्रकटनपटु चेतोमत्सरं वो यदि स्यात् ॥

न हि कुशलपरीक्षा दक्षचिंता कथंचित् ।
शतमखमणिमाला काचशुद्धयोस्सृजंति ॥

इति श्रीमद्वेदांतसिद्धांतसाराजिज्ञा.......(lost) श्रीमन्नृसिंहाश्रममुनि-
प्रणीते तत्वविवेकदीपने द्वितीयः परिच्छेदः ॥

वेदाश्वरसभूगण्ये हायनविक्रमार्कतः ।
शुदि कृष्णद्वितीयायां वासरे गुरुसंज्ञिते ॥

पूर्णानंदाश्रमेणैतल्लिखितं स्वेष्टसिद्धये ।
वृद्धनगरे मोक्ष . . . (*lost*) णं मठेवेशप्रसादतः ॥

॥ ठ ॥ ॥ लिखितं पूर्णानंदाश्रमेण ॥ ॥ ठ ॥

References.— (1) Mss — A-Aufrecht's Catalogus Catalogorum :—
I 220ᵃ; II 46ᵃ, 202ᵇ; III 47ᵇ.

B-Descriptive Catalogues :—

Ind. Off. *Cat.* I, *iv, Nos. 2380, 2382 (pp. 761–62).*
Mad. Cat. IX, pp. 3421–22, Nos. 4587–88.

(2) Printed Editions :—

Published by Rāmaśāstrī Tailaṅga in *The Pandit*, O. S. 2 (1867-68), Nos. 5-7, pp. 1-79, under the title :— वेदांत(तत्व)विवेक or तत्वविवेक of Nṛsiṁhāśrama.

तत्त्वविवेकविवरण Tattvaviveka-vivaraṇa

No. 304 684 / 1882-83

Size.— 8⅝ in. by 3⅞ in.

Extent.— 13 leaves; 7 lines to a page; 30 letters to a line.

Description.— Country paper, thick, rough and dark grey ; Devanāgarī characters ; handwriting medium, legible and uniform ; borders ruled with triple black lines each, smeared with red, green or bluish pigment ; on first and last foll. are coloured flower and circle designs in the centre.

Age.— Fairly old.

Author.— Jayatīrtha.

Begins — fol. 1ᵃ

तत्त्वविवेकविवरणं पत्र १३ संख्या २००

fol. 1ᵇ

श्रीमदनंतगिरये नमः ॥ श्रीमदानंदतीर्थभगवत्पादाचार्येभ्यो नमः॥
प्रणम्य रमण लक्ष्म्याः पूर्णबोधान् गुरूनपि ॥
व्याख्यां तत्त्वविवेकस्य करिष्यामो यथामति ॥ १ ॥

ननु परमगुरुपादितत्वानां विवेकशास्त्र एव कृतः तत्किमनेन प्रकरणेन ॥ विक्षिप्तसंग्रहार्थमिति चेत् ॥ न ॥ संग्रहस्यापि तत्त्वसंख्याने कृतत्वात् ॥ etc.

Ends.— fol. 13[a]

यद्यपि केवलास्यास्य ज्ञानं पुरुषार्थोपयोगि तथापि परमपुरुषाधीनतया अवगतस्य च मोक्षसाधनमित्येतद्वे विद्ये वेदितव्ये परा चापरा इत्यादि-श्रुतिप्रसिद्धमिति हि शब्देन सूचयति ॥

करतलमिलितात्मकप्रत्यं यस्यालि विश्वं ॥
कमलापतिवृंदममलं वंदितं वंधपादाब्जं ॥ छ ॥

इति श्रीमदानंदतीर्थभगवत्पादाचार्योद्धृततत्त्वविवेकविवरणं जय-तीर्थभिक्षुविरचितं समाप्तं ॥ ॥ छ ॥

॥ श्रीमदनंतगिरये नमः ॥ श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥

References.— (1) Mss.—A-Aufrecht's Catalogus Catalogorum :— I 220[a] ; II 46[a] ; 202[b].

B-Descriptive Catalogues :—

Mad. Cat. X, p. 3576, No. 4786 ; p. 3577, No. 4787.

तत्त्वविवेकविवरण — Tattvaviveka-vivaraṇa

No. 305 — $\frac{685}{1882\text{–}83}$

Size.— 10½ *in. by* 4¾ *in.*

Extent.— 4 leaves ; 11 lines to a page ; 40 letters to line.

Description.— *Country paper, thin, rough* and *musty* ; Devanāgarī characters ; handwriting medium small, legible and uniform ; all foll. are discoloured ; Ms. ends abruptly on fol. 4[a] ; on 4[b], in a different hand we find :— तत्वविजयसंख्या १०० पत्रें ३.

Age.— Fairly old.

Author.— Jayatīrtha.

Begins.— fol. 1[a]

श्रीवेदव्यासाय नमः ॥ श्रीमदानंदतीर्थगुरुभ्यो नमः ॥ ॐ व्या ॥
प्रणम्य रमणं लक्ष्म्याः पूर्णबोधान् गुरूनपि ॥ etc.

Ends.— fol. 4[a]

प्रध्वंसाभावस्य सादित्वे सति नित्यत्वं ॥ अत्यंताभावस्यानी—

तत्त्वविवेक — Tattvaviveka

(दीपिका) — (Dīpikā)

No. 306 — $\frac{292\text{–A}}{1879\text{–}80}$

Size.— 11 in. by 5 in.

Extent.— 20 leaves ; 9 lines to a page ; 34 letters to a line.

Description.— Country paper, thin, smooth, tough and grey ; Devanāgarī characters ; handwriting medium, clear and uniform ; borders ruled with single black line ; yellow pigment occasionally used ; text in the centre, comm. *above and below it*, *colophon, beginning and key words* smeared with red chalk ; Ms. 292 of 1879-80 is a composite Ms. containing individual chapters of पंचदशी by different hands.

Age.— Fairly old.

Author.— Text.— Vidyāraṇya.

Comm.— Rāmakṛṣṇa.

Begins.— fol. 1ª · (in later hand :—

श्रीमत्पंचदश्याः पुस्तकमेतत् ।। श्रीराम ।।)

fol. 1ᵇ

।। श्रीगणेशाय नमः ।। श्रीरामचंद्राय नमः ।। श्रीगोविंदाय गुरवे नमः ।।

Comm.—

नत्वा श्रीभारतीतीर्थविद्यारण्यमुनीश्वरौ ।।
प्रत्यक्तत्वविवेकस्य क्रियते पददीपिका ।। १ ।। etc.

Text.—

नमः श्रीशंकरानंदगुरुपादांबुजन्मने ।।
सविलासमहामोहग्राहग्रासैककर्मणे ।। १ ।। etc.

Ends.— fol. 20ª Text.—

इत्थं तत्वविवेकं विधाय विधिवन्मनः समाधाय ।।
विगलितसंसृतिबंधः प्राप्नोति परं पदं नरो न चिरात् ।। ६४ ।।

इति तत्वविवेकः समाप्तः ।। श्री ।।

Comm.—

इति श्रीमत् . . . . . . श्रीभारतीतीर्थविद्यारण्यमुनिवर्यकिंकरेण श्री-
रामकृष्णाख्यविदुषा विरचिता तत्वविवेकदीपिका समाप्ता ।। श्रीराम ।।

fol. 20ᵇ

तत्वविवेकाख्यं प्रथमं प्रकरणं

References.— (1) Mss.—A–Aufrecht's Catalogus Catalogorum :— *I 220ª, 787ᵇ (for text only); II 46ª.*

B–Descriptive Catalogues :—

Ind Off. Cat. 242, 1794.

———

तत्त्वविवेचनी Tattvavivecanī

No. 307 57: / Viśrāma I

Size.— $10\frac{1}{2}$ in. by $4\frac{1}{2}$ in.

Extent.— 263 leaves ; 10 lines to a page ; 36 letters to a line.

Description.— Country paper, rough, thin and grey ; Devanāgarī characters ; handwriting fairly good and legible ; borders ruled with double black lines (except foll. 2-35) ; white pigment coated on several foll. ; yellow pigment occasionally used ; marginal corrections ; writing at places difficult to read ; Ms. covers two chapters ; the alternative title is अद्वैतरत्नकोशपूरणी (or टीका).

Age.— Fairly old.

Author.—Agnihotra Sūri.

Begins,— fol. 1[a] [In the margin

अविघ्नमस्तु शुभमस्तु ॥ १ ॥ श्रीरस्तु ॥

(In a different hand

श्रीगणेशाय नमः ॥

अथाद्वैतरत्नकोशटीका तत्त्वविवेचनी ॥

यदीक्षा जगदुत्पत्तिस्थितिसंहारकारणं ॥
यदात्मकमिदं वंदे श्रीरामं तं पतंजलिं ॥ ॥
ज्ञानेंद्रापरनामानं दक्षिणामूर्त्तिदैवतं ॥
वासुदेवादिसच्छिष्यं नमामि परमं गुरुं ॥ ॥
श्रीज्ञानेंद्रकृपापात्रं कृत्स्नतंत्रविवेचनं ॥
श्रीमद्वैटन्नृसिंहारण्यसूरिसंकल्पये गुरुं ॥ ॥
नत्वा गुरुमयस्मपून्ह्यादशाद्वेज्यसूनुना ॥
विविच्यतेऽग्निहोत्रेण टीका तत्त्वविवेचनी ॥ ॥

यदालिंग्येति नृहरिमिति .विग्रहविशेषोपहितत्वेष्टदेवतावाचकपदेन जगत्कारणं ब्रह्म लक्षयति गुरुं नृहरित्वेनोपात्त इत्यर्थः etc.

Ends.— fol. 263ᵃ

प्रकरणस्य सम्यक्ताकारकांतरव्यापारनिरपेक्षता अमोघता वा तादृशमायापरिणामात्मकं जगदित्यर्थः ॥ यद्वा सन्तुन्नासदधिस्थिता पराभिमतया या स्वातंत्र्यनिरासाय . . . . . ॥

गंभीरभावटीकेयं व्याख्याता बालभावतः ॥
किंचिद्विजृंभितं चात्र तद् गृह्णातु विमत्सराः ॥ ॥

मत्कृतिर्दोषकीर्णापि ज्ञानेंद्रानतिपूर्विका ॥
महद्विबंधसंबंधा प्राप्स्यति प्रचयं भुवि ॥ ॥

कृत्यानया रघुपतिः परमात्मा कुलदैवतं ॥
संतुष्यतु शुकालापैस्तत्पोषकजनो यथा ॥ ॥

इति श्रीज्ञानेंद्रसरस्वतीचरणारविंदनिषेवक-निषेविणा श्रीरामान्वयप्रसूतद्वादशाहेज्यसूनुना अग्निहोत्रसूरि(-णा-)विरचितायां तत्त्वविवेकटिप्पण्यां अद्वैतरत्नकोषपूरण्यां समाप्तश्च द्वितीयः परिच्छेदः ॥ श्रीसीतारामार्पणमस्तु ॥

References.— (1) Mss.— A-Aufrecht's Catalogus Catalogorum:— I 220ᵇ ; III 47ᵇ.

तत्त्वसंख्यानटीकापञ्चिका — Tattvasaṁkhyāna-ṭīkā-pañcikā

No. 308 — 686 / 1882-83

Size.— 8⅜ in. by 4¼ in.

Extent.— 13 leaves ; 13 lines to a page ; 36 letters to a line.

Description.— Country paper, thin, rough, grey and musty ; Devanāgarī characters ; handwriting medium small, legible and uniform ; all foll. are discoloured, making the writing

hazy ; key words smeared with red chalk ; Ms. is a commentary on Jayatīrtha's तत्त्वसंख्यानटीका or तत्त्वसंख्यानविवरण (for which see Ind. Off. Catal. II, i, p. 657, No. 6(46).

Age.— Fairly old.

Author.— Veṅkaṭādri.

Begins.— fol. 1[b]

श्रीवेदव्यासाय नमः ॥ श्री ॥

नत्वा रमारमणमाचार्यान् जयार्यांश्च गुरूंस्ततः ॥
कुर्मोऽथ तत्त्वसंख्यान-व्याख्यायाः पंचिकां परां ॥ १ ॥

व्यक्तं त्यक्त्वा यदव्यक्तं तद्व्यक्तीक्रियते मया ॥
मूलं तत्र समालोच्य न चोन्मूलं विलिख्यते ॥ २ ॥

ग्रंथादौ प्रारिप्सितसमाप्त्यादिफलकं मंगलाचरणपूर्वकं चिकीर्षितं प्रतिजानीते ॥ ३ ॥ लक्ष्मीपतेरिति ॥ etc.

Ends.— fol. 67[a]

कमलाकमलोद्भूतमुखं यदखिलं जगत् ॥
परतंत्रमिदं यस्य वशे स प्रीयतां हरिः ॥ १ ॥

तत्त्वसंख्यानटीकायाः पंचिका भक्तिमात्रतः ॥
भूयात् कृतापि सुप्रीत्यै श्रीमन्माधवमध्वयोः ॥ २ ॥

कृपयेमां कृतिं शेट्टिवेंकटाद्रिविपश्चितः ॥
विदां कुर्वंतु विद्वांसः किमन्यैः कितवैरिह ॥ ३ ॥

॥ छ ॥ इति श्रीतत्वसंख्यानटीका समाप्ता ॥ छ ॥ अनंतेन लिखिता ॥ छ ॥

माडोगणोपसंज्ञेन नाम्नानंतेन धीमता ॥

तत्त्वसंख्यानटीकेयं गुरोः प्रीतिमभीप्सता
लिखिता प्रीतये भूयात् रमारमणमध्वयोः ॥ छ ॥ छ ॥

References.— (1) Mss.— A- Aufrecht's Catalogus Catalogorum.— Under the authorship of Yadupati :—I, 220[b].

B-Descriptive Catalogues

Mad. Cat. X, pp. 3578-9. Nos. 4789-90 (for Jayatīrtha's work).

तत्त्वसंख्यानविवरण Tattvasaṁkhyānavivaraṇa

No. 309 $\frac{687}{1882\text{-}83}$

Size.— 8 in. by 4 in.

Extent.— 10 leaves ; 9–10 lines to a page ; 27 letters to a line.

Description.— *Country paper ; Devanāgari characters ; handwriting* medium and uniform ; no border rulings ; folios discoloured and ink has faded to such an extent that large parts are *illegible ; red chalk smeared over key expressions ; folio* numbers on both margins ; ink has spread on several folios discolouring them (cf. 9^b, 10^a) ; marginal corrections and additions.

Age.—Śaka 1664.

Author.— Jayatīrtha.

Begins — fol. 1^b

श्रीवेदव्यासाय नमः । श्रीमध्वगुरुभ्यो नमः ।। श्रीपद्मनाभतीर्थादिवेदव्यासतीर्थपर्यंतं परम . . . . . निर्विघ्नमस्तु ।।

लक्ष्मीपतेः . . . . गुरोरपि ।
करिष्ये तत्त्वसंख्यानव्याख्यानं नातिविस्तरम् ।। १ ।। etc.

Ends.— fol. 10^b

पद्मा पद्मासनानंतप्रभृतीदं यदिच्छया ।
सत्तादि लभते देवः प्रीयतां श्रीपतिः समे ।। छ ।। छ ।।

इति श्रीमदानंदतीर्थभगवत्पादाचार्यविरचितं तत्त्वसंख्यानविवरण जयतीर्थभिक्षुविरचितं समाप्तम् ।।

शके १६६४ दुंदुभि नाम संवत्सरे वैशाखशुदि प्रतिपदायां लिखितं समाप्तं श्रीकृष्णार्पणमस्तु ।।

B—Descriptive Catalogues :—
Ind. Off. Cat. 6046.
Mad. Cat. X, Nos. 4789–90.

तत्वसंख्यानविवरण Tattvasaṁkhyānavivaraṇa

No. 310 $\frac{322}{1899\text{-}1915}$

Size.— 10⅝ in. by 4⅜ in.

Extent.— 10 leaves ; 15 lines to a page ; 38 letters to a line.

Description.— Country paper, thin, rough, grey and musty ; Devanāgarī characters ; handwriting medium small, legible and uniform ; borders ruled with double black lines ; red chalk used to mark text citations ; the Ms. is a commentary on some verses which are incorporated with it ; yellow pigment occasionally used for corrections.

Age.— Fairly old.

Author.— Text:— Jayatīrtha.
Vivarana :— (?)

Begins.— fol. 1[b]

॥ श्रीवेदव्यासाय नमः ॥

ॐ लक्ष्मीपतेः पदद्वंद्वं नत्वा गुरुकृपाबलात् ॥
व्याकरिष्ये यथाबोधं तत्वसंख्यानपंचिकां ॥ १ ॥

तत्वसंख्यानं व्याचिख्यासुः सुजयतीर्थपूज्यचरणः प्रारिप्सितसमाप्त्यादिप्रयोजनं अविगीतशिष्टाचारप्राप्तविशिष्टेष्टदेवतानतिलक्षणं मंगलमनुष्ठाय शिष्यशिक्षणाय ग्रंथे निबध्नन् शिष्यावधानाय चिकीर्षितं प्रतिजानीते ॥ लक्ष्मीपतेरिति ॥ etc.

Ends.— fol. 10[a]

द्वैपायनप्रसादेन गुरूणां च कृपाबलात् ॥
तत्वसंगणनव्याख्या व्याख्या गोचरतामियात् ॥ ॥

इति श्रीतत्वसंख्यासुविशेषेत्यादि तत्वसंख्यानाविवरणं समाप्तम् ॥
॥.छ.॥

References.— (1) Mss.—A-Aufrecht's Catalogus Catalogorum :—
I 220[b] (comm. attributed to Yadupati) ; II 46[a].

B-Descriptive Catalogues :—

Mad. Cat. X, pp. 3578-9, Nos. 4789-90.

(2) Printed Editions :—

Translated into English by S. Subbarao, Tirupathi, 1923.

— Edited with the gloss of Satyadharmatīrtha, see Oriental Book Agency's Catal., p. 91[a].

तत्त्वसार Tattvasāra

No. 311 760-C / 1891-95

Size.— 10¾ in. by 4¾ in.

Extent.— 7 leaves ; 9 lines to a page ; 34 letters to a line.

Description.— Country paper ; Devanāgarī characters ; handwriting good ; *see Ms. No. 760-A of 1891-95 for full particulars* ; this work and another called अमनस्क (लयखड) form with ब्रह्मज्ञानोपदेश *the* Ms. No. 760 *of* 1891-95.

This work represents a conversation between Kārttikeya and Īśvara.

Age.— Appears to be old.

Begins.— fol. 17[a]

नमः शिवाय ॥

मेरुपृष्ठे सुखासीनं देवं देवजगद्गुरुं ॥
प्रणम्य सिरसा भूमौ स्कंदो वचनमब्रवीत् ॥ १ ॥

कार्तिकेय उवाच ॥

भ्रामितोऽहं महादेव शास्त्रसंघैरनेकदा ॥
मंत्रविधानंवे मम्रो भ्रामितो व्याकुलीकृतः ॥ २ ॥

तत्वसारं न जानामि वंचितोहं त्वया प्रभो ॥
कथयस्व महादेव जदि चास्ति कृपा मयि ॥ ३ ॥ etc.

Ends.— fol. 23b

मुक्तौ नैवात्रसंदेहो मनःशुद्धिं करोति च ॥
श्रुत्वा वाक्यं महेशस्य प्रणम्य सर्वदा गुरुं ॥ १०४ ॥
निरालंबे पदे प्राप्ते चित्तेनैव लयं गते ॥
निवर्त्तते क्रियासर्वा दृष्ट्वा देवं निरामयं ॥ १०५ ॥
अद्य भ्रांति प्रनष्टा मे नैव भ्रिछाम्यहं पुनः ॥ ० ॥
इति हरकार्त्तिकेयसंवादे तत्वसारं समाप्तः ॥ ० ॥
रामाय नमः ॥ ॥ गंगादासेन लिखितमस्ति ॥

References.— (1) Mss.—A-Aufrecht's Catalogus Catalogorum :— I 220b, 221a ; II 46b ; these are probably different from our Ms.

B-Descriptive Catalogues :—

("*Tattvasāra*, a *paurāṇik* work,......*Sūtā-Śaunaka-Saṁvāda*")—Ind. Off. Cat. I, iv, p. 800-801, No. 2477—a poem on *Mukti* in 12 chapters, is different from this.

— cf. Mitra, *Notices* VI, p. 206.

तत्वानुसंधान — Tattvānusandhāna

No. 312 — 761/1891-95

Size.— 12⅞ in. by 4 in.

Extent.— 35 leaves ; 10 lines to a page ; 50 letters to a line.

Description.— Modern paper, blue, watermarked, thin and soft ; Devanāgarī characters ; handwriting clear, legible, but not uniform in size ; yellow pigment used for corrections and

red chalk for marking beginning, colophon and important words as well as punctuation marks.

Age.— Śaka 1787.

Author.— Mahādeva Sarasvatī.

Begins.— fol. 1b

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

महाहं यत्प्रसादेन मयि विश्वं प्रकल्पितं ॥ etc.

Ends.— fol. 35a

इति श्री .... स्वयप्रकाशानंद ....शिष्य .... महादेवानंदसर-
स्वतीविरचितस्तत्वानुसंधानाख्योयं ग्रंथः संपूर्णः ॥ ॥ शके १७८७
मार्गासितदलगतत्रयोदश्यां समाप्तमिदं पुस्तकं हरिहराश्राद्धयपर्तीद्राणां ॥

तत्वानुसंधान Tattvānusandhāna

No. 313 $\frac{568}{1886-92}$

Size.— 10 in. by 4¾ in.

Extent.— 53 leaves ; 8 lines to a page ; 30 letters to a line.

Description.— Country paper, thick, tough and grey ; Devanāgarī characters ; handwriting medium large, clear and uniform; red chalk marks important words , yellow pigment used for corrections ; foll. are musty, and edges torn ; occasional marginal additions and corrections ; note the author's name as *Mahādevānanda-* = *Devānanda-* + *Sarasvatī*.

Age.— Old.

Author.— Mahādeva Sarasvatī.

Begins.— fol. 1ᵇ

॥ श्रीकृष्णाय नमः ॥

यस्माहं यत्प्रसादेन मयि विश्वं प्रकल्पितं ॥ etc.

Begins.— fol. 53ᵃ

इति श्री . . . . (53ᵇ) स्वयंप्रकाशानंदसरस्वती . . . . शिष्य . . . . महादेवानंदसरस्वतीमुनिविरचितं तत्वानुसंधानं समाप्तं ॥ ॥ श्रीकृष्णाय नमो नमः ॥

(In a different hand :—
तत्वानुसंधान देवानंदसरस्वती कर्त्ता)

तत्वानुसंधान — Tattvānusandhāna

No. 314 — 137/1883-84

Size.— 12¼ in. by 4¾ in.

Extent.— 25 leaves ; 12 lines to a page ; 48 letters to a line.

Description.— Country paper, thick, rough and dark grey ; Devanāgarī characters, handwriting bold and clear, but not uniform ; red chalk used for marking important words, beginning and colophon ; yellow pigment for corrections ; foll. 15-18 form one unit with uniform writing, with the rest forming another, both in paper and writing ; first and last foll. repaired and reinforced.

Age.— Saṁvat 1760.

Author.— Mahādeva Sarasvatī.

Begins.— fol. 1b

श्रीगणेशाय नमः ॥

मज्ञाहं यत्प्रसादेन मयि विश्वं प्रकल्पितं ॥ etc.

Ends.— fol. 25a

इति श्री........प्रकाशानंदसरस्वती......शिष्य......महादेव-सरस्वतीविरचितं तत्वानुसंधान समाप्तः ॥ संवत् १७६० वैशाखे कृष्ण-पक्षे द्वितीयार्भौमदिने पुस्तकमिदंमलेखि इंद्रप्रस्थे वनमालीमिश्रेण ॥ शुभं भवतु ॥

तत्वानुसंधान Tattvānusandhāna

No. 315 $\frac{265}{1892\text{-}95}$

Size.— 9¼ in by 5$\frac{7}{16}$ in.

Extent.— 33 leaves ; 13 lines to a page ; 35 letters to a line.

Description.— Country paper, thin, smooth and dark grey ; hand-writing medium, uniform and beautiful ; yellow pigment for corrections ; foll. discoloured in places ; beginning in red ink.

Age.— Saṁvat 1833.

Author.— Mahādeva Sarasvatī.

Begins.— fol. 1b

॥ श्रीसच्चिदानंदो जयति ॥

मज्ञाहं यत्प्रसादेन मयि विश्वं प्रकल्पितं ॥ etc.

Ends.— fol. 33[a]

इति श्री...स्वयंप्रकाशानंद......शिष्य......महादेवसरस्वतीमुनीविरचितं तत्वानुसंधानं संपूर्णं समाप्तं ॥ १ ॥ संवत् १८३२ लिपाईतं अलपपुरीजी पठनार्थं ॥

॥ शुभमस्तु ॥ लिपतं जीवणराम जोशी ॥ ॥

तत्त्वानुसंधान Tattvānusandhāna

No. 316 $\frac{567}{1886\text{–}92}$

Size.— 12 in. by 5½ in.

Extent.— *29 leaves*; *11 lines to a page*; *42 letters to a line.*

Description.— Country paper, thick, rough and dark grey; Devanāgarī characters; handwriting bold, clear and uniform; red chalk marks important words and beginning.

Age.— Appears to be old.

Author.— Mahādeva Sarasvatī.

Begins.— fol. 1[b]

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

यज्ञाहं यत्प्रसादेन मयि विश्वं प्रकल्पितं ॥ etc.

Ends.— fol. 29[b]

इति श्री......स्वयंप्रकाशानंदसरस्वती.........शिष्य महादेवसरस्वतीमुनिविरचितं तत्वानुसंधानं समाप्तम् ॥ ॥ शुभोदयात् ॥

तत्त्वानुसंधान Tattvānusandhāna

No. 317 $\frac{413}{1875-76}$

Size.— $11\frac{3}{8}$ in. by $5\frac{7}{16}$ in.

Extent.— 25 leaves ; 12 lines to a page ; 50 letters to a line.

Description.— Country paper, thin, smooth and greyish ; Devanāgarī characters ; handwriting bold, clear and uniform yellow pigment occasionally used for corrections ; beginning in red ink ; punctuation marks in red ink upto fol. 3ª only.

Age.— Saṁvat 1857.

Author.— Mahādeva Sarasvatī.

Begins.— fol. 1ᵇ

॥ श्रीकृष्णाय नमः ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

ब्रह्माहं यत्प्रसादेन मयि विश्वं प्रकल्पितं ॥ etc.

Ends.— fol. 25ª

इति श्री......प्रकाशानंदसरस्वती.........शिष्य.........महादेवसरस्वतीमुनिविरचितं तत्वानुसंधान संपूर्णः ॥ १ ॥

लिखितं वैष्णवरूपदास पठनार्थि वैष्णवरामजीदासस्य जैपुरमध्ये चैत्रमासे कृष्णपक्षे तीथौ ५ गुरवासरे संवत् १८५७ श्रीरामकृष्णाय नमो नमः ॥ श्रीराधासर्वेश्वरो जयति ॥ श्रीनिंबार्काय नमः ॥ श्रीराधामाधवाय ॥

तत्त्वानुसंधान Tattvānusandhāna

No. 318 $\frac{693}{1887\text{-}91}$

Size.— 12 1/16 in. by 3 15/16 in.

Extent.— 32 leaves ; 9 lines to a page ; 48 letters to a line.

Description.— Modern paper, waterlined, thick, rough and musty ; Devanāgarī characters ; handwriting bold, clear and uniform; the paper bears the water-mark "*Whatmann, 1825*"; white pigment used for corrections ; occasional marginal corrections or additions ; red chalk marks important words, citations and colophon ; fol. 32 clipped just below the colophon (about ¾ of the whole sheet).

Age.— Śaka 1752.

Author.— Mahādeva Sarasvatī.

Begins.— fol. 1ᵃ

श्रीगणेशाय नमः ॥

महाहं यत्प्रसादेन मयि विश्वं प्रकल्पितं ॥ etc.

Ends.— fol. 32ᵃ

इति श्री......स्वयंप्रकाश......शिष्य......महादेवसरस्वतीमुनि-विरचितं तत्वानुसंधानं समाप्तम् ॥ ॥

शके १७५२ विरोधी नाम संवत्सरे माहे पौषवद्यचतुर्थी इदं पुस्तकं समाप्तम् ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥ ॥

तत्त्वानुसंधान Tattvānusandhāna

No. 319 281–A / 1879–80

Size.— 8⅝ in. by 5 in.

Extent.— 39 leaves ; 12 lines to a page ; 34 letters to a line.

Description — Country paper, thick, smooth and grey , Devanāgarī characters , handwriting medium large, legible and uniform , borders ruled with single and double black lines ; red chalk used for marking important passages , on the last fol. is another short work, attributed to Śankarācārya- See Ms. No. 281–B of 1879–80.

Age.— Samvat 1762.

Author.— Mahādeva Sarasvatī.

Begins.— fol. 1ᵇ

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीरामाय नमः ॥

ब्रह्माहं यत्प्रसादेन मयि विश्वं प्रकल्पितं ॥
श्रीमत्स्वयंप्रकाशाख्यं प्रणौमि जगतां गुरुं ॥ १ ॥

देहो नाहं श्रोत्रवागादिकानि नाहं बुद्धिर्नाहमध्यासमूलं ॥
नाहं सत्यानंदरूपश्चिदात्मा माया साक्षी कृष्ण एवाहमस्मि ॥ २ ॥

अथ मोक्षस्य वाक्यार्थज्ञानाधीनत्वात्तस्य च पदार्थज्ञानाधीनत्वात्तदर्थं तत्पदार्थं निरूपयामः ॥ etc.

Ends.— fol. 39ᵃ

यदुकुलवररत्नं कृष्णमन्यांश्च देवान् ।
मनुजपशुमृगादीन् ब्रह्मणादीन् जाने ॥
परमसुखसमुद्रे मज्जनात्तन्मयोहं ।
गलितनिखिलभेदः सत्यबोधैकरूपं ॥ ७ ॥

इति श्रीपरमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीमत्स्वयंप्रकाशानंदसरस्वती-पूज्य-पादशिष्य भगवान् महादेवसरस्वतीमुनिविरचितं तत्त्वानुसंधानं समाप्तं॥

शुभमस्तु ॥ संवत् ॥ १७६२ ॥ वरषे मार्गशारवदि ।२ तिथौ लिखितं किशोरदासआत्मारामौ भूपतराय वागवल्लादास समाप्त स्वपठनार्थं परोपकारार्थं ॥

References —(1) Mss —A-Aufrecht's Catalogus Catalogorum:—
I 221[a], II 46[b], 202[a]; III 47[b].

B- Descriptive Catalogues:—

Ind. Off. Cat I, iv, pp. 763-4, Nos. 2388-89.

(2) Printed Editions:—

Brahmasūtradīpikā by Śankarānanda, and *Tattvānusandhana* by Mahādevānanda Sarasvatī, edited by Rama Sastri Tailang, Ben Sk. Ser. work 24, Nos 91, 1 2, 1906.

— *Tattvānusandhāna* with comm Advaitacintākaustubha, Bibl. Ind. 151, Asiatic Society of Bengal, Calcutta, 1901-22, [Nos 985, 1083, 1155, 1427.]

तत्त्वानुसंधान Tattvānusandhāna

No. 320 $\frac{610}{1884\text{-}87}$

Size — 12 in by 5⅝ in.

Extent — 32 leaves, 11 lines to a page, 33 letters to a line

Description — Country paper, thick, rough and grey, Devanāgarī characters, handwriting bold, clear and uniform, red chalk used for marking important words and yellow pigment for corrections, occasional marginal notes and corrections

Age.— Samvat 1858

Author — Mahādeva Sarasvatī

Begins.— fol. 1b

ब्रह्मणे नमः ॥ श्रीराधाकृष्णाभ्यां नमः ॥

ब्रह्माहं यत्प्रसादेन मयि विश्वं प्रकल्पितं ॥ etc.

Ends.—fol. 32b

इति श्री......स्वयंप्रकाशानंदसरस्वती......शिष्यो......महादेव-सरस्वतीविरचितं तत्वानुसंधानं संपूर्णम् ॥

मिति माघवदि ३० मंगलवार तादिन लिखितं मोतिरामब्राह्मण संवत् १८५८

अपरिमिता ध्रुवास्तनुभृतो यदि सर्वगतास्तर्हि न शास्यतेति नियमो ध्रुवनेतथा अजनिचयन्मयंनदछि । मुत्य यंत्यभवेत्समममनुजानतां यद्मतमतदुष्टतया ॥ १ ॥

तत्वानुसंधान Tattvānusandhāna

No. 321 $\frac{118}{1902\text{–}1907}$

Size.— 11⅜ in. by 4⅞ in.

Extent.— 29 leaves, 11 lines to a page, 43 letters to a line.

Description — Country paper, thick, smooth, tough and dark grey, Devanāgarī characters, handwriting bold, clear, beautiful and uniform, borders ruled with double red lines, no corrections or additions—a perfectly written copy, with the slips or errors unattended.

Age.— Fairly old

Author — Mahādeva Sarasvatī.

Begins — fol. 1b

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

॥ ब्रह्माहं यत्प्रसादेन मयि विश्वं प्रकल्पितं ॥ etc.

Ends.— fol. 29ᵇ

इति श्री......प्रकाशानंदसरस्वती.........शिष्य.........महादेव-
सरस्वतीविरचितं तत्वानुसंधान समाप्तोयं ॥ ॥ श्रीकृष्णाय नमः ॥
॥ रामः ॥ ॥ रामः ॥ श्रीरामाय नमः.........राम राम रामः ॥
॥ श्रीराम नमः ॥

तत्वानुसंधान — Tattvānusandhāna

No. 322 — $\frac{323}{1899\text{–}1915}$

Size.— 9½ in. by 4½ in.

Extent.— 52 leaves; 9 lines to a page; 27 letters to a line.

Description. — Country paper, thin, tough, grey and worm-eaten; Devanāgarī characters; handwriting large, bold and uniform; borders ruled with double brown lines; red chalk marks important words as well as page numbers; white pigment used for corrections, and occasionally yellow pigment *also*.

Age.— Saṁvat 18 0.

Author.— Mahādeva Sarasvatī.

Begins.— fol. 1ᵇ

श्रीगणेशाय नमः ॥

यद्वाहं यत्प्रसादेन मयि विश्वं प्रकल्पितं ॥ etc.

Ends.— fol. 51ᵇ

इति श्री......स्वयंप्रकाशानंदसरस्वती......शिष्य......महादेव-
सरस्वतीमुनिविरचितं तत्वानुसंधानं समाप्तम् ॥ ॥ छ ॥ संवत् १८२०
वर्षे श्रावणमासे शुक्लपक्षे षष्ठि रवौ दिनं काश्यं गोमठे मणिकर्णिका
समीपे श्रीपात्विश्वरूपाश्रमशिष्यरघुनाथाश्रमेण लिखितमिदं पुस्तकं ॥

तत्त्वानुसंधान Tattvānusandhāna
(सव्याख्यान) (With Commentary)

No. 323 $\frac{611}{1884-87}$

Size.— 12⅛ in. by 5 in.

Extent.— 146 leaves ; 12 lines to a page ; 60 letters to a line.

Description.— Country paper, thick, smooth and greyish ; Devanāgarī characters ; handwriting medium small, beautiful and uniform ; text in the centre with comm. above and below it ; red chalk used for marking important words ; foll. appear musty in parts ; occasional marginal additions or notes ; Ms. divided into 4 chapters ending as follows :— chap. I, fol. 41^b ; II, 87^b (Comm. 88^b) ; III, 119^a ; IV 146^a ; the text colophon is identical with that of the comm. and is evidently written wrongly ; the name of the comm. is *Advaitacintākaustubha.*

Age.— Fairly old.

Author.— Text.— Mahādeva Sarasvatī.

Begins.— fol. 1^b Text.—

महाहं यत्प्रसादेन मयि विश्वं प्रकाशितं ॥ etc.

Comm.—

ॐ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीरामसीताभ्यां नमः ॥

यः परात्मा जगत्सृष्ट्वा प्रविवेश पुनः स्वयं ॥
तं कृष्णं प्रत्यगात्मानं वंदे गोपीमनोहरं ॥ १ ॥

यस्य प्रसादादहमद्वयात्मा विश्वं समस्तं मयि कल्पितं च ॥
तं सर्वलोकैकगुरु सदा श्रीस्वयंप्रकाशं गुरुमानतोस्मि ॥ २ ॥

गुरूणां चरणांभोजं प्रणिपत्य निरंतरं ॥
तत्कृपालेशतो द्वैतचिताकौस्तुभमारभे ॥ ३ ॥

प्रारिप्सितस्य ग्रंथस्य निर्विघ्नसमाप्तिकामनया गुरुप्रसादलभ्यतत्वानुसंधानलक्षणं मंगलमाचरन्प्रेक्षावत्प्रवृत्त्यंगमभिधेयादि सूचयन् etc.

Ends.— fol. 146ᵃ Text.—

गलितनिखिलभेदः सत्यबोधैकरूपः ॥

इति श्री........स्वयंप्रकाशानंदसरस्वतीपूज्यपादशिष्यमहादेवसरस्वतीमुनिविरचितं तत्वानुसंधानं व्याख्यानेऽद्वैतकौस्तुभे चतुर्थः परिच्छेदः समाप्तोयं ॥ ॥ ४ ॥ ॥ श्रीरामचंद्राय नमः ॥ ॥

Comm.

दुरंतसंसारमहांबुराशेः समुद्धृतो येन दयालुनाहं ॥
महत्तमं तं पुरुषोत्तमं श्रीस्वयंप्रकाशं गुरुमानतोस्मि ॥ ४ ॥

नामानि रूपाणि निरस्य वेदो यद्बोधयेन्नित्यनिरस्तमोहं ॥
साक्षिस्वरूपपरिपूर्णरूपमहं तदेवास्मि विमुक्तगर्वं ॥ ५ ॥

इति श्रीमत्परमहंस......स्वयंप्रकाशानंदसरस्वती......शिष्यभगवन्महादेवानंदसरस्वतीमुनिवर्यचूडामणिविरचिते तत्वानुसंधानव्याख्याने ऽद्वैतचिंताकौस्तुभे चतुर्थः परिच्छेदः समाप्तोयं ॥ ॥ ४ ॥ ॥ श्रीकृष्णाय नमः ॥

References.—(1) Mss.— A- Aufrecht's Catalogus Catalogorum.— I 221ᵃ ; II 46ᵇ, 202ᵇ ; III 47ᵇ.

(2) Printed Editions :—

For the Comm. अद्वैतचिन्ताकौस्तुभ, see under Ms. No. 319 above.

तत्त्वार्थदीपिका Tattvārthadīpikā

No. 324 743 / 1884-87

Size.— 10½ in. by 5½ in.

Extent.— 19 leaves ; 17 lines to a page , 42 letters to a line.

Description.— Rough country paper; Devanāgarī characters; handwriting medium to small, legible; 1st folio missing; no border ruling; red chalk smeared over key passages; yellow pigment for deletion; marginal addition in a different hand, evidenced also at end of text, after colophon.

Age.— Saṁvat 1848.

Subject.— (Śaiva Vedānta).

Begins.— fol. 2ª

...... हितं यस्तु स भवेद्ब्रह्मयात्मकः ॥ १८ ॥
विना देहेन कस्यापि पुरुषार्थो न विद्यते ।
तस्माद्देहधनं रक्षेत्पुण्यकर्माणि साधयेत् ॥ १९ ॥ etc

Ends.— fol. 20ª

प्रकाशात्मकया शक्त्या स्वप्रकाशप्रभाकरः ।
प्रकाशयति यो विश्वं प्रकाशेयं प्रकाश्यताम् ॥

इति तत्वार्थदीपिका संपूर्णः ॥ श्रीरस्तु ॥ संवत् १८४८ ना चैत्र सुदी १३ त (ति) थौ भृगुवासरे समाप्तः ॥ लि. दवे वीजे शंकरजीसुत लील-शंकरेण समाप्तः ॥ वांचे तेने प्रणाम छे ॥ श्री ॥ श्री ॥

References.— (1) Mss.—A-Aufrecht's Catalogus Catalogorum :— II 46ᵇ (*only our Ms.*) A *Tattvārthadīpa III 47*ᵇ.

तत्त्वालोक Tattvāloka

No. 325 — 762 / 1891-95

Size.— 10⅜ in. by 4½ in.

Extent.— 26-1 leaves, 16 lines to a page; 57 letters to a line.

Description.— Country paper, thin, smooth and dark grey, Devanāgarī characters; handwriting medium, uniform and beautiful; पृष्ठमात्राs used; a diamond-shaped blank space

left on the centre of each folio ; many foll. discoloured ; borders ruled with two spaced double lines ; the first fol. is missing ; several foll. repaired, but broken.

Age.— Saṁvat 1514.

Author.— Janārdana.

Begins.— fol. 2ᵃ

...रिमलुभयासंभनवदसंभवान् ॥ यच्च ध्यगभक्षाद्याचरणमणामो गाकर्णयाथ-गृवुधंमाधमंनियं यन — etc.,

Ends.— fol. 26ᵃ

॥ ६ प शारीरकं महाभाष्यप्रकटार्थनिर्वचनं ॥
ज । नार्द्दनो निरीक्ष्येनं तत्त्वालोकं विनिर्ममे ॥ १०॥

न विद्यते यत्र विशालजालमायाकुलम्लानिकलाकलापः ॥
शुद्धस्वभावं परमार्थरूपं वेदांतवेद्यं तदहं भवामि ॥ २ ॥ छ ॥

श्रीमदनुभूतिस्वरूपाचार्यशिष्येण विद्वंदपदारविंदप्रणतवंधरेण श्रीमत्ता जनार्द्दनेन विनिर्मिते तत्त्वालोके द्वितीयाध्यायः ॥ छ ॥ ॥ श्रीः ॥ ॥ छ ॥ संप १५१४ वर्षे माघमासे शुक्लपक्षे १३ श्रीखरतरगच्छे श्रीसागरचंद्र-सूरिशिष्यवाणमहिमराजगणि तच्छिष्यवा.दयासागरगणिना समलेखि ग्रंथोयं ॥

References.— (1) Mss.—A-Aufrecht's Catalogus Catalogorum :— I 221ᵃ ; III 47ᵇ.

तत्त्वोद्योत (मूल) Tattvodyota

No. 326 — 688 / 1882-83

Size.— 9 in. by 4½ in.

Extent.— 5 leaves ; 12 lines to a page ; 40 letters to a line.

Description.— Country paper, thin, rough and dark grey; Devanāgarī characters; handwriting medium small, clear and uniform; borders ruled with triple red lines; many foll. are discoloured; writing on first 2 foll. comparatively bigger with 9 lines to a page and 35 letters to a line.

Age.— Fairly old.

Author.— Ānandatīrtha.

Begins.— fol. 1[a]

श्रीवेदव्यासाय नमः ॥

॥ सर्वज्ञाखिलसच्छक्तिः स्वतंत्रोशेषदर्शनः ॥
नित्या तादृशाचिद्भेरयं तेनांशो रमापतिः ॥ १ ॥

विमतो भिन्नो मुक्तत्वाद्यदित्थं तत्तथा यथा संप्रतिपन्नः ॥ etc.

Ends.— fol. 5[b]

जयत्यानंदतीर्थेष्टदेवता नरकेसरी ।
विघाटिता ज्ञानतमः कपाटारपुरुहुंकृतः ॥

जयत्यमितसौख्यः स्वजनतेष्टचिंतामणि — ।
रजेशमुखवंदितो गुणगणार्णवः श्रीपतिः ॥

सर्वज्ञ सन्मुनींद्रोच्चसन्मनः कमलालयः ।
अजितो जयति श्रीशो रमाबाहुलताश्रयः ॥

॥ इति श्रीमदानंदतीर्थभगवत्पादाचार्यविरचितं तत्त्वोद्योतमूलं सपूर्णं श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥ ॥ स्वार्थं परार्थं च ॥ ॥ कल्याणमस्तु ॥
॥ शुभं भवतु ॥

References.— (1) Mss.—A-Aufrecht's Catalogus Catalogorum:—
I 221[a], II 46[b]; III 47[b].

B-Descriptive Catalogues :—

Ind. Off. Cat. II, 1, No. 6044 (6), p. 656[b].-2742.
Mad. Cat. X, pp. 3579-81, No 4791.

(2) Printed Editions :—

Edited with Jayatīrtha's commentary, Bombay 1897.

तत्त्वोद्योत Tattvodyota

No. 327

689 / 1882-83

Size.— 8¼ in. by 3⅝ in.

Extent.— 16 leaves ; 12 lines to a page ; 24 letters to a line.

Description.— Country paper ; Devanāgarī characters; handwriting medium, legible ; borders ruled with two spaced double red lines ; yellow pigment for deletion ; red chalk for smearing over key words ; copious marginal corrections and additions ; *double folios* ; *fol.* 1[a] contains rectangular designs in red, yellow and black.

Age.— Fairly old.

Author.— Ānandatīrtha.

Begins.— fol. 1[b]

श्रीवेदव्यासाय नमः ॥

अशेषगुणमीशेशं नारायणमनामयं ।
संप्रणम्य प्रवक्ष्यामि प्रमाणानां स्वलक्षणम् ॥ १ ॥ etc

Ends.— fol. 16[b]

सर्वज्ञसन्मुनींद्रौ च सन्मनः पंकजालयः ।
अचितो जयति श्रीशोरभावादुद्धताश्रयः ॥ छ ॥

इति श्रीमदानंदतीर्थभगवत्पादाचार्यविरचितस्तत्त्वोद्योतः समाप्तः ॥ छ ॥ छ ॥

कृष्णभट्टस्य पुत्रेण वासुदेवेन धीमता
तत्त्वोद्योतो हि लिखितः प्रीतये जगदीशितुः ॥ छ ॥

तत्त्वोद्योत (सटीक)

Tattvodyota (With Commentary)

No. 328 — $\frac{703}{1887\text{-}91}$

Size.— 10½ in. by 4$\frac{9}{16}$ in.

Extent.— 36 leaves; 10 lines to a page; 44 letters to a line.

Description.— Country paper, thick, tough and grey; Devanāgarī characters; handwring medium, good and uniform; borders ruled with double black lines; foll. completely destroyed at the bottom left margin, eating away the writing; Ms. is incomplete; the original text is imbedded in the commentary; this, as well as citations from other standard works, marked with red chalk.

Age.— Fairly old.

Author.— Text :— Ānandatīrtha.

Begins.— fol. 1ᵇ Comm.:—

॥ श्री कृष्णाय नमः ॥

॥ ॐ विश्वोत्पत्तिस्थितिध्वंसकारणं रमणं श्रियः ॥
अभिवंद्य यथाबोधं तत्वोद्योतं विवृण्महे ॥ १ ॥

इहाविद्यातिमिरनिरंतरे संसारकांतारे परिखिन्नानामल्पास्थिरसुखखद्योतमानास्वपि मनःप्रसादमनासादयतामधिकारिणामनंतानंदानिदानस्य परमपुरुषतत्वोद्योतस्य सिद्धये समीहमानो प्रकरणादौ निबध्नाति ॥ ॥ etc

Text :—

सर्वत्राखिलसच्छक्तिः स्वतंत्रोशेषदर्शनः ॥
नित्या तादृशचिच्चेत्ययंतेष्टोनो रमापतिः ॥ १ ॥ etc.

Ends.— fol. 36ᵇ

न चैवं ॥ यत्सदीयैरेव स्पष्टवचनैर्निखिलगुणगणाद्यमेव ब्रह्म भगवद्राद्धांत...

तत्त्वोद्योतविवरण Tattvodyotavivaraṇa

No. 329 $\frac{670}{1884-87}$

Size.— 12 in. by 4½ in.

Extent.— 76 leaves ; 7 lines to a page ; 46 letters to a line.

Description.— Country paper, thin, rough and greyish ; Devanāgarī characters ; handwriting beautiful and uniform and of medium size ; borders ruled with double red lines ; quotations in red ink ; red chalk marks important words ; punctuation marks in red ink ; yellow pigment used (rarely) for corrections ; occasional marginal corrections or additions.

Age.— Śaka 1721.

Author.— Jayatīrtha.

Begins.— fol. 1ª

॥ श्रीवेदव्यासाय नमः ॥ अविघ्नमस्तु ॥

विश्वोत्पत्तिस्थितिध्वंसकारणं रमणं श्रियः ॥
अभिवंद्य यथाबोधं तत्त्वोद्योतं विवृण्महे ॥ १ ॥

इहाविद्यातिमिरनिरंतरे संसारकांतारे परिखिन्नानामल्पस्थिरसुखखद्योतिका-सुद्योतमानास्वपि मनःप्रसादमनासादयतां अधिकारिणामनंतानंदनिदानस्य...
...etc

Ends.— fol. 76ᵇ

गणार्णवः श्रीपतिः ॥ जनता जनसमूहः ॥ इष्टसिद्धौ चिंतामणिरिवेष्ट-चिंतामणिः ॥

सर्वज्ञसन्मुनींद्रोच्चसन्मनः पंकजालयः ॥
अजितो जयति श्रीशो रमाबाहुलताश्रयः ॥

रमाबाहुलतयोराश्रयः रमाबाहुलताश्रयः ॥ श्री ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥

इति श्रीमदानंदतीर्थ हृदयांभोजमंदिरः ॥
कमलाश्लेषरसिकः प्रीयतां नः परः पुमान् ॥ श्री ॥ छ ॥

इति श्रीमदानंदतीर्थभगवत्पादाचार्यविरचितत्वोद्योतस्य विवरणं जयतीर्थभिक्षुरचितं समाप्तं ॥ छ ॥ छ ॥ शके १७२१ सिद्धार्थि नामसंवत्सरस्य पौषकृष्णचतुर्दश्यां भृगुवासरे नरगुंदोपनामक-कृष्णार्यसुतेन स्वामिना लिखितं श्रीपांडुरंगक्षेत्रे समाप्तिमगमत् ॥ छ ॥ ग्रंथसंख्या १५७५ ॥ छ ॥ छ ॥ छ ॥

References.— (1) Mss.—A-Aufrecht's Catalogus :Catalogorum :—
I 221b ; II 46b.

B-Descriptive Catalogues :—

Ind. Off. Cat. I, iv, No. 2472 (pp. 798-99)
Mad. Cat. X, No. 4792 (pp. 3581-83).

(2) Printed Editions :—

Printed in Bombay in 1897.

तत्त्वोद्योतटीका-भावप्रदीप — Tattvodyotaṭīkā-bhāvapradīpa

(= भावप्रदीप) (= Bhāvapradīpa)

No. 330 — 671 / 1884-87

Size.— 12¼ in. by 4¼ in

Extent.— 46 leaves, 9 lines to a page, 52 letters to a line

Description.— Country paper, thick, rough and dark grey, Devanāgarī characters ; handwriting large, beautiful and uniform ; *red chalk marks on important words*, *yellow pigment* occasionally used for corrections, occasional marginal additions and corrections ; this Ms. is a commentary on Jayatīrtha's Tattvodyotavivaraṇa.

Age.— Fairly old.

Author.— Rāghavendra.

Begins.— fol. 1^{b}

श्रीगणपतये नमः ॥ श्रीमद्बादरायणाय नमः ॥ ॥ ॐ म् ॥

जगज्जन्मस्थेमलयनियमाद्यदयांगतः ॥
तं वंदे परमानंदमिदिरामंदिरोरसं ॥ १ ॥

प्रणम्य श्रीमदानंदतीर्थादिगुरुसेखरान् ॥
व्याख्यास्यामि यथाबोधं तत्वोद्योतस्य पंचिकां ॥ २ ॥

ग्रंथादौ मंगलाचारपूर्वकं चिकीर्षितं प्रतिजानीते ॥ विश्वेति ॥ etc

Ends.— fol. 46^{a}

तत्वोद्योतस्य टीकाया भावदीपो यथामति ॥
राघवेंद्रेण यतिना कृतो विष्णुप्रसत्तये ॥ १ ॥ ॥ ६ ॥

इतिश्रीमत्सुधींद्रगुरुपादशिष्येण :सर्वतंत्रस्वतंत्रेण राघवेंद्रेण विरचित-
स्तत्वोद्योतटीकाभावदीपः समाप्तः ॥

श्रीरामकृष्णवासुदेवाय नम इति ॥

References.— (1) Mss.—A-Aufrecht's Catalogus Catalogorum :—
I 221^{b} ; II 46^{b}.

तर्कतांडव Tarkatāṇḍava

No. 331 89-B / Viśrāma I

Size.— 13⅜ in. by 4⅝ in.

Extent.— 122 leaves , 9 lines to a page ; 50 letters to a line.

Description.— Modern paper ; Devanāgarī characters ; handwriting good ; see Ms. No. 89-A of *Viśrāma I* (= No. 332) for

further particulars ; yellow and white pigments used for corrections ; Ms. ends abruptly on fol. 122[a].

Age.— Modern.

Begins.— *fol. 1*[b]

श्रीवेदव्यासाय नमः ॥

यच्चेदमुच्यते वेदस्यापौरुषत्वे आप्तवाक्यत्वादिरूपस्य प्रामाण्यलक्षणस्याभावात् प्रामाण्यं न स्यादिति तन्न ॥ पद्धतौ निर्दोषशब्दत्वं निर्दोषवाक्यत्वं वा आगमलक्षणमित्युक्तत्वात् ॥ etc.

Ends — fol. 122[a]

यत्र पुनर्धूम उक्ते वन्हि स्वयमेव ज्ञास्यतीत्यभिप्रेत्य धूमोस्तीति तत्र धूमशब्दो धूमपर एव ॥ श्रोतुर्वन्हिधीस्त्वनुमानात न तु तत्र धूमपदस्य वन्हौ लक्षणा न वा वन्हिपदाध्याहार इति ज्ञेयं ॥ एतदेवाभिप्रेत्य जिज्ञासासूत्रे भाष्यकारादिभिर्यत्रावसरी —

तर्कताण्डव Tarkatāndava

No. 332 87-A / Viśrāma I

Size.— 13⅞ in. by 4⅝ in

Extent.— 72 leaves , 9 lines to a page , 50 letters to a line.

Description.— Modern paper, water-lined, thick and rough , Devanāgarī characters , handwriting bold, clear and uniform , borders ruled with double red lines water-mark on the paper reads as " Stacey Wise & Co " or " E & C Wise & Co " etc. and bears dates varying from 1818 to 1822 , marginal notes, additions or corrections , white pigment used occasionally for corrections , key words rarely smeared with red chalk , Ms. covers the अनुमानपरिच्छेद, and forms part of a second work of the same title (foll. 122, see No. 33).

Age.—Modern.

Author.— Vyāsayati.

Begins.— fol. 1ª

॥ अथ तर्कतांडवप्रारंभः ॥ हेरंबू ॥ श्रीदुर्गा ॥

fol. 1ᵇ

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीहनुमते नमः ॥

एवं तन्मुख्यं ज्ञानशब्दयोरिति अनुप्रमाणेषु वेदरूपः शब्दः प्रमाणमित्युक्त-त्वात्तदनुग्राहकमनुमानमुच्यते ॥ । निर्दोषोपपत्तिरनुमा ॥ उपपत्तिर्व्याप्यं ॥ निर्दोषत्वेन विशेषाणां नासिध्यादावतिव्याप्तिः उक्तं हि पध्धतौ ॥ etc.

Ends.— fol. 72ª

एतदेवाभिप्रेत्योक्तं प्रमाणलक्षणे ॥ असिद्धिरिति हेतुविरोध इति ॥ छ ॥ समान्येन परोक्तहेत्वाभासनियमभंगः ॥

इति श्रीमत् परमहंसपरिव्राजकाचार्याणां श्रीमत् ब्रह्मण्यतीर्थपूज्यपादानां शिष्येण व्यासयतिना विरचिते तर्कतांडवेनुमानपरिछेदः ॥ छ ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥

References.— (1) Mss.—A-Aufrecht's Catalogus Catalogorum :— तर्कताण्डव dvaita vedānta : I 224ᵃ⁻ᵇ, 787ᵇ ; II 47ª.

B-Descriptive Catalogues :—

Ind. Off. Cat. I, iv, No. 2476 (p. 800).:

(2) Printed Editions :—

Edited, with Rāghavendratīrtha's comm. — Kumbakonam, 1914, incomplete.

— *Tarka Tāṇḍava* of Śrī Vyāsatīrtha with the Comm. *Nyāyadīpa* of Śrī Rāghavendratīrtha — edited by D. Srinivāsācār and V. Madhwācār, Vol. I, Bibl. Sk. 741 Mysore 1932.

तात्पर्यचंद्रिका Tātparyacandrikā

No. 334 691/1882-83

Size.— 10⅞ in. by 4⅝ in.

Extent.— 62 leaves; 10 lines to a page; 34 letters to a line.

Description.— Country paper, thin, rough, musty and discoloured; Devanāgarī characters; handwriting medium, uniform and legible; Ms. incomplete; red chalk marks important passages; borders ruled with double black lines; the work ends abruptly while commenting on the sūtra :— तत्तु समन्वयात् ॥ The title in printed texts is given तत्त्वप्रकाशिका-तात्पर्यचंद्रिका ॥

Age.— Fairly old.

Author.— Vyāsatīrtha.

Begins.— fol. 1[a]

॥ तात्पर्यचंद्रिका व्यासतीर्थाचार्यकृता ॥ अनंताचार्याणामिदं पुस्तकमोडोणेत्युपनाम ॥ छ ॥

fol. 1[b]

॥ श्रीवेंकटेशाय नमः ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥

अस्पृष्टदोषगंधाय कल्याणगुणसिंधवे ॥
नमो नमो भक्तमुक्तिदायिने शेषशायिने ॥ १ ॥

शमयन् भवसंतापं रमयन् साधुचातकान् ॥
कृष्णमेघः कृपादृष्टिवृष्ट्या पुष्णातु मामपि ॥ २ ॥

श्रीमदानंदतीर्थार्यपादपंकजरेणवः ॥
पवित्रयंतु मां नित्यं पापपाटनपंडिताः ॥ ३ ॥

शारदावासवदनशारदांबुरुहान् मुहुः etc.

श्रीमद्भाष्यस्य टीकाया जयतीर्थविनिर्मिता ॥
गंभीरा निर्मला येमं व्याकरिष्ये यथामति ॥ ८ ॥

सूत्रे भाष्येनुभाष्ये च संन्यायविद्दतौ तथा।
टीकासु च यदस्पष्टं तच्च स्पष्टी करिष्यते ॥ ९ ॥

प्रतिसूत्रं प्रकाश्येते घटनाघटने मया॥
स्वीयान्यपक्षयो सम्यक् विदां कुर्वंतु सूरयः ॥ १० ॥

ग्रंथादौ मंगळमाचरति ॥ शुद्धेति ॥ etc.

fol. 61ª

॥ ॐ तत्तु समन्वयात् ॥ ॐ ॥

Ends.— fol. 62ᵇ

सिद्धांतस्तु व्याख्यातृवचनानां यैर्लिंगैस्तात्पर्यनिर्णयः। आपातजप्रत्ययाश्च परस्परविरोधिनः। अविरुद्धा प्रतीतिस्तु पूर्वापरविमर्शजा ॥ अनिश्चिततात्पर्यस्यागमस्य द्या—

References.— (1) Mss.—A–Aufrecht's Catalogus Catalogorum :— I 228ᵇ.

B–Descriptive Catalogues :—

Mitra, *Notices*, IX, pp. 292–3, No. 3224.

(2) Printed Editions :—

Published in the Bibl. Sansk. in 4 volumes, Mysore, 1911, 1915, 1920 and 1922.

तात्पर्यचंद्रिकाव्याख्या — Tātparyacandrikāvyākhyā

No. 335 — 673 / 1884–87

Size.— 12½ in. by 4 5/16 in.

Extent.— 75 leaves ; 9 lines to a page ; 52 letters to a line.

Description.— Country paper, thin and tough ; Devanāgarī characters ; handwriting beautiful and uniform ; foll. are double

leaves; a very clear and intelligent copy; a commentary on Vyāsatīrtha's *Tātparyacandrikā*.

Age.— Fairly old.

Begins.— fol. 1b

श्रीगणेशाय नमः ॥

समस्तगुणसंपूर्णसर्वदोषविवर्जितं ॥
ज्ञानिप्रियतमं वंदे मुक्तिदं कमलापतिं ॥ १ ॥

शर्वादिसर्वगीर्वाणनिर्वाणगतिहेतवः ॥
पूर्णप्रज्ञपदांभोजपांसवः पातु नः सदा ॥ २ ॥

विधूतदुर्मदध्वा — विशदं कृतपद्धतिः ।
यः सज्जनानुज्जहार जयतीर्थरविं भजे ॥ ३ ॥

पदवाक्यप्रमाणज्ञानसंप्रदायार्थकोविदान् ॥
व्यासतीर्थमुनीन्सेवे दुर्वादिफणिपक्षिपान् ॥ ४ ॥

अस्मद्देशिकपादानां प्रणम्य चरणांबुजं ॥
तात्पर्यचंद्रिकाव्याख्यां विधास्यामि यथामति ॥ ५ ॥

तत्वप्रकाशिकाव्याख्या व्याजेनाधिसूत्रं प्रवर्तमानेषु दुर्गमार्थान्सुगमान्विधिस्सुर्व्यासतीर्थमुनिः etc.

Ends.— fol. 75b

उपनिषद्भाष्यादिना प्रतीत इत्यर्थः ॥ तदुक्तमिति । ईक्षत्यधिकरणेति ध्येयं । गुणार्णवमित्युक्त्या सगुणत्वादिविप्रतिपत्तिः [वासुदेवमित्युक्त्या शिवत्वादिविप्रतिपत्तिः सूचिता] । एवं पदांतरैरपि द्रष्टव्यं । दुर्गमानि कानिचिद्वाक्यानि व्यनक्ति ॥ टीका शेषाक्षरार्थस्त्विति [व्याख्याता शेषाक्षरार्थं] इति यावशिष्टाशेषे त्यर्थः ॥ ॥ छ ॥ इति जिज्ञासाधिकरणं समाप्तं ॥ ॥ छ ॥॥

References.— (1) Mss.—A-Aufrecht's Catalogus Catalogorum :—
Not mentioned by Aufrecht.

तृप्तिदीप
(सटीक)

Tṛptidīpa
(With Commentary)

No. 336

$\frac{238}{1882\text{–}83}$

Size.— 9⅞ in. by 4⅝ in.

Extent.— 51 leaves ; 12 lines to a page ; 36 letters to a line.

Description.— Country paper, rough, thick and grey ; Devanāgarī characters ; handwriting medium large, clear and uniform : text in the centre with comm. above and below it ; borders ruled with double black lines ; white pigment used for corrections ; red chalk marks important citations in the comm. as well as colophons, beginning, etc. ; Ms. contains 296 verses.

Age.— Appears old.

Author.— Text.— Bhāratītīrtha.
Comm.— *Rāmakṛṣṇa.*

Begins.— fol. 1b Text.—

आत्मानं चेद्विजानीयादयमस्मीति पुरुषः ॥
किमिच्छन्कस्य कामाय शरीरमनुसंज्वरेत् ॥ १ ॥

अस्याः श्रुतेरभिप्रायः सम्यगत्र विचार्यते ॥
जीवन्मुक्तस्य या तृप्तिः सा तेन विशदायते ॥ २ ॥ etc.

Comm.—

वेदार्थस्य प्रकाशेन तमो हार्दं निवारयन् ॥
पुमर्थांश्चतुरो देयाद्विद्यातीर्थमहेश्वरः ॥ ॥

नत्वा श्रीभारतीतीर्थविद्यारण्यमुनीश्वरौ ।
क्रियते तृप्तिदीपस्य व्याख्यानं गुर्वनुग्रहात् ॥

तृप्तिदीपाख्यं प्रकरणमारभमाणः श्रीभारतीतीर्थगुरुस्तस्य श्रुति-
व्याख्यानरूपत्वाद्व्याख्येयां श्रुतिमादौ पठति ॥ आत्मानं चेदिति ॥ etc.

Ends. fol. 51ᵃ Text.—

अहोशास्त्रमहोशास्त्रमहोगुरुरहोगुरुः ॥
अहो ज्ञानमहोज्ञानमहोसुखमहोसुखं ॥ ९५ ॥

तृप्तिदीपमिमं नित्यं येनुसंदधते बुधाः ॥
ब्रह्मानंदे निमज्जंतस्ते तृप्यंति निरंतरं ॥ ९६ ॥

इति श्रीतृप्तिदीप समाप्तः ॥ ॥ द्वितीयदीपः ॥

Comm.—

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीभारतीतीर्थविद्यारण्यमुनिवर्यकिंकरेण रामकृष्णाख्यविदुषां विरचिता तृप्तिदीपव्याख्या समाप्ता ॥ ३ ॥ ॥

References.— (1) Mss.—A-Aufrecht's Catalogus Catalogorum :— II 204ᵃ.

B-Descriptive Catalogues :—
See under Pañcadaśī.

(2) Printed Editions :—
See under Pañcadaśī.

तृप्तिदीप (सटीक)

Tṛptidīpa (With Commentary)

No. 337 — 768-C / 1891-95

Size.— 11½ in. by 5¾ in.

Extent.— 44 leaves ; 12 lines to a page ; 42 letters to a line.

Description.— Country paper, thin, rough and well-preserved ; Devanāgarī characters ; handwriting beautiful, clear and uniform ; borders ruled in double red lines ; for other details see प्रत्यक्तत्त्वविवेक (No. 768-A of 1891-95).

Age.— Fairly old.

Author.— Text.— Vidyāranya.
Comm.—Rāmakṛṣṇa.

Begins.— fol. 1[b]

श्रीगजाननाय नमः ॥

Comm.—

वेदार्थस्य प्रकाशेन तमोहार्दं निवारयन् ॥
पुमर्थांश्चतुरो दद्यात् विद्यातीर्थमहेश्वरः ॥ १ ॥

नत्वा श्रीभारतीर्थविद्यारण्यमुनीश्वरौ ॥
क्रियते तृप्तिदीपस्य व्याख्यानं गुर्वनुग्रहात् ॥ २ ॥ etc.

Text.—

आत्मानं चेद्विजानीयात्, etc.

Ends.— fol. 44[a] Text.—

तृप्तिदीपमिमं नित्यं ये न (for नु.) संदधते बुधाः ॥
ब्रह्मानंदे निमग्नांतस्ते तृप्यंति निरंतरं ॥ २९० ॥

इति तृप्तिदीपः ॥

Comm.—

इति ..... रामकृष्णाख्यविदुषा विरचिता पंचदशीय तृप्तिदीपव्या (ख्या) समाप्ता समाप्तोध्यायः ७ ॥ श्रीराम ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥

तृप्तिदीप
(सटीक)

Tṛptidīpa
(With Commentary)

No. 338

292-G / 1879-80

Size.— 11 in. by 5 in.

Extent.— 53 leaves ; 10 lines to a page ; 41 letters to a line.

Description.— Country paper, medium, rough and grey; Devanāgarī characters; handwriting large, clear and uniform; borders ruled with double black lines; Ms. forms seventh chapter of पंचदशी; for other details see Tattvaviveka (No. 292-A of 1879-80).

Age.—Fairly old.

Author.— Text.— Vidyāraṇya.

Comm.—Rāmakṛṣṇa.

Begins.— fol. 1[b]

श्रीगणेशाय नमः ॥

Comm.—

वेदार्थस्य प्रकाशेन तमोहार्दं निवारयन् ॥
पुमर्थांश्चतुरो देयाद्विद्यातीर्थमहेश्वरः ॥ १ ॥

नत्वा श्रीभारतीतीर्थविद्यारण्यमुनीश्वरौ ॥
क्रियते तृप्तिदीपस्य व्याख्यानं गुर्वनुग्रहात् ॥ २ ॥ etc.

Text.—

आत्मानं चेद्विजानीयादयमस्मीति पूरुषः ।
किमिच्छन्कस्य कामाय शरीरमनुसंज्वरेत् ॥ १ ॥ etc.

Ends.— fol. 53[b] Text.—

तृप्तिदीपमिमं नित्यं ये तु संदधते बुधाः ॥
ब्रह्मानंदे निमज्जंतस्ते तृप्यंति निरंतरं ॥ २९८ ॥

Comm.—

इति श्री ...... भारतीतीर्थविद्यारण्यमुनिवर्यकिंकरेण रामकृष्णाख्यविदुषा विरचिता तृप्तिदीपव्याख्या समाप्ता ॥ ७ ॥

त्रिपुटीप्रकरण Tripuṭīprakaraṇa

No. 339 $\frac{282\text{-D}}{1879\text{-}90}$

Size.— 7 in. by 4⅝ in.

Extent.— 5 leaves; 11 lines to a page; 26 letters to a line.

Description.— Country paper, Devanāgarī characters; handwriting beautiful; see Ms. बालबोधिनी (No. 282-A of 1879-80) for full details.

Age.— Saṁvat 1865.

Author.— Śaṅkarācārya.

Begins.— fol. 6^b

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥

ॐ ज्ञानस्वरूपं चिन्मात्रं ज्ञेयज्ञात्रेयवर्जितं ॥
पूर्णशून्यमनाभासं सर्वभासं नमाम्यहं ॥ १ ॥

शब्दस्पर्शरूपरसगंधादयो विषयाः ॥ etc.

Ends.— fol. 10^a

यतो वाचो निवर्तंते अप्राप्य मनसा सह ॥
आनंदं ब्रह्मणो विद्वान्नबिभेति कुतश्चन ॥ इत्यादिश्रुत्युक्तलक्षणम् ॥

॥ इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य्यस्य श्रीशंकरभगवतः कृतौ त्रिपुटीप्रकरणं समाप्तं ॥ संवत् १८६५ द्वितीय आषाढ शुद्ध ३ बुधदिने समाप्ति ॥ गुसाइजी श्रीतुलागिरजी तत् शिष्य गोपालगिरजीकस्य पुस्तकमिदं ॥ हस्ताक्षर दसोरा ब्राह्मणकडुजीकस्य इदं ॥

येकाक्षरं प्रदातारं जे गुरु न च मन्यते ॥
स्वान योनि स तं भूत्वा अंतचांडाल उच्यते ॥ १ ॥

यतिर्हस्ते जलं दद्याद्भैक्षं दद्यात्पुनर्जलं ॥
तद्भैक्षं मेरुणा तुल्यं तज्जलं सागरोपमं ॥ २ ॥

References.— (I) Mss.—A- Aufrecht's Catalogus Catalogorum :— I 237[a] ; II 50[b] ; 204[b].

See under त्रिपुरीप्रकरण.

त्रिपुराप्रकरण Tripurāprakaraṇa
(सटिप्पण) (With ṭippaṇa)

No. 340 347-D / 1899-1915

Size.— 12⅝ in. by 5⅜ in.

Extent.— 6 leaves; 14 lines to a page; 43 letters to a line.

Description.— Country paper, thin, greyish and slightly worm-eaten ; Devanāgarī characters ; handwriting medium, clear and uniform ; the text is written in the centre and the comm. above and below it.

Age.— Fairly old.

Author.— Text.— Śaṅkarācārya.

Comm.— Ānandagiri.

Begins.— fol. 1[b] Text.—

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

अथ त्रिपुरीकरणं शब्दस्पर्शरूपरसगंधादयो विषयाः पंच पृथिव्यादयश्च परमात्मन एव समुत्पन्नाः ॥ etc

Comm.—

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

अध्यात्मादिप्रभेदेन यदविद्या विजृंभते ॥
तद्ब्रह्म स्यामहं सत्यमानंदज्ञानमद्वयं ॥ १ ॥

मुमुक्षूणां मोक्षसाधनसम्यग्ज्ञानमपेक्षमाणानामनायासेन तत्प्राप्त्यर्थं त्रिपुरीप्रकरणमारभमाणः etc.

Ends — fol 6[b] Text —

स एव निर्विशेषस्तुरीय. स परमात्मा सोहमिति ॥ १३ ॥

इति श्रीमत्परमहंस . श्रीगोविंद ... शिष्यश्रीमच्छंकरभगव-त्कृतौ त्रिपुराप्रकरणं समाप्तम् ॥

Comm —

पुरत्रयस्य सस्पर्शो वस्तुतो नानुभूयते ॥
यत्र तस्मै नमस्तुर्वं पुरुषोत्तममूर्तये ॥ ॥

इति श्रीमत्परमहंस शुद्धानंदपूज्यपादभगवदानंदगिरिविरचित त्रिपुराविवरणं टिप्पण समाप्त ॥ ॥ शुभ ॥

References — (1) Mss —A–Aufrecht's Catalogus Catalogorum — Not mentioned by Aufrecht

B—Descriptive Catalogues —

Ind Off Cat. I, ii, 2300 (II), p 737, II i No 5944 (pp 607-8), ii, No 7983 (p 1479)

For a Comm on this, see Mitra, *Notices* I, p 87, No. 163.

The title is either त्रिपुरी-°.. or त्रिपुटी-प्रकरण

त्रिपुरीप्रकरण — Tripurīprakarana

No 341 — 362 / 1895–1902

Size — 10⅝ in by 4⅜ in

Extent — 7 leaves, 14 lines to a page, 40 letters to a line

Description — Country paper, thin, rough and discoloured, Devanāgarī characters, handwriting medium small, clear and uniform, borders ruled with double black lines, key words smeared with red chalk, text in the centre with comm.

above and below it ; Ms. is not complete ; two double vertical lines near the margin distinguish the text from its comm.; all foll. are musty and defaced so that writing is illegible at places.

Age.— Appears to be very old.

Author.— Text.— Śaṅkarācārya.

Comm.— Ānandajñāna.

Begins.—fol. 1ª Comm.—

श्रीगणाधिपतये नमः ॥

अध्यात्मादिप्रभेदेन यदविद्या विजृंभते ॥
तद्ब्रह्मास्यामहं सत्यमानंदज्ञानमद्वयं ॥ १ ॥

ॐ मुमुक्षूणां मोक्षसाधनसम्यग्ज्ञानमपेक्षमाणानां अनायासेन तत्प्राप्त्यर्थं त्रिपुरीप्रकरणमारभमाणः...etc.

Text.—

अथ त्रिपुरीप्रकरणं । शब्दस्पर्शरूपरसगंधाद्यो विषयाः पंच पृथिव्यादयश्च परमात्मन एव समुत्पन्नाः ॥ तस्माद्वा एतस्मादात्मन आकाशः संभूतः आकाशाद्वायुः etc.

Ends.— fol. 7ᵇ Text.—

॥ नात्मन इति ॥ तस्माज्जाग्रत्स्वप्नसुषुप्त्येक एवात्मा ॥

Comm.—

शंकाशयभिन्नामनुसरन्नाह ॥ जाग्रदिति ॥ छ एवन्ये कथं संज्ञाभेदः स्यादित्याशंक्यावस्था

———

त्रिपुरीप्रकरण
(सविवरण)

Tripurīprakaraṇa
(With Commentary)

No 342

$\frac{138}{1883-84}$

Size — 9⅝ in by 4⅜ in

Extent — 8 leaves, 12 lines to a page, 40 letters to a line

Description — Country paper, thick, smooth, tough and dark grey, Devanāgarī characters, handwriting medium and legible but not uniform, borders ruled with double black lines, text in the centre with comm above and below it, key words in the comm and text smeared with red chalk, yellow pigment used for corrections, the first fol appears to be that of another work, misplaced with our Ms as the context shows, besides the method of writing, see the following entry for the proper beginning of this work

Age — Samvat 1794

Author — Text — Śankarācārya
Comm — Ānandajñāna

Begins — fol 1[b]

ॐ नम श्रीगणाधिपतये ॥

कृष्णाय सच्चिदानंदतनवे परमात्मने ॥
नमो विधीयते त्रेधा गुरवे च तदात्मने ॥
श्रद्धाभक्तीपुरस्कृत्य सम्प्रदायानुसारत ॥
व्याख्यास्येह यथाशक्ति तैत्तिरीयकवार्त्तिकं ॥

तैत्तिरीयकशाखोपनिषदस्तद्भाष्यस्य च वार्तिकमुक्तानुक्तदुरुक्तचिंतात्मक etc .. प्रणतिविषयत्वेन प्रकृतस्य परमात्मनस्तत्पदार्थस्यानृत विरोधित्वे

fol 2[a] (in a different hand up to end of Ms)
साधारण्येन महाभूतानामुत्पत्तिमभिधाय तेषामेव पंचीकृताना . etc.

Text.—

शब्दस्पर्शरूपरसगंधाद्यानुप्रवेशेन पृथिव्यप्तेजोवाय्वाकाशमिंद्रियाण्यहंकारो बुद्धिर्महानव्याकृतमित्युच्यते ॥

Ends.— fol. 8[b] Text.—

स एष एव निर्विशेषस्तुरीयः परमात्मा सोहमिति ॥ इति श्रीपरमहंस... गोविंद ... शिष्य श्रीशंकरभगवतः कृतौ त्रिपुरीप्रकरणंसमाप्तं ॥

Comm.—

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यशुद्धानंदपूज्यपादशिष्यभगवदानंदज्ञानविरचितं त्रिपुरीप्रकरणविवरणं समाप्तं ॥ ॥ शुभमस्तु ॥ १७९४ अश्विनसुदि

त्रिविधनामावली Trividhanāmāvalī

No. 343 $\frac{630}{1886-92}$

Size.— 7½ in. by 5¼ in.

Extent.— 15 leaves , 8 lines to a page ; 20 letters to a line.

Description.— Country paper, thin, rough and cream-coloured ; Devanāgarī characters , handwriting beautiful, clear and uniform , borders ruled on all four sides with double black lines, the mediate space being filled with yellow pigment and bordered on both sides by red pigment, the enclosed space for writing measuring 4½ in. by 3 in.; red ink used for beginning,colophon and punctuation marks.

Age.— Saṁvat 1848.

Author.— Vallabhācārya.

Begins.— fol. 1[a] (In a different hand):

पंचनदीकेशवरायजीपुत्र वीठलनाथस्येदं

(In original hand):

त्रिविधनामावली

fol. 1[b]

॥ श्रीगोपीजनवल्लभाय नमः । श्रीकृष्णाय नमः ॥ अथ नामावली त्रिविध. लिख्यते ॥ श्रीहरी ॥

नामावलीं प्रवक्ष्यामि केशवस्यातिवल्लभां ॥ etc.

First नामावलि ends fol. 5[a].
Second ,, ,, ,, 10[a].

Ends.— fol. 15[a]

(व्यस-) नं कृष्णचरणे राजलीलाविधानतः ॥
तस्मान्नामत्रयं जाप्यं भक्तिमार्गाच्छुभिः सदा ॥ ३ ॥

इति श्रीवल्लभाचार्यविरचिता त्रिविधनामावली संपूर्णम् ॥ शुभं भवतु ॥ ॥ इति ॥ संवत् १८४८ के सोमवासरे शुक्लपक्षे कार्तिकसुदि ॥ ५ ॥ लिखा-यतु व्रजवासी गोरवा राधेरामेन रणछोडसुत लिखतं व्रजवासी नारायणेन॥ शुभं भूयात् ॥ श्रीरस्तु ॥ कल्याणमस्तु ॥ १ ॥

व्रजवासी राधेकी पोथीहे

References.— (1) Mss.—A–Aufrecht's Catalogus Catalogorum :— त्रिविधलीलानामावली I 239[b]; II 51[a]; III 52[a].

(2) Printed Editions :—

Published in the Bṛhatstotra-saritsāgara, Vol. II.

त्रिविधलीला (नामावली) | Trividhalīlā (Nāmāvalī)

No. 344 | 283 / 1879–80

Size.— 9⅛ in. by 3⅜ in.

Extent.— 10 leaves ; 7 lines to a page ; 36 letters to a line.

Description.— Country paper, thin, smooth and dark grey ; Devanāgarī characters ; handwriting beautiful, uniform and clear ; borders ruled with two spaced double black lines ; yellow pigment used for corrections ; red chalk marks the numbers at the end of each decade ; even foll. are coated with yellow pigment ; divided into 3 sections.

Age.— Fairly old.

Author.— Vallabhācārya.

Begins.— fol. 1b

श्रीवल्लभराजकुमारो जयति ॥

नामावलीं प्रवक्ष्यामि केशवस्यातिवल्लभां ॥

यस्याः संकीर्त्तनाद्विष्णुरात्मानं संप्रयच्छति ॥ १ ॥

श्रीकृष्णाय नमः नराकृतये नमः परब्रह्मणे नमः यदुकुलचूडामणये नमः वसुदेवनंदनाय नमः etc.

fol. 4a

इति बालचरित्रस्य नाम्नामष्टोत्तरं शतं ॥

कृष्णभक्तिहृदानंदिकीर्त्तनाद्भक्तिबोधकं ॥

नामान्यथ प्रवक्ष्यामि यैः संतुष्यति केशवः ॥

वक्ष्यामि भक्तहृदये परमानंददायकः ॥ १ ॥

fol. 7a

एवं श्रीकृष्णनामानि प्रौढलीलावबोधने ॥

कीर्त्तनान्यतिपुण्यानि शतं विंशतिरष्ट च

अतः परं प्रविक्ष्यामि राजलीलामुपाश्रितः ॥

कृतयान्यानि कर्मांणि तन्नामानि विमुक्तये ॥ २ ॥

Ends.— fol. 10a

इत्येयं राजलीलाया नाम्नामष्टोत्तरं शतं ।

निरोधलीलामाश्रित्य मत्स्यौ भक्ते निरूपितं ॥

बाललीलानामपाठाद् श्रीकृष्णप्रेम जायते ।

आसक्तिः प्रौढलीलाया नाम्नां पाठाद्भविष्यति ॥

व्यसन कृष्णचरणे राजलीलाविधानत ।
तस्मान्नामत्रय जाप्य भक्तिमार्गात्त्रिभि सदा ॥

इति वल्लभाचार्यविरचित त्रिविधलीला सपूर्ण ॥ ॥ शुभमस्तु ॥
॥ श्रीकृष्णाय नमः ॥ ॥ लिखित जगदीश ॥ ॥

References — Same as for Ms No 343

दत्तगीता Dattagitā

No 345 $\frac{54}{1872\ 73}$

Size,— 8⅜ in by 1⅞ in

Extent — 22 leaves 11 lines to a page 30 letters to a line

Description — Country paper, thick smooth and dark grey Devanāgari characters handwriting big, clear and uniform, borders ruled with double red lines, white pigment used for corrections Ms consists of seven chapters as follows

Chapter	Title	No of verses	Ending on fol
I	—	79	7a
II	—	40	9b 10a
III	नानामृत	48	14a
IV	स्वरूपनिर्वाण	25	16a
V	समदृष्टि	31	18b
VI	मोक्षनिर्णय	31	21a
VII	निरजन	16	22a

This work is also called *Svatmasamvity̆upadeśa* or *Avadhuta grantha* पृष्ठमात्राs used occasionally

Age — Samvat 1775 Śaka 1641

Author.— Datta Avadhūta.

Begins.— fol. 1[b]

ॐ नमः शिवाय ॥ श्रीगुरुदत्तात्रेयाय नमः ॥

ये गता दिवसा पुंसां धर्ममोक्षार्थवर्जितः ॥
न ते पुनरिहायांति विष्णुभक्ता यथा नराः ॥ १ ॥

ईश्वरानुग्रहादेव पुंसामद्वैतवासना ॥
महद्भयपरित्राणाद्विप्राणमुपजायते ॥ २ ॥

येनेदं पूरितं सर्वं आत्मन्येवात्मनात्मनि ॥
निराकारं कथं वंदे ह्यभिन्नं शिवमव्ययं ॥ ३ ॥ etc.

fol. 7[a]

इति दत्तात्रेयगोरक्षसंवादे स्वात्मसंवित्युपदेशे अवधूतग्रंथे प्रथमं प्रकरणं ॥ ६ ॥

Ends.— fol. 22[a]

विंदति विंदति न हि न हि मंत्रं छंदोलक्षण न हि न हि तंत्रः ।
समरसमग्नो भावितपूतः पलपिततत्वं परमवधूतः ॥ १६ ॥

इति श्री दत्तात्रेयगोरक्षसंवादे स्वात्मसंवित्युपदेशे निरंजननाम सप्तमं प्रकरणं ॥ ॥ ७ ॥ ॥

इति श्रीदत्तगोरक्षसंवादे दत्तअवधूत प्रकग्रंथे समाप्तः ॥ श्री ॥ संवत् १७७५ वर्षे शाके १६४१ प्र. चैत्र शुदि १० पर्व ११ शुभे ग्रंथ लिखितं ॥

fol. 22[b]

दत्तदत्तेति नामाख्यदत्तं परममंगलं ॥
दत्तं प्रपूजयेद्राजन् पंचमाश्रमसंस्थितं ॥

References.— (1) Mss.—A-Aufrecht's Catalogus Catalogorum :— I 243[b]; II 52[a]; III 53[a].

B-Descriptive Catalogues —

अवधूतगीता, Mitra, *Notices*, II, p. 91, No. 669; X, p. 174, No. 4017 is a different work.
Mad. Cat. IX, pp. 3385-87, Nos. 4543-4.
दत्तगीता—Mitra, *Notices* II, p. 267, No. 862.

दत्तगीता   Dattagītā

No. 346 $\frac{178}{1883\text{-}84}$

Size.— 5⅝ in. by in.2¼

Extent.— 23 leaves ; 5 lines to a page ; 18 letters to a line.

Description.— Country paper, thin and grey ; Devanāgarī characters ; handwriting bold, clear and beautiful ; the folios are double-folded in book-form ; verse-numbers enclosed within double red dandas ; yellow pigment used for corrections occasionally.

Chapter.	No. of verses.	Chapter	No verses.
I	12 (fol. 17ᵇ)	V	39 (fol. 37ᵃ)
II	22 (fol. 22ᵇ)		
III	11 (fol. 25ᵇ)		
IV†	15 (fol. 29ᵇ)		

Age.— Rather recent.

Begins.— fol. 15ᵇ

अथ दत्तगीता लिख्यते ॥

स्वात्मैकतत्त्वं परमं विशुद्धं सत्यस्वबोधं गगनोपमेयं ।
चिदात्म-(fol. 16 *a*)बोधं विमलं विशुद्धं तत्वस्य बोधं स्वयमेव बोधं ॥ १ ॥

सोहं देवमिति श्रुतौ निगदितं चिद्बोधमेको हरिः ॥
पूर्णानंदगुणातिगौव्ययशमः सर्वात्मकः सर्वगः ॥ २ ॥

अखंडखंडयन्मूढो मृत्शिला दारचित्रता ।
भावयन्भिन्नबुद्धिर्भेदज्ञा — (fol. 16 *b*)नी पातकी पुमान् ॥ ३ ॥
etc.

Ends.— fol. 37ᵃ

सत्यज्ञानात्मकश्चैव स्वप्रकाशः स्वबोधकः ॥ ३८ ॥

† Wrongly numbered as V.

प्रवृत्तिर्बहुधा लोके निवृत्तिर्नैव दृश्यते ।
निवृत्तिर्हेतुभूतं हि स्वस्मिन् कंठस्थहारवत् ॥ ३९ ॥

इति दत्तगीता आत्मबोधका संपूर्णा समाप्ता ॥ ॥ ॥ ॥ ॐ नमो ब्रह्मणे नमः ॥

References.— (1) Mss.— A-Aufrecht's Catalogus Catalogorum:— I 243[b] ; II 52[a] ; III 53[a].

दत्तगीता Dattagītā

No. 347 240-A / 1882-83

Size.— $10\frac{6}{16}$ in. by $4\frac{3}{8}$ in.

Extent.— 24 leaves ; 9 lines to a page ; 30 letters to a line.

Description.— Country paper thick, smooth and grey ; Devanāgarī characters; handwriting large, uniform and legible; borders ruled with double red lines ; yellow pigment used for corrections ; red chalk marks on key words, etc. as well as verse-numbers ; the chapters and verses, etc. are as follows :— I, 88, fol. 7[a] : II, 40, 10[a] ; III, 45, 15[a] ; IV, 22, 16[b] ; V, 23, 18[b] ; VI, 27, 21[a] ; VII, 16, 24[b] ; VIII, 22, 24[a] ; fol. 24 contains a fragment of *Aṣṭāvakra* ; the titles are also given as *Svāmi-Kārttikeya-Saṁvāda*, *Ātmasaṁvityupadeśa*, Advaitagītā ; for the fragment of Aṣṭāvakra see Ms. No. 240-B of 1882-83 (= No. 105 above).

Age.— Appears to be very old.

Author.— Dattātreya.

Begins.— fol. 1[b]

ॐ नमः श्रीगणेशाय ॥

॥ अथ दत्तगीता लिख्यते ॥

पार्वती उवाच ॥

अवधूतं किमर्थं वा किमर्थं चतुरक्षरं ॥
पृच्छसि पार्वती देवी ब्रूहि मे परमेश्वर ॥ १ ॥

ईश्वर उवाच ॥

आशापाशविनिर्मुक्तं आदिमध्यांतनिर्मलं ॥
आनंदं वर्त्तते नित्यं अकारं तस्य लक्षणं ॥ २ ॥ etc.

fol. 2ª

श्रीदत्तात्रेय उवाच ॥

ईश्वरानुग्रहादेव पुंसामद्वैतवासना ॥
महाभयपरित्राणाद्विप्राणमुपजायते ॥ १४ ॥

येनेदं पूरितं सर्वमात्मनैवात्मनात्मनि ॥ etc.

fol. 7ª

इति श्रीदत्तात्रेयविरचिते स्वामिकार्तिकेयसंवादे अद्वैते प्रथमं प्रकरणं संपूर्णं समाप्तं ॥ etc.

fol. 10ª

इति श्री .... आत्मसंवित्युपदेशो भेदखंडनं नाम द्वितीयः संक्षेपः प्रकरणं ॥

fol. 15ª

इति......... अद्वैतगीतायां ज्ञानामृतं तृतीयं ॥

Ends.— fol. 24ª

विंदति विंदति ... etc. ॥ २२ ॥

इति श्रीदत्तात्रेयविरचिते स्वामिकार्तिकेयसंवादे अद्वैतगीतानाम अष्टमं प्रकरणं संपूर्णं समाप्तं ॥ ॥ ठ ॥ ॥ ठ ॥ ॥

दत्तगीता Dattagītā.

No. 348 $\frac{569}{1886\text{-}92}$

Size.— $5\frac{3}{16}$ in. by $3\frac{9}{16}$ in.

Extent.— 23-4 = 19 leaves ; 10 lines to a page ; 23 letters to a line.

Description.— Country paper, thin, rough and grey ; Devanāgarī characters, handwriting medium, clear and uniform ; borders ruled with double red lines ; yellow pigment used for corrections ; red bars enclose verse-numbers ; first four foll. missing, chapters, verses, etc. as follows :— I, 73, fol. 6^b ; II, 40, 10^a ; III, 42, 14^a ; IV, 24, 16^a ; V, 31, 18^b-19^a , VI, 21, 21^b ; VII, 18, 23^a. The other titles given are *Avadhūtagrantha, Dattātreya-AlarkaSaṁvāda*, and *Svātma-saṁvityupadeśa.*

Age.— Fairly old.

Author.— Dattātreya.

Begins.— fol. 5^a

४७

षडंगयोगात्तु नैव शुद्धं गुरूपदेशात्तु नैवं शुद्धं ॥
मनोविनाशात्तु नैव शुद्धं स्वयं च तत्वं स्वयंमेव शुद्धं ॥ ४८ ॥

न हि पंचात्मको देहोनदेहो वर्त्तते न हि ॥
आत्मैव केवलं सर्वं तुरियं च त्रयं कथं ॥ ४९ ॥ etc.

Ends.— fol. 23^a

धर्मादौ मोक्षपर्यंतं निरीह सर्वथा वयं ॥
कथं रागविरागश्च कल्पयंति विपश्चितः ॥ १२ ॥

इति श्री अवधूतग्रंथे श्रीदत्तात्रेय-अलर्कसंवादे स्वात्मसंवित्युपदेशे निरंजननाम सप्तमं प्रकरणं समाप्तं ॥ ७ ॥

दत्तगीता Dattagītā

No 349 $\frac{149}{1887\text{-}91}$

Size — 8⅜ in by 3⅜ in

Extent — 28 leaves 7 lines to a page, 24 letters to a line

Description — Country paper, thin, tough and dark grey, Deva nāgari characters, handwriting large, clear and uniform borders ruled with double black lines red chalk marks on verse numbers foll slightly defaced due to stickiness chapters, verses, etc as follows — I, 76, 8[b] II, 52 15[a] III, 26 17[b], IV, 32, 21[a] V, 28, 24[b], VI 16 26[b], VII, 20, 28[a b]

Age — Old

Author — Dattātreya

Begins — fol 1[b]

॥ श्रीगुरुचरण कमलेभ्यो नम ॥

य गता दिवसा पुसा धर्ममोक्षार्थवर्जिता ॥
न ते पुनरिहायाति विष्णुभक्ता यथा नरा ॥ १ ॥ etc

Ends — fol 28[a]

चित्तायत्त धातुबध शरीर नष्ट चित्ते धातवो याति नाश ॥
तस्माच्चित्त यत्नतो रक्षणीय स्वस्थे चित्त बुद्धय सभवति ॥ २० ॥

इति श्रीदत्तात्रेयगोरक्षसवादे स्वामसवित्युपदेशो सप्तम प्रकर (28[b]) ण सपूर्ण समाप्त ॥ ७ ॥ ॥श्रीरस्तु ॥ ॥ कल्यानमस्तु ॥ ॥ ॥

दशरत्नाभिधान Daśaratnābhidhāna

No. 350 $\frac{139}{1883\text{-}84}$

Size.— 5⅝ in. by 2⅞ in.

Extent.— 4 leaves; 5 lines to a page; 18 letters to a line.

Description.— Country paper, thin and grey; Devanāgarī characters; handwriting bold, clear and beautiful; verse-ends marked with double red lines; folios in book form.

Age.— Fairly recent.

Author.— Śaṅkarācārya.

Begins.— fol. 67ᵃ

ॐ नमः शिवाय ॥

न भूमिर्न तोयं न तेजो न वायु-
र्नखं नेंद्रियाणां न तेषां समूहः ॥
अनैकांतिकत्वात्सुषुप्त्यैकसिद्ध—
स्तदेकोऽवशिष्टः शिव* केवलोऽहं ॥ १ ॥

न वर्णानवर्णाश्रमाचारधर्मा etc.

Ends.—fol. 69ᵇ

न चैकं तदन्यद् द्वितीयं कुतः स्यान्
न वा केवलत्वं न चाकेवलत्वं ॥
न शून्यं न चाशून्यमद्वैतकत्वा—
त्तदेकोऽवशिष्टः शिवः (fol 70ᵃ) केवलोऽहं ॥

इति श्रीमच्छंकराचार्यविरचितं स्वानंदैकरसत्वाद्दशरत्नाभिधानं रहस्यतमं संपूर्णं समाप्तं ॥ समिति ॥

References.— (1) Mss.—A-Aufrecht's *Catalogus Catalogorum* :— I 247ᵇ.

दशश्लोकी Daśaślokī

No. 351 — 664-B / 1895-1902

Size.— 8 in. by 3¾ in.

Extent.— 1 leaf; 8 lines to a page; 26 letters to a line.

Description.— Country paper; thin, rough and dark grey; Devanāgarī characters; handwriting small, but legible, and uniform; borders ruled with 2 double spaced lines; red chalk used for marking verse-numbers, beginning and colophon; one side of the leaf alone contains verses 6-10 of the Daśaślokī; the other contains another small work, also incomplete; this is only a fragment from some bigger Ms. containing several compositions attributed to Śaṅkarācārya; see No. 664-A for the other fragment.

Age.— Fairly old.

Author.— Śaṅkarācārya.

Begins.— fol 1^b

च्वं न हृस्वं न दीर्घं ।
अन्यं तथा ज्योतिराकाशकत्वान्दे० ॥ ६ ॥

न शास्ता न शास्त्रं न शिष्यो न शिक्षा
न च त्वं न चाहं न चायं प्रपंचः
स्वरूपावबोधो विकल्पा सहिष्णु स्त० ॥ ७ ॥ etc.

Ends.— fol. 1^b

न चैकं तदन्यद् द्वितीयं कुतः स्यात् — ।
न वा केवलत्वं न चाकेवलत्वं ॥
न शून्यं न चाशून्यमद्वैतकत्वात् ।
कथं सर्ववेदांतसिद्धं ब्रवीमि ॥ १० ॥

इति शंकराचार्यविरचिता दशश्लोकी समाप्तः ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ १ ॥ ॥ छ ॥
॥ श्री ॥ ॥ इति ॥

References.— (1) Mss.—A–Aufrecht's Catalogus Catalogorum :— I 188[a] (चिदानंद दशश्लोकी or चिदानंदस्तवराज), 785[a]; II 38[b]; III 40[b].

B–Descriptive Catalogues :—

Mad. Cat. IX, Nos. 4594–8 (pp. 3427–8).

Ind. Off. Cat. I, iv, No. 2282 (p. 734); II, ii, No. 7986 (p. 1479).

Mitra, *Notices* IV, p. 80, No. 1483; pp. 120–1, No. 1535.

(2) Printed Editions :—

(a) Śrī Śaṅkarācārya's Miscellaneous works, Vol. II, Government Oriental Library Series, Bibliotheca Sanskrita, No. 20, pp. 269–308 (with commentary *Siddhāntabindu.*)

दशश्लोकी
सटीका

Daśaślokī
With Commentary

No. 352

279 / 1895–98

Size.— 11⅝ in. by 5 in.

Extent.— 19 leaves ; 13 lines to a page ; 44 letters to a line.

Description.— Country paper; Devanāgarī characters ; handwriting medium, bold and uniform ; folio 19 missing ; borders ruled with three black lines; folios damaged on most sides, but perceptible on the left ; marginal additions and corrections ; yellow pigment used for deletion; incomplete fol. 1 a bears the following stamp :—

followed by पुस्तकमिदं लक्ष्मीरामेण जगरामेणस्य आत्माशिधांतविश्वा-
पुण पत्र २ ।

Age.— Fairly old.

Author.— Text.— Śankarācārya.

Begins.— Text.— fol. 2b

न भूमिर्न तोयं न तेजो न वायुर्नरवं नेंद्रियं वा न तेषां समूहः ।
अनैकांतिकत्वात् सुषुप्त्यैकसिद्धस्तदेकोवशिष्टः शिवः केवलोहम्
॥ १ ॥ etc.

Comm.— fol. 1b

श्रीरामाय नमः ।

श्रीशंकराचार्यनवावतारं विश्वेश्वरं विश्वगुरुं प्रणम्य ।
वेदांतशास्त्रश्रवणालसानां बोधाय कुर्वे कमपि प्रयत्नम् ॥ १ etc.

Ends.— fol. 20b

स्वप्रकाशज्ञानानंदरूप एवात्मा अंतःकरणे तादात्म्याध्यासेन च तद्वृत्ती
ज्ञानाध्यासाज्ज्ञानामीति तदाश्रयत्वप्रतीतिः धात्वर्थत्वमुत्पत्तिविना......

B-Descriptive Catalogues :—

Ind. Off. Cat. II, p. 1479b.

दशश्लोकी
(Comm. तत्वसारप्रकाशिनी)

Daśaślokī
(Comm.: Tattvasāra-prakāśinī)

No. 353

799/1891-95

Size.— 11¼ in. by 5¼ in.

Extent.— 9 leaves ; 12 lines to a page; 36 letters to a line.

Description.— Country paper, thick, smooth and dark grey ; Devanāgarī characters ; handwriting large, bold and uniform ; yellow pigment frequently used for corrections ; occasional marginal corrections ; no punctuation marks.

Age.— Fairly old.

Author.— Text.— Nimbārka.
Comm.— Nandadāsa.

Begins.— fol. 1[b]

श्रीमते निंबादित्याय नमः ॥

Text.—

ज्ञानस्वरूपं च हरेरधीनं शरीरसंयोगवियोगयोग्यं ॥ etc

Comm.—

श्रीमन्मदनगोपालपादपंकेरुहद्वयं ॥
प्रणम्य क्रियते व्याख्या तत्वसारप्रकासिनी ॥ १ ॥

इह खलु सकललोकहितावतारः सुदर्शनः श्रीनिंबार्को भगवान् सुमंदमतीन् जनान् वीक्ष्य तेषामात्मानात्मपरमात्मसंबोधाय दशश्लोकीमपि चकार ...... etc.

Ends.— fol. 9[b] Comm.—

भवतापप्रहर्त्तारं वांछितार्थं प्रवर्षिणं ॥
आश्रयं सुविहंगानां निंबार्कं प्रभुमाश्रये ॥ १० ॥

इतिश्रीनंदास — (for नंददास ?) स्वामिविरचिता तत्वसारप्रकाशिनी समाप्ता ॥

References.— (1) Mss.— A- Aufrecht's Catalogus Catalogorum.— I, 248[a]; II 53[b], 205[a]; III 53[b], 54[a].

दशश्लोकी
(टीका : तत्वसारप्रकाशिनी)

Daśaślokī
(Comm.: Tattvasāra-prakāśinī)

No. 354. $\frac{800}{1891-95}$

Size.— 9⅝ in. by 5⅝ in.

Extent.— 10 leaves ; 12 lines to a page ; 32 letters to a line.

Description.— Country paper, thick, smooth and greyish ; Devanāgarī characters ; handwriting beautiful, large and uniform ; borders ruled with spaced double and single red lines ; text and comm. intermingled, the verse-number alone marking the presence of the text verse ; a careful copy, unlike No. 353, with a few errors.

Age.— Old.

Author.—Text.— Nimbārka
Comm.— Nandadāsa.

Begins.— fol. 1[b]

॥ श्रीमते निंबार्काय नमः ॥ ॥ श्रीकृष्णाय नमः ॥

॥ श्रीमन्मदनगोपालपादपंकरुहद्वयं ॥
प्रणम्य क्रियते व्याख्या तत्वसारप्रकाशिनी ॥ १ ॥ etc.

Ends.— fol. 10^b

इति श्रीनंद्दासविरचिता तत्त्वसारप्रकाशिनी दशश्लोकी — टीका समाप्तः ॥

दशश्लोकी Daśaślokī

(सभाष्या) (With Commentary)

No. 355 $\frac{704}{1884\text{-}87}$

Size.— 11⅜ in. by 5⅜ in.

Extent.— 25 leaves ; 12 lines to a page ; 36 letters to line.

Description.— Country paper, thin, smooth, and dark grey; Devanāgarī characters ; handwriting bold, clear and uniform ; red ink used for begining and end and for verse-endings on foll. 1^b and 24^b, 25^a ; the text and comm. merge in one another, but text-verse coloured with red chalk ; the comm. is called *Siddhāntapuṣpāñjali* in verse 2 of the colophon.

Age.— Saṁvat 1830, Śaka 1695.

Author.— Text.— Nimbāditya.

Comm. Harivyāsadeva.

Begins.— fol. 1^b Comm.—

ॐ नमः ॥ श्रीनिंबादित्यो जयति ॥

विद्युद्दासा मेघवर्णो गुणाढ्यि दोर्दैर्दीनश्चिद्धनोनंतशक्तिः ॥
वेदैर्वेद्यः सर्वगो विश्वहेतुः श्रीमान् कृष्णः पातु सर्वेश्वरोस्मान् ॥ १ ॥

निंबार्को दशभिः श्लोकैः प्रोचेत्तत्त्वानि तत्त्ववित् ॥
व्याचष्टेतान् हरिव्यासः संक्षिप्तश्रुतियुक्तिभिः ॥ २ ॥

जगन्नाथाद्भागवदाद्विप्रात् सरस्वत्यां तत्पत्न्यां भगवान्निंबार्को वैशाखशुक्ल-तृतीयायामाविर्बभूव ॥ स कदाचित् श्रीनिवासेन शिष्येण तत्त्वानि परिपृष्टः सत्यवादी दशभिः पद्यैस्तान्युवाच ॥ etc.

Text.— fol. 2[b]

ज्ञानस्वरूपं च हरेरधीनं शरीरसंयोगवियोगयोग्यं ॥
अणुं हि जीवं प्रतिदेहभिन्नं ज्ञातृत्ववंतं यदनंतमाहुः ॥ १ ॥ etc.

Ends.— Text.— fol. 23[b]

उपास्यरूपं तदुपासकस्य च कृपाफलं भक्तिरसस्ततः परं ॥
विरोधिनो रूपमथैतदाप्तेर्ज्ञेया इमेऽर्था अपि पंच साधुभिः ॥ १० ॥

Comm.— fol. 24[b]

ब्रह्मसत्यं जगत् । सत्यं सत्यं भेदमपि ब्रुवन् ॥
निंबार्को भगवान् विज्ञैः । सत्यवादी निगद्यते ॥
सिद्धांतपुष्पांजलिनाम भाष्यं जातं हरिव्यासमुनेर्ममास्यात् ॥
एतन्मदीयैः । परिचिंत्य धीरैरुपासनीयो व्रजराजसूनुः ॥

इति श्रीनिंबादित्यविरचिताया दशश्लोक्य(ाः) भाष्यं श्रीहरि-व्यासदेवनिर्मितं पूर्त्तिमगात् ॥ १ ॥

श्रीराधाकृष्णाय नमः ॥ मीति माघशुक्लतिथौ । २ ।

भृगुवासरे । संवत् ॥ १८३० ॥ का ॥ शाके ॥ १६९५ ॥

References.— (1) Mss.— A–Aufrecht's Catalogus Catalogorum :— I 248[a] ; II 53[b], 205[a] ; III 53[b], 54[a].

B–Descriptive Catalogues :—

Ind. Off. Cat. I, iv, No. 2485 (p. 805).

(2) Printed Editions —

Published in the Chowkhamba Sansk. Series, Benares 1908.

— Rendered into English by M. Y. Sanam, [Brindaban, 1915.

दीक्षाउपदेश Dīkṣā-upadeśa

No. 356 $\frac{653\text{-A}}{1884\text{–}87}$

Size.— $9\frac{11}{16}$ in. by $4\frac{1}{4}$ in.

Extent.— 1 leaf; *12 lines to a page; 40 letters to a line.*

Description.— Country paper, tough and grey; *Devanāgarī characters;* handwriting medium small, clear and uniform; *forms first fol. of Ms. No. 653 of 1884-87, the remaining 8 foll.* (see No. 208 above) forming a complete copy *of* गद्यत्रय *barring the first fol. which was replaced by this* Ms.; contains a section of a chapter of Visnupurāna according to colophon; *very imperfect and faulty script.*

Age.— Fairly old.

Begins.— fol. 1ᵃ

श्रीगणेशाय नमः ॥

तावत्कुल अशुद्धात्मा ज्ञानीपुत्र न जायते ।
तावत्त भ्रमति संसारे पितृपिंड न वांछति ॥ १ ॥

अदीक्षितस्य पुत्रस्य...........etc.

जन्मांतरसहस्रेषु निर्वाणं ध्यायते पदं ॥
जन्मजन्मेषु भक्ति च जीवदर्थपरायणं ॥ ९ ॥

गुरुदेवप्रसादेन तस्य मोक्षं न संशयः ॥

इति श्रीविष्णुपुराणे सारदगौतमपुरुषसंवादे दीक्षाउपदेशनाम अध्यायः ॥
आदित्यवारे मरेछबुधे च सोमवारे सर्वसिद्धय ॥ etc.

fol. 1ᵇ

अमावास्यां कुटूकारणी पूर्णमासीसवसिद्धये ॥ ॥ इति तिथिनिर्णयः ॥
चैत्रे नष्टभलं ज्ञेयं ...... ॥ एवं द्वादशमासविधिः ॥

Ends.— fol. 1ᵇ

कलियुगे दीक्षाघटिका एक ॥

इति युगकरण च ॥

अर्कवर्गो भवेद्विप्र च रक्तवर्णं ब्राह्मण दद्यात् ॥
चटवर्गो कृष्णवर्णं च क्षत्रियो दद्यात् ॥
पीतपवर्ग भवे वैश्यपीतवर्णं मन्त्रस्य दद्यात्
तस्य सूद्रोपउच्यते ॥ शूद्रस्य मृगवर्णं मन्त्र धद्यात् ॥

तदनतर श्रीकृष्णस्य नारद प्रत्याह ॥ ब्राह्मणक्षत्रीयो दद्यात् ॥ कुष्टप्या-

References — (1) Mss — A- Aufrecht's Catalogus Catalogorum — Not mentioned

---

दुर्जनमुखचपेटक — Durjanamukhacapetaka

No 357 — $\frac{693}{1887\text{–}91}$

Size — 9⅞ in by 4⅞ in

Extent — 18 leaves 12 lines to a page, 37 letters to a line.

Description — Country paper, thick, smooth and grey, Devanāgarı characters, handwriting medium, legible and uniform, borders ruled with double black lines, yellow pigment used for corrections, occasional marginal additions and corrections, the work seems to have been composed in the Samvat year 1819

Age — Samvat 1845

Author — Vamśidhara

Begins — fol 1[b]

श्रीमते रामानुजाय नम ॥

॥ चित्ते स्मरामि श्रीकृष्ण श्याम शोभितकौस्तुभ ॥
चतुर्मुखेशासपूज्य पादपद्म व्रजाधिप ॥ १ ॥

श्रीवेंकटाद्रिवसतिं श्रीमन्नारायणं च तं ॥
श्रीरंगेशं भुवि स्वीयधामादेशिकरं भजे ॥ २ ॥

श्रीशपादाब्जमहिमदर्शनेप्स्वंधलोचनात् ॥
तत्पारंपर्यापनाय श्रमोयं सन्निरिप्यतां ॥ ३ ॥

श्रीमद्रामानुजाचार्यमतविद्वेषिपामरैः ॥
धरकृताम्बरान् देवान् जीवानेव जगौ श्रुतिः ॥ ४ ॥ etc.

Ends.— fol. 17b

चालानां भूमिके चेदमन्यदेवार्चनं ततः ॥
तत्वज्ञश्रीवैष्णवानां नान्यदेवादिदर्शनं ॥ १ ॥

इति स्पष्टं शरीरात्मभावेनैवहरेरियं ॥
उपास्तिं श्रुतिसच्छास्त्रप्रमाणैः प्रतिपादिता इति ॥ २ ॥

श्रीमद्रामानुजं गोपवेषधारिणमच्युतं ॥
प्रपन्नजननीवातुं वंदे श्रीमुरलीधरं ॥ ३ ॥

श्रीरामानुजत्वप्रथया श्रीकृष्णश्रीरामयोर्भिदां ॥
उपासने वारयधस्तं वंदे मुरलीधरं ॥ ४ ॥

इति श्रीमत्सर्वशास्त्रराद्धांतपारीणश्रीरामानुजाचार्यचरणारां…… श्रीभट्टाचार्यवर्यदास्यावलंबिना वंशीधरेण विरचितं दुर्जनमुखचपेटकं संपूर्णं ॥ ॥ शुभम् ॥

अंकेचंद्रैश्चवस्विंदुभिर्मिते वत्सरे सिते ॥ (१८।१९)
चत्रे मायां विरचितं पूर्णं दुर्जनादिक्षणं ॥
कृतनानेनगोपालः कृष्णो मे (fol 18a) प्रीयतां विभुः ॥
सुसज्जनमनोमोदावहं चास्तु विलोकनान् ॥ ॥

संवत् १८४५ आश्विनशुक्लपंचम्यां पूर्णोयं ग्रंथः ॥ ॥ श्रमिते रामानुजाय नमः ॥ ॥ श्री श्रिये नमः श्रीधराय नमः ॥

References.— (1) Mss.—A-Aufrecht's Catalogus Catalogorum :— III 55.

दुर्जनमुखचपेटिका Durjanamukhacapeṭikā

No. 358 $\frac{629}{1886\text{-}92}$

Size.— 8⅜ in. by 4½ in.

Extent.— 9 leaves ; 7 lines to a page ; 21 letters to a line.

Description.— Country paper ; thick, rough and grey ; Devanāgarī characters ; handwriting large, clear and uniform ; punctuation-marks as well as beginning and end in red ink ; occasional marginal additions and corrections.

Age.— Fairly old.

Author.— Rāmāśrama.

Begins.— fol. 1ᵃ [In a small hand

मत्स्यपुराणे पुराणदानप्रस्तावे ... ..
पद्मपुराणे गौतमवचनं अंबरीषशुकप्रोक्तं नित्यं भागवतं शृणु ॥
पठस्व स्वमुखेनापि यदीच्छसि भवक्षयं ॥]

॥ दुर्जनमुखचपेटिका समासेयं प. ९

fol. 1ᵇ

श्रीगणेशायनमः ॥

वल्लभी वल्लभं नत्वा ब्रुवे विद्वद्विनिश्चयं ॥
भागवताभिधे ग्रंथे आर्षानार्षत्वसंशये ॥ १ ॥

भागवतमनार्षमिति वदंतः प्रष्टव्याः ॥ etc.

Ends.—fol. 9ᵇ

लाघवेन वेदाविरुद्धार्थकत्वेन तत्प्रामाण्यस्योचितत्वात् ॥
इति श्रीरामाश्रमविरचिता दुर्जनमुखचपेटिका समाप्ता ॥

References.—(1) Mss. :— A- Aufrecht's Catalogus Catalogorum — I 257ᵃ ; II 55ᵃ, 205ᵇ ; III 55ᵇ.

B-Descriptive Catalogues :—

Ind. Off. Cat. I, iv, No. 3545 (p. 1279).

दुर्जनमुखचपेटिका Durjanamukhacapeṭikā

No. 359 $\frac{145^{1}}{1884\text{–}87}$

Size.— 12 in. by 5⅛ in.

Extent.— 4 leaves ; 11 lines to a page ; 40 letters to a line.

Description.— Rough country paper, Devanāgarī characters ; handwriting , medium, uniform ; borders ruled with double red lines ; yellow pigment used for deletion ; occasional marginal corrections.

Age.— Saṁvat 1902.

Begins.— fol. 1[a]

श्रीकृष्णाय नमः ॥

वल्लवी वल्लभं नत्वा ब्रुवे विद्वद्विनिश्चयं ।
भागवताभिधे ग्रंथे आर्पनार्पत्वसंशये ॥ १ ॥ etc.

Ends.— fol. [b]4

प्रामाण्यं वाग्भट्टसंगृहीतवैदकस्यापि च कारकाद्यविरोधात्प्रामाण्यां ननु स्मृतीनामृषिकर्तृत्वे सति वेदविरुद्धार्थकत्वेन प्रामाण्यमिति चेन्न जघन्येन वेदाविरुद्धार्थक न तत्प्रामाण्यस्योचितत्वात्

इति श्रीस(रा)माश्रमविरचिता दुर्जनमुखचपेटिकात्समाप्ता संवत् १९०२ कार्तिक कृष्ण ११ रवौ लिप्यकृतं चि. रत्नलालेन पठनार्थस्वपुत्रचि. हरीवल्लभदासंणा

दुर्जनमुखचपेटिका — Durjanamukhacapeṭikā

No. 360 $\frac{139}{1891\text{–}95}$

Size.— $11\frac{3}{8}$ in. by $5\frac{13}{16}$ in.

Extent.— 4 leaves ; 10 lines to a page; 53 letters to a line.

Description.— Country paper, thin, rough and grey ; Devanāgarī characters ; handwriting medium, legible and uniform ; marginal notes and additions ; first and last foll. slightly repaired ; first fol. alone ruled with double red lines on the margin.

Age.— Fairly old.

Author.— Rāmāśrama.

Begins.— fol. 1^b

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

वल्लभीवल्लभं नत्वा मुवे विद्वद्विनिश्चयं ॥ etc.

Ends.— fol. 4^a

॥ श्रीरामाश्रमविरचिता दुर्जनमुखचपेटिका समाप्ता ॥ शुभमस्तु ॥

दुर्जनमुखचपेटिका — Durjanamukhacapeṭikā

No. 361 $\frac{140}{1891\text{–}95}$

Size.— $7\frac{1}{2}$ in. by $4\frac{3}{4}$ in.

Extent.— 4 leaves ; 13 lines to a page ; 30 letters to a line.

Description.— Country paper, thick, rough and grey ; Devanāgarī characters; handwriting medium, legible and uniform; borders ruled with double black lines; occasional marginal notes.

Age.— Fairly old.

Author.— Rāmāśrama.

Begins.— fol. 1a

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

वल्लवीवल्लभं नत्वा ब्रुवे विद्वद्विनिश्चितं ॥ etc.

Ends.— fol. 4b

॥ इति श्रीरामाश्रमविरचिता दुर्जनमुखचपेटिका समाप्ता ॥ शुभं भूयात् ॥ वदनस्य प्रामाण्यमेव ॥ स्मृतीनां प्रामाण्यं वेदमूलकत्वेन ॥ ६ ॥

दुर्मतखण्डन Durmatakhaṇḍana

No. 362 693 / 1882-83

Size.— 8½ in. by 4⅝ in.

Extent.— 14 leaves; 8 lines to a page, 33 letters to a line.

Description — Country paper ; Devanāgarī characters ; handwriting medium large, clear and legible; borders ruled with a single black line ; few marginal additions and corrections; double folios, mostly discoloured.

Age.—Śaka 1706.

Begins.— fol. 1b

श्रीरामचंद्राय नमः ॥ यच्च स्वानात्सत्वशंकानिरासाय स्वस्य वायोस्तृतीया-
यतारत्वाद्वोपः तत्र स्वयमेव स्मृतिवचनोपन्यसनमित्युक्तम् ॥ etc.

Ends.— fol. 14b

इत्येतद्वो महाभागा वैष्णवं शास्त्रमुत्तमं ।
मया तु कथितं सर्वं किमन्यच्छ्रोतुमर्हथ ॥

इति श्रीस्कंदपुराणे उत्तरकांडे दुर्मतखंडनं नाम द्वितीयोऽध्यायः ॥ शके १७०६ क्रोधी नाम संवत्सरे कार्तिकशुक्ल १२ द्वादश्यां लिखितं संपूर्णं श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥

References.— (1) Mss.— A- Aufrecht's Catalogus Catalogorum — I 257a (our Ms. only).

दृग्दृश्यप्रकरण — Dṛgdṛśyaprakaraṇa

No. 363 — 765 / 1891-95

Size.— 6¾ in. by 3⅝ in.

Extent.— 6 leaves; 6 lines to a page ; 25 letters to a line.

Description.— Country paper, thick, soft but rough and dark grey; *Devanāgarī characters ; handwriting clear, medium and* uniform ; occasional marginal corrections and additions ; No. of verses = 46.

Age.— Old.

Author.— Śaṅkarācārya.

Begins.— fol. 1b

श्रीशंकरगुरवे नमः ॥

रूपं दृश्यं लोचनं दृक् तद्दृश्यं दृक्तु मानसं ॥ etc.

Ends.— fol. 6^b

तल्लये सच्चिदानंदाः पर्यवस्यंति साक्षिणि ॥ ४६ ॥
इति श्रीशंकराचार्यविरचितं दृग्दृश्यप्रकरणं समाप्तं ॥ श्रीरस्तु ॥

दृग्दृश्यप्रकरण (सटीक) — Dṛgdṛśya-prakaraṇa (With Commentary)

No. 364 — 325 / 1899–1915

Size.— 9⅛ in. by 3⅞ in.

Extent.— 21 leaves ; 12 lines to a page ; 32 letters to a line.

Description.— Country paper, thin, rough and dark grey ; Devanāgarī characters ; handwriting medium, legible but not uniform ; all foll. are badly discoloured ; text and comm. run on continuously ; No. of verses = 46.

Age.— Old.

Author.— Text.— Śaṅkarācārya
Comm.— Rāmatīrtha.

Begins.— fol. 1^b

श्रीगणेशाय नमः ॥

Comm.

नमो रामाय महते सच्चिदानंदमूर्त्तये ॥
कृष्णाय गुरवे व्यासशंकराचार्यमूर्त्तये ॥ १ ॥ etc.

Text.—

ॐ रूपं दृश्यं लोचनं दृक् तदृश्यं दृष्ट मानसं ॥ etc.

Ends.— fol. 21[a] Text.—

तल्लये सच्चिदानंदाः पर्यवस्यंति साक्षिणि ॥ ४६ ॥
इति श्रीशंकराचार्यकृतदृग्दृश्यप्रकरणसमाप्तं ॥

Comm.—

इति श्रीरामतीर्थविरचितदृग्दृश्यप्रकरणटीका समाप्ता ॥ छ ॥ छ ॥
॥ छ ॥ छ ॥ ॥ ॥

दृग्दृश्यप्रकरण
(सटीकः–वाक्यसुधा)

Dṛgdṛśyaprakaraṇa
(With Commentary)

No. 365

$\frac{110}{1871\text{–}72}$

Size.— 9⅝ in. by 3⅜ in.

Extent.— 15 leaves; 11 lines to a page; 46 letters to a line.

Description.— Country paper, thin, rough and grey; Devanāgarī characters; handwriting small, legible and beautiful; borders ruled with double black lines; text and comm. written continuously; verse-numbers and beginning marked with red chalk; occasional marginal additions and corrections; on fol 1[a], in a different hand, there is the following entry :— श्रीशंकरविरचितदृग्दृश्योपरि श्रीरामचंद्रविरचित-वाक्यसुधा टीका; Ms. contains 46 verses of the original text.

Age.— Śaka 1661.

Author.— Text.— Śaṅkarācārya.
Comm.— Rāmatīrtha.

Begins.— fol. 1[b]

श्रीगणेशाय नमः ॥

Comm.—

नमो रामाय देवाय देवाय सच्चिदानंदमूर्त्तये ॥
कृष्णाय गुरवे व्यासशंकराचार्यमूर्त्तये ॥ १ ॥

नामरूपात्मविश्वाख्यपंकोपप्लुत ईक्ष्यते ॥
तद्वाक्यसुधया प्लाव्य निष्पंकं तत्वमीक्षतां ॥ २ ॥

पदार्थबुद्धिर्वाक्यार्थज्ञानहेतुरिति स्थितेः ॥
आदौ पदार्थशुद्ध्यर्थः परिछेदः प्रवर्त्तते ॥ ३ ॥

वाक्यं तत्वमसीत्यादिप्रत्यक् ब्रह्मैक्यबोधकं ॥
त्वं पदार्थं इह प्रत्यक् तत्पदार्थो महेश्वरः ॥ ४ ॥

*तत्रादौ वाक्यसुधाख्यं प्रकरणमारभमाणो भाष्यकारस्त्वं पदार्थं व्युत्पाद-*यति ॥ रूपं दृश्यमित्यादिभिः पंचभिः श्लोकैः ॥ तत्राद्योयं वस्तुसंग्रहश्लोकः ॥

Text.—

रूपं दृश्यं लोचनं दृक् तद्दृश्यं दृङ्मानसं ॥
दृश्याधीवृत्तयः साक्षी दृगेव न तु दृश्यते ॥ १ ॥ etc

Ends.— fol. 15^b Text.—

प्रातिभासिकजीवस्य लये स्युर्व्यावहारिके ॥
तल्लये सच्चिदानंदाः पर्यवस्यंति साक्षिणि ॥ ४६ ॥

Comm.—

सुषुप्तिमोक्षयोः क्रमेण लीयमानप्रातिभासिकव्यावहारिकजीवगताः सच्चिदानंदाः साक्षिशब्दनिर्दिष्टे प्रत्यक्ब्रह्मणि पर्यवस्यंति शैत्यादय इव फेनतरंगगतास्तयोर्लये समुद्रे नान्यत्र ते संतीत्यर्थः ॥ ४६ ॥

इति श्रीमच्छंकराचार्य कृत दृग्दृश्यप्रकरणोपरि श्रीरामचंद्रतीर्थविरचिता टीका समाप्ता ॥ ॥ ॥ ६ ॥ ॥ श्रीरामचंद्रार्पणमस्तु ॥ शाके १६६१ सिद्धार्थिसंवत्सरे पौषशुक्लदशम्यां तिलभांडेश्वरमठे गोविंददशपुत्रेण लिखितमिदं प्रकरणं ॥ स्वार्थं परोपकारार्थं च ॥ श्रीरस्तु ॥

न शोभते तामरसं विना मंजुरवोप्यलिः ॥
शांताश्रमपदांभोजे गोविंदो भ्रमरायतां ॥ १ ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥

References.— (1) Mss.—A-Aufrecht's Catalogus Catalogorum :—
I 257^b ; II 55^a ; III 55^b.

B-Descriptive Catalogues —

Ind Off Cat I 1, No 491 (25) p 116, II, 1, No 5937 (5) p 605

Mad Cat IX, pp 3431-32, Nos 4605-06

(2) Printed Editions —

Text with English Translation and notes by Swami Nikhilananda, Mysore, Sri Ramakrishna Ashram, 1931

The commentary of Rāmatirtha does not appear to have been published so far

---

दृग्दृश्यविवेक — Drgdrśyaviveka

No 366 — $\frac{36}{\text{Viśrāma I}}$

Size — 9½ in by 3⅞ in

Extent — 7 leaves, 5 lines to a page, 28 letters to a line

Description — Country paper thin, rough and greyish, Devanāgari characters handwriting bold, clear, beautiful and uniform borders ruled with two spaced double red lines, Ms contains 48 verses

Age — Fairly old

Author — Śankarācārya

Begins — fol 1^b

श्री दृग्दृश्यविवेकारंभ ॥

fol 2^b

॥ श्रीहिरवाय नम ॥

दृक्दृशौ द्वौ पदार्थौ स्त परस्परविलक्षणौ ॥

दृक् ब्रह्म दृश्य मायेति सर्ववेदांतनिर्णय ॥ १ ॥

दृश्यं सर्वमनात्मा स्यात् दृगेवात्माविकारिणी ॥
आत्मानात्मविवेकोयं कथितो ग्रंथकोटिभिः ॥ २ ॥

रूपं दृश्यं लोचनं दृक् तद्दृश्यं दृक् तु मानसं ॥
दृश्याधीवृत्तयः साक्षी दृगेव न तु दृश्यते ॥ ३ ॥ etc.

Ends.— fol. 7[b]

प्रातिभासिकजीवस्य लयेस्युर्व्यावहारिके ॥
तल्लेयसच्चिदानंदा पर्यवस्यंति साक्षिणी ॥ ४८ ॥

इति शंकरभगवतः कृतौ दृग्दृश्यविवेकः समाप्तः ॥ दृग्दृश्यविवेकप्रकरणं समाप्तं ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥ ॥

द्वादशपरमहंस — Dvādaśaparamahaṃsa

No. 367 — 648/1887-91

Size.— $8\frac{5}{16}$ in. by $4\frac{1}{8}$ in.

Extent.— 2 leaves ; 9 lines to a page ; 29 letters to a line.

Description.— Country paper, thick, rough and grey ; Devanāgarī characters ; handwriting big, beautiful and uniform ; borders ruled with double red lines ; beginning, end and key phrases smeared with red chalk ; Punctuation marks in red ink ; Ms. contains special *mantras* symbolising various states of Paramahaṃsahood ; these states are :— सच्चिदानंद, अनील, महानील, अंनील, दत्त, कुमार, सनक, सनंदन, सनत्कुमार, स्वेत, रोहिण्या, जडभरत, दत्त, ऊर्ध्वाम्नाय, निरालंय, *altogether* 16 ; why the Ms. should be called द्वादशपरमहंस instead of षोडशपरमहंस in view of sixteen परमहंसs described is difficult to explain.

Age.— Fairly old.

Begins.— fol. 1^b

श्रीगणेशाय नमः ॥

अथ द्वादशपरमहंस लिख्यते ॥ ॐ सोहं सः परमात्मा चिन्मयं सच्चिदानंदस्वरूपं सोहं ब्रह्म ॐ इति सच्चिदानंदपरमहंसः ॥ १ ॥ etc.

Ends.— fol. 2^b

सोहं हंसः ·तत्वपदब्रह्मतत्वपदमाया असीपदजीव अहं ब्रह्मास्मि । इति निरालंबपरमहंसः ॥ १६ ॥

ॐ पंचमी अवस्थाभूकरीमोक्षपदं प्रतिपिता भूम्यठंठं प्रवाचित्सर्वदिनं मम मोक्ष स्यात् बंधनं म्रीहं ॥ इति बोधदीक्षा ॥ १८ ॥

ॐ सोहं विभूतिभस्मै अलीलयुरुपायविद्महे महानीलाय धीमहि तन्नो अलीलपरमहंसः प्रचोदयात् ॥ भस्म अलीलगायत्री ॥ १९ ॥

References.— (1) Mss.—A-Aufrecht's Catalogus Catalogorum :— III 57^b.

द्वादशमहावाक्यविवरण Dvādaśamahāvākyavivaraṇa

No. 368 $\frac{241}{1882\text{–}83}$

Size.— 8¾ in. by 4¾ in.

Extent.— 28-5 (=23)leaves; 9 lines to a page; 38 letters to a line.

Description.— Country paper, thin, rough, crisp and grey; Devanāgarī characters; handwriting good, uniform and perfectly legible; borders ruled with double red lines; punctuation marks in red; white pigment used for corrections; foll. missing :— 2, 3, 13, 14, 24; Ms. incomplete; the following division appears :— fol. 5^a : इति तृतीयसिद्धांतः ; 7^a : चतुर्थसिद्धांत ; 8^a : पञ्चमसिद्धांत ; 13^a : षष्ठमः सिद्धांतः ; 17^b : सप्तमः सिद्धांतः ; 19^b : अष्टम... ; 21^a : नवम... ; 23^a दशम....

Age.— Old.

Begins.— fol 1[b]

श्रीगणेशाय नमः ॥

समस्तविषयवासनाविनिर्मुक्तः स परमहंसः केवलं निर्विशेषं ब्रह्मचैतन्य-मात्रावतिष्ठति स परमहंसः यत्र कुत्रापि तिष्ठति ॥ किं करोति केवलं द्वादशमहा-वाक्यविचारं करोति ॥ तन्महावाक्यं कीदृशं चतुरुपनिषदानि वाक्यानि आदौ तावदृग्वेदस्य प्रज्ञानमानंदब्रह्म अयमात्मा ब्रह्मेति ॥

Ends.— fol. 28[b]

अथर्वणवेदात् सांख्यदर्शनपातंजलदर्शनउपदशनमंत्रशास्त्राणि इति. संख्ये-यात् ब्रह्मस्वरूपनिरूपणं वेदांतप्रकरणे अथर्वणवेदवाक्य–

References.— (I) Mss.—A– Aufrecht's Catalogus Catalogorum :— I 442[b] ; II 102[a], 217[a] ; III 96[a]. All these entries refer to the author as Śaṅkarācārya.

B–Descriptive Catalogues :—

Ind. Off. Cat. I, iv, No. 2291–3, pp. 735–36.
Mitra, *Notices*, IV, p. 268, No. 1696.
Weber, p. 181.

द्वादशमहावाक्यविवरण Dvādaśamahāvākyavivaraṇa

No. 369 $\frac{570\text{–A}}{1886\text{–}92}$

Size.— 7½ in. by $5\frac{1}{16}$ in.

Extent.— 35 leaves; 11 lines to a page; 28 letters to a line.

Description.— Country paper, thin, crisp and grey ; Devanāgarī characters ; handwriting beautiful, clear and uniform ; borders ruled with spaced double and triple lines in red ; Ms. forms part of महावाक्यार्थप्रबोध (foll. 36–37), तत्त्वविवेक (foll. 37–40) and तत्त्वबोध (foll. 40–41); Ms. arranged in

forms of 6 foll each, punctuation marks, citations of authorities, sectional and chapter colophons, etc in red ink, the attribution of this work to Śankara seems strange in view of his own authority cited on foll 25ª, 29ª, etc.

Age — Samvat 1865.

Author — Śankarācārya

Begins — fol 1ᵇ

॥ श्रीगणेशाय नम ॥ ॐ नमो नारायणाय ॥

ॐ अथातो महावाक्यविवरण कथयति ॥ समस्तविषयवासनाविनिर्मुक्त स परमहस ॥ केवलनिर्विशेष ॥ ब्रह्मचिंतनमात्रोऽवतिष्ठति ॥ स परमहस ॥ etc

fol 2ᵇ इति प्रथमसिद्धात
fol 3ᵇ ,, द्वितीय
fol 6ª ,, तृतीय
fol 8ᵇ ,, चतुर्थ
fol 9ᵇ ,, पचम
fol 17ᵇ ,, षष्ठम
fol 20ª ,, सप्तम .
fol 23ª ,, अष्टम
fol 25ª ,, इति शकरभाष्यप्रामाण्यात् (occurs again at fol 29ª)
fol 35ª , इति द्वादश सिद्धात

Ends — fol 35ᵇ

॥ इति सन्योसोपनिषदादि श्रुति ॥

इति श्रीपरमहस श्रीशकराचार्यविरचितद्वादशमहावाक्यविवर्ण सपूर्णम् ॥

समत १८६५ आसाड कृष्णपक्षे तीथी ६ गिरपुरमध्ये महकालेश्वर सनिधौ ॥ लिखावित गुसाई श्रीतुलागिरजी तस्शीष्य गुसाई गोपाल-गिरजीकस्य इद पुस्तक ॥ हस्ताक्षर ब्राह्मणपडुभट दसोरा उपाध्याक-स्येद ॥ श्रीरस्तु ॥

References — Same as in No 368

द्वादशमहावाक्यविवरण Dvādaśamahāvākyavivaraṇa

No. 370 $\frac{11}{1907-15}$

Size.— 11¾ in. by 5⅞ in.

Extent.— 16 leaves ; 16 lines to a page ; 40 letters to a line.

Description.— Country paper ; Devanāgarī characters ; handwriting medium, legible and uniform ; red chalk marks important words and passages ; yellow pigment used frequently for corrections ; Ms. seems to have been written by an ignorant copyist as it is full of mistakes ; occasional marginal additions and corrections.

Age.— Samvat 1877.

Author.— Paramahaṁsa (?)

Begins.— fol. 1ᵇ

डों सच्चिदानंदाय नमः श्रीरामाय नमः ॥

यदज्ञानप्रभावेन दृश्यते सकलं जगत् ।
यज्ज्ञानाल्लयमाप्नोति तस्मै ज्ञानात्मने नमः ॥ १ ॥

अथातो महावाक्यार्थविवर्णं कथयत समस्तविषयवासनाविनिर्मुक्तः सपरमहंसः etc.

Ends.— fol. 16ᵃ

इति संक्षेपात् ब्रह्मस्वरूपनिरूपणवेदांतप्रकरणे अथर्वणवेदवाक्ये गतात्मब्रह्मशब्दनिर्णयो नाम द्वादशः सिद्धांतः ॥ १२ ॥ etc.

इति श्रीअत्यंतपरमहंसविरचितं द्वादशमहावाक्य संपूर्णम् समाप्त ॥ संवत् १८७७ माग मासे शुधीदोजः सनीवारः उँ श्रीरामाय नमः श्रीकृष्णाय नमः उँ रामकृष्णाय नमः उँ तत्सत् श्री रामकृष्णाय नमः ॥

द्वादशमहावाक्यसिद्धान्त Dvādaśamahāvākyasiddhānta

No. 371 $\frac{244\text{-B}}{1882\text{-}83}$

Size.— 6⅝ in. by 4⅜ in.

Extent.— 6^b–54^a leaves ; 8 lines to a page ; 27 letters to a line.

Description.— Country paper ; Devanāgarī characters ; handwriting bold, large and uniform ; No border-rulings ; Ms. runs in continuation of No. 244 A of 1882–83 (*Pañcīkaraṇavārtika*).

Age.— Not very old.

Begins.— fol. 6^b

ॐ अथ द्वादशमहावाक्य लिख्यते ।

उयदं (?) ज्ञानप्रभावेन दृश्यते सकलं जगत् ।
यद्ज्ञातालयमाप्नोति तस्मै ज्ञानात्मने नमः ॥ १ ॥ etc.

Ends.— fol. 54^a

संक्षेपाद्ब्रह्मस्वरूपनि(रू)पणं वेदांतप्रकारेणेन इत्यथर्वणवेदवाक्यमहावाक्य-
निर्णयो नाम द्वादशमः सिद्धांतः ॥ १२ ॥

इति द्वादशमहावाक्यसमाप्तम् ॥ श्रीमन्नारायणाय नमो नमः ॥

द्वादशसिद्धांत Dvādaśa-siddhānta

No. 372 $\frac{140}{1883\text{-}84}$

Size.— 10⅜ in. by 5¼ in.

Extent.— 18 leaves ; 13 lines to a page ; 53 letters to a line.

Description.— Country paper, thick, rough and musty; Devanāgarī characters; handwriting clear, medium and uniform; red chalk smears important keywords; see द्वादशमहावाक्यविवरण, Ms. No. 11 of 1907-15 (=No. 370 above).

Age.— Old.

Begins.— fol. 1^{b}

श्रीकृष्णाय नमः ॥

यदज्ञानप्रभावेन दृश्यते सकलं जगत् ॥
यज्ज्ञानाल्लयमाप्नोति तस्मै ज्ञानात्मने नमः ॥ १ ॥

अथ साधनचतुष्टयसंपन्नस्य etc.

Ends.— fol. 18^{a}

अथर्वण(वे)दवाक्यब्रह्मशब्दनिर्णयो नाम द्वादशसिद्धांतः श्री श्री... etc.

References.— (1) Mss.—A-Aufrecht's Catalogus Catalogorum :— I 265^{a}.

द्वैतविवेक — Dvaitaviveka

(With पदयोजना) — (With Comm. Padayojanā)

No. 373 — $\frac{292\text{-D}}{1879\text{-}80}$

Size.— 11 in. by 5 in.

Extent.— 16 leaves; 6 lines to a page; 45 letters to a line.

Description.— Country paper, thick, rough and grey; Devanāgarī characters; handwring medium, clear and uniform; borders ruled with two sets of double lines, one in black, the other in brown; floral design in black, red and yellow on

fol. 1ᵃ; for other description see *Tattvaviveka* (No. 306 above); Ms. is the fourth chapter of *Pañcadaśī*.

Age.— Fairly old.

Author.— Text.— Vidyāraṇya.

Comm.— Rāmakṛṣṇa.

Begins.— fol. 1ᵇ

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीरामचंद्रो जयति ॥

Comm.—

॥ नत्वा श्रीभारतीतीर्थविद्यारण्यमहेश्वरौ ॥

द्वैतविवेकस्य क्रियते पदयोजना ॥ १ ॥ etc.

Text :—

ईश्वरेणापि जीवेन सृष्टं द्वैतं विविच्यते ॥

विवेके सति जीवेन हेयोबंधः स्फुटी भवेत् ॥ १ ॥ etc.

Ends.— fol. 16ᵃ Text.—

जीवन्मुक्तेः पराकाष्ठा जीवद्वैतविवर्जनात् ॥

लभ्यते साधतोऽस्मैदमीशद्वैताद्विवेचितं ॥ ६९ ॥

Comm.—

इति श्री... भारतीतीर्थविद्यारण्यमुनिवर्यकिंकरेण रामकृष्णाख्य-विदुषा विरचिता द्वैतविवेकपदयोजना समाप्ता ॥

fol. 16ᵇ

॥ द्वैतविवेकः ४ ॥ ॥

द्वैतसिद्धि Dvaitasiddhi

No. 374 $\frac{88}{\text{Viśrāma I}}$

Size.— 13⅛ in. by 4⅝ in.

Extent.— 29 leaves ; 9 lines to a page ; 58 letters to a line.

Description.— Modern paper, water-lined, thin, rough and grey ; Devanāgarī characters ; handwriting medium small, beautiful and uniform ; paper bears the water-mark : " S & C Wise, 1818 " with a heart-shaped crest above ; borders ruled with double red lines.

Age.— Modern.

Author.— Tirmalācaryā.

Begins.— fol. 1b

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ ॥ ॐ

निःसीमसुंदरं पूर्णशक्तिपूर्वगुणाकरं ॥
ध्येयं मह्यभवादीनां गोपवेषं हरिं भजे ॥ १ ॥

द्वैताद्वैतमंते सम्यक् ज्ञात्वा नत्वा गुरोः पदं ॥
प्रकाश्यते द्वैतविद्याऽद्वैतसिद्धांतकृंतनी ॥ २ ॥

नन्वेतदयुक्तं ॥ द्विविधं हि वेदांतवाक्यं ॥ एवं पदार्थनिष्ठं । etc.

Ends.— fol. 28b

सर्वत्र चतुरध्यायां श्रीमध्वमतयाक्ष्यतां ॥
चिंत्यतां श्रीपतेः

fol. 29a

पादयुगुलं तमुन्दाप्यतां ॥

सम्यङ्मनः समाधाय तात्वर्येणावलोक्यतां ॥
निर्मलाचार्यरचनात् (र) चनार्थविदा मुदा ॥

॥ इति श्रीमच्छ्रीनिवासाचार्यवर्यशिष्यतिर्मलाचार्यकृता द्वैतसिद्धिः समाप्तः ॥ ॥ ॥ श्रीराम ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥

विश्व सत्त्व हरि कर्ता जीवान्य परमार्थत ॥
इति चिंतय गोविंद भवितव्य भविष्यति ॥ १ ॥

शंखचक्रगदापाणे द्वारकानितथाच्युत ॥
गोविंद पुंडरीकाक्ष रक्ष मा शरणागत ॥ २ ॥

श्रृणु सर्वस्त्वदुक्तोर्यो वाधितो नास्ति तत्वत ॥
इति सिद्ध त्वदुक्तर्यवेत्यत्रास्माक वृथा श्रम ॥ ३ ॥

॥ श्रीरामकृष्ण ॥ ॥ श्री ॥ ॥ श्री ॥ ॥ श्री ॥ ॥ श्री ॥

References — (1) Mss —A Aufrecht s Catalogus Catalogorum —
(a) द्वैतसिद्धि of Tirumalācārya, I 266b
(b) Nirmalācārya,[1] pupil of Śrinivāsa, II 57b
B—Descriptive Catalogues —
Ind Off Cat I, iv, No 2474, pp 799 800

धन्याष्टक Dhanyāstaka

No 375 $\frac{10\text{-B}}{1907\text{-}15}$

Size — 12⅜ in by 5¼ in

Extent — 1 leaf, 11 lines to a page, 30 letters to a line

Description — Country paper, Devanāgari characters handwriting good, see Ms No 10 A of 1907-15 for full particulars, this work consists of 10 stanzas

Age — Fairly old

Author — Śankarācārya

---

1. ति and नि have become confused here, since the *Guru* in both cases is Śrinivāsa

Begins.— fol. 9[a]

ॐ नम ॥

तज्ज्ञनं प्रसमकरं यदिंद्रियाणां ।
तज्ज्ञेयं यदुपनिषत्सु निश्चितार्थं ॥
ते धन्या भुवि परमार्थनिश्चिता ये हा ।
शेषाभूमनिलये परिभ्रमंति ॥ १ ॥ etc.

Ends.— fol. 9[b]

अहिमिव जनयोगं सर्वदा वर्जयेद्यः ।
कुणपमिव सुनारीं त्यक्तकामो विरागी ॥
विषमिव विषयान्यो मन्यमानो दुरंतान् ।
जयति परमहंसो मुक्तिभावं समेति ॥ ९ ॥

संपूर्णं जगदेव नंदनवनं सर्वेपि कल्पद्रुमा ।
गांगं वारि समस्तवारिनिवहः पुण्याः समस्तः क्रियाः
वाचः प्राकृतसंस्कृताः श्रुतिशिरो वाराणसी मेदिन(नी)।
सर्वावस्थितिरस्य वस्तुविषया दृष्टे परे ब्रह्मणि ॥ १० ॥

इ श्री त्प म स रि ज चार्य्य र तं न्या क स पू म् ॥

References.— (1) Mss.—A-Aufrecht's Catalogus Catalogorum :—
धन्यस्तोत्र or धन्याष्टक by Śaṅkarācārya, I 267[b].
धन्यस्तोत्र by Śaṅkarācārya, III 58[b].

ध्यानदीप
(सटीक)

Dhyānadīpa
(With Commentary)

No. 376

363
1895–1902

Size.— 8¼ in. by 5¼ in.

Extent.— 40 leaves ; 12 lines to a page ; 32 letters to a line.

Description.— Country paper, thick, rough, musty and worm-eaten ; Devanāgarī characters ; handwriting bold, clear and uniform ; the *text is given in the commentary which is in* Marāthī ; writing on almost all foll. destroyed in part by worm-holes ; occasional marginal additions.

Author.— Text.— Vidyāraṇya.
Comm.—Rāmakṛsna.

Begins.— fol. 1b

श्रीगुरुभ्यो नमः ॥

नत्वा श्रीभारतीतीर्थविद्यारण्यमुनीश्वरौ ॥
क्रियते ध्यानदीपस्य व्याख्या संक्षेपतो मया ॥ १ ॥

यां ग्रंथाचा ठाईं जैसें । वेदांतशास्त्री नित्यानित्यवस्तुविवेक । इहामुत्रफल-भोगविराग शमदमतितिक्षा...etc.

fol. 2a Text.—

दीपोपवरकस्यांते वर्त्तते तत्प्रभा बहिः ॥
दृश्यते द्वार्यथान्यत्र तद्वद्दृष्टा मणे प्रभाः ॥ २ ॥ etc.

Ends.— *fol.*44a *Text.*—

ध्यानदीपमिमं सम्यक् परामर्शति यो नरः ॥
मुक्तसंशयएवायं ध्यायति ब्रह्म संततं ॥ १५८ ॥

Comm.—

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीभारतीतीर्थविद्यारण्यमुनिवर्यविरचितायां वेद...(Lost)त-(for वेदांत-)शास्त्रतात्पर्यबोधिनी नामकं चतुर्थदीप...*(Lost)* व्याख्या तच्छिष्येण रामकृष्ण *(fol. 40a)* विदुषा व्याख्यानं कृतं चतुर्थदीपः ॥ ४ ॥...···(Lost) ॥ छ ॥

References.— (1) Mss.—A-Aufrecht's Catalogus Catalogorum :— Not mentioned. See under *Pañcadaśī*.

Begins.— fol. 9[a]

ॐ नम ॥

तज्ज्ञानं प्रसमकरं यदिंद्रियाणां ।
तज्ज्ञेयं यदुपनिषत्सु निश्चितार्थं ॥
ते धन्या भुवि परमार्थनिश्चिता ये दा ।
शेषाभूमनिलये परिभ्रमंति ॥ १ ॥ etc.

Ends.— fol. 9[b]

अहिमिव जनयोगं सर्वदा वर्जयेद्यः ।
कुणपमिव सुनारीं त्यक्तकामो विरागी ॥
विषमिव विषयान्यो मन्यमानो दुरंतान् ।
जयति परमहंसो मुक्तिभावं समेति ॥ ९ ॥

संपूर्णं जगदेव नंदनवनं सर्वेपि कल्पद्रुमा ।
गांगं वारि समस्तवारिनिवहः पुण्याः समस्तः क्रियाः
वाचः प्राकृतसंस्कृताः श्रुतिशिरो वाराणसी मेदिन(नी)।
सर्वावस्थितिरस्य वस्तुविषया दृष्टे परे ब्रह्मणि ॥ १० ॥

इ श्री त्य म स रि ज चार्यं र तं न्या क स पू म् ॥

References.— (1) Mss.—A-Aufrecht's Catalogus Catalogorum :—
धन्यस्तोत्र or धन्याष्टक by Śaṅkarācārya, I 267[b].
धन्यस्तोत्र by Śaṅkarācārya, III 58[b].

ध्यानदीप Dhyānadīpa
(सटीक) (With Commentary)

No. 376 $\frac{363}{1895-1902}$

Size.— 8½ in. by 5⅛ in.

Extent.— 40 leaves ; 12 lines to a page ; 32 letters to a line.

Description.— Country paper, thick, rough, musty and worm-eaten ; Devanāgarī characters ; handwriting bold, clear and uniform ; the text is given in the commentary which is in Marāthī ; writing on almost all foll. destroyed in part by worm-holes ; occasional marginal additions.

Author.— Text.— Vidyāranya.

Comm.—Rāmakrsna.

Begins.— fol. 1b

श्रीगुरुभ्यो नमः ॥

नत्वा श्रीभारतीतीर्थविद्यारण्यमुनीश्वरौ ॥
क्रियते ध्यानदीपस्य व्याख्या संक्षेपतो मया ॥ १ ॥

यां ग्रंथाचा ठाई जैसें । वेदांतशास्त्री नित्यानित्यवस्तुविवेक । इहामुत्रफल-भोगविराग शमदमतितिक्षा...etc.

fol. 2a Text.—

दीपोपवरकस्यांते वर्तते तत्प्रभा बहिः ॥
दृश्यते द्वार्यथान्यत्र तद्वद्दृष्टा मणे प्रभाः ॥ २ ॥ etc.

Ends.— fol. 44a Text.—

ध्यानदीपमिमं सम्यक् परामर्शति यो नरः ॥
मुक्तसंशयएवायं ध्यायति ब्रह्म संततं ॥ १५८ ॥

Comm.—

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीभारतीतीर्थविद्यारण्यमुनिवर्य-विरचितायां वेद...(Lost)त-(for वेदांत-)शास्त्रतात्पर्यबोधिनी नामकं चतुर्थदीप...(*Lost*) *व्याख्या तच्छिष्येण रामकृष्ण (fol. 40a)* विदुषा व्याख्यानं कृतं चतुर्थदीपः ॥ ४ ॥...···(Lost) ॥ छ ॥

References.— (1) Mss.—A-Aufrecht's Catalogus Catalogorum :— Not mentioned. See under *Pañcadaśī*.

ध्यानदीप
(सटीक)

Dhyānadīpa
(*With Commentary*)

No. 377

292-I
1879-80

Size.— 11 in. by 5 in.

Extent.— 25 leaves ; 10 lines to a page ; 40 letters to a line.

Description.— Country paper; thick, smooth, tough and grey; Devanāgarī characters ; handwriting bold, clear and uniform; borders ruled with double black lines ; Ms. forms the ninth chapter of पंचदशी ; for further description see तत्वविवेक (No. 292-A of 1879-80 = No. 306 above).

Age.— Fairly old.

Author.— Text.— Vidyāraṇya.
Comm.— Rāmakṛṣṇa.

Begins.— fol. 1[b] Comm.—

नत्वा श्रीभारतीतीर्थविद्यारण्यमहे ..
क्रियते ध्यानदीपस्य व्याख्या संक्षेपतो मया ॥ १ ॥ etc.

Text.—

संवादिभ्रमवद्ब्रह्मतत्वोपास्त्यापि मुच्यते ॥
उत्तरे तापनीयेतः श्रुतोपास्तिरनेकधा ॥ १ ॥ etc.

Ends.— fol. 25[a] Text.—

ध्यानदीपमिमं सम्यक् परामृशति यो नरः ॥
मुक्तसंशय एवायं ध्यायति ब्रह्म संततम् ॥ ५८ ॥

इति श्रीध्यानदीपं समाप्तं ॥ ॥ ॥

Comm.—

इतिश्रीपरमहंस...भारतीतीर्थविद्यारण्यमुनिवर्यकिंकरेण रामकृष्णाख्यविदुषा विरचितः ध्यानदीपव्याख्या संपूर्णा ॥ ॥ श्रीः